

75 ปี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาศิรวาท

สองกษัตริย์ ขัตติยะ นฤเบศ
พระธเรศ จักรีวงศ์ ทรงรังสรรค์
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ไว้นิรันดร์
เป็นหลักมั่น สังคมไทย ให้มั่นคง
วิสัยทัศน์ ธ ก้าวไกล ยิ่งใหญ่ล้ำ
ประสงค์ทำ การศึกษา ไม่ล้าหลง
สร้างปัญญา ประชาให้ ไทยยืนยง
อีกชาติพงศ์ ศิวิไลซ์ ไทยเรืองรอง
พระราชทาน พระเกี้ยวไว้ ให้ประดับ
ควบคู่กับ ชาวจุฬาฯ ทั่วหล้าผอง
จะเมื่อใด พระเกี้ยวไซร้ ให้เราตรอง
ต้องสนอง ธ ด้วยใจ ให้แผ่นดิน
ชาวจุฬาฯ กราบบังคม บรมบพิตร
ด้วยดวงจิต ลิขิตไว้ ไม่เคยผิน
จะเทิดทูน ตลอดไป ในนรินทร์
มิสูญสิ้น จวบชีวิน ลูกสิ้นไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประพันธ์โดย นายวิชา กุลกอบเกียรติ (นิสิตรุ่นที่ 36)

อาศิรวาท

ประเทศนี้ มีราชา หล้ายกย่อง
ร่วมแซ่ซ้อง ว่ายิ่งกว่า ราชาผอง
มหาราช ทรงช่วยชาติ ราษฎร์เรืองรอง
ทรงปกครอง แผ่นดินสรวง ด้วยปวงธรรม
ทุกผืนดิน ถิ่นขวานทอง ธ ท่องทั่ว
ไม่ทรงกลัว แม้นลำบาก หรือยากล้ำ
ทรงพัฒนา พาเจริญ ดำเนินนำ
ทรงตอกย้ำ สังคมไทย ให้แบ่งปัน
พระเสโท ไหลหลั่ง ดั่งสายฝน
ชโลมบน แผ่นดินไทย ให้สุขสันต์
ทุกแผ่นพื้น พสุธา ทั่วหล้าพลัน
ถูกรังสรรค์ จนชาติไทย ได้เรืองรอง
ธ เหนื่อยมา พาให้เรา พ้นเศร้าโศก
ธ สร้างโภค ผลให้ ไทยทั้งผอง
ธ ยึดมั่น ปกครองไทย ในครรลอง
ข้าบาทผอง ขอพระองค์ ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประพันธ์โดย นายวิชา กุลกอบเกียรติ (นิสิตรุ่นที่ 36)

มหาจุฬาลงกรณ์

ทำนอง: ***พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช***
คำร้อง: ***ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา และนายสุภร ผลชีวิน***

น้ำใจน้องพี่สีชมพู
ทุกคนไม่รู้ลืมบูชา
พระคุณของแหล่งเรียนมา
จุฬาลงกรณ์
ขอทูนขอเทิดพระนามไท
พระคุณแนบไว้นิรันดร
ขอองค์พระเอื้ออาทร
หลั่งพรคุ้มครอง
นิสิตพร้อมหน้า
สัญญาประคอง
ความดีทุกอย่างต่างปอง
ผยองพระเกียรติเกริกไกร
ขอตรา**พระเกี้ยว**ยั้งยืนยง
นิสิตประสงค์เป็นธงชัย
ถาวรยศอยู่คู่ไทย
เชิดชัย ชโย

เพลงมหาจุฬาลงกรณ์เป็นเพลงพระราชนิพนธ์ลำดับที่ 11 ในจำนวนทั้งหมด 48 เพลงที่ทรงพระราชนิพนธ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2489 ถึง พ.ศ. 2538 ทรงพระราชนิพนธ์เพลงนี้เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2492 เพื่อพระราชทานเป็นเพลงประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามคำขอพระราชทานของศาสตราจารย์ ม.ร.ว.สุมนชาติ สวัสดิกุล อาจารย์ในคณะอักษรศาสตร์ โปรดเกล้าฯ พระราชทานทำนองเพลงซึ่งเป็นเพลงพระราชนิพนธ์เพลงแรกที่ใช้ Pentatonic Scale คือ 5 เสียง แทน Scale แบบสิบสองเสียง (Chromatic Scale) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานทำนองเพลงพระราชนิพนธ์นี้ให้ไปใส่คำร้องเอง ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา และนายสุภร ผลชีวิน จึงได้ประพันธ์คำร้องถวาย (ข้อมูลจากบางตอนในหนังสือ “บทเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช” ของสำนักราชเลขาธิการ)

พาณิชย์ฯ-บัญชี

*ทำนองและคำร้อง: **นายพยุง อินทรครรชิต (นิสิตเก่าคณะพาณิชย์ฯ-บัญชี รุ่นที่ 4 ปี พ.ศ. 2486)***

ธงฟ้าปลิวพลิ้วโบก
เบิกศุภฤกษ์ชัยสมัยไทยมี
ชาวพาณิชย์ฯ-บัญชีจรรโลงไทย
*พวกเราพร้อมใจเทิดธงฟ้าเรา โบกรำเพยที่เผยเดชา ให้เลื่องลือทั่วแคว้นแดนจุฬาฯ
พวกเราชาวพาณิชย์ฯ-บัญชีมารวมใจกัน

สิ่งใดขวางกั้น เราจะฟันฝ่า ไม่รอราเลือดเนื้อยอมพลี เกียรติคุณคงไว้ธาตรี
มุ่งทำดีทุกอย่างเพื่อเทิดนามลือ

พวกเราไว้ศักดิ์ ร่วมรักษาเกียรติ หากใครเหยียด ใครหยามยอมฤๅ
เลือดในกายชาวสีฟ้านั่นนะคือ ใคร่ระบือชูศักดิ์ให้ก้องกึกไป

พวกเรานิสิตพาณิชย์ฯ-บัญชี ยินดีเปรมใจ เบิกบานหัวใจ
วันนี้รื่นเริง ต่างสนุกทั่วกัน ทุกสิ่งพลันบันเทิง ใช่ผู้อื่นเรากันเอง มาร่วมใจปรองดอง

ต้นปีครั้งหนึ่ง เราจึงจะถึงมาชุมนุมกัน ร่วมกันหญิงชาย แซ่ซ้องรื่นเริง
ต่างสนุกทั่วกัน ทุกสิ่งพลันบันเทิง ใช่ผู้อื่นเรากันเอง น้องพี่เอย

*นายพยุง อินทรครรชิต ประพันธ์เพลงนี้ขึ้นในปี พ.ศ. 2486 เมื่อเข้ามาศึกษาในปีแรกของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เพลงนี้ใช้เป็นเพลงใน "วันพาณิชย์ฯ-บัญชี" ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็น "วันสีฟ้า" เป็นเพลงที่ร้องในวันงานต้อนรับนิสิตใหม่เข้าสู่ร่มธงสีฟ้าของคณะฯ ในทุกๆ ปี*

สำเภาแล่นใบ

*ทำนองและคำร้อง: **นายพยุง อินทรครรชิต (นิสิตเก่าคณะพาณิชย์ฯ-บัญชี รุ่นที่ 4 ปี พ.ศ. 2486)***

มุ่งหน้าไปพวกเราพาณิชย์ฯ-บัญชี อวยชัยให้ฟ้า ฟ้า ฟ้า
พวกเรามาเป็นกำลังใจ พวกเรามาเป็นกำลังใจ
เพื่อเอาชัยใจครื้นเครง ไม่ต้องเกรงภัยทั้งปวง
หวั่นอะไรกับริปูในเมื่อพวกเราร่วมธง ฟ้า ฟ้า ฟ้า
พยายามชิงชัยเต็มแรง พยายามชิงชัยเต็มแรง
เพื่อแสดงไกรฝีมือ ให้ระบือชื่อคณะเรา
พวกเรา ดั่งสำเภาแล่นใบ ผ่องอำไพในทะเล อยู่ท่ามกลางภัยทั้งปวง
(ช) ทั้งคลื่นทั้งลม (ญ) ระดมพัดมา
(ช) ทั้งคลื่นทั้งลม (ญ) ระดมพัดมา
ลดใบทำท่าเด่นเดชาคราฝืนลม ฝ่าฟันไปไม่นึกเกรง

ประพันธ์ขึ้นสำหรับนิสิตของคณะพาณิชย์ฯ-บัญชี จุฬาฯ ภายใต้ร่มธงฟ้า ใช้ในการเชียร์กีฬา

สารบัญ

อาศิรวาท 2, 4
เพลงมหาจุฬาลงกรณ์ 6
เพลงพาณิชย์ฯ-บัญชี 8
เพลงสำเภาแล่นใบ 9
สารจากอธิการบดี 12
สารจากคณบดี 13
ประวัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 14
75 ปี จากความทรงจำ... ศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ 16
ตราสัญลักษณ์ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี 24
ตราสัญลักษณ์ CBS 26
75 ปี แห่งวิวัฒนาการของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี 28
พาณิชย์ฯ-บัญชี จุฬาฯ จาก พ.ศ. 2481 ถึง พ.ศ. 2556 36
ตอนที่ 1 ก่อร่างสร้างรากฐาน พ.ศ. 2481 - พ.ศ. 2506 38
ตอนที่ 2 เติบโตอย่างมั่นคง พ.ศ. 2507 - พ.ศ. 2531 48
ตอนที่ 3 ปรับเปลี่ยน เดินหน้า ชี้นำ พ.ศ. 2532 - พ.ศ. 2556 54
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี กับการมุ่งสู่คุณภาพทางการศึกษาระดับนานาชาติ 72
รวมพลังเพื่อก้าวครั้งสำคัญสู่ความสำเร็จระดับโลก 74
75 ปี พาณิชย์ฯ-บัญชี จุฬาฯ : ความท้าทายและทิศทางในอนาคต 98
คณะฯ กับการเชื่อมโยงธุรกิจ 100
ทำเนียบคณบดี 110
เรื่องของนิสิตพาณิชย์ฯ-บัญชี 131
กิจกรรมนิสิต-ความภาคภูมิใจ 141
สถิติผู้สำเร็จการศึกษา 148
อาคารสถานที่ 159
ศูนย์และห้องปฏิบัติการ 179
สมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 197
ประวัติสมาคมฯ 198
รายนามนายกสมาคมฯ 203
สารจากนายกสมาคมฯ 204
นิสิตเก่าเกียรติยศ 205
นิสิตเก่า บัญชีจุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2529 - พ.ศ. 2556 206
นิสิตเก่า บัญชีจุฬาฯ ที่สร้างชื่อเสียง 230
คนดีบัญชีจุฬาฯ 232
บทสัมภาษณ์นิสิตเก่า 233
เรื่องเก่าเล่าขาน 242
เก็บเล็กผสมน้อย 322
รายชื่อบัณฑิต 346
คำแถลงจากคณะกรรมการจัดทำหนังสือ xxx
คณะกรรมการจัดทำหนังสือ xxx

สารจาก**อธิการบดี**

ขอแสดงความยินดีในวาระครบรอบ 75 ปีแห่งการสถาปนาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี 75 ปีที่ผ่านมาสะท้อนความก้าวหน้าของคณะฯ ในทุกมิติอย่างน่าภาคภูมิใจ และมีส่วนสำคัญยิ่งในการสร้างชื่อเสียงให้กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุดเด่นที่สำคัญที่ต้องกล่าวถึงด้วยความชื่นชม ณ ที่นี้ คือ ความก้าวหน้าทั้งหมดที่เกิดขึ้นนั้น มาจากการร่วมแรงร่วมใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคณะฯ โดยครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นคณาจารย์ บุคลากร และนิสิตในทุกยุคทุกสมัย และยังครอบคลุมถึงองค์กรและผู้ผ่านการอบรมในโครงการต่าง ๆ ของคณะฯ ด้วย นอกจากนี้ พลังนิสิตเก่าของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชียังได้รับการกล่าวถึงเสมอว่าเป็นพลังตัวอย่างอันเข้มแข็งที่มิได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะการมุ่งมั่นสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้คณะฯ เท่านั้น แต่ยังเป็นพลังสำคัญในการร่วมสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้มหาวิทยาลัยในภาพรวมด้วย

ฐาน 75 ปีอันแข็งแกร่ง ประกอบกับวิสัยทัศน์ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ที่มีการทบทวนให้มีความร่วมสมัยและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง ทำให้คณะฯ ประสบความสำเร็จในการเป็น “เรือธง” และเป็น “แหล่งอ้างอิง” ด้านการเรียนการสอนทางบริหารธุรกิจในระดับประเทศ พร้อมๆ กับการก้าวเข้าสู่การเป็น “เรือธง” และการเป็น “แหล่งอ้างอิง” ทางด้านนี้ในระดับนานาชาติเคียงคู่ไปกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในศตวรรษที่ 2

ในนามของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอขอบคุณคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ที่มีส่วนร่วมในการสร้างประวัติศาสตร์และมุ่งมั่นผลักดันนวัตกรรมด้านการเรียนการสอนทางบริหารธุรกิจมาอย่างต่อเนื่องให้มหาวิทยาลัยตลอดจนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างบุคลากรที่เป็นคนเก่งและดีไปพัฒนาประเทศในภาคส่วนต่าง ๆ

กระผมขอถือโอกาสนี้อาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย รวมทั้งพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน โปรดคุ้มครองชาว “พาณิชย์ฯ-บัญชี” จุฬาฯ ให้ประสบแต่ความสุข ความเจริญ และพร้อมนำพาคณะฯ อันเป็นที่รักยิ่งให้ยืนหยัดอยู่คู่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอย่างสง่างามตลอดไป

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล)
อธิการบดี

สารจาก**คณบดี**

ในโอกาสที่คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครบรอบ 75 ปีแห่งการสถาปนา ผู้บริหารและคณาจารย์กลุ่มหนึ่งได้มีความตั้งใจที่จะจัดทำหนังสืออนุสรณ์ที่ระลึกการครบรอบการสถาปนาขึ้นมา โดยปรารถนาที่จะให้เป็นหนังสือที่รวบรวมประวัติ พัฒนาการของคณะที่ครบถ้วน สมบูรณ์แบบที่สุด นับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งมีการจัดทำในรูปของหนังสือที่เป็นเล่มและหนังสือที่เป็น E-Book ควบคู่กัน

การจัดทำหนังสืออนุสรณ์ครั้งนี้ นอกเหนือจากจะเป็นการรวบรวมประวัติและพัฒนาการของคณะในด้านต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วนที่สุดเท่าที่จะทำได้แล้ว หนังสือเล่มนี้ยังกลายเป็นตำราทางด้านการบริหาร จัดการ และพัฒนาองค์กรที่สำคัญอีกด้วย เนื่องจากหนังสือเล่มนี้ได้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งจากจุดเริ่มต้นจนกระทั่งถึงในปัจจุบัน

ความก้าวหน้าและพัฒนาการของคณะตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนกระทั่งถึงปัจจุบัน เกิดขึ้นทั้งจากวิสัยทัศน์และความทุ่มเทมุ่งมั่นของผู้บริหารในอดีต ความทุ่มเท ความเสียสละ ความร่วมมือของทั้งคณาจารย์และบุคลากร ความรักในสถาบันที่ได้ศึกษามา ความเสียสละของศิษย์เก่ารุ่นต่อรุ่นที่ได้กลับมาช่วยเหลือคณะฯ ในด้านต่างๆ รวมทั้งการสนับสนุนของผู้บริหารมหาวิทยาลัย องค์กรภายนอกต่างๆ ที่ได้สนับสนุนคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้วยดีเสมอมา

ความทุ่มเทและมุ่งมั่นของทุก ๆ คนในอันที่จะพัฒนาและทำให้คณะฯ ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ นั้น ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ส่วนตัวของบุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่ทุกคนทำไปเพื่อสร้างสถาบันการศึกษาแห่งนี้ให้สามารถเป็นศูนย์กลางทางวิชาการทางด้านการบริหาร ที่สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้ประเทศ สามารถพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านวิชาการต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยในการเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรในด้านการบริหารจัดการ สามารถนำความรู้สมัยใหม่ทางด้านการบริหารไปช่วยพัฒนาสังคมในด้านต่างๆ ซึ่งสุดท้ายแล้ว ผลลัพธ์ในการดำเนินงานทั้งหมดของคณะฯ ย่อมจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศไทยและสังคมไทยเป็นสำคัญ

ผมในฐานะที่เป็นตัวแทนของคณาจารย์ บุคลากร และนิสิตในปัจจุบัน ต้องกราบขอบพระคุณอดีตผู้บริหาร อดีตคณาจารย์ อดีตบุคลากร ศิษย์เก่าทั้งหมด ที่ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและสร้างการเติบโตที่งดงามให้กับสถาบันแห่งนี้มาตลอด 75 ปีที่ผ่านมา และพวกเราก็จะมุ่งมั่น ทุ่มเท และพยายามในการสืบสานต่อปณิธานของทุก ๆ ท่าน ในการที่จะทำให้สถาบันอันเป็นที่รักของเราทุกคน ได้ยืนอยู่อย่างสง่างามในสังคมไทยและสังคมนานาชาติ ซึ่งสุดท้ายแล้วจะนำไปสู่การมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศไทยสืบไป

(รองศาสตราจารย์ ดร.พสุ เดชะรินทร์)
คณบดี

ประวัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริที่จะจัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นในประเทศไทย และโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี (ม.ร.ว.เปีย มาลากุล) เมื่อครั้งยังเป็นพระยาวิสุทธิสุริยศักดิ์ เป็นผู้ร่างโครงการและได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายในปี พ.ศ. 2441 ซึ่งในขณะนั้นทรงพระราชดำริจะใช้นามมหาวิทยาลัยว่า “สากลวิทยาลัยรัตนโกสินทร์” หลังจากนั้นเป็นเวลานานถึง 19 ปี จึงได้มี “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริที่จะสืบทอดพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมชนกนาถในด้านการศึกษา จึงทรงยกโรงเรียนฝึกหัดวิชาข้าราชการฝ่ายพลเรือน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2442 (และต่อมาทรงเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนมหาดเล็ก) เป็นสถาบันอุดมศึกษา พระราชทานนามว่า “โรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2453 โดยมีพระราชดำริว่า การฝึกนักเรียนในโรงเรียนมหาดเล็กควรขยายการศึกษาออกไปให้กว้างขวางขึ้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงิน จำนวน 982,672.47 บาท ที่เหลือจากเงินที่ประชาชนบริจาคเพื่อสร้างพระบรมรูปทรงม้า เมื่อครั้งพระราชพิธีเฉลิมฉลองรัชมังคลาภิเษก พ.ศ. 2451 สำหรับเป็นทุนในการจัดการโรงเรียนต่อไป และพระราชทานที่ดินผืนใหญ่ของพระคลังข้างที่ที่ตำบลปทุมวัน มีเนื้อที่ 1,309 ไร่ ซึ่งมีอาณาเขตทิศเหนือจรดถนนสระปทุม (คือถนนพระรามที่ 1) ทิศตะวันออกจรดคลองอรชร (ต่อมาถมคลองอรชรและขยายถนนสนามม้าเป็นถนนอังรีดูนังต์) ทิศใต้จรดถนนหัวลำโพง (คือถนนพระรามที่ 4) ทิศตะวันตกจรดคลองสวนหลวง ในบริเวณนี้มีตึกที่สร้างไว้เป็นวัง เรียกกันว่า “วังกลางทุ่ง” [ฝรั่งเรียกว่า “วินด์เซอร์คาสเซิล” เพราะเอาแบบสถาปัตยกรรมกอธิค (Gothic) แบบวังวินด์เซอร์ของอังกฤษมาสร้าง] สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ใช้วังนี้เป็นโรงเรียนด้วย สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ ซึ่งพื้นที่ดินผืนนี้ทรงเห็นว่าเหมาะที่จะใช้จัดตั้งและขยายเป็นมหาวิทยาลัยได้ในภายภาคหน้า จึงพระราชทานที่ดินผืนนี้ให้เช่าเท่ากับผลประโยชน์ของพระคลังข้างที่ที่ได้รับอยู่ เพื่อให้กับบาทบริจาริกาของรัชกาลที่ 5 ซึ่งยังมีชีวิตอยู่ขณะนั้น แต่ไม่ได้กำหนดระยะเวลาเช่า (ต่อมาในปี พ.ศ. 2482 รัฐบาลในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ได้ประกาศพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินผืนนี้เป็นของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว นอกจากพระราชทานที่ดินให้เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยแล้ว ยังได้ทรงกำหนดให้มีการก่อสร้างตึกเรียนหลังแรกเรียกว่า ตึกบัญชาการโรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยทรงวางศิลาฤกษ์ตึกนี้เมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2458 และต่อมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประดิษฐานโรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นมหาวิทยาลัย พระราชทานนามว่า “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” เพื่อเป็นเกียรติยานุสรณ์แด่สมเด็จพระบรมชนกนาถ เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2459

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อแรกตั้งมีเพียง 4 คณะคือ

- คณะแพทยศาสตร์ (ในปี พ.ศ. 2486 ได้ประกาศสถาปนามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ โดยแยกคณะแพทยศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปสังกัดมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์)
- คณะรัฏฐประศาสนศาสตร์ (ได้เปลี่ยนชื่อเป็นคณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์เมื่อปี พ.ศ. 2472 และโอนไปขึ้นกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง เมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2476)
- คณะวิศวกรรมศาสตร์ (ในปี พ.ศ. 2473 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ได้ก่อตั้งเป็นครั้งแรกในฐานะแผนกวิชาอิสระในคณะวิศวกรรมศาสตร์ และได้ประกาศเป็นแผนกวิชาอิสระขึ้นตรงต่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2476 ต่อมาในปี พ.ศ. 2477 ได้แยกออกจากคณะวิศวกรรมศาสตร์)
- คณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (ในปี พ.ศ. 2476 ได้มีพระราชกฤษฎีกาแยกคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ออกเป็นสองคณะ)

เมื่อคณะแพทยศาสตร์และคณะรัฏฐประศาสนศาสตร์ได้โอนออกไปจากมหาวิทยาลัยแล้ว มหาวิทยาลัยจึงมีคณะเรียงตามลำดับการก่อตั้ง 4 คณะ คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เป็นคณะลำดับที่ 5 ถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2481

75 ปี... จากความทรงจำ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ

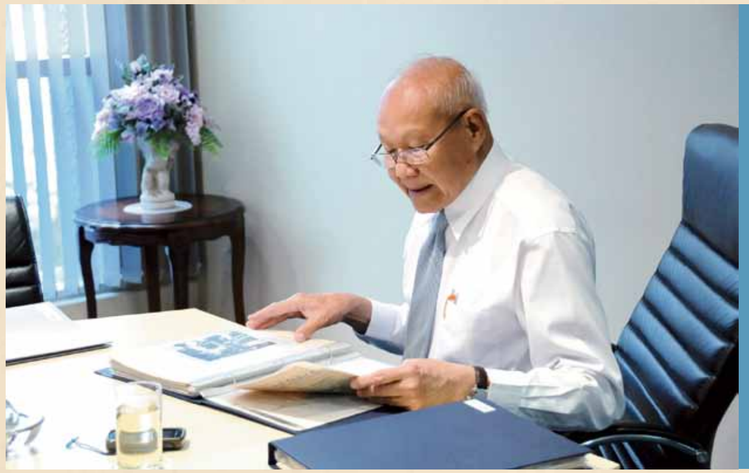

ศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ

รองศาสตราจารย์ไพลิน ผ่องใส ขอให้ช่วยเขียนหนังสือที่ระลึก 75 ปี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ได้มอบเอกสารไว้ปึกใหญ่ เห็นแล้วก็ร้าม เพราะสายตาไม่สู้ดี แต่เมื่ออ่านไปได้สัก 2 - 3 หน้า เห็นว่าข้อมูลได้ให้ไว้ดีมาก จึงได้พยายามอ่านและแก้ไขเพิ่มเติมเท่าที่จำได้ ภายหลังอาจารย์ไพลินฯ มาขอร้องแกมบังคับให้เขียนคำนำให้ด้วย จึงขอสนองตอบด้วยบทความเรื่องนี้

คุณพ่อ (พระยาไชยยศสมบัติ) เป็นนักเรียนทุนกระทรวงการพระคลัง (มหาสมบัติ) ให้ไปศึกษาในประเทศอังกฤษในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 และเป็นคนไทยคนแรกที่ได้รับประกาศนียบัตรชาร์เตอร์แอคเคาน์แตนท์หลังจากที่นักเรียนหลายคนซึ่งได้รับทุนรัฐบาลไปเรียนวิชาการบัญชีไม่ประสบผลสำเร็จ เมื่อกลับมารับราชการในกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังจึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหลวงกฤษณามระพัฒน์ โดยไม่ต้องเป็นท่านขุน และได้รับมอบหมายให้ทำงานสำคัญ ๆ ของกรมอื่นด้วย จึงได้เลื่อนเป็นพระยาไชยยศสมบัติ (เทียบเท่าชั้นพิเศษ) เมื่ออายุ 32 ปี จำได้ว่าเมื่อสมัยเป็นเด็ก ๆ และมีโอกาสไปรอคุณพ่อที่ทำงานในขณะนั้น ทำให้ฝันว่าวันหนึ่งจะเข้ามารับราชการที่กระทรวงการคลังเพื่อจักได้มีห้องทำงานโก้หรูเช่นนี้บ้าง

ธนบัตรสมัยพระยาไชยยศสมบัติเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

พระยาไชยยศสมบัติ

ปี พ.ศ. 2475 มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เพื่อนรักของคุณพ่อท่านหนึ่งคือพระยาศรีวิศาลวาจามาขอให้คุณพ่อเข้าร่วมรัฐบาล คุณพ่อตอบปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่ายังรักงานที่ทำอยู่ มีหลายอย่างที่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ และยังไม่ทราบว่าใครเป็นใคร ภายหลังปี พ.ศ. 2479 พระยาพหลพลพยุหเสนาเป็นนายกรัฐมนตรี ได้ขอร้องให้คุณพ่อลาออกจากราชการเพื่อมารับตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เนื่องด้วยคุณพ่อรู้จักคุณแนบ พหลโยธิน ซึ่งเป็นน้องพระยาพหลฯ เป็นอย่างดี ตั้งแต่สมัยเรียนหนังสือที่โรงเรียนราชวิทยาลัยมาด้วยกัน โดยความรู้จักส่วนตัวจึงเข้ารับตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในปี พ.ศ. 2478 เมื่อรัฐบาลพระยาพหลพลพยุหเสนาลาออกในปี พ.ศ. 2479 ท่านจึงว่างงาน เพราะนายกรัฐมนตรีคนต่อมาคือ หลวงพิบูลสงคราม ซึ่งท่านรู้จักดี แต่ไม่นิยมที่จะไปเป็นลูกน้อง

เมื่อว่างงาน ท่านจึงเปิดสำนักงานสอบบัญชีชาร์เตอร์-แอคเคาน์แตนท์ ร่วมกับพระยานรารถภักดี ซึ่งเคยทำงานที่กรมบัญชีกลางมาด้วยกัน แต่ทางสถาบันชาร์เตอร์แอคเคาน์แตนท์ในอังกฤษทราบข่าว จึงขอให้ท่านทำคนเดียวเพราะท่านเจ้าคุณนรารถไม่ได้มีสถานะเป็นสมาชิก จะใช้ชื่อว่าเป็น สำนักงานของชาร์เตอร์แอคเคาน์แตนท์ด้วยกันไม่ได้ คุณพ่อจึงเป็นเจ้าของสำนักงานสอบบัญชีแต่ผู้เดียวตั้งแต่นั้นมา

> “เมื่อได้มีการวางหลักสูตร
> เป็นที่เรียบร้อยแล้วจึงได้รับนิสิต
> เข้าเรียนครั้งแรกในปี พ.ศ. 2482”

และเมื่อปี พ.ศ. 2480 ในการประชุมสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้มีโครงการหลักสูตรการบัญชีและการพาณิชย์ขึ้น ท่านจึงได้รับเชิญให้มาเป็นคณะกรรมการในคณะทำงานนี้ ซึ่งเมื่อได้มีการวางหลักสูตรเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้รับนิสิตเข้าเรียนครั้งแรกในปี พ.ศ. 2482 โดยมีนิสิต 2 ชั้นเรียน คือ ปี 1 และ ปี 2 นิสิตปีที่ 2 เป็นนิสิตคณะอักษรศาสตร์ซึ่งได้ขอโอนย้ายมา นิสิตปีที่ 1 รับสมัครจากผู้จบมัธยมปลาย (ม.8) และในปีนั้นเองรัฐบาลได้ออก พ.ร.บ. การบัญชี ซึ่งกำหนดให้ร้านค้าและบรรดาอุตสาหกรรมต้องทำบัญชี จึงทำให้การรับนิสิตง่ายขึ้นมาก จำได้ว่าคุณพ่อหอบงานนิสิต (lab บัญชี) มาตรวจที่บ้านจนดึกดื่นแทบทุกคืน ภายหลังยังได้มีโอกาสติดตามท่านมางานในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากขึ้น จึงได้มีโอกาสรู้จักรุ่นพี่ตั้งแต่รุ่นแรก จำได้ว่าผู้แทนนิสิต (คือปี 2) คือคุณประสิทธิ์ ศุกรแพทย์ และพี่สมพรซึ่งเป็นผู้ที่ทำคะแนนสอบวิชาคณะบัญชีได้คะแนนสูงสุดเป็นคนแรก ภายหลังพี่สมพรก็ได้มาทำงานที่สำนักงาน และภายหลังที่ต้องเข้ามหาวิทยาลัยเพื่อเรียนวิชาบัญชีที่จุฬาฯ แล้ว พี่สมพรเป็นผู้ที่ได้แนะนำตัวในการไปสอบบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลงในปี พ.ศ. 2488 ได้เข้าเรียนในคณะฯ ในปี พ.ศ. 2489 ขึ้นชั้นปีที่ 3 ได้เรียนขอคุณพ่อให้ส่งไปเรียนที่อังกฤษ คุณพ่อพยายามออมเงินเพื่อการนี้โดยการทำประกันไว้ แต่เนื่องจากสงครามจึงไม่สามารถส่งเงินประจำปีไปได้ เลยถูกริบเงินที่จะส่งไปทั้งหมด แต่โดยความกรุณาของท่านจึงได้ไปเรียนที่เมืองนอก โดยมีคุณอาอาภรณ์ เป็นผู้สนับสนุนสำคัญยิ่ง

บังเอิญหลังสงครามโลกครั้งนี้ ทางสถาบันชาร์เตอร์-แอคเคาน์แตนท์ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัย 5 - 6 แห่ง ในการเปิดหลักสูตรพิเศษสำหรับนักบัญชี เรียกชื่อว่า combined course คือให้จบปริญญาทางพาณิชยศาสตร์ภายใน 3 ปี แต่ต้องเรียนวิชาบัญชีเป็นวิชาเอก แล้วจะยกประโยชน์ให้ลดเวลาการฝึกงานเป็นเวลา 3 ปี ไม่ใช่ 5 ปี เหมือนอย่างที่คุณพ่อเคยศึกษา ดังนั้น 6 ปี ได้ทั้งพาณิชยศาสตรบัณฑิตและเป็นชาร์เตอร์แอคเคาน์แตนท์ด้วย

คุณอาอาภรณ์ เป็นนักเรียนเกียรตินิยมพาณิชยศาสตร์จากมหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์และยังติดต่อกับอาจารย์ที่นั่นอยู่ จึงฝากไปอยู่หอพัก Dalton Hall โดยมี Mr. George Sutherland เป็นผู้ดูแลและเป็นผู้ปกครองของหัวหน้าหอพักนี้ด้วย

เมื่อเรียนครบ 3 ปี ได้วุฒิปริญญา Bachelor of Arts in Commerce (B.A. Com) แล้วจึงไปทำงานกับ Murphy Bailey & Co. ในเมือง Manchester อีก 3 - 4 ปี เมื่อได้ประกาศนียบัตร ACA สอบผ่านเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2498 คุณพ่อให้กลับบ้านผ่านสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และฮ่องกง ถึงประเทศไทยในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2498 จึงเป็นคนแรกที่ได้รับปริญญาทั้งทางพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจากอังกฤษ และเป็นคนที่ 5 ของประเทศไทยที่ได้เป็นชาร์เตอร์แอคเคาน์แตนท์

ชุมชนหมายเลขหมอน 18 และ 19

ตามที่เคยตั้งความฝันไว้จึงได้ตั้งใจไปสมัครงานที่กระทรวงการคลัง ได้มีโอกาสพบกับ ดร.ป่วย อึ้งภากรณ์ เมื่อท่านได้ไต่ถามวิชาที่เรียนมาแล้วท่านบอกว่าเหมาะที่สุดในกระทรวงการคลังนั้น ไม่ใช่กรมบัญชีกลางแต่เป็นกรมสรรพากร ทำให้ต้องคิดหนักเพราะตั้งใจว่าเมื่อว่างจะไปช่วยคุณพ่อที่สำนักงานไชยยศ การทำงานที่กรมสรรพากรก็จะทำให้เกิด conflict of interest ไม่เหมาะ จึงได้กราบเรียนให้คุณพ่อทราบ

ในปี พ.ศ. 2498 คุณพ่อสายตาไม่สู้ดีนักเพราะเป็น glaucoma simplex คือความดันลูกตา ทำให้สายตาแคบและมัว ซึ่งท่านไม่ยอมให้ผ่าตัด แต่รับประทานยาสายตาวันละ 1 เม็ด เพื่อรักษาอาการ ดังนั้นท่านจึงมอบให้มาทำงานสอนวิชาสอบบัญชีที่คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้มาเริ่มงานในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2498 เมื่อทำงานได้ 1 เดือน และได้เข้ารับราชการในวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2499

ในตอนที่เข้ามาเป็นอาจารย์นั้น คณะพาณิชยศาสตร์ฯ ยังใช้ตึกที่เรียกกันว่า เภตราทิพย์ คือที่ตั้งอาคารบรมราชกุมารี ในปัจจุบัน มีความสุขมากเพราะสนิทสนมกับนิสิตตั้งแต่ (พลอากาศตรี) ระวีวงศ์ บุนนาค เทวิน (เลี้ยวกลับถิ่น) สุทัศนกุล ขุนบาล ตีดับเข็ญ อานันท์ (ศรีสุกรี) ตันติเฉลิม บดี จุณณานนท์ อาจารย์ปัจจัย บุนนาค นิสิตชายนิยมเล่นตะกร้อด้วยกัน เมื่อถึงชั่วโมงสอนก็บอกให้ทุกคนเลิกและเข้าเรียนกัน

ในตอนนั้นคณะฯ มีอาจารย์ซึ่งเคยสอนสมัยนั้นอยู่ทั้งสิ้น 6 ท่าน ท่านอาจารย์บุญสิริ ชวลิตธำรง อาจารย์โชติกา มงคลลักษณ์ อาจารย์ฉลวย มะกรสาร อาจารย์อุไรวรรณ รุหานนท์ อาจารย์สมจิตร โอสถานนท์ อาจารย์ชลิตา รุนสำราญ และมีอาจารย์ที่เป็นรุ่นพี่ 1 คน คือ อาจารย์สังวร สุวรรณทัต และมีรุ่นเดียวกับน้องชาย 2 คน คือ อาจารย์วิไล วีรปรีย และ อาจารย์ (ดร.) ศรีปริญญา รามโกมุท และมีอาจารย์รุ่นพี่อีก 1 คน คือ อาจารย์เมือง เสนีย์วงศ์ หลังจากนั้นมีอาจารย์ที่ไม่เคยเรียนที่จุฬาฯ มาสมัครใหม่อีก 1 ท่าน คือ อาจารย์ภรต พานิชภักดิ์ และมีนักเรียนทุนกลับมาเข้ารับราชการ 1 ท่าน คือ อาจารย์สุธี เอกะหิตานนท์ ภายหลังอาจารย์เถาวัลย์ นันทาภิวัฒน์ จบการศึกษา B.Com จาก Birmingham ชวนมาเป็นอาจารย์อีก 1 ท่าน และอาจารย์เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ซึ่งได้ทุนของรัฐบาลสำหรับคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มาสมทบ เราจึงเริ่มขยายหลักสูตรและรับนิสิตเพิ่มขึ้นจากปีละ 100 เป็นปีละ 200 คน ทำให้อาคารที่เรียนอยู่ไม่พอ คุณพ่อจึงไปขอกับท่านอธิการบดี (พระเวชยันตรังสฤษฎ์) ทำให้ต้องบอกเลิกให้ชุมชนหมายเลขหมอน 18 และ 19 ซึ่งเช่าที่ของจุฬาฯ เพื่อย้ายคณะฯ มาอยู่ที่ดินนั้นซึ่งติดกับตลาดสามย่าน

เกิดเพลิงไหม้ที่ดินดังกล่าวในปลายปี พ.ศ. 2500 โดยทางผู้อาศัยอยู่กล่าวหาว่ามหาวิทยาลัยเป็นผู้วางเพลิง มีการเดินขบวนมาล้อมตึกสำนักงานเลขาธิการ (อธิการบดี) หน้าถนนพญาไท ต้องพึ่งกำลังตำรวจมาช่วย เหตุการณ์จึงคลี่คลายไปได้ นิสิตคณะรัฐศาสตร์นั้นอยู่ติดกันก็ช่วยเต็มที่ โดยนิสิตคณะฯ มาช่วยกันดูแลสถานที่อาคารคณะรัฐศาสตร์ไว้ในปี พ.ศ. 2502 เมื่อมหาวิทยาลัยได้งบประมาณก่อสร้าง คุณพ่อได้ขอให้ ฯพณฯ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ มาวางศิลาฤกษ์ เพราะผู้เช่าซึ่งบางคนยังไม่หายโกรธเรื่องไฟไหม้บ้านตน จักได้เกรงกลัวไม่มารังแก ถึงกระนั้นนายอ้วน ยามของคณะพาณิชย์ฯ คนหนึ่งยังถูกพวกนักเลงเข้ามาทำร้ายบาดเจ็บจนต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล

เพื่อป้องกันการบุกรุก มหาวิทยาลัยได้มอบให้คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์คนใหม่ (ม.ร.ว.แหลมฉาน หัสดินทร) ในฐานะหัวหน้าฝ่ายอาคารมาทำการสร้างรั้ว ซึ่งปรากฏภายหลังว่ารั้วไม่ค่อยแข็งแรงซึ่งในสภาวะในขณะนั้น การก่อสร้างในที่ดินที่ถูกไฟไหม้ไม่ใช่เรื่องง่าย เมื่อตึกแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2505 ได้ย้ายคณะฯ มาอยู่ในที่ดินอันกว้างขวางมาก แต่นอกจากตึก ซึ่งเป็นอาคารไชยยศสมบัติ 1 แล้ว ก็ไม่มีอะไรนอกจากเศษบ้านที่ถูกไฟไหม้ และบางส่วนยังต้องทำความสะอาดอยู่ จึงชวนอาจารย์ใหม่ชื่อ ดร.เกษม ฉัตรทองคำ ไปร่วมกันเก็บกวาดทำความสะอาดและปลูกต้นไม้ทำรั้วติดกับจามจุรีสแควร์นั้น ปลูกต้นก้ามปูเพราะเป็นสัญลักษณ์ของจุฬาฯ และปลูกไปทั่วจนกระทั่งข้างถนนทางเข้าออกติดกับคณะรัฐศาสตร์

ภายหลังได้มีโอกาสรู้จักอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ชื่อ ดร.ถาวร วัชราภัย ซึ่งเป็นผู้ทำพันธุ์ไม้ต่าง ๆ จึงตกลงกันปลูกต้นไม้ชนิดเดียวกันที่สองข้างทาง ตัวเองไปตัดต้นก้ามปูที่ตนปลูกไว้เอง จึงถูกท่านอาจารย์ ดร.สุขุม ศรีธัญญรัตน์ ซึ่งเป็นเลขานุการบริหารของมหาวิทยาลัยเอ็ดว่าไปตัดต้นไม้ของมหาวิทยาลัยโดยไม่ได้รับอนุญาต

อาคารที่สร้างใหม่นั้น ได้ขอให้สร้างห้องใต้ดินด้วย เพื่อนิสิตจะไม่ต้องตากแดดตากฝนจากห้องพักผ่อนขึ้นห้องเรียน การก่อสร้างนี้ได้ขอให้ อาจารย์ ดร.รชฎ กาญจนะวณิชย์ ซึ่งรู้จักกันดีตั้งแต่เรียนที่ประเทศอังกฤษ และได้เรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่าง เช่น ห้องชั้นบนทิศตะวันตกซึ่งตามแบบร่างเป็นห้องเรียนเล็ก ๆ ได้ไปสั่งผู้รับเหมามิให้กั้นห้อง ทำเป็นห้องประชุมยาวเป็นห้องโถงใหญ่ โดยให้ผู้รับเหมาเอาผนังกั้นห้องเล็ก ๆ 5 ห้องออก ถูกอาจารย์ ดร.รชฎฯ ท้วงติงว่าตึกจะร้าว เพราะทางวิศวกรออกแบบไว้ให้มีผนังกั้น โดยอาจารย์อธิบายว่ากลักไม้ขีดไฟใช้ไม้บรรจุทำเป็นกลักได้ทั้ง ๆ ที่ใช้ไม้บาง ๆ ทำ 4 ด้าน เพราะมีส่วนยึด ดังนั้นห้องโถงชั้น 3 ของอาคารจึงต้องมีครีบเป็นเหล็กยึดทำเป็นตอน ๆ ส่วนในห้องใต้ถุนคุณพ่อเกรงว่าน้ำจะไม่พอใช้ จึงให้ทำบ่อพักน้ำไว้ด้วย บริษัทผู้รับเหมาไม่ระวังโดยไม่เทคอนกรีตให้เสร็จในครั้งเดียวเพราะมิได้เตรียมวัสดุ ทราย ปูน หิน ให้พร้อมทำให้น้ำรั่วในภายหลัง อาจารย์บุญสิริฯ หางบประมาณซ่อมและเทคอนกรีตห้องใต้ดินใหม่

เมื่อกลับมาจากถูกส่งไปมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ไปถามอาจารย์ ดร.รชฎฯ อีก ได้ความว่าไม่ได้ลงเสาเข็มที่รับน้ำหนักไว้ ฉะนั้นอาคารไชยยศฯ 1 จะทรุดตัวลงทั้งหลังเรื่อยๆ ตามน้ำหนัก เพราะมิได้มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า

ดังนั้นเมื่อคณะก่อสร้างต่อเติมอาคาร (ไชยยศฯ 2 และ 3) จึงมิให้บริษัทก่อสร้างทำห้องใต้ดินจนกว่าจะเตรียมวัสดุก่อสร้างเพียงพอและเผื่อขาดเหลือด้วย ดังนั้นอาคารใหม่จึงมีห้องใต้ดินที่ใช้เป็นห้องคณาจารย์ซึ่งใช้งานได้ดีจนทุกวันนี้และไม่ทรุดตัวเหมือนอย่างหลังแรก

รูปแบบของอาคารไชยยศสมบัตินั้นผมจำได้ว่า คุณอาแล้ง ศรีสมวงศ์ ซึ่งเป็นกรรมการคณะฯ ในปี พ.ศ. 2500 บอกว่าอาคารควรทำเป็นรูปตัว U แต่หลังคานั้นไม่ควรทำแบบสมัยใหม่ อาคารไชยยศฯ 1 - 3 จึงเป็นรูปตัว U คว่ำและหลังคาเป็นแบบไทย ๆ เช่นนี้ ในปี พ.ศ. 2501 - 2505 การใช้ลิฟต์ยังไม่แพร่หลาย กระทรวงการคลังหรือสำนักงบประมาณไม่อนุญาตให้ติดตั้งลิฟต์ ยกเว้นสำหรับคนเจ็บหรือพิการ อาคารของคณะฯ จึงมีรูปร่างเช่นนี้

ภายหลังเมื่อการสร้างลิฟต์แพร่หลายและราคาถูกลง อาคารที่สร้างใหม่จึงมีความสูงมากขึ้นและมีลิฟต์ อาคารไชยยศฯ ซึ่งมีเพียง 3 ชั้น แต่มีห้องใต้ดินเพิ่มเป็น 4 เพื่อนิสิตและพนักงานจะได้เดินขึ้นลงสะดวก

ในด้านวิชาการนั้น คณะพาณิชยศาสตร์ฯ ในปี พ.ศ. 2504 จัดว่าล้าหลังกว่าคณะอื่น เพราะคณาจารย์ส่วนใหญ่ของคณะฯ จบวุฒิการศึกษาเพียงปริญญาตรี บังเอิญได้รู้จักกับอาจารย์ชาวสวีเดนท่านหนึ่งชื่อ Ulf af Trolle ซึ่งเป็นคณบดีมหาวิทยาลัยในเมือง Gothenburg ประเทศสวีเดน ซึ่งในตอนนั้นสวีเดนต้องการช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนาอยู่ จึงสามารถหาทุนให้อาจารย์จากจุฬาฯ ไปศึกษาต่อปริญญาโททางบริหารธุรกิจและการเงินผ่าน SIDA หรือ Swedish International Development Agency คุณพ่อดีใจมากได้ส่งให้อาจารย์เพ็ญแขฯ ไปดูงานที่มหาวิทยาลัย และหลังจากที่อาจารย์จบการดูงานกลับมาและรายงานให้ทราบแล้ว คณะพาณิชย์ฯ จึงได้ส่งคณาจารย์ 28 คน รวมทั้งอาจารย์เถาวัลย์ฯ หัวหน้าและผู้ประสานงาน ไปเรียนที่มหาวิทยาลัย Gothenburg ด้วยเหตุที่สวีเดนไม่ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนปกติ ดังนั้นคณาจารย์จึงต้องเรียนพร้อมกันและเป็นรายวิชาเป็นชุด ๆ ไป เช่น วิชาการตลาดอาจจะต้องเรียน 3 วัน และต่อด้วยการเรียนวิชา Finance อีก 3 วันต่อมา ฯลฯ เป็นต้น อย่างไรก็ดีอาจารย์ทุกคนสามารถเรียนได้สำเร็จกลับมาพร้อมปริญญาโททุกคน เว้นแต่ 2 คน ซึ่งไม่กลับมาเพราะแต่งงานกับอาจารย์ชาวสวีเดน

การที่ได้รับความช่วยเหลือจากสวีเดนเช่นนี้ ทำให้เกียรติภูมิของคณะฯ สูงขึ้นเทียบกับคณะอื่น ๆ ในจุฬาฯ ได้ภายใน 2 ปี ผู้ที่ได้ไปบางคนยังอยู่ต่อเพื่อเรียนปริญญาเฉพาะทางอีกด้วย

เมื่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับการติดต่อจากทางสหรัฐอเมริกาโดย Ford Foundation จำเป็นต้องขายหุ้นบริษัท Ford เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายรัษฎากรของเขา ได้กำไรเป็นเงินกว่า 5 ล้านเหรียญสหรัฐฯ จึงได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัย Stanford อบรมอาจารย์ในประเทศที่กำลังพัฒนาเป็นวิชาชีพ วิชาแรกเปิดในปี พ.ศ. 2505 - 2506 เป็นวิชา Finance ต่อด้วย Marketing ในปีต่อมา และ Personnel ในปีต่อมา ปีสุดท้ายเป็นเรื่อง Operation ผู้ที่เดินทางมาติดต่อชื่อ Professor Ezra Solomon มาติดต่อกับทางจุฬาฯ และธรรมศาสตร์ และให้ทุนมหาวิทยาลัยละ 1 ทุน ทางจุฬาฯ ได้เลือกอาจารย์เดิมศักดิ์ฯ ส่วนธรรมศาสตร์เลือกอาจารย์สังเวียน อินทรวิชัย ซึ่งก็เป็น B.A. Com ACA เช่นเดียวกัน (คนที่ 4 หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 นี้)

การที่ได้ไปใช้ชีวิตในสหรัฐอเมริกาเป็นเวลาสี่เทอมนั้นทำให้ได้รับประสบการณ์และความรู้ทางด้านการเงินอย่างมาก เพราะที่ ACA นั้นเป็นบัญชีและการสอบบัญชีเท่านั้น การไป Stanford นั้นได้พาคุณสายจิตรไปด้วย ซึ่งในชั้นเรียนบางคนก็พาภรรยาและลูกไปด้วย แต่เป็นอาจารย์ในประเทศกำลังพัฒนาทั้งสิ้น มีอียิปต์ (1) ยูโกสลาเวีย (1) เลบานอน (1) อินเดีย (11) ไทย (2) ฟิลิปปินส์ (1) ไต้หวัน (1) ลาตินอเมริกา (8) รวมทั้งสิ้นประมาณ 20 กว่าคน โดยให้พักอาศัยอยู่ในแฟลตที่สร้างใหม่นอกเมือง Palo Alto ชื่อ Mountain View ไม่ได้อยู่ในมหาวิทยาลัย และอาคารเรียนก็ไม่ใช่ของ Business School

> “ จากการที่ได้ไปศึกษาที่สหรัฐอเมริกา ทำให้รู้จักระบบการสอนของอเมริกาในสมัยนั้น ซึ่งแตกต่างจากแบบอังกฤษ ”

เป็นอาคารเล็ก ๆ ชั้นเดียว เรียกชื่อโปรแกรมว่า ICAME (International Center for the Advancement of Management Education) อาจารย์ที่สอนก็ไม่ใช่อาจารย์จาก Stanford ทุกท่าน เช่น Finance อาจารย์ที่สอนคือ Pearson Hunt ซึ่งเป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัย Harvard แต่นำตำรา Finance ที่ตนแต่งมาสอน และมี Ezra Solomon จาก Chicago เป็นผู้สอนวิชา Finance อีกคนหนึ่ง มี Edward (Ted) Mark จาก Harvard เป็นคนที่ช่วยสอน Finance อีกคนหนึ่ง ส่วนวิชาบัญชีคนสอนเป็นอาจารย์ประจำของ Stanford ชื่อ Bob Jaedicke ส่วน Librarian เป็น Ph.D. ซึ่งดูแลผู้เรียนทุกคนเป็นอย่างดี

เพื่อนสนิทที่ได้รู้จักสนิทสนมมี Jose Tajero Garcia ซึ่งเป็นชาวสเปน แต่มาจากมหาวิทยาลัยใน Venezuela มีภรรยาชื่อ Pili ซึ่งสนิทสนมกับคุณสายจิตรเป็นอย่างดี เรามักจะไปเที่ยวด้วยกัน โดยรถยนต์ของเขาซึ่งเป็น Ford Compact ใหม่เอี่ยมได้ไปถึง Seattle ไป Canada ด้านเหนือ ไปถึง Tijuana ใน Mexico ด้านใต้ ในระหว่างวันหยุดเทอมแรก Xmas อีกผู้หนึ่งซึ่งอยู่ห้องเดียวกับอาจารย์สังเวียนเป็นฟิลิปปินส์ชื่อ จิมมี่ ลายา (Jaime Laya) ซึ่งอยู่ศึกษาต่อเพื่อทำ Ph.D. และเมื่อกลับฟิลิปปินส์ได้เป็น Dean ของ University of the Philippines เป็น Governor of the Bank of the Philippines และเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในรัฐบาลมาร์กอส (แต่ตนเองไม่ไปคุ้นเคยกับนายกฯ หรือภรรยาของมาร์กอส)

ครั้งหนึ่งที่ยังเป็นกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้ว่าการฯ นุกูล ประจวบเหมาะ จัดประชุมและเชิญผู้ว่าการธนาคารชาติฟิลิปปินส์มาร่วมประชุม ในช่วงนั้นมีการแสดงพยุหยาตราทางชลมารคด้วยซึ่งเหมาะมากเพราะธนาคารแห่งประเทศไทยสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา แม้ว่าในตอนนั้นยังมิได้ซื้อวังเทเวศร์ก็มีหน้ากว้างพอที่จะทำอัฒจันทร์สำหรับแขกของธนาคารได้ จึงได้รับเชิญให้ไปรับรองแขกซึ่งมี Governor of the Bank of the Philippines ร่วมอยู่ด้วย เมื่อทราบว่าเป็นรุ่นเดียวกันที่มหาวิทยาลัย Stanford และติดต่อกันอยู่รู้สึกดีใจมากที่ได้ทราบว่าจิมมี่มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ได้ให้การรับรองและไปส่งที่สนามบิน จิมมี่พอใจในถ้วยชามกระเบื้องของไทยมากจึงซื้อกลับไปหลายชิ้น เมื่อไปถึงสนามบินเที่ยวบินของฟิลิปปินส์จะไม่คิดเงินค่าระวางถูกจิมมี่เอ็ดตะโรบอกว่าของส่วนตัวและจ่ายเงินเอง ภายหลังเมื่อได้ไปประชุมที่มะนิลาได้ข่าวว่าได้ไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและครั้งหนึ่งต้องไปประชุมของ Touche Rose Asia Pacific ที่มะนิลา จิมมี่ยังโทรศัพท์มาในตอนดึกบอกว่ามีไฟไหม้ที่บาเกียว จะส่งเครื่องบินไปรับคุณสายจิตรกับเพื่อนดีไหม ได้ตอบขอบใจไปว่าไฟไหม้คนละโรงแรมกัน ทุกคนปลอดภัยไม่ต้องรบกวน

จากการที่ได้ไปศึกษาที่สหรัฐอเมริกา ทำให้รู้จักระบบการสอนของอเมริกาในสมัยนั้นซึ่งแตกต่างจากแบบอังกฤษ ในเชิงที่ว่าเขามีการทดสอบ (Test) เกือบตลอดเวลาแทบทุกวันตามแต่ผู้สอนจะเลือก นอกจากนั้นแบ่งวิชาเป็นเครดิตและการสอบก็สะสมคะแนนได้ จนกระทั่งต่ำกว่า 2.00 จากคะแนนเต็ม 4.00 จึงจะถูกไล่ออก ไม่เหมือนกับวิธีการที่เราใช้อยู่ นอกจากนั้นเมื่อจบโปรแกรมที่ Stanford แล้ว ยังมีโอกาสไปเยี่ยมมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่มีชื่อเสียงของสหรัฐฯ อีก ซึ่งเป็นประโยชน์มากในการบริหารงานภายหลังในตำแหน่งคณบดีและอธิการบดีและผู้บริหารในสถาบันอื่นของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อเดินทางกลับจึงได้แวะเยี่ยมมหาวิทยาลัยที่อาจารย์เกษม ณรงค์เดช กำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัย Kansas ใน Kansas City ดังนั้นเมื่อเดินทางออกจาก Mountain View จึงขับรถขึ้นเหนือไปแวะเมือง Rino และไปชม Yellow Stone Park

ในรัฐโอเรกอน จึงขับข้ามทวีปมาทาง South Dagota ถึงเมือง Omaha แล้วแยกทางกันโดย Jose ตรงไปที่ New York แต่เราสองคนมุ่งใต้ไป Kansas เพื่อพบอาจารย์เกษม ณรงค์เดช จาก Kansas จึงเดินทางขึ้นไป Illinois ผ่าน Springfield ซึ่งเป็นบ้านเกิดและอนุสรณ์ของ President Abraham Lincoln ไปเมือง Chicago ซึ่งมีเจ้าของบริษัท Bireley ซึ่งเคยพบที่เมืองไทย เราสอบบัญชีอยู่ คอยต้อนรับอยู่ที่ Riverforest ทางตะวันตกเฉียงใต้ของเมือง Chicago หลังจากเดินทางไปยัง Chicago ได้เดินทางต่อไปรัฐ Michigan เมือง East Lansing เพื่อพบ Dean จากนั้นได้เดินทางต่อไปยังเมือง Ann Abor ซึ่งเป็นเมืองที่คนไทยได้รับทุนไปเรียนที่ University of Michigan เป็นจำนวนมาก ออกจากเมือง Ann Arbor จะไป Detroit เพื่อผ่านไปดู Niagara Fall จากฝั่ง Canada ปรากฏว่าคุณสายจิตรลืมเสื้อโค้ตไว้ในตู้ต้องเดินทางไปโรงแรม ดังนั้นการเดินทางจึงต้องรีบร้อนมิฉะนั้นจะค่ำมาก เมื่อไปถึง Niagara คืนนั้นได้ดูไฟและน้ำตกสมใจ วันรุ่งขึ้นได้ข้ามกลับมาฝั่งสหรัฐฯ และล่องเรือดูน้ำตก ผ่านมาถึงเมือง Syracuse เพื่อไป Boston เยี่ยม MIT และ Harvard จากนั้นผ่าน Providence รัฐ Rhode Island ซึ่งเป็นเมืองที่ดนุชาไปเรียน ผ่าน Super Highway ลงมา Philadelphia เพื่อดูอนุสาวรีย์ต่าง ๆ ในการสร้างชาติอเมริกัน แล้วผ่านลงใต้เพื่อไป Raleigh ของ Durham เพื่อดูมหาวิทยาลัย North Carolina เพื่อเยี่ยมอาจารย์ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ จากนั้นจึงกลับมา Washington D.C. ได้มีโอกาสพบท่านทูตวิสูตรฯ และภรรยา และขายรถ Oldsmobile ที่ขับไปให้กับภรรยาท่านทูตในราคา USD300 และนั่งรถ Greyhound เพื่อไปนิวยอร์กและจับเครื่องบินไปยุโรป

ก่อนไปสเปน ได้ไปเมือง Bonn เพื่อพบคุณประวิทย์ (อาเขยของคุณสายจิตร) ผู้ดูแลนักเรียนไทยในเยอรมนีและได้มีโอกาสลงเรือในแม่น้ำ Rhine ด้วย เพื่อไปดูแก่งสำคัญชื่อ Role la Rhein ออกจากเยอรมนีไปถึง Madrid Jose และ Pili มารอและไม่ให้หยุดเลยพาไปดู Valle de los Caídos ซึ่ง General Franco เป็นผู้สร้างไว้เพื่อบรรจุศพนักรบในสงครามกลางเมือง ด้วยเหตุนี้จึงเอา Tapestry อย่างดีมาแขวนไว้ เนื่องจากเรามีกำหนดที่จะพักผ่อนที่สเปน 3 คืน ดังนั้นในวันนั้นจึงเดินทางไปดูระบำพื้นเมืองซึ่งนัยว่าดีที่สุดของประเทศที่เมือง Escorial กว่าจะกลับถึงโรงแรมก็ประมาณตี 3 Jose บอกว่าวันรุ่งขึ้นเป็นวันอาทิตย์ เขาต้องเข้าโบสถ์ให้เราตื่นสายได้ วันรุ่งขึ้นบ่ายพาไปดูการสู้วัวกระทิง แม้ว่าไม่ใช่วัวใหญ่ แต่ก็หวาดเสียวพอสมควร อีกวันหนึ่งไปดูเมืองเก่า และออกเดินทางต่อไปยังอินเดีย Jain กับภรรยามาต้อนรับ ปรากฏว่าไม่มีรถยนต์จึงยืมรถ scooter ลูกศิษย์มาต้อนรับเราแล้วให้คุณสายจิตรนั่ง ซึ่งเป็นครั้งแรกในชีวิตคุณสายจิตรที่นั่งซ้อนหลังรถมอเตอร์ไซค์ในเมืองที่ไม่เคยรู้จัก เพราะคนขับรถก็ขับไม่เก่งด้วย ในที่สุดก็ขับรถไปถึงโรงแรมโดยสวัสดิภาพ ในวันรุ่งขึ้นได้ไป Taj Mahal ซึ่งตลอดสองข้างทางมีนกยูงเยอะมาก เมื่อชาวเมืองส่วนใหญ่ไม่กินเนื้อ นกยูงจึงมีชีวิตยืนยาวและแพร่พันธุ์ไปได้ เมื่อกลับ Jain ให้กินน้ำมะม่วงคั้นใส่น้ำแข็ง เขาก็ล้างมือดีและเมื่อไว้ใจจึงดื่มไปแก้วหนึ่ง ได้เรื่องคือท้องเสียไป 3 วัน

เมื่อกลับมาเมืองไทย คุณอาอาภรณ์ซึ่งไม่เคยกล่าวว่าสักคำ พูดว่าสมน้ำหน้า กลับมาถึงเมืองไทยเดือนตุลาคม พ.ศ. 2506 ได้กราบเรียนรายงานท่านคณบดีว่าการศึกษาเป็นอย่างไร มีความเห็นว่าส่วนใหญ่บัณฑิตไปเรียนต่อที่สหรัฐฯ ดังนั้นจึงควรเปลี่ยน/ปรับแบบให้เข้ากับหลักสูตรของสหรัฐฯ

ปี พ.ศ. 2507 ได้เป็นชั้นพิเศษ และได้รถยนต์ Opel และได้ลูกชายคนแรก ในปีนี้คุณพ่อลาออกจากคณบดี หลังจากที่ได้เริ่มงานคณะมาเป็นเวลา 25 ปี คุณอาได้รับการแต่งตั้งเป็นคณบดี เป็นกฤษณามระ คนที่ 2 ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การที่มาเป็นอาจารย์สอนนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะนิสิตแต่ละคนเรียนดีมีความสามารถ เห็นได้ว่าแต่ละคนเมื่อเรียนจบแล้วบางคนเป็นรัฐมนตรีหรือทหารยศนายพล และหลายคนเป็นผู้บริหารสูงสุดในกิจการที่ทำ ดังนั้นทำให้ต้องทบทวนค้นคว้าทำตำราให้นิสิต จึงเท่ากับช่วยทำให้เป็นผู้มีความรู้จริง สรุปได้ว่าชื่อเสียงที่ได้รับมาจนถึงปัจจุบันนี้เพราะได้เป็นอาจารย์ในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตราสัญลักษณ์ของ
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

ที่มาของตราสัญลักษณ์คณะฯ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ

ในเรื่องสัญลักษณ์ของคณะฯ นั้น แต่เดิมมีรูปเรือสำเภาบนธงสีฟ้า ซึ่งพระยาไชยยศสมบัติได้เคยกล่าวว่า เรือสำเภานั้นเป็นสัญลักษณ์ทางการค้า ซึ่งในสมัยโบราณการค้าต่างประเทศต้องใช้เรือสำเภา

ดังนั้นชื่อของคณะพาณิชย์ฯ ซึ่งหมายถึงการค้าจึงมีรูปเรือสำเภาเป็นเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ และเรือสำเภาแล่นไปในทะเล สีฟ้าจึงเป็นสีของคณะด้วย

ประมาณ 25 ปีภายหลัง ไม่ทราบว่ารุ่นไหนเกิดมีความเห็นว่าหัวเรือสำเภาไม่สวย และคงไปเห็นงานแห่เรือในแม่น้ำเจ้าพระยา เห็นเรือสุพรรณหงส์กระมัง จึงเปลี่ยนหัวเรือเป็นหัวหงส์ เข้าใจว่าประมาณรุ่นหลัง ม.ร.ว.สุชาติจันทร์ ประวิตร (รุ่นที่ 18)

สีประจำคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คือ สีฟ้า

สีฟ้า เป็นสีของท้องทะเลมหาสมุทร ผืนน้ำที่กว้างใหญ่ไพศาลจดขอบฟ้า ใช้เป็นเส้นทางในการติดต่อค้าขายดำเนินธุรกิจไม่มีขอบเขตจำกัด ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งกำหนดหลักสูตรต่าง ๆ ของโรงเรียนข้าราชการพลเรือน และกำหนดสีประจำแผนกวิชา พระองค์ท่านได้ทรงกำหนดสีของแผนกวิชาพาณิชยศาสตร์เป็นสีฟ้า ซึ่งสอดคล้องกับสีประจำคณะบริหารธุรกิจในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วโลก

คำอธิบายตราสัญลักษณ์

“เรือสำเภา” เป็นสัญลักษณ์ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

คณะฯ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2481 ซึ่งเป็นช่วงที่การพาณิชย์และอุตสาหกรรมของชาติไทยเริ่มตื่นตัวและเจริญก้าวหน้า ในช่วงเวลานั้นการติดต่อทำการค้าขายทั้งในประเทศและระหว่างประเทศจะใช้เรือสำเภาเป็นพาหนะในการขนส่งสินค้าและดำเนินธุรกิจการพาณิชย์ การใช้ตราสัญลักษณ์ “เรือสำเภา” ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตบุคลากรสนองความต้องการของธุรกิจการพาณิชย์ จึงเป็นการสื่อให้เห็นถึงปัจจัยหลักที่สำคัญของธุรกิจการพาณิชย์เพื่อนำมาซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญความมั่นคงของประเทศ

ตราสัญลักษณ์

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ได้เปิดดำเนินการมาเป็นเวลากว่า 75 ปี โดยได้ปฏิบัติภารกิจในการพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิตทางด้านบริหารธุรกิจมามากกว่า 30,000 คน บัณฑิตที่จบออกไปมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานและเติบโตเป็นผู้บริหารระดับสูงของกระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐและเอกชน รวมทั้งเป็นเจ้าของกิจการ บัณฑิตเหล่านี้ได้สร้างชื่อเสียงให้แก่คณะฯ และมหาวิทยาลัย จนทำให้คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีได้รับการยอมรับว่าเป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำทางด้านบริหารธุรกิจของประเทศ รวมทั้งได้รับการยอมรับจากมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ทำให้มีอาจารย์และชาวต่างประเทศสนใจเข้ามาศึกษาและแลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการเป็นจำนวนมาก

ในการติดต่อกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศนั้น ผู้คนส่วนใหญ่จะรู้จักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำที่เก่าแก่ที่สุดของประเทศไทย แต่ชื่อของคณะฯ คือ Faculty of Commerce and Accountancy นั้น มักจะต้องมีการชี้แจงเพิ่มเติมว่าหมายถึง Business School ที่มีการเรียนการสอนทางด้านบริหารธุรกิจ คำว่า Business School นั้นเป็นชื่อที่เข้าใจได้ทันทีและใช้กันอย่างแพร่หลายในคณะที่มีการเรียนการสอนทางด้านบริหารธุรกิจ และมักจะใช้ควบคู่ไปกับชื่อของมหาวิทยาลัย เช่น Harvard Business School ซึ่งหมายถึง School of Business ของ Harvard University หรือ Columbia Business School ซึ่งหมายถึง School of Business ของ Columbia University เป็นต้น

ดังนั้นเพื่อให้การสื่อสารประชาสัมพันธ์ของคณะฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สังคมภายนอกได้รับทราบว่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีเป็นสถาบันการศึกษาทางด้านบริหารธุรกิจแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะฯ จึงได้เริ่มใช้ชื่อ Chulalongkorn Business School พร้อมกับมีตราสัญลักษณ์ใหม่ที่ได้รับการคัดเลือกจากการออกแบบหลาย ๆ แบบ สัญลักษณ์ใหม่นี้จะใช้คู่ไปกับชื่อที่เป็นทางการของคณะฯ ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยได้เริ่มใช้กับกิจกรรมที่จัดขึ้นในการฉลองครบรอบ 70 ปี ของการดำเนินงานของคณะฯ เป็นครั้งแรก และต่อไปก็จะใช้ในการประชาสัมพันธ์คณะฯ ทั้งในเอกสารคู่มือ รวมถึงในนามบัตรของอาจารย์และบุคลากรของคณะฯ ด้วย

> “สัญลักษณ์ใหม่นี้จะใช้คู่ไปกับชื่อที่เป็นทางการของคณะฯ ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ”

คำอธิบายตราสัญลักษณ์

CBS ย่อมาจาก Chulalongkorn Business School

- **อักษรตัว C และตัว S** โดยเลือกใช้แบบอักษรที่ผสมผสานระหว่างกันโดยหัวด้านหนึ่งม้วนเข้าคล้ายตัวเขียนที่สื่อถึงความคลาสสิกมีตำนาน ในขณะที่ปลายอีกด้านหนึ่งเป็นหัวตัดซึ่งสื่อถึงความทันสมัยเรียบง่าย ซึ่งสะท้อนความลงตัวในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีที่เป็นสถาบันอันเก่าแก่มีชื่อเสียงมาอย่างยาวนานแต่ก็มีความทันสมัยอยู่ในตัว สีตัวอักษรเลือกใช้สีประจำคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีนั่นเอง

- **สีเงินของตัวอักษร ฿** เพื่อจะสื่อถึงความทันสมัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพราะสีเงินเป็นสีที่ดูทันสมัยอยู่เสมอ ไม่เคยตกยุค มีความเป็นอมตะ ดังนั้นในความหมายรวมต้องการสื่อถึงการเป็นศูนย์กลางเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาด้านธุรกิจนั่นเอง

- **ตัวอักษร B ใช้ตัว ฿ (Baht sign)** ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของค่าเงินบาทของไทย สื่อถึงธุรกิจในประเทศไทยในรูปแบบสากล ซึ่งต้องการชี้ให้เห็นถึงเป้าหมายของคณะฯ ที่เป็นสถาบันด้านบริหารธุรกิจหลักของชาติไทยที่ขึ้นไปสร้างความยอมรับในระดับนานาชาติ

- **ตัวอักษรใหญ่ทั้งหมด** นั้นแสดงถึงความเป็นสถาบันการศึกษาทางธุรกิจชั้นนำของประเทศ แสดงถึงความยิ่งใหญ่ มีชื่อเสียง และเป็นผู้นำ

75 ปี แห่งวิวัฒนาการ ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2481 - 2556

★ ผู้บริหาร ✚ วิชาการ ● นิสิต ◆ อาคาร ■ ศูนย์และห้องปฏิบัติการ

พ.ศ. 2481

✚ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2481 วางหลักสูตรวิชาการบัญชีและพาณิชย์ คำสั่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ 23/2158 (เป็นแผนกวิชาอิสระอยู่ในคณะอักษรศาสตร์)

● นิสิตเริ่มต้นของคณะฯ เป็นนิสิตที่รับโอนมาจากนิสิตชั้นปีที่ 2 ของคณะอักษรศาสตร์ จำนวน 38 คน และรับนิสิตเข้ามาใหม่ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 51 คน รวมเป็นนิสิตรุ่นแรกของคณะฯ จำนวน 89 คน

พ.ศ. 2482

✚ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2482 แผนกวิชาการบัญชีและการพาณิชย์เริ่มเปิดสอนเป็นครั้งแรก

◆ ห้องเรียนในยุคแรกอาศัยห้องในตึกของคณะอักษรศาสตร์

● มีการจัดการแข่งขันกีฬาเนตบอลและรักบี้เป็นครั้งแรกของจุฬาฯ โดยมีนิสิตของคณะฯ เข้าร่วมแข่งและชนะเลิศกีฬาเนตบอล

● มีการกำหนดให้นิสิตไปศึกษาดูงานนอกสถานที่เป็นครั้งแรก

พ.ศ. 2483

✚ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2483 มีประกาศจุฬาฯ ให้แผนกวิชาการบัญชีและการพาณิชย์เป็นแผนกวิชาอิสระ ขึ้นตรงต่อมหาวิทยาลัย

● นิสิตที่สำเร็จชั้นปีที่ 3 หลักสูตรอนุปริญญาได้รับอนุปริญญาเป็นรุ่นแรก จำนวน 1 คน

● สิงหาคม พ.ศ. 2483 มีงานต้อนรับน้องใหม่ กำหนดให้นิสิตหญิงชั้นปีที่ 1 แต่งกายนุ่งกระโปรงสีฟ้า และมีผ้าผูกคอสีฟ้าส่วนนิสิตชายนุ่งกางเกงขายาว สีกากีแกมเขียว ผูกเน็คไทสีฟ้า

พ.ศ. 2484

● มีนิสิตครบทั้ง 4 ชั้นปี และปลายปีพ.ศ.2484 มีการสอบไล่เพื่อรับปริญญาเป็นรุ่นแรก บัณฑิตรุ่นแรกสำเร็จการศึกษาปริญญาพาณิชยศาสตรบัณฑิต จำนวน 9 คน

● มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาปริญญาบัญชีบัณฑิตรุ่นแรก 16 คน ปริญญาพาณิชยศาสตรบัณฑิต 7 คน และอนุปริญญา 1 คน

● 15 สิงหาคม พ.ศ. 2485 ได้จัดทำหนังสือ “พาณิชย์ฯ-บัญชี” เป็นครั้งแรก บรรณาธิการคนแรกคือ ม.ร.ว.อุดมโภค เกษมศรี

พ.ศ. 2485

● คณะฯ เปิดร้าน “พาณิชย์บัญชี” จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม เป็นครั้งแรกในงานกีฬากลางแจ้ง ซึ่งเป็นการเริ่มต้นการเปิดร้านขายของในงานต่างๆ ของจุฬาฯ ในปีต่อๆ มา

● คณะฯ จัดทอดกฐินทางเรือเป็นครั้งแรก และได้จัดทำตาลปัตรและสิ่งของต่างๆ เป็นรูปเรือใบสัญลักษณ์ของคณะฯ

พ.ศ. 2486

★ แต่งตั้งศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ ซึ่งเป็นหัวหน้าแผนกวิชาอิสระ ให้ดำรงตำแหน่งคณบดี (กิตติมศักดิ์) นับเป็นคณบดีคนแรกของคณะฯ เมื่อปี พ.ศ. 2486 และลาออกจากการเป็นคณบดีเมื่อปี พ.ศ. 2507

● กำเนิดเพลง “พาณิชย์ฯ-บัญชี” นายพยุง อินทรครรชิต นิสิตชั้นปีที่ 1 ได้ประพันธ์เพลงนี้ขึ้นสำหรับใช้ในโอกาสต้อนรับน้องใหม่ในงานวัน “พาณิชย์ฯ-บัญชี” (ซึ่งต่อมาเป็นเพลงประจำคณะจนถึงปัจจุบัน)

● 25 กันยายน พ.ศ. 2486 เป็นปีแรกที่เริ่มจัดงานสมัครสมานสามัคคีระหว่างนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับนักศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง

✚ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2486 จุฬาฯ ได้ยกฐานะแผนกวิชาอิสระขึ้นเป็นคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

พ.ศ. 2487

✚ พ.ศ. 2487 - 2489 เข้าสู่ภาวะสงคราม

◆ สร้างอาคารเรียนหลังแรกเป็นเรือนไม้ หลังคามุงด้วยจาก นิสิตขนานนามอาคารนี้ว่า “กระท่อมสีฟ้า”

✚ การสอนวิชาการบัญชี ได้ปรับหลักสูตรจาก 5 ปีเป็น 4 ปี โดยปรับภาคปฏิบัติ 1 ปีออก เหลือเวลาศึกษา 4 ปี เท่ากับหลักสูตรพาณิชยศาสตร์

● 31 ตุลาคม พ.ศ. 2487 นิสิตเก่าและอาจารย์รุ่นแรกบางท่าน ได้ปรึกษาหารือกันเรื่องการตั้งสมาคม “พาณิชย์ฯ-บัญชี” นับเป็นครั้งแรกที่นิสิตเก่าได้ร่วมชุมนุมกันและสร้างความฝันที่จะให้มี “สมาคมชาวสีฟ้า” ซึ่งต่อมาอีก 19 ปี ความฝันก็เป็นจริง เมื่อสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จดทะเบียนเป็นทางการเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2505

● จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พักการเรียนการสอนระหว่างปี พ.ศ. 2487 - 2488 เนื่องจากมีสงครามโลกครั้งที่ 2 (สงครามมหาเอเชียบูรพา)

พ.ศ. 2488

✚ หยุดการเรียนการสอน เพราะภาวะสงคราม

★ ผู้บริหาร ✚ วิชาการ ● นิสิต ◆ อาคาร ■ ศูนย์และห้องปฏิบัติการ

● 29 มกราคม พ.ศ. 2489 จัดงานวันคล้ายวันเกิดพระยาไชยยศสมบัติ เป็นปีแรก และนิสิตยึดถือเป็นธรรมเนียมจะต้องจัดงานต่อมาในทุก ๆ ปี และหลังจากท่านถึงแก่อนิจกรรมแล้ว ยังคงจัดงานชุมนุมกันในวันที่ 29 มกราคมของทุกปี โดยใช้ชื่องานว่า “วันคืนสู่เหย้า”

● 13 เมษายน พ.ศ. 2489 พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร (รัชกาลที่ 8) เสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นับเป็นพิธีพระราชทานปริญญาบัตรครั้งแรกและครั้งเดียวในรัชสมัยของพระองค์

● 21 กันยายน พ.ศ. 2489 จัดงานวันสีฟ้า จุฬาฯ - มธก. เป็นครั้งแรกที่สนามกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และถือเป็นประเพณีปฏิบัติโดยผลัดกันเป็นเจ้าภาพคนละปี จนถึงปัจจุบัน

✚ ปรับปรุงการสอบวิชาการทุกวิชาไม่ให้เกิน 3 ชั่วโมงต่อวิชา (วิชาการบัญชีเคยใช้เวลาสอบ 4 ชั่วโมง)

✚ เปิดแผนกวิชาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตร 4 ปี

◆ วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2500 เปิดสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ที่หน้าอาคาร “เภตราทิพย์” สำหรับจำหน่ายแก่นิสิต อาจารย์ และบุคลากรทั่วไป เพื่อหารายได้เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคณะฯ

✚ สภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้เปิดแผนกวิชาสถิติ ผู้ก่อตั้งคือ ศาสตราจารย์กิตติคุณ บัณฑิต กันตะบุตร

◆ ก่อสร้างอาคารไชยยศสมบัติ 1 บริเวณที่ดินหมอน 18 และ 19 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วเสร็จ ปี พ.ศ. 2504

◆ ก่อสร้างอาคารบัณฑิต กันตะบุตร สำหรับเป็นที่ตั้งศูนย์คำนวณสถิติ (ตึก 9)

◆ ก่อสร้างห้องประชุมและตึกสถิติ (ตึก 4)

● 7 สิงหาคม พ.ศ. 2505 จดทะเบียนก่อตั้งสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2489 | **พ.ศ. 2491** | **พ.ศ. 2492** | **พ.ศ. 2494** | **พ.ศ. 2499** | **พ.ศ. 2500** | **พ.ศ. 2502** | **พ.ศ. 2503** | **พ.ศ. 2505** | **พ.ศ. 2506** | **พ.ศ. 2507** | **พ.ศ. 2509**

● จุฬาฯ ได้มอบรางวัลแก่นิสิตที่เรียนดีได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง นายกำธร สถิรกุล เป็นบัณฑิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีคนแรกที่ได้รับรางวัลนี้

● กำหนดวันฉลองครบรอบการก่อตั้งคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เป็นวันที่ 31 ตุลาคมของทุกปี ส่วนเหตุผลที่ไม่เลือกกำหนดวันที่ 22 ตุลาคม ซึ่งเป็นวันที่แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดหลักสูตรเป็นครั้งแรกของคณะนั้น เพราะใกล้กับวันคล้ายวันสวรรคตของรัชกาลที่ 5 จึงไม่สมควรมีงานรื่นเริง

● คณะฯ จัดทำและมอบเข็มเครื่องหมายรูปเรือสำเภาสีฟ้าแก่นิสิตใหม่ของคณะฯ ทุกคนในงานวันต้อนรับน้องใหม่ทุกปีจนถึงปี พ.ศ. 2514

◆ ก่อสร้างอาคารเรียนหลังที่สอง ที่ข้างคณะอักษรศาสตร์ นิสิตขนานนามอาคารนี้ว่า “เภตราทิพย์”

★ อธิการบดีในฐานะรักษาการคณบดีของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คือ พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะ เวชยันตรังสฤษฎ์ เป็นประธานเลือกตั้งคณะกรรมการคณะฯ

★ ศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ ลาออกจากคณบดีไปดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา และดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาคณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ

✚ เปิดหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและพาณิชยศาสตร์มหาบัณฑิต

✚ มีนาคม พ.ศ. 2506 ออกวารสารพาณิชย์-บัญชีเล่มแรก และดำเนินการจนถึงปี พ.ศ. 2521

■ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2506 เปิดอาคารศูนย์คำนวณสถิติ

■ ติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ IBM 1620 ซึ่งเป็นคอมพิวเตอร์ Mainframe เครื่องแรกของประเทศไทย

★ ศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ ขอลาออกจากตำแหน่งคณบดี หลังจากได้รับหน้าที่มาครบ 25 ปี เนื่องจากสุขภาพไม่ดี

★ แต่งตั้งศาสตราจารย์อุปการคุณ อาภรณ์ กฤษณามระ ดำรงตำแหน่งคณบดี เมื่อปี พ.ศ. 2507 และดำรงตำแหน่งจนถึงปี พ.ศ. 2514

✚ หลักสูตรพาณิชยศาสตรมหาบัณฑิตเปิดสอนสาขาวิชาสถิติ

◆ ก่อสร้างอาคารไชยยศสมบัติ 2 และอาคารไชยยศสมบัติ 3 แล้วเสร็จสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2510

★ ผู้บริหาร ✚ วิชาการ ● นิสิต ◆ อาคาร ■ ศูนย์และห้องปฏิบัติการ

พ.ศ. 2510

✚ นิสิตของแผนกวิชาสถิติเริ่มต้นเรียนหลักสูตรสถิติ-ศาสตรบัณฑิต (ในช่วงแรกมี 3 สาขา คือ สาขาธุรกิจ สาขาเศรษฐกิจ และสาขาประกันภัย)

พ.ศ. 2511

✚ เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาสอบบัญชี

พ.ศ. 2513

✚ ยกฐานะแผนกวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นคณะเศรษฐศาสตร์ (โดยรวมกับแผนกวิชาการคลังของคณะรัฐศาสตร์)

✚ ยกฐานะสาขาวิชาการธนาคารและการเงินเป็นแผนกวิชา

◆ ก่อสร้างอาคาร 5 แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2514 (ต่อมาได้รื้อถอนเพื่อก่อสร้างอาคารมหิตลาธิเบศร เมื่อปี พ.ศ. 2543)

พ.ศ. 2514

★ แต่งตั้งศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ ดำรงตำแหน่งคณบดี เมื่อปี พ.ศ. 2514 และดำรงตำแหน่งถึงปี พ.ศ. 2518

✚ เปลี่ยนชื่อปริญญาพาณิชยศาสตรบัณฑิต (สถิติ) เป็นปริญญาสถิติศาสตรบัณฑิต

✚ เปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาของคณะฯ จากระบบรายปี เป็นการศึกษาระบบหน่วยกิต

พ.ศ. 2516

◆ เปิดที่ทำการของสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (พ.บ.จ.) ณ ห้องเลขที่ 313 ชั้น 3 อาคารไชยยศ-สมบัติ 1

พ.ศ. 2518

✚ ก่อตั้งแผนกวิชาการตลาด

✚ คณะฯ มีแผนกวิชา 5 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาพาณิชยศาสตร์ แผนกวิชาสถิติ แผนกวิชาการธนาคารและการเงิน และแผนกวิชาการตลาด

พ.ศ. 2520

★ แต่งตั้งศาสตราจารย์กิตติคุณ เถาวัลย์ นันทาภิวัฒน์ ดำรงตำแหน่งคณบดี เมื่อปี พ.ศ. 2518 และดำรงตำแหน่งจนถึงปี พ.ศ. 2522

พ.ศ. 2522

✚ พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2522 กำหนดให้ใช้ “ภาควิชา” แทน “แผนกวิชา”

✚ ออกวารสารลำเภาแล่นใบ แทนวารสารพาณิชย์-บัญชี

★ แต่งตั้งรองศาสตราจารย์สุธี เอกะหิตานนท์ ดำรงตำแหน่งคณบดี เมื่อปี พ.ศ. 2522 และดำรงตำแหน่งจนถึงปี พ.ศ. 2530 (เป็นคณบดีคนแรกตามข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการสรรหาคณบดี พ.ศ. 2522)

พ.ศ. 2524

✚ หลักสูตรสถิติศาสตร-มหาบัณฑิต มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาเป็นรุ่นแรก

พ.ศ. 2525

✚ เปลี่ยนหลักสูตรพาณิชย-ศาสตรบัณฑิต และพาณิชย-ศาสตรมหาบัณฑิต เป็นหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต และบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

✚ เปิดสาขาพาณิชย์นาวีในหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2526

✚ ภาควิชาการบัญชีวางโครงสร้างหลักสูตรบัญชีดุษฎีบัณฑิต

■ จัดให้มีบริษัทจำลองจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Chulalongkorn Business Administration, CBA) เพื่อเป็นสถานที่ฝึกงานของนิสิต

✚ เปิดหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (ภาคนอกเวลาราชการ)

✚ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากภาควิชาการธนาคารและการเงิน รับปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ)

พ.ศ. 2529

★ แต่งตั้งศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นราศรี ไววนิชกุล ดำรงตำแหน่งคณบดี เมื่อปี พ.ศ. 2530 และดำรงตำแหน่งจนถึงปี พ.ศ. 2534

✚ เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศสถิติ

พ.ศ. 2530

◆ ก่อสร้างอาคารอนุสรณ์ 50 ปี แล้วเสร็จปี พ.ศ. 2535 เปิดใช้ในวันครบรอบการสถาปนาคณะฯ พ.ศ. 2536

■ จัดตั้งศูนย์บริการวิชาการและฝึกอบรม (Academic Service and Training Center)

พ.ศ. 2531

✚ เปิดหลักสูตรปริญญาบัญชีดุษฎีบัณฑิต (Ph.D. in Accounting) เป็นปริญญาเอกทางด้านการบัญชีแห่งแรกของประเทศไทย

พ.ศ. 2532

★ แต่งตั้งศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.คุณหญิงสุชาดา กีระนันทน์ ดำรงตำแหน่งคณบดี เมื่อปี พ.ศ. 2534 และดำรงตำแหน่งจนถึงปี พ.ศ. 2542

✚ เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาการบัญชี) หลักสูตรภาษาอังกฤษ

พ.ศ. 2534

★ ผู้บริหาร ✚ วิชาการ ● นิสิต ◆ อาคาร ■ ศูนย์และห้องปฏิบัติการ

พ.ศ. 2535

✚ เปิดหลักสูตร “โครงการปริญญาเอกร่วม สาขาบริหารธุรกิจ” (Joint Doctoral Degree Programs)

✚ เปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาประกันภัย

✚ เปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ (IT in Business)

พ.ศ. 2537

■ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Access Learning Center)

พ.ศ. 2540

■ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ (Information Technology in Business Operation Center, IT BOC)

■ จัดตั้งสำนักงานประกันคุณภาพ (Quality Assurance Office)

★ แต่งตั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.ดนุชา คุณพนิชกิจ ดำรงตำแหน่งคณบดี เมื่อ พ.ศ. 2546 และดำรงตำแหน่งจนถึงปี พ.ศ. 2550

✚ ภาควิชาสถิติเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาซอฟต์แวร์ด้านธุรกิจ

พ.ศ. 2542

★ แต่งตั้งรองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช อภิเมธีธำรง ดำรงตำแหน่งคณบดี เมื่อปี พ.ศ. 2542 และดำรงตำแหน่งจนถึงปี พ.ศ. 2546

■ จัดตั้งศูนย์ประสานการจัดหางานของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี (Placement Center)

■ จัดตั้งห้องปฏิบัติการทางการเงิน (Financial Laboratory)

พ.ศ. 2540

✚ เปิดหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ (หลักสูตรนานาชาติ)

✚ ภาควิชาการตลาด ร่วมกับสมาคมการตลาดแห่งประเทศไทย จัดโครงการประกวด “รางวัลการตลาดเพื่อสิ่งแวดล้อม”

พ.ศ. 2543

■ สร้างห้องปฏิบัติการทางการจัดการ (Management Cockpit)

◆ ก่อสร้างอาคารมหิตลาธิเบศร

✚ เดือนพฤศจิกายน ออกจดหมายข่าวสำเภาสีฟ้าฉบับแรก

✚ เดือนธันวาคม ออกวารสารเภตราฉบับแรก

พ.ศ. 2545

★ แต่งตั้งรองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ ตันละมัย ดำรงตำแหน่งคณบดี เมื่อปี พ.ศ. 2550 และดำรงตำแหน่งจนถึงปี พ.ศ. 2554

■ จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาและวิจัยทางประกันภัย (Center of Insurance Consulting and Research)

■ จัดตั้งสำนักวิรัชกิจ (Office of International Affairs)

พ.ศ. 2546

★ แต่งตั้งรองศาสตราจารย์ ดร.พสุ เดชะรินทร์ ดำรงตำแหน่งคณบดี เมื่อปี พ.ศ. 2554 และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน

■ จัดตั้งศูนย์ทดสอบวิชาการทางธุรกิจ (Academic Testing Center in Business)

พ.ศ. 2547

■ จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะทางธุรกิจสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Incubation Center)

พ.ศ. 2549

✚ เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการบิน

✚ เปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาการกำกับดูแลกิจการ

พ.ศ. 2550

✚ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด เพิ่มสาขาวิชาการตลาดบริการ (Service Marketing)

✚ คณะฯ ดำเนินการเพื่อขอรับรองมาตรฐานนานาชาติ AACSB

■ จัดตั้งห้องปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ (Information Technology Studio : IT STUDIO)

พ.ศ. 2551

✚ ปรับปรุงหลักสูตรบัญชีดุษฎีบัณฑิต เป็นหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาการบัญชี)

พ.ศ. 2552

✚ เปิดหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการเงินเชิงปริมาณ

✚ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) เปิดแขนงการวิเคราะห์ทางการเงินและการลงทุน

■ จัดตั้งสำนักการรับรองมาตรฐานนานาชาติ (Office of International Accreditation)

พ.ศ. 2553

■ สร้างโรงละครการจัดการเภตราลัย (Management Theatre) เพื่อเป็นห้องทดลองของคณาจารย์ด้านบริหารธุรกิจ

พ.ศ. 2554

พ.ศ. 2555

■ จัดตั้งศูนย์นวัตกรรมสังคม (CBS Social Innovation Center)

พ.ศ. 2556

พาณิชย์ฯ – บัญชี จุฬาฯ

จาก พ.ศ. 2481 ถึง พ.ศ. 2556

ตอนที่ 1

ก่อร่างสร้างรากฐาน

พ.ศ. 2481 - พ.ศ. 2506

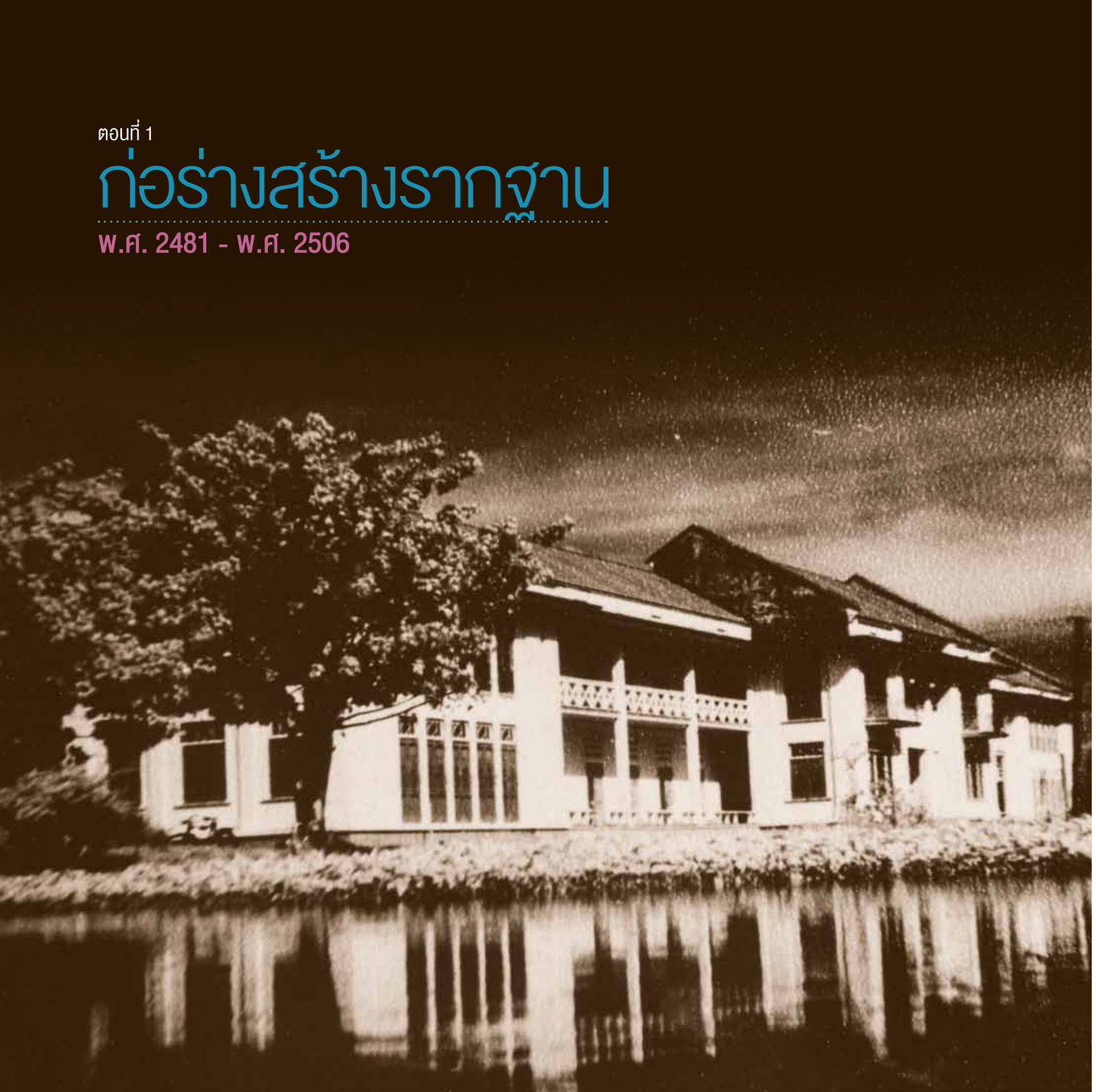

ในการประชุมสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครั้งที่ 76 เมื่อวันจันทร์ที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2480 ที่ประชุมได้พิจารณาว่า มหาวิทยาลัยควรจะฝึกฝนวิชาชีพให้แก่นิสิต เพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ทางราชการและประเทศชาติให้กว้างขวางยิ่งขึ้น หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ซึ่งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะนั้น จึงได้เสนอว่า ควรมีการสอนวิชาการบัญชี พาณิชยศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ขึ้นในมหาวิทยาลัย ผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางด้านนี้ เมื่อเล่าเรียนสำเร็จแล้ว จะนำไปใช้ประโยชน์แก่ทางราชการและหน่วยงานอื่น ที่ประชุมได้ตกลงให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ นำข้อเสนอนี้ไปพิจารณาในการปรับปรุงหลักสูตรวิชาปริญญาอักษรศาสตร์ในคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มาเสนอสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ต่อมาในปี พ.ศ. 2481 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มีคำสั่งที่ 23/2158 ลงวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2481 แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการพิเศษขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อวางหลักสูตรการศึกษาวิชาการบัญชี การพาณิชย์ และเศรษฐศาสตร์ขึ้น ซึ่งเริ่มวางหลักสูตรการศึกษาเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2481 โดยมีพระยาไชยยศสมบัติเป็นประธานกรรมการ และมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอันประกอบด้วย

พระยาไชยยศสมบัติ	ประธานกรรมการ
พระมนูภาณวิมลศาสตร์	กรรมการ
หลวงพรตพิทยพยัต	กรรมการ
นายอาภรณ์ กฤษณามระ	กรรมการ
นายศิริ ฮุนตระกูล	กรรมการ
นายสุกิจ นิมมานเหมินท์	เลขานุการ

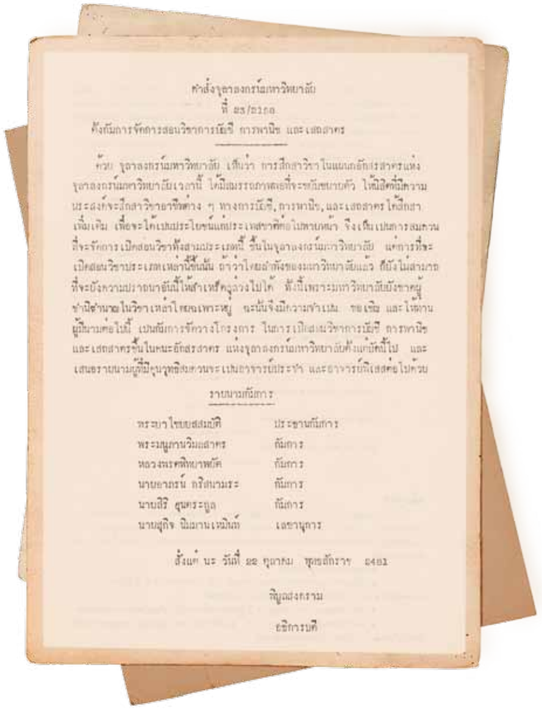

คำสั่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่ ๒๓/๒๑๕๘
ตั้งกรรมการจัดการสอนวิชาการบัญชี การพาณิช และเศรษฐศาสตร์

ด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เห็นว่า การศึกษาวิชาในแผนกอักษรศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวลานี้ ได้มีผลกระทบกระเทือนให้ประชาชนบางคน ไม่มีโอกาสที่จะสำเร็จการศึกษาวิชาชีพต่าง ๆ ทางการบัญชี, การพาณิช, และเศรษฐศาสตร์ โดยที่สามารถเพิ่มเติม เพื่อจะได้เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติต่อไปภายหน้า จึงเห็นสมควรจัดการเปิดสอนวิชาทั้งสามประเภทนี้ ขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่การที่จะเปิดสอนวิชาประเภทเหล่านี้ขึ้นนั้น ถ้าว่าโดยลำพังของแผนกวิทยาลัยแล้ว ก็ยังไม่สามารถที่จะบังคับความปรารถนานี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ทั้งนี้เพราะแผนกวิทยาลัยยังขาดผู้ชำนิชำนาญในวิชาเหล่านี้โดยเฉพาะหมู่ จะมีแต่เพียงความคิดเห็น ของเขา และโดยความผู้ที่เขามีความรู้ในวิชาเหล่านี้ เป็นเพียงการจัดวางโครงการ ในการเปิดสอนวิชาการบัญชี การพาณิช และเศรษฐศาสตร์นั้นเท่านั้น แต่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ยังมีหน้าที่ และเสียงานนานาชนิดที่จุฬาจุฑาธิเบศรมหาประชาชนจะพึงได้รับประโยชน์ และอาจารย์ก็เสียเวลาไปด้วย

รายนามกรรมการ

พระยาไชยยศสมบัติ	ประธานกรรมการ
พระมนูภาณวิมลศาสตร์	กรรมการ
หลวงพรตพิทยพยัต	กรรมการ
นายอาภรณ์ กฤษณามระ	กรรมการ
นายศิริ ฮุนตระกูล	กรรมการ
นายสุกิจ นิมมานเหมินท์	เลขานุการ

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๑

พิบูลสงคราม

อธิการบดี

> ปี พ.ศ. 2484 มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษา รับปริญญาพาณิชยศาสตรบัณฑิต รุ่นแรกจำนวน 9 คน

ในปี พ.ศ. 2482 ได้มีการออกพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2482 โดยกำหนดให้ร้านค้าและโรงงานอุตสาหกรรมต้องจัดทำบัญชีขึ้นตามกฎหมาย การศึกษาวิชาการบัญชีและพาณิชยศาสตร์จึงเป็นเรื่องแปลกใหม่และน่าสนใจของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดเตรียมหลักสูตรการศึกษาไว้เป็นอย่างดี และได้เปิดสอนวิชาการบัญชีและการพาณิชย์เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2482 รับนิสิตเข้าเรียนในปีแรกนี้จำนวน 89 คน (เป็นนิสิตที่โอนมาจากปีที่ 2 คณะอักษรศาสตร์จำนวน 38 คน และรับเข้ามาใหม่จำนวน 51 คน) หลักสูตรของแผนกวิชาพาณิชยศาสตร์เน้นสอนไปทางด้านวิชาเศรษฐศาสตร์และระเบียบธุรกิจ เป็นหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรแผนกวิชาบัญชี ซึ่งมีแนวทางการศึกษาของประเทศอังกฤษ เป็นหลักสูตร 5 ปี มีการเรียนภาคทฤษฎี 4 ปี และภาคปฏิบัติ 1 ปี มีการกำหนดให้นิสิตไปศึกษาดูงานนอกสถานที่เป็นครั้งแรก การจัดการเรียนการสอนในระยะเริ่มแรก ดำเนินการภายใต้สังกัดของคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์

เมื่อเปิดเรียนในปีแรกนี้ คณะฯ ยังไม่มีอาคารเรียนของตนเอง ต้องอาศัยห้องเรียนในคณะอักษรศาสตร์ โดยนิสิตชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 รวม 89 คนนี้อาศัยห้องเรียนห้อง 14 และห้อง 20 ส่วนห้อง 21 เป็นห้องคณบดี ห้องธุรการ และห้องสมุด ฯลฯ ต่อมาในปี พ.ศ. 2483 มีนิสิตเพิ่มขึ้นก็ได้ขอห้องเรียนเพิ่มอีก

ในวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2483 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ประกาศให้แผนกวิชาการบัญชีและการพาณิชย์เป็นแผนกวิชาอิสระขึ้นตรงต่อมหาวิทยาลัย และในการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 90 เมื่อวันเสาร์ที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2485 สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติหลักสูตรปริญญาวิชาการบัญชีและพาณิชยศาสตร์ โดยให้ตราไว้ในพระราชกฤษฎีกา และในปี พ.ศ. 2483 นี้ มีนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรอนุปริญญา ได้รับอนุปริญญาเป็นรุ่นแรกจำนวน 1 คน ในปีต่อมา พ.ศ. 2484 มีนิสิตครบทั้ง 4 ชั้นปี และในปลายปี พ.ศ. 2484 มีการสอบไล่เพื่อรับปริญญาเป็นรุ่นแรก มีนิสิตสำเร็จการศึกษารับปริญญาพาณิชยศาสตรบัณฑิตรุ่นแรกจำนวน 9 คน

ในปี พ.ศ. 2484 นิสิตปริญญาพาณิชยศาสตรบัณฑิตรุ่นแรกจำนวน 9 คน

> ในปี พ.ศ. 2485 มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาบัญชีบัณฑิตรุ่นแรกจำนวน 16 คน

ระยะหลังนี้มีผู้สนใจเรียนมากขึ้นๆ ห้องเรียนที่ใช้อยู่ไม่เพียงพอ ในการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 94 เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2485 จึงได้พิจารณาให้ใช้ห้องประชุมใหญ่ของคณะอักษรศาสตร์เป็นห้องเรียนและใช้เครื่องขยายเสียงสำหรับการเรียนการสอนด้วย ในปี พ.ศ. 2485 นี้ มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาบัญชีบัณฑิตรุ่นแรก จำนวน 16 คน ปริญญาพาณิชยศาสตรบัณฑิต จำนวน 7 คน และอนุปริญญา จำนวน 1 คน

ศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ คณบดีคนแรกของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

หลังจากแผนกวิชาอิสระ (แผนกวิชาการบัญชีและการพาณิชย์) ได้ดำเนินการสอนมา 4 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงได้เลื่อนฐานะแผนกวิชาอิสระขึ้นเป็นคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2486 นับเป็นคณะลำดับที่ 5 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ในเวลานั้นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงมีอยู่ 5 คณะด้วยกัน คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี โดยที่คณะแพทยศาสตร์ได้แยกไปสังกัดมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ซึ่งอยู่ในสังกัดของกระทรวงสาธารณสุขในปี พ.ศ. 2485) และมหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งศาสตราจารย์อุปการคุณพระยาไชยยศสมบัติ ซึ่งเป็นหัวหน้าแผนกวิชาอิสระ ให้ดำรงตำแหน่งคณบดี (กิตติมศักดิ์) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2486 นับเป็นคณบดีคนแรกของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

“ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีต่างมีความปลาบปลื้มและภาคภูมิใจยิ่ง
กับอาคารเรียนของตน และขนานนาม **‘ตึกจาก’** นี้ว่า **‘กระท่อมสีฟ้า’** ”

กระท่อมสีฟ้า อาคารเรียนหลังแรกเป็นเรือนไม้มุงหลังคาจาก

การเรียนการสอนของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีในปี พ.ศ. 2486 นี้ ยังคงใช้อาคารเรียนของคณะอักษรศาสตร์อยู่ ประกอบกับในช่วงเวลานั้นมีสงคราม งบประมาณขาดแคลน จนถึงปี พ.ศ. 2487 คณะฯ จึงได้รับงบประมาณมาแต่ก็น้อยมาก (27,000 บาท) คณะฯ ได้สร้างอาคารเรียนหลังแรกเป็นเรือนไม้มุงหลังคาจาก กว้างประมาณ 6 - 8 เมตร ยาวประมาณ 40 เมตร คณะฯ ใช้เงินก่อสร้างไป 12,000 บาท อาคารเรียนตั้งอยู่ข้างตึกอักษรศาสตร์ อาคารเรียนหลังนี้ไม่สามารถเทียบกับอาคารเรียนของสถาบันใดได้เลย แต่ทว่านิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีต่างก็มีความปลาบปลื้มและภาคภูมิใจยิ่งกับอาคารเรียนของตน และขนานนาม “ตึกจาก” นี้ว่า “กระท่อมสีฟ้า” อาคารนี้ใช้ได้เพียงปีเดียวก็ทรุดโทรม ต้องไปใช้ห้องเรียนของคณะอักษรศาสตร์อีกครั้ง

รัฐบาลได้อนุมัติเงินจำนวน 1 ล้านบาทเพื่อสร้างอาคารเรียน ในปี พ.ศ. 2491 อาคารนี้เป็นอาคารเรียน 2 ชั้น สร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2492 อาคารหลังนี้ได้รับการขนานนามว่า “เภตราทิพย์” ปัจจุบันอาคารนี้ได้ถูกรื้อถอนไปแล้ว

ในปี พ.ศ. 2487 สภามหาวิทยาลัยได้ประชุมครั้งที่ 96 เมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2487 ได้พิจารณาว่า วิชาการบัญชีที่จัดสอนอยู่ในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ซึ่งกำหนดหลักสูตรเรียนสำหรับปริญญาบัญชีบัณฑิตเป็นเวลา 5 ปี สูงไปกว่าความต้องการในขณะนั้น จึงได้พิจารณาและลงมติให้แก้ไขหลักสูตรวิชาการบัญชีชั้นปริญญาบัณฑิตเสียใหม่ โดยลดหลักสูตรและเวลาเรียนจาก 5 ปี เป็น 4 ปี

ในปี พ.ศ. 2487 ถึงปี พ.ศ. 2488 ประเทศไทยอยู่ในภาวะสงครามโลกครั้งที่ 2 (สงครามมหาเอเชียบูรพา) ทำให้มีการหยุดการเรียนการสอน และงดการสอบไล่ หลังสงครามสิ้นสุดลง คณะฯ ได้เสนอหลักสูตรระดับปริญญามหาบัณฑิตต่อสภามหาวิทยาลัย ซึ่งในการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 125 เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2489 ได้อนุมัติระเบียบปริญญามหาบัณฑิตของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีเป็นครั้งแรก โดยในระเบียบนี้กำหนดให้ผู้ที่สอบได้คะแนนวิชาการบัญชีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 หรือผู้ที่สอบได้คะแนนวิชาการคลังสาธารณะ หรือวิชาเศรษฐศาสตร์ หรือวิชาการธนาคารไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 สามารถสมัครเข้าเรียนได้ หากมีผู้สมัครเรียนและคณะฯ มีความพร้อม ก็ให้เปิดสอนได้

ในปี พ.ศ. 2489 นี้ พิธีพระราชทานปริญญาบัตรเมื่อวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2489 พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร (รัชกาลที่ 8) เสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นับเป็นพิธีพระราชทานปริญญาบัตรครั้งแรกและครั้งเดียวในรัชกาลของพระองค์

ความหวังของคณะฯ ที่จะมีสถานที่เรียนเป็นอิสระเกิดขึ้นอีกครั้ง เมื่อรัฐบาลได้อนุมัติเงินจำนวน 1 ล้านบาทเพื่อสร้างอาคารเรียนในปี พ.ศ. 2491 อาคารนี้เป็นอาคารเรียน 2 ชั้น สร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2492 อาคารหลังนี้ได้รับการขนานนามว่า “เภตราทิพย์” ปัจจุบันอาคารนี้ได้ถูกรื้อถอนไปแล้ว เดิมตั้งอยู่บริเวณอาคารบรมราชกุมารี นับเป็นปีแรกที่คณะฯ มีอาคารเรียนของตนเอง และในปีนี้คณะฯ ได้กำหนดวันฉลองครบรอบการก่อตั้งคณะฯ เป็นวันที่ 31 ตุลาคมของทุกปี (เหตุที่ไม่เลือกวันที่ 22 ตุลาคม เพราะใกล้กับวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 จึงไม่สมควรมีงานรื่นเริง)

ในปี พ.ศ. 2491 คณะฯ ได้จัดทำเข็มเครื่องหมายรูปสำเภาสีฟ้า-ทอง เพื่อมอบให้นิสิตใหม่ทุกคนในวันต้อนรับน้องใหม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มีการมอบรางวัลให้แก่นิสิตที่เรียนดีและสำเร็จการศึกษาได้รับเกียรตินิยม เพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2491 และในปีนั้นมีบัณฑิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คนแรกที่ได้รับรางวัลคือ นายกำธร สถิรกุล บัญชีบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

ในปี พ.ศ. 2492 สภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 147 วันพุธที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2492 ได้อนุมัติให้ศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ คณบดี ลาออกจากตำแหน่งเนื่องจากไปดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งตามรัฐธรรมนูญ สมาชิกวุฒิสภาจะรับตำแหน่งใด ๆ ในรัฐบาลโดยมีผลประโยชน์ตอบแทนไม่ได้ แต่ยังคงเป็นที่ปรึกษาของคณะฯ เนื่องจากคณะพาณิชยศาสตร์ฯ กำลังมีการก่อสร้างอาคารคณะฯ และปรับปรุงหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรของคณะฯ ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง สภามหาวิทยาลัยได้มอบให้อธิการบดี พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะ เวชยันตรังสฤษฎ์ รักษาการปฏิบัติหน้าที่คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และให้ศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ เป็นที่ปรึกษา และในปีนี้ อาคารเรียนหลังแรกของคณะฯ สร้างเสร็จและเปิดใช้งาน คณะฯ ได้ทำบุญเลี้ยงพระและมีพิธีรับน้องใหม่ตอนค่ำของวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2492

ในปีต่อมา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งศาสตราจารย์อุปการคุณ อาภรณ์ กฤษณามระ เป็นหัวหน้าแผนกวิชาพาณิชยศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2493 (ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกวิชาจนถึงปี พ.ศ. 2513)

ในปี พ.ศ. 2494 สภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 162 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2494 ได้อนุมัติให้เปิดแผนกวิชาเศรษฐศาสตร์หลักสูตร 4 ปี เป็นแผนกวิชาที่ 3 ของคณะฯ หลักสูตรเรียน 4 ปี ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต ต่อมาปี พ.ศ. 2513 สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เลื่อนฐานะแผนกวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นคณะเศรษฐศาสตร์ (ทั้งนี้ได้นำแผนกวิชาการคลังของคณะรัฐศาสตร์มารวมด้วย)

ปริญญาบัตรและหลักสูตรของคณะฯ

ในปี พ.ศ. 2495 ได้มีการยุบเลิกวุฒิสภา สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 170 เมื่อวันศุกร์ที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2495 ได้อนุมัติให้พระยาไชยยศสมบัติดำรงตำแหน่งคณบดีเป็นครั้งที่ 2 และต่อมาในปี พ.ศ. 2496 คณะฯ ได้เสนอหลักสูตรปริญญาบัณฑิต ซึ่งที่ประชุมคณบดีครั้งที่ 7/2496 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2496 และครั้งที่ 8/2496 เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2496 ได้พิจารณาหลักสูตร และสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 179 เมื่อวันอังคารที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2496 ได้อนุมัติหลักสูตรของคณะฯ หลักสูตรนี้แบ่งการเรียนออกเป็น 4 แผนกวิชา คือ แผนกพาณิชยศาสตร์ แผนกการบัญชี แผนกเศรษฐศาสตร์ และแผนกสถิติ หลักสูตรนี้มีการเรียนชั้นปริญญาบัณฑิตกำหนด 4 ปี และการเรียนอนุปริญญากำหนด 3 ปี การเรียนชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 เรียนเหมือนกันทั้ง 4 แผนก เมื่อสอบผ่านชั้นปีที่ 2 แล้ว นิสิตจะเลือกเข้าเรียนในแผนกใดขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ระบุไว้ในหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาจากแผนกการบัญชีได้รับปริญญาบัญชีบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษาจากแผนกพาณิชยศาสตร์ได้รับปริญญาพาณิชยศาสตรบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษาจากแผนกวิชาเศรษฐศาสตร์ได้รับปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต และผู้สำเร็จการศึกษาจากแผนกสถิติได้รับปริญญาพาณิชยศาสตรบัณฑิต (สถิติ) จนถึงปี พ.ศ. 2514 จึงได้เปลี่ยนเป็นปริญญาสถิติศาสตรบัณฑิต

สำหรับการศึกษาในระดับปริญญามหาบัณฑิต ซึ่งสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2489 และต่อมาในการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 190 เมื่อวันศุกร์ที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2497 สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติระเบียบการเรียนชั้นปริญญามหาบัณฑิตทางวิชาการบัญชี และระเบียบการเรียนชั้นปริญญามหาบัณฑิตทางพาณิชยศาสตร์

หลักสูตรชั้นปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาการบัญชี นิสิตจะต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอบบัญชีในสำนักงานของเอกชนที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือในกรมราชการที่ทำการสอบบัญชี ในการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 199 เมื่อวันศุกร์ที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2498 สภามหาวิทยาลัยได้พิจารณาว่า เนื่องจากนิสิตต้องไปฝึกงานตามสถานที่ราชการและองค์การต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งเป็นที่รับรองและเชื่อถือได้ การประชุมครั้งนี้ สภามหาวิทยาลัยได้ลงมติรับรองการไปฝึกงานของนิสิตที่สำนักงานไชยยศ ซึ่งเป็นสำนักงานของเอกชน นอกจากนั้นทั้งหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตทางวิชาการบัญชีและหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตทางพาณิชยศาสตร์จะต้องมีการสอบไล่ แบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ 1) การสอบข้อเขียนไม่ต่ำกว่า 3 ฉบับ 2) การสอบปากเปล่า และ 3) การเขียนวิทยานิพนธ์ สำหรับวิทยานิพนธ์ที่จะเขียนนั้นต้องเป็นเรื่องใหม่ จะเป็นการค้นคว้ารวบรวมเรื่องจากตำราที่มีอยู่แล้วหรือจะตั้งเรื่องขึ้นใหม่ก็ได้ แต่ต้องไม่ใช่เรื่องที่ตนเคยเขียนมาเองแล้ว และการเขียนวิทยานิพนธ์จะเสนอหนังสือที่ตนแต่งขึ้นและพิมพ์จำหน่ายแล้วด้วยก็ได้ การศึกษาในระดับปริญญาโทแผนกวิชาการบัญชีและแผนกพาณิชยศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาบัญชีมหาบัณฑิตและปริญญาพาณิชยศาสตรมหาบัณฑิตตามลำดับ

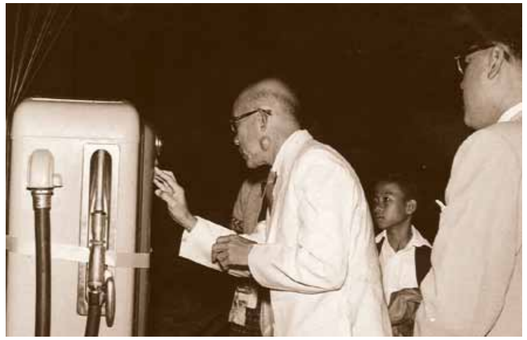

พิธีเปิดสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2500

ในการประชุมสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยครั้งที่ 212 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2500 ได้แต่งตั้งนายเล้ง ศรีสมวงศ์ เป็นหัวหน้าแผนกเศรษฐศาสตร์ ศาสตราจารย์อาภรณ์ กฤษณามระ เป็นหัวหน้าแผนกพาณิชยศาสตร์ อนุมัติให้เปิดแผนกวิชาสถิติ (ผู้ก่อตั้งคือ ศาสตราจารย์กิตติคุณ บัณฑิต กันตะบุตร)

โดยในระยะแรก (พ.ศ. 2500 - 2513) คณะฯ ได้พยายามที่จะพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ โดยจัดหางบประมาณและรายได้เพิ่มเติมจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ กิจกรรมหนึ่งที่ทางคณะฯ ทำคือ **การเปิดจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง**ให้แก่คณาจารย์ บุคลากรของคณะฯ และบุคคลทั่วไป โดยทำพิธีเปิดสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2500

คณะฯ ได้ทำการสอนตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิตใน 4 สาขาที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ โดยให้ความสนใจทั้งเนื้อหาวิชา อาจารย์ สถานที่เรียน และทุนการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่าในการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 213 เมื่อวันจันทร์ที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2501 สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติทุนไชยยศสมบัติ ซึ่งตั้งขึ้นจากเงินบริจาคของนิสิตเก่าของคณะฯ และจากญาติมิตรของพระยาไชยยศสมบัติ เพื่อช่วยส่งเสริมการค้นคว้าทางวิชาการ ตามหลักสูตรของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และช่วยเหลืออาจารย์ นิสิตเก่า และนิสิตของคณะฯ ในการฝึกอบรมหรือศึกษาเพิ่มเติมทั้งในและต่างประเทศ

ต่อมานิสิตของคณะฯ ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้น เพราะความต้องการของตลาดสำหรับนักบัญชีและพาณิชยศาสตร์มีมากระยะนี้เศรษฐกิจฟื้นตัวหลังสงคราม ทำให้จำเป็นต้องขยายอาคารเรียนเพิ่มเติม ประกอบกับมหาวิทยาลัยมีโครงการปรับปรุงที่ดินและอาคารเชิงพาณิชย์ และขยายเขตการศึกษา ศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ ได้ขอที่ดินหมอน 18 และ 19 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 25 ไร่ สร้างอาคารเรียนหลังใหม่ โดยในปี พ.ศ. 2502 คณะฯ ได้รับงบประมาณจำนวนหนึ่งซึ่งสร้างได้เพียงหนึ่งในสามของอาคารเรียนที่กำหนดไว้สามหลัง ต่อมาในปี พ.ศ. 2509 จึงได้รับงบประมาณเพิ่มเติม จึงสามารถสร้างได้ครบตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ (เป็นรูปตัว U) คืออาคารไชยยศสมบัติ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ ส่วนอาคารบัณฑิต กันตะบุตร ทำเป็นที่ตั้งศูนย์คำนวณสถิติของคณะฯ เริ่มสร้างในปี พ.ศ. 2505

ศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ ได้ขอที่ดินหมอน 18 และ 19 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 25 ไร่ สร้างอาคารเรียนหลังใหม่

ในปี พ.ศ. 2506 คณะฯ ได้มีการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ IBM 1620 ซึ่งเป็นคอมพิวเตอร์ระดับ Mainframe เครื่องแรกของประเทศไทย

ในปี พ.ศ. 2506 คณะฯ ได้มีการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ IBM 1620 ซึ่งเป็นคอมพิวเตอร์ระดับ Mainframe เครื่องแรกของประเทศไทย ที่อาคารศูนย์คำนวณสถิติ เพื่อให้นิสิตได้มีโอกาสศึกษาการเขียนโปรแกรมเพื่อให้คอมพิวเตอร์ทำงาน โดยเริ่มจากภาษาเครื่องจักรและภาษา FORTRAN I การก่อสร้างอาคารศูนย์คำนวณสถิติได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากองค์การ USOM และได้รับการสนับสนุนด้านเฟอร์นิเจอร์และการตกแต่งห้องสมุดจาก ASIA FOUNDATION อาคารศูนย์คำนวณสถิติได้ทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2506 ศูนย์นี้ได้ดำเนินการต่อเติมอาคารแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2507 ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น ศูนย์คอมพิวเตอร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และในปี พ.ศ. 2540 ได้ปรับปรุงอาคารอีกครั้ง พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่ออาคารเป็น “อาคารบัณฑิต กันตะบุตร” เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ศาสตราจารย์กิตติคุณ บัณฑิต กันตะบุตร ผู้ก่อตั้งแผนกวิชาสถิติ โดยอนุมัติของสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ คณบดี (กิตติมศักดิ์) ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งคณะฯ และเป็นคณบดีคนแรกของคณะฯ เพิ่งเริ่มรับเงินประจำตำแหน่งเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2506 และท่านได้ลาออกจากคณะฯ เนื่องจากสุขภาพไม่ดี เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2507 นับว่าท่านได้บริหารคณะฯ และวางรากฐานอันมั่นคงของคณะฯ มายาวนานถึง 25 ปี (พ.ศ. 2481 - พ.ศ. 2507)

ในปี พ.ศ. 2540 อาคารศูนย์คำนวณสถิติเปลี่ยนชื่ออาคารเป็น “อาคารบัณฑิต กันตะบุตร” เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ศาสตราจารย์กิตติคุณ บัณฑิต กันตะบุตร ผู้ก่อตั้งแผนกวิชาสถิติ

ตอนที่ 2

เติบโตอย่างมั่นคง

พ.ศ. 2507 - พ.ศ. 2531

คณะฯ ได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ทั้งระดับปริญญาบัณฑิตและปริญญามหาบัณฑิต และในปี พ.ศ. 2509 ได้เปิดสอนสาขาสถิติในระดับปริญญามหาบัณฑิต โดยในระยะแรกจัดเป็นสาขาวิชาหนึ่งในหลักสูตรพาณิชยศาสตรมหาบัณฑิต และในปีเดียวกันนี้ สภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 256 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2509 ได้อนุมัติหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต แต่หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2510 ในการประชุมครั้งที่ 262 เมื่อวันพุธที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2510 ได้อนุมัติให้ดำเนินการยกฐานะแผนกวิชาเศรษฐศาสตร์ขึ้นเป็นคณะเศรษฐศาสตร์ ซึ่งคณะฯ ได้ดำเนินการจนสำเร็จเรียบร้อย โดยสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 276 ในวันพุธที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2513 ได้อนุมัติร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งคณะเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้ว สภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 280 เมื่อวันพุธที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2513 ได้มีการเลือกตั้งคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ และมีมติให้ศาสตราจารย์ ดร.ประชุม โฉมฉาย ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์เป็นคนแรก

การพัฒนาหลักสูตรปริญญาบัณฑิตในช่วงการเติบโตอย่างมั่นคง (พ.ศ. 2507 - พ.ศ. 2531) คณะฯ ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2511 สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 268 เมื่อวันพุธที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2511 ได้อนุมัติในหลักการให้หลักสูตรปริญญาสถิติศาสตรบัณฑิต แยกออกจากหลักสูตรพาณิชยศาสตรบัณฑิต โดยให้คณะฯ และคณะกรรมการฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยดำเนินการพิจารณาในรายละเอียดของหลักสูตร และคณะฯ ได้เริ่มรับนิสิตหลักสูตรปริญญาสถิติศาสตร์ ระยะเวลาของหลักสูตร 4 ปี และด้วยเหตุที่หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรวิชาเฉพาะ แตกต่างกับสาขาวิชาอื่นที่คณะฯ จัดสอนอยู่ นิสิตสถิติศาสตร์จึงแยกเรียนจากนิสิตสาขาวิชาอื่นตลอดหลักสูตรตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 เป็นต้นมา (อ้างอิงหนังสือคู่มือการศึกษา คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี หลักสูตรปีการศึกษา 2514)

“ คณะฯ ได้เปลี่ยนวิธีการศึกษา
จากระบบการศึกษาเป็นปีมาเป็น
วิธีการศึกษาในระบบหน่วยกิต ”

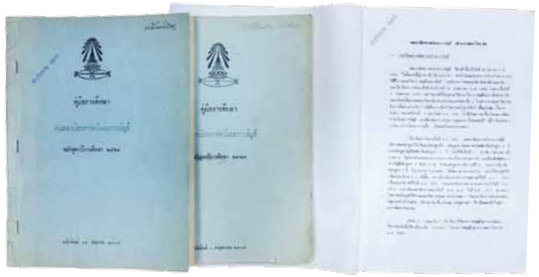

ปี พ.ศ. 2514 เป็นปีที่มีการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาของคณะฯ อย่างสำคัญมาก เนื่องจากคณะฯ ได้เปลี่ยนวิธีการศึกษาจากการศึกษาระบบรายปีมาเป็นการศึกษาระบบหน่วยกิต เพื่อให้นิสิตได้มีความรู้กว้างขวาง สอดคล้องกับแนวการศึกษาแผนใหม่ การศึกษาในระบบหน่วยกิตจะอำนวยความสะดวกให้แก่นิสิตในการมีความยืดหยุ่นในการเลือกวิชาเรียน ซึ่งกำหนดเป็นหน่วยกิตได้มากน้อยตามกำลังความสามารถของตน ทำให้นิสิตแต่ละคนสามารถให้ความสนใจแก่วิชาเรียนที่มีจำนวนเหมาะสมแก่ตนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะทำให้คุณภาพการศึกษาสูงขึ้นได้ การศึกษาในระบบหน่วยกิตนี้เริ่มต้นจากในการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 285 วันจันทร์ที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติในหลักการสำหรับหลักสูตรและระเบียบการศึกษาในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี พ.ศ. 2514 โดยให้คณะฯ ไปจัดทำรายละเอียดเสนอคณะกรรมการฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยพิจารณาต่อไป คณะฯ ได้ทำการเปิดสอนในระบบหน่วยกิตตั้งแต่ปีการศึกษา 2514 เป็นต้นไป และสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 287 เมื่อวันพุธที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2514 ได้อนุมัติร่างระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระบบหน่วยกิต เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นระเบียบเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัย ซึ่งในขณะนั้น คณะต่าง ๆ หลายคณะในมหาวิทยาลัยที่ใช้ระบบเดียวกันนี้นอกจากคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีแล้ว ก็มีคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะครุศาสตร์ ต่อมาได้มีการปรับปรุงและออกระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยระบบการศึกษาแบบหน่วยกิตสำหรับชั้นปริญญาบัณฑิต พ.ศ. 2515 ได้รับการอนุมัติในการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 291 เมื่อวันอังคารที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2515

“ ปี พ.ศ. 2519 คณะฯ ได้ริเริ่ม
ก่อตั้งแผนกวิชาการตลาด
ซึ่งนับเป็นภาควิชาการตลาดแห่งแรก
ที่กำเนิดขึ้นในประเทศไทย ”

คณะฯ ได้ใช้หลักสูตรปีการศึกษา 2514 มาเป็นระยะเวลา 4 ปี จึงเห็นสมควรที่จะทำการปรับปรุงหลักสูตรตามระยะเวลาที่เหมาะสมเสนอต่อมหาวิทยาลัย และในการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 326 วันพฤหัสบดีที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาเพื่อเสนอขออนุมัติปริญญาสำหรับคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี พ.ศ. 2518

ในปี พ.ศ. 2519 คณะฯ ได้ริเริ่มก่อตั้งแผนกวิชาการตลาด ซึ่งนับเป็นภาควิชาการตลาดแห่งแรกที่ก่อกำเนิดขึ้นในประเทศไทย คณะฯ ได้เสนอโครงการจัดตั้งแผนกวิชาการตลาดและหลักสูตรวิชาการตลาดต่อสภามหาวิทยาลัย และได้รับอนุมัติโครงการในการประชุมครั้งที่ 340 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2519 คณะฯ ได้ดำเนินการในการจัดตั้งและร่างหลักสูตรวิชาการตลาด เสนอที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 345 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 14 เมษายน พ.ศ. 2520 สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้ออกข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการจัดตั้งแผนกวิชาการตลาด และในการประชุมครั้งที่ 347 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2520 ได้อนุมัติให้รองศาสตราจารย์ปรียา วอนขอพร ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกวิชาการตลาดเป็นคนแรก

ในปลายปี พ.ศ. 2521 คณะฯ ได้พัฒนาหลักสูตรพาณิชยศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถิติ โดยสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 362 ในวันพฤหัสบดีที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2521 ได้อนุมัติหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่นี้

รองศาสตราจารย์สุธี เอกะหิตานนท์
คณบดีคนแรกภายใต้พระราชบัญญัติ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2522

ในปี พ.ศ. 2521 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เริ่มดำเนินการร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฉบับใหม่ สภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 358 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2521 ได้อนุมัติร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฉบับใหม่นี้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร พระราชบัญญัติฉบับนี้เรียกว่า พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2522 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2522 บังคับใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป พระราชบัญญัตินี้ในมาตรา 8 กำหนดให้แบ่งส่วนราชการเป็นภาควิชา ต่อมาสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 368 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2522 ได้อนุมัติให้รองศาสตราจารย์สุธี เอกะหิตานนท์ เป็นคณบดีของคณะฯ ภายใต้พระราชบัญญัติใหม่นี้เป็นคนแรก และในการประชุมครั้งที่ 369 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2522 ได้อนุมัติให้แต่งตั้งหัวหน้าภาควิชาตามพระราชบัญญัติใหม่นี้ ประกอบด้วยศาสตราจารย์กิตติคุณ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาการบัญชี ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นราศรี ไววนิชกุล ดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาพาณิชยศาสตร์ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.คุณหญิงสุชาดา กีระนันทน์ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาสถิติศาสตราจารย์กิตติคุณ คุณหญิงสังวร ปัญญาดิลก ดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาการธนาคารและการเงิน และรองศาสตราจารย์ปรียา วอนขอพร ดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาการตลาด

ในปี พ.ศ. 2523 สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 379 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2523 ได้อนุมัติให้คณะฯ เปิดสอนในหลักสูตรปริญญาสถิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถิติ ซึ่งคณะฯ มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรสถิติศาสตรมหาบัณฑิตเป็นรุ่นแรกในปี พ.ศ. 2524

ในปี พ.ศ. 2525 ได้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในด้านการเรียนการสอนเกิดขึ้นในคณะฯ อีกครั้งหนึ่ง คือการเปลี่ยนหลักสูตรจากพาณิชยศาสตรบัณฑิตและพาณิชยศาสตร-มหาบัณฑิตเป็นหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตและบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เพื่อการปรับตัวของคณะฯ เข้าสู่การเรียนการสอนที่เป็นสากลมากขึ้น โดยคณะฯ ได้เปิดสอนหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต หลักสูตร 4 ปี อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของ 3 ภาควิชา คือ ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ ภาควิชาการธนาคารและการเงิน และภาควิชาการตลาด นิสิตที่สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) และในปี พ.ศ. 2525 นี้ คณะฯ ได้เปิดสอนสาขาวิชาพาณิชย์นาวีในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย (ซึ่งต่อมาในปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็นสาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ)

ในปี พ.ศ. 2528 คณะฯ ได้เปิดหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตนอกเวลาราชการ โดยสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติโครงการนี้ในการประชุมครั้งที่ 443 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2528 และรับนิสิตรุ่นแรกในปีการศึกษา 2529 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ทางวิชาการ เป็นบริการให้กับบุคคลที่มีความต้องการจะศึกษาความรู้ทางบริหารธุรกิจสูงขึ้นในระดับปริญญาโท แต่ไม่มีเวลาศึกษาในเวลาราชการ การเปิดสอนหลักสูตรนี้มุ่งเน้นเป็นพิเศษในด้านประสบการณ์ในการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กในธุรกิจ รัฐวิสาหกิจ และราชการ ผู้เข้าศึกษาตามหลักสูตรนี้จะต้องเป็นผู้ซึ่งกำลังทำงานประจำ และเป็นผู้บริหารขององค์กร การศึกษาเน้นทางปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎี เพื่อให้ผู้เข้าศึกษาได้เพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงานได้จริง

ในช่วงปี พ.ศ. 2520 เป็นยุคเริ่มต้นของการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในธุรกิจเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว บัณฑิตทางด้านการบัญชีจำเป็นต้องมีความรู้และสามารถประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กับวิชาชีพทางการบัญชี คณะฯ จึงได้นำรายวิชาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการสอบบัญชี และการสอบบัญชีมาสอนในหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอบบัญชี นอกจากนี้ยังได้ริเริ่มแผนระยะยาวที่จะขยายหลักสูตรการเรียนการสอนไปยังระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิตทางด้านการบัญชี ซึ่งเป็นปริญญาดุษฎีบัณฑิตสาขาแรกของคณะฯ โดยคณะฯ ได้จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรและดำเนินการวางโครงสร้างหลักสูตรเสนอทบวงมหาวิทยาลัย

คณะฯ ได้ปรับปรุงหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าในการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 458 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2530 สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิตสาขาวิชาบัญชีการเงินและสาขาวิชาบัญชีบริหาร และหลักสูตรปริญญาสถิติศาสตร-มหาบัณฑิตที่ปรับปรุงใหม่ และเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2530

ในปี พ.ศ. 2531 คณะฯ ได้อนุมัติให้เปิดสอนหลักสูตรบัญชีดุษฎีบัณฑิต (Ph.D. in Accountancy) ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งนับว่าเป็นหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตทางการบัญชีหลักสูตรแรกที่เปิดสอนในประเทศไทย

ตอนที่ 3

ปรับเปลี่ยน เดินหน้า ชี้นำ

พ.ศ. 2532 - พ.ศ. 2556

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีได้ก่อตั้งและสร้างรากฐานในการผลิตบัณฑิตและองค์ความรู้ ด้วยมุ่งมั่นตั้งใจและเติบโตอย่างมั่นคงมาครบ 50 ปี ในปี พ.ศ. 2531 วันเวลาที่ผ่านมา คณะฯ ได้สร้างบัณฑิตและมหาบัณฑิตในหลักสูตรวิชาการบัญชี พาณิชยศาสตร์ สถิติศาสตร์ บริหารธุรกิจ การธนาคารและการเงิน และการตลาดจำนวนมาก นับเป็นความสำเร็จและภาคภูมิใจที่บัณฑิตของคณะฯ ได้ออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติอย่างกว้างขวาง เป็นผู้นำทั้งในภาครัฐและเอกชน มีผลงานเป็นที่ยอมรับ เป็นตัวอย่างที่ดีของนิสิตรุ่นหลัง ในวาระที่คณะฯ มีอายุครบ 50 ปี นิสิตเก่าได้ร่วมมือกับคณาจารย์ นิสิตปัจจุบัน และเจ้าหน้าที่ของคณะฯ ร่วมแรงร่วมใจสนับสนุนให้คณะฯ มีอาคารสถานที่ให้พอเพียง มีความพร้อมที่จะรับกับแผนพัฒนาของคณะฯ ที่จะพัฒนาการเรียนการสอนให้ครบทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับปริญญาบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต นอกจากนั้นคณะฯ ยังมีแผนพัฒนาการให้บริการวิชาการแก่สังคมเพื่อพัฒนาความรู้แก่ผู้ที่ต้องการความก้าวหน้าที่เปลี่ยนไปตามนวัตกรรมของศาสตร์ด้านต่าง ๆ ด้วย

ในระยะเวลา 50 ปีที่ผ่านมา คณะฯ มีความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่องและอย่างดียิ่ง นั่นคือจากการมี 2 สาขาวิชาในปีแรก พัฒนามาเป็น 5 ภาควิชา 15 สาขาวิชา และขยายระดับการศึกษาครบทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับปริญญาบัณฑิต ระดับปริญญามหาบัณฑิต ระดับดุษฎีบัณฑิต นอกจากนั้นยังมีการศึกษาขั้นประกาศนียบัตรชั้นสูง ซึ่งเป็นหลักสูตรในระดับสูงกว่าปริญญาบัณฑิต แต่ต่ำกว่าปริญญามหาบัณฑิต

ระดับปริญญาบัณฑิต มีการเรียนการสอนในระบบหน่วยกิต โดยกำหนดระยะเวลาตลอดหลักสูตร 4 ปี หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรแบ่งออกเป็นหมวดวิชาพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ หมวดวิชาเฉพาะด้าน ซึ่งประกอบด้วยวิชาแกนและวิชาเอกเฉพาะสาขาวิชา และเปิดโอกาสให้มีวิชาเลือกเสรีตามความสนใจของผู้เรียนอีกด้วย สรุปการศึกษาของ 5 ภาควิชาในปี พ.ศ. 2532 ซึ่งเป็นปีที่ 51 เป็นดังนี้

ภาควิชาการบัญชี รับผิดชอบปริญญาบัญชีบัณฑิต มีการเรียนการสอน 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการต้นทุน และสาขาวิชาการบัญชีระบบสารสนเทศ ทั้ง 3 สาขาวิชามีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 143 หน่วยกิต แบ่งออกเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 40 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน 90 ถึง 96 หน่วยกิต ขึ้นอยู่กับแต่ละสาขาวิชา ที่เหลือเป็นวิชาเลือก นิสิตที่ศึกษาจบตามหลักสูตรนี้จะได้รับปริญญาบัญชีบัณฑิต ซึ่งใช้อักษรย่อว่า บช.บ.

ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ รับผิดชอบปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต มีการเรียนการสอน 6 สาขาวิชาคือ สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิชาทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชาบริหารอุตสาหกรรมเดินทาง สาขาวิชาการจัดการเชิงปริมาณ สาขาวิชาการผลิตและการดำเนินการ และสาขาวิชาพาณิชย์นาวี ทั้ง 6 สาขาวิชามีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 143 หน่วยกิต แบ่งออกเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 40 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน 90 ถึง 94 หน่วยกิต ขึ้นอยู่กับแต่ละสาขาวิชา ที่เหลือเป็นวิชาเลือก นิสิตที่ศึกษาจบตามหลักสูตรนี้จะได้รับปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต ซึ่งใช้อักษรย่อว่า บธ.บ.

ภาควิชาสถิติ รับผิดชอบปริญญาสถิติศาสตรบัณฑิต มีการเรียนการสอน 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาสถิติประยุกต์ สาขาวิชาสถิติคณิตศาสตร์ และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อธุรกิจ ทั้ง 3 สาขาวิชามีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 140 หน่วยกิต แบ่งเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 35 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน 88 หน่วยกิต ที่เหลือเป็นวิชาเลือก 17 หน่วยกิต สำหรับสาขาวิชาสถิติประยุกต์ ยังแยกเป็น 4 กลุ่มวิชาคือ กลุ่มวิชาธุรกิจ กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์ กลุ่มวิชาประกันภัย และกลุ่มวิชาชีวสถิติ นิสิตที่ศึกษาจบหลักสูตรนี้ได้รับปริญญาสถิติศาสตรบัณฑิต ซึ่งใช้อักษรย่อว่า สต.บ.

ภาควิชาการธนาคารและการเงิน รับผิดชอบปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต มีการเรียนการสอน 1 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการธนาคารและการเงิน มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 143 หน่วยกิต แบ่งออกเป็นหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป 43 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน 91 หน่วยกิต ที่เหลือเป็นวิชาเลือก นิสิตที่ศึกษาจบตามหลักสูตรนี้จะได้รับปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต ซึ่งใช้อักษรย่อว่า บธ.บ.

ภาควิชาการตลาด รับผิดชอบปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต มีการเรียนการสอน 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการตลาดทั่วไป และสาขาวิชาการตลาดระหว่างประเทศ ทั้ง 2 สาขาวิชามีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 143 หน่วยกิต แบ่งออกเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 43 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน 94 หน่วยกิต ที่เหลือเป็นวิชาเลือก นิสิตที่ศึกษาจบตามหลักสูตรนี้จะได้รับปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต ซึ่งใช้อักษรย่อว่า บธ.บ.

ระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชาการบัญชีมีการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการสอบบัญชี ซึ่งเป็นการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีระยะเวลาการศึกษา 1 ปี และมีการฝึกงาน สำหรับการศึกษาในระดับปริญญามหาบัณฑิตและปริญญาดุษฎีบัณฑิต คณะฯ มีหลักสูตรต่าง ๆ ดังนี้

ภาควิชาการบัญชี รับผิดชอบปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มีการเรียนการสอน 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาบัญชีการเงิน และสาขาวิชาบัญชีบริหาร มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 48 หน่วยกิต การจัดการเรียนการสอนมีทั้งในเวลาราชการ และ

ภาคนอกเวลาราชการ และในปี พ.ศ. 2531 ภาควิชาการบัญชีได้รับอนุมัติให้เปิดสอนระดับดุษฎีบัณฑิตทางด้านการบัญชี เป็นหลักสูตรปริญญาเอกทางการบัญชีหลักสูตรแรกที่จัดสอนในประเทศไทย

ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ ภาควิชาการธนาคารและการเงิน และภาควิชาการตลาด ได้ร่วมกันรับผิดชอบปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มีการเรียนการสอนแบ่งเป็นหลักสูตรด้านระบบสารสนเทศทางการจัดการ การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ องค์กรและทรัพยากรมนุษย์ การจัดการเทคโนโลยี มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 51 หน่วยกิต การจัดการเรียนการสอนมีทั้งในเวลาราชการและภาคนอกเวลาราชการ

ภาควิชาสถิติ รับผิดชอบปริญญาสถิติศาสตรมหาบัณฑิต มีการเรียนการสอน 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาประกันภัย มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 45 หน่วยกิต สาขาวิชาสถิติ มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 48 หน่วยกิต และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 45 หน่วยกิต สำหรับสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจนี้รับผิดชอบร่วมกันทั้ง 5 ภาควิชา มีการเปิดการเรียนการสอนทั้งภาคปกติในเวลาราชการ และภาคนอกเวลาราชการ

การปรับเปลี่ยน เดินหน้า และชี้นำ ในช่วงปีที่ 51 ถึงปีที่ 75 คณะฯ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนทั้งระดับปริญญาบัณฑิตและระดับบัณฑิตศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้คณะฯ ได้รับการยอมรับว่าเป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำทางด้านการบัญชี การบริหารธุรกิจ และการสถิติของประเทศ

การปรับเปลี่ยนทางวิชาการในช่วง 25 ปีหลัง ประกอบด้วย

ระดับปริญญาบัณฑิต ในปี พ.ศ. 2533 คณะฯ ได้ปรับปรุงหลักสูตรสถิติศาสตรบัณฑิต โดยเพิ่มสาขาวิชาประกันภัยขึ้นอีก 1 สาขา จากการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาสถิติประยุกต์กลุ่มวิชาประกันภัย โดยยังคงมีหน่วยกิตรวมของปริญญาสถิติศาสตรบัณฑิต คือ 140 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดศึกษาทั่วไป 35 หน่วยกิต และหมวดวิชาเฉพาะด้าน 88 หน่วยกิต เช่นเดียวกับสาขาอื่นและได้ใช้หลักสูตรปรับปรุงปี พ.ศ. 2533 ไปจนปี พ.ศ. 2540 จึงได้ทำการปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

ในปี พ.ศ. 2537 คณะฯ ได้ปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในขณะนั้น ซึ่งมีการวิวัฒนาการทางด้านความรู้ในการบริหารธุรกิจสมัยใหม่เป็นอย่างมาก มีแนวคิดและทฤษฎีทางการบริหารธุรกิจยุคใหม่เกิดขึ้นในวงการธุรกิจ การปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจในปี พ.ศ. 2537 เป็นการปรับปรุงเนื้อหาในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่เปิดสอนอยู่ และปรับชื่อสาขาวิชาให้สอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตรที่ปรับปรุง หลักสูตรภาควิชาพาณิชยศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบหลัก มี 6 สาขาวิชา ประกอบด้วยสาขาวิชาการจัดการองค์กรและทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการจัดการ สาขาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ สาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมเดินทาง สาขาวิชาการจัดการด้านการผลิตและการดำเนินงาน สาขาวิชาการจัดการขนส่งระหว่างประเทศ ซึ่งในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ ได้มีแผนที่จะปิดการสอนสาขาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศในปี พ.ศ. 2541 เพื่อเปิดสาขานี้ในหลักสูตรนานาชาติ สำหรับการปรับปรุงในสาขาวิชาด้านการตลาด ซึ่งภาควิชาการตลาดเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ได้ปรับปรุงสาขาวิชาการตลาดให้มีเนื้อหาเข้มข้น โดยรวมเนื้อหาในสาขาวิชาการตลาดทั่วไป และสาขาวิชาการตลาดระหว่างประเทศ เป็นสาขาวิชาการตลาดสาขาเดียว สำหรับสาขาวิชาการธนาคารและการเงิน เป็นการปรับเนื้อหาและรายละเอียดของหลักสูตรให้ทันสมัย

> “คณะฯ จึงได้เปิดหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นหลักสูตรนานาชาติหลักสูตรแรกที่เปิดสอนในระดับปริญญาบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”

ในปี พ.ศ. 2539 เมื่อการขยายตัวทางการศึกษามีการเปิดโรงเรียนนานาชาติมากขึ้นในประเทศไทย การเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ผู้ปกครองและนักเรียนให้ความสำคัญ โรงเรียนโดยทั่วไปเริ่มเปิดสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับหลักสูตรปกติของโรงเรียน คณะฯ จึงได้เปิดหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นหลักสูตรนานาชาติหลักสูตรแรกที่เปิดสอนในระดับปริญญาบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในปี พ.ศ. 2539 - พ.ศ. 2540 คณะฯ ได้ปรับปรุงหลักสูตรบัญชีบัณฑิต เป็นการปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ของธุรกิจและวิทยาการสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี การดำเนินธุรกิจข้ามชาติ การควบรวมธุรกิจ ในการปรับปรุงนี้ โครงสร้างของหลักสูตรสาขาวิชา และจำนวนหน่วยกิตยังคงเป็นเช่นเดิม แต่เนื้อหาของรายวิชาปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันมากขึ้น หลักสูตรปรับปรุงใหม่นี้เป็นหลักสูตรบัญชีบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2540) และได้ใช้หลักสูตรนี้มาจนถึงปี พ.ศ. 2544 จึงได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนั้นในปี พ.ศ. 2543 ภาควิชาการบัญชีได้เปิดสาขาวิชาการบัญชีในหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจ (หลักสูตรนานาชาติ) เพิ่มขึ้นอีกสาขาหนึ่ง

ในปี พ.ศ. 2540 ที่ภาควิชาสถิติได้ปรับปรุงหลักสูตรสถิติศาสตรบัณฑิต โดยการเพิ่มหน่วยกิตจาก 140 หน่วยกิต เป็น 145 หน่วยกิต โดยยังคงมีหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป 35 หน่วยกิตเช่นเดิม แต่เพิ่มหมวดวิชาเฉพาะด้านจาก 88 หน่วยกิต เป็น 93 หน่วยกิต และมีวิชาเลือกเสรี 17 หน่วยกิตเท่าเดิม ทั้งนี้การปรับปรุงหลักสูตรสถิติศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2540) เป็นการปรับปรุงในส่วนของวิชาแกนและวิชาเอก ทั้งจำนวนรายวิชาและรายละเอียดของเนื้อหาวิชา หลักสูตรที่ปรับปรุงนี้ ภาควิชาสถิติได้ใช้มาจนถึงปี พ.ศ. 2549 จึงทำการปรับปรุงหลักสูตรอีกครั้งหนึ่ง

ในปี พ.ศ. 2544 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรบัญชีบัณฑิตและหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ได้ปรับปรุงโดยลดจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรลง 1 หน่วยกิต จาก 143 หน่วยกิต ลดลงเหลือ 142 หน่วยกิต ปรับโครงสร้างหลักสูตรบัญชีบัณฑิตเป็นหลักสูตรเดียวโดยไม่แยกสาขา แต่มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างหลักสูตรโดยให้ความสำคัญกับวิชาเอกเพิ่มมากขึ้น หลักสูตรบัญชีบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2544) ยังคงมีหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 43 หน่วยกิตเช่นเดิม หมวดวิชาเฉพาะจำนวน 90 หน่วยกิต แบ่งเป็นวิชาแกน 39 หน่วยกิต และวิชาเอก 51 หน่วยกิต โดยมีการจัดกลุ่มรายวิชาให้เหมาะสมกับผู้เรียนและความต้องการวิชาชีพของตลาดแรงงาน นิสิตสามารถเลือกเรียนวิชาเอกได้ตามความต้องการ วิชาเอกในหลักสูตรนี้ได้แยกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชาการสอบบัญชีและการตรวจสอบภายใน กลุ่มวิชาการบัญชีบริหาร และกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี ที่เหลือเป็นหมวดวิชาเลือกเสรี

ส่วนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตได้ปรับโครงสร้างหลักสูตรจาก 6 สาขา เป็น 4 สาขา คือ สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการจัดการ สาขาวิชาการธนาคารและการเงิน และสาขาวิชาการตลาด

สำหรับสาขาวิชาการจัดการ ได้จัดกลุ่มวิชาเอกเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความเหมาะสม และเป็นการจัดหลักสูตรเพื่อสนองตอบต่อตลาดแรงงาน การจัดกลุ่มวิชาเอกมี 5 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ กลุ่มวิชาการจัดการด้านการผลิตและการดำเนินงาน กลุ่มวิชาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กลุ่มวิชาการจัดการขนส่งระหว่างประเทศ และกลุ่มวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ

สำหรับหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) มีหน่วยกิตรวม 145 หน่วยกิต แบ่งเป็นหมวดการศึกษาทั่วไป 40 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน 99 หน่วยกิต และวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต ทั้งนี้ในหลักสูตรนี้ผู้เรียนต้องสอบผ่านวิชาคอมพิวเตอร์พื้นฐาน และวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานโดยไม่นับหน่วยกิตด้วย หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) มี 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ และสาขาวิชาการบัญชี

อีก 4 ปีต่อมา ในปี พ.ศ. 2548 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ได้ปรับปรุงหลักสูตรอีกครั้งหนึ่ง โดยการลดจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรลงเหลือเพียง 136 หน่วยกิต จัดแบ่งเป็น

> “ทั้งนี้ได้มีการจัดกลุ่มวิชาเอกในหมวดวิชาเฉพาะให้ชัดเจนขึ้น ประกอบด้วย กลุ่มวิชาด้านสถิติและเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาด้านคณิตศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ กลุ่มวิชาด้านธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ กลุ่มวิชานักเขียนโปรแกรม กลุ่มวิชานักวิเคราะห์ระบบ และกลุ่มวิชาผู้ตรวจสอบงานคอมพิวเตอร์”

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 34 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ 96 หน่วยกิต และวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต ในการปรับปรุงครั้งนี้ได้เพิ่มสาขาวิชาอีก 1 สาขา คือ สาขาการจัดการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ นอกจากนั้นได้แบ่งหมวดวิชาเฉพาะสาขาออกเป็นวิชาเอกเดี่ยว และแบบวิชาเอก-โท จำนวน 48 หน่วยกิต โดยให้ผู้เรียนเลือกวิชาเฉพาะสาขาในแบบใดแบบหนึ่งที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ 2 แบบ คือ แบบวิชาเอกเดี่ยว มีวิชาเอก 33 หน่วยกิต วิชาเลือก 15 หน่วยกิต และแบบวิชาเอก-โท มีวิชาเอก 33 หน่วยกิต วิชาเลือก 15 หน่วยกิต ทั้งนี้ในการเลือกเรียนวิชาโทต้องไม่ซ้ำกับสาขาวิชาที่เรียนเป็นวิชาเอก ซึ่งการปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรเช่นนี้ จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น สำหรับหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ ซึ่งมีหน่วยกิตรวม 145 หน่วยกิตนั้น ได้ลดหมวดวิชาเฉพาะด้านจาก 99 หน่วยกิต เป็น 90 หน่วยกิต โดยเพิ่มวิชาเลือกเสรีจาก 6 หน่วยกิต เป็น 15 หน่วยกิต เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีความรู้กว้างยิ่งขึ้น

ในปี พ.ศ. 2549 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรสถิติศาสตรบัณฑิต โดยเพิ่มจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรเป็น 143 หน่วยกิต ประกอบด้วยการลดหน่วยกิตหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปลงเหลือ 32 หน่วยกิต และเพิ่มหมวดวิชาเฉพาะสาขาเป็น 105 หน่วยกิต และมีวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต ทั้งนี้ได้มีการจัดกลุ่มวิชาเอกในหมวดวิชาเฉพาะให้ชัดเจนขึ้น ประกอบด้วย กลุ่มวิชาด้านสถิติและเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาด้านคณิตศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ กลุ่มวิชาด้านธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ กลุ่มวิชานักเขียนโปรแกรม กลุ่มวิชานักวิเคราะห์ระบบ และกลุ่มวิชาผู้ตรวจสอบงานคอมพิวเตอร์

ในปี พ.ศ. 2551 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรบัญชีบัณฑิต โดยจัดโครงสร้างหลักสูตรในหมวดวิชาเฉพาะเป็นแบบวิชาเอกเดี่ยว และแบบวิชาเอก-โท โดยยังคงมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 142 หน่วยกิตคงเดิม แต่ปรับหมวดวิชาทั่วไปลดลงเหลือ 31 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ 90 หน่วยกิต ซึ่งแบ่งเป็นวิชาแกน 39 หน่วยกิต วิชาเอก 51 หน่วยกิต และผู้เรียนจะต้องเลือกเรียนวิชาเลือกหรือวิชาโท 15 หน่วยกิต และวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต โดยมีกลุ่มวิชาบังคับเลือกให้ผู้เรียนเลือกเรียน 3 กลุ่มวิชาเช่นเดิม คือ กลุ่มวิชาสอบบัญชีและการตรวจสอบภายใน กลุ่มวิชาการบัญชีบริหาร และกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี สำหรับวิชาโทนั้น ผู้เรียนสามารถเลือกจากวิชาโทด้านการจัดการ การธนาคารและการเงิน การตลาด การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ การจัดการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ ธุรกิจทั่วไป หรืออาจเลือกเรียนวิชาโทที่เปิดสอนในคณะอื่นๆ ก็ได้ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2551 นี้จึงเป็นการเปิดโอกาสให้นักบัญชีได้มีความรู้กว้างขวางในศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องมากขึ้น เพื่อประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพ

> “กล่าวได้ว่า ในช่วงเวลา 25 ปี (พ.ศ. 2532 - พ.ศ. 2556) ของการปรับเปลี่ยน เดินหน้า และชี้นำ ของคณะฯ คณะฯ ได้มีการพัฒนา หลักสูตรปริญญาบัณฑิต ทุกสาขาวิชาอย่างต่อเนื่อง”

ในปี พ.ศ. 2552 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) โดยเป็นการปรับโครงสร้างใหม่ทั้งหลักสูตร ปรับจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรจาก 145 หน่วยกิต ลดลงเหลือ137 หน่วยกิต โดยการปรับลดหน่วยกิตหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ลงเหลือ 31 หน่วยกิต แต่เพิ่มหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะสาขาขึ้นเป็น 100 หน่วยกิต สำหรับวิชาเลือกเสรียังคงเป็น 6 หน่วยกิตคงเดิม สำหรับสาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ การปรับปรุงที่สำคัญในโครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2552 นี้ เป็นการปรับวิชาบังคับเฉพาะแขนงวิชาเป็นวิชาเอก และวิชาเลือกเอก โดยกำหนดรายละเอียดวิชาเรียนเป็นแขนงวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ และแขนงวิชาการวิเคราะห์การเงินและการลงทุน สำหรับสาขาวิชาการบัญชี การปรับปรุงที่สำคัญในโครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง 2552 นี้ เป็นการปรับวิชาเฉพาะสาขาเป็นวิชาเอก และวิชาเลือกเอก โดยกำหนดให้สามารถเลือกจากรายวิชาเอกของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ หรือสาขาวิชาการบัญชีที่เปิดสอนโดยหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) ได้

ในปี พ.ศ. 2553 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวม 136 หน่วยกิตเท่าเดิม แต่ปรับลดหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปให้เหลือเพียง 31 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะเพิ่มขึ้นเป็น 99 หน่วยกิต และมีวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต การปรับปรุงหลักสูตรปี พ.ศ. 2553 นี้ ได้เปลี่ยนชื่อสาขาวิชาการจัดการ เป็นสาขาวิชาการจัดการเพื่อเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และยกเลิกการแบ่งหมวดวิชาเฉพาะสาขาจากการแบ่งเป็นแบบวิชาเอกเดี่ยว และวิชาเอก-โท โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาเลือกจากสาขาอื่นในโครงสร้างหลักสูตรเดียวกันได้อย่างเสรีมากขึ้น

ในปี พ.ศ. 2555 ได้มีการปรับหลักสูตรบัญชีบัณฑิต โดยมีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 142 หน่วยกิตเท่าเดิม แต่เปลี่ยนรายละเอียดของโครงสร้างภายในหลักสูตร ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 36 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะสาขาจำนวน 100 หน่วยกิต แบ่งเป็นกลุ่มวิชาบังคับพื้นฐานวิชาชีพ-วิชาแกน 40 หน่วยกิต กลุ่มวิชาบังคับเฉพาะ-วิชาเอก 39 หน่วยกิต กลุ่มวิชาบังคับเลือก 12 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเลือก 9 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต สำหรับกลุ่มวิชาบังคับเลือกได้จัดไว้ 2 กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มวิชาการรายงานการเงินและการให้ความเชื่อมั่น และกลุ่มวิชาการบัญชีบริหารและการควบคุม

กล่าวได้ว่า ในช่วงเวลา 25 ปี (พ.ศ. 2532 - พ.ศ. 2556) ของการปรับเปลี่ยน เดินหน้า และชี้นำของคณะฯ คณะฯ ได้มีการพัฒนาหลักสูตรปริญญาบัณฑิตทุกสาขาวิชาอย่างต่อเนื่อง ตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางด้านธุรกิจ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานทางวิชาชีพ การปรับปรุงเนื้อหาและรายวิชาที่ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อพัฒนานิสิตที่มีความสนใจให้มีศักยภาพพร้อมที่จะเป็นผู้ประกอบการในระดับแนวหน้า เป็นที่ยอมรับและมีบทบาทในสังคม พร้อมที่จะเป็นผู้บริหารในหน่วยงานต่าง ๆ อีกทั้งจะเห็นได้ว่า การบูรณาการในการศึกษารายวิชาให้มีการศึกษาร่วมกันในศาสตร์และองค์ความรู้ต่างสาขาจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่นิสิตในขอบเขตที่กว้างขวางขึ้น ด้วยคณะฯ มีความมุ่งมั่นที่จะก้าวต่อไปเพื่อเป็นผู้นำทางวิชาการ วิชาชีพการบัญชี การบริหารธุรกิจ สถิติ ประกันภัย เทคโนโลยีสารสนเทศ การธนาคารและการเงิน และการตลาด ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ ด้วยความมั่นคงและพร้อมจะเป็นผู้ชี้นำสังคม

ระดับบัณฑิตศึกษา ระดับปริญญามหาบัณฑิต และระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต ระยะเวลา 25 ปีหลังนี้เป็นช่วงของการพัฒนา ปรับปรุง และขยายขอบเขตการผลิตบัณฑิตให้ครอบคลุมตามความต้องการของภาคราชการ ภาคเอกชน และการเข้าสู่การศึกษาในระดับสากลมากขึ้น

ในปี พ.ศ. 2535 คณะฯ ได้เล็งเห็นว่าการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในหลายด้าน กอปรกับการเปลี่ยนแปลงในแต่ละด้านเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ซึ่งมีผลกระทบต่อการดำเนินงานและการตัดสินใจของผู้บริหารในสภาพธุรกิจที่มีการแข่งขันอย่างสูง หน่วยงานจึงต้องมีวิสัยทัศน์ การวางแผน และความสามารถในการเลือกและนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมมาใช้ในการดำเนินงานและการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะทำให้ผู้บริหารได้รับสารสนเทศที่เชื่อถือได้ รวดเร็ว ทันเวลา และตรงตามวัตถุประสงค์ แต่อุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาระบบสารสนเทศไม่สามารถบรรลุผลได้ในระดับที่พึงประสงค์คือ การขาดแคลนบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความรู้ความสามารถในการผสมผสานความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ กับความรู้ด้านการบริหารธุรกิจ การบัญชี สถิติ และศาสตร์อื่นๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารในระดับต่างๆ คณะฯ ตระหนักในเรื่องนี้ ประกอบกับมีศักยภาพและความพร้อมในการผลิตบัณฑิต จึงได้เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ โดยมีการเรียนทั้งภาคปกติในเวลาราชการและภาคนอกเวลาราชการ หลักสูตรนี้มี 3 แขนงวิชา ประกอบด้วย ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System หรือ AIS) ระบบสารสนเทศทางการจัดการ (Management Information System หรือ MIS) และระบบสารสนเทศทางสถิติ (Statistical Information Technology หรือ SIT) หลักสูตรนี้อยู่ภายใต้การบริหารร่วมของทุกภาควิชา

ในปี พ.ศ. 2535 ภาควิชาสถิติได้เริ่มเปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประกันภัย และต่อมาเมื่อธุรกิจการประกันภัยมีความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง คณะฯ ได้ปรับปรุงหลักสูตรให้ตรงตามมาตรฐานสากล และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยการพัฒนาองค์ความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและการประยุกต์ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวิวัฒนาการของการประกันภัย ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ภาควิชาสถิติได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรนี้ทั้งรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือกอีก 2 ครั้งในปี พ.ศ. 2549 และปี พ.ศ. 2552 ปัจจุบันนี้หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประกันภัย ได้สร้างบัณฑิตระดับปริญญามหาบัณฑิตที่มีความพร้อมทั้งทางด้านวิชาการ และการประยุกต์ที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

ในปี พ.ศ. 2535 อีกเช่นกัน ที่คณะฯ ได้ขยายการเรียนการสอนในระดับดุษฎีบัณฑิต โดยการเปิดสอนหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต เป็นหลักสูตรภาษาอังกฤษ หลักสูตรนี้จัดตั้งขึ้นโดยความร่วมมือของ 3 สถาบันการศึกษา คือ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ หลักสูตรนี้เปิดสอนภายใต้โครงการปริญญาเอกร่วมสาขาบริหารธุรกิจ (Joint Doctoral Degree Program) จนกระทั่งปี พ.ศ. 2554 คณะฯ จึงได้เปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิตขึ้นในคณะฯ เป็นหลักสูตรภาษาอังกฤษ โดยมีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถในการค้นคว้าและดำเนินการวิจัยได้อย่างถ่องแท้ โดยการเรียนรู้ทั้งแนวคิด ทางทฤษฎี ประกอบกับระเบียบวิธีวิจัยที่สำคัญของศาสตร์ด้านการเงิน การจัดการ และการตลาด หลักสูตรนี้อยู่ภายใต้การบริหารร่วมของทุกภาควิชา

ห้องปฏิบัติการทางการเงิน (Financial Lab)

ในปี พ.ศ. 2540 ภาควิชาการธนาคารและการเงิน ได้เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน เป็นหลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางสาขาวิชาการเงินในระดับสูง โดยหลักสูตรจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคำนวณระดับสูง เพื่อให้สามารถเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีขั้นสูงทางการเงิน และนำเอาทฤษฎีเหล่านี้มาประยุกต์ในการวิเคราะห์ วิจัยทางการเงินขั้นสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในสาขาวิชาชีพการเงิน และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาคนี้ตามแผนพัฒนาระบบการเงินของประเทศ การเปิดสอนหลักสูตรนี้ในคณะฯ นับเป็นสถาบันแรกในประเทศที่มีการสอนในด้านนี้

ในปี พ.ศ. 2546 ความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในสาขาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการพัฒนาซอฟต์แวร์ด้านธุรกิจ ภาควิชาสถิติซึ่งมีศักยภาพและความพร้อมในเรื่องนี้จึงได้เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางธุรกิจขึ้น โดยในระยะแรกเป็นการเรียนการสอนในภาคปกติในเวลาราชการ และต่อมาเมื่อได้รับความสนใจ และมีความต้องการจากผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ทั้งในภาคราชการและภาคเอกชนเพิ่มมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2549 คณะฯ จึงได้จัดการเรียนการสอนในภาคนอกเวลาราชการเพื่อสนองความต้องการของผู้เข้าเรียนในกลุ่มนี้ด้วย

ในปี พ.ศ. 2547 คณะฯ ได้ขยายการศึกษาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจในระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต โดยการเปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ หลักสูตรนี้มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ โดยมีเป้าหมายเพื่อการผลิตนักวิจัยที่มีความรู้ด้านการวิจัยในทางธุรกิจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรนี้อยู่ภายใต้การบริหารร่วมของทุกภาควิชา

ในปี พ.ศ. 2547 คณะฯ ได้เปิดสอนหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ เป็นหลักสูตรนานาชาติที่มุ่งสร้างบัณฑิตเพื่อดำเนินธุรกิจที่ต้องแข่งขันในระดับโลก ศึกษาวิชาเกี่ยวกับหน้าที่ในการบริหารธุรกิจสำหรับธุรกิจไทยที่จะแข่งขันกับธุรกิจในภูมิภาคต่าง ๆ โดยศึกษาถึงลักษณะและวิธีการที่ธุรกิจของไทยในปัจจุบันจะเข้าสู่ตลาดในต่างประเทศโดยเน้นการศึกษาถึงกลยุทธ์การทำธุรกิจในภูมิภาคต่างๆ ของโลก และศึกษาทางด้านภาษาสำหรับการติดต่อธุรกิจของภูมิภาคนั้นๆ ด้วย หลักสูตรนี้ นอกจากความร่วมมือในการสอนและการวิจัยจากทุกภาควิชาในคณะฯ แล้ว ยังได้รับความร่วมมือจากภาควิชาภาษาตะวันออกและภาควิชาภาษาตะวันตก คณะอักษรศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ สถาบันการขนส่ง สถาบันเอเชียศึกษา และศูนย์ยุโรปศึกษาอีกด้วย

ในปี พ.ศ. 2548 คณะฯ ได้เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เพิ่มขึ้นอีกโปรแกรมหนึ่ง คือ MBA English Program โดยเล็งเห็นว่าการแข่งขันของธุรกิจไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะภายในประเทศเท่านั้น แต่ยังต้องเผชิญกับการแข่งขันที่มีคู่แข่งและสินค้าที่มาจากนานาประเทศ ทำให้การติดต่อสื่อสารและการขนส่งระหว่างประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นจนทำให้เกิดความต้องการผู้บริหารหรือบุคลากรที่สามารถติดต่อสื่อสารเพื่อจัดการทางธุรกิจในระดับนานาชาติได้ อีกทั้งเพื่อเตรียมรองรับนโยบายประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 เป็นต้นมา คณะฯ ได้ทำการสอนหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิตรวม 4 โปรแกรม ได้แก่ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต-ปกติ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต-นักบริหารระดับต้น หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต-นักบริหาร และหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต-โปรแกรมภาษาอังกฤษ

ในปี พ.ศ. 2549 คณะฯ ได้เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการกำกับดูแลกิจการ โดยเริ่มเปิดสอนในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2549 เป็นหลักสูตรภาคนอกเวลาราชการ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในหรือผู้บริหารได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์ทางด้านการกำกับดูแลกิจการ การตรวจสอบ และการควบคุมภายใน เพื่อนำไปใช้ในงานที่รับผิดชอบและสามารถพัฒนาตนเองและองค์กรให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดียิ่งขึ้น หลักสูตรนี้เป็นการดำเนินงานร่วมกันของทุกภาควิชา ในการเปิดสอนหลักสูตรนี้ คณะฯ มีความพร้อมเป็นอย่างมาก เนื่องจากการที่ได้เปิดสอนทางด้านการบริหารธุรกิจมาเป็นเวลานานและมีคณาจารย์ที่มีคุณวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทางการวิจัยด้านการกำกับดูแลกิจการ ประกอบกับคณะฯ ยังได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง The Institute of Internal Auditor, U.S.A. ซึ่งเป็นสถาบันที่รับรองการสอนวิชาด้านการตรวจสอบภายในในระดับสากล

> “ หลักสูตรฯ เน้นให้มหาบัณฑิตมีความรู้ด้านการตลาดสมัยใหม่ และการวิเคราะห์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้มหาบัณฑิตของหลักสูตรฯ เป็นทรัพยากรบุคคลด้านการตลาดที่มีความรู้ ทักษะ ความรับผิดชอบ มีจริยธรรม ความสามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการของสังคม และประเทศชาติ รวมทั้งมีศักยภาพที่จะแข่งขันในระดับสากล ”

อีกหลักสูตรหนึ่งที่เริ่มเปิดสอนในปี พ.ศ. 2549 คือ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด หลักสูตรนี้รับผิดชอบการเปิดสอนโดยภาควิชาการตลาด มีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างบุคลากรที่มีวิสัยทัศน์ ความรู้ และความเข้าใจในด้านการตลาดบริหาร การตลาดสำหรับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การตลาดค้าปลีก และการจัดการการตลาด หลักสูตรฯ เน้นให้มหาบัณฑิตมีความรู้ด้านการตลาดสมัยใหม่และการวิเคราะห์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้มหาบัณฑิตของหลักสูตรฯ เป็นทรัพยากรบุคคลด้านการตลาดที่มีความรู้ ทักษะ ความรับผิดชอบ มีจริยธรรม ความสามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและประเทศชาติ รวมทั้งมีศักยภาพที่จะแข่งขันในระดับสากล ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้สามารถเลือกแขนงวิชาที่จะศึกษาได้ 4 แขนงวิชา คือ การตลาดบริหาร การตลาดค้าปลีก การตลาดสำหรับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการจัดการการตลาด

ในปี พ.ศ. 2551 คณะฯ ได้เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการเงินเชิงปริมาณ โดยอยู่ในความรับผิดชอบของภาควิชาการธนาคารและการเงิน หลักสูตรนี้เน้นการศึกษาและวิจัยทางด้านการเงิน โดยอาศัยองค์ความรู้พื้นฐานการวิเคราะห์เชิงปริมาณ หลักทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ สถิติ และคณิตศาสตร์ในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านการเงินเชิงปริมาณ เพื่อตอบสนองต่อพลวัตของตลาดทางการเงิน ซึ่งมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและมีความซับซ้อนมากขึ้น การผลิตบัณฑิตในด้านนี้จึงจำเป็นต้องบูรณาการองค์ความรู้ในเชิงปริมาณจากหลายสาขาวิชา เพื่อการพัฒนาเนื้อหาการสอนและการวิจัย การเปิดสอนหลักสูตรนี้ในคณะฯ ได้รับความร่วมมือด้านวิชาการจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์

ในปี พ.ศ. 2553 ภาควิชาสถิติได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรสถิติศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรนี้ได้เริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2523 และมีการปรับปรุงครั้งแรกในปีการศึกษา 2530 ครั้งที่สองในปีการศึกษา 2544 ที่ผ่านมาศาสตร์ทางด้านสถิติมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีความจำเป็นในการนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานในศาสตร์ด้านต่าง ๆ ดังนั้นศาสตร์ทางด้านสถิติจึงจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงของศาสตร์ต่าง ๆ และมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี การปรับปรุงหลักสูตรในปี พ.ศ. 2553 ทั้งในด้านเนื้อหารายวิชา วิธีการสอน ตลอดจนสื่อการสอน เพื่อสร้างมหาบัณฑิตให้มีความพร้อมทั้งด้านวิชาการ การประยุกต์และความสามารถในการติดตามความรู้ใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงครั้งนี้ได้มีการเปลี่ยนชื่อหลักสูตรจากหลักสูตรสถิติศาสตรมหาบัณฑิต เป็นหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถิติ เพื่อให้มีความเป็นมาตรฐานตามหลักสากล ซึ่งจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรฯ ที่จะสามารถเทียบวุฒิ และสามารถขอทุนการศึกษาต่อในสายวิทยาศาสตร์จากองค์กรของภาครัฐและภาคเอกชนที่ให้ทุนกับบัณฑิตสายวิทยาศาสตร์ได้ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรปรับปรุงในครั้งนี้ เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งทฤษฎีสถิติและสถิติประยุกต์ ตลอดจนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับงานทางสถิติอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางสถิติที่นำไปประยุกต์และถ่ายทอดให้กับสังคมได้

ในปี พ.ศ. 2554 ภาควิชาการบัญชีได้ปรับปรุงหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตและหลักสูตรบัญชีดุษฎีบัณฑิต สำหรับหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตซึ่งแต่เดิมการปรับปรุงในปี พ.ศ. 2544 ที่ผ่านมา ได้กำหนดกลุ่มรายวิชาไว้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชาการบัญชีการเงิน และกลุ่มวิชาการบัญชีบริหาร แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนในรายวิชาเลือกของผู้เรียน พบว่าผู้เรียนจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับของอีกกลุ่มหนึ่งเกือบทั้งหมดเป็นรายวิชาเลือก ประกอบกับแนวโน้มของวิชาชีพทางด้านการบัญชีในปัจจุบัน นักบัญชีควรมีความรู้ทั้งด้านการบัญชีการเงินและด้านการบัญชีบริหารควบคู่กันไป การปรับปรุงหลักสูตรในปี พ.ศ. 2554 จึงไม่ได้กำหนดให้แยกการศึกษาเป็นสองกลุ่มวิชาอีกต่อไป สำหรับหลักสูตรบัญชีดุษฎีบัณฑิตซึ่งได้เปิดสอนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 ในเวลา 20 กว่าปีที่ผ่านมา ได้สร้างนักวิจัยและนักวิชาการด้านการบัญชีจำนวนหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญด้านวิชาการและด้านวิชาชีพ ในปี พ.ศ. 2554 ภาควิชาการบัญชีได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้มีลักษณะเป็นหลักสูตรต่อเนื่องในระดับปริญญามหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาว่า ต้องสำเร็จปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาการบัญชี และมีผลการเรียนไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเกียรตินิยม หรือสำเร็จปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่า และปริญญามหาบัณฑิตในสาขาวิชาตามเงื่อนไขของหลักสูตร ทั้งนี้เพื่อเปิดกว้างให้สามารถรับผู้มีความสามารถเข้าศึกษา การปรับปรุงหลักสูตรในครั้งนี้ได้เปลี่ยนชื่อภาษาไทยของหลักสูตร เป็นหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี โดยยังคงชื่อภาษาอังกฤษของหลักสูตรเดิมไว้ คือ Doctor of Philosophy in Accountancy หลักสูตรนี้มุ่งเน้นการสร้างบุคลากรที่มีความรู้ลึกด้านทฤษฎีและหลักการทางการบัญชี และมีความสามารถในการระบุและวิเคราะห์ปัญหา รวมถึงการทำวิจัยขั้นสูงที่มีคุณภาพและมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางสาขาวิชาการบัญชี และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหน่วยเศรษฐกิจในระดับจุลภาคและมหภาค ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้อาจได้รับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต หรือปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ตามวุฒิการศึกษาที่เรียนสำเร็จ

ห้องปฏิบัติการทางการเงิน (Financial Lab)

นอกจากนั้น ในปี พ.ศ. 2554 ภาควิชาการธนาคารและการเงินได้เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมการเงิน ซึ่งมีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษขึ้นอีกหลักสูตรหนึ่ง สาขาวิศวกรรมการเงินเป็นศาสตร์ที่ประยุกต์ความรู้ทางคณิตศาสตร์มาใช้กับงานทางการเงินที่เกี่ยวเนื่องกับความไม่แน่นอนของตลาดทางการเงินและโครงสร้างของตลาดทางการเงินที่มีความซับซ้อนสูง ซึ่งในปัจจุบันตลาดการเงินทั่วโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจึงจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือที่มีความซับซ้อนและบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ โดยผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรนี้จะได้ทักษะด้านการสร้างแบบจำลองทางการเงิน การบริหารความเสี่ยง การตั้งราคาการป้องกันความเสี่ยง และการจัดการกลุ่มทรัพย์สินไปใช้ได้

การปรับเปลี่ยนและเดินหน้าทางด้านวิชาการอย่างต่อเนื่องในช่วง 25 ปีนี้ ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านสังคม เทคโนโลยี และเศรษฐกิจ คณะฯ ได้สร้างหลักสูตรและผลิตบัณฑิตครอบคลุมทุกสาขาวิชาในทุกระดับการศึกษา ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการ ทั้งภาคราชการ ภาคเอกชน การดำเนินการในช่วงนี้ คณะฯ ได้รับความร่วมมือจากคณะวิชาและสถาบันวิจัยอื่นของมหาวิทยาลัยในการร่วมกันพัฒนาเนื้อหา วิชาการ และการวิจัย เพื่อให้หลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการของการขยายตัวของประเทศทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้างได้เป็นอย่างดี นับว่าคณะฯ ได้บรรลุวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตที่เป็นผู้ชี้นำทางด้านวิชาการในศาสตร์ที่คณะฯ รับผิดชอบ

ในปีการศึกษา 2557 คณะฯ ได้จัดตั้งมาครบ 75 ปี คณะฯ ได้เปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 15 หลักสูตร คือ ระดับมหาบัณฑิตจำนวน 11 หลักสูตร และดุษฎีบัณฑิตจำนวน 4 หลักสูตร โดยเป็นหลักสูตรที่อยู่ภายใต้การบริหารร่วมของทุกภาควิชา 5 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการกำกับดูแลกิจการ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) และเป็นหลักสูตรที่อยู่ภายใต้การบริหารของแต่ละภาควิชา 10 หลักสูตร ได้แก่ ภาควิชาการบัญชี มีหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต และหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ มีหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ (หลักสูตรนานาชาติ) ภาควิชาสถิติ มีหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถิติ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประกันภัย และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางธุรกิจ ภาควิชาการธนาคารและการเงิน มีหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมการเงิน (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) และหลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการเงินเชิงปริมาณ และภาควิชาการตลาดมีหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
กับการมุ่งสู่คุณภาพทางการศึกษาระดับนานาชาติ

รองศาสตราจารย์ ดร.พสุ เดชะรินทร์

จากภาวะการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมการศึกษาทางด้านธุรกิจในระดับโลก ทำให้คณะฯ ไม่สามารถที่จะเพิกเฉยต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมการศึกษาทางด้านธุรกิจในระดับนานาชาติ และมุ่งเน้นการดำเนินงานของคณะฯ อยู่เฉพาะแต่บริบทของประเทศไทยเท่านั้น ผู้บริหารของคณะฯ ในทุกยุคต่างตระหนักถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีสู่ความเป็นนานาชาติมากขึ้น และในแต่ละช่วงก็ได้มีการริเริ่มโครงการ หลักสูตร ฯลฯ ที่มีส่วนช่วยในการกำหนดทิศทางของคณะฯ สู่ความเป็นนานาชาติมากขึ้น จนกระทั่งปี พ.ศ. 2552 ในสมัยที่รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ ตันละมัย เป็นคณบดี ได้มีการหารือถึงเรื่องคุณภาพทางการศึกษาในระดับนานาชาติ และผู้บริหารคณะฯ ในสมัยนั้นได้มีความเห็นพ้องกันที่จะขับเคลื่อนและผลักดันคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สู่การรับรองคุณภาพทางการศึกษาระดับนานาชาติ (International Accreditation) โดยได้พิจารณาเลือกที่จะนำพาคณะฯ เข้าสู่การรับรองของ AACSB (Association to Advance Collegiate Schools of Business) ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสมาชิกจากทั่วโลก และเป็นองค์กรในการรับรองคุณภาพการศึกษาที่เป็นที่ยอมรับไปทั่วโลก

จากยุทธศาสตร์ของคณะฯ ที่จะเข้าสู่การรับรองคุณภาพการศึกษาระดับนานาชาติ ทำให้คณะฯ ได้มีการปรับนโยบาย โครงสร้าง ระบบ และกระบวนการทำงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ AACSB อาทิ การนำระบบ Assurance of Learning (AOL) มาใช้ในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้มีการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจนตั้งแต่ระดับคณะฯ หลักสูตร และรายวิชา อีกทั้งมีการวัดสัมฤทธิผลในเป้าหมายการเรียนรู้ และมีกระบวนการในการปรับปรุง พัฒนากระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตร เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดการบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้

พัฒนาการที่เด่นชัดที่สุดจากการเข้าสู่กระบวนการรับรองคุณภาพทางการศึกษาของ AACSB นั้นคือ การยกระดับคุณภาพของคณาจารย์ของคณะฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านของการผลิตผลงานทางวิชาการ เนื่องจากภายใต้มาตรฐานของ AACSB นั้นคณาจารย์ของคณะฯ จะต้องมีการตีพิมพ์ผลงานทางวิชาการในวารสารที่เป็นที่ยอมรับ หรือ Peer-Review-Journal (PRJ) อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นคณะฯ จึงได้ปรับปรุงระบบการสนับสนุนการผลิตผลงานทางวิชาการ รวมทั้งการผลักดันให้คณาจารย์มีการผลิตผลงานทางวิชาการมากขึ้น จนกระทั่งทำให้คณะฯ สามารถเพิ่มการผลิตผลงานทางวิชาการของเหล่าคณาจารย์เพิ่มขึ้น จากที่ในปี พ.ศ. 2551 คณาจารย์ของคณะฯ มีการตีพิมพ์ผลงานวิชาการลงในวารสารที่เป็น PRJ จำนวน 17 ชิ้น และเป็นวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติ 3 ชิ้น ล่าสุดในปี พ.ศ. 2557 คณาจารย์ของคณะฯ มีการตีพิมพ์ผลงานใน PRJ จำนวน 43 ชิ้น และเป็นวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติ จำนวนถึง 34 ชิ้น

การตรวจเยี่ยมของ Peer Review Team (PRT) ของ AACSB

การตัดสินใจนำคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีเข้าสู่กระบวนการรับรองคุณภาพทางการศึกษาระดับนานาชาตินั้น ไม่ได้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ได้ตรารับรอง แต่ผู้บริหารต้องการให้ AACSB เป็นกลไกและเครื่องมือสำคัญในการผลักดันและปรับปรุงการดำเนินงานของคณะฯ ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ทัดเทียมกับสถาบันทางการศึกษาชั้นนำอื่น ๆ ในระดับนานาชาติ ซึ่งก็ถือว่าประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง โดยการมาตรวจเยี่ยมของ Peer Review Team (PRT) ของ AACSB ซึ่งประกอบด้วยคณบดีจากสามสถาบันการศึกษา เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2557 ได้มีความเห็นพ้องต้องกันที่จะเสนอให้ทาง AACSB ให้การรับรองคุณภาพทางการศึกษาของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่ามีคุณภาพทางการศึกษาเทียบเท่ากับมหาวิทยาลัยชั้นนำอื่น ๆ ในระดับนานาชาติ

รวมพลังเพื่อก้าวครั้งสำคัญสู่ความสำเร็จระดับโลก

โดย ผศ.ดร. อรนุช สูงสว่าง, ดร.เกรียงไกร ตั้งคุณสมบัติ, นายโพธิพงศ์ ฌานวังศะ, น.ส.ธนาภรณ์ รัฐสมบูรณ์, น.ส.เพ็ญวิษา เกิดสิทธิพงศ์, น.ส.กัฑลี กนกคีรินทร์

ปี 2558 เป็นปีแห่งความสำเร็จอย่างโดดเด่นของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีในการพัฒนาคณะฯสู่การเป็นสถาบันซึ่งมีคุณภาพการเรียนการสอนทางด้านบริหารธุรกิจในระดับนานาชาติ เป็นการยืนยันถึงความเป็นเสาหลักของแผ่นดินด้านการศึกษาของธุรกิจโดยการก้าวสู่เวทีนานาชาติได้อย่างเต็มภาคภูมิ จากการได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาทางด้านบริหารธุรกิจของสององค์กร องค์กรแรกคือ AACSB (The Association to Advance Collegiate of Business) จากสหรัฐอเมริกาซึ่งให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาด้านบริหารธุรกิจและการบัญชี การรับรองนี้ทำให้คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาแห่งแรกในประเทศไทยที่ได้รับการรับรองหลักสูตรครบทั้งระดับปริญญาตรี โท และเอก องค์กรที่สองคือ EFMD (European Foundation for Management Development)จากยุโรปซึ่งให้การรับรองมาตรฐานระดับหลักสูตรหรือเรียกว่า EPAS (ย่อมาจาก EFMD Programme Accreditation System) แก่สองหลักสูตร คือหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตด้านการเงิน (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)หรือ MSF เป็นเวลา 3 ปี และ รับรองหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) หรือ BBA เป็นเวลา 5 ปี ซึ่งถือว่าเป็นกรณีพิเศษสำหรับมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ภายนอกยุโรป

มิติใหม่ของคณะฯ: การรับรองระดับนานาชาติ

แผนกการพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเปิดสอนครั้งแรกในปี พ.ศ. 2481 ต่อมาภายหลังเปลี่ยนเป็นคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเวลาที่ผ่านมา คณะฯปรับตัวและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เมื่อวงการศึกษาของประเทศไทยเริ่มให้ความสำคัญการประเมินหลักสูตร คณะฯได้รับการประเมินจากองค์กรในประเทศในระดับดีมาก แต่จากสภาพแวดล้อมที่มุ่งสู่สภาพความเป็นนานาชาติมากขึ้นและเอเชียมีแนวโน้มเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของโลก คณะฯ จึงตั้งเป้าหมายมุ่งสู่การได้รับการรับรองในระดับนานาชาติอย่างเป็นรูปธรรม อันนำไปสู่การขอรับการรับรองมาตรฐานจากสององค์กรด้านการรับรองที่เก่าแก่ซึ่งเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง คือAACSB และ EPAS โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือการใช้กลไกของการขอรับรองมาตรฐานทางการศึกษาเป็นเครื่องมือให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาคณะฯนอกจากนั้น องค์กรจะส่งผู้บริหารสถาบันการศึกษาและธุรกิจที่น่าเชื่อถือในระดับนานาชาติเพื่อตรวจประเมินการรับรองคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของคณะฯรวมทั้งให้คำแนะนำ อันจะนำไปสู่เป้าหมายของการเป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำของภูมิภาคและรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกการไปสู่เป้าหมายดังกล่าวไม่ใช่เป็นเรื่องของผู้บริหารคณะฯเท่านั้น แต่เป็นที่เรื่องของการรวมพลังของทุกคนภายในองค์กรยอมรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ซึ่งบุคลากรของคณะฯมีศักยภาพเพียงแต่ต้องการเป้าหมายที่ชัดเจน

ความสำคัญของสององค์กรให้การรับรองมาตรฐานทางการศึกษาระดับนานาชาติแก่สถาบันการศึกษาด้านบริหารธุรกิจ(Business School International Accreditation)

AACSB (The Association to Advance Collegiate School of Business) เป็นองค์กรจากสหรัฐอเมริกาที่จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2459 เพื่อการรับรองสถาบันการศึกษาด้านบริหารธุรกิจและบัญชีในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ใน ปี ค.ศ. 2558 มีสมาชิกจาก 86 ประเทศ ในจำนวนนี้เป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการรับรองเพียง 48 ประเทศนั่นคือน้อยกว่าร้อยละ 5 ของมหาวิทยาลัยทั่วโลก ตัวอย่างมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลกที่ได้รับการรับรองจาก AACSB อาทิเช่น Harvard University, MIT, Northwestern University, Stanford University, University of Chicago, National University of Singapore, Hong Kong University of Science and Technology (HKUST)

EFMD (The European Foundation of Management Development) เป็นองค์กรจากยุโรปซึ่งมีชื่อเสียงด้านการรับรองคุณภาพการพัฒนาด้านการจัดการของทั้งสถาบันการศึกษาด้านบริหารธุรกิจองค์กรบริการสาธารณะและองค์กรให้คำปรึกษามีสมาชิกมากกว่า 800 องค์กรจาก 80 ประเทศ โดยให้การรับรองคุณภาพการศึกษา EQUISหรือ EFMD Quality Improvement System ในระดับสถาบัน และให้การรับรอง EPAS หรือ EFMD Programme Accreditation System ในระดับหลักสูตรตัวอย่างของคณะบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยที่ได้รับการรับรองจากEFMD ได้แก่ Business School of University of Sydney;Krannert School of Management แห่ง Purdue University; NUS Business School แห่ง National University of Singapore

ก้าวแรก: เข้าสู่กระบวนการรับรองตามมาตรฐาน AACSB

เมื่อผู้บริหารคณะฯมีดำริเรื่องการสมัครเข้าสู่กระบวนการขอการรับรองจากองค์กรรับรองนานาชาติ มีคำถามและความคิดเห็นที่หลากหลายว่าควรขอการรับรองจากองค์กรรับรองนานาชาติหรือไม่ การเข้าสู่กระบวนการรับรองเป็นเรื่องท้าทายอย่างยิ่ง เนื่องจากสภาพแวดล้อม ข้อกำหนด ทรัพยากรของคณะฯแตกต่างไปจากมาตรฐานของระบบนานาชาติ และข้อสำคัญคณะฯพร้อมหรือยัง อย่างไรก็ตาม กระแสของโลกาภิวัตน์และการเปิดประเทศตามความร่วมมือตามสนธิสัญญาต่าง ๆ และที่ใกล้ตัวที่สุดคือ AEC ล้วนแต่เป็นตัวชี้ให้เห็นว่าถึงเวลาต้องมีการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ และถ้าจะเปลี่ยนแปลงคณะฯเลือกที่จะเปลี่ยนแปลงในเชิงรุก ประเด็นท้าทายที่สำคัญและละเอียดอ่อนอย่างยิ่งคือเรื่องคุณสมบัติของอาจารย์ ซึ่งกำหนดว่าอาจารย์ส่วนมากของคณะฯควรมีคุณสมบัติที่เรียกว่า Academically Qualified หรือ AQ โดยคุณสมบัติพื้นฐานคือคุณวุฒิการศึกษาปริญญาเอกในขณะนั้นมีอาจารย์ประจำคุณวุฒิปริญญาเอกไม่ถึง 65 % และอาจารย์พิเศษคุณวุฒิปริญญาเอก 42 % ทั้งนี้ยังไม่ได้นับว่าต้องมีผลงานวิชาการตีพิมพ์ด้วย ในส่วนอาจารย์คุณวุฒิปริญญาโทขึ้นไปและมีประสบการณ์ตามข้อกำหนดจัดอยู่ในกลุ่ม ProfessionallyQualified หรือ PQ และอาจารย์ที่เหลือจัดอยู่ในกลุ่ม Other หรือ O ในที่สุด ปีพ.ศ. 2551 คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีตัดสินใจเข้าสู่กระบวนพิจารณาคุณสมบัติเบื้องต้นจากAACSB ซึ่งเป็นองค์กรการรับรองการศึกษาที่เก่าแก่ที่สุดในสมัยที่รองศาสตราจารย์ดร.อรรณพ ตันละมัยเป็นคณบดี

Timeline ในกระบวนการดำเนินงานที่สำคัญเพื่อขอการรับรองจาก AACSB

2551	• สมัครเป็นสมาชิก และขอเข้าสู่กระบวนการรับรอง
2552	• ได้รับการพิจารณาเข้าสู่กระบวนการรับรอง AACSB
2553, 2554	• AACSB แต่งตั้ง ProfessorDr. Mike Tearney เป็น AACSB Mentor ให้คำปรึกษาและเดินทางมาคณะฯ ปีละครั้ง รวม2 ครั้ง
2554	• Pre-Accreditation Committee (PAC) และ Initial Accreditation Committee (IAC) อนุมัติ Accreditation
2555,	• Plan
2556	• ProfessorDr. Mike Tearney AACSB Mentor ให้คำปรึกษาและเดินทางมาตรวจเยี่ยมคณะฯปีละครั้ง รวม 2ครั้ง
2556	• ส่งรายงานประจำปี 2 เล่ม
2557	• IAC อนุมัติให้เข้าสู่กระบวนการ Peer Review • IAC แต่งตั้ง Peer Review Team (PRT) • วันที่ 23-26 มิถุนายน Professor Larry Rose, PRT Chair ตรวจประเมินเบื้องต้น • วันที่ 2 – 4 กันยายน Mock Review โดย Professor Dr. Mike Tearney และ Professor Dr. Greg Bruce • ส่ง Self-Evaluation Report (SER)
2558	• วันที่ 2-5 พฤศจิกายน Peer Review Team 3 ท่าน ตรวจเยี่ยมและส่งผลประเมินผลให้แก่ Initial Accreditation Committee • วันที่ 18 กุมภาพันธ์ ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน AACS

เป้าหมายที่ต้องร่วมกันสร้าง

ในการจัดทำ Accreditation Plan (AP) ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์ของคณะฯ อันสืบเนื่องมาจากวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยคือเป็น“เสาหลักของแห่งแผ่นดินด้านการศึกษาทางธุรกิจ” แล้วนำไปสู่พันธกิจ (Mission)ในแต่ละด้าน (ดูตารางวิสัยทัศน์และพันธกิจของคณะฯ) ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นสำคัญตามมาตรฐานรับรองการศึกษาระดับนานาชาติของ AACSB21 ประการ เช่น ด้านนิสิตครอบคลุมตั้งแต่ กระบวนการรับนิสิต การเรียนการสอน การสนับสนุนนิสิต ด้านคณาจารย์เน้นคุณสมบัติของคณาจารย์ ผลงานวิชาการของคณาจารย์ การสนับสนุนคณาจารย์ การจัดการหลักสูตรทุกระดับ (ดูวิสัยทัศน์และมาตรฐาน AACSB 21ประการ)โดยมี Professor Dr. Mike Tearney เป็นที่ปรึกษา(AACSB Mentor)

ผู้บริหารของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี พิจารณาอย่างรอบคอบในการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหาร และในการกำหนดเป้าหมายและแผนงานที่สอดคล้องมาตรฐาน AACSB 21 ประการนั้น ต้องตั้งเป้าหมายที่สูงในระดับที่ยอมรับได้ในระดับนานาชาติและขณะเดียวกันก็มั่นใจว่าเราทำได้ เช่น นอกจากสำเร็จปริญญาเอกแล้วประเภทและจำนวนผลงานวิชาการที่เผยแพร่สำหรับคณาจารย์เพื่อให้ได้รับการจัดกลุ่มเป็น Academically Qualified หรือ AQควรเป็นเท่าใด ข้อกำหนดของการจัดกลุ่มเป็น Professionally Qualified หรือ PQ ควรมีประสบการณ์อย่างไรบ้าง และควรมีช่วงระยะเวลานานเท่าไร เรื่องAssurance of Learning ควรดำเนินการให้ครบกี่วงจรของการประเมินการเรียนการสอนก่อนได้รับการตรวจจาก Peer Review Team ซึ่งคณะฯได้มีการทดลองทำการประเมินการเรียนการสอนเพื่อให้เข้าใจกระบวนการและวิธีการต่าง ๆก่อนเริ่มวงจรจริงรวมทั้งกิจกรรมในการพัฒนานิสิต การเก็บข้อมูลเรื่องการมีงานทำของนิสิต คณะฯต้องวางนโยบายอันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องที่หลายฝ่ายต้องร่วมระดมความคิดกันอย่างแท้จริง โดยมีProfessor Dr. Mike Tearney ให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดเพื่อให้มั่นใจว่าเป้าหมายของคณะฯอยู่ในระดับเดียวกับคณะบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพในระดับนานาชาติในที่สุดAccreditationPlanของคณะฯได้รับการอนุมัติจาก Initial Accreditation Committee ในปี 2554

วิสัยทัศน์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เสาหลักของแผ่นดิน (The Pillar of the Kingdom)

Chulalongkorn Business School Vision	วิสัยทัศน์ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
	เสาหลักของแผ่นดิน ด้านการศึกษาทางธุรกิจ

Chulalongkorn Business School Mission

พันธกิจ ของ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

ด้วยความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีกับองค์กรธุรกิจภายนอก คณะฯ มุ่งมั่นในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง รวมถึงเตรียมความพร้อมให้นิสิตในการเข้าสู่โลกธุรกิจ และก้าวสู่ความเป็นผู้นำอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยเน้นการผลิตผลงานวิจัยเชิงวิชาการในศาสตร์ด้านธุรกิจ

และให้บริการทางวิชาการอย่างมีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมไทย

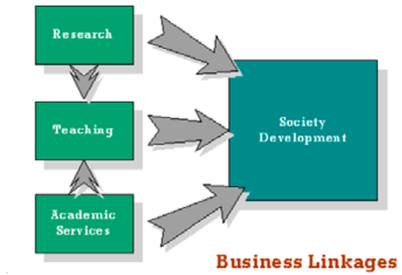

พันธกิจและส่วนประกอบของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

มาตรฐานการรับรองระดับนานาชาติของ AACSB

การรับรองระดับนานาชาติมีข้อกำหนดให้สถาบันการศึกษาและหลักสูตรบริหารงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถาบันดังต่อไปนี้ โดยคำนึงถึง 21 มาตรฐานดังต่อไปนี้

Standard 1: Mission Statement

Standard 2: Mission Appropriateness /Intellectual Contributions

Standard 3: Student Mission

Standard 4: Continuous Improvement Objectives

Standard 5: Financial Strategies

Standard 6: Student Admission

Standard 7: Student Retention

Standard 8: Staff Sufficiency/ Student Support

Standard 9: Faculty Sufficiency

Standard 10: Faculty Qualification

Standard 11: Faculty Management and Support

Standard 12: Aggregate Faculty Educational Responsibility

Standard 13: Individual Faculty Educational Responsibility

Standard 14: Student Educational Responsibility

Standard 15: Management of Curricula

Standard 16: Undergraduate Learning Goals

Standard 17: Undergraduate Educational Level

Standard 18: Master's Level General Management Learning Goals

Standard 19: Specialized Master's Degree Learning Goals

Standard 20: Master's Educational Level

Standard 21: Doctoral Learning Goals

ความท้าทายที่ต้องร่วมกันฟันฝ่า

รองศาสตราจารย์ ดร. พสุ เดชะรินทร์ เข้ารับตำแหน่งคณบดี เมื่อเดือนพฤษภาคม 2554ก็เริ่มทำหน้าที่ผู้นำในการสานงานด้านการรับรองต่ออย่างเข้มแข็งโดยเริ่มทำงานตามแผนใน AccreditationPlan ซึ่ง Professor Dr. Mike Tearney ที่ปรึกษาคาดว่าคณะฯต้องใช้เวลาประมาณ 3 ปี หรือรายงาน 3 รอบเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ปรึกษาชี้ให้เห็นประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องปรับปรุง เริ่มต้นด้วยเรื่องไม่ยากแต่ใช้เวลา เช่น การจัดทำ Profile ของอาจารย์พบว่ามีรูปแบบการบันทึกแตกต่างกันมากและข้อมูลไม่ครบถ้วน หรือข้อมูลไม่ทันต่อเหตุการณ์ สำนักงานการรับรองมาตรฐานระดับนานาชาติ จึงเริ่มพัฒนาระบบสารสนเทศประวัติคณาจารย์และให้บริการอาจารย์ในการบันทึกข้อมูล เช่น วุฒิการศึกษา ใบรับรองด้านวิชาชีพ ประสบการณ์ทำงาน ปีที่เริ่มเป็นอาจารย์ ตำแหน่งทางวิชาการ รายวิชาที่สอน รายละเอียดของผลงานวิชาการการตีพิมพ์ เมื่อข้อมูลเหล่านี้ครบถ้วนอยู่ในรูปแบบเดียวกันเป็นผลให้การจัดทำรายงานต่าง ๆสะดวกและรวดเร็วขึ้นอาจารย์สามารถเข้าสู่ระบบฯนี้ เพื่อทำการตรวจสอบหรือเพิ่มเติมแก้ไขข้อมูล และสามารถพิมพ์เป็น Resume เพื่อการใช้งาน นอกจากนั้น ระบบนี้สามารถดึงข้อมูลจำนวนผลงานวิชาการ จำนวนรายวิชาที่อาจารย์แต่ละท่านสอนเพื่อทำการคำนวณสถานภาพของคณาจารย์แต่ละท่านว่าอยู่ในกลุ่มAQ,PQ, หรือ O และรายงานอัตราส่วน AQ/PQ/O ในแต่ละช่วงเวลา

ภารกิจด้านหนึ่งซึ่งคณะฯพัฒนาใหม่ทั้งหมดคือการประเมินการเรียนการสอนซึ่งมาตรฐาน AACSB เรียกว่า Assurance of Learningหรือ AOL ภารกิจนี้ทำให้งานประเมินการเรียนการสอนของอาจารย์เพิ่มขึ้นอีกรูปแบบหนึ่งจากการประเมินของมหาวิทยาลัย และเพื่อให้การดำเนินงานดำเนินไปอย่างราบรื่นไม่เป็นภาระมากเกินไป คณะฯเลือก Learning Objectives 9 ประการ(ดูตารางLearning Outcomes ของคณะฯ) โดยเลือกจากข้อเสนอของแต่ละหลักสูตร ต่อมาภายหลัง มหาวิทยาลัยกำหนดคุณสมบัติของบัณฑิตจุฬาที่พึงประสงค์สำหรับการประเมินการเรียนการสอน คณะฯจึงเทียบเคียง Learning Objectives นี้กับมหาวิทยาลัยเพื่อให้การทำงานไม่ซ้ำซ้อน

หลักสูตรของคณะที่ต้องทำการประเมินมีทั้งหมดมี 15 หลักสูตร วิชาเปิดสอนมีทั้งหมดประมาณ 600 กว่าวิชา ไม่นับการแยกตอนเรียนเพราะแต่ละรายวิชาอาจเปิดสอนหลายตอนเรียน แต่ละหลักสูตรวางแผนและกำหนดรายวิชาในหลักสูตรเพื่อให้การประเมินได้ครบทุกLearning Objectives ผลการประเมินอาจอยู่ในรูป(1) Score Measurement คือผู้ประเมินให้คะแนนอาจเป็นประเมินจากการสอบย่อยหรือข้อสอบประจำภาคข้อใดข้อหนึ่ง(2) Rubric คือการประเมินผลลัพธ์โดยจัดกลุ่มแยกตามระดับหรือตามลักษณะที่กำหนดไว้ เช่น ลักษณะการตอบอย่างไรเรียกว่าดีมาก ดี พอใช้ ต่ำกว่ามาตรฐาน และ(3) การใช้แบบสอบถาม โดยใช้ระบบ Learning Management System ของ Blackboard ในการรวบรวมข้อมูลโดยBlackboard ได้ปรับระบบให้ตรงตามความต้องการ รวมทั้งใช้ข้อมูลบางส่วนจากระบบการประเมินการเรียนการสอน CU-CAS ของมหาวิทยาลัย เช่น ใบประมวลรายวิชา

ผู้ได้รับประโยชน์อย่างยิ่งในการประเมินการเรียนการสอนรูปแบบนี้คือนิสิต เพราะการวางแผนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจนเป็นระบบทั้งหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนต้องเตรียมเนื้อหาการสอนสอดคล้องกับ Learning Objectives และวิธีประเมินผลซึ่งไม่ใช่เพียงการให้คะแนนและให้เกรดเท่านั้น แต่พิจารณาผลการประเมินที่ได้ ถ้าไม่เป็นตามเป้าหมาย อาจารย์ผู้สอนต้องค้นหาสาเหตุและหาวิธีการแก้ไขและปรับปรุงซึ่งอาจเป็นการปรับปรุงเล็กน้อยเช่น วิธีการสอนโดยผู้สอนเอง หรือแก้ไขปัญหาในระดับหลักสูตร

Learning Outcomes ของคณะฯ

คณะฯตั้งเป้าหมายว่าบัณฑิตของคณะฯจะมีความสามารถ9ด้านคือ

กลุ่มเรียนรู้หลัก

1. Disciplinary Knowledge
2. Analytical Thinking and Problem Solving
3. Ethical Understanding
4. Oral Communication
5. Written Communication

กลุ่มอื่นๆ

6. Technological Literacy
7. Information Literacy
8. Multicultural and Global Perspective
9. Teamwork

ภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งอีกประการหนึ่งคือคือเรื่องสัดส่วน AQ/PQ/O ตามที่กล่าวแล้วว่าProfessionally Qualified หรือ PQ คือกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาปริญญาโทขึ้นไปและมีประสบการณ์ในการทำงานด้านวิชาชีพช่วงเวลาหนึ่งตามข้อกำหนดใน AP สำหรับคุณสมบัติขั้นพื้นฐานของอาจารย์กลุ่ม Academically Qualified หรือ AQ คืออาจารย์วุฒิปริญญาเอก ดังนั้น คณะฯต้องดำเนินนโยบายเพิ่มจำนวนคณาจารย์วุฒิปริญญาเอก ซึ่งมีหลายวิธีการ เช่น การรับคณาจารย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกเท่านั้น การสนับสนุนให้อาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาเพียงปริญญาโทไปศึกษาต่อ อย่างไรก็ตามคุณวุฒิปริญญาเอกเพียงอย่างเดียวยังไม่ทำให้อาจารย์อยู่ในกลุ่มAcademically Qualifiedแต่ต้องมีคุณสมบัติอีกประการคือการมีบทความวิชาการเผยแพร่ในPeer-ReviewedJournal ภายในระยะเวลาตามที่คณะฯกำหนดไว้ คณะฯดำเนินนโยบายหลายประการเพื่อให้บรรลุในส่วนนี้ อาจกล่าวได้ว่า ทั้งผลักดัน สนับสนุน และจูงใจ ได้แก่ ให้ทุนสนับสนุนแก่ผู้ทำวิจัย โดยเปลี่ยนรูปแบบการให้ทุนซึ่งมีประสิทธิผลมากที่สุด เช่น แบ่งการให้ทุนสนับสนุน3 ครั้งตามความสำเร็จของผลงาน ก่อนการทำวิจัย หลังทำวิจัยเสร็จ และหลังการตีพิมพ์อีกทั้งยังสนับสนุนให้ตีพิมพ์ในวารสารดับนานาชาติที่มีคุณภาพสูง โดยจัด Tier ของวารสารในแต่ละสาขาวิชาเป็นเกณฑ์กลาง วารสารที่อยู่ Tier ระดับสูงกว่ามีรางวัลเป็นจำนวนเงินที่สูงกว่า เพราะเป็นการสร้างชื่อเสียงให้คณะฯ สำหรับบทความที่ได้รับการอ้างอิงสูงสุดและบทความวิชาการที่ไม่ใช่บทความวิจัย สมาคมนิสิตเก่าทั้งสามแห่งคือ สมาคมนิสิตเก่าคณะฯ สมาคมนิสิตเก่า MBA และสมาคม MMP ร่วมกันสนับสนุนการให้รางวัล

ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากองค์กร AACSB และมีบทบาทสำคัญในการรับรอง

ที่ปรึกษาคณะฯ (AACSBMentor)

ที่ปรึกษาคณะฯ เคยเป็นรองคณบดีของคณะบริหารธุรกิจ และมีประสบการณ์เป็น Peer Reviewer และเป็น Mentor ของมหาวิทยาลัยหลายแห่งท่านมีบทบาทสำคัญในการให้คำปรึกษาแนะนำอย่างเข้มแข็ง

Professor Dr. Mike Tearney

KPMG Endowed Professor Emeritus Gatton College of Business and Economics,

University of Kentucky

AACSBPeer Review Team

คณะกรรมการตรวจประเมินการรับรองคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีประกอบด้วยคณบดีของมหาวิทยาลัย 3 แห่ง ซึ่งแต่ละท่านจะมีประสบการณ์ทำงานด้านบริหารเป็นเวลานาน ผลงานวิชาการจำนวนมากและได้รับรางวัลทั้งการสอนและงานวิจัยดังต่อไปนี้

PRT Chair

Professor Dr. Lawrence C. Rose

Dean and Professor of Finance College of Business and Public (CBPA) Administra-
California State University, San Bernardino, USA

Professor Dr. George L. Benwell

Dean of the Business School and Pro-Vice-Chancellor of the Division of Commerce,
University of Otago, New Zealand

Professor Dr. Kwei Tang

Dean and University Chair, College of Commerce

National Chengchi University, Taiwan R.O.C.

ก้าวที่สอง: เข้าสู่กระบวนการรับรองตามมาตรฐาน EPAS

ระหว่างอยู่ในกระบวนการอันยาวนานของการขอการรับรองจาก AACSB ซึ่งเป็นองค์กรจากด้านสหรัฐอเมริกา ผู้บริหารของคณะฯมีความสนใจขอการรับรองจาก EFMD ซึ่งเป็นองค์กรให้การรับรองจากด้านยุโรป เพราะมีการติดต่อทำกิจกรรมกับมหาวิทยาลัยด้านยุโรป เช่นกัน ในเบื้องต้นจึงขอการรับรองในระดับหลักสูตรที่เรียกว่า EPAS สำหรับหลักสูตรวิทยาศาตรมหาบัณฑิตด้านการเงิน (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) และ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ติดต่อมีกิจกรรมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศเป็นอย่างมาก ดังนั้น ทั้งสองหลักสูตรจึงเตรียมการเพื่อให้พร้อมเข้าสู่การขอการรับรองจาก EPAS โดยเริ่มขออนุมัติเข้าสู่กระบวนการรับรองเมื่อปลายปี 2555 ได้รับการตอบรับเข้าสู่กระบวนการปี 2556 และขอรับการตรวจประเมินผลปี 2557

EPAS เน้นความเป็นหลักสูตรแบบนานาชาติ โดยกำหนดกรอบของการรับรองไว้ 5 ด้าน คือ (1) ด้านสถาบัน (Institutional Context) (2) การสร้างหลักสูตร (Programme Design) (3)การบริหารจัดการหลักสูตร (Programme Delivery and Operations) (4) ผลลัพธ์ของหลักสูตร (Programme Outcomes)และ (5) การประกันคุณภาพ (Quality Assurance)

Timeline ในการดำเนินงานขอการรับรองจาก EPAS	
2555	สมัครเป็นสมาชิก EFMD และดำเนินการเพื่อขออนุมัติเข้าสู่กระบวนการรับรอง คือใบสมัครและ Datasheet
2556	ได้รับการตอบรับสู่กระบวนการขอการรับรอง
2557	ส่ง Self-Assessment Report และ Updated Datasheet
	วันที่ 13-16 ตุลาคม PRT ตรวจประเมินผล
2558	วันที่ 18 กุมภาพันธ์ ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน EPAS

EPAS Peer Review Team คณะกรรมการตรวจประเมินการรับรองคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ประกอบด้วยคณบดีของมหาวิทยาลัย 3 แห่งและผู้บริหารระดับสูงขององค์กรธุรกิจ 1 ท่านดังต่อไปนี้

PRT Chair

Professor Dr.JérÔme Bon

Senior Associate Dean for International Development,ESCP-EAP, France

Jan Schaapsmeerders (Corporate Reviewer)

Director/Owner of Tsji-Co BV

Professor Dr.Kulwant Singh

Professor of Strategy and Policy, NUS Business School, National University of Singapore

Professor Dr.Brigitte Chanoine

Rector (Recteur) of ICHEC Brussels Management School, Belgium

จับมือไว้แล้วไปสู่กระบวนการสุดท้ายด้วยกัน: การตรวจประเมิน

ช่วงปี 2555 และ 2556 ทุกคนและทุกฝ่ายร่วมมือและร่วมใจกันดำเนินการตามกระบวนการรับรองของทั้งสององค์กร คือ AACSB และ EFMD อย่างขะมักเขม้น อันเป็นผลให้คณะฯ บรรลุเป้าหมายได้รวดเร็วขึ้นกว่าที่คาดไว้ หลังจากจัดทำรายงานประจำปี 2555 และ 2556 ส่ง Initial Accreditation Committee เพียง 2 รอบเท่านั้น ก็ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการขั้นรับการตรวจประเมินจากAACSBPeer Review Teamพร้อมกันนั้น ก็เป็นช่วงเวลาที่ต้องรับการตรวจจาก EPAS Peer Review Team ซึ่งเป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายซึ่งมีความสำคัญอย่างมาก

ที่มาของคณะกรรมการตรวจประเมินของ AACSB และ EPAS มีความแตกต่างกัน โดย AACSB เปิดโอกาสให้คณะฯ เสนอรายชื่อผู้ที่ต้องการเสนอให้เป็นคณะกรรมการแต่รายชื่อคณะกรรมการจริงอาจไม่เป็นผู้ที่คณะฯเสนอไปทั้งหมดในขณะที่คณะฯไม่มีโอกาสเสนอชื่อคณะกรรมการตรวจประเมินของ EPAS แต่ทางองค์กร EFMD ส่งชื่อรายชื่อคณะกรรมการให้พิจารณาซึ่งคณะฯแย้งว่าไม่กรรมการท่านใดมีความเชี่ยวชาญด้านการเงิน องค์กร EFMD ก็เปลี่ยนกรรมการให้ทันที คณะกรรมการทุกท่านเป็นคณบดีหรืออดีตคณบดีของคณะบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยต่างประเทศ สำหรับของ EPAS มีผู้บริหารระดับสูงขององค์กรธุรกิจด้วยในที่สุด ก็กำหนดช่วงระยะเวลาตรวจประเมินของ EPAS คือ 13-16 ตุลาคม 2557 ถัดจากนั้นไม่ถึงเดือนคือ วันที่ 2-5 พฤศจิกายน 2557เป็นช่วงระยะเวลาตรวจประเมินของ AACSB ซึ่งเป็นเวลาที่กระชั้นชิดเป็นอย่างมาก

ความท้าทายประการสำคัญของการตรวจประเมินคือต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลจำนวนมาก ทั้งจากคณาจารย์ นิสิต บุคลากร นิสิตเก่า และผู้แทนองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทุกคนต้องพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี ต้องเข้าใจเรื่องการรับรอง รวมทั้งสามารถให้คำตอบในส่วนที่เกี่ยวกับคณะฯ ได้อย่างสอดคล้อง การตรวจประเมินของ EPAS มีขอบเขตที่จำกัดเพียงสองหลักสูตรซึ่งสองหลักสูตรนี้จัดทำรายงานส่งจำนวนสองชุด ชุดแรกเป็นเอกสารส่งเมื่อสมัครขอการรับรองประกอบด้วย Data Sheet ข้อมูลอย่างละเอียดและรายงานของหลักสูตร และชุดที่สองเอกสารส่งก่อนการตรวจประเมินซึ่งประกอบด้วย Updated Datasheet และ Self-Assessment Report คณะกรรมการตรวจประเมินของ EPAS (EPAS Peer Review Team หรือ EPAS PRT) ผู้ประสานงาน EPAS เข้มข้นมากในการจัดทำตารางการตรวจพร้อมกำหนดจำนวนและชื่อบุคคลที่ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้า ได้แก่ คณาจารย์ นิสิต บุคลากร นิสิตเก่า และผู้แทนองค์กรภายนอกที่มีกิจกรรมร่วมกันและผู้ประสานงานของ EFMD ตรวจรายชื่อทั้งหมด

> “ความท้าทายประการสำคัญของการตรวจประเมินคือต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลจำนวนมาก ทั้งจากคณาจารย์ นิสิต บุคลากร นิสิตเก่า และผู้แทนองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทุกคนต้องพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี”

และตัดรายชื่อบางคนที่อาจไม่ตรงตามข้อกำหนดออก จึงต้องมีการชี้แจงและเปลี่ยนคนให้สัมภาษณ์บ้างในการตรวจประเมินที่คณะฯคณะกรรมการใช้เวลาถึง3 วันโดยตรวจอย่างละเอียดเชิงลึก นอกจากการสัมภาษณ์ยังตรวจประเมินเอกสารของคณะฯ และเอกสารของหลักสูตร เช่น เอกสารการข้อมูลการสอนตัวเลขต่าง ๆ ต้องครบถ้วน ถูกต้องและอธิบายได้ในแต่ละวันคณะกรรมการตรวจประเมินขอข้อมูลลึกลงไปในรายละเอียดเพิ่มขึ้น เช่น ขอรายละเอียดเพิ่มเติมเรื่องนิสิตออกก่อนสำเร็จการศึกษาซึ่งสำหรับกรณีนี้หลักสูตรฯได้บันทึกรายละเอียดสาเหตุการลาออกของนิสิตแต่ละคนไว้อย่างครบถ้วน นอกจากนั้น ยังดูเนื้อหาวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับโครงการวิจัยของนิสิตแต่ละคนซึ่งพบว่ามีคุณภาพดีมาก

ในการขอการรับรองจาก AACSB เป็นภารกิจที่คณะฯ ดำเนินการต่อเนื่องหลายปีซึ่งมีการกำกับดูแลทุกขั้นตอน โดยขั้นตอนแรกที่ปรึกษาจาก AACSB ทำหน้าที่รายงานและเสนอความเห็นเรื่อง AccreditationPlan และความก้าวหน้าของการดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่องทุกปี(Annual Report) แล้วเปลี่ยนเป็นประธานคณะกรรมการฯเดินทางมาตรวจด้วยตนเองครั้งหนึ่ง สุดท้ายนี้จึงเป็นการตรวจประเมินจากคณะกรรมการตรวจประเมิน คณะฯจึงได้รับคำแนะนำที่สามารถทำการปรับปรุงการดำเนินการต่าง ๆนอกจากนั้น ยังจัดเตรียมเอกสารแปลเป็นภาษาอังกฤษย้อนหลัง 5 ปีและจัดเอกสารทั้งหลายให้เป็นหมวดหมู่ง่ายต่อการตรวจประเมิน เช่น รายงานการประชุมผู้บริหารคณะฯ เอกสารผลงานการวิจัย ตำราเรียน ผลงานนิสิต รวมทั้งกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์เอกสารเหล่านี้ดูเหมือนว่าเตรียมได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ถ้าระยะเวลาตรวจช้าไปกว่านี้ก็คงมีการเตรียมเอกสารมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ

กลุ่มบุคคลที่ให้ความร่วมมือเข้าสัมภาษณ์ในการตรวจประเมินของทั้ง EPAS และ AACSB ประกอบด้วยหลายกลุ่มคล้ายคลึงกันแต่ AACSB ไม่จำกัดจำนวนบุคคลและมีบุคคลที่เกี่ยวข้องมากกว่าเนื่องจากเป็นการตรวจประเมินทั้งคณะฯ กระบวนการของ AACSB มีมากกว่าจึงต้องขอความร่วมมือจากบุคคลต่าง ๆมาร่วมให้สัมภาษณ์หลายครั้ง ในปี พ.ศ. 2557มีถึง 3 ครั้งคือช่วงเดือนมิถุนายนเป็นการตรวจเยี่ยมเบื้องต้นของ Professor Dr. Larry Rose เดือนกันยายนเป็น Mock Visit ของ Professor Dr.Mike Tearney และ ProfessorDr. Gregory Bruce ซึ่งช่วยในการเตรียมพร้อมสำหรับการตรวจประเมินจริงเป็นอย่างมาก สุดท้ายคือเป็นการตรวจประเมินในเดือนพฤศจิกายนจากคณะกรรมการตรวจประเมินผล3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย Professor Dr. Larry Roseจากสหรัฐอเมริกา,Professor Dr. George L. Benwell จากนิวซีแลนด์ และ Professor Dr. Kwei Tangศาสตราจารย์จากมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา ซึ่งมาดำรงตำแหน่งคณบดีในมหาวิทยาลัยไต้หวัน

ผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจประเมินผลครั้งสุดท้ายนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย ได้แก่ นายกสภามหาวิทยาลัย รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ อาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษของคณะ นิสิต บุคลากร นิสิตเก่า และผู้แทนองค์กรที่เกี่ยวข้องดูเหมือนว่าทุกคนให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่องานนี้และพร้อมใจกันวางมือจากภารกิจอื่นเพื่อเตรียม

สื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขอการรับรอง

พร้อมในการให้ข้อมูลและตอบคำถามคณะกรรมการตรวจประเมินฯอย่างเต็มที่ทุกคน แสดงความกระตือรือร้นมีความเต็มใจ และเป็นกำลังใจซึ่งกันและกันต่อภาระกิจนี้อย่างดี ยิ่งนับว่าทุกคนมีส่วนร่วมในประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีเรื่องการขอการรับรองจากสองสถาบันระดับนานาชาติ ปรากฏว่าทุกอย่างดำเนินไปด้วยดีและมีความราบรื่น เมื่อสิ้นสุดช่วงการสัมภาษณ์นิสิตที่มาร่วมให้สัมภาษณ์เป็นจำนวนมากถึงกับพูดว่าอยากให้การสัมภาษณ์นานกว่านี้ เพราะมีความคิดเห็นที่ดีอีกเป็นจำนวนมากของคณะฯที่ต้องการให้คณะกรรมการตรวจประเมินฯทราบ

บทความตีพิมพ์

จำนวนบทความตีพิมพ์ของคณะฯที่เพิ่มสูงขึ้น

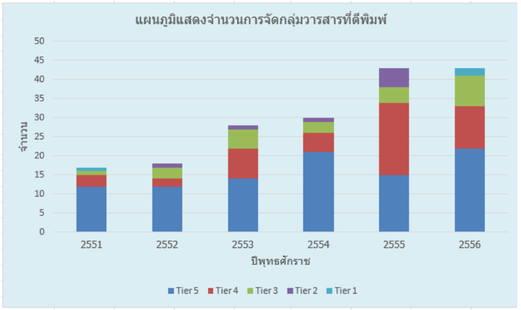

จำนวนบทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสาร

การเผยแพร่ผลงานในวารสารระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น

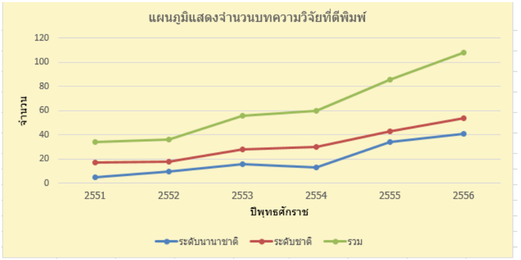

สัดส่วนAQ/PQ

เป็นผลให้สัดส่วนอาจารย์ที่จัดอยู่ในกลุ่ม AQ เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายของคณะฯ

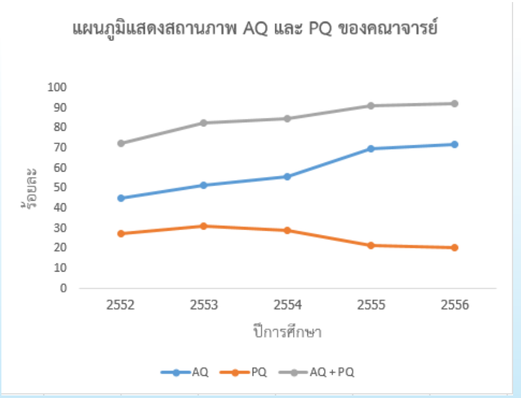

นวัตกรรมที่ได้รับความสนใจ

โรงละครเภตราลัยและห้องปฏิบัติการทางการเงิน

จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์ (Chulalongkorn Business Review)

วารสารของคณะฯได้เลือกเป็นหนึ่งใน 49 ของวารสารด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 274 วารสาร ในจำนวนนี้มีวารสารด้านบริหารธุรกิจ 8 เล่ม จาก ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (ThaiJournal Citation Index Centre หรือ TCI) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ในระยะหลัง เน้นให้โหลดบทความที่ต้องการได้ทางเว็บ

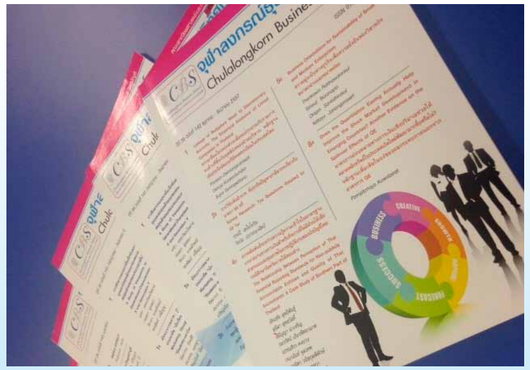

บทเรียนและประโยชน์ที่ได้จากการขอการรับรอง

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีได้รับฟังความคิดเห็นและข้อแนะนำจากผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการศึกษาและองค์กรธุรกิจระดับนานาชาติ ซึ่งมีมากด้วยความสามารถและประสบการณ์จำนวน 7 ท่าน ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีสำหรับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาหลักสูตรและคณะฯให้ดียิ่งขึ้น และจุดแข็งต่าง ๆของคณะฯที่ควรรักษาไว้ต่อไปดังต่อไปนี้กิจกรรมนิสิต คณะฯ เน้นส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตจำนวนประมาณ 5,000 คนทำกิจกรรมพิเศษเพื่อเพิ่มความชำนาญในด้านต่าง ๆ มีจำนวนกิจกรรมเกือบ 100 กิจกรรมในแต่ละปี กิจกรรมเด่น ๆ เช่น

บริษัทจำลองจุฬาฯ (Chulalongkorn Business Administration หรือ CBA) ซึ่งเป็นบริษัทจำลองให้นิสิตฝึกงานด้านบริหารธุรกิจโดยธุรกิจหลัก คือ การซื้อและขายสินค้าในช่วงภาคฤดูร้อนทุก ๆปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 บุคลากรทุกคนในกิจการเป็นนิสิตซึ่งรับผิดชอบงานทุกอย่าง และเกี่ยวข้องกับกระบวนการธุรกิจตั้งแต่เริ่มเปิดกิจการ บริหารงาน และดำเนินงานจนกระทั่งปิดกิจการ โดยมีคณาจารย์เป็นที่ปรึกษา ปรากฏว่าในช่วง 3 เดือนของปี 2557 กิจการนี้มีรายได้ประมาณ 20 กว่าล้านบาท

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีมีชมรมและคณาจารย์ซึ่งพัฒนานิสิตในการแข่งขันกรณีศึกษา การวางแผนธุรกิจ Venture Capital และตอบปัญหาทางการบัญชี ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2555 ถึง 2556 นิสิตได้รับรางวัลสามอันดับแรกประมาณ 20 รายการ ในจำนวนนี้ได้แก่

1. Sauder Summit Global Case Competition by University of British Columbia
2. Champions Trophy Case Competition by University ofAuckland
3. Marshall Case Competition by USC
4. NUS-DBS International Case Competition by NationalUniversity of Singapore
5.โครงงานการประกวดแผนการตลาด J-MAT โดยสมาคมการตลาดแห่งประเทศไทย
6. การตอบคำถามด้านการบัญชี โดย สภาวิชาชีพบัญชีแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

นอกจากนั้น กิจกรรมที่ได้รับคำชื่นชมจากคณะกรรมการตรวจประเมินผล เช่น โครงการ ChAMP ซึ่งนิสิตเก่าให้คำแนะนำแก่นิสิตปัจจุบัน กิจกรรมของนิสิต เช่น ดนตรีไทย วงเภตรากิจการจิตอาสาเพื่อสังคม

ด้านการมีงานทำ ซึ่งบัณฑิตของคณะฯเป็นที่ต้องการของกิจการเป็นอย่างมาก ในแต่ละปีบัณฑิตจำนวนหนึ่งศึกษาต่อและที่เหลือทำงาน ปรากฏว่าร้อยละ 80 ของบัณฑิตในแต่ละปีทำงานภายใน 3 เดือนแรกหลังจากสำเร็จการศึกษา บัณฑิตด้านการบัญชีจำนวนมากทำงานในกิจการด้านสอบบัญชีระดับนานาชาติที่เรียกว่า Big Four นอกจากนั้น ยังมีนิสิตจำนวนหนึ่งที่กิจการรับเข้าทำงานไว้ก่อนตั้งแต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาและนิสิตเก่าของคณะฯ มีผลงานที่โดดเด่นในองค์กรต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย

สำหรับนวัตกรรมการเรียนการสอนและอุปกรณ์การเรียนการสอน ได้รับคำชื่นชม(1) ห้องเรียนซึ่งมีอุปกรณ์การเรียนอย่างดีและมีการดูแลปรับปรุงโดยล่าสุดได้รับทุนการสนับสนุนจากนิสิตเก่าและองค์กรต่าง ๆ (2) ห้องปฏิบัติการทางการเงินในมีโปรแกรมใช้งานหลายโปรแกรม นิสิตทั้งระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีโอกาสได้ใช้งาน และใช้ห้องเพื่อจัดกิจกรรมการแข่งขัน (3) ห้องเภตราลัยซึ่งเป็นความคิดริเริ่มของคณะฯ สำหรับใช้ในการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งคณาจารย์ของคณะฯมีบทบาทในองค์กรวิชาชีพ เช่น สภาวิชาชีพแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ในส่วนที่คณะพาณิชยศาสตร์ต้องพิจารณาดำเนินการให้ดียิ่งขึ้นคือให้ลดภาระกิจด้านอื่นของคณาจารย์เพื่อให้คณาจารย์มีเวลาในการทำวิจัยมากขึ้น

The Association to Advance Collegiate Schools of Business

AACSB ACCREDITED

AACSB INTERNATIONAL CERTIFICATE OF ACCREDITATION

Granted to

Chulalongkorn University

for achievement of the highest standard in management education through a commitment to quality and continuous improvement

Faculty of Commerce and Accountancy

April 26, 2015
Initial Business Accreditation

Co-President and Chief Executive Officer | Co-President and Chief Executive Officer | Chair, Board of Directors

ประกาศนียบัตร การรับรองมาตรฐานของ สถาบัน AACSB ที่มอบให้ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

ผลสำเร็จที่น่าภาคภูมิและก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง

เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2558 ในเวลาใกล้เคียงกัน คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีได้รับข่าวดีเป็นอย่างยิ่ง คือ ข่าวการได้รับการรับรองจากทั้ง AACSB และการรับรองทั้งสองหลักสูตรจาก EPASอย่างเป็นทางการ ความสำเร็จครั้งนี้ เป็นการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของการทำงานในคณะฯ และเป็นเครื่องมือให้คณะฯทำการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างมีแนวทาง อันนำไปสู่โอกาสที่มากขึ้นในด้านความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศ เพราะมหาวิทยาลัยเหล่านั้นมั่นใจในความเป็นมาตรฐานเดียวกันซึ่งนำไปสู่การแลกเปลี่ยนอาจารย์และนิสิตนักศึกษาจากต่างประเทศมากขึ้นรวมทั้งเปิดโอกาสให้นิสิตของคณะฯในการสมัครงานหรือศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มีชื่อเสียง

ก้าวต่อไปของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คือการทำให้คณะฯมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษานานาชาติด้านบริหารธุรกิจ การเป็นผู้นำด้านการศึกษาบริหารธุรกิจในภูมิภาคเอเชีย โดยการสนับสนุนคณาจารย์ และนิสิตสู่เวทีระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น นอกจากนั้น จากการที่คณบดีพสุ เดชะรินทร์ ทำหน้าที่เป็นผู้นำอย่างโดดเด่นในการนำคณะพาณิชยศาสตร์ไปสู่การรับรองระดับนานาชาติ จึงทำให้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นบอร์ดของทั้งองค์กรAACSB และ EPAS ซึ่งนับเป็นคนไทยคนแรกที่รับเกียรติเป็นบอร์ดขององค์กรทั้งสองนี้ เป็นผลให้ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีมีศักยภาพยิ่งขึ้นในการสนับสนุนวงการศึกษาด้านบริหารธุรกิจของประเทศไทยให้พัฒนาและก้าวไปสู่ระดับนานาชาติด้วยกันเพื่อสร้างบัณฑิตที่มีศักยภาพสูงพร้อมจริยธรรมอันดีเพื่อรับใช้สังคมต่อไป

คณะกรรมการตรวจประเมินทั้งสามท่านของ AACSB ในช่วงรายงานสรุปการประเมินผลต่อ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. คุณหญิง สุชาดา กีระนันทน์ นายกสภามหาวิทยาลัย รศ.ดร. พสุ เดชะรินทร์ คณบดี คณะกรรมการบริหารคณะฯ และคณาจารย์

คณะกรรมการตรวจประเมินทั้งสามท่านของ AACSB ถ่ายภาพร่วมกับศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. คุณหญิง สุชาดา กีระนันทน์ นายกสภามหาวิทยาลัย รศ.ดร.พสุ เดชะรินทร์ คณบดี คณะกรรมการบริหารคณะฯ และคณาจารย์ของคณะฯ ถ่ายภาพร่วมกันวันที่ 5 พฤศจิกายน 2557 ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการตรวจประเมิน AACSB

รศ.ดร.พสุ เดชะรินทร์ คณบดี รับมอบประกาศนียบัตรการรับรองมาตรฐาน AACSB จาก Mr.Thomas Robinson ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร AACSB International โดยมี รศ.ดร. อัษฎาพร ทรัพย์สมบูรณ์ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ผศ.ดร.อรนุชสูงสว่าง ผู้อำนวยการสำนักการรับรองมาตรฐานระดับนานาชาติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ Ms.Eileen Peacock หัวหน้าเจ้าหน้าที่ภาคเอเชีย แปซิฟิค AACSB International และ ดร.เกรียงไกร ตั้งคุณสมบัติ ที่ปรึกษาสำนักการรับรองมาตรฐานระดับนานาชาติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ร่วมเป็นสักขีพยานณ เมืองแทมป้า ฟลอริด้า สหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2558

ประกาศนียบัตรการรับรองมาตรฐาน EPAS ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ)

ประกาศนียบัตรการรับรองมาตรฐาน EPASของหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน(หลักสูตรภาษาอังกฤษ)

จากซ้ายไปขวา: รศ.ดร.สันติ ถิรพัฒน์รศ.ดร.พสุ เดชะรินทร์ คณะผู้ตรวจประเมินมาตรฐาน EPAS ได้แก่ Prof. Dr.Kulwant Singh , Mr.Jan Schaapsmeerders,Prof.Brigitte Chanoine,Prof.Jérôme Bon และ ผศ.ดร. จักรกฤษณ์ ดวงพัสตรา ถ่ายภาพร่วมกันเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2557

จากซ้ายไปขวา: รศ.ดร.สันติ ถิรพัฒน์ (อดีตหัวหน้าภาควิชาธนาคารและการเงินและประธานหลักสูตรฯ) David Asch (EPAS Senior Advisor) รศ.ดร.พสุ เดชะรินทร์และ Eric Cornuel (EPAS Director General & CEO) ถ่ายภาพร่วมกันหลังการรับมอบประกาศนียบัตรการรับรองมาตรฐาน EPAS ของหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) ณ กรุงบรัสเซล เบลเยี่ยมเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2558

จากซ้ายไปขวา: David Asch (EPAS Senior Advisor) ผศ.ดร. จักรกฤษณ์ ดวงพัสตรา รศ.ดร.พสุ เดชะรินทร์ คณบดี Eric Cornuel (EPAS Director General & CEO) และ รศ.ดร.มงคลชัย วิริยะพินิจ ถ่ายภาพร่วมกัน หลังการรับมอบประกาศนียบัตรการรับรองมาตรฐาน EPAS ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) ณ กรุงบรัสเซล เบลเยี่ยมเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2558

รายชื่อคณะกรรมการสำนักการรับรองมาตรฐานระดับนานาชาติ

รองศาสตราจารย์ ดร. พสุ เดชะรินทร์	ที่ปรึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร. อัษฎาพร ทรัพย์สมบูรณ์	ที่ปรึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุรัชย์ ภัทรโกศล	ที่ปรึกษา
ดร. เกรียงไกร ตั้งคุณสมบัติ	ที่ปรึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรนุช สูงสว่าง	ผู้อำนวยการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ธีรยุส วัฒนาศุภโชค	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนิรุต พิเสฏฐศลาคัย	กรรมการ
อาจารย์ ดร. นภมณี เตพละกุล	กรรมการ
อาจารย์ ดร. วิลาสินี วงแก้วกรรมการ	
อาจารย์ ดร. อัตถพล เรืองกาญจนเศรษฐ์	กรรมการ
อาจารย์ ดร. สิระ สุจินตะบัณฑิต	กรรมการ
อาจารย์ ดร. พิมพ์ สุนสวัสดิ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจ. โทมัส คอนเนลลี่	กรรมการ

75 ปี พาณิชย์ฯ - บัญชี จุฬาฯ: ความท้าทายและทิศทางในอนาคต

รองศาสตราจารย์ ดร.พสุ เดชะรินทร์

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือสำเภาฟ้าของพวกเรา ได้เดินทางมาถึงวาระปีที่ 75 แห่งการสถาปนา แต่ขณะเดียวกันก็มาถึงช่วงเวลาที่สำคัญอีกช่วงหนึ่งของคณะฯ ที่ต้องเผชิญกับความท้าทายต่างๆ ทั้งจากภายนอกและภายในองค์กรที่จะส่งผลต่อทิศทางของคณะฯ ต่อไปในอนาคต

ความท้าทายสำคัญที่มาจากภายนอกคณะฯ นั้นมาจากทั้งภายในประเทศไทยเองและจากภายนอกประเทศ ในประเทศไทยปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษากว่า 140 แห่งที่เปิดหลักสูตรทางด้านบริหารธุรกิจหรือที่เกี่ยวข้องนับรวมแล้วกว่า 400 หลักสูตร อีกทั้งในปัจจุบันความคาดหวังและความต้องการของภาคธุรกิจต่อสถาบันการศึกษาทางด้านบริหารธุรกิจและบัณฑิตที่จบออกไปก็มีการเปลี่ยนแปลง องค์กรภาคเอกชนขนาดใหญ่ก็เริ่มมีแนวโน้มที่จะเปิดและให้ความสำคัญกับ Corporate University เพิ่มมากขึ้น

สำหรับในต่างประเทศนั้น International Accreditation ได้กลายเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สถาบันการศึกษาทางด้านบริหารธุรกิจขั้นนำจะขาดเสียไม่ได้ อีกทั้งแนวโน้มการเติบโตของภูมิภาคเอเชีย ก็ทำให้สถาบันการศึกษาทางด้านบริหารธุรกิจขั้นนำของโลกจำนวนมากหันมาให้ความสนใจและความสำคัญกับภูมิภาคนี้มากขึ้น โดยอาศัยรูปแบบต่าง ๆ กันออกไป ไม่ว่าจะเป็นการมาเปิดสาขา การสร้างความร่วมมือ หรือกิจกรรมแลกเปลี่ยนต่าง ๆ

ความท้าทายที่จะขาดเสียไม่ได้ที่สถาบันการศึกษาทุกแห่งกำลังเผชิญอยู่คือการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ที่ประกอบกับกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เติบโตมาพร้อมกับความเป็นดิจิตอลเริ่มเข้ามาสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทำให้ต้องเริ่มมีการคิด ทบทวนรูปแบบและกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แนวคิดของ Flipped Learning, MOOC, Education 3.0 ฯลฯ กลายเป็นแนวคิดสำคัญที่จะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนรูปแบบของกระบวนการเรียนการสอนต่อไปในอนาคต

สำหรับความท้าทายสำคัญที่เกิดขึ้นภายในคณะฯ เองนั้น นอกเหนือจากการที่จะต้องปรับตัวเองให้พร้อมที่จะรองรับต่อความท้าทายจากภายนอกแล้ว ความท้าทายภายในที่สำคัญก็คืออาจารย์ของคณะจำนวนหนึ่งในห้า จะเกษียณอายุการทำงานในช่วงห้าปีต่อจากนี้ ถึงแม้คณะฯ จะได้มีการเตรียมการและรับอาจารย์รุ่นใหม่มาจำนวนมาก (หนึ่งในห้าของคณาจารย์ปัจจุบันที่มีอายุการปฏิบัติงานไม่ถึง 5 ปี) แต่การพัฒนาคณาจารย์ทั้งในด้านประสบการณ์ในการสอนและการทำงานก็ยากที่จะทดแทนผู้ที่จะเกษียณอายุการทำงานไปได้

ถึงแม้คณะฯ จะต้องเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร แต่เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของคณะฯ ที่ระบุไว้ว่า

“ด้วยความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างคณะฯ กับองค์กรธุรกิจภายนอก คณะฯ มุ่งมั่นในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง รวมถึงเตรียมความพร้อมให้นิสิตในการเข้าสู่โลกธุรกิจ และก้าวสู่ความเป็นผู้นำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการผลิตผลงานวิจัยเชิงวิชาการในศาสตร์ด้านธุรกิจและให้บริการทางวิชาการอย่างมีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมไทย”

เพื่อตอบสนองต่อความท้าทายต่าง ๆ และให้สอดคล้องกับพันธกิจของคณะฯ การพัฒนาคณะฯ ในช่วงที่ผ่านมาและทิศทางการพัฒนาในอนาคต จึงเป็นไปตามประเด็นที่สำคัญ (Strategic Priorities) ที่สำคัญ 5 ประการ ประกอบด้วย

1. การได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ (International Recognition) ถึงแม้พันธกิจของคณะฯ ที่จะมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมไทย แต่การที่จะเตรียมความพร้อมของนิสิตในการเข้าสู่โลกธุรกิจและก้าวสู่ความเป็นผู้นำนั้น นิสิตของคณะฯ จะต้องสามารถดำรงอยู่ในโลกการทำงานที่มีบริบทของความเป็นนานาชาติได้อย่างสง่างาม (International Perspective & Global Citizen) ซึ่งการจะพัฒนานิสิตของคณะฯ ในทิศทางดังกล่าวได้นั้น คณะฯ เองก็จะต้องมีความนานาชาติด้วย ไม่ว่าจะเป็นการได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาในระดับนานาชาติ (International Accreditation) การได้รับการยอมรับจากมหาวิทยาลัยชั้นนำอื่น ๆ ในภูมิภาค ซึ่งจะเปิดโอกาสให้นิสิตของคณะฯ ได้พัฒนาศักยภาพและความเป็น Global Citizen เพื่อพร้อมที่จะก้าวสู่ความเป็นผู้นำในโลกธุรกิจต่อไปในอนาคต

2. การเป็นผู้นำในประเทศไทยในด้านการศึกษาทางบริหารธุรกิจ ซึ่งเป็นสิ่งที่คณะฯ ได้มุ่งเน้นและให้ความสำคัญในตลอด 75 ปีที่ผ่านมาและจะมุ่งเน้นต่อไป ไม่ว่าจะเป็นทางเลือกแรกของนักเรียนมัธยมทั่วประเทศที่ต้องการศึกษาทางด้านบัญชี บริหารธุรกิจ สถิติศาสตร์ หรือการเป็นผู้นำในด้านของผลงานวิชาการ หรือการได้รับการยอมรับจากภาคธุรกิจ หรือการเป็นผู้บุกเบิกและสร้างสิ่งใหม่ ๆ ในการศึกษาทางด้านบริหารธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การพัฒนานิสิตในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

3. การผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ทักษะ และเป็นที่ต้องการของภาคธุรกิจ จากความท้าทายในด้านของความต้องการของภาคธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้คณะฯ ได้หันมาให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นทักษะที่สำคัญและจำเป็นของนิสิตมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ยังให้ความสำคัญต่อความรู้ที่นิสิตได้รับ เพื่อให้บัณฑิตที่จบออกไปของคณะฯ เพียบพร้อมไปด้วยทั้งความรู้และทักษะที่สำคัญและจำเป็นต่อโลกของการทำงานในยุคใหม่

4. การเตรียมพร้อมสำหรับรูปแบบและกระบวนการเรียนการสอนใหม่ ๆ จากการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ประกอบกับนิสิตยุคใหม่ที่เติบโตมาในระบบดิจิตอล ทำให้คณะฯ ต้องมีการเตรียมพร้อมทั้งในด้านของคณาจารย์ เนื้อหา หลักสูตร โครงสร้างพื้นฐาน ฯลฯ ต่อรูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเริ่มทำ online course, e-book, short-clip, learning space ฯลฯ แต่อย่างไรก็ดีใช่ว่าคณะจะปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนเป็นระบบดิจิตอลทั้งหมด แต่เป็นการเตรียมพร้อมและสร้างโอกาสให้กับคณาจารย์และนิสิตสำหรับการเลือกใช้รูปแบบการเรียนการสอนสมัยใหม่

5. คณาจารย์และนิสิตมีความเชื่อมโยงกับภาคธุรกิจและสังคมไทยมากขึ้น จากความต้องการของภาคธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับความเป็นคณะที่สอนในศาตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารธุรกิจ ทำให้คณะฯ จะต้องสร้างความเชื่อมโยงระหว่างคณาจารย์ นิสิตของคณะฯ กับภาคธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนคณาจารย์ให้ได้มีโอกาสมีปฏิสัมพันธ์กับผู้บริหารองค์กรธุรกิจผ่านการบริการวิชาการ หรือการสนับสนุนให้มีการพัฒนากรณีศึกษา หรือการเชิญศิษย์เก่า ผู้บริหารองค์กรต่าง ๆ กลับมาให้คำแนะนำและประสบการณ์กับคณาจารย์และนิสิตของคณะฯ ผ่านทางเวทีและกิจกรรมต่าง ๆ ฯลฯ นอกจากนี้คณะฯ ยังให้การสนับสนุนให้นิสิตได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์และบทเรียนจากชุมชนท้องถิ่นของไทยมากขึ้น โดยได้มีการกระตุ้นและส่งเสริมให้นิสิตลงในพื้นที่ชนบทของไทยมากขึ้น เพื่อเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ในห้องเรียนไปใช้กับชุมชนไทยจริง ๆ

75 ปีที่ผ่านมาของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องฟันฝ่าและเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ และเชื่อว่าในปัจจุบันและอนาคตข้างหน้า คณะฯ ก็ยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ ต่อไป อย่างไรก็ดีเชื่อว่าด้วยพลังและเจตนาอันบริสุทธิ์ของคณาจารย์ บุคลากร นิสิต และศิษย์เก่าทุกคน ที่อยากจะเห็นสถาบันอันเป็นที่รักของตนเองสามารถยืนหยัดได้อย่างงามสง่าท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จะทำให้คณะฯ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ ทำให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและคุณธรรมให้ออกมามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและสังคมไทยได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเป็นผู้นำทางวิชาการที่จะช่วยขับเคลื่อนภาคธุรกิจและสังคมไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไปไม่หยุดยั้ง

คณะฯ กับการเชื่อมโยงธุรกิจ

ในระยะแรกนับแต่การเริ่มวางหลักสูตรวิชาการบัญชีและการพาณิชย์ในปี พ.ศ. 2481 พระยาไชยยศสมบัติและคณะกรรมการหลักสูตรได้วางรากฐานการศึกษาของนิสิตอย่างมั่นคง โดยได้เชิญคณาจารย์พิเศษซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ทั้งในภาคราชการและธุรกิจเอกชน ซึ่งล้วนแต่เป็นปรมาจารย์และมีชื่อเสียงของประเทศมาถ่ายทอดความรู้ให้แก่นิสิต อาทิ พระยาศรีวิศาลวาจา หลวงสารนัยประศาสน์ หลวงศรีปรีชาธรรมปาฐก ม.ร.ว.ศึกฤทธิ์ ปราโมช อาจารย์พจน์ สารสิน อาจารย์บุญมา วงศ์สวรรค์ อาจารย์สุนทร หงส์ลดารมภ์ อาจารย์อาภรณ์ กฤษณามระ ฯลฯ

นอกจากนี้ท่านได้มองการณ์ไกลว่า ลำพังแต่การเรียนวิชาภาคทฤษฎีในห้องเรียนเท่านั้น คงไม่สามารถทำให้นิสิตมองเห็นสภาพธุรกิจในโลกความเป็นจริงได้ จึงได้กำหนดให้นิสิตต้องฝึกงาน และมีการดูงาน ทัศนศึกษานอกสถานที่ เพื่อให้นิสิตได้เห็นสภาพจริงและลงมือปฏิบัติงานจริงด้วย ซึ่งแนวปฏิบัตินี้ได้ปฏิบัติสืบเนื่องมาจนทุกวันนี้

> “ตามระบบราชการนั้นห้ามมิให้อาจารย์ทำงานข้างนอก แต่ท่านเห็นว่าการมาสอนวิชาการบัญชีและการบริหารธุรกิจนั้น ถ้าผู้สอนไม่มีประสบการณ์ ผู้เรียนคงแย่ เพราะผู้สอนไม่สามารถเข้าใจลึกซึ้งหรือยกตัวอย่างจริงให้นิสิตได้”

ต่อมาราวปี พ.ศ. 2522 คณะฯ ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจเอกชนมากขึ้น โดยการนำของรองศาสตราจารย์สุธี เอกะหิตานนท์ คณะฯ ได้มีการจัดอบรมให้แก่พนักงานขององค์กรธุรกิจต่าง ๆ การจัดอบรมให้สมาชิกหอการค้าทั่วประเทศ การก่อตั้งโครงการเสริมสร้างผู้จัดการยุคใหม่ (Modern Managers Program) ดังนั้นคณะผู้จัดทำหนังสือครบรอบ 75 ปี จึงได้ไปขอสัมภาษณ์ท่านว่ามีแนวคิดอย่างไร และคณะฯ มีความเชื่อมโยงกับธุรกิจอย่างไรบ้าง รองศาสตราจารย์สุธี เอกะหิตานนท์ ได้กล่าวว่า ตามระบบราชการนั้นห้ามมิให้อาจารย์ไปทำงานที่อื่นในเวลาราชการ แต่ท่านเห็นว่าการมาสอนวิชาการบัญชีและการบริหารธุรกิจนั้น ถ้าผู้สอนไม่มีประสบการณ์ ผู้เรียนคงแย่ เพราะผู้สอนไม่สามารถเข้าใจลึกซึ้ง หรือยกตัวอย่างจริงให้นิสิตได้ ตอนที่ท่านเป็นอาจารย์ประจำยังไม่ได้ดำรงตำแหน่งคณบดี ก็พยายามหาประสบการณ์เพื่อเรียนรู้ ท่านมีเพื่อนทำงานอยู่ภาคเอกชนหลายคน เช่น คุณชนะ รุ่งแสง จากธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) คุณวิโรจน์ ภู่ตระกูล จากบริษัทลีเวอร์บราเธอร์ (ประเทศไทย) จำกัด และมีน้องชายทำงานอยู่ที่บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) จึงได้ไปพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ศึกษาปัญหา และได้ไปช่วยเหลือองค์กรนั้นๆ ในด้านการจัดระบบองค์กร การบริหารบุคลากร ทำให้ได้ประสบการณ์ต่าง ๆ มาก เมื่อทำการสอนนิสิต สามารถอธิบายยกตัวอย่างได้ตอบคำถามนิสิตได้อย่างเต็มปากเต็มคำว่า ของจริงๆ เป็นอย่างไร และเมื่อท่านมาดำรงตำแหน่งคณบดี ในปี พ.ศ. 2522 มีคณาจารย์หลายคนมาขอไปทำงานข้างนอก ท่านก็บอกว่าไม่เป็นไร แต่ขออย่าให้งานสอนเสียหาย และต้องบอกว่าไปทำอะไรที่ไหน เพื่อจะได้ช่วยยืนยันว่าคณะฯ ให้ไปหาประสบการณ์ต้องการให้เกิดประโยชน์กับคณะฯ และต้องทำอย่างโปร่งใสด้วย

ต่อมาท่านได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA – Thailand Management Association) ในปี พ.ศ. 2525 ถึง พ.ศ. 2527 และดำรงตำแหน่ง Vice-President, Asian Association of Management Organisations ในปี พ.ศ. 2526 ถึง พ.ศ. 2528 ในช่วงเวลานั้นท่านได้คุ้นเคยกับกรรมการสมาคมฯ ซึ่งมาจากองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ ๆ หลายแห่งซึ่งมีความต้องการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ด้านบริหารธุรกิจให้แก่พนักงานขององค์กร ท่านจึงเห็นว่าคณะฯ น่าจะช่วยเหลือสังคมด้วยการจัดให้บริการทางวิชาการและจัดทำหลักสูตรอบรมพัฒนาบุคลากรได้ จึงได้นำคณาจารย์ของคณะฯ เข้าสู่การจัดบริการวิชาการและหลักสูตรอบรมพัฒนาบุคลากรให้แก่ภาคธุรกิจ โดยองค์กรแรกๆ ที่คณะฯ ได้เข้าไปมีส่วนร่วมก็คือ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) บริษัทลีเวอร์บราเธอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งคณาจารย์ของคณะฯ ก็ได้รับประสบการณ์จากธุรกิจจริงมากขึ้น ในขณะเดียวกันบุคลากรของบริษัทก็ได้รับความรู้จากคณาจารย์ นับเป็นก้าวสำคัญของคณะฯ ในการเชื่อมโยงกับธุรกิจและสังคมมาจนปัจจุบันนี้

คณะฯ กับบริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

จากการสัมภาษณ์คุณมนูญ สรรค์คุณากร อดีตผู้อำนวยการสำนักงานการบุคคลกลาง บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งรับผิดชอบงานนโยบายของบริษัทในเครือซิเมนต์ไทยทั้งหมดในเรื่องการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ผู้มีประสบการณ์ทำงานมากว่า 27 ปี ได้ให้ข้อมูลว่า บริษัทปูนซิเมนต์ไทยได้สนับสนุนเงินในการปรับปรุงห้องเรียนของคณะพาณิชย์ฯ - บัญชี ในนามห้องเครือซิเมนต์ไทย เพื่อเป็นการตอบแทนด้วยความซาบซึ้งใจในความช่วยเหลือของคณะฯ ที่มีต่อบริษัทฯ ด้วยเหตุที่คณะฯ ได้มีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือพัฒนาบุคลากรให้กับบริษัทปูนซิเมนต์ไทยใน 3 เรื่องหลักๆ ด้วยกัน

เรื่องแรกคือ การผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถมาให้กับภาคธุรกิจ ซึ่งบริษัทปูนซิเมนต์ไทยได้รับบัณฑิตของคณะฯ เข้ามาทำงานในบริษัทฯ เป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะบัณฑิตจากคณะฯ ที่จบเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือเกียรตินิยมอันดับสอง ถือเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการรับบุคลากรเข้ามาทำงานในบริษัทปูนซิเมนต์ไทย เพราะเป็นบุคคลที่เก่งและมีความสามารถ บัณฑิตของคณะฯ เป็นผลผลิตที่มีความสามารถและมีคุณค่าต่อภาคเอกชนอย่างกว้างขวาง คนเก่งๆ ในวงการธุรกิจทั้งหลายก็จบมาจากคณะพาณิชย์ฯ - บัญชี จุฬาฯ เรื่องนี้เป็นเรื่องหลักที่คณะฯ มีส่วนเชื่อมโยงให้กับธุรกิจและสังคม

เรื่องที่สอง คือการให้บริการวิชาการแก่สังคมในลักษณะของการจัดอบรมแบบ Public Course ซึ่งคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีได้จัดหลักสูตรอบรมระยะสั้นที่เกี่ยวข้องกับทางด้านบริหารจัดการในภาพรวมสำหรับบุคคลทั่วไปที่สนใจจะศึกษาเพิ่มเติมทางด้านการบริหารจัดการ หรือองค์กรต่างๆ ก็สามารถส่งบุคลากรมาเข้าร่วมอบรม ซึ่งบริษัทปูนซิเมนต์ไทยก็ส่งพนักงานมาเข้าร่วมอบรม เพื่อไปต่อยอดนำความรู้มาพัฒนาการทำงาน ไม่เฉพาะกับพนักงานที่เรียนจบสาขาบัญชี อาจจะเป็นพนักงานที่เรียนจบสาขาอื่น เช่น วิศวกรรมศาสตร์ นิติศาสตร์ สำหรับคุณมนูญไม่ได้จบสาขาบัญชี แต่เมื่อได้เข้าร่วมอบรม ทำให้ได้รับความรู้ทางด้านบริหารจัดการ ด้านการบริหารงานบุคคล และนำมาปรับใช้ในการทำงานได้

เรื่องที่สามคือ การให้บริการวิชาการแก่สังคมในลักษณะการจัดอบรมแบบ In House Training เป็นโครงการอบรมซึ่งจัดภายในบริษัทฯ หลักสูตรแรกจะเป็นหลักสูตรที่เรียนแบบปูพื้นฐานด้านบริหารจัดการที่มีความรู้ครอบคลุมหลากหลาย เรียกว่าหลักสูตร BCD (Business Concept Development) เริ่มมาเมื่อ 30 - 40 ปีมาแล้ว เริ่มแรกในการจัดทำหลักสูตรนี้ได้รับความอนุเคราะห์จากทีมคณาจารย์ของคณะพาณิชย์ฯ - บัญชี จุฬาฯ มาช่วยวางรูปแบบเนื้อหาและวิธีการอบรม และมาเป็นวิทยากร ซึ่งในปัจจุบันนี้หลักสูตร BCD ยังคงจัดให้กับพนักงานของบริษัทปูนซิเมนต์ไทยอย่างต่อเนื่อง หลักสูตรนี้ใช้เวลา 7 เดือน มี 7 Module จัดอบรมให้มีความรู้เบื้องต้นทางด้านบริหารธุรกิจ เพราะพนักงานของบริษัทปูนซิเมนต์ไทยส่วนใหญ่จะเป็นวิศวกร เป็นนายช่าง เป็นนักเทคนิค ซึ่งจะมีความเชี่ยวชาญทางด้านการผลิต การควบคุมคุณภาพ แต่ไม่มีความรู้ทางด้านการบริหารจัดการ จึงต้องมีการเรียนเพื่อปูพื้นฐานทุก Module มีทั้งเรื่องของบัญชี เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย การตลาด การเงิน ภาวะผู้นำและพฤติกรรมองค์กร การจัดการความเปลี่ยนแปลง นวัตกรรม เป็นต้น พนักงานที่เข้ารับการอบรมความรู้เบื้องต้นทางด้านบริหารธุรกิจจากหลักสูตร BCD นี้แล้วก็จะสามารถเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อต่อยอดในหลักสูตรที่สูงขึ้นไป ซึ่งเรียกว่า หลักสูตร MDP (Management Development Program) เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาพนักงานจัดการระดับกลางที่เป็น Functional Manager ให้มีความรู้ในด้านต่าง ๆ ลึกขึ้น และเห็นภาพรวมการทำงานของธุรกิจมากขึ้น ซึ่งเหมือนกับหลักสูตรของโครงการ MMP (Modern Managers Program) ซึ่งคณะฯ มาจัดเป็นหลักสูตรอบรมให้กับบุคคลทั่วไป เป็นแบบ Public Program นอกจากนี้ยังมีการจัดอบรมหลักสูตรแบบ Compulsory Program เป็น Technical Knowledge หรือ Functional Knowledge เป็นหลักสูตรวิชาเฉพาะด้านเป็นวิชาชีพ เรียนแบบ Intensive และเจาะลึกในด้านต่าง ๆ เช่น ด้าน Balanced Scorecard บริษัทฯ ก็ได้เชิญรองศาสตราจารย์ ดร.พสุ เดชะรินทร์ จากคณะพาณิชย์ฯ-บัญชี จุฬาฯ มาบรรยายด้าน HRM (Human Resource Management) ก็ได้คณาจารย์จากคณะคณะพาณิชย์ฯ-บัญชี จุฬาฯ มาช่วยกันออกแบบหลักสูตร ซึ่งมีการทดสอบและได้รับประกาศนียบัตร และมาเป็นอาจารย์ผู้สอนช่วยบรรยายให้ความรู้ตั้งแต่ต้น โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์สุธี เอกะหิตานนท์ รองศาสตราจารย์ไพลิน ผ่องใส ดร.สมบูรณ์ ศรีสุพรรณดิฐ ซึ่งคุณมนูญเข้าอบรมเป็นรุ่นแรกในหลักสูตรทางด้าน HRM ซึ่งประสบความสำเร็จในการจัดอบรมเป็นอย่างมาก หลักสูตรออกมาดีมาก ผู้เข้าอบรมได้เติบโตและกระจายไปเป็นผู้บริหารในธุรกิจต่าง ๆ นอกจากนี้เมื่อบริษัทปูนซิเมนต์ไทยได้จัดหลักสูตรอบรมร่วมกับ Wharton University ซึ่งต้องเรียนเป็นภาษาอังกฤษ ก็ยังได้รับความอนุเคราะห์จากคณาจารย์ของคณะฯ ในการมาบรรยายสอนพิเศษในลักษณะช่วยเป็นติวเตอร์ในหัวข้อต่าง ๆ เช่น ด้าน Finance การคำนวณ IRR NPV ด้านบัญชี ด้าน Marketing ด้าน Strategic Planning ด้าน Human Resource Management ฯลฯ

คุณมนูญกล่าวโดยสรุปว่า บริษัทปูนซิเมนต์ไทยได้รับความอนุเคราะห์และความกรุณาจากคณาจารย์จากคณะพาณิชย์ฯ-บัญชี จุฬาฯ มาช่วยกันออกแบบหลักสูตร ทั้งมาเป็นอาจารย์ผู้สอน และวัดผลการเรียนการสอน การทำ Feedback ตลอดจนช่วยการพัฒนาหลักสูตรให้กับบริษัทฯ ทำให้พนักงานของบริษัทฯ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

(มหาชน)

จากการสัมภาษณ์คุณศศภณ ชูวงษ์ (วิศิษฐ์ชูวงษ์) ที่ปรึกษาด้านการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และเป็นนิสิตเก่าของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในหลักสูตร MBA Executive รุ่น 12 และคุณกฤษฎา โกมารกุล ณ นคร ผู้จัดการธนาคารไทยพาณิชย์ฯ สาขาสุรวงศ์ ท่านทั้งสองได้เล่าว่า คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ และธนาคารไทยพาณิชย์ฯ มีความสัมพันธ์กันมาตั้งแต่สมัยท่านเจ้าคุณไชยยศสมบัติ ท่านอาจารย์อาภรณ์ กฤษณามระ ทำงานที่ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ (แบงก์สยามกัมมาจล) ก่อนที่จะเข้ามารับตำแหน่งคณบดีของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ในช่วงเวลานั้นธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ได้เข้ามามอบทุนการศึกษานิสิตของคณะฯ และตั้งกองทุนพัฒนาอาจารย์ เพื่อให้ทุนอาจารย์ไปศึกษาต่อต่างประเทศ อาจารย์หลายท่านของคณะฯ ได้รับทุนไปศึกษาต่อระดับปริญญาโทและปริญญาเอก นับเวลาผ่านมาได้ประมาณ 50 ปีแล้ว

ในช่วงแรกเริ่มก่อร่างสร้างตัวของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ นั้น คณะฯ มีส่วนช่วยเหลือธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ค่อนข้างมาก เพราะบุคลากรที่ทำงานกับธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ส่วนใหญ่ก็สำเร็จการศึกษาจากคณะฯ นับจากยุคของอาจารย์อาภรณ์ ต่อมาเป็นยุคของอาจารย์สมหมาย ฮุนตระกูล เป็นช่วงเวลาที่ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ขยายเครือข่ายสาขาอย่างรวดเร็วมากปีละ 50 - 60 สาขา ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการขยายเครือข่ายสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ จำเป็นต้องพึ่งพาบุคลากรเป็นหลัก และบุคลากรเหล่านี้ล้วนแต่เป็นผลผลิตจากคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ อีกเช่นกัน

ในยุคของอาจารย์ประจิต ยศสุนทร เป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่ของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ประมาณปี พ.ศ. 2522 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเป็นอย่างมาก จึงได้เชิญ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

รองศาสตราจารย์สุธี เอกะหิตานนท์ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งคณบดีของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาเป็นที่ปรึกษาทางด้านพัฒนาบุคลากรของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ อย่างเป็นทางการ ท่านได้เข้ามาวางระบบพัฒนาบุคลากร และสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมรูปแบบต่าง ๆ ฝึกอบรมพนักงานสาขา ฝึกอบรมหัวหน้างาน ฝึกอบรมผู้บริหาร โดยมีอาจารย์ของคณะฯ ไปช่วยจัดการเรียนการสอนที่ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ด้วย มีโครงการอบรมมากมาย โครงการอบรมที่จัดยาวนานที่สุดซึ่งริเริ่มสมัยรองศาสตราจารย์สุธีคือ โครงการอบรมที่มีเนื้อหาหลักสูตรเหมือน Mini MBA หลักสูตรนี้จัดอบรมให้กับผู้บริหารภายในธนาคารไทยพาณิชย์ฯ อบรมในช่วงเย็น ใช้เวลาเรียน 250 ชั่วโมง เป็นเวลา 6 เดือน จัดอยู่ประมาณรุ่นสองรุ่น คณะฯ จึงได้เปิดหลักสูตรของโครงการ MMP (Modern Managers Program) จึงถือได้ว่าหลักสูตรที่ใช้สำหรับการอบรมของธนาคารไทยพาณิชย์เป็นหลักสูตรนำร่องของ MMP ในระยะแรกของหลักสูตรนี้ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ใช้ชื่อว่า หลักสูตรการบริหารธุรกิจ เมื่อคณะฯ จัดโครงการ

อบรม MMP ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ จึงได้เปลี่ยนชื่อตามเป็นโครงการเสริมสร้างผู้จัดการยุคใหม่ และสุดท้ายได้เปลี่ยนชื่อเป็นหลักสูตร BCD - Business Concept Development รวมระยะเวลาที่จัดหลักสูตรนี้ต่อเนื่องมาถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า 30 ปี เนื้อหาหลักสูตรนี้มุ่งเน้นการพัฒนาคนทางด้านบริหารธุรกิจแก่พนักงานของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ระดับผู้บริหารสาขากับระดับ Middle Manager ของสำนักงานใหญ่ กล่าวได้ว่าพนักงานของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ จำนวนมากเป็นลูกศิษย์ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีได้อีกด้วย

โครงการที่มีความเข้มแข็งมากอีกโครงการหนึ่งคือโครงการเสริมศักยภาพนักธุรกิจมือโปร (SCB SME Intelligent Entrepreneur Program - IEP) เป็นโครงการสร้างเถ้าแก่ โดยเชิญเจ้าของกิจการที่เป็นลูกค้าธนาคารไทยพาณิชย์ฯ มาร่วมอบรม โดยเน้นการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อเพิ่มพูนทักษะและเสริมสร้างศักยภาพในการวิเคราะห์ธุรกิจและการพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับธุรกิจ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารธุรกิจ โครงการนี้จัดอบรมต่อเนื่องมาเป็นเวลา 10 ปีแล้ว

> “ การจัดอบรมของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ได้มีการผลิตสื่อที่ใช้ในการอบรม โดยนำกรณีศึกษาจากสถานการณ์จริงในธุรกิจแต่ละด้าน เช่น ธุรกิจส่งออก มาเป็นกรณีตัวอย่าง ”

นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือระหว่างคณะฯ กับธนาคารไทยพาณิชย์ฯ หลักสูตรด้าน Management เช่น Supervisory Training นำการอบรมโดยรองศาสตราจารย์สุธี และรองศาสตราจารย์ไพลิน จัดอบรมให้แก่พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ประมาณ 40 - 50 รุ่น เพราะฉะนั้นผู้จัดการสาขาในรุ่นก่อนจะต้องรู้จักอาจารย์ทั้งสองท่านนี้ รวมทั้งหลักสูตรด้านสินเชื่อทางด้านธุรกิจการเงินทั้งหลาย วิทยากรซึ่งเป็นอาจารย์ของคณะฯ เช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนพร พึ่งบุญ ณ อยุธยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราวลัย ชัยปาณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยรัตน์ กฤษณามระ มาช่วยจัดอบรมอยู่หลายปี และในการจัดอบรมของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ได้มีการผลิตสื่อที่ใช้ในการอบรม โดยนำกรณีศึกษาจากสถานการณ์จริงในธุรกิจแต่ละด้าน เช่น ธุรกิจส่งออก มาเป็นกรณีตัวอย่างเพื่อฝึกให้พนักงานของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ แก้ไขปัญหา ซึ่งในช่วงเวลานั้นไม่มีสถาบันการศึกษาใดนำสถานการณ์จริงมาใช้ในการฝึกอบรม ทำให้พนักงานสินเชื่อของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ได้รับการยอมรับและได้ชื่อว่าเก่งที่สุดในยุคนั้น เป็นโอกาสให้พนักงานของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ เจริญก้าวหน้าในอาชีพไปเป็นผู้บริหารระดับสูงขององค์กรอื่น ๆ อีกมากมาย

นับได้ว่าสาเหตุที่ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ มีวัฒนธรรมที่ดีได้ทุกวันนี้ เพราะได้รากฐานการถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์จริงจากคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นั่นคือการได้ศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานร่วมกันด้วยความรู้สึกของความเป็นพี่เป็นน้อง ก่อให้เกิดสายสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างธนาคารไทยพาณิชย์ฯ กับคณะฯ เปรียบเสมือน “เราเกิดมาด้วยกัน”

การจัดอบรมให้สมาชิกหอการค้าทั่วประเทศ (พ.ศ. 2526 - พ.ศ. 2531)

ในปี พ.ศ. 2526 สหรัฐอเมริกาในช่วงเวลาของประธานาธิบดีริชาร์ด นิกสัน ได้มีนโยบายจะให้ความช่วยเหลือประเทศที่กำลังพัฒนา โดยจะให้ความช่วยเหลือกับภาคเอกชนหรือสถาบันการศึกษาโดยตรง ไม่ผ่านรัฐบาลไทย เงินสนับสนุนดังกล่าวนี้ได้เข้ามาที่มูลนิธิ IMET (International Management Education for Thailand Foundation) เพื่อจัดอบรมพัฒนานักธุรกิจขนาดย่อมทั่วประเทศ โดยร่วมมือกับสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันที่ร่วมกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในสหรัฐอเมริกา ผลิตมหาบัณฑิต MBA ในภาคภาษาอังกฤษ แต่สถาบันศศินทร์ฯ ไม่มีคณาจารย์ประจำมากเพียงพอ เพราะส่วนใหญ่เป็นคณาจารย์ชาวต่างประเทศ ศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการสถาบัน และรองศาสตราจารย์สุธี เอกะหิตานนท์ คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีและผู้ร่วมก่อตั้งสถาบันศศินทร์ฯ ทั้งยังเป็นกรรมการของสถาบันฯ ในขณะนั้นด้วย จึงได้จัดทำโครงการอบรม/พัฒนาผู้ประกอบธุรกิจขนาดย่อม โดยมีคณาจารย์ของคณะฯ เป็นวิทยากร ทำให้คณาจารย์ได้สัมผัสกับนักธุรกิจ ได้เข้าใจ ได้เห็นวิธีการบริหารจัดการ และได้นำความรู้ด้านบริหารธุรกิจไปพัฒนานักบริหารด้วย โครงการนี้เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2526 ถึง พ.ศ. 2531 เป็นระยะเวลา 6 ปี โดยจัดการอบรม 54 ครั้ง ในเขตพื้นที่ 42 จังหวัด ซึ่งมีผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น 2,737 คน ครอบคลุมทุกภาคของประเทศ ลักษณะการจัดอบรมในรูปของ Mobile และทำสื่อการสอนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งวีดิทัศน์ใน 5 หัวข้อวิชา คือ การจัดการ การบัญชีต้นทุน การตลาด การเงิน และข้อมูลข่าวสาร

การก่อตั้งโครงการเสริมสร้างผู้จัดการยุคใหม่ MMP (Modern Managers Program)

ในปี พ.ศ. 2527 หลังจากคณะฯ ได้มีประสบการณ์ในการเข้าไปร่วมจัดหลักสูตรอบรมพัฒนาพนักงานขององค์กรธุรกิจต่าง ๆ อย่างเป็นทางการระยะหนึ่งแล้ว รองศาสตราจารย์สุธี เอกะหิตานนท์ ซึ่งดำรงตำแหน่งคณบดีในช่วงเวลานั้น ได้เล็งเห็นความสำคัญในการที่จะเชื่อมโยงความรู้ทางด้านการบริหารธุรกิจที่เป็นสาขาวิชาหลักที่คณะฯ เปิดสอนเข้าสู่สังคมธุรกิจ จึงปรึกษากับคณาจารย์ของคณะฯ ว่า ผู้ที่อยู่ในอาชีพบริหารธุรกิจไม่มีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองด้วยความรู้ทางการบริหารสมัยใหม่ เพราะการศึกษาบริหารธุรกิจมีอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยอาชีวะเท่านั้น เรียนจบแค่ไหนก็แค่นั้น ไม่มีโอกาสได้เพิ่มเติมความรู้ จึงคิดว่าคณะฯ น่าจะช่วยเหลือสังคม ช่วยเหลือคนที่อยู่ในอาชีพนี้ได้อย่างไร เพราะคนทำงานอยากได้ความรู้เพิ่มเติม แต่เขาไม่สามารถหยุดงานมาเรียนต่อได้ ในขณะที่คณะฯ ก็สอนเกี่ยวกับบริหารธุรกิจ การจัดการ ก็น่าจะถ่ายทอดความรู้วิชาการให้คนทำงานได้ ขณะเดียวกันอาจารย์ของคณะฯ ก็จะได้ความรู้จากประสบการณ์ของเขาด้วย จึงได้คิดทำหลักสูตรนี้ขึ้นมา โดยใช้หลัก MBA เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขึ้น และตั้งชื่อหลักสูตรนี้ว่า MMP (Modern Managers Program) ที่ไม่ใช้ชื่อ Mini MBA เพราะไม่ใช่เป็นการย่อส่วน MBA แต่เป็นความรู้ที่ทันสมัยซึ่งผู้เรียนนำไปใช้งานได้

โครงการนี้ ผู้เข้าเรียนไม่ต้องสำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาใดมาก่อน เพียงแต่มีประสบการณ์ในการทำงาน และสามารถเข้าเรียนได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาในหลักสูตร ถือว่าสำเร็จการศึกษาและได้รับวุฒิบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามระเบียบการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัย

โครงการนี้เป็นโครงการที่ให้บริการวิชาการแก่สังคม และเป็นที่ต้องการของธุรกิจต่างๆ เปิดอบรมครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2527 ปัจจุบันนี้ดำเนินการต่อเนื่องมาเป็นปีที่ 30 แล้ว รวมการจัดอบรมนักธุรกิจมาแล้ว 62 รุ่น จำนวน 3,922 คน

(Academic Service and Training Center)

ในปี พ.ศ. 2532 คณะฯ ได้จัดตั้งศูนย์บริการวิชาการและฝึกอบรม (Academic Service and Training Center) เพื่อให้บริการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์ และทักษะการบริหารให้แก่บุคคลทั่วไป องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน การให้บริการทางวิชาการของศูนย์บริการวิชาการฯ ประกอบด้วย 3 ลักษณะคือ การจัดหลักสูตรอบรมตามความต้องการของผู้รับบริการ ทั้งหลักสูตรที่เน้นความรู้เฉพาะสาขา หรือผสมผสานองค์ความรู้จากหลายสาขาวิชา ทั้งหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว การรับงานเป็นที่ปรึกษา แนะนำเพื่อพัฒนางาน ปรับปรุงระบบงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร

ส่วนหนึ่งขององค์กรธุรกิจต่างๆ ที่คณะฯ ได้ให้บริการทางวิชาการ

บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

บริษัทเซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

บริษัทสยามกลการ จำกัด

การเคหะแห่งชาติ

ธนาคารออมสิน

ทำเนียบคณบดี

ศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ

คณบดีคนแรก พ.ศ. 2486 - พ.ศ. 2507

ท่านศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ (เสริม กฤษณามระ) เป็นบุตรของอำมาตย์เอกพระยาราชธนพิทักษ์ (สังข์ กฤษณามระ) และคุณหญิงราชธนพิทักษ์ (แสง ศรัทธาคุ้ม)

เริ่มการศึกษาตามแบบเรียนเร็วที่โรงเรียนวัดศรีดอนชัย ตำบลช้างคลาน จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากท่านเจ้าคุณพ่อซึ่งเป็นข้าราชการ ไปเป็นข้าหลวงคลังภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ต่อมาย้ายตามเจ้าคุณพ่อที่ต้องไปรับราชการที่ภูเก็ต จึงย้ายมาเรียนต่อที่โรงเรียนวรสิทธิประดิษฐ์ จนจบชั้น 3 ตามหลักสูตรกระทรวงธรรมการ ต่อมาก็ย้ายตามเจ้าคุณพ่อมาเรียนที่โรงเรียนราชวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร สังกัดกระทรวงธรรมการ ต่อมาโรงเรียนได้ย้ายไปอยู่ที่ตำบลบางขวาง จังหวัดนนทบุรี จนสอบไล่ได้ชั้นสูงสุดของโรงเรียน (upper six ซึ่งเป็นระดับที่สามารถเทียบชั้นเพื่อเรียนต่อระดับอุดมศึกษาในประเทศอังกฤษได้) จึงเข้ารับราชการที่กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ในปี พ.ศ. 2456 ในตำแหน่งเสมียนกรมที่ปรึกษาการคลัง

ต่อมาช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2458 ท่านได้สอบชิงทุนของกระทรวงพระคลังมหาสมบัติได้ไปเรียนต่อที่ประเทศอังกฤษจนจบหลักสูตร ACA จากสถาบัน The Institute of Chartered Accountants in England and Wales ในปี พ.ศ. 2464 นับเป็นคนไทยคนแรกที่จบหลักสูตรดังกล่าว สมัครเป็นสมาชิกสามัญของสถาบันก่อนเดินทางกลับประเทศไทยถึงกรุงเทพฯ เมื่อปี พ.ศ. 2465 และกลับเข้ารับราชการที่กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ได้รับการบรรจุในตำแหน่งเสมียนอังกฤษ (ต่ำอัตรา) ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2465 พร้อมทั้งได้บรรดาศักดิ์เป็นหลวงกฤษณามระพัต ในฐานะที่จบการศึกษาจากต่างประเทศ ลาออกจากกระทรวงพระคลังมหาสมบัติเข้าทำงานในกรมบัญชีกลาง ตำแหน่งนายเวรชั้น 2 ต่อมาโอนไปอยู่กรมตรวจเงินแผ่นดิน ตำแหน่งนายเวรชั้น 1 (ต่ำอัตรา) ภายหลังต่อมาเปลี่ยนชื่อตำแหน่งเป็นปลัดกรมชั้น 1 รับราชการอยู่ในกรมตรวจเงินแผ่นดิน จนได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ช่วยอธิบดีกรมตรวจเงินแผ่นดิน ในปี พ.ศ. 2472

ต่อมาได้โอนจากกรมตรวจเงินแผ่นดินมาที่กรมบัญชีกลางอีกครั้ง พร้อมรักษาการอธิบดีกรมบัญชีกลางเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2472 ได้รับตำแหน่งอธิบดีกรมบัญชีกลางเดือนเมษายน พ.ศ. 2472 ขณะนั้นมีอายุเพียง 32 ปี และได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นพระยาไชยยศสมบัติ

เมื่อเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้เป็นสมาชิกชั่วคราวในสภาผู้แทนราษฎร ระหว่างวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ถึงวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2475 เป็นผู้อำนวยการบัญชีใหญ่กรมรถไฟหลวง ระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2475 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2478 ตำแหน่งสำคัญที่สุดตำแหน่งหนึ่งของท่านคือ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2478 ในวัย 38 ปี และพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีการยุบสภาในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2481 และเป็นช่วงเวลาที่ท่านได้รับเชิญจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้มาริเริ่มก่อตั้งและวางหลักสูตรการสอนในแผนกวิชาการบัญชีและการพาณิชย์ในคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ท่านได้เป็นประธานคณะกรรมการโครงการวางหลักสูตรการศึกษาวิชาการบัญชีและการพาณิชย์ โดยคำสั่งลงวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2481 และคณะกรรมการชุดนี้ได้วางหลักสูตรเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2481 และท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าแผนกวิชาการบัญชีและการพาณิชย์ ต่อมาเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2486 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ยกฐานะแผนกวิชาอิสระวิชาการบัญชีและการพาณิชย์ขึ้นเป็นคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และแต่งตั้งท่านเป็นคณบดี (กิตติมศักดิ์) นับเป็นคณบดีคนแรกของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ท่านได้วางรากฐานและบริหารคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีให้เจริญก้าวหน้าจนถึงวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2507 ท่านจึงได้ลาออกเนื่องจากสุขภาพไม่ดี รวมเวลาที่ได้ก่อตั้งคณะและดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของคณะมากว่า 25 ปี นับเป็นผู้มีคุณูปการกับคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีอย่างสูงสุด

ศาสตราจารย์อุปการคุณ อาภรณ์ กฤษณามระ

คณบดีคนที่ 2 พ.ศ. 2507 - พ.ศ. 2514

ท่านสำเร็จการศึกษาปริญญาตรี B.A. (com.) เกียรตินิยมอันดับ 1 จากมหาวิทยาลัย Manchester ประเทศอังกฤษ และศึกษาภาษาฝรั่งเศสที่มหาวิทยาลัย Grenoble ประเทศฝรั่งเศส

ท่านมีส่วนร่วมกับคณะฯ มาตั้งแต่ต้น โดยได้รับเชิญเป็นหนึ่งในคณะกรรมการวางโครงการและหลักสูตรแผนกวิชาการบัญชี การพาณิชย์ และเศรษฐศาสตร์ในปี พ.ศ. 2481 ในปีถัดมาคือ ปี พ.ศ. 2482 เริ่มมีหลักสูตรพาณิชย-ศาสตรบัณฑิตขึ้นเป็นแห่งแรกของประเทศไทย ท่านก็ได้รับเชิญให้มาสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ วิชาการธนาคาร และวิชาระเบียบธุรกิจจนได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าแผนกวิชาพาณิชยศาสตร์ในปี พ.ศ. 2493 และหัวหน้าแผนกวิชาการธนาคารและการเงินในปี พ.ศ. 2513

ท่านไม่ใช่อาจารย์ประจำ โดยท่านทำงานที่ธนาคารไทยพาณิชย์ (แบงก์สยามกัมมาจล) จนได้รับตำแหน่งสูงสุดเป็นกรรมการผู้จัดการของธนาคาร ส่วนงานที่คณะฯ ท่านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีในปี พ.ศ. 2507 จนถึงปี พ.ศ. 2514 และได้รับแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์อุปการคุณในปี พ.ศ. 2515

การพัฒนาคณะฯ ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งคณบดี

- ท่านเป็นผู้อำนวยการการวางโครงการการจัดตั้งคณะเศรษฐศาสตร์ โดยรวมแผนกวิชาเศรษฐศาสตร์ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีกับแผนกวิชาการคลังของคณะรัฐศาสตร์ ยกฐานะขึ้นเป็นคณะเศรษฐศาสตร์ในปี พ.ศ. 2513
- การเปิดหลักสูตรปริญญาโท แผนกวิชาสถิติ ในปี พ.ศ. 2509
- การเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาการสอบบัญชี ในปี พ.ศ. 2510
- การเปิดหลักสูตรวิชาการธนาคารและการเงิน ในปี พ.ศ. 2513

ศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ

คณบดีคนที่ 3 พ.ศ. 2514 - พ.ศ. 2518

ท่านเป็นนิสิตของคณะฯ รุ่นที่ 7 เข้าศึกษาในปี พ.ศ. 2488 แต่ศึกษาอยู่เพียง 2 ปี ก็ได้ไปศึกษาต่อและสำเร็จการศึกษา B.A. (com.) จากมหาวิทยาลัย Manchester ประเทศอังกฤษ นอกจากนั้นท่านยังสำเร็จการศึกษาและเป็นสมาชิกของ The Institute of Chartered Accountants in England and Wales ในปี พ.ศ. 2498

ท่านเข้าเป็นอาจารย์ของคณะฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2499 เป็นหัวหน้าภาควิชาการบัญชีในปี พ.ศ. 2507 เป็นเลขาธิการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2513 เป็นหัวหน้าภาควิชาการธนาคารและการเงิน ปี พ.ศ. 2514 เป็นคณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีในปี พ.ศ. 2514 และดำรงตำแหน่งจนถึงปี พ.ศ. 2518

นอกจากนั้นท่านยังเป็นรองอธิการบดีฝ่ายบริหาร รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นรองอธิการบดีฝ่ายทรัพย์สิน และดำรงตำแหน่งอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2518 จนถึงปี พ.ศ. 2520

ท่านทำงานและดำรงตำแหน่งอีกมาก เช่น เป็นผู้อำนวยการสถาบันภาษา เป็นผู้อำนวยการสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศิรินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 จนกระทั่งปัจจุบัน ท่านได้รับตำแหน่งศาสตราจารย์กิตติคุณจากสภามหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2529 และได้รับพระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2530

การพัฒนาคณะฯ ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งคณบดี

- เปิดหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี
- เป็นประธานกรรมการพัฒนาหลักสูตรคณะฯ
- เป็นกรรมการทุนธนาคารไทยพาณิชย์เพื่อพัฒนาอาจารย์ในการศึกษาต่างประเทศ
- เป็นกรรมการสร้างตึกสถิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เป็นกรรมการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ ICL 1902
- เป็นประธานกรรมการพัฒนาอาจารย์โครงการความร่วมมือกับรัฐบาลสวีเดน
- เป็นกรรมการจัดตั้งคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เป็นกรรมการในการเปลี่ยนการศึกษาระบบรายปีเป็นการศึกษาระบบหน่วยกิตของคณะฯ
- เปิดหลักสูตรปริญญาโท ด้านวิชาการธนาคารและการเงิน

ศาสตราจารย์กิตติคุณ เถาวัลย์ นันทาภิวัฒน์

คณบดีคนที่ 4 พ.ศ. 2518 - พ.ศ. 2522

ท่านเป็นนิสิตของคณะฯ รุ่นที่ 6 เข้าศึกษาในปี พ.ศ. 2487 และสำเร็จการศึกษาปริญญาพาณิชยศาสตรบัณฑิต และปริญญาตรี (B. Com) จากมหาวิทยาลัย Birmingham ประเทศอังกฤษ เข้ารับราชการเป็นอาจารย์ประจำของคณะฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2499 เป็นหัวหน้าภาควิชาพาณิชยศาสตร์ในปี พ.ศ. 2518 และเป็นคณบดีในปีเดียวกัน ท่านเป็นคณบดีจนถึงปี พ.ศ. 2522

การพัฒนาคณะฯ ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งคณบดี

ในขณะที่ดำรงตำแหน่งคณบดี ท่านได้ทำงานที่ธนาคารแหลมทองด้วย และเนื่องจากท่านเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงและกว้างขวางในวงการธุรกิจ มีประสบการณ์ทำงานธุรกิจจริง อีกทั้งได้รับความร่วมมือจากนักธุรกิจอื่นมาช่วยงาน ทำให้การสอนในคณะฯ มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น เป็นแกนนำสำคัญในการพัฒนาและความสำเร็จของคณะฯ ในระหว่างช่วง 2 ทศวรรษ ปี พ.ศ. 2500 - 2522 มีการพัฒนาคณะฯ ในทุกด้าน ทั้งทางด้านวิชาการ กิจการนิสิต และการบริหารบุคคล ส่งเสริมคณาจารย์ในการพัฒนาความรู้ความสามารถ และเพิ่มวุฒิทางการศึกษา สนับสนุนการสร้างผลงานทางวิชาการ เพื่อการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

ท่านมีความผูกพันกับคณะฯ อย่างไม่เสื่อมคลาย ได้ไปร่วมงานที่คณะฯ และสมาคมนิสิตเก่าฯ จัดทุกครั้งที่โอกาสอำนวย เป็นผู้มีความใกล้ชิดกับนิสิตเก่าและบุคลากรของคณะฯ เป็นอย่างมาก

รองศาสตราจารย์สุธี เอกะหิตานนท์

คณบดีคนที่ 5 พ.ศ. 2522 - พ.ศ. 2530

ท่านเป็นนิสิตของคณะฯ รุ่นที่ 11 เข้าศึกษาในปี พ.ศ 2493 แต่ศึกษาอยู่เพียง 1 ปี ก็สอบชิงทุนของกระทรวงศึกษาธิการไปศึกษาต่อที่ประเทศอังกฤษ ได้รับ Certificate in English Studies (with Distinction) และ B.A. (Industrial Economics) จาก University of Nottingham ท่านกลับมารายงานตัวเป็นอาจารย์ประจำที่คณะฯ เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2499

หลังจากนั้นก็ได้รับทุนรัฐบาลไปศึกษาต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รับ Certificate in Economic Development and Planning และ M.A. Economics จากมหาวิทยาลัย Vanderbilt และต่อมาก็ได้รับทุนมูลนิธิฟอร์ด ไปศึกษาและสัมมนาที่ Graduate School of Business, Stanford University ได้รับ Certificate in Management of Human Resources

ในเวลาต่อมาได้รับทุนธนาคารไทยพาณิชย์ ไปศึกษาต่อในหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตทางบริหารธุรกิจ สาขาพฤติกรรมองค์การ ผ่าน Comprehensive Examination จาก Graduate School of Business, University of Colorado

รองศาสตราจารย์สุธี เอกะหิตานนท์ เข้าเป็นอาจารย์ประจำของคณะฯ ในปี พ.ศ. 2499 และในปี พ.ศ. 2522 ได้รับการสรรหาเป็นคณบดีคนแรกของคณะฯ ตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2522 และได้รับการสรรหาให้ดำรงตำแหน่งอีกวาระในปี พ.ศ. 2526 จนถึง พ.ศ. 2530 เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย ประเภทผู้บริหาร และเกษียณอายุราชการในปี พ.ศ. 2537 รวมอายุราชการ 38 ปี นอกจากนี้ยังได้รับแต่งตั้งจากสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้เป็นกรรมการอำนวยการของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 จนถึง พ.ศ. 2549 รักษาการแทนรองผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึง พ.ศ. 2554 และรองผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2556

ในด้านวิชาชีพ รองศาสตราจารย์สุธี เอกะหิตานนท์ ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (Thailand Management Association - TMA) 2 วาระ (พ.ศ. 2525 - พ.ศ. 2527) เป็น Vice-President, Asian Association of Management Organisations (AAMO) (พ.ศ. 2526 - พ.ศ. 2528) และเป็นกรรมการ Board of Trustees ของสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 จนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพัฒนาคณะฯ ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งคณบดี

ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์และคณะฯ พัฒนาสัมพันธภาพกับภาคธุรกิจและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์วิชาชีพแก่คณาจารย์ และให้บริการทางวิชาการแก่ภาคธุรกิจและรัฐวิสาหกิจ ทำให้การสอนและถ่ายทอดวิชาการของคณาจารย์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ในเวลาเดียวกัน ภาคธุรกิจก็ได้รับประโยชน์ด้านวิชาการ ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น และได้ตระหนักถึงความสามารถของคณาจารย์และคุณประโยชน์ของคณะฯ ที่มีต่อสังคมยิ่งขึ้น

วิเริ่มโครงการเสริมสร้างผู้จัดการยุคใหม่ (Modern Managers Program - MMP) ในปี พ.ศ. 2527 ซึ่งเป็นการบริการทางวิชาการแก่สังคมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อทั้งภาคธุรกิจ รัฐวิสาหกิจ และราชการ ดังจะเห็นได้ว่า โครงการเสริมสร้างผู้จัดการยุคใหม่ (MMP) ยังคงให้บริการอย่างต่อเนื่องมาครบ 30 ปี ในปี พ.ศ. 2557

วิเริ่มการสอนโดยใช้กรณีศึกษา (Teaching by the Case Method) เข้ามาเสริมในระบบการเรียนการสอนของคณะฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการถ่ายทอดความรู้แก่นิสิต (วิธีการสอนด้วยกรณีศึกษานี้ ใช้อยู่ในวิทยาลัยธุรกิจของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด และมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด เป็นวิธีการสอนหลักเท่านั้น)

เปลี่ยนแปลงและพัฒนาหลักสูตรพาณิชยศาสตรบัณฑิต และพาณิชยศาสตรมหาบัณฑิตเป็นหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (BBA) และบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA) และเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตภาคนอกเวลาราชการ (MBA Executive) เพื่อสนองความต้องการของผู้ประสงค์ที่จะก้าวหน้าในวิชาชีพของตนโดยไม่ต้องลาออกจากงานเพื่อศึกษาต่อ

เป็นกรรมการโครงการผลิตนักบริหารระดับกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อก่อตั้งสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2525 โดยเป็นผู้ติดต่อเจรจาประสานงานกับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยต่างประเทศ และรายงานต่อคณะกรรมการโครงการฯ จนถึงระดับการตัดสินใจ

ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (Thailand Management Association - TMA) 2 วาระ และนำคณะฯ เข้าเป็นสมาชิกของสมาคมฯ

นำคณะฯ และคณาจารย์ ร่วมกับสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ฯ ดำเนินการอบรมนักบริหารธุรกิจขนาดย่อมและขนาดกลางทั่วประเทศในเกือบทุกจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. 2526 - พ.ศ. 2532 ด้วยเงินทุนสนับสนุนของมูลนิธิเพื่อสถาบันการศึกษาวิชาการจัดการแห่งประเทศไทย

วิเริ่มการนำคณะผู้บริหารและคณาจารย์ที่ปรึกษาพบกับผู้ปกครองของนิสิตใหม่ที่เข้าศึกษาในคณะฯ เพื่อทำความรู้จักและเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกัน

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นราศรี ไววนิชกุล

คณบดีคนที่ 6 พ.ศ. 2530 - พ.ศ. 2534

ท่านเป็นนิสิตของคณะฯ รุ่นที่ 12 เข้าศึกษาในปี พ.ศ. 2493 เข้ารับราชการเป็นอาจารย์ของคณะฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2499 เป็นหัวหน้าภาควิชาพาณิชยศาสตร์ ปี พ.ศ. 2522 เป็นรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2525 และท่านดำรงตำแหน่งคณบดีของคณะฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 ถึง พ.ศ. 2534 อันเป็นช่วงที่มีการก่อสร้างอาคารอนุสรณ์ 50 ปี

การพัฒนาคณะฯ ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งคณบดี

ในโอกาสครบรอบ 50 ปีของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ท่านได้ของบประมาณจากสำนักงานงบประมาณและระดมทุนจากองค์กรธุรกิจและคณาจารย์ ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน รวมทั้งจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างอาคารอนุสรณ์ 50 ปี

พัฒนาหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) ร่วมกับคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ภายใต้โครงการปริญญาเอกร่วมสาขาบริหารธุรกิจ (Joint Doctoral Degree Program) เป็นหลักสูตรแรกและหลักสูตรเดียวของประเทศไทยที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างสถาบันชั้นนำของประเทศ

ท่านได้วิเริ่มโครงการหลายโครงการดังต่อไปนี้

- โครงการการเขียนกรณีศึกษาเพื่อใช้ในการเรียนการสอน

  ด้วยวัตถุประสงค์ที่จะให้คณาจารย์ได้พัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในด้านบริหารธุรกิจ มีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีด้านการบริหารธุรกิจกับกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริงในประเทศ เพื่อให้นิสิตได้มีโอกาสเรียนรู้ปัญหาและรู้จักแก้ปัญหา ตัดสินใจได้เหมาะสม และมีการวิเคราะห์กรณีศึกษาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกันระหว่างอาจารย์กับลูกศิษย์

  ในปี พ.ศ. 2533 คณะฯ ได้ของบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยให้คณาจารย์ของคณะฯ ในทุกสาขาได้เรียนรู้วิธีการเขียนกรณีศึกษา และสร้างกรณีศึกษาไว้ใช้ประกอบการเรียนการสอนของคณะฯ

- โครงการพัฒนาธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (SME – Small and Medium Enterprise)

  คณะฯ ได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง เพื่อทำการวิจัย อบรม และให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง ในขณะนั้นได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่น มีการทำการวิจัยร่วมกัน และมีการแลกเปลี่ยนความรู้ในด้านการพัฒนาผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง

- โครงการ SMP (Senior Managers Program)

  ริเริ่มให้มีโครงการอบรมผู้จัดการระดับสูง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้จัดการ โดยจัดหัวข้อการอบรมต่อยอดจากโครงการอบรมเดิมของคณะฯ

- โครงการพัฒนาคณาจารย์ภาควิชาพาณิชยศาสตร์

  มีการริเริ่มพัฒนาคณาจารย์ด้วยการไปดูงานต่างประเทศ โดยเริ่มจากภาควิชาพาณิชยศาสตร์ไปศึกษาดูงานมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่นหลายมหาวิทยาลัย และเยี่ยมชมบริษัทในประเทศญี่ปุ่นหลายบริษัท เป็นการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนคณาจารย์ และทำงานวิจัยร่วมกัน ทั้งนี้ได้รับเงินสนับสนุนจากบริษัทมินิแบร์ จำกัด

  ขอทุน Japan Foundation และ The Japan Society for the Promotion of Science (JSPS) เพื่อพัฒนาศักยภาพคณาจารย์ทั้งในด้านการวิจัยและการเรียนการสอน

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.คุณหญิงสุชาดา กีระนันทน์

คณบดีคนที่ 7 พ.ศ. 2534 - พ.ศ. 2542

ท่านเป็นนิสิตของคณะฯ รุ่นที่ 24 เข้าศึกษาในปี พ.ศ. 2506 สำเร็จการศึกษาพาณิชยศาสตรบัณฑิต (สถิติ) เกียรตินิยมอันดับ 1 เหรียญทอง และสำเร็จปริญญาเอก (สถิติ) จาก Harvard University สหรัฐอเมริกา ด้วยทุน AID และทุนส่วนตัว

เข้ารับราชการเป็นอาจารย์ของคณะฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 ลาออกไปศึกษาต่อเมื่อปี พ.ศ. 2516 และกลับเข้ารับราชการใหม่ที่คณะเมื่อปี พ.ศ. 2521 เป็นหัวหน้าภาควิชาสถิติสองวาระ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 - พ.ศ. 2530 เป็นประธานสภาคณาจารย์ปี พ.ศ. 2531 - พ.ศ. 2532 และเป็นกรรมการสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 - พ.ศ. 2551

นอกจากการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ของคณะฯ จนได้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นศาสตราจารย์ในสาขาวิชาสถิติเมื่อปี พ.ศ. 2541 ยังได้ทำหน้าที่ด้านบริหารโดยดำรงตำแหน่งคณบดีสองวาระ ในช่วงปี พ.ศ. 2534 - พ.ศ. 2542 เป็นคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 - พ.ศ. 2547 และเป็นอธิการบดีหญิงคนแรกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปี พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2551

และยังมีประสบการณ์อื่นๆ ในอดีตอีก เช่น Visiting Assistant Professor, Department of Statistics, North Carolina State University สหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2519 - พ.ศ. 2521, TOEFL Policy Council (Board) Member นายกสมาคมนักเรียนเก่าฮาร์วาร์ดแห่งประเทศไทย นายกสมาคมสถิติแห่งประเทศไทย

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการบริหารโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ประธานคณะกรรมการดำเนินงานร้านภูฟ้า กรรมการสภากาชาดไทย กรรมการธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และกรรมการบริษัทเสริมสุข จำกัด (มหาชน)

การพัฒนาคณะฯ ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งคณบดี

พัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ และเปิดสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2535

ร่วมพัฒนาและวางระบบการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต ซึ่งเป็นโครงการร่วมระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ อันเป็นโครงการปริญญาเอกบริหารธุรกิจที่ริเริ่มโดย Association of Deans of Southeast Asian Graduate Schools of Management (ADSGM) และได้รับการสนับสนุนจาก CIDA เปิดสอนเป็นครั้งแรกในปีการศึกษา 2535

ระดมทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตกแต่งอาคารอนุสรณ์ 50 ปี และจัดซื้อโสตทัศนูปกรณ์สำหรับห้องเรียน รวมทั้งศูนย์ปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และห้องสมุดที่ทันสมัย

ปรับปรุงห้องเรียนทุกห้องในคณะฯ ด้วยการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ และจัดหาโสตทัศนูปกรณ์สำหรับการเรียนการสอน

พัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีเป็นคณะแรกในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตเข้าถึงห้องเรียน ห้องทำงานอาจารย์ทุกห้อง และฝ่ายบริหาร ใช้งานได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536

สนับสนุนและร่วมพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจระดับนานาชาติ (BBA) ซึ่งเป็นหลักสูตรนานาชาติในระดับปริญญาตรีหลักสูตรแรกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้นแบบหลักสูตรนานาชาติในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย เริ่มเปิดสอนในปี พ.ศ. 2539

เปิดสอนหลักสูตรปริญญาโททางการเงิน (M.S. Finance)

พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ (ศูนย์วิทยภัณฑ์) สำหรับนิสิต

พัฒนาห้อง Financial Lab สำหรับการเรียนการสอนด้านการเงิน รวมทั้งเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการทำงานวิจัยทางการเงิน เป็นห้องปฏิบัติการทางการเงินที่ทันสมัยในสถาบันการศึกษาเป็นแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทย

ดำเนินการให้มีการวางระบบบัญชี และพัฒนาระบบบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ เป็นต้นแบบระบบบัญชีที่ทันสมัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดวางระบบ MIS ในการบริหารงาน

ร่วมมือกับ The Institute of Internal Auditors ของสหรัฐอเมริกา ในการเปิดโปรแกรมการตรวจสอบภายในที่ได้รับการรับรอง (Endorsed Internal Audit Program) จากสถาบันผู้ตรวจสอบภายใน ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นสถาบันการศึกษาแห่งเดียวในประเทศไทยที่สอนโปรแกรมที่ได้รับการรับรองนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541

ริเริ่มและพัฒนาศูนย์การจัดหางาน (Placement Office) ของคณะฯ เป็นแห่งแรกในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พัฒนาระบบการบริหารงานกิจการนิสิตให้มีประสิทธิภาพในการสร้างเสริมนิสิตให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสัมมนาผู้นำนิสิต การจัดระบบการเชียร์ การบำเพ็ญประโยชน์ การทำบุญตักบาตรวันศุกร์เช้า สนับสนุนกิจกรรมสร้างประสบการณ์จริงในการบริหารงานให้นิสิตในโครงการบริษัทจำลอง เป็นต้น

รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช อภิเมธีธำรง

คณบดีคนที่ 8 พ.ศ. 2542 - พ.ศ. 2546

ท่านเป็นนิสิตของคณะฯ รุ่นที่ 21 เข้าศึกษาในปี พ.ศ. 2503 สำเร็จการศึกษาบัญชีบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับ 2 และ M.B.A. (Accounting) จาก Gothenburg School of Economics and Business Administration, Sweden และสำเร็จการศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอก M.A.S. (Accounting) และ Ph.D. (Finance) จาก University of Illinois, Urbana, U.S.A.

ท่านเข้าเป็นอาจารย์ของคณะฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 เป็นหัวหน้าภาควิชาการธนาคารและการเงิน เป็นประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของคณะฯ คนแรก เป็นผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการของคณะฯ คนแรก เป็นประธานกรรมการบริหารหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน จนกระทั่งดำรงตำแหน่งคณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีในปี พ.ศ. 2542 เกษียณอายุราชการในปี พ.ศ. 2546 รวมเวลารับราชการทั้งสิ้น 39 ปี

การพัฒนาคณะฯ ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งคณบดี

จัดสร้างห้องปฏิบัติการทางการจัดการ (Management Cockpit) เพื่อให้นิสิตรวมทั้งผู้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรระยะสั้นของคณะฯ และของหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีโอกาสเรียนรู้วิธีและหลักการการใช้ Balanced Scorecard และ Key Performance Index (KPI) ในการบริหารจัดการสมัยใหม่ ที่ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จัดสร้างศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ (Information Technology in Business Operation Center) เพื่อให้นิสิตที่ศึกษาทางด้าน Information Technology (IT) ทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติการ การใช้อุปกรณ์และโปรแกรมซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ทางด้านไอทีที่ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งการบริหารจัดการไอทีในยุคปัจจุบัน

เปิดโครงการอบรมเพื่อเตรียมตัวเป็นผู้ตรวจสอบภายในรับอนุญาตสากล (Endorsed Internal Auditing Program) ด้วยความร่วมมือและสนับสนุนจาก The Institute of Internal Auditors สหรัฐอเมริกา เพื่อสนับสนุนให้ผู้มีอาชีพผู้ตรวจสอบภายในสามารถเป็นผู้ตรวจสอบภายในรับอนุญาตสากล (Certified Internal Auditor หรือ CIA) ซึ่งเป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติงานได้ทั่วโลก

ดำเนินการให้คณะฯ จัดทำระบบประกันคุณภาพ (Quality Assurance) สำเร็จตามเงื่อนไขที่ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกำหนดไว้

สนับสนุนให้ภาควิชาต่าง ๆ ของคณะฯ มีการจัดสัมมนาทางวิชาการระดับนานาชาติ และมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เพื่อการแลกเปลี่ยนนิสิต และคณาจารย์ ทางด้านการเรียน การสอน และการวิจัย

ปัจจุบันได้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน และร่วมอยู่ในคณะที่ปรึกษาของคณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งแต่วันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2555 ทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ดนุชา คุณพนิชกิจ

คณบดีคนที่ 9 พ.ศ. 2546 - พ.ศ. 2550

ท่านเป็นนิสิตของคณะฯ รุ่นที่ 33 เข้าศึกษาในปี พ.ศ. 2515 สำเร็จการศึกษาบัญชีบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 เหรียญทอง สำเร็จการศึกษา M.B.A. (Accounting) ในปี พ.ศ. 2521 และ Ph.D. (Business Administration) ในปี พ.ศ. 2526 จาก University of Wisconsin–Madison ประเทศสหรัฐอเมริกา

เริ่มรับราชการเป็นอาจารย์ประจำของคณะฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 ในปี พ.ศ. 2541 ถึง พ.ศ. 2545 ดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาการบัญชี ในปี พ.ศ. 2546 ถึง พ.ศ. 2550 ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และในปี พ.ศ. 2551 ถึงปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำกับดูแลงานด้านการบัญชี การเงิน การบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ระบบการจัดการทรัพยากรของมหาวิทยาลัย (CU-ERP) และกำกับดูแลวิสาหกิจของมหาวิทยาลัย

การพัฒนาคณะฯ ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งคณบดี

- ประยุกต์เทคนิคการบริหารร่วมสมัยและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารคณะฯ ที่สำคัญได้แก่ การจัดทำ “Balanced Scorecard” ของคณะฯ และใช้เป็น “Roadmap” ในการบริหารคณะฯ การประชุมคณะกรรมการประจำคณะฯ ในลักษณะ “Paperless” การชำระเงินผ่านระบบการตัดบัญชี “On Line” การปรับปรุง “Website” คณะฯ โดยเชื่อมกับภาควิชาและหน่วยงานต่างๆ การใช้ระบบสแกนนิ้วมือในการบันทึกเวลาเข้างาน - ออกงาน

- พัฒนาด้านกายภาพของคณะฯ ที่สำคัญ ได้แก่ การปรับปรุงใหญ่ห้องอาหารบริเวณโถงใต้ตึกอาคารไชยยศสมบัติ 3 การปรับปรุงใหญ่บริเวณโถงใต้ตึกอาคารไชยยศสมบัติ 1 ห้องฝึกซ้อมดนตรีของนิสิต และห้องกิจกรรมต่างๆ ของนิสิต การปรับปรุงบริเวณลานหลังอาคารไชยยศสมบัติ 3 การสร้างอาคารเรือนกระจก การสร้างสนามบาสเกตบอล

- จัดตั้งกองทุนนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ เพื่อระดมทุนในการพัฒนาคณะฯ

- จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายการเงินของคณะฯ เพื่อวิเคราะห์แนวทางในการบริหารเงินรายได้ของคณะฯ และปรับปรุงกระบวนการกลั่นกรองงบประมาณประจำปี

- ส่งเสริมการใช้ห้องปฏิบัติการในการเรียนการสอน มีการสร้างห้องปฏิบัติการทางการเงิน (Financial Lab) ใหม่ เพื่อให้มีความทันสมัยมากขึ้น ทั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- เปิดหลักสูตรในระดับต่างๆ ได้แก่ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) สาขาวิชาการบัญชี หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด แขนงวิชาการตลาดเทคโนโลยีการสื่อสาร และแขนงวิชาการตลาดค้าปลีก หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา Aviation Management และสาขาวิชา Hospital and Health Care Management และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการกำกับดูแลกิจการ หลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ

- จัดตั้งสำนักงานวิริชกิจเพื่อรองรับการดำเนินงานอันเกิดจากการขยายตัวของหลักสูตรนานาชาติ และขยายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนคณาจารย์และนิสิต

- จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยได้รับความร่วมมือจากกระทรวงอุตสาหกรรม

- จัดโครงการพัฒนากรณีศึกษาบริษัทในประเทศไทยเพื่อใช้ในการเรียนการสอนของนิสิต

- ริเริ่มงาน “Open House” และ “ค่ายพาณิชย์ฯ - บัญชี” เพื่อให้ข้อมูลแก่นักเรียนที่สนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีที่คณะฯ

- ริเริ่ม Chulalongkorn Accounting and Finance Symposium (CAFS) ภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาควิชาการบัญชีกับภาควิชาการธนาคารและการเงิน เพื่อเป็นเวทีนานาชาติในการนำเสนอผลงานวิจัยขั้นสูง และจัดทำ Journal of Business Administration Research (JBAR) เพื่อเผยแพร่งานวิจัยขั้นสูง โดยมีคณาจารย์จากต่างประเทศร่วมเป็น Editorial Board

- ริเริ่มกิจกรรม “คณบดีพบนิสิต” เพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนิสิตในด้านต่างๆ

- ริเริ่มการแข่งขันประกวดแผนธุรกิจระดับอุดมศึกษาชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ โดยร่วมกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

- ส่งนิสิตเข้าร่วมโครงการ Students in Free Enterprises (SIFE) และมีนิสิต SIFE รุ่นแรกชนะการแข่งขันในระดับประเทศ และเป็นตัวแทนของประเทศไปแข่งขันในระดับนานาชาติ โดยได้รับรางวัล Rookies Award

- ส่งเสริมการแสดงออกซึ่งศักยภาพของนิสิต เช่น มีการจัดตั้งวงดนตรีสากลและวงดนตรีไทย จัดการแสดง “ดนตรีในสวน” โดยได้รับการสนับสนุนจากสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีแห่งจุฬาฯ มีการจัดงานวิพิธทัศนาเป็นครั้งแรก โดยได้รับความร่วมมือร่วมใจจากนิสิตทุกระดับในการหารายได้สนับสนุนกิจกรรมของคณะฯ

- ริเริ่มจัดงานปัจฉิมนิเทศให้กับนิสิตในระดับคณะฯ และจัดพิธี “ส่งบัณฑิต” ในวันพระราชทานปริญญาบัตร

รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ ตันละมัย

คณบดีคนที่ 10 พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2554

ท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโท MBA (Quantitative Business Analysis) จาก Indiana University ปริญญาโท M.S. in Engineering Management และปริญญาเอก Ph.D. (Engineering Management) จาก University of Missouri สหรัฐอเมริกา

เข้ารับราชการเป็นอาจารย์ของคณะฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 - พ.ศ. 2523 ก่อนลาออกไปศึกษาต่อ และกลับมาเป็นอาจารย์ของคณะฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 เป็นหัวหน้าภาควิชาพาณิชยศาสตร์ ปี พ.ศ. 2538 - พ.ศ. 2542 เป็นประธานคณะกรรมการดำเนินงานหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ปี พ.ศ. 2532 - พ.ศ. 2538 และปี พ.ศ. 2542 - พ.ศ. 2550 และดำรงตำแหน่งคณบดีของคณะฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2554

การพัฒนาคณะฯ ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งคณบดี

ริเริ่มนำคณะฯ เข้าสู่การรับรองมาตรฐานของ AACSB (The Association to Advance Collegiate Schools of Business) และคณะฯ ได้รับอนุมัติให้เข้าสู่กระบวนการรับรองคุณภาพอย่างเต็มรูปแบบ (Eligibility) ในปี พ.ศ. 2552 รับการเข้าตรวจเยี่ยมจาก Mentor และนำเสนอแผน Accreditation Plan อย่างเป็นทางการต่อ AACSB ในปี พ.ศ. 2554 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคณะฯ จนกระทั่งได้รับการรับรองมาตรฐานต่อไป

จัดตั้ง “สำนักการรับรองมาตรฐานนานาชาติ”

ริเริ่มโครงการเสริมสร้างนักวิจัยระดับนานาชาติ รวมถึงจัดตั้งรางวัลจากการตีพิมพ์ผลวิจัย (Publication Awards) เป็นครั้งแรก โดยกำหนดมูลค่ารางวัลตามระดับของวารสารต่าง ๆ (Tier)

ริเริ่มโครงการสนับสนุนการฝึกอบรมและเข้าร่วมนำเสนอผลงานวิชาการ โดยจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนเพิ่มเติมจากเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากภาควิชาและมหาวิทยาลัย

จัดโครงการ Research Camp เพื่อบรรลุเป้าหมายให้คณาจารย์ได้สร้างสรรค์หัวข้อโครงการวิจัยใหม่ มีการริเริ่มโครงการวิจัยร่วมกัน และมีการดำเนินการโครงการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม

ริเริ่มโครงการ Visiting Scholar เพื่อนำอาจารย์ชาวต่างชาติที่มีชื่อเสียงและผลงานระดับแนวหน้ามาถ่ายทอดและพัฒนาองค์ความรู้ร่วมกันกับคณาจารย์ของคณะฯ

ปรับเพิ่มอัตรากำลังบุคลากรสายสนับสนุนที่เป็นลูกจ้างเหมาจ่ายชั่วคราวให้เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย จำนวน 39 อัตรา

จัดโครงการที่เป็นการพัฒนาทักษะความสามารถและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร เช่น โครงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ โครงการ Competent Executive Officer (CEO)

เปิดหลักสูตรปริญญาเอกทางด้านบริหารธุรกิจ โดยมี 3 สาขาคือ การจัดการ การเงิน และการตลาด

เปิดหลักสูตรปริญญาเอกทางการเงินเชิงปริมาณ (Ph.D. in Quantitative Finance)

เปิดสาขาใหม่คือ สาขาการลงทุนทางการเงิน ในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (นานาชาติ)

ริเริ่มการรับตรงนิสิตในระดับปริญญาตรีเป็นครั้งแรก

ริเริ่มให้ทุน CBS Rising Star เพื่อจูงใจนักเรียนที่มีคะแนนสอบเข้าสูงสุดและเลือกคณะฯ เป็นอันดับแรกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี

จัดกิจกรรมให้นิสิตปริญญาตรีที่เข้าใหม่ทำกิจกรรมเพื่อสังคมภายใต้โครงการฟ้าใหม่ใจใส เพื่อฝึกให้นิสิตมีจิตใจพร้อมช่วยเหลือผู้ที่ด้อยกว่าในสังคม และการฝึกพัฒนาจิตใจการควบคุมอารมณ์ และจัดโครงการพาณิชย์บัญชีเพื่อชุมชน เพื่อสนับสนุนให้นิสิตทั้งปริญญาตรีและปริญญาโททำกิจกรรมที่นำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม

ต่อเติมอาคารมหิตลาธิเบศรอีก 4 ชั้น โดยประกอบไปด้วยห้องเรียน ห้องสัมมนา และห้องปฏิบัติการทางการเงิน

จัดกิจกรรมด้านวิชาการในวาระการครบรอบการจัดตั้งคณะฯ 70 ปี ในปี พ.ศ. 2551 โดยมีกิจกรรมที่โดดเด่นคือ 1. การสัมมนาวิชาการ “Business Innovation in the 21st Century” 2. การจัดอันดับธุรกิจที่มีนวัตกรรมยอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย (Thailand’s Most innovative Companies) และ 3. การประกวดแผนธุรกิจนวัตกรรมวาณิชย์

จัดกิจกรรมเฉลิมฉลองในโอกาสครบรอบ 72 ปีของการสถาปนาคณะฯ ในปี พ.ศ. 2553 โดยร่วมกับสมาคมนิสิตเก่าของคณะฯ จัดงานสัมมนาทางวิชาการในหัวข้อ “ก้าวสู่อนาคตด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์” (Innovation and Creativity for the Future) และจัดคอนเสิร์ตการกุศล “72 ปีบัญชีจุฬาฯ... เริงร่ากับเพลงสุนทราภรณ์” โดยนำรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายสมทบทุนมูลนิธิชัยพัฒนา เพื่อร่วมเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโรกาสที่ทรงพระชนมายุครบ 84 พรรษา ในปี พ.ศ. 2554

รองศาสตราจารย์ ดร.พสุ เดชะรินทร์

คณบดีคนที่ 11 พ.ศ. 2554 - ปัจจุบัน

ท่านเป็นนิสิตของคณะฯ รุ่นที่ 47 เข้าศึกษาในปี พ.ศ. 2529 สำเร็จการศึกษาบริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการ) ปริญญาโท M.B.A. (General Management) ที่ University of Colorado Boulder, U.S.A. และปริญญาเอก Ph.D. (Management of Technology) จาก School of Management, Asian Institute of Technology ประเทศไทย

เริ่มรับราชการเป็นอาจารย์ประจำของคณะฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 เป็นหัวหน้าภาควิชาพาณิชยศาสตร์ในปี พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2554 และดำรงตำแหน่งคณบดีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 ถึงปัจจุบัน

การพัฒนาคณะฯ ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งคณบดี

- พัฒนาและปรับเปลี่ยนเกณฑ์ในการส่งเสริมการวิจัย และเกณฑ์ในการให้รางวัลการตีพิมพ์ผลงานวิจัย เพื่อกระตุ้นให้คณาจารย์มีการทำวิจัยมากขึ้นและส่งเสริมการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติใน Tier ที่สูงเพิ่มขึ้น

- ร่วมมือกับสมาคมนิสิตเก่าฯ สมาคมศิษย์เก่า MBA และสมาคม MMP ซึ่งเป็นสมาคมศิษย์เก่าของคณะฯ ในการให้ทุนสนับสนุนการตีพิมพ์บทความทางวิชาการในวารสารระดับต่าง ๆ และการให้รางวัลนักวิจัยที่มียอด Citation สูงสุด เพื่อส่งเสริมการตีพิมพ์ผลงานทางวิชาการของคณาจารย์

- ผลักดันและส่งเสริมคณะฯ ในการขอเข้ารับการรับรองมาตรฐานทางการศึกษาระดับนานาชาติ ภายใต้เกณฑ์ AACSB อย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนให้หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) หรือ BBA และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการเงิน) หรือ MS Finance ขอเข้ารับการรับรองมาตรฐานทางการศึกษาระดับนานาชาติภายใต้เกณฑ์ EPAS

- ส่งเสริมให้ Chulalongkorn Business School ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น โดยได้รับการคัดเลือกให้เข้าไปเป็นคณะกรรมการ Asia Pacific Advisory Council ของ AACSB และ Council Member ของ AAPBS (Association of Asia-Pacific Business Schools)

- ส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรระดับนานาชาติ อาทิ เช่น เป็น Partner หลักของ World Economic Forum ประจำประเทศไทย

- ส่งเสริมให้คณาจารย์ได้มีการพัฒนารูปแบบและกระบวนการในการเรียนการสอน โดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น สร้างความร่วมมือกับบริษัทชั้นนำระดับโลก อาทิ Google และ Apple ในการนำเครื่องมือของทั้งสองบริษัทมาใช้ในการเรียนการสอน ริเริ่มโครงการนำร่องในการนำ iPad มาใช้ในการเรียนการสอน และการทำ e-books ของคณาจารย์

- ปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานภายในคณะฯ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิ การนำ Google Applications ต่าง ๆ มาใช้ในการทำงานภายในคณะฯ การปรับระบบการจัดตารางคุมสอบโดยใช้โปรแกรม การติดตามการยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือการสื่อสารระหว่างผู้บริหารคณะฯ กับคณาจารย์ บุคลากร และนิสิต โดยอาศัยอีเมลอย่างสม่ำเสมอ

- มีการนำโซเชียลมีเดียมาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารประชาสัมพันธ์คณะฯ มากขึ้น มีการจัดทำ Facebook & Twitter @cbschula เพื่อเป็นกลไกในการสื่อสารประชาสัมพันธ์คณะฯ และมียอด Fanpage หรือผู้ติดตามเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการปรับปรุงเว็บไซต์ของคณะฯ ให้ทันสมัยและมีความเป็นเอกภาพมากขึ้น

- ริเริ่มโครงการ Chulalongkorn Alumni Mentorship Program ซึ่งเป็นการพัฒนานิสิตระดับปริญญาตรีในปัจจุบัน โดยความร่วมมือของศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จมาทำหน้าที่ในการ Mentor ในด้านต่าง ๆ ให้กับนิสิต ซึ่งถือเป็นสถาบันการศึกษาแรกที่มีโครงการแบบนี้ขึ้น

- ส่งเสริมและผลักดันให้นิสิตของคณะฯ เข้าร่วมประกวดและแข่งขันในการประกวดต่าง ๆ เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ของนิสิตและการสร้างชื่อเสียงให้กับคณะฯ โดยมีการจัดพิธีประกาศเกียรติคุณนิสิตที่ทำชื่อเสียงให้กับคณะฯ

- ริเริ่มโครงการสำเภาฟ้าเยือนศิษย์เก่าตามภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความผูกพันระหว่างศิษย์เก่าตามภูมิภาคต่าง ๆ กับคณะฯ

- จัดตั้งเงินทุน 75 ปี พาณิชย์ฯ-บัญชี จุฬาฯ เนื่องในโอกาสครบรอบ 75 ปีของคณะฯ เพื่อเป็นการระดมทุนในการพัฒนาทางด้านกายภาพของคณะฯ และเพื่อเป็นทุนการศึกษานิสิตที่ขาดแคลน โดยตั้งเป้าในการระดมทุน 75 ล้านบาท เนื่องในโอกาส 75 ปี การสถาปนาคณะฯ

- การปรับปรุงทางด้านกายภาพภายในคณะฯ อาทิ การทำ Digital Signet เพื่อเป็นการสื่อสารประชาสัมพันธ์ภายในคณะฯ การปรับปรุงโถงอาคาร และห้องน้ำชั้น 1 อาคารอนุสรณ์ 50 ปี โดยได้รับการสนับสนุนจากสมาคมศิษย์เก่า MBA การปรับปรุงสวนหลังอาคารไชยยศสมบัติ 1 โดยได้รับความอนุเคราะห์จากศิษย์เก่า การปรับปรุงห้องเรียนจากเงินทุน 75 ปี พาณิชย์ฯ-บัญชี จุฬาฯ

- ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนของคณะฯ ทั้งในด้านความรู้ ทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็น และในด้านขวัญและกำลังใจ อาทิ การพัฒนาบุคลากรทั้งคณะฯ ในด้านภาษาอังกฤษ โดยจัดให้มีการทดสอบเพื่อวัดระดับความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ จากนั้นมีการฝึกอบรมตามพื้นฐานทางด้านภาษา นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาบุคลากรตามหน้าที่ เช่น การอบรมและพัฒนาแม่บ้าน รปภ. คนสวน เป็นต้น

เรื่องของ
นิสิตพาณิชย์ฯ-บัญชี

ปี พ.ศ. 2481

นิสิตรุ่นแรกของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ

นิสิตรุ่นแรกของคณะฯ เป็นนิสิตที่รับโอนมาจากนิสิตชั้นปีที่ 2 ของคณะอักษรศาสตร์ 38 คน และรับตรงเข้ามาในชั้นปีที่ 1 จำนวน 51 คน รวมเป็นนิสิตรุ่นแรกของคณะฯ จำนวน 89 คน มีรายชื่อดังนี้

- น.ส.สุปียา พุกกะมาน (โชติกเสถียร)
- น.ส.พัชริน ปโชติการ (ปราโมช)
- นายจันทรคุปต์ อมาตยกุล
- น.ส.พานี วารีเวส (แก้วสนธิ)
- ม.ล. (หญิง) จินดิต สนิทวงศ์
- นายเมือง เสนียวงศ์ ณ อยุธยา
- น.ส.จิตรา อรชุนะกะ (บุนนาค)
- น.ส.ละไม ลิมอักษร (ขจรเนติยุทธ)
- นายแฉล้ม ลีจีตัน
- น.ส.วลีวัลย์ จารุเสน (อาชวาคม)
- นายเฉลิม ประจวบเหมาะ
- นายวิเชียร พูนคำ
- น.ส.ฉลวย เคียงศิริ (มะกรสาร)
- น.ส.สพรั่ง สกลสุต
- น.ส.ชลิตา วิมุกตะนันทน์ (รุนสำราญ)
- นายสละ เหลืองอรุณ
- น.ส.ชูจิตร กฤษณะมิตร (โทณวณิก)
- น.ส.สินี ไวคกุล
- นายชาย ชวลิต
- น.ส.สมจิตต์ เวมลานน์ (โอสถานนท์)
- นายตริน บุนนาค
- น.ส.สมพร บุรณศิริ (เฟแตร์)
- น.ส.เติบ ผลาชีวะ (นางโชติกา มงคลลักษณ์)
- นายอรัญ สัจจะเวทะ
- นายบุญมาก รุนสำราญ
- น.ส.อุไรวรรณ คุปตะวาณิช (รุหานนท์)
- น.ส.บุญสิริ วีสกุล (ชวลิตธำรง)
- น.ส.อุษา พรหมโยธิน
- น.ส.ประวรรณ โมนยะบุญ
- น.ส.อำนวย สีบุญเรือง
- นายประยูร วทานยะกุล
- น.ส.อัมพา ภัทรนาวิก
- นายประสงค์ สมสิทธิ
- นายกอง ณ ถลาง
- นายประสิทธิ์ ศุกรแพทย์
- น.ส.ไขนภา ชาลีจันทร์
- นายประเสริฐ เตชะเสน
- น.ส.จรูญรัตน์ นิ่มละออ
- น.ส.ประชุมพร บุรณศิริ (ตันติวัฒน์)
- น.ส.จำรัสรัตน์ ประนิช
- นายเผด็จ ศิริเศรษโฐ (นิติสิริ)
- น.ส.ชัชดา สุ่มสวัสดิ์
- น.ส.ผ่อง วัฏฏะสิงห์ (นางผ่องกาญจน์ วัฏฏะสิงห์)
- น.ส.เฉลี่ย ศรีสุวรรณ
- นายชุบ โกมารกุล ณ นคร
- น.ส.วรา จัตตารีส์
- นายชิงชัย ชาญศิลป์
- น.ส.มณีรัตน์ เผือกสกนธ์
- นายทวี นักร้อง
- น.ส.มน โมชดารา (นางมนวิภา บราวน์)
- น.ส.ทวาย สุวรรณแสง
- นายวิทูร บุนนาค
- น.ส.กาญจน์ศรี จุลละกาญจนะ
- น.ส.ศรีบูรณ์ บูรณเวช
- น.ส.บุญสงค์ รัตนอนันต์
- น.ส.ศรีอุทัย นายเรือ
- น.ส.บังอร จูตระกูล
- นายสมัคร เจริญรัฐ
- น.ส.ประมวล ปริยานนท์
- น.ส.สอิ้งทิพย์ เทวาหุดี (ตัณฑนันทน์)
- นายประดิษฐ์ ศิริสมบัติ
- น.ส.สอาด สระตันตี์ (นางสอาดจิตต์ วรสุนทโรสถ)
- น.ส.ประดับ ประจวบเหมาะ
- น.ส.สุคนธา สิวหะพันธ์
- น.ส.ประจวบ วงค์ทองศรี
- น.ส.สุหร่าย พลจันทร์
- นายประดับ วีรานุวัตติ์
- น.ส.ไส ชูโต
- นายผดุง โภควนิช
- นายสารัตถ์ วัฒนายากร
- น.ส.รัตน์ จู้รัตนสาร
- น.ส.สุดสวาสดิ์ ว่องตระกูล
- น.ส.เพยาว์ วิภาตแพทย์
- น.ส.สำอาง พรนริส
- น.ส.พะเยีย วิภาตแพทย์
- น.ส.สายพิณ เศาว์ภายน
- นายพิสิษฐ์ ศิลปจารย์
- น.ส.อรุ่น จักกะพาก
- นายพีทรัพย์ สรรวิริยะ
- นายอนันต์ คุปตวัฒน์
- น.ส.พวงน้อย เสวิกุล
- ม.ร.ว.อุดมโภค เกษมศรี
- น.ส.มานี สาทรานนท์
- น.ส.อุบล สีบุญเรือง
- น.ส.ยุวดี บุนนาค
- นายอุทัย มิลินทสูตร
- น.ส.โรหินี สุจริตกุล
- ม.ร.ว.อาจิต เกษมศรี
- น.ส.วรไพ พานิชสาร

ปี พ.ศ. 2482

ชิงเอาชัยให้ "ฟ้า" สัญญากันว่ายังไง...รีบบุกเอาชัยให้ "ฟ้า" จุฬาฯ...ฟ้า จุฬา...

- เปิดการแข่งขันกีฬาเนตบอลและรักบี้เป็นครั้งแรกของมหาวิทยาลัย คณะพาณิชย์ฯ-บัญชี ชนะเลิศกีฬาเนตบอล

- นิสิตดูงานนอกสถานที่

ปี พ.ศ. 2483

- นิสิตที่สำเร็จชั้นปีที่ 3 หลักสูตรอนุปริญญาได้รับอนุปริญญาเป็นรุ่นแรกจำนวน 1 คน คือ นายบุญมาก รุนสำราญ
- สิงหาคม พ.ศ. 2483 มีงานต้อนรับน้องใหม่ กำหนดให้นิสิตหญิงชั้นปีที่ 1 แต่งกายนุ่งกระโปรงสีฟ้า และมีผ้าผูกคอสีฟ้า จึงเป็นธรรมเนียมปฏิบัติติดต่อกันมาในรุ่นหลัง ๆ ทุกปี ส่วนนิสิตชายนุ่งกางเกงขายาวสีกากีแกมเขียว ผูกเน็คไทสีฟ้า

ปี พ.ศ. 2484

- มีนิสิตครบทั้ง 4 ชั้นปี และปลายปี พ.ศ. 2484 มีการสอบไล่เพื่อรับปริญญาเป็นรุ่นแรก มีนิสิตสำเร็จการศึกษาปริญญาพาณิชยศาสตรบัณฑิตรุ่นแรกจำนวน 9 คน คือ
  1. ชูจิตร กฤษณะมิตร (โทณวณิก)
  2. เติบ ผลาชีวะ (โชติกา มงคลลักษณ์)
  3. บุญสิริ วีสกุล (ชวลิตธำรง)
  4. นายเผด็จ ศิริเศรษโฐ (นิติสิริ)
  5. ผ่อง วัฏฏะสิงห์ (ผ่องกาญจน์ วัฏฏะสิงห์)
  6. พัชริน ปโชติการ (ปราโมช)
  7. สมจิตต์ เวมลานน์ (โอสถานนท์)
  8. นายอรัญ สัจจะเวทะ
  9. อุษา พรหมโยธิน

ปี พ.ศ. 2485

- มีบัณฑิตจบ บช.บ. รุ่นแรก 16 คน พศ.บ. 7 คน และอนุปริญญา 1 คน

ปริญญาบัญชีบัณฑิต (บช.บ.)

1. ตริน บุนนาค
2. ม.ล. (หญิง) จินดิต สนิทวงศ์
3. เฉลิม ประจวบเหมาะ
4. จิตรา อรชุนะกะ (บุนนาค)
5. พานี วารีเวส (แก้วสนธิ)
6. อุไรวรรณ คุปตะวาณิช (รุหานนท์)
7. สุปียา พุกกะมาน (โชติกเสถียร)
8. ชลิตา วิมุกตะนันทน์ (รุนสำราญ)
9. วลีวัลล์ จารุเสน (อาชวาคม)
10. ละไม ลิมอักษร (ขจรเนติยุทธ)
11. สมพร บุรณศิริ (เฟแตร์)
12. ประชุมพร บุรณศิริ (ตันติวัฒน์)
13. ลินี ไวคกุล
14. อัมพา ภัทรนาวิก
15. ฉลวย เคียงศิริ (มะกรสาร)
16. ประเสริฐ เตชะเสน

ปริญญาพาณิชยศาสตรบัณฑิต (พศ.บ.)

1. พะเยีย วิภาตแพทย์
2. มานี สาทรานนท์
3. มน โมชดารา (มนวิภา บราวน์)
4. นายเมือง เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
5. สอาด สระตันติ์ (สอาดจิตต์ วรสุนทโรสถ)
6. สอิ้งทิพย์ เทวาหุดี (ตัณฑนันทน์)
7. สารา เตาลยานนท์ (คุปตะวาณิช)

อนุปริญญาบัญชี

1. ชูศรี เจริญสันธิ์

- วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2485 จัดทำหนังสือ “พาณิชย์ฯ-บัญชี” เป็นครั้งแรก ขนาด 16 หน้ายก ปกสีฟ้าสลับขาว วัตถุประสงค์ของการจัดทำหนังสือนี้คือ เพื่อประโยชน์ในการให้นิสิตได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเพื่อเผยแพร่วิทยาการด้านการค้า การบัญชี การเศรษฐกิจ เนื้อหาของหนังสือจะเป็นการแถลงกิจการต่างๆ ของคณะฯ มีสารคดีที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา บรรณาธิการคนแรกคือ ม.ร.ว.อุดมโภค เกษมศรี

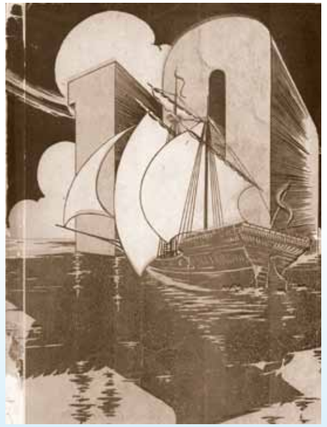

หมายเหตุ: ชื่อหรือนามสกุลในวงเล็บเป็นชื่อหรือนามสกุลใหม่

ปี พ.ศ. 2486

- กำเนิดเพลง “พาณิชย์ฯ-บัญชี” นายพยุง อินทรครรชิต นิสิตชั้นปีที่ 1 ได้ประพันธ์เพลงนี้ขึ้นสำหรับใช้ในงานวัน “พาณิชย์ฯ-บัญชี” ซึ่งเป็นงานต้อนรับน้องใหม่ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2486 ต่อมางานวัน “พาณิชย์ฯ-บัญชี” ได้เปลี่ยนชื่อเป็นงาน “วันสีฟ้า” และเพลงนี้ก็เป็นเพลงที่ร้องในวันต้อนรับน้องใหม่ เพื่อเป็นการมอบตัวเข้าสู่ร่มธงสีฟ้าของทุกๆ ปี

- วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2486 เป็นปีแรกที่เริ่มจัดงานสมัครสมานสามัคคีระหว่างนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับนักศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง สืบเนื่องจากคณะฯ นี้ของทั้งสองมหาวิทยาลัยได้รับการจัดตั้งขึ้นในปีเดียวกัน (จุฬาฯ จัดตั้งคณะฯ ก่อนเล็กน้อย) และมีการวิพากษ์วิจารณ์เปรียบเทียบกันว่ามหาวิทยาลัยไหนดีกว่ากัน ทำให้การประสานงานทางวิชาการไม่ราบรื่น ผู้แทนคณะพาณิชย์ฯ-บัญชี จุฬาฯ (นายชุบ โกมารกุล ณ นคร) มีแนวความคิดว่า การศึกษาปลายทางมิได้อยู่แต่ในรั้วมหาวิทยาลัย แต่จะต้องออกไปทำประโยชน์ร่วมกัน และต่างก็อยู่ในวิชาชีพเดียวกัน ก็ควรจะเข้าใจกัน จึงได้ปรึกษาหารือกับผู้แทนคณะพาณิชย์ฯ-บัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระหว่างออกไปฝึกงาน และเห็นพ้องกันว่าจะจัดงานเชื่อมความสามัคคีระหว่างกันขึ้นที่สนามจุฬาฯ มีการแข่งขันกีฬาบาสเกตบอล ฟุตบอล และเนตบอล เสร็จจากการแข่งขันกีฬาก็สังสรรค์รับประทานอาหารร่วมกัน

ปี พ.ศ. 2487

- มีงานกีฬากลางแจ้ง ซึ่งคณะฯ เปิดร้าน “พาณิชย์ฯ-บัญชี” จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม ได้กำไรเป็นที่น่าพอใจ จึงเป็นการเริ่มต้นของการเปิดร้านขายของในงานต่างๆ ของจุฬาฯ ในปีต่อๆ มา

- ช่วงวันหยุดเข้าปุริมพรรษาได้จัดให้นิสิตไปท่องเที่ยวที่บางปูและศรีราชาโดยจักรยาน โดยมีอาจารย์ควบคุมไป

- จัดทอดกฐินทางเรือเป็นครั้งแรก ในรอบ 10 ปีนับแต่ตั้งก่อตั้งคณะฯ และได้จัดทำตาลปัตรและสิ่งของต่าง ๆ เป็นรูปเรือใบที่เป็นสัญลักษณ์ของคณะฯ

- วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2487 นิสิตเก่าและอาจารย์รุ่นแรกบางท่าน คือ **คุณบุญมาก รุนสำราญ อาจารย์ฉลวย เคียงศิริ** และ**อาจารย์สมจิตต์ โอสถานนท์** ได้ไปรับประทานอาหารกันที่โรงแรมรัตนโกสินทร์ เพื่อปรึกษาหารือกันเรื่องการตั้งสมาคม “พาณิชย์ฯ-บัญชี” ที่มีจุดประสงค์เพื่อให้นิสิตที่สำเร็จการศึกษาและแยกย้ายกันไปทำงานได้มีโอกาสพบปะสนทนาปราศรัยกัน หรือมีข้อสงสัยในงานสิ่งใดก็จะได้ปรึกษาหารือกันได้สะดวก นับเป็นครั้งแรกที่นิสิตเก่าของเราได้ร่วมชุมนุมกันและสร้างความฝันที่จะให้ “สมาคมชาวสีฟ้า” ก่อกำเนิดเป็นรูปเป็นร่างขึ้น (สมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จดทะเบียนเป็นทางการเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2505)

- เป็นช่วงเวลาที่เข้าสู่ภาวะสงคราม (พ.ศ. 2487 - พ.ศ. 2489) มีนิสิตจำนวน 548 คน

ปี พ.ศ. 2488

- ภาวะสงคราม ทำให้ต้องหยุดเรียน 1 ปี และงดการสอบไล่

ปี พ.ศ. 2489

- วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2489 จัดงานวันคล้ายวันเกิดพระยาไชยยศสมบัติเป็นปีแรก สืบเนื่องจากท่านอาจารย์ คณบดี **พระยาไชยยศสมบัติ** ได้ทุ่มเทเอาใจใส่พัฒนาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจนเจริญก้าวหน้าเป็นปึกแผ่น ผู้แทนนิสิตคณะฯ ทั้งชายและหญิงมีความคิดจะจัดงานฉลองวันเกิดของท่าน จึงได้ขออนุมัติจากคณบดีและอธิการบดีเป็นที่เรียบร้อย ในงานจัดให้มีการแสดงของนิสิตชั้นปีต่าง ๆ มีอาหารเครื่องดื่ม มีนิสิตเก่าและนิสิตปัจจุบันมาร่วมงานเป็นจำนวนมาก นับเป็นงานสำคัญงานหนึ่งที่นิสิตรุ่นต่อๆ มายึดถือเป็นธรรมเนียมที่จะต้องจัดให้มีขึ้นทุกๆ ปี

ปี พ.ศ. 2491

พระยาไชยยศสมบัติ (คณบดี) มอบเข็มแก่นิสิตใหม่ที่หน้าตึกเภตราทิพย์

- คณะฯ ได้จัดทำเข็มเครื่องหมายรูปเรือสำเภาสีฟ้าโดยพระยาไชยยศสมบัติ (คณบดี) มอบเข็มนี้ให้กับนิสิตใหม่ของคณะฯ ทุกคน ที่หน้าตึก “เภตราทิพย์”

- กำหนดวันฉลองครบรอบการก่อตั้งคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีเป็นวันที่ 31 ตุลาคมของทุกปี ส่วนเหตุผลที่ไม่เลือกกำหนดวันที่ 22 ตุลาคม ซึ่งเป็นวันที่แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดหลักสูตรเป็นครั้งแรกนั้น เพราะใกล้กับวันคล้ายวันสวรรคตของรัชกาลที่ 5 จึงไม่สมควรมีงานรื่นเริง

- จุฬาฯ ได้มอบรางวัลนิสิตที่เรียนดีได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง ซึ่ง**นายกำธร สถิรกุล** เป็นบัณฑิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีคนแรกที่ได้รับรางวัลนี้

ปี พ.ศ. 2505

- วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2505 ได้จดทะเบียนตั้ง “สมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”

ปี พ.ศ. 2506

- ออกวารสารพาณิชยศาสตร์และการบัญชี (พ.ศ. 2506 - พ.ศ. 2521)

ปี พ.ศ. 2508

- สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯ กับนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีชั้นปี 3 หน้าพระตำหนักที่จังหวัดจันทบุรี

ปี พ.ศ. 2522

- ออกวารสารสำเภาแล่นใบ

ปี พ.ศ. 2532

- ดำเนินการออกวารสาร “สำเภาสาส์น” เพื่อนำเสนอกิจกรรมต่าง ๆ ของนิสิตในคณะ (รายงานประจำปี พ.ศ. 2532)

ปี พ.ศ. 2543

- เดือนพฤศจิกายน ออกจดหมายข่าวสำเภาสีฟ้า
- เดือนธันวาคม ออกวารสารเภตรา

กิจกรรมนิสิต พ.ศ. 2544 - พ.ศ. 2556

มหกรรม SMEs กับบัญชีจุฬาฯ

ปฐมนิเทศ

กิจกรรมตักบาตร

พิธีไหว้ครู

งานคืนสู่เหย้า

ปฐมนิเทศนิสิตใหม่บัณฑิตศึกษา

Sport Day

พิธีส่งบัณฑิต

กิจกรรม “คณะฯ สวยด้วยมือเรา”

กิจกรรม “รั้วสีชมพู ประตูสีฟ้า” เป็นการรับขวัญน้องใหม่

กิจกรรม “เปิดฟ้าบัญชี” ของนิสิต คือ การรับน้องใหม่สู่ร่มธงสีฟ้า

วันพบผู้ปกครองของนิสิตใหม่

กิจกรรม “ฟ้าใหม่ ใจใส”
กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม
พัฒนาจิตใจตามความเชื่อทางศาสนา
เพื่อเป็นการเริ่มต้นชีวิตในมหาวิทยาลัย

กิจกรรมนิสิต-ความภาคภูมิใจ

ส่วนหนึ่งของรางวัลจากผลงานของนิสิต

ด้านวิชาการ

★ นิสิตหลักสูตร MBA Regular รุ่น 26 ทีม Stepping Stone ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่ง ในการประกวดแผนธุรกิจใหม่แห่งชาติ ครั้งที่ 3 ซึ่งจัดโดยคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางกลางและขนาดย่อม และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550

★ รางวัลชนะเลิศ Business Strategy Game จาก SCG โครงการ SCG Excellent Internship รุ่น 7 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2551

★ รางวัลชนะเลิศโครงการ Disney Marketing Award 2008 วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2551

★ รางวัลชนะเลิศอันดับหนึ่ง การแข่งขัน GLC Global Leader Challenge 2008 วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2551

★ รางวัลชนะเลิศการแข่งขันการประกวดแผนการตลาดในโครงการ Green Read with your Idea Challenge วันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2551

★ รางวัลชนะเลิศอันดับหนึ่ง โครงการกรุงไทยต้นกล้าสีขาว วันที่ 28 - 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

★ ชนะเลิศการประกวดแผนการตลาด ระดับอุดมศึกษา “เซ็นทรัลกรุ๊ป จูเนียร์ มาร์เก็ตเทียร์ ครั้งที่ 3” เมื่อวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2552

★ รางวัลชนะเลิศ รับโล่พระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการประกวดแผนการตลาด J-MAT Award ครั้งที่ 18 จัดโดยสมาคมการตลาดแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

★ Marshall International Case Competition 2009 เมื่อวันที่ 17 - 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ณ The University of Southern California, U.S.A.

★ รางวัลชนะเลิศอันดับหนึ่ง การแข่งขัน “Toyota Buzz Marketing Model 2009” เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2552

★ รางวัลชนะเลิศ การแข่งขันโครงการ “2010 SIFE Thailand National Exposition” เมื่อวันที่ 22 - 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 ณ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

★ นิสิต MBA Young Executive รุ่น 15/2 รางวัลที่ 2 โครงการการแข่งขันพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 13 (NSC 2011) ระบบรับแจ้งปัญหาลูกค้าสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก โปรแกรมเพื่อการประยุกต์ใช้งานสำหรับลินุกซ์ ระดับนิสิตนักศึกษา เมื่อวันที่ 11 - 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

★ นิสิตหลักสูตร Master of Science in Finance ได้รับรางวัลชนะเลิศและรองชนะเลิศอันดับหนึ่ง ในการแข่งขัน Algorithmic Trading Workshop and Competition ครั้งที่1/2012 ในวันที่ 26 - 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2555

★ รางวัลชนะเลิศอันดับหนึ่ง การแข่งขันครอสเวิร์ดเกมเอแม็ท คำคม และซูโดกุประเภททีมผสม เมื่อวันที่ 27 - 28 สิงหาคม พ.ศ. 2554

★ นิสิตหลักสูตร Master of Science in Finance และนิสิตหลักสูตร Master of Science in Financial Engineering ได้รับรางวัลชนะเลิศในการแข่งขัน Algorithmic Trading Workshop & Competition ครั้งที่ 2/2012 ในวันที่ 18 - 19 ตุลาคม พ.ศ. 2555

★ รางวัล 1st Place – The Champions Trophy Case Competition 2013 เมื่อวันที่ 27 มกราคม - 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556

★ นิสิตหลักสูตร Master of Science in Finance และนิสิตหลักสูตร Master of Science in Financial Engineering ทำคะแนนชนะเลิศจากกรณีศึกษาการซื้อขายเสมือนจริงใน 2 กรณีศึกษา คือ Thomson M&A และ CIBC Algorithmic Trading ในการแข่งขัน The 2013 Rotman International Trading Competition ณ The Rotman School of Management, University of Toronto ประเทศแคนาดา ในวันที่ 21 - 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556

★ รางวัลชนะเลิศโครงการ Disney Marketing Award 2013

★ นิสิตหลักสูตร MBA Executive รุ่นที่ 27 เข้าร่วมแข่งขันเกมธุรกิจทางระบบออนไลน์ BSG ได้รับรางวัล Best-Strategy Invitational 2013

★ นิสิตหลักสูตร MBA Young Executive รุ่น 19/2 ทีม Wholistic ได้รับรางวัลรองชนะเลิศในการแข่งขัน SCB Future Leader Challenge 2014 ที่จัดโดย SCB ร่วมกับ Sasin มีทั้งหมด 105 ทีม จาก 30 มหาวิทยาลัย 11 ประเทศทั่วโลก เข้าแข่งขัน

★ รางวัล Thailand Champion University การแข่งขันโครงการ CFA Institute Research Challenge in Thailand วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2557

★ นิสิตในหลักสูตร Master of Science in Finance และนิสิตหลักสูตร Master of Science in Financial Engineering ได้รับรางวัล The First Place Winner in the Algorithmic Trading & the CIBC Yield Curve Cases ในการแข่งขัน The 2014 Rotman International Trading Competition ณ The Rotman School of Management, University of Toronto ประเทศแคนาดา ในวันที่ 20 - 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557

★ นิสิตหลักสูตร MBA Young Executive รุ่น 19/1 ทีม Siam's Sweet ได้รับการคัดเลือกให้เข้ารอบ 16 ทีมสุดท้าย และได้รับรางวัล Highest Spirited ในการแข่งขัน The mai Bangkok Business Challenge @Sasin 2014 ซึ่งจัดโดยตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) และ Sasin เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557

★ นายกวินทร์ วีรวัฒน์สุนทร นิสิตในหลักสูตรได้รับรางวัลงานวิจัยตลาดทุนระดับปริญญาโท ระดับชมเชย ในโครงการสนับสนุนทุนวิจัยด้านตลาดทุนระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปี 2556 จัดโดยสถาบันวิจัยเพื่อตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2557

ด้านกีฬา

★ รางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่ง แบดมินตันประเภทหญิง ในการแข่งขัน 16th ASIAN GAME GUANGZHOU 2010 ณ ประเทศจีน เมื่อวันที่ 12 - 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

★ รางวัลเหรียญทอง การแข่งขันว่ายน้ำประเภทฟรีสไตล์ 800 เมตร และประเภทผลัดฟรีสไตล์ 4x100 เมตร กีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 38 เมื่อวันที่ 15 - 22 มกราคม พ.ศ. 2554

★ รางวัลชนะเลิศอันดับหนึ่ง การแข่งขันเทควันโด รายการ MOHE-UMS International Taekwondo Fiesta 2011 ณ มหาวิทยาลัย SABAH ประเทศมาเลเซีย เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน - 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554

★ รางวัลชนะเลิศ การแข่งขันว่ายน้ำประเภทผลัดผสม 4x100 เมตร กีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 39 เมื่อวันที่ 1 - 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2555

ด้านดนตรี

ชุมนุมเกตรา หรือชุมนุมดนตรีไทย

ชุมนุมเกตราเป็นชุมนุมดนตรีไทยประจำคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งอยู่ที่ห้องดนตรีไทย ชั้นใต้ดิน อาคารไชยยศสมบัติ 1 คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2551 โดยอาจารย์วิชัย พรรณเชษฐ์ นิสิตที่เข้ามาอยู่ในชุมนุมเกตราจะได้รับความรู้ทางด้านดนตรีที่เพิ่มขึ้นและมิตรภาพดีๆ จากรุ่นพี่และเพื่อนๆ ในชุมนุม และได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ และได้ฝึกความกล้าแสดงออกในแต่ละโอกาสที่มีการแสดง การเล่นดนตรีของชุมนุมฯ จะเล่นร่วมกับชุมนุมดนตรีสากล BANDSHI ของคณะฯ โดยผสมผสานความเป็นไทยกับสากลเข้าด้วยกัน กิจกรรมของชุมนุมฯ ทำให้นิสิตมีโอกาสได้เล่นดนตรีในงานสำคัญของคณะฯ และมหาวิทยาลัย เช่น งานฉลองครบรอบ 75 ปีของคณะฯ งานรดน้ำขอพรวันสงกรานต์ พิธีไหว้ครู งานเปิดฟ้าบัญชี งานประกวดนางนพมาศ งาน Music in the Park ฯลฯ

ชุมนุมดนตรีสากล

ชุมนุมดนตรีสากลเกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มของรุ่นพี่ศิษย์เก่าที่มีใจรักในเสียงดนตรีที่ได้ตั้งวงดนตรีขึ้นมาเพื่อร่วมกันทำกิจกรรมด้านดนตรีที่ตนเองชอบและได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์นอกเหนือจากการเรียน ในปี พ.ศ. 2557 เป็นปีที่ชุมนุมดนตรีสากลได้ก่อตั้งมาครบ 11 ปี โดยมีอาจารย์วิชัย พรรณเชษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและยังเป็นผู้ร่วมก่อตั้งชุมนุม โดยใช้ชื่อวงว่า BANDSHI ปัจจุบันชุมนุมดนตรีสากลมีห้องซ้อมดนตรีสากล 3 ห้อง ณ ชั้นใต้ดิน อาคารไชยยศสมบัติ 1 มีสมาชิกประมาณ 50 - 60 คน การอยู่ร่วมกันของสมาชิกชุมนุมจำเป็นต้องมีระเบียบวินัยและกฎกติกาในการทำงานร่วมกันของสมาชิก ผลงานแสดงของชุมนุม ได้แก่ การแสดงดนตรีในงานประกาศรางวัลทางวิชาการ งานคืนสู่เหย้าของคณะฯ วันเปิดฟ้าบัญชีฯ งานเปิดโลกกิจกรรม งานเฟรชชี่ไนท์ของคณะฯ และมหาวิทยาลัย การแสดงในงานบาสเกตบอลประเพณีระหว่างคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นต้น พื้นที่ที่ใช้ร่วมกับชุมนุมดนตรีไทยของคณะบริเวณชั้นใต้ดิน อาคารไชยยศสมบัติ 1 ทำให้สมาชิกชุมนุมได้เพิ่มโอกาสทางการแสดงดนตรีมากขึ้น และได้ร่วมกันสืบทอดวัฒนธรรมไทยผ่านทางดนตรี

สถิติผู้สำเร็จการศึกษา

สัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2483 - 2506 รวม 1,728 คน

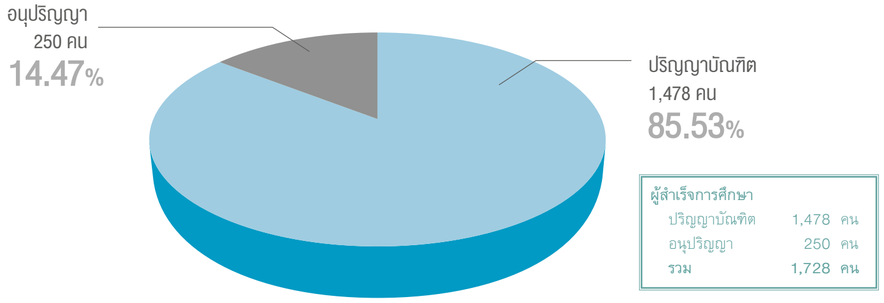

จำนวนปริญญาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2484 - 2506 รวม 1,478 คน

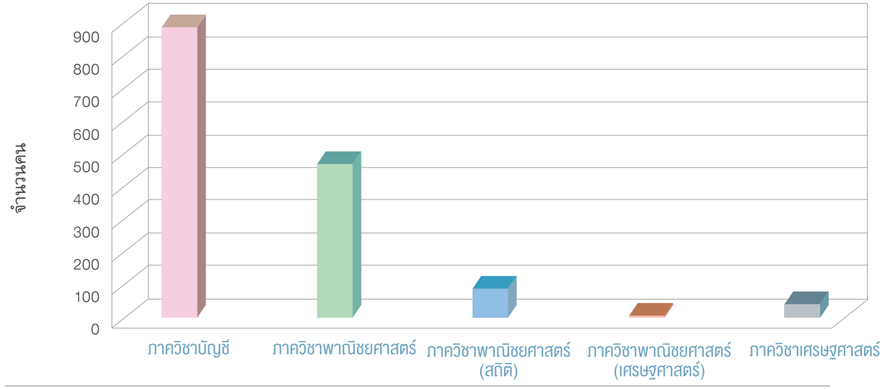

	ภาควิชาบัญชี	ภาควิชาพาณิชยศาสตร์	ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ (สถิติ)	ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ (เศรษฐศาสตร์)	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
จำนวนปริญญาบัณฑิต	881	467	86	4	40
ปีการศึกษา	2485 - 2506	2484 - 2506	2497 - 2506	2497 - 2499	2500 - 2506

จำนวนอนุปริญญา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2483 - 2506 รวม 250 คน

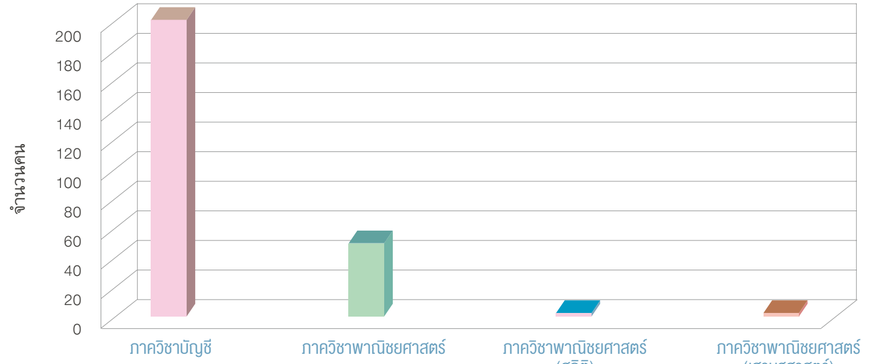

	ภาควิชาบัญชี	ภาควิชาพาณิชยศาสตร์	ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ (สถิติ)	ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ (เศรษฐศาสตร์)
จำนวนอนุปริญญา	197	48	3	2
ปีการศึกษา	2483 - 2506	2486 - 2506	2506	2506

สัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2507 - 2531 รวม 11,417 คน

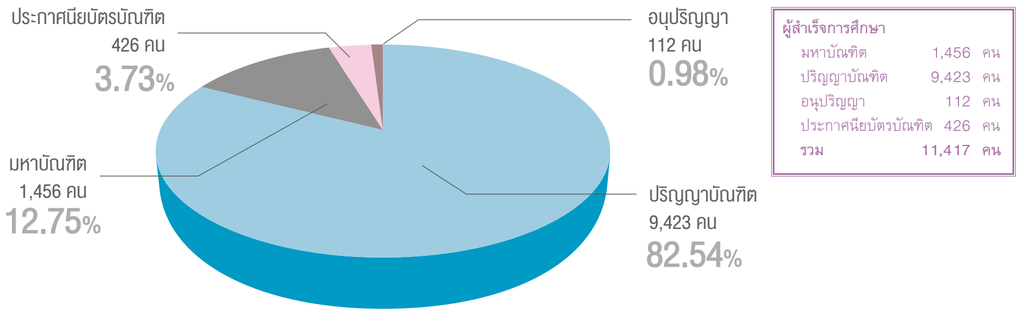

จำนวนมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2510 - 2531 รวม 1,456 คน

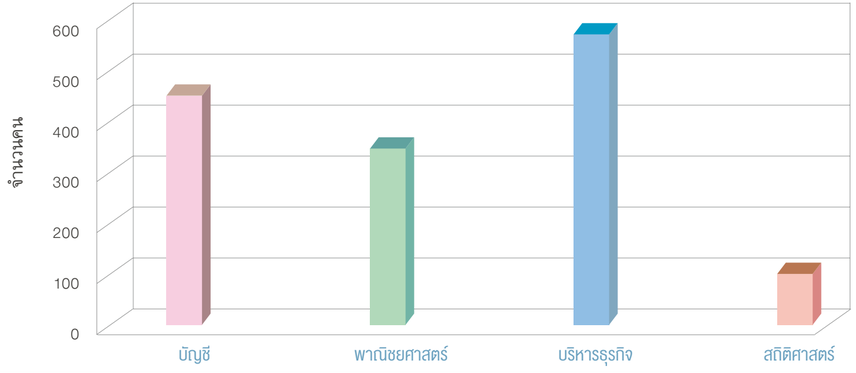

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	448	343	568	97
ปีการศึกษา	2510 - 2531	2511 - 2528	2526 - 2531	2516 - 2531

จำนวนประกาศนียบัตรบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2513 - 2531 รวม 426 คน

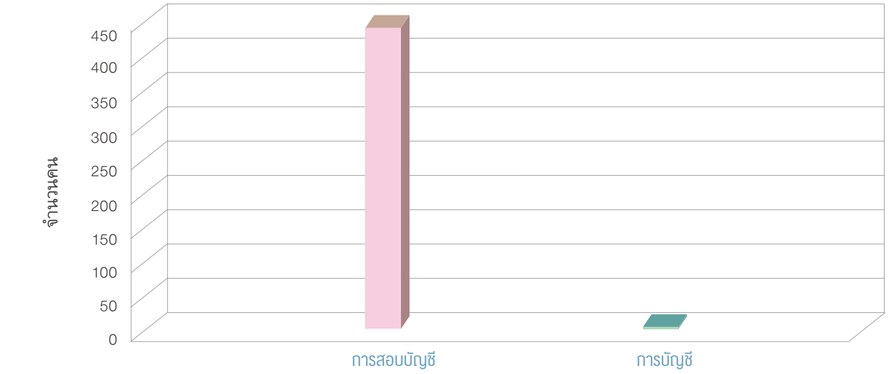

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	423	3
ปีการศึกษา	2513 - 2531	2514

จำนวนปริญญาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2507 - 2531 รวม 9,423 คน

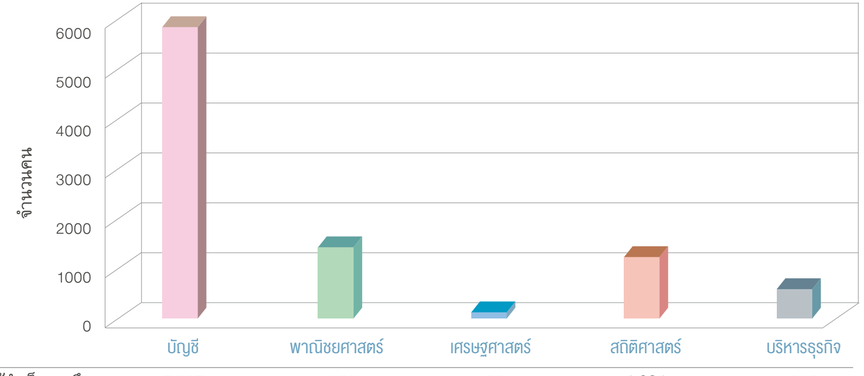

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	5,897	1,468	162	1,281	615
ปีการศึกษา	2507 - 2531	2507 - 2531	2507 - 2512	2514 - 2531	2529 - 2531

จำนวนอนุปริญญา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2507 - 2531 รวม 112 คน

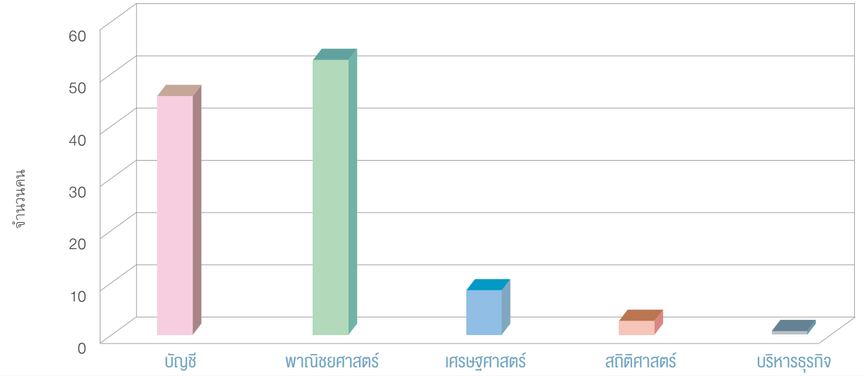

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	46	53	9	3	1
ปีการศึกษา	2507 - 2527	2507 - 2528	2508 - 2509	2518 - 2519	2531

สัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 - 2556 รวม 28,469 คน

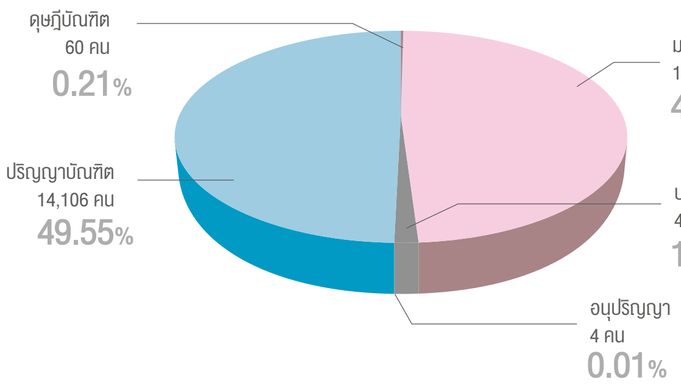

ผู้สำเร็จการศึกษา		
ดุษฎีบัณฑิต	60	คน
มหาบัณฑิต	13,880	คน
ปริญญาบัณฑิต	14,106	คน
อนุปริญญา	4	คน
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	419	คน
รวม	28,469	คน

จำนวนดุษฎีบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 - 2556 รวม 60 คน

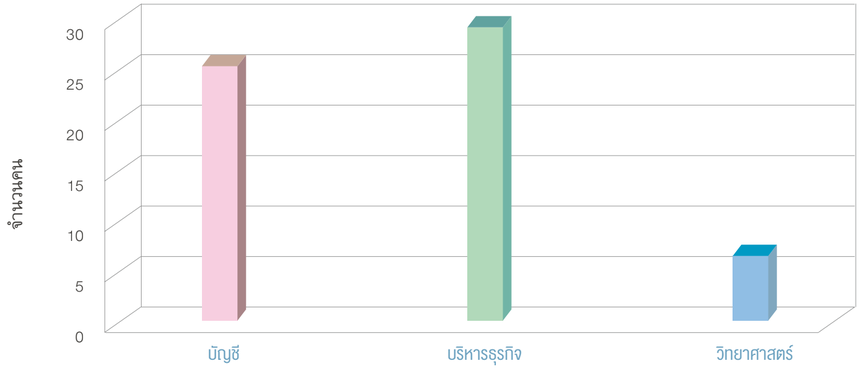

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	25	29	6
ปีการศึกษา	2536 - 2556	2540 - 2556	2553 - 2556

จำนวนมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 - 2556 รวม 13,880 คน

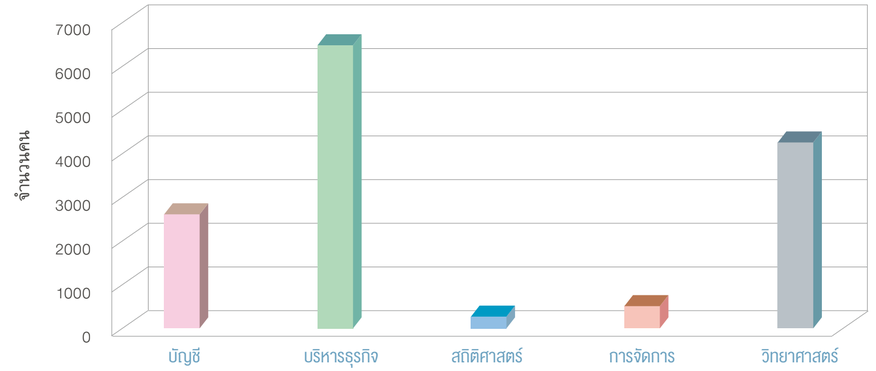

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	2,569	6,424	298	475	4,114
ปีการศึกษา	2532 - 2556	2532 - 2556	2532 - 2556	2548 - 2556	2556

จำนวนประกาศนียบัตรบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 - 2548 รวม 419 คน

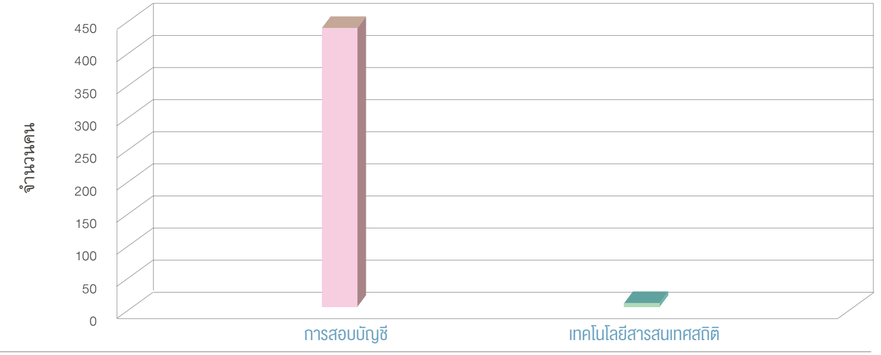

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	416	3
ปีการศึกษา	2532 - 2548	2532 - 2534

จำนวนปริญญาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 - 2556 รวม 14,106 คน

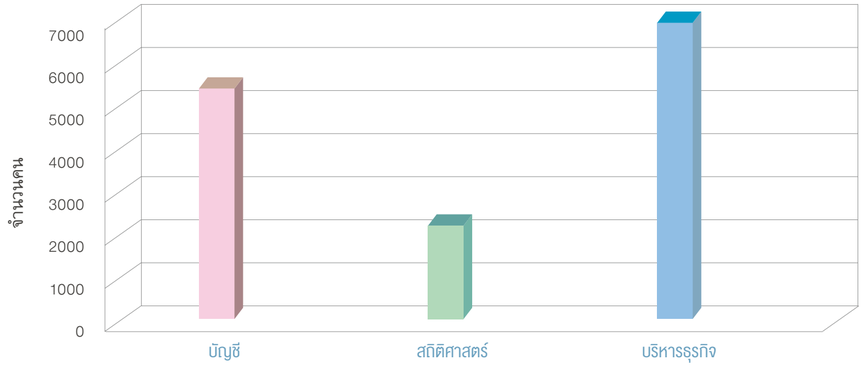

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	5,261	2,064	6,781
ปีการศึกษา	2532 - 2556	2532 - 2556	2532 - 2556

จำนวนอนุปริญญา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 - 2556 รวม 4 คน

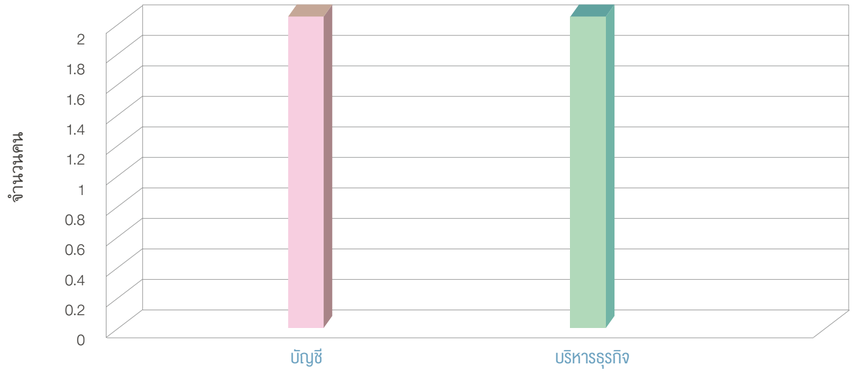

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	2	2
ปีการศึกษา	2540 - 2541	2540 - 2545

สัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดของคณะฯ นับถึงปีการศึกษา 2556 รวม 41,614 คน

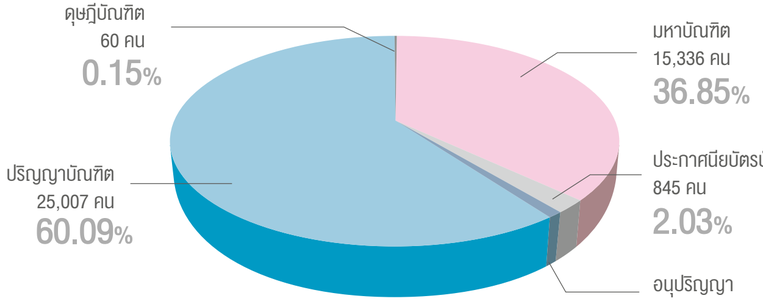

ผู้สำเร็จการศึกษา		
ดุษฎีบัณฑิต	60	คน
มหาบัณฑิต	15,336	คน
ปริญญาบัณฑิต	25,007	คน
อนุปริญญา	366	คน
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	845	คน
รวม	41,614	คน

จำนวนดุษฎีบัณฑิต นับถึงปีการศึกษา 2556 รวม 60 คน

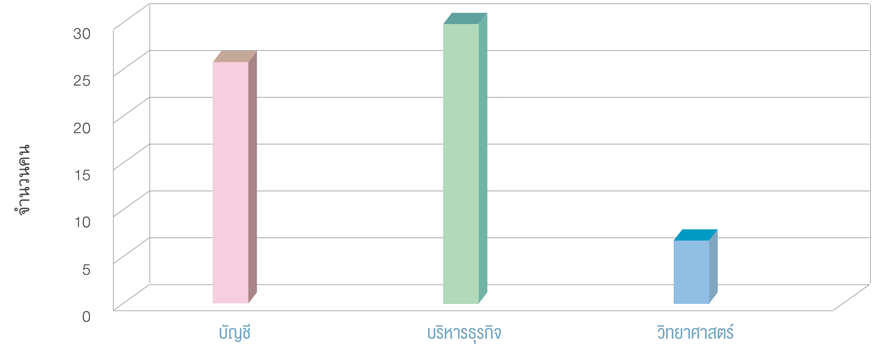

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	25	29	6

จำนวนมหาบัณฑิต นับถึงปีการศึกษา 2556 รวม 15,336 คน

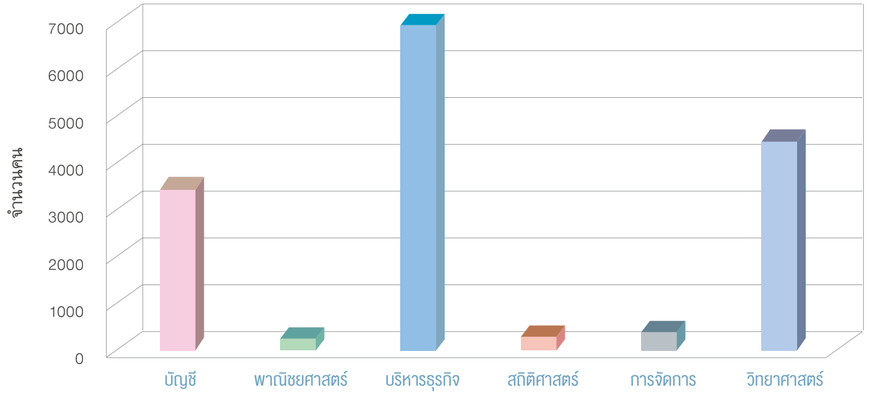

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	3,017	343	6,992	395	475	4,114

จำนวนประกาศนียบัตรบัณฑิต นับถึงปีการศึกษา 2556 รวม 845 คน

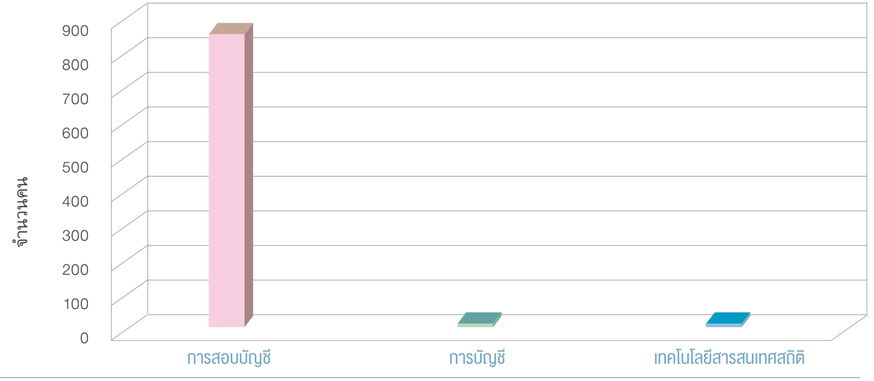

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	839	3	3

จำนวนปริญญาบัณฑิต นับถึงปีการศึกษา 2556 รวม 25,007 คน

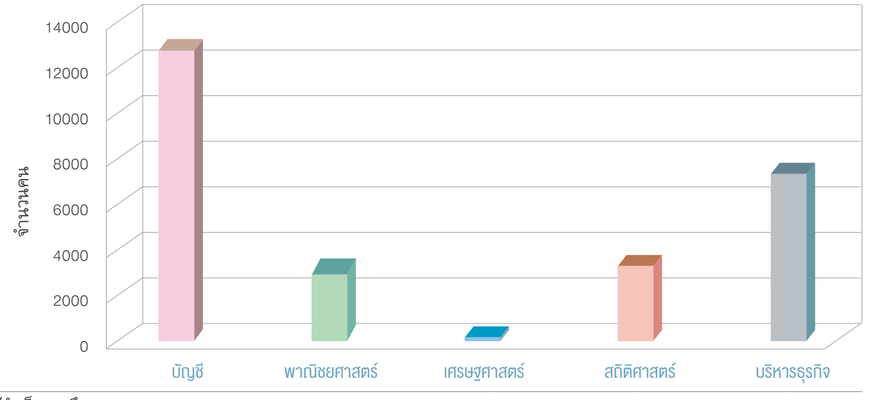

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	12,039	2,025	202	3,345	7,396

จำนวนอนุปริญญา นับถึงปีการศึกษา 2556 รวม 366 คน

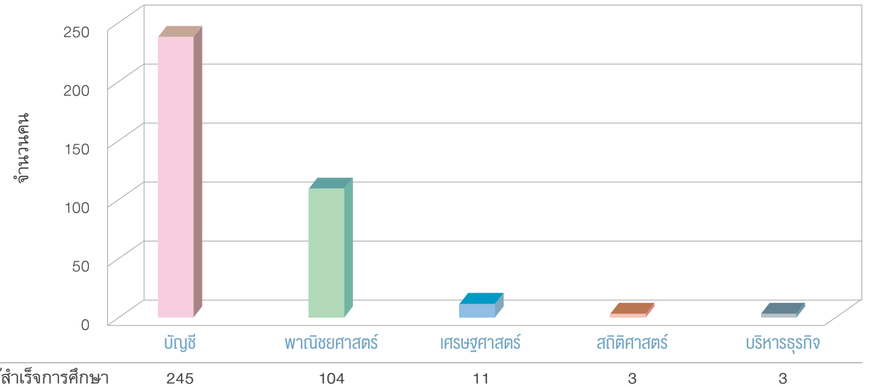

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	245	104	11	3	3

อาคารสถานที่

เริ่มต้นด้วยการอาศัยห้องเรียนของคณะอักษรศาสตร์

เมื่อเปิดเรียนปีแรก พ.ศ. 2482 คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มีฐานะเป็นแผนกวิชาการบัญชีและการพาณิชย์ เป็นแผนกวิชาอิสระอยู่ในคณะอักษรศาสตร์ อาศัยห้อง 14 และห้อง 21 ในตึกคณะอักษรศาสตร์ (ปัจจุบันคือ อาคารมหาจุฬาลงกรณ์) เป็นห้องเรียน ห้อง 21 เป็นห้องคณบดี ห้องธุรการ และห้องสมุด จนกระทั่งปี พ.ศ. 2487 จึงได้ย้ายไปอยู่ที่อาคารของตนเอง ซึ่งเป็นเรือนไม้หลังคามุงด้วยจาก เรียกว่า **“กระท่อมสีฟ้า”**

ตึกอักษรศาสตร์

“เรือนจาก” หรือ “กระท่อมสีฟ้า”

อาคารเรียนหลังแรกของนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2487 ได้รับงบประมาณค่าก่อสร้างเป็นเงิน 27,200 บาท คณะฯ ได้ใช้เงินค่าก่อสร้างไปเพียง 12,000 บาท อาคารหลังนี้รู้จักกันในนาม **“กระท่อมสีฟ้า”** หรือถ้าจะเรียกตามอาคารต่างๆ ในมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ซึ่งเป็นตึกทั้งสิ้น เราก็จะเรียกว่า **“ตึกจาก”** เป็นอาคารที่นิสิตทุกคนภาคภูมิใจในกระท่อมหลังนี้ และสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 101 เมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2487 ได้อนุมัติเงินจำนวน 1,490 บาท ให้คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีทำถนนบริเวณอาคารที่สร้างนี้

ลักษณะอาคาร ลักษณะเป็นเรือนไม้มุงหลังคาด้วยจาก เป็นอาคารชั้นเดียวหลังยาว ความยาวของอาคาร 40 - 50 เมตร กว้างประมาณ 15 เมตร สร้างยกพื้นสูงจากพื้นดินประมาณ 40-50เซนติเมตรมีบันได3-4ขั้นมีสองบันไดสองด้านทางด้านหน้าของอาคารและหัวอาคารและท้ายอาคาร มีห้องเรียนสองห้อง ห้องน้ำสองห้อง ห้องพักอาจารย์โดยห้องเรียน ห้องพักอาจารย์เพิ่มพื้นไม้ ฝาไม้ ส่วนห้องน้ำนั้นพื้นลาดซีเมนต์ ฝากั้นด้วยเสื่อรำแพน

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ด้านหลังหอประชุมจุฬาฯ ด้านหน้าอาคารหันไปทางทิศใต้ (ทางตึกอักษรศาสตร์) ตัวอาคารทอดยาวจากแนวทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก (คือบริเวณถนนทางด้านเหนือของตึกอักษรศาสตร์ในขณะนี้) ทางเดินหน้าอาคารลาดปูนซีเมนต์ยาวตลอด

การก่อสร้าง ไม่มีพิธีวางศิลาฤกษ์และไม่มีพิธีเปิดเป็นอาคารพิเศษไม่เหมือนใคร และอาคารนี้รื้อไปประมาณปี พ.ศ. 2490 โดยผู้รับเหมาซื้อไปในราคา 20,000 บาท

อาคารเรียนหลังที่สอง “เภตราทิพย์”

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี (นิสิตขนานนามอาคารนี้ว่า **“เภตราทิพย์”**) ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2491 ได้รับงบประมาณแผ่นดินค่าก่อสร้างอาคารจำนวน 200,000 บาท และในปี พ.ศ. 2492 ได้รับเพิ่มเติมอีก 900,000 บาท รวมเป็น 1,100,000 บาท

ผู้รับเหมาก่อสร้าง บริษัทสง่าพานิช จำกัด ค่าก่อสร้างเป็นเงิน 978,000 บาท

สถาปนิก ผู้ออกแบบและควบคุมการก่อสร้างอาคารคือ หม่อมเจ้าโวฒยากร วรวรรณ คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ลักษณะอาคาร ตึก 2 ชั้น กว้าง 9 เมตร ยาว 79 เมตร ประกอบด้วยห้องเรียน 11 ห้อง ห้องสมุด 1 ห้อง ห้องทำงาน 1 ห้อง ห้องทำงานอาจารย์ 5 ห้อง มีห้องโถง ห้องเก็บอุปกรณ์กีฬาและห้องน้ำ

สถานที่ตั้ง สร้างด้านหลัง **“เรือนจาก”** อยู่ทางทิศเหนือของเรือนจาก และขนานกับเรือนจาก (ทางทิศเหนือของตึกอักษรศาสตร์)

(เมื่อคณะฯ ย้ายมาสามย่าน อาคารหลังนี้ได้เปลี่ยนเป็นตึก 3 ของคณะอักษรศาสตร์ และต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2536 ได้ถูกทุบทิ้งเพื่อสร้างอาคารเรียนรวมในปัจจุบัน คืออาคารบรมราชกุมารี)

พิธีวางศิลาฤกษ์ วันเสาร์ที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2492 เวลา 07.12 น. โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตรีสวัสดิ์ ส. สวัสดิเกียรติ) ท่านเจ้าคุณธรรมวโรดมฯ วัดสระเกศ คำนวณฤกษ์ยาม

พิธีเปิดอาคาร วันจันทร์ที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2492 โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จอมพล ป. พิบูลสงคราม

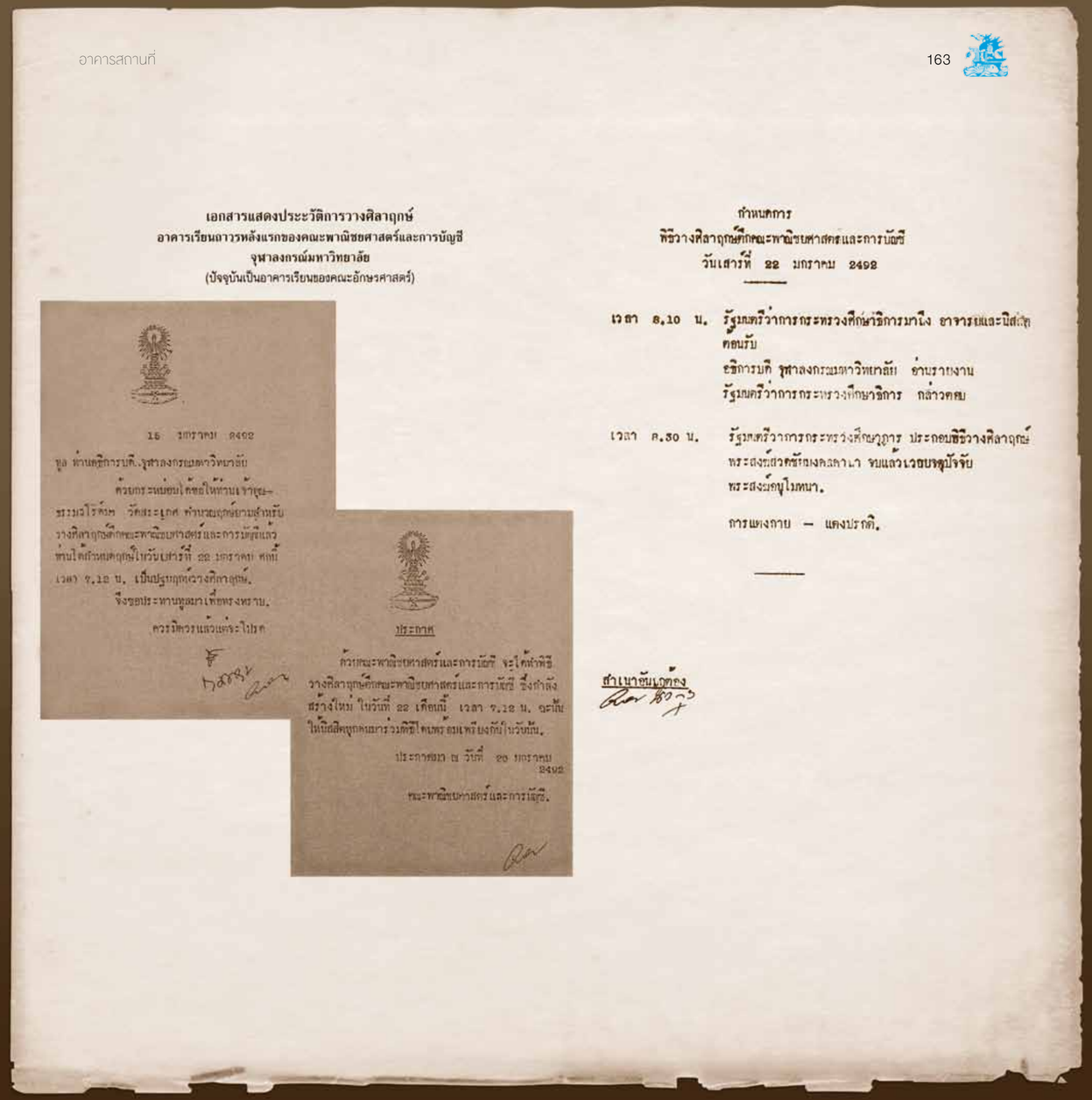

เอกสารแสดงประวัติการวางศิลาฤกษ์
อาคารเรียนถาวรหลังแรกของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(ปัจจุบันเป็นอาคารเรียนของคณะอักษรศาสตร์)

15 มกราคม 2492

ทูล ท่านอธิการบดี จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

ด้วยกระหม่อมได้ขอให้ท่านเจ้าคุณธรรมวโรดมฯ วัดสระเกศ คำนวณฤกษ์ยามสำหรับวางศิลาฤกษ์ตึกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีแล้ว ท่านได้กำหนดฤกษ์ในวันเสาร์ที่ 22 มกราคม ศกนี้ เวลา 7.12 น. เป็นปฐมฤกษ์วางศิลาฤกษ์.

จึงขอประทานทูลมาเพื่อทรงทราบ.

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

ประกาศ

ด้วยคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จะได้ทำพิธีวางศิลาฤกษ์ตึกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ซึ่งกำลังสร้างใหม่ ในวันที่ 22 เดือนนี้ เวลา 7.12 น. จะนั้น ให้นิสิตทุกคนมาร่วมพิธีโดยพร้อมเพรียงกันในวันนั้น.

ประกาศมา ณ วันที่ 20 มกราคม 2492

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี.

กำหนดการ
พิธีวางศิลาฤกษ์ตึกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
วันเสาร์ที่ 22 มกราคม 2492

เวลา 8.10 น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมาถึง อาจารย์และนิสิตต้อนรับ
อธิการบดี จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย อ่านรายงาน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวตอบ

เวลา 8.30 น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ พระสงฆ์สวดชัยมงคลคาถา จบแล้วเวยยาวัจจัย พระสงฆ์อนุโมทนา.

การแตงกาย – แตงปรกติ.

สำเนาอันเกต้อง

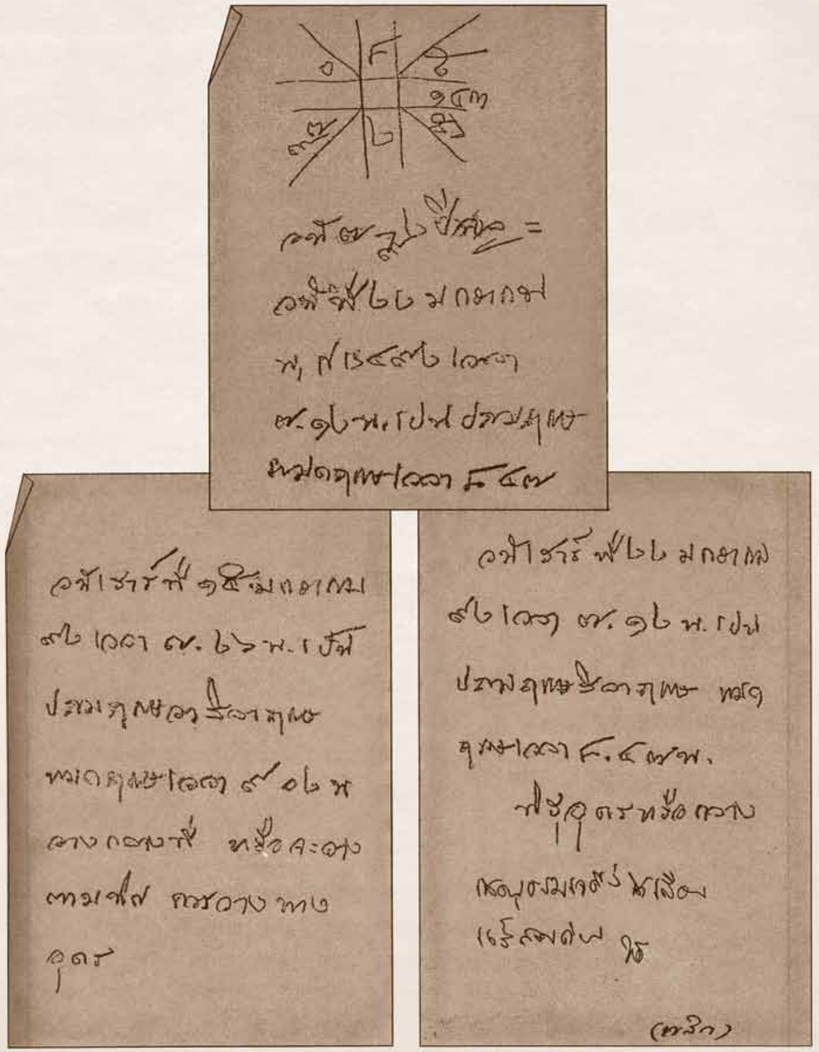

รายงานของคณะกรรมการบริหาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เนื่องในพิธีวางศิลาฤกษ์ตึกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
วันเสาร์ที่ 22 มกราคม 2492

เรียน ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ในการที่ท่านได้กรุณามาเป็นประธานงานพิธีวางศิลาฤกษ์ตึกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีวันนี้ ข้าพเจ้าขอถือโอกาสเรียนรายงานโดยสังเขป ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดการเปิดการศึกษาวิชาพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เมื่อ พ.ศ. 2482 โดยจัดเป็นแผนกอิสระแผนกหนึ่ง เพราะในระยะแรกตั้งยังมีนักเรียนน้อย และอาศัยตึกอักษรศาสตร์เป็นสถานที่ศึกษา ต่อมาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พุทธศักราช 2486 ยกฐานะแผนกพาณิชยศาสตร์และการบัญชีขึ้นเป็นคณะ เรียกว่า คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มีอิสระและสิทธิให้ปริญญาแก่ผู้ศึกษาสำเร็จตามหลักสูตร แต่คณะนี้ แม้มีนิสิตเพิ่มมากขึ้น ก็ยังคงอาศัยตึกอักษรศาสตร์เป็นสถานที่ศึกษาตลอดมาจนทุกวันนี้ ทำให้สถานที่ศึกษาคับแคบไม่สะดวกและเหมาะสม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่า วิชาพาณิชย์และการบัญชีนี้เป็นวิชาสำคัญ ประเทศชาติจะดำรงการเศรษฐกิจและเจริญก้าวหน้าไปด้วยดีได้ จำต้องอาศัยเพาะพลเมืองให้ได้รับการศึกษาวิชานี้เป็นรากฐานมั่นคงมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

ควรที่จะมีสถานศึกษาที่เชิดชูฐานะและสะดวกแก่การสอนวิชานี้ จึงได้ขอตั้งงบประมาณไปยังรัฐบาลเพื่อสร้างตึกเรียนวิชานี้โดยเฉพาะ ใน พ.ศ. 2491 ได้รับงบประมาณ 200,000 บาท และใน พ.ศ.2492 จะได้รับอีก 900,000 บาท รวมเป็นเงิน 1,100,000 บาท จึงได้ประกาศรับเหมาประมูลราคาก่อสร้างตึกเพื่อใช้เป็นสถานที่ศึกษาวิชาพาณิชย์และการบัญชี ซึ่งในการประมูลนี้ บริษัทสงวนกานิช จำกัด เป็นผู้ประมูลสร้างได้โดยให้ราคาต่ำที่สุด 939,000 บาท และได้ตระเตรียมการก่อสร้าง ดังที่เห็นปรากฏอยู่ ณ ที่นี้ ตึกนี้มีขนาดกว้าง 9 เมตร ขนาดยาว 79 เมตร และสูง 12 เมตร เป็นตึก 2 ชั้น

ส่วนเงินที่เหลือจากการก่อสร้าง จะได้จัดทำเครื่องอุปกรณ์ภายในตัวตึก และจัดสร้างถนนบริเวณรอบตึกต่อไป

บัดนี้เป็นมงคลดิถีอันสมควรที่จะทำพิธีปฐมฤกษ์วางศิลาฤกษ์ตึกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เพื่อใช้เป็นสถานที่ศึกษาอันมั่นคงถาวรสืบไปภายหน้า ขอเชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกอบพิธีการโดยสังเขปด้วย เทอญ.

สำเนาถูกต้อง

คำกล่าวตอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ในพิธีวางศิลาฤกษ์ตึกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
วันเสาร์ที่ 22 มกราคม 2492

ตามที่ได้ทรงรวยงานการวางศิลาฤกษ์ตึกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีที่กำลังสร้างใหม่นี้ โดยใช้เงินงบประมาณในพ.ศ.2491 และ 2492 เป็นจำนวนรวม 1,100,000 บาท เพื่อใช้เป็นสถานที่ศึกษาวิชาพาณิชย์และการบัญชีโดยเฉพาะ ให้เหมาะสมการรับนิสิตได้มากขึ้น เป็นทางที่จะให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้ใช้วิชาที่ตนเล่าเรียน ไปประกอบอาชีพตามความรู้ความสามารถของตน เป็นผลที่จะคุ้มการเศรษฐกิจของชาติในอนาคตไว้ได้ด้วยดี และชาติจะเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นด้วยนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกปีติยินดีอย่างยิ่ง ที่ได้เห็นความเจริญก้าวหน้าของจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัยซึ่งดำเนินไปโดยไม่หยุดยั้ง ทั้งนี้ ก็เพราะอาศัยอาจารย์และข้าราชการในสำนักนี้ ช่วยกันบรรบ่มนิสัยและให้การศึกษาโดยเต็มภาคภูมิ และดูแลจัดผลประโยชน์เพื่ออุดหนุนการศึกษา จนสมดังพระราชปรารถนาของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ได้ทรงตั้งพระราชหฤทัยไว้ในวาระแรกที่ได้ทรงสถาปนาจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

บัดนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติยศอย่างยิ่ง ที่ได้มาเป็นประธานในงานพิธีวางศิลาฤกษ์ตึกหลังนี้ และในสุภวาระดิถีที่เป็นปฐมฤกษ์ ข้าพเจ้าจะได้ทำพิธีวางศิลาฤกษ์ตึกต่อไป และขออวยพรให้จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย จงเป็นสถานศึกษาที่ดำรงอยู่ด้วยความวัฒนาถาวรสืบไปชั่วกาลนาน.

เป็นสำเนาถูกต้อง

สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงของคณะฯ

คณะฯ ได้จัดให้มีการเปิดขายน้ำมันให้กับคณาจารย์และบุคลากรของคณะฯ และบุคคลทั่วไป เพื่อเป็นการหารายได้เพิ่มเติมให้คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคณะฯ

สถานที่ตั้ง อยู่ด้านหน้าของอาคารหลังที่ 2 **"เภตราทิพย์"**

ผู้ที่ดำเนินการในการติดตั้ง น.อ.พอพันธุ์ มณีรัตน์ นิสิตเก่าของคณะฯ รุ่นที่ 3 ปี พ.ศ. 2485 (นายกสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คนที่ 5 (พ.ศ. 2516 - พ.ศ. 2517)

พิธีเปิด โดย ศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ เมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2500

อาคารไชยยศสมบัติ 1

เริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2502 งบประมาณค่าก่อสร้าง 2,550,000 บาท ใช้เวลาในการก่อสร้าง 2 ปี เปิดใช้อาคารในปี พ.ศ. 2504

ผู้รับเหมาก่อสร้าง บริษัทสุนทราภา ก่อสร้าง จำกัด

สถาปนิก นายเฉลิม รัตนทัศนีย

วิศวกร อาจารย์รชฎ กาญจนะวณิชย์

ลักษณะอาคาร เป็นอาคาร 3 ชั้น สูง 19 เมตร และมีห้องใต้ดินด้วย

พิธีวางศิลาฤกษ์ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น เป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2502

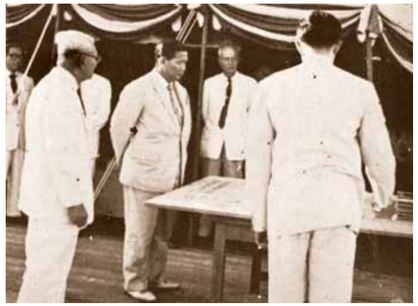

ฯพณฯ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ กำลังชมแบบจำลองและผังอาคารที่จะทำการก่อสร้าง

ศูนย์คำนวณสถิติ (ตึก 9)

เริ่มก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2505 งบประมาณค่าก่อสร้าง 1,100,000 บาท อาคารนี้แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2506

ผู้รับเหมาก่อสร้าง บริษัทบุ้นหงัน จำกัด

สถาปนิก นายดวง ยศสุนทร

วิศวกร นายวิบูลย์ อินทรียงค์

ลักษณะอาคาร เป็นอาคาร 3 ชั้น ขนาดพื้นที่ 842 ตารางเมตร

อาคารนี้ระยะแรกมีชื่อว่า ศูนย์คำนวณสถิติ (ตึก 9) ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 580 เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2540 อนุมัติให้ตั้งชื่อศูนย์คำนวณสถิติ (ตึก 9) ว่า **"บัณฑิต กันตะบุตร"** เนื่องจากศาสตราจารย์กิตติคุณ บัณฑิต กันตะบุตร เป็นผู้ที่ทำคุณประโยชน์ให้กับมหาวิทยาลัย โดยที่ประชุมได้เสนอเพิ่มเติมให้มหาวิทยาลัยจัดทำมติหรือระเบียบเกี่ยวกับใช้ชื่อบุคคลเป็นชื่ออาคารในแนวทางเดียวกัน ในครั้งต่อไปควรใช้ชื่อบุคคลที่เสียชีวิตแล้ว

อาคารไชยยศสมบัติ 2 และอาคารไชยยศสมบัติ 3

สร้างในปี พ.ศ. 2509 งบประมาณค่าก่อสร้าง 8,540,000 บาท ใช้เวลาก่อสร้าง 1 ปี เปิดใช้อาคารเมื่อปี พ.ศ. 2510

สถาปนิก นายดวง ยศสุนทร

วิศวกร นายวิบูลย์ อินทรียงค์

ลักษณะอาคาร เป็นอาคาร 3 ชั้น สูง 19 เมตร มีห้องใต้ดินในอาคารไชยยศสมบัติ 3 อาคารไชยยศสมบัติ 2 ไม่มีห้องใต้ดิน มีชั้นลอยเพิ่มขึ้นล่าง เชื่อมต่อกัน 3 อาคาร เป็นรูปตัวยู (U) แทนที่จะเป็นตัว H ตามแผนผังที่ออกแบบไว้แต่แรก

ในปี พ.ศ. 2531 สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 474 เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2531 อนุมัติให้ตั้งชื่ออาคารเรียนของคณะฯ ตึก 1 2 3 ว่า "ไชยยศสมบัติ" เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่พระยาไชยยศสมบัติ ซึ่งเป็นผู้ร่วมก่อตั้งคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และเป็นผู้ที่ทำคุณประโยชน์แก่คณะฯ

พิธีเปิดป้ายอาคารไชยยศสมบัติ 2 และ 3

ฯพณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นประธานในพิธีเปิดป้ายอาคารไชยยศสมบัติ 2 และ 3 ในวันศุกร์ที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2511

ห้องประชุมและตึกสถิติ (ตึก 4)

สร้างในปี พ.ศ. 2507
งบประมาณค่าก่อสร้าง 3,000,000 บาท อาคารนี้แล้วเสร็จและเปิดใช้ในปี พ.ศ. 2508
ผู้รับเหมาก่อสร้าง บริษัทบุ้นหงัน จำกัด
สถาปนิก นายดวง ยศสุนทร
วิศวกร นายวิบูลย์ อินทรียงค์

อาคาร 5

เริ่มสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2513
งบประมาณค่าก่อสร้าง 3,000,000 บาท อาคารนี้แล้วเสร็จและเปิดใช้ในปี พ.ศ. 2516
สถาปนิก นายเขียน สุวรรณสิงห์
วิศวกร นายมีชัย ชัยสระแก้ว
ลักษณะอาคาร เป็นอาคาร 3 ชั้น ขนาดพื้นที่ 2,230.32 ตารางเมตร

ห้องสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

สมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (พ.บ.จ.) จดทะเบียนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2505 ในระยะแรกยังไม่มีที่ทำการของสมาคมฯ ในปี พ.ศ. 2516 ศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ ได้จัดห้อง 313 อาคาร 1 (ปัจจุบันคืออาคารไชยยศสมบัติ 1) เป็นที่ทำการของสมาคมฯ มีป้ายสมาคมฯ หน้าห้อง

พิธีเปิด ศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ

ต่อมาห้อง 313 ได้จัดเป็นห้องทำงานของอาจารย์ประจำ สมาคมฯ จึงต้องใช้สถานที่ตามโรงแรม ห้องอาหาร ฯลฯ เป็นที่ประชุม จนถึงปี พ.ศ. 2535

พิธีเปิดห้องสมาคมฯ (ที่ทำการเดิม) เมื่อปี พ.ศ. 2516

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดเยี่ยมของสมาคมฯ ในโอกาสที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานในพิธีเปิดอาคารอนุสรณ์ 50 ปี เมื่อวันศุกร์ที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2536

ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 คณะฯ ครบรอบ 50 ปี แห่งการสถาปนา และจะจัดสร้างอาคารอนุสรณ์ 50 ปี คณะฯ ได้จัดสรรพื้นที่จำนวน 120 ตารางเมตร ชั้นล่างของอาคารอนุสรณ์ 50 ปี ให้เป็นที่ทำการของสมาคมฯ

สมัยนายนิพันธ์ เบ็ญจวิลาส เป็นนายกสมาคมฯ ได้ให้บริษัทวสันต์-เฮ้าส์ซิ่งโปรดักส์ จำกัด เป็นผู้จัดทำห้องธุรการ ห้องประชุม ห้องเตรียมอาหาร และห้องน้ำ

นายยศ เนียมสวัสดิ์ บริษัทวิกตอรี่ (แกรนิต แมนูแฟคเตอริ่ง) จำกัด สนับสนุน จัดทำพื้นหินอ่อนรูปดาว หน้าประตูห้องสมาคมฯ

นิสิตเก่ารุ่นที่ 24 ของคณะฯ สนับสนุนกระเบื้องในการจัดทำห้องน้ำสมาคมฯ บริษัทฟิลลิปส์ จำกัด สนับสนุนชุดไมโครโฟนในห้องประชุม

ต่อมาสมาคมฯ ได้รับจัดสรรพื้นที่เพิ่มเติมอีก 60 ตารางเมตร ที่ทำการปัจจุบันจึงมีพื้นที่ 180 ตารางเมตร

ห้องประชุมสมาคมฯ

อาคารอนุสรณ์ 50 ปี

งบประมาณค่าก่อสร้าง 54,677,600 บาท ระยะเวลาก่อสร้าง 4 ปี เปิดใช้ในปี พ.ศ. 2536

ผู้รับเหมาก่อสร้าง หจก.อินทรชัย เอ็นจิเนียริ่ง (ก่อสร้าง), บจก.วสันต์เฮ้าส์ซิ่งโปรดักส์ (ตกแต่งภายใน)

สถาปนิก รองศาสตราจารย์ชวลิต นิตยะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระศักดิ์ ว่องปรีชา

วิศวกร ศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ เศรษฐมานิต (สุขาภิบาล), รองศาสตราจารย์ ดร.การุณ จันทรางศุ (โครงสร้าง), ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ พิทยพัฒน์ (ไฟฟ้า), รองศาสตราจารย์ฤชากร จิรกาลวสาน (เครื่องกล)

ลักษณะอาคาร เป็นอาคารที่เชื่อมต่อจากอาคารไชยยศสมบัติ 3 เป็นอาคาร 8 ชั้น มีพื้นที่ประมาณ 8,920 ตารางเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้เป็นห้องบรรยาย ห้องคอมพิวเตอร์ โดยชั้น 7 และชั้น 8 จัดเป็นห้องสมุด และชั้น 8 มีที่ประดิษฐานพระพุทธรูปที่จัดสร้างขึ้นในโอกาสครบรอบ 50 ปีแห่งการสถาปนาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี พื้นที่ชั้นล่างของอาคารเป็นที่ตั้งของสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2532 และเสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดอาคารเมื่อวันศุกร์ที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2536

อาคารมหิตลาธิเบศร

เดิมชื่อศูนย์เรียนรู้นวัตวิทยาคาร ต่อมาได้รับพระราชทานชื่อจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เริ่มสร้างปี พ.ศ. 2543 งบประมาณค่าก่อสร้าง 277,795,674 บาท เปิดใช้งานปี พ.ศ. 2547 และปรับปรุงเพิ่มเติมจาก 10 ชั้น เป็น 14 ชั้น ในปี พ.ศ. 2552

ผู้รับเหมาก่อสร้าง บริษัทชลนิธิ จำกัด บริษัทไทยไทโย จำกัด บริษัทอาคาร 33 จำกัด

สถาปนิก บริษัทอินเตอร์แพค จำกัด (นายบุรินทร์ ศรีสุข นายยอดเยี่ยม เทพธรานนท์ และคณะ)

วิศวกร บริษัทอินเตอร์แพค จำกัด [ดร.ณัฏฐา ปัทมพงศ์ และคณะ (โครงสร้าง) นายพิสิฐ ไล่สัตรูไกล และคณะ (สุขาภิบาล) นายนพพร ชัยรุ่งปัญญา และคณะ (ไฟฟ้า)]

ลักษณะอาคาร เป็นอาคารสูง 14 ชั้น มีพื้นที่ทั้งหมด 37,556.25 ตารางเมตร เป็นอาคารเรียนรวมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้ในการเรียนการสอนของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์และอื่นๆ ชั้น 8 - 10 จัดสรรเป็นสำนักงาน ห้องคณาจารย์ภาควิชาสถิติ ภาควิชาการธนาคารและการเงิน ห้องปฏิบัติการทางการเงิน (Financial Lab)

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดอาคารเมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นวันครบรอบปีที่ 87 แห่งการสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานในพิธีเปิดอาคารมหิตลาธิเบศร เมื่อวันเสาร์ที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2548

ศูนย์และห้องปฏิบัติการ

ห้องสมุด (Library)

ห้องสมุดของคณะฯ ได้มีการพัฒนาและขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมความต้องการทางวิชาการของคณาจารย์และนิสิตเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ปัจจุบันห้องสมุดสามารถให้บริการได้ทั้งหนังสือวิชาการ วารสารวิชาการ และสื่อการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมถึงวิทยานิพนธ์ โครงงานพิเศษ และสิ่งพิมพ์อื่น ผู้ใช้บริการห้องสมุดประกอบด้วย นิสิต คณาจารย์ ข้าราชการ ทั้งในและนอกคณะฯ รวมถึงบุคคลภายนอก

พัฒนาการของห้องสมุด

- ปี พ.ศ. 2529 สร้างฐานข้อมูลหนังสือและวารสารลงระบบคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม CDS/ISIS
- ปี พ.ศ. 2530 บริการออนไลน์ฐานข้อมูล Union List of Serials in Thailand
- ปี พ.ศ. 2531 ใช้ CU-MARC ในการลงรายการข้อมูล เริ่มโครงการพัฒนาระบบข่ายงานห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Chulalinet)
- ปี พ.ศ. 2535 เริ่มเปิดบริการ ACC Cyber Zone
- ปี พ.ศ 2537 เริ่มใช้ INNOPAC ในงานห้องสมุดระบบอัตโนมัติสำหรับยืม-คืนหนังสือ
- ปี พ.ศ. 2539 ให้บริการฐานข้อมูล CU Reference Database
- ปี พ.ศ. 2542 จัดทำฐานข้อมูลข่าวธุรกิจ INFOMA
- ปี พ.ศ. 2547 เริ่มให้บริการ Website ห้องสมุด และเปิดบริการ SET Corner (มุมความรู้ตลาดทุน)
- ปี พ.ศ. 2548 เริ่มบริการ Book Delivery สำหรับคณาจารย์ในคณะ
- ปี พ.ศ. 2549 ได้รับงบประมาณในการปรับปรุงห้องสมุดใหม่ โดยเพิ่มพื้นที่สำหรับ Coffee Corner ให้เป็นมุมพักผ่อนสำหรับนิสิต ซึ่งเป็นต้นแบบของห้องสมุดคณะที่ให้บริการครบวงจร

สถานที่ตั้ง

- ปี พ.ศ. 2480 อาศัยห้องในตึกของคณะอักษรศาสตร์
- ปี พ.ศ. 2492 อาคารเภตราทิพย์
- ปี พ.ศ. 2510 อาคารไชยยศสมบัติ 2 ชั้น 3
- ปี พ.ศ. 2535 - ปัจจุบัน อาคารอนุสรณ์ 50 ปี (อาคาร 8) ชั้น 7 และชั้น 8

ศูนย์คอมพิวเตอร์ (Computer Center)

จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2504 เพื่อให้บริการการเรียนการสอนการใช้งานทางคอมพิวเตอร์แก่คณาจารย์และนิสิตภายในคณะฯ การวิจัยและการอบรม การดูแลระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน ดูแลระบบเครือข่ายภายในคณะฯ นอกจากนี้ยังให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และโปรแกรมสำเร็จรูปที่ทันสมัย รวมถึงการบริการด้านการบำรุงรักษาและซ่อมแซมคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงต่าง ๆ และการให้ยืมคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนนอกสถานที่ และการนำเสนอผลงานของนิสิต

ศูนย์ฯ นี้ได้มีการนำ Hardware และ Software ใหม่ๆ ที่ทันสมัยมาให้บริการเพื่อการเรียนรู้ของนิสิตอยู่เสมอ

สถานที่ตั้ง

- อาคารบัณฑิต กันตะบุตร (อาคาร 9)
- อาคารอนุสรณ์ 50 ปี (อาคาร 8) ชั้น 5
- ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้อง 223 อาคารไชยยศสมบัติ 1 ชั้น 2

บริษัทจำลองจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Chulalongkorn Business Administration: CBA)

จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2526 เป็นโครงการฝึกงานภาคฤดูร้อนสำหรับนิสิต ซึ่งจะดำเนินกิจกรรมในช่วงปิดภาคฤดูร้อนคือระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี

รางวัลและผลงาน

- ปี พ.ศ. 2532 ได้รับการพิจารณาจากสมาคมจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) ให้เป็น "บริษัทจำลองดีเด่น"
- ปี พ.ศ. 2533 ได้รับการพิจารณาจากสมาคมจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) ให้เป็น "บริษัทจำลองดีเด่น" เป็นปีที่ 2 และได้รับรางวัล "คณะผู้ดำเนินงาน" ของบริษัทดีเด่นอีก 3 รางวัล
- ปี พ.ศ. 2534 ได้รับการพิจารณาจากสมาคมจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) ให้เป็น "บริษัทจำลองดีเด่น" เป็นปีที่ 3 และได้รับรางวัล "ผู้จัดการใหญ่ยอดเยี่ยม"
- ปี พ.ศ. 2535 ได้นำระบบเครือข่าย (LAN) ซึ่งพัฒนาโปรแกรมจัดการฐานข้อมูลโดยนิสิตภาควิชาสถิติของคณะฯ มาใช้ จนได้รับรางวัลจากสมาคมจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) ให้ครองรางวัล "ความคิดสร้างสรรค์ดีเด่น" และรางวัล "ผู้จัดการใหญ่ยอดเยี่ยม" เป็นปีที่ 2
- ปี พ.ศ. 2537 ได้รับรางวัลจากสมาคมจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) ให้ครองรางวัล "บริษัทจำลองยอดเยี่ยม" และรางวัล "พนักงานขายยอดเยี่ยม" (นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์)
- ปี พ.ศ.2538 ได้รับรางวัลจากสมาคมจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) ดังต่อไปนี้
  1. รางวัลบริษัทจำลองยอดเยี่ยม
  2. รางวัลบริษัทความคิดสร้างสรรค์ดีเด่น

  3. รางวัลผู้จัดการทั่วไปดีเด่น (นายปรีชา อาชามงคล)
  4. รางวัลผู้บังคับบัญชาดีเด่น (นางสาวธนาภรณ์ ทังสุพานิช)
  5. รางวัลพนักงานขายดีเด่น (นายศักดิ์สิทธิ์ มีรุ่งเรือง)
- ปี พ.ศ. 2539 ได้รับรางวัลจากสมาคมจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) ดังต่อไปนี้
  1. รางวัลบริษัทจำลองยอดเยี่ยม
  2. รางวัลผู้จัดการทั่วไปยอดเยี่ยม (นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์)
  4. รางวัลผู้บังคับบัญชายอดเยี่ยม (นายชัยยุทธ ชุณหะชา)
  5. รางวัลพนักงานขายดีเด่น (นายพิเชษฐ โตนิติวงศ์)

สถานที่ตั้ง อาคารไอยยศสมบัติ 1 ชั้นใต้ดิน

ศูนย์บริการวิชาการและฝึกอบรม (Academic Service and Training Center)

จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2532 เพื่อให้บริการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์ และทักษะการบริหารให้แก่บุคคลทั่วไป องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน การให้บริการทางวิชาการของศูนย์ประกอบด้วย 3 ลักษณะคือ การจัดหลักสูตรอบรมตามความต้องการของผู้รับบริการ ทั้งหลักสูตรที่เน้นความรู้เฉพาะสาขา หรือผสมผสานองค์ความรู้จากหลายสาขาวิชา ทั้งหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว การรับงานเป็นที่ปรึกษาแนะนำเพื่อพัฒนางาน ปรับปรุงระบบงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร และการจัดรายการเผยแพร่ความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารธุรกิจทางสื่อต่างๆ โดยรายการที่จัดเป็นประจำคือ ชั่วโมงนักบริหาร วันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.00 - 09.00 น. ทาง FM 101.5 สถานีวิทยุ จุฬาฯ

สถานที่ตั้ง อาคารไอยยศสมบัติ 2 ชั้นล่าง

ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Access Learning Center)

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2537 เพื่อให้นิสิตใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมจากการเรียนในห้องเรียน ฐานข้อมูลที่มีอยู่ในศูนย์นี้จะช่วยให้นิสิตสามารถศึกษาค้นคว้าอิสระด้วยตนเองในรายวิชาต่าง ๆ โดยคณะฯ ได้จัดให้มีสื่อและโสตทัศนูปกรณ์ไว้ให้บริการในด้านต่าง ๆ เช่น

- ให้บริการการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นทักษะการอ่านและเขียน (บทฝึกหัด)
- ให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต เรียนและทำการบ้านภาษาอังกฤษภายในศูนย์
- ให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อรองรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษผ่านระบบออนไลน์โดยใช้โปรแกรม Tell Me More มุ่งเน้นทักษะการอ่านออกเสียง การฟัง รวมถึงเกมภาษาอังกฤษ
- ให้บริการสื่อภาพยนตร์ต่างประเทศ เพลงต่างประเทศ เพื่อการเรียนรู้ มุ่งเน้นทักษะการฟัง และเกมคำศัพท์ Cross-word
- ให้บริการเอกสารอ้างอิงรายวิชาที่มีการเรียนการสอนในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
- ให้บริการแนะนำนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ที่มีความสนใจที่จะฝึกฝนภาษาอังกฤษของนิสิตอย่างต่อเนื่องที่ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองของคณะฯ หรือสถาบันภาษาครบตามชั่วโมงที่กำหนด (50 ชั่วโมง) ในหนึ่งภาคการศึกษา จะได้รับ Certificate Attendance จากสถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานของนิสิตหลังจากสำเร็จการศึกษา
- ให้บริการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านทาง Facebook SALC CBS

สถานที่ตั้ง อาคารไชยยศสมบัติ 2 ชั้น 3

ศูนย์ประสานการจัดหางานของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี (Placement Center)

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2542 เพื่อให้การสนับสนุนและแนะแนวอาชีพสำหรับนิสิต โดยจัดหาข้อมูลและเผยแพร่แหล่งงานต่าง ๆ ประสานงานกับบริษัทเอกชน หน่วยงานภาครัฐบาล และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ มารับสมัครงานที่คณะฯ

สถานที่ตั้ง อาคารไชยยศสมบัติ 1 ชั้นใต้ดิน

ห้องปฏิบัติการทางการเงิน (Financial Laboratory)

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดแพรคลุมป้าย ห้องปฏิบัติการทางการเงิน อาคารมหิตลาธิเบศร ชั้น 11 ในวันเสาร์ที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2554

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นต้นแบบของการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และศูนย์ข้อมูลทางการเงินเพื่อการวิจัย โดยใช้คอมพิวเตอร์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน โดยการสร้างสถานการณ์จำลองการค้าหลักทรัพย์เพื่อเลียนแบบการซื้อขายหลักทรัพย์ เพื่อให้นิสิตประยุกต์ใช้ความรู้เชิงทฤษฎีเข้ากับข้อมูลจริง จัดเตรียมโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการสร้างแบบจำลองและวิเคราะห์ทางสถิติต่างๆ เช่น Eview และ Matlab นอกจากนั้นห้องปฏิบัติการทางการเงินยังเป็นศูนย์รวมข้อมูลทางการเงินและข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของทั่วโลก เช่น Datastream, Reuters เป็นต้น

สถานที่ตั้ง อาคารมหิตลาธิเบศร ชั้น 11 - 12

เดิมอยู่ที่อาคารไชยยศสมบัติ 1 ชั้น 2 ต่อมาย้ายมาปรับปรุงใหม่ที่อาคารมหิตลาธิเบศร ชั้น 10 ต่อมาย้ายไปชั้น 11 - 12 เมื่อต่อเติมอาคารมหิตลาธิเบศร ชั้น 11 - 14 แล้วเสร็จ

ห้องปฏิบัติการทางการจัดการ (Management Cockpit)

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2543 ห้องปฏิบัติการทางการจัดการเป็นห้องต้นแบบการประชุมของผู้บริหารสมัยใหม่ที่ประกอบด้วยเทคโนโลยีในการนำเสนอข้อมูล เพื่อให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะฯ ได้จัดสร้างห้องปฏิบัติการทางการจัดการขึ้น เพื่อใช้ในการเรียนการสอนทั้งในระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษา เพื่อให้นิสิตของคณะฯ ได้มีความรู้ ความเข้าใจถึงการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารองค์กรและตัดสินใจทางธุรกิจที่สำคัญในบรรยากาศของการปฏิบัติงานจริง ห้องปฏิบัติการนี้สามารถใช้ในการประชุมระดับผู้บริหารของคณะฯ และยังใช้ในการฝึกอบรมและการให้บริการทางวิชาการแก่องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

สถานที่ตั้ง อาคารไชยยศสมบัติ 3 ชั้น 2

ศูนย์ปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ (Information Technology in Business Operation Center: IT BOC)

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2545 เพื่อเป็นศูนย์กลางของการบูรณาการศาสตร์จากทั้ง 5 ภาควิชาของคณะฯ โดยเป็นศูนย์กลางของการศึกษา อบรม วิจัย และให้คำปรึกษาถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม ทันสมัย ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อธุรกิจและองค์กรต่างๆ ให้แก่นิสิตปัจจุบัน คณาจารย์ และนิสิตเก่าของคณะฯ รวมทั้งธุรกิจและองค์กรภายนอก

สถานที่ตั้ง อาคารไชยยศสมบัติ 2 ชั้น 3

สำนักงานประกันคุณภาพ (Quality Assurance Office)

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2545 เพื่อเป็นหน่วยงานกำกับดูแล สนับสนุน ตรวจสอบให้มีการดำเนินงานตามข้อกำหนดในมาตรฐานของคณะฯ มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับและติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามระบบประกันคุณภาพ วางแผนและประสานงานการตรวจสอบคุณภาพ รายงานผลทบทวนความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน รวมถึงการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกด้านประกันคุณภาพ

สถานที่ตั้ง อาคารไชยยศสมบัติ 2 ชั้นล่าง

ศูนย์บ่มเพาะธุรกิจสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Business Incubation Center)

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2547 โดยได้รับความร่วมมือจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมและสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการ SMEs มุ่งเน้นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการใหม่และผู้ประกอบการเดิมได้มีความรู้ ความสามารถในกระบวนการผลิต การตลาด และสามารถเรียนรู้เทคโนโลยี เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับธุรกิจ และพัฒนาความสามารถของตนให้มีศักยภาพตลอดจนช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

สถานที่ตั้ง อาคารไชยยศสมบัติ 3 ชั้น 1

ห้องปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ (Information Technology Studio: IT STUDIO)

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2549 เพื่อเป็นสถานที่สำหรับให้นิสิตได้ใช้ทำงานกลุ่มในบรรยากาศที่เป็นกันเอง โดยมีบริการสัญญาณไร้สาย ทำให้นิสิตได้มีการทำงานกลุ่มโดยใช้ระบบที่มีไอทีเป็นสื่อทั้งหมด เป็นการสร้างบรรยากาศและสร้างมิติใหม่ให้กับคณะฯ

สถานที่ตั้ง อาคารมหิตลาธิเบศร ชั้น 9

ศูนย์ให้คำปรึกษาและวิจัยทางสถิติ (Center of Statistical Consulting and Research)

จัดตั้งและเปิดบริการอย่างสมบูรณ์เมื่อปลายปี พ.ศ. 2550 เพื่อให้บริการด้านการให้คำปรึกษาในงานที่เกี่ยวข้องกับทางสถิติแก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และนิสิตนักศึกษาตลอดจนให้บริการจัดอบรมเกี่ยวกับการนำสถิติไปใช้ในงานวิจัยและงานด้านต่าง ๆ ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อนำสถิติไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัย และเป็นศูนย์รวมข้อมูลค่าสถิติต่าง ๆ ที่ใช้เป็นฐานข้อมูลในการปฏิบัติงาน

สถานที่ตั้ง อาคารมหิตลาธิเบศร ชั้น 8

ศูนย์ให้คำปรึกษาและวิจัยทางประกันภัย (Center of Insurance Consulting and Research)

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2550 เพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลด้านการประกันภัยที่เป็นปัจจุบัน ใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน การวิจัยและเผยแพร่ สร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านการประกันภัยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และพัฒนาคณาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถด้านการประกันภัยและสามารถเชื่อมโยงความรู้ไปสู่ทุกภาคส่วนในสังคมได้

สถานที่ตั้ง อาคารมหิตลาธิเบศร ชั้น 9

ศูนย์ทดสอบวิชาการทางธุรกิจ (Academic Testing Center in Business)

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2554 ด้วยคณะฯ เล็งเห็นถึงความสำคัญของกระบวนการคัดเลือกนิสิตที่จะเข้ามาศึกษาในทุกหลักสูตรของคณะฯ ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีไปจนถึงระดับปริญญาเอก โดยเฉพาะในระดับปริญญาโทที่มีหลักสูตรอยู่เป็นจำนวนมาก ที่สำคัญคือมีผู้สนใจต้องการเข้าศึกษาจำนวนมาก หลักสูตรจึงต้องมีกระบวนการคัดเลือกที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงข้อสอบที่มีมาตรฐาน กระบวนการสอบที่รัดกุม และการตรวจข้อสอบที่ถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรได้รับนิสิตที่มีคุณภาพตรงตามที่กำหนด

ดังนั้น คณะฯ จึงเห็นควรจัดตั้งศูนย์ทดสอบวิชาการทางธุรกิจเพื่อเป็นศูนย์ในการดำเนินการจัดสอบข้อเขียนที่จะนำไปใช้ในการคัดเลือกผู้ที่สนใจต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ของคณะฯ โดยจะเริ่มจากการจัดสอบข้อเขียนสำหรับการคัดเลือกนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต และขยายไปหลักสูตรอื่น ๆ อีก และในอนาคตจะให้บริการจัดสอบข้อเขียนให้กับหน่วยงานภายนอก

สถานที่ตั้ง อาคารไชยยศสมบัติ 2 ชั้นล่าง

ศูนย์นวัตกรรมสังคม (CBS Social Innovation Center)

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2556 เพื่อสนับสนุนการผลิตงานวิจัยเชิงวิชาการ และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการด้านนวัตกรรมและการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการศึกษาแบบสหวิทยาการและถ่ายทอดนวัตกรรมในการแก้ปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมสู่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศ/ต่างประเทศ ทั้งในรูปการตีพิมพ์ผลงานในวารสารวิชาการ และ/หรือการจัดสัมมนา และสร้างเครือข่ายนักวิชาการและความร่วมมือระหว่างองค์กรทั้งในและต่างประเทศ

สถานที่ตั้ง อาคารมหิตลาธิเบศร ชั้น 12

สำนักวิรัชกิจ (Office of International Affairs)

เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของคณะฯ ในการติดต่อกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศเพื่อการแลกเปลี่ยนและร่วมมือทางวิชาการ รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนนิสิตและอาจารย์ ติดต่อประสานงานความร่วมมือในการวิจัยกับคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

สถานที่ตั้ง อาคารอนุสรณ์ 50 ปี ชั้น 2

สำนักการรับรองมาตรฐานนานาชาติ (Office of International Accreditation)

เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของคณะฯ มีภาระหน้าที่ในการดำเนินการขอเข้ารับการรับรองมาตรฐานระดับนานาชาติต่อ AACSB (The Association to Advance Collegiate Schools of Business) เพื่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรและการประเมินคุณภาพหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาระดับสากลเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเพิ่มพูนศักยภาพของคณาจารย์ด้านการวิจัยและสร้างผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง เป็นที่รู้จักและยอมรับในระดับสากล นับเป็นอีกก้าวหนึ่งของคณะฯ ในการมีบทบาทเป็นผู้นำของมหาวิทยาลัยในการได้รับการรับรองมาตรฐานระดับนานาชาติ คณะฯได้ยื่นใบสมัครเพื่อขอเข้ารับการรับรองมาตรฐานต่อ AACSB เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2551 และได้รับการตอบรับการสมัครของคณะฯ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 พร้อมกับแต่งตั้ง Dr. Mike Tearney เป็น Mentor ให้คณะฯ เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552 เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในการเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินการประเมินความพร้อมของคณะฯ ตามมาตรฐานของ AACSB ซึ่งมีทั้งหมด 21 มาตรฐาน เมื่อผ่านการนำเสนอข้อมูลและตอบข้อซักถามและหารือในเกณฑ์การประเมินต่าง ๆ ปรากฏว่าคณะฯ มีความพร้อมในการเข้าสู่การรับรองตามมาตรฐานของ AACSB ผ่านเกณฑ์การประเมินได้ 16 ข้อจากทั้งหมด 21 ข้อ และในวันที่ 2 - 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 Peer Review Team จากสถาบัน AACSB ได้ตรวจประเมินการรับรองมาตรฐานคณะฯ และจะประกาศผลอย่างเป็นทางการประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558

สถานที่ตั้ง อาคารอนุสรณ์ 50 ปี ชั้น 2

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดแพรคลุมป้ายห้องเกตราลัย อาคารมหิตลาธิเบศร ชั้น 14 ในวันเสาร์ที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2554

ห้องเกตราลัย (Management Theatre)

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2553 เป็นห้องทดลองของคณาจารย์ด้านบริหารธุรกิจ เพื่อทำการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ พฤติกรรมระหว่างบุคคลในองค์กร พฤติกรรมของผู้บริหาร ฯลฯ เพื่อให้นิสิตได้เกิดการเรียนรู้ ส่งเสริมการพัฒนาการวิจัยของคณาจารย์ในด้านพฤติกรรม ชี้นำสังคมในการพัฒนาบุคลากรและผู้นำในรูปแบบใหม่ เพื่อบูรณาการระหว่างคำศัพท์ทางด้านการบริหารกับ Performing Art

สถานที่ตั้ง อาคารมหิตลาธิเบศร ชั้น 14

สมาคมนิสิตเก่าฯ

บัดนี้ สมาคมนิสิตเก่าของเราได้เกิดขึ้นแล้ว ซึ่งจะเป็นจุดรวมของผู้ที่สำเร็จไปจาก คณะ ฯ จะได้ช่วยกันส่งเสริมวิชาโดยมีการออกวารสาร มีการอภิปราย มีการพบปะสังสรรถก บัญหาต่าง ๆ และจะเป็นที่พึ่งพาแก่นิสิตรุ่นหลังต่อไป ความผิ้นอันสุดท้ายก็คือ ข้าพเจ้าเห็น ความรุ่งโรจน์ ของ สมาคมว่า จะเป็นดวงประทีปอันโชติช่วง นำชาวเราทั้งหลายไป สู่ความเชี่ยว ชาญในวิชาการเพื่อการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญมั่งคั่งสมบูรณ์ต่อไป.

ศาสตราจารย์ พระยาไชยศสมบัติ
คณบดี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

ประวัติสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

ก่อนที่จะได้มีการจัดตั้งสมาคมฯ เป็นความหวังของนิสิตชาวพาณิชย์ฯ-บัญชีรุ่นแรกๆ ที่อยากจะมีสมาคมนิสิตเก่าฯ ตั้งแต่ยังไม่สำเร็จการศึกษา คือ นิสิตรุ่นแรกๆ สมัยที่ยังอาศัยตึกอักษร-ศาสตร์เป็นที่เรียน ได้ร่วมใจกันตั้ง “ชมรม” หรือ “ชุมนุม” ขึ้น เพื่อเป็นสื่อกลางในการติดต่อซึ่งกันและกัน และมีจุดมุ่งหมายที่จะให้เป็นสมาคมฯ ในเวลาต่อมา ครั้นเมื่อนิสิตรุ่นแรกๆ ได้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ต่างก็แยกย้ายกันไปประกอบอาชีพ โอกาสที่จะพบกันก็ยาก แต่ความตั้งใจร่วมกันในการก่อตั้งสมาคมฯ นั้นยังมีอยู่ และด้วยการนำและความปรารถนาดีของท่านผู้ก่อตั้งคณะฯ ศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยศสมบัติ ร่วมกับนิสิตเก่าหลายท่านจึงได้ช่วยกันร่างข้อบังคับสมาคมฯ ขึ้นมา

เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2503 ได้มีการประชุมนิสิตเก่าในงานต้อนรับน้องใหม่ ซึ่งมีนิสิตเก่าประมาณ 80 คน ได้มาร่วมประชุมตามคำเชิญชวนของศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ ทุกคนมีใจตรงกันในการที่จะจัดตั้งสมาคมฯ ขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางในการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันของชาวพาณิชย์ฯ-บัญชี ที่ประชุมตกลงที่จะเลือกคุณเฉลิม ประจวบเหมาะ (รุ่นที่ 1) เป็นนายกสมาคมฯ และมอบให้คุณตรินบุนนาค (รุ่นที่ 1) คุณสมพร เทพสิทธา (รุ่นที่ 4) และศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ (รุ่นที่ 7) เป็นผู้ไปดำเนินการติดต่อขอจดทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่ ซึ่งศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ ได้ทำการขอจดทะเบียนโดยถูกต้องตามกฎหมาย ณ สำนักทะเบียนสมาคม จังหวัดพระนคร-ธนบุรี เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2505 โดยใช้ชื่อว่า “สมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ใช้อักษรย่อ “พ.บ.จ.” ใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า “Faculty of Commerce and Accountancy of Chulalongkorn University Alumni Association” และใช้อักษรย่อ “C.A.C.” สำนักงานใหญ่ของสมาคมฯ ตั้งอยู่ ณ อาคารของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดพระนคร (กรุงเทพมหานคร)

เครื่องหมายของสมาคมฯ เป็นรูปเภตราทิพย์และมีตราพระเกี้ยวบนใบเรือ ข้างล่างเครื่องหมายของสมาคมฯ มีอักษรย่อ “พ.บ.จ.” และ “C.A.C.”

วัตถุประสงค์ของสมาคมฯ คือ

- เพื่อส่งเสริมความสนใจในวิชาการและผดุงเกียรติการประกอบวิชาชีพของสมาชิก
- เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเพิ่มพูนความรู้ระหว่างสมาชิก
- เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และผดุงมิตรภาพระหว่างสมาชิก
- เพื่อเป็นสื่อกลางในการติดต่อระหว่างมวลสมาชิก
- เพื่อสงเคราะห์ช่วยเหลือสมาชิกและนิสิตที่กำลังศึกษาในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เพื่อกระทำการอื่นใดอันจำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้น ทั้งนี้วัตถุประสงค์ทุกประการจะไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง ภายหลังการจดทะเบียนก่อตั้งสมาคมฯ แล้ว คณะดำเนินงานได้จัดประชุมครั้งแรกเมื่อวันศุกร์ที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2505 ที่สโมสรอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาร่างข้อบังคับของสมาคมฯ ที่จะนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อพิจารณา และได้มีมติเชิญศาสตราจารย์อุปการคุณ อาภรณ์ กฤษณามระ และอาจารย์เล้ง ศรีสมวงศ์ เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ พร้อมทั้งกำหนดวันประชุมใหญ่

การประชุมใหญ่ของสมาคมฯ จัดขึ้นครั้งแรก ณ อาคารใหม่ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี (อาคารไชยยศสมบัติ 1 ปัจจุบัน) ที่สามย่าน เมื่อวันอาทิตย์ที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2505 ซึ่งในการประชุมครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 79 คน โดยท่านศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ ได้ให้เกียรติเป็นประธานในการประชุม ที่ประชุมได้มีมติเลือกตั้งคุณเฉลิม ประจวบเหมาะ เป็นนายกสมาคมฯ และเลือกกรรมการอีก 20 คน นับเป็นคณะกรรมการชุดแรกของสมาคมฯ คณะกรรมการชุดนี้ได้มีการประชุมกำหนดตำแหน่งและหน้าที่งานของกรรมการอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2506

สมาชิกของสมาคมฯ ตามข้อบังคับในขณะนั้น มี 3 ประเภทคือ สามัญสมาชิก ภาคีสมาชิก และสมาชิกกิตติมศักดิ์ แต่ในปัจจุบันสมาชิกของสมาคม มี 4 ประเภท คือ

1. สมาชิกสามัญ
2. สมาชิกวิสามัญ
3. ภาคีสมาชิก
4. สมาชิกกิตติมศักดิ์

สมาชิกสามัญ ต้องเป็นผู้ที่เคยลงทะเบียนเป็นนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือเป็นอาจารย์ประจำของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมาชิกวิสามัญ ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการอบรมหลักสูตรโครงการพิเศษ ที่มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคีสมาชิก ต้องเป็นผู้ที่กำลังศึกษาในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ทรงเกียรติคุณ และมีความรอบรู้ และมีอุปการคุณแก่สมาคมหรือคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งคณะกรรมการยกย่องและมีมติเป็นเอกฉันท์ให้เสนอต่อที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมใหญ่มีมติให้เชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์

สมาชิกสามัญ สมาชิกวิสามัญ และภาคีสมาชิก ต้องเสียค่าบำรุงจำนวนเงิน 500 บาท สำหรับการสมัครเป็นสมาชิก

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2506 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันรวมระยะเวลา 50 ปี สมาคมฯ ได้มีการเลือกตั้งกรรมการเพื่อเข้าไปบริหารกิจการของสมาคมฯ ติดต่อกันมาจนถึงขณะนี้เป็นชุดที่ 41 คณะกรรมการแต่ละชุดต่างบริหารกิจการสมาคมฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และได้พยายามที่จะพัฒนาความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ มาเป็นลำดับ รวมทั้งการให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ ของคณะฯ มาโดยตลอด ความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างสมาคมฯ กับคณะฯ ก็มีความแน่นแฟ้น สนับสนุนและเกื้อกูลกันอย่างดียิ่ง

ในด้านกิจกรรมต่างๆ ที่สมาคมฯ ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อสมาชิกและนิสิตเก่าของคณะฯ ตลอดจนกิจกรรมเพื่อสังคมมีหลากหลาย อาทิ

- กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่าง ๆ ได้แก่ การจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวาระสำคัญ ๆ เช่น ในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา เฉลิมฉลองการครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ร่วมใจปลูกป่า ณ พื้นที่จุฬาฯ สระบุรี เป็นต้น
- กิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรตินิสิตเก่า “บัญชีจุฬาฯ ดีเด่น” “คนดีบัญชีจุฬาฯ” เป็นต้น

ห้องประชุม

- กิจกรรมด้านการกีฬาเพื่อการกุศลและเชื่อมสัมพันธภาพ เช่น การแข่งขันโบว์ลิ่ง กอล์ฟ แรลลี่ ฯลฯ
- กิจกรรมด้านวิชาการ การจัดสัมมนา เสวนา ปาฐกถาพิเศษ อภิปรายในหัวข้อต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เสริมความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ ฯลฯ
- กิจกรรมทัศนศึกษา การท่องเที่ยว การเยี่ยมเยียนนิสิตเก่าในภูมิภาค การดูงาน ทัศนศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ฯลฯ
- การจัดงานคืนสู่เหย้าเป็นประจำทุกปี ในวันที่ 29 มกราคม เพื่อระลึกถึงพระคุณของท่านผู้ก่อตั้งคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และเป็นการพบปะสังสรรค์ในหมู่เพื่อนพ้องน้องพี่ชาวพาณิชย์-บัญชี
- กิจกรรมอื่นๆ ร่วมกับคณะฯ เช่น การส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ของนิสิต การจัดงานต้อนรับบัณฑิตใหม่ของคณะฯ งานปฐมนิเทศ งานผู้ปกครองพบอาจารย์ที่ปรึกษา งานปัจฉิมนิเทศ งานมุทิตาจิตอาจารย์เกษียณ รดน้ำขอพรเนื่องในวันสงกรานต์ ร่วมงานทำบุญเลี้ยงพระวันสถาปนาคณะฯ ฯลฯ
- สนับสนุนคณะฯ ทั้งด้านกายภาพ ได้แก่ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคณะฯ ด้านบุคลากร (สายอาจารย์สายสนับสนุน) และนิสิต เช่น มอบเงินสนับสนุนทุนการศึกษาภาษาอังกฤษ ระดมจัดหาทุนเพื่อเข้ากองทุน เงินทุน 75 ปี เพื่อการปรับปรุงห้องเรียน และกองทุนเพื่อทุนการศึกษานิสิต ตั้งกองทุนสนับสนุนการทำวิจัยของคณาจารย์คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฯลฯ
- ร่วมกิจกรรมและให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่สโมสรนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีในกิจกรรมต่างๆ เช่น บาสเกตบอลประเพณีกับบัญชีธรรมศาสตร์ การทำบุญตักบาตร เปิดฟ้าบัญชี รั้วสีชมพูประดู่สีฟ้า คณะฯ สวยด้วยมือเรา ฯลฯ
- การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชย์ฯ-บัญชี (พ.บ.จ.) กับสมาคมนักศึกษาเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ส.พ.บ.ธ.) ในกิจกรรมและโอกาสต่าง ๆ

• กิจกรรมการกุศลและสาธารณประโยชน์ เช่น ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ เป็นต้น

กิจกรรมต่างๆ ของสมาคมฯ ได้เจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับ และในด้านสมาชิกของสมาคมฯ ปัจจุบันมีสมาชิกประมาณ 10,500 คน แต่สมาคมฯ ยังมีความปรารถนาที่จะให้นิสิตเก่าของคณะฯ ทุกท่านเข้าสมัครเป็นสมาชิกของสมาคมฯ เพราะสมาคมฯ จะอยู่ได้อย่างมั่นคงและเจริญก้าวหน้าให้บริการและเสริมสร้างสิ่งต่างๆ ให้แก่สมาชิกและสถาบันได้นั้น จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและการร่วมแรงร่วมใจจากนิสิตเก่าของคณะฯ ทุกท่าน

สมาคมฯ ได้จัดทำวารสารขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างนิสิตเก่า นิสิตปัจจุบัน และคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ถ่ายทอดเรื่องราวและประสบการณ์ต่างๆ และสร้างสรรค์สาระข้อเขียนอันเป็นประโยชน์ รวมถึงความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี เพื่อสมาชิกทุกรุ่นทุกวัย ซึ่งวารสารนี้แต่เดิมใช้ชื่อว่า **วารสารพาณิชยศาสตร์และการบัญชี** ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2506 (ฉบับแรกออกในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2506) จนถึงปี พ.ศ. 2521 (ฉบับสุดท้ายเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2521) หลังจากนั้นก็เปลี่ยนแปลงรูปเล่มและเนื้อหาออกมาใหม่ ใช้ชื่อว่า **วารสารสำเภาแล่นใบ** และในการปรับปรุงต่อมาใช้ชื่อ **วารสารเภตรา** รวมทั้งได้จัดทำจดหมายข่าวเพื่อสื่อสารเรื่องราวและกิจกรรมต่างๆ ด้วย นอกจากนี้สมาคมฯ ยังจัดให้มีเว็บไซต์ของสมาคมฯ www.shicu.com และ Facebook Fanpage www.facebook.com/BanshiChulaAlumni เป็นการเพิ่มช่องทางที่จะสื่อสารถึงเหล่าสมาชิกและนิสิตเก่าทั้งหลาย

ในด้านที่ทำการของสมาคมฯ นั้น ในระยะแรกยังไม่มีสถานที่เป็นทางการ อาคัยคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี หรือห้องสโมสรอาจารย์เป็นที่ประชุม ต่อมาสมัยที่ศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ เป็นคณบดี ในปี พ.ศ. 2516 ได้จัดห้อง 313 อาคาร 1 (ปัจจุบันคืออาคารไชยยศสมบัติ 1) ให้เป็นสถานที่ทำการของสมาคมฯ แต่ต่อมาห้องนี้ได้ถูกเปลี่ยนเป็นห้องทำงานของอาจารย์ประจำ สมาคมฯ จึงใช้สถานที่ประชุมตามร้านอาหาร โรงแรม สมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฯลฯ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2535 สมาคมฯ จึงมีที่ทำการถาวรคือ ชั้นล่างของอาคารอนุสรณ์ 50 ปี มีพื้นที่รวม 120 ตารางเมตร (ดำเนินการจัดทำเป็นที่ทำการสมาคมฯ ห้องประชุม ห้องธุรการ ห้องเตรียมอาหาร และห้องน้ำ ในสมัยคุณนิพันธ์ เบ็ญจวิลาศ เป็นนายกสมาคมฯ) ในปี พ.ศ. 2549 คณะฯ จัดสรรพื้นที่เพิ่มขึ้นอีก 60 ตารางเมตร (จัดทำห้องติดกับห้องประชุมอีกห้องหนึ่ง สมัยคุณพิมพ์ใจ โพธิภักติ เป็นนายกสมาคมฯ) ปัจจุบันห้องธุรการได้ย้ายมาอยู่ในพื้นที่ที่เพิ่มมา ส่วนห้องธุรการเดิมคณะฯ ได้จัดสรรให้สมาคมนิสิตเก่าเอ็มบีเอ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ได้ใช้เป็นที่ทำการ

เรียบเรียงจากบทความเรื่องประวัติสมาคมฯ ของ รศ.ไพลิน ผ่องใส (รุ่น 24 ปีพ.ศ. 2506) ในหนังสือ 45 ปี สมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามนายกสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

• คุณเฉลิม	ประจวบเหมาะ	รุ่นที่ 1	พ.ศ. 2506 - พ.ศ. 2507
• คุณสมพร	เทพสิทธา	รุ่นที่ 4	พ.ศ. 2508 - พ.ศ. 2509
• คุณวิลาศ	มณีวัต	รุ่นที่ 3	พ.ศ. 2510 - พ.ศ. 2511
• ดร.อำนวย	วีรวรรณ	รุ่นที่ 9	พ.ศ. 2512 - พ.ศ. 2515
• น.อ.พอพันธุ์	มณีรัตน์	รุ่นที่ 4	พ.ศ. 2516 - พ.ศ. 2517
• คุณหญิงจินดา	จรุงเจริญเวชช์	รุ่นที่ 10	พ.ศ. 2518 - พ.ศ. 2519
• คุณเสนาะ	ธรรมดี	รุ่นที่ 8	พ.ศ. 2520
• คุณศรีอุทัย	ปวนะฤทธิ์	รุ่นที่ 1	พ.ศ. 2521 - พ.ศ. 2522
• คุณสุขุม	สิงคารวณิช	รุ่นที่ 12	พ.ศ. 2523 - พ.ศ. 2524
• คุณเลิศ	วงษ์วานิช	รุ่นที่ 6	พ.ศ. 2525 - พ.ศ. 2526
• คุณจงกล	ศรีกาญจนา	รุ่นที่ 8	พ.ศ. 2527 - พ.ศ. 2531
• คุณหญิงนงคราญ	จันทนยิ่งยง	รุ่นที่ 12	พ.ศ. 2532 - พ.ศ. 2533
• คุณนิพันธ์	เบ็ญจวิลาส	รุ่นที่ 13	พ.ศ. 2534 - พ.ศ. 2536
• คุณสมโภชน์	อินทรานุกูล	รุ่นที่ 18	พ.ศ. 2537 - พ.ศ. 2540
• คุณสมบัติ	เวียงแก้ว	รุ่นที่ 19	พ.ศ. 2541 - พ.ศ. 2542
• คุณสหัส	ตรีทิพยบุตร	รุ่นที่ 28	พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2546
• คุณพิมพ์ใจ	โพธิภักติ	รุ่นที่ 26	พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2550
• คุณธนะชัย	สันติชัยกูล	รุ่นที่ 33	พ.ศ. 2551 - พ.ศ. 2554
• คุณประสัณห์	เชื้อพานิช	รุ่นที่ 30	พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2558

สารจากนายกสมาคมฯ

คุณประสัณห์ เชื้อพานิช

รุ่นที่ 30 (พ.ศ. 2512)
นายกสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คนที่ 19
(พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2558)

ในวันงานคืนสู่เหย้าของเราชาวบัญชีจุฬาฯ 29 มกราคม พ.ศ. 2555 เป็นวันแรกที่ผมรับตำแหน่งนายกสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นั้น ผมได้ให้คำมั่นกับพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ว่า นอกจากการดำเนินงานต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของสมาคมฯ แล้ว ผมจะได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการประสานงานให้ความร่วมมือกับคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้พวกเรานิสิตเก่าได้มารวมพลังกันในการช่วยเหลือคณะฯ ในด้านต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างให้คณะฯ ของพวกเรามีความแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น

จากวันนั้น ผมและคณะกรรมการของสมาคมฯ ได้ปรึกษาหารือกับท่านคณบดี รองศาสตราจารย์ ดร.พสุ เดชะรินทร์ ถึงความร่วมมือที่พวกเรานิสิตเก่าบัญชีจุฬาฯ จะให้การสนับสนุนคณะฯ ได้มากขึ้น

โดยในโอกาสที่คณะฯ ครบรอบ 75 ปี แห่งการสถาปนา ในวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2556 นั้น ได้มีโครงการเพื่อเฉลิมฉลองในวาระอันสำคัญเพื่อร่วมมือกันระหว่างนิสิตเก่ากับคณะฯ และหนึ่งในโครงการนี้เป็นที่มาของ **“กองทุน 75 ปี บัญชีจุฬาฯ”** ได้แก่

“เงินทุน 75 ปี บัญชีจุฬาฯ เพื่อการปรับปรุงห้องเรียนต่างๆ ภายในคณะฯ” และ **“เงินทุน 75 ปี บัญชีจุฬาฯ เพื่อทุนการศึกษานิสิต”**

ในการรณรงค์เพื่อสนับสนุนโครงการนี้ สมาคมฯ ได้ริเริ่มมอบทุนประเดิม จำนวน 750,000 บาท ให้กับคณะฯ ในวันงานคืนสู่เหย้า วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2556 เพื่อเป็นการประกาศขอความร่วมมือและการสนับสนุนจากนิสิตเก่าในการบริจาคเงินเข้าทั้งสองกองทุนดังกล่าว

ในเวลาไม่กี่เดือนหลังจากนั้น สมาคมฯ ได้รับการตอบรับอย่างล้นหลามจากนิสิตเก่า จนก่อนสิ้นปี พ.ศ. 2556 คณะฯ ได้รับการสนับสนุนเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 78.6 ล้านบาท โดยเป็นเงินสนับสนุนการปรับปรุงห้องเรียน จำนวน 76,934,430 บาท และเป็นทุนการศึกษานิสิต จำนวน 1,684,075 บาท นี่เป็นสิ่งที่เป็นประจักษ์พยานว่า พวกเรานิสิตเก่าบัญชีจุฬาฯ มีความผูกพันอย่างแนบแน่นกับคณะฯ ของเรา และพร้อมที่จะรวมพลังกันในการให้การสนับสนุนคณะฯ ช่วยกันพัฒนาคณะฯ เราให้เป็นหนึ่งไม่รองใคร สมกับความภาคภูมิใจที่พวกเราจะพูดในโอกาสต่าง ๆ ว่า

“พวกเราจบจากคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”

นิสิตเก่าเกียรติยศ

“นิสิตเก่าเกียรติยศ” เป็นการเชิดชูเกียรติแก่นิสิตเก่าผู้ทรงเกียรติที่ได้สร้างชื่อเสียง คุณประโยชน์สูงสุดและสร้างเกียรติประวัติคุณูปการให้แก่คณะฯ มหาวิทยาลัย สังคม และประเทศชาติ โดยมอบรางวัลในวันงาน 70 ปีแห่งเกียรติภูมิบัญชีจุฬาฯ เนื่องในโอกาสครบรอบ 70 ปีแห่งการก่อตั้งคณะฯ ในวันอังคารที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2551 จำนวน 2 ท่าน

รุ่นที่ 7

ศ.กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ

รุ่นที่ 24

ศ.กิตติคุณ ดร.คุณหญิงสุชาดา กีระนันทน์

นิสิตเก่าบัญชีจุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2529 - พ.ศ. 2556

"บัญชีจุฬาฯดีเด่น" เป็นการยกย่องและประกาศเกียรติคุณแก่นิสิตเก่า คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ใช้ความรู้ความสามารถในวิชาชีพจนประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ประกอบคุณงามความดี สร้างชื่อเสียงหรือมีผลงานดีเด่นในวงราชการ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจเอกชน หรือองค์กรอื่นใด ทำคุณประโยชน์ให้แก่คณะฯ มหาวิทยาลัย สังคม และประเทศชาติ เริ่มมอบรางวัลครั้งแรกในปี พ.ศ. 2529 และมอบรางวัลอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบัน มีผู้ได้รับการเชิดชูเกียรติแล้วมีจำนวน 196 ท่าน

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2529

รุ่นที่ 1

ศ.ฉลวย มะกรสาร

คุณเฉลิม ประจวบเหมาะ

ศ.ชลิตา รุนสำราญ

คุณทวี กมลวัทน์

รุ่นที่ 2

ศ.กิตติคุณ คุณหญิงบุญสิริ ชวลิตธำรง

คุณศรีอุทัย ปวนะฤทธิ์

ศ.สมจิตต์ โอสถานนท์

คุณจินตนา (ธรรมโชติ) แพ่งสภา

รุ่นที่ 3

คุณปฏิพัทธ์ อารยะศาสตร์

คุณวิลาศ มณีวัต

คุณสุรีพันธุ์ มณีวัต

พล.ร.ต.อาทิตย์ ศรีศุกรี

รุ่นที่ 4

คุณวราภรณ์ คชนันทน์

คุณวิรัช อารมย์ดี

คุณสมพร เทพสิทธา

พล.ต.ต.อุทัย กุณฑลบุตร

รุ่นที่ 5

คุณจุฬา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

ศ.กิตติคุณ เพ็ญแข
สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

ม.ล.สมศักดิ์ กำภู

2529

รุ่นที่ 6

คุณกำธร สถิรกุล

ศ.กิตติคุณ เถาวัลย์ นันทาภิวัฒน์

รุ่นที่ 7

ศ.กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ

คุณเฉลียว สุวรรณกิตติ

คุณณรงค์ ศักดาทร

คุณประยูร จินดาศิลป์

รศ. คุณหญิงวรวรรณ ชัยอาญา

คุณเสนาะ ธรรมดี

คุณอาทร ดิตติรานนท์

คุณอุทิศ สุนทรานนท์

2529

รุ่นที่ 8

คุณจงกล ศรีกาญจนา

คุณบุญเทียม สุวรรณอัตถ์

คุณพรศรี ชุตินทรานนท์

คุณภุชงค์ เพ่งศรี

พล.อ.ต.อารัญ เฉลิมแสนยากร

รุ่นที่ 9

คุณเฉลิม จันทรอุไร

คุณรัตนะ ยาวะประภาษ

พล.อ.ต.วัฒนา มุ่งการดี

คุณสมพงส์ ธนะโสภณ

ดร.อำนวย วีรวรรณ

รุ่นที่ 10

คุณนิตย์ ศรียาภัย

พล.ต.ต.เยาว์ ยูวะนิยม

2529

รุ่นที่ 11

คุณกำจร สถิรกุล

คุณหญิงจินดา จรุงเจริญเวชช์

คุณทวีเกียรติ กฤษณามระ

คุณประจิตต์ กำภู ณ อยุธยา

ดร.ไพจิตร เอื้อทวีกุล

คุณวีระ ปิตรชาติ

ศ.ศรีปริญญา รามโกมุท

ม.ล.ศรีฟ้า มหาวรรณ

คุณหญิงสมศรี กันธมาลา

รศ.สุธี เอกะหิตานนท์

รุ่นที่ 12

คุณเจตนี โชติกเสถียร

ศ.กิตติคุณ ดร.นราศรี ไววนิชกุล

ร.อ.ผจง ตันติเฉลิม (ร.น.)

ร.อ.สุชุม สิงคารวณิช

คุณสุคนธ์ กาญจนาลัย

คุณอนุชาต ชัยประภา

คุณอภิวัฒน์ นันทาภิวัฒน์

รุ่นที่ 13

ศ.ปรียา วอนขอพร

คุณวันเพ็ญ จันทรวิโรจน์

รุ่นที่ 14

คุณบดี จุณณานนท์

ศ.ปัจจัย บุนนาค

2529

รุ่นที่ 16

ศ.กิตติคุณ สมคิด แก้วสนธิ

ศ.พิเศษ ดร.ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ

คุณประพันธ์ศักดิ์ แพทยานนท์

คุณอำพล ตียาภรณ์

รุ่นที่ 17

คุณเกษม ณรงค์เดช

คุณปรมาภรณ์ ไกรฤกษ์

รุ่นที่ 18

คุณเจตน์ สวรรคทัต

ผศ.มาโนช พรพิบูลย์

คุณโยธิน อารีย์

คุณศจี ศิริสรรพ์

ม.ร.ว.สุชาติจันทร์ ประวิตร

รุ่นที่ 19

รศ.โฉมเฉลา เรืองพงษ์

คุณยิ่งพันธุ์ มนะสิการ

คุณอนุพงษ์ โรจน์ศรินทร์

รุ่นที่ 20

รศ.ศรีวงศ์ สุมิตร

รุ่นที่ 21

คุณชัยฤทธิ์ ภัทรพิเรนทร์

คุณสมชาย พิพิธวิจิตรกร

รุ่นที่ 22

คุณจันทรา อาชวานันทกุล

2529

2529

รุ่นที่ 23

คุณเทียนชัย ลายเลิศ

ผศ. ดร.ประวิตร นิลสุวรรณากุล

คุณวีรวัฒน์ ชลวณิช

คุณศรเทพ โกมุทบุตร

รุ่นที่ 26

คุณลิขิต เขมะปานนท์

คุณอรรณพ จันทรประภา

รุ่นที่ 27

คุณศิริพงษ์ ลิมปิพิพัฒน์

รุ่นที่ 28

คุณวศิน เตยะธิติ

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2543

รุ่นที่ 12

คุณหญิงนงคราญ จันทนยิ่งยง

รุ่นที่ 14

คุณจิระพรรณ นิรัติศัย

รุ่นที่ 21

ดร.ปัญญา ตันติยวรงค์

คุณรวีพร คูหิรัญ

รุ่นที่ 25

คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา

รุ่นที่ 27

พล.ต.หญิง สำอางค์ ทองปาน

รุ่นที่ 32

ท่านผู้หญิงอินทิรา พลธร

2543

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2544

2544

รุ่นที่ 21

คุณอรัญญา สุจนิล

รุ่นที่ 22

คุณอโนทัย เตชะมนตรีกุล

รุ่นที่ 23

คุณชินสุข วีรวรรณ

คุณสุกรี คุ้มพันธุ์

รุ่นที่ 24

คุณผ่องศรี ยุทธศาสตร์ประสิทธิ์

ดร.พิศิษฐ เศรษฐวงศ์

รุ่นที่ 25

คุณบุญชู ดิเรกสถาพร

รุ่นที่ 26

คุณวิสุทธิ์ มนตริวัต

รุ่นที่ 26

คุณวิโรจน์ นวลแข

รุ่นที่ 27

ศ.กิตติคุณ ดร.อัจฉรา จันทร์ฉาย

รุ่นที่ 28

คุณวิกรม อัยศิริ

รุ่นที่ 41

คุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2545

2545

รุ่นที่ 17

คุณกวี อังศวานนท์

รุ่นที่ 21

คุณนรชัย ศรีพิมล

คุณจตุพร สิหนาทกถากุล

รุ่นที่ 22

คุณกฤษณี วรานุศุภากุล

คุณวิจิตร ณ ระนอง

รุ่นที่ 25

คุณมานะ ภัทรธรรม

คุณสุมาลี บุญพจนสุนทร

2545

รุ่นที่ 26

คุณจักรมณฑ์ ผาสุกวณิช

คุณพจนีย์ ธนวรานิช

รุ่นที่ 27

คุณพันธ์ทิพย์ สุรทิณฑ์

ท่านผู้หญิงมณฑินี มงคลนาวิน

รุ่นที่ 29

คุณจารึก กังวานพณิชย์

รุ่นที่ 30

คุณสุชาดา อิทธิจารุกุล

ศ. ดร.อุทัย ตันละมัย

รุ่นที่ 38

คุณวิสิฐ ตันติสุนทร

2546

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2546

รุ่นที่ 10

คุณกันยา สิงห์เจริญ

รุ่นที่ 21

รศ.มัลลิกา บุนนาค

รุ่นที่ 25

คุณมาลีรัตน์ ปลื้มจิตรชม

รุ่นที่ 26

คุณลลิตา พันธุ์วิชาติกุล

รุ่นที่ 26

ร.ท.วรากร ไรวา

รุ่นที่ 28

คุณศิโรตม์ สวัสดิ์พาณิชย์

คุณศุภเดช พูนพิพัฒน์

รุ่นที่ 29

คุณบุญเลี้ยง เหลืองนาคทองดี

รุ่นที่ 30

คุณชัยวัฒน์ อุทัยวรรณ์

คุณเมตตา บันเทิงสุข

รุ่นที่ 32

คุณสันติ วิลาสศักดานนท์

คุณทักษะ บุษยโภคะ

รุ่นที่ 33

รศ. ดร.ดนุชา คุณพนิชกิจ

รุ่นที่ 41

คุณวิชา พูลวรลักษณ์

2546

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2547

รุ่นที่ 7

รศ. คุณหญิงวรวรรณ ชัยอาญา

รุ่นที่ 11

ม.ล.ศรีฟ้า มหาวรรณ

รุ่นที่ 23

ศ.กิตติคุณ สุภาพรรณ รัตนาภรณ์

รุ่นที่ 26

รศ.จินตนา บุญบงการ

คุณอวิรุทธิ์ วงศ์พุทธพิทักษ์

รุ่นที่ 28

คุณคณิสสร นาวานุเคราะห์

คุณบุญศักดิ์ เจียมปรีชา

คุณสหัส ตรีทิพยบุตร

2547

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2548

2548

รุ่นที่ 15

คุณทำนุ ธรรมมงคล

รุ่นที่ 24

คุณเจ้าดารารัตน์ ณ ลำพูน

รุ่นที่ 26

คุณประทีป ยงวณิชย์

คุณศิริเพ็ญ สีตสุวรรณ

รุ่นที่ 27

คุณเกริกชัย ศิริภักดี

คุณสุทธิ รจิตวังสรรค์

รุ่นที่ 29

รศ. ดร.พักตร์ผจง วัฒนสินธุ์

รุ่นที่ 30

คุณพวงรัตน์ อัศวพิศิษฐ์

รุ่นที่ 31

พล.อ.ท.สุรพล อิ่มแสง

รุ่นที่ 32

รศ.ดวงสมร อรพินท์

รุ่นที่ 33

คุณธนะชัย สันติชัยกูล

คุณพงศ์พินิต เตชะคุปต์

รุ่นที่ 36

ศ. ดร.กมลชนก สุทธิวาทนฤพุฒิ

รุ่นที่ 41

คุณสุเทพ พีตกานนท์

MBA Executive รุ่นที่ 6

คุณธีรวิทย์ จารุวัฒน์

2548

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2549

รุ่นที่ 26

รศ. ดร.วรากรณ์ สามโกเศศ

รุ่นที่ 28

คุณปวีณา เหล่าวิวัฒน์วงศ์

รุ่นที่ 32

คุณภัทรียา เบญจพลชัย

รุ่นที่ 36

คุณสุวณา สุวรรณจูฑะ

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2550

รุ่นที่ 22

คุณอนันต์ ลี้ตระกูล

รุ่นที่ 31

คุณนภาภรณ์ ลัญจน์ดี

รุ่นที่ 36

คุณพเยาว์ มริตตนะพร

รุ่นที่ 46

ศ.พิเศษ ดร.สาคร สุขศรีวงศ์

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2551

รุ่นที่ 26

คุณพิมพ์ใจ โพธิภักติ

รุ่นที่ 28

ดร.ประภา เหตระกูล ศรีนวลนัด

รุ่นที่ 30

คุณประสัณห์ เชื้อพานิช

คุณสุชาดา ภวนานันท์

รุ่นที่ 32

คุณวรุธ สุวกร

รุ่นที่ 33

คุณสุภาวดี หาญเมธี

รุ่นที่ 34

คุณเลอศักดิ์ จุลเทศ

รุ่นที่ 37

นายกฤษฎา มนเทียรวิเชียรฉาย

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2552

รุ่นที่ 26

คุณพรศิริ ตีระพัฒน์

รุ่นที่ 31

คุณยรรยง พุทธาพิพัฒน์

รุ่นที่ 36

คุณจิรวุฒิ บุญศิริ

รุ่นที่ 37

คุณนันทวัลย์ ศกุนตนาค

รุ่นที่ 49

รศ.ศรัณย์ ชูเกียรติ

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2553

รุ่นที่ 30

พล.อ.บัญญัติ ดำรงค์เผ่า

รุ่นที่ 32

คุณอัศวินี ไตลังคะ

รุ่นที่ 36

คุณปรียนาถ สุนทรวาทะ

รุ่นที่ 37

คุณอธิป พีชานนท์

รุ่นที่ 44

คุณนวลพรรณ ล่ำซำ

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2554 - พ.ศ. 2555

รุ่นที่ 23

คุณปรีชา เมฆญารัชชนานนท์

รุ่นที่ 25

ศ. พล.ต.ต. ดร.เกียรติพงษ์ มีเพียร

รุ่นที่ 30

ผศ.จงพิศ ศิริรัตน์

คุณสรสิทธิ์ สุนทรเกศ

รุ่นที่ 32

คุณสัมฤทธิ์ ตันติติลกกุล

รุ่นที่ 37

คุณประเวช องอาจสิทธิกุล

รุ่นที่ 47

รศ. ดร.พสุ เดชะรินทร์

รุ่นที่ 49

คุณพรรณสิรี อมาตยกุล

นิสิตเก่าบัญชี จุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2556

รุ่นที่ 36

คุณวราวุธ ชูวิรัช

รุ่นที่ 44

คุณสุณี เสรีภาณุ

รุ่นที่ 47

คุณอภินันท์ เกลียวปฏินนท์

นิสิตเก่าบัญชีจุฬาฯ ที่สร้างชื่อเสียงให้คณะฯ ปี พ.ศ. 2544

เป็นการสดุดีเกียรติประวัติให้กับนิสิตเก่าที่สร้างชื่อเสียงให้กับคณะฯ ในปี พ.ศ. 2544 จำนวน 16 ท่าน
จากนิสิตเก่ารุ่นที่ 1 ถึงรุ่นที่ 10 และอดีตคณบดีอีก 2 ท่าน

นิสิตเก่าที่สร้างชื่อเสียงให้คณะฯ ปี พ.ศ. 2544

2544

รุ่นที่ 5

คุณบังอร ศตวุฒิ

รุ่นที่ 6

ท่านผู้หญิงอิศรา บุรณศิริ

รุ่นที่ 8

คุณสุรัตน์ โอสถานุเคราะห์

รุ่นที่ 9

คุณนุกูล ประจวบเหมาะ

รุ่นที่ 10

ร.ท.เศรณี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

รุ่นที่ 13

ร.ต.นิพันธ์ เบ็ญจวิลาส ร.น.

พล.อ.ท.ระวีวงศ์ บุนนาค

รุ่นที่ 14

คุณหญิงดามร ไชยคุนา

2544

รุ่นที่ 14

พล.ต.ยิ่งยง บุญญาลงกรณ์

รุ่นที่ 15

คุณดวงใจ พุ่มชูศรี

รุ่นที่ 16

คุณพิมลศรี ศิริไพบูลย์

รุ่นที่ 17

คุณเสริมสุข บูรณพันธ์

รุ่นที่ 18

คุณจันทนา เจริญโต

คุณสมโภชน์ อินทรานุกูล

รุ่นที่ 20

คุณสุจริต บูลกุล

คุณเอี่ยมจันทร์ เปรมโยธิน

รุ่นที่ 21

รศ. ดร.วิรัช อภิเมธีธำรง

รุ่นที่ 24

ศ. ดร.คุณหญิงสุชาดา กีระนันทน์

คนดีบัญชีจุฬาฯ ปี พ.ศ. 2556

“คนดีบัญชีจุฬาฯ” เพื่อเป็นการยกย่องนิสิตเก่าผู้เสียสละ ทำคุณประโยชน์ให้แก่คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และ/หรือสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างต่อเนื่อง ในด้านกิจกรรม และ/หรือการศึกษา ด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา และ/หรือกำลังทรัพย์ จนเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ เป็นการประกาศเกียรติคุณครั้งแรกในวาระครบรอบ 75 ปีคณะฯ เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2556 มีจำนวน 7 ท่าน

รุ่นที่ 19

คุณชุรินภัทรดิลก

รุ่นที่ 20

คุณสุกัญญา ค้ำชู

รุ่นที่ 23

ผศ.อนงค์รัตน์ สุขุม

รุ่นที่ 24

รศ.ไพลิน ผ่องใส

รุ่นที่ 25

รศ.ดุษฎี สงวนชาติ

รุ่นที่ 37

อ.พิมพ์ชนก นิลชัยโกวิทย์

รุ่นที่ 48

คุณธงชัย บุศราพันธ์

บทสัมภาษณ์นิสิตเก่า ในวาระ 75 ปี คณะพาณิชย์ฯ-บัญชี

ศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ

- นิสิต รุ่นที่ 7 ปี พ.ศ. 2493
- อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี ปี พ.ศ. 2499 - พ.ศ. 2521
- คณบดี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ปี พ.ศ. 2514 - พ.ศ. 2518
- อธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2518 - พ.ศ. 2520
- ผู้ก่อตั้งสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2523 - พ.ศ. 2525
- ผู้อำนวยการสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ฯ ปี พ.ศ. 2523 - พ.ศ. 2557
- นิสิตเก่าเกียรติยศ ปี พ.ศ. 2551

ผมมีความภูมิใจมากและคุณพ่อ (พระยาไชยยศสมบัติ) ก็คงจะภูมิใจที่คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีอยู่มาจนครบ 75 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ยาวนานมาจนถึงทุกวันนี้ และขอชมศิษย์เก่าของคณะฯ ที่ได้กลับมาช่วยเหลือคณะฯ อย่างสม่ำเสมอ ช่วยออกเงินส่วนใหญ่ในการสร้างตึก มีความรักมีความกลมเกลียวกัน และในวันที่ 29 มกราคม เป็นวันเกิดของคุณพ่อ หรืองานคืนสู่เหย้า ก็มาร่วมงานกันเกือบทุกรุ่นและทุกปี

ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นสิ่งสำคัญในการทำบัญชี การเงินบริหารธุรกิจต้องอาศัยความ**กล้าคิด กล้าทำ** ทั้งสองสิ่งนี้ควรให้มีเพิ่มขึ้น เพราะอีก 2 ปีข้างหน้า เราจะเข้าสู่ AEC ต้องไปแข่งขันกับประเทศในกลุ่มอาเซียนอีกมากมาย

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.คุณหญิงสุชาดา กีระนันทน์

- นิสิตปริญญาตรี รุ่นที่ 24 ปี พ.ศ. 2506
- พาณิชยศาสตรบัณฑิต (สถิติ) เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง (เหรียญทอง)
- อาจารย์ประจำภาควิชาสถิติ ปี พ.ศ. 2510 - พ.ศ. 2549
- คณบดี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ปี พ.ศ. 2534 - พ.ศ. 2542
- นิสิตเก่าที่สร้างชื่อเสียงให้คณะฯ ปี พ.ศ. 2544
- อธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2551
- นิสิตเก่าเกียรติยศ ปี 2551
- นายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2555 ถึงปัจจุบัน

การทำงานยึดหลักการที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นแกนหลัก เป็นที่ยอมรับต้องให้ได้ประโยชน์ส่วนรวม เมื่อหลักการไม่เปลี่ยน การตัดสินใจแต่ละครั้งในทำนองเดียวกันจะมีผลที่คล้าย ๆ กัน อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน สม่ำเสมอ และอย่าหวังว่าจะมีคนรักคนชอบมาก ต้องยอมรับสภาพนั้น มันก็เจ็บนะไม่ใช่ไม่เจ็บ

บัณฑิตของเราจะเป็นหลักฐานที่มีชีวิตของจุฬาฯ ที่กระจายไปอยู่ส่วนต่าง ๆ ของประเทศไทยและของโลก ถ้าบัณฑิตของเราดีก็จะประกาศศักดาถึงคณะพาณิชย์ฯ-บัญชี จุฬา นิสิตคือคนที่จะไปบอกตัวตนของจุฬาฯ ในอนาคตตลอดกาล

หลักการทำงานอีกอย่างที่ผู้บริหารต้องมีคือ พอเป็นผู้บริหารแล้วจะต้องมองเห็นตัวเองน้อย ๆ หน่อย คือต้องเห็นองค์กรมาก ๆ ทำอะไรต้องทำเพื่อองค์กร เรียกว่าอย่าไปคิดถึงตัวเอง ว่าฉันจะได้อะไร แต่ต้องถามเสมอ ๆ ว่าองค์การได้อะไร

คุณจำรัสรัตน์ พิชัยชาญณรงค์ (ประนิช)

- นิสิตปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต รุ่นที่ 1 ปี พ.ศ. 2481

ปี พ.ศ. 2482 เป็นปีแรกที่ระบุเรื่องการแต่งกายของนิสิตหญิงเป็นที่ชัดเจน โดยประกาศเป็นทางการให้นิสิตหญิงนุ่งชิ้นสำเร็จรูป คือเย็บเข้ารูป มีพับหน้าป้ายมาทางซ้าย ชิ้นต้องเป็นสีน้ำเงินเข้มหรือดำ ยาวลงมาครึ่งแข้ง เสื้อผ้าลินินสีขาว แบบอย่างที่ใช้ในปัจจุบันนี้ แต่ต้องกลัดกระดุมเม็ดบนที่คอเอาชายเสื้อไว้ในชิ้น คาดเข็มขัดหนังกลับสีน้ำตาล หัวเป็นเงินตราพระเกี้ยว คาดอยู่ที่เอวแบบกระชับกับเอว สวมรองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำแบบนักเรียน ถุงเท้าสั้นปิดข้อสีขาว ในสมัยที่จอมพล ป. มาเป็นรัฐบาล มีการเปลี่ยนเครื่องแบบนิสิตหญิงจากเดิมที่นุ่งชิ้นสำเร็จรูป เป็นกระโปรงสีน้ำเงินแบบจีบ ยาวปิดเข่า เสื้อเหมือนเดิม รวมทั้งต้องสวมหมวกแบบใดก็ได้ตามกระแสยุคมาลานำไทย สมัยก่อนพวกเรามีความภูมิใจในเครื่องแบบมาก เพราะเครื่องแบบบอกว่าเราเรียนที่ไหน ขอให้นิสิตรุ่นน้องๆ ทุกคนจงภูมิใจในเครื่องแบบของเรา และแต่งให้ถูกต้อง เหมาะสมอย่างภาคภูมิ

รองศาสตราจารย์ คุณหญิงวรวรรณ ชัยอาญา

- นิสิตปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต รุ่นที่ 7 ปี พ.ศ. 2493
- บัญชีมหาบัณฑิต รุ่นแรก
- อาจารย์ประจำภาควิชาบัญชี ปี พ.ศ. 2497 - พ.ศ. 2530
- นิสิตเก่าบัญชีจุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2547
- เหรัญญิกสภากาชาดไทย ปี พ.ศ. 2530 - พ.ศ. 2556

ตอนเรียนกับท่านอาจารย์ไชยยศฯ ท่านสอนโดยไม่มีตำรา ท่านสอนจากสิ่งที่ท่านรู้ และสอนพวกเราอย่างลูกหลาน มีเมตตาเอ็นดูพวกเรา ความรู้ที่ได้เรียนกับท่านเจ้าคุณฯ ดิฉันได้ใช้ตลอดมาทั้งชีวิต โดยเฉพาะความรู้ที่ได้มาโดยอัตโนมัติคือเรื่อง**ความประหยัด** การใช้จ่ายอย่างรู้คุณค่า ท่านเลาะซองจดหมายใช้แล้วมาใช้เป็นกระดาษทดเลข ท่านทำเป็นตัวอย่างให้พวกเรารู้คุณค่าของสิ่งต่าง ๆ พวกเราซึมซาบเรื่องเหล่านี้ไปโดยไม่รู้ตัว คนจบปริญญามีการศึกษา ควรต้องเป็นตัวอย่างที่ดีของคนทั่วไปได้ ความประพฤติก็ต้องดีโดยเฉพาะเป็นนักบัญชีด้วยแล้ว **ความซื่อสัตย์สุจริตต้องมาอันดับหนึ่ง ต้องเป็นคนเที่ยงตรง มีคุณธรรมสูง**

อยากให้เด็กสมัยนี้มีมากขึ้นคือระเบียบกับวินัย คนเรามักไม่ชอบระเบียบวินัย ซึ่งที่จริงระเบียบมันทำให้เราทำงานง่าย ส่วนวินัยก็ต้องฝึกให้มีในตนเอง เพื่อจะได้รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความประพฤติดีเป็นแบบอย่างได้ โดยเฉพาะผู้ที่จะมาเป็นอาจารย์ สมควรต้องเป็นแบบอย่างให้แก่เด็กรุ่นหลัง ซึ่งเด็กสมัยนี้มีอิสระสูง เป็นตัวของตัวเอง ไม่ค่อยจะฟังใคร ถ้าอาจารย์ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี เด็กถึงจะอยากประพฤติตัวตาม

รองศาสตราจารย์สุธี เอกะหิตานนท์

- นิสิต รุ่นที่ 11 ปี พ.ศ. 2497
- อาจารย์ประจำภาควิชาพาณิชยศาสตร์ ปี พ.ศ. 2499 - พ.ศ. 2537
- คณบดี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ปี พ.ศ. 2522 - พ.ศ. 2530
- นิสิตเก่าดีเด่น ปี พ.ศ. 2529
- กรรมการอำนวยการ และรองผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษา สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2530 - พ.ศ. 2556
- ปัจจุบันเป็นที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิ่งหนึ่งที่ดีใจคือ การสร้างความสัมพันธ์กับธุรกิจให้คณะฯ ได้มีโอกาสช่วยเหลือสังคม คือเมื่อก่อนนี้ การเรียนการศึกษาด้านบริหารธุรกิจมีอยู่ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยอาชีวะเท่านั้น เรียนจบแล้วก็แค่นั้น แต่คนที่พอไปทำงานแล้ว เขาก็อยากได้ความรู้เพิ่มเติม เขาก็ไม่สามารถหยุดงานมาเรียนต่อได้ จึงคิดว่าคณะฯ สอนเรื่องการบริหารธุรกิจ การจัดการ ก็น่าจะถ่ายทอดความรู้วิชาการให้คนทำงานได้ และขณะเดียวกันคณาจารย์ก็จะได้แลกเปลี่ยนความรู้จากประสบการณ์ของเขาได้ จึงร่วมกับคณาจารย์คิดทำหลักสูตรขึ้นมา โดยใช้หลัก MBA เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขึ้น แต่พอถึงเรื่องการตั้งชื่อหลักสูตรก็คิดอยู่นาน หลายคนบอกให้ใช้ Mini MBA แต่ผมไม่เอา ผมบอกว่าเหมือนไปหลอกเขา เดี๋ยวคนจะนึกว่า MBA ย่อส่วน ซึ่งไม่ใช่ แต่เป็นความรู้ที่ผู้เรียนจะเอาไปใช้ในการทำงาน ในที่สุดก็ใช้ชื่อ Modern Managers Program (MMP) ผู้เรียนมีเวลาเรียนอย่างน้อยร้อยละ 80 ตามระเบียบของมหาวิทยาลัยก็จะได้ประกาศนียบัตร หลักสูตรนี้ก็ดำเนินงานเป็นปีที่ 30 แล้ว

คุณสมโภชน์ อินทรานุกูล

- ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต รุ่นที่ 18 ปี พ.ศ. 2500
- อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี ปี พ.ศ. 2504 - พ.ศ. 2505
- นายกสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2537 - พ.ศ. 2540
- นิสิตเก่าที่สร้างชื่อเสียงให้คณะฯ ปี พ.ศ. 2544
- ประธานกรรมการ บริษัทสยาม แอดมินนิสเทรทีฟ แมเนจเม้นท์ จำกัด

วิชาความรู้ที่ได้มาจากคณะฯ นั้น สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเวลาปกติหรือเวลาที่มีวิกฤติ

หลักการทำงานคือ ใช้ความรักเป็นแนวทาง ต้องรักงาน รักนาย รักลูกน้อง รักลูกค้า และสำคัญที่สุดคือ รักลูกรักเมีย จะเป็นเรื่องที่ผสมผสานให้เรา **อดทน อดออม และอดกลั้น** บางครั้งมีงานที่ค่อนข้างยากและรู้สึกเหนื่อย แต่ถ้ามีความรักในสิ่งที่เราต้องทำ ก็จะทำให้ผ่านพ้นอุปสรรคนั้นได้

อยากจะเห็นนิสิตพร้อมที่จะออกมาทำงาน ไม่ใช่พร้อมที่จะเป็นนายงาน เพราะตัวเองยังทำงานไม่เป็น เพราะฉะนั้นยังสั่งไม่ได้ และต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น

คุณพจนีย์ ธนวรานิช

- นิสิตปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต รุ่นที่ 26 ปี พ.ศ. 2508
- นิสิตเก่าบัญชีจุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2545
- กรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 3 กฎหมายเกี่ยวกับการเงิน)
- ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสภาธุรกิจประกันภัยไทย

หลักในการทำงานที่ได้ปฏิบัติอยู่คือ **ตั้งใจทำให้ดีที่สุด ต้องใส่ใจ** เพราะฉะนั้นหากเรามีความตั้งใจ ผลสำเร็จก็จะออกมาแล้วครึ่งหนึ่ง เพราะความตั้งใจทำให้เราใส่ใจในการทำงานแต่ละเรื่องด้วยความละเอียดรอบคอบหาข้อมูลที่ถูกต้องเพื่อให้งานออกมาดีและถูกต้อง การที่เราทำงานกับคนหมู่มาก เราต้องมีความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นคนอื่น ๆ อย่าเอาแต่ความคิดของเราเป็นใหญ่

ในเวลาที่ทำงานไม่ได้หวังว่าต้องได้ตำแหน่งอะไร ซึ่งตรงกับความคิดของเราเสมอมาว่า อะไรที่ไม่ใช่ของเรา ก็ไม่ใช่ของเรา ส่วนอะไรที่เป็นของเรา ก็เป็นของเรา **เราต้องทำตัวของเราให้พร้อมเสมอ** หมายถึง ต้องพร้อมที่จะปฏิบัติงาน คำสั่งสอนเหล่านี้ถือเป็นคติในการปฏิบัติงาน และก็ได้ผลสำเร็จเป็นอย่างดี

คุณสุชาดา อิทธิจารุกุล

- นิสิตปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต รุ่นที่ 30 ปี พ.ศ. 2512
- บัญชีบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2)
- นิสิตเก่าบัญชีจุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2545
- กรรมการบริหาร และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทสยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)

ประทับใจและชอบวิชาระบบบัญชี เป็นรากฐานที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน เป็นเรื่องของวิธีคิด คิดทั้งระบบ ว่าการที่เราจะทำอะไรลักขึ้น ต้องวางระบบ ทำให้เรามองอะไรทะลุตั้งแต่ต้นลงไป

มีความภูมิใจว่า ได้อยู่คณะบัญชีในรั้วสีชมพู เป็นหนี้บุญคุณคณะฯ เป็นหนี้บุญคุณอาจารย์

หลักการทำงานคือ **ทำงานเต็มที่ ทำเกินกว่าการได้รับมอบหมายทุกครั้ง ต้องรู้กว้าง รู้ลึก แล้วรู้จริง** อันนี้ต้องเป็นพื้นฐานจึงจะขึ้นมาเป็นที่หนึ่งได้ ต้องรู้ให้มากกว่าคนอื่น ต้องรู้เร็ว และการที่จะบริหารคนได้ ต้องรู้จักบริหารตัวเราเองก่อน ใจต้องกว้าง อยากให้ระลึกเสมอว่า บริษัทนี้ไม่ใช่ของเรา เพราะฉะนั้นเราดูแลเงินของคนอื่น เราดูแลผลประโยชน์ของคนอื่นยิ่งต้องระมัดระวังอย่างมาก ต้องคิดอยู่เสมอว่านี่ไม่ใช่บริษัทของเรา เขาไว้ใจให้เรามาบริหาร เพราะฉะนั้นต้องทำให้เขาอย่างรอบคอบและอย่างดีที่สุด

พลเอก บัญญัติ ดำรงค์เผ่า

- นิสิตปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต รุ่นที่ 30 ปี พ.ศ. 2512
- นิสิตเก่าบัญชีจุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2553
- รองหัวหน้าคณะทำงานโครงการพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จังหวัดนราธิวาส

ผมเป็นนิสิตบัญชีจุฬาฯ คนแรกที่ได้รับพระราชทานยศเป็น “พลเอก” ในการปฏิบัติงาน ยึดหลัก 3 ประการดังนี้

1. ผู้บังคับบัญชา จะทำงานตอบสนองทันที และถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
2. เพื่อนร่วมงาน ใช้ความจริงใจให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
3. ผู้ใต้บังคับบัญชา รับฟังความคิดเห็นแล้วเสนอแนะผู้ใต้บังคับบัญชาให้การสนับสนุนให้เขามีความก้าวหน้า และที่สำคัญที่สุดต้องไม่เอาเปรียบผู้ใต้บังคับบัญชา

นิสิตบัญชีจุฬาฯ ต้องปลูกฝังให้มี**คุณธรรมและมีวินัย** หากมี 2 อย่างนี้แล้วอยู่ในองค์กรไหนก็จะเจริญ

คุณภัทรียา เบญจพลชัย

- นิสิตปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต รุ่นที่ 32 ปี พ.ศ. 2514
- นิสิตเก่าบัญชีจุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2549
- อนุกรรมการศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ผู้พิพากษาสมทบ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง
- กรรมการอิสระ บริษัททิสโก้ไฟแนนเชียล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
- ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

งานในบทบาทผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือหน้าที่อื่นๆ ไม่หนักเกินไปสำหรับผู้หญิง เพราะผู้หญิง ผู้ชายไม่ได้มีความแตกต่างในเรื่องการทำงาน เพราะสามารถทำงานและใช้การบริหารจัดการได้อย่างเท่าเทียมกัน และในการทำงานต้องมีความรักประกอบกัน

รักงานที่ทำ ทำให้อยากเรียนรู้ ปรับตัว มุ่งมั่น และมีความเพียร เพื่อความสำเร็จและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

รักองค์กร ทำให้เราคิดถึงความสำเร็จของส่วนรวมมากกว่าตัวเอง

รักเพื่อนร่วมงาน ทำให้เรามีความปรารถนาดีต่อกันและมีความอดทนที่จะช่วยแก้ปัญหาในการทำงานร่วมกัน

ความซื่อตรง สุจริต และยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นคุณสมบัติที่สำคัญมากที่สุดอีกประการหนึ่ง

ดร.ถนอมวงศ์ แต้ไพสิฐพงษ์

- นิสิตปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการธนาคารและการเงิน รุ่นที่ 34 ปี พ.ศ. 2520
- นิสิตปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ปี พ.ศ. 2524
- รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กฎหมาย และจัดซื้อ เครือเบทาโกร

เครือเบทาโกรเติบโตขนาดนี้ เป็นเพราะสมาชิกในตระกูลแต้ไพสิฐพงษ์ถึง 13 คนได้มาศึกษาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ทำให้พวกเราได้ใช้ความรู้ความสามารถร่วมกันสร้างบริษัทให้เติบโตและมั่นคง และ 8 ใน 13 คน จบจากคณะพาณิชย์-บัญชีจุฬาฯ

ประทับใจวิธีที่คณะแบ่งเป็นกลุ่ม มีพี่รหัสดูแลน้อง ทำให้เกิดความรักความผูกพันกันฉันพี่น้องและเพื่อนๆ การประชุมเชียร์ทำให้เกิด Unity และอาจารย์ที่สอนก็น่ารักมาก ทำให้รู้สึกอบอุ่น

อยากให้คณะฯ ช่วยสร้างบัณฑิตที่มีความอดทนมากขึ้น เพื่อสร้างการแข่งขันในระดับนานาชาติได้

อยากเห็นนิสิตใหม่มีคุณสมบัติดังนี้

I - Innovation	มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ
E - English Proficiency	มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
S - Systematic	ทำงานอย่างเป็นระบบ
R - Responsibility	มีความรับผิดชอบ
I - Integrity	มีความซื่อสัตย์

คุณพิทักษ์ ลาภปรารถนา

- นิสิตปริญญาตรี พาณิชยศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 34 ปี พ.ศ. 2516
- เจ้าของและผู้บริหาร Health Land

ถ้าใครพูดถึงโรงนวดก็จะถูกมองไม่ค่อยดีและมีแต่ผู้ชายเข้าไปใช้บริการในอดีตผู้หญิงจึงไม่มีที่นวด

เริ่มเปิดธุรกิจศูนย์สุขภาพขึ้น และปรับเป็นธุรกิจสปาและนวดอย่างเต็มรูปแบบ ปัจจุบันคนหันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้น รวมทั้งบริษัทที่หันมาใส่ใจในสวัสดิการพนักงาน เช่น ห้างสรรพสินค้าที่พนักงานยืนบริการทั้งวัน

ช่วงเรียนที่บัญชีจุฬาฯ ทำกิจกรรมแล้วประทับใจในความอบอุ่นของรุ่นพี่รุ่นน้อง ออกมาทำธุรกิจได้ช่วยเหลือกันในเวลาต่อมา ผมมีข้อคิดว่า คนเรา **“ต้องมีความฝันและความมุ่งมั่น”** และมี **“ความขยันอดทนต่อสู้”** ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ต้องยอมรับความล้มเหลว เรียนรู้พัฒนาตัวเองตลอดเวลา

คุณพเยาว์ มริตตนะพร

- นิสิตปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต รุ่นที่ 36 ปี พ.ศ. 2518
- นิสิตปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต MBA - Executive รุ่นที่ 17 ปี พ.ศ. 2544
- นิสิตเก่าบัญชีจุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2550
- กรรมการผู้จัดการ บริษัททางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

สนับสนุนการจัดตั้งสมาคมนิสิตเก่า MBA จุฬาฯ เพื่อให้มีฐานะเท่าเทียมกับสมาคมฯ MBA ของมหาวิทยาลัยอื่นๆ

งานที่ดี ต้องมาจากการมีผู้ร่วมงานที่ดี เพราะไม่ว่าใครก็ไม่สามารถสร้างอะไรขึ้นมาได้ด้วยตัวคนเดียว เพราะฉะนั้นต้องสร้างทีมขึ้นมาให้เป็นทีมที่ดี ทีมที่เก่ง นอกจากนั้นต้องมีทัศนคติที่ดี คือ คิดเชิงบวกและมุ่งไปที่เป้าหมาย และสุดท้ายต้องมีความรับผิดชอบ

ความเป็นบัญชีจุฬาฯ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จในทุกวันนี้

คุณอธิป พีชานนท์

- นิสิตปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการธนาคารและการเงิน รุ่นที่ 37 ปี พ.ศ. 2519
- นิสิตเก่าบัญชีจุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2553
- กรรมการ บริษัทศุภาลัย จำกัด (มหาชน)

อยากเห็นว่าคณะเราพัฒนาไปเป็นระดับ World Class ได้โดยการทำงานวิจัย ที่สามารถทำแล้วเผยแพร่เป็นประโยชน์ระดับประเทศหรือระดับเอเชีย

คณะพาณิชย์-บัญชี จุฬาฯ ควรเป็นผู้นำออกบทวิเคราะห์ที่ออกมาแล้วทำให้บุคคลทั่วไปต้องติดตาม หรือเป็นบทวิเคราะห์ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศที่เป็นประโยชน์ กระตุ้นเตือนสังคมถึงเรื่องที่จะเกิด เรื่องที่จะมีปัญหา เป็นผู้ให้ความรู้หรือเป็นแหล่งที่คนสามารถเข้ามาพึ่งพิงฐานความรู้ได้ ผมคิดว่าเป็นประโยชน์มาก

อยากจะเห็นนิสิตรุ่นน้องมีการสื่อสารภาษาอื่นมากกว่าภาษาไทย ภาษาอังกฤษต้องสื่อสารให้ได้อยู่แล้ว จำเป็นที่จะต้องมีภาษาทางเลือก เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น จะเป็นจุดได้เปรียบ เพราะในอนาคตการแข่งขันจะแตกต่างกันมาก

ดร.เนตรปรียา ชุมไชโย (ครูเคท)

- นิสิตปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการธนาคารและการเงิน รุ่นที่ 42 ปี พ.ศ. 2524
- เจ้าของโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษครูเคท
- เจ้าของและผู้บริหาร บริษัท Inspiring Wisdom จำกัด

ฝากแง่คิดและหลักการอันดับแรก **ต้องอยู่กับตัวเอง รู้จักตัวเอง** และ**ประเมินตัวเองอย่างสม่ำเสมอ** อันดับต่อมา **เปิดรับความคิดผู้อื่น** เป็นส่วนที่ทำให้เรียนรู้เร็วและสามารถเรียนรู้ได้หลายศาสตร์ อยากเห็นเด็กรุ่นใหม่เก่งให้ครบวงจร ปัจจุบันเขาเก่งเฉพาะเรื่องที่เขาสนใจ แต่สิ่งที่เขาขาดก็คือ เขาไม่เข้าใจความรู้สึกและความต้องการของตัวเอง และเขาไม่เข้าใจผู้อื่น เขาจะอยู่เฉพาะในโลกของเขา เขาเป็นโรคเก่งและอยากจะเติบโตอย่างรวดเร็ว การเติบโตแบบไส้กลวงจะทำให้เขาไม่สามารถพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ได้อย่างสูงสุดและต่อเนื่อง

คุณพรรณสิรี อมาตยกุล

- นิสิตปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต รุ่นที่ 49 ปี พ.ศ. 2531
- นิสิตเก่าบัญชีจุฬาฯ ดีเด่น ปี พ.ศ. 2554 - 2555
- กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัทไอบีเอ็ม ประเทศไทย จำกัด

หลักการทำงานที่ยึดถือ **“คิดให้ล้ำ ทำให้เร็ว”** คิดว่ามันคือความเชื่อที่ต่อยอดมาจากการหล่อหลอมของคณะฯ ที่สอนให้เรากล้าคิดอย่างไร้ข้อจำกัด หมั่นจุดประกายให้ตัวเองพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง และยิ่งทำได้เร็วเท่าไรก็คือโอกาส ทุกวันนี้เมื่อมีโอกาส ก็จะพยายามถ่ายทอดไปสู่พนักงานน้องๆ อยู่ตลอดเวลา ให้เขาคำนึงถึงผลลัพธ์สูงสุดที่มีความคาดหวังเป็นตัวตั้ง ไม่เริ่มตอบโจทย์ด้วยการทำแบบเดิมเพราะเมื่อก่อนทำมาแบบนี้ หรือให้ข้อจำกัดเป็นอุปสรรคความคิดและการลงมือทำ ด้วยความเชื่อว่าทุกคนสร้างความแตกต่างได้ หาก**เพียงแต่หมั่นพัฒนาขีดความสามารถอยู่เสมอ**

อยากเห็นคณะสร้างบุคลากรที่สามารถจะ**ยืดหยุ่นต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตได้** ลักษณะของงานมักจะเปลี่ยนไปทุกๆ 5 ปี องค์กรมองหาบุคลากรที่ไม่เพียงแต่เก่งเท่านั้น ยังมีทักษะอื่นๆ ความเป็นผู้นำ การสื่อสาร การสร้างความร่วมมือร่วมใจ คุณสมบัติเหล่านี้เมื่อได้รับการขัดเกลาตั้งแต่ในรั้วมหาวิทยาลัยก็จะเป็นดั่งรากฐานที่แข็งแกร่งให้กับตัวนิสิตเมื่อก้าวเข้าสู่สังคมตลอดจนการส่งเสริมให้นิสิตเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทย

คุณเอนก จงเสถียร

- เข้าศึกษาในหลักสูตร Modern Managers Program (MMP) รุ่นที่ 1 ปี พ.ศ. 2527
- นิสิตปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต MBA - Executive รุ่นที่ 19 ปี พ.ศ. 2546
- ได้รับรางวัล MMP Award ปี พ.ศ. 2549
- กรรมการผู้จัดการ บริษัทเอ็มเอ็มพี คอร์ปอเรชั่น จำกัด

เป็นนิสิตเลขที่ 1 ของรุ่นที่ 1 ที่เข้าร่วมศึกษาหลักสูตรการบริหารในโครงการเสริมสร้างผู้จัดการยุคใหม่ หรือ Modern Managers Program (MMP) ในปี พ.ศ. 2527 และได้นำชื่อหลักสูตรมาตั้งเป็นชื่อบริษัทของตนเอง คือ บริษัท เอ็มเอ็มพี คอร์ปอเรชั่น จำกัด

บริษัท MMP เป็นผู้ผลิตแผ่นฟิล์มถนอมอาหารรายแรกของประเทศไทย และได้ดำเนินธุรกิจมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 25 ปี ได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์และเพื่อนๆ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือแนวทางใน**การดำเนินธุรกิจ ในการดำเนินธุรกิจจะมีกำไรมากหรือน้อยไม่สำคัญ แต่สิ่งที่สำคัญคือ การดำเนินธุรกิจแบบซื่อสัตย์ ยุติธรรม** ต่อทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง อยากให้มีแนวคิด มีคุณธรรม สู้งาน ปลูกฝังให้รู้จัก **กตัญญูรู้คุณแผ่นดิน และต้องกตเวทีตอบแทนบุญคุณด้วย**

เรื่องเก่าเล่าขาน

สืบเนื่องจากการค้นข้อมูลที่เป็นประวัติศาสตร์ของคณะฯ เพื่อจัดทำหนังสือในโอกาสครบรอบ 75 ปี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้ได้พบเรื่องราวต่าง ๆ ที่นิสิตเก่ารุ่นพี่ ๆ ได้เขียนบทความไว้ในหนังสือที่ระลึกครบรอบปีต่าง ๆ ของคณะฯ (10 ปี 20 ปี 30ปี...) ซึ่งได้บรรยายถึงความรู้สึกต่าง ๆ ที่มีต่อคณะฯ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียน การสอน ครู อาจารย์ ฯลฯ ซึ่งถ้าจะมาเรียบเรียงใหม่ก็คงไม่ได้ความรู้สึกของพี่ ๆ จึงอยากจะถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นให้น้อง ๆ รุ่นหลังได้ทราบว่าสภาพในอดีตของคณะฯ เราเป็นอย่างไร และนิสิตที่เรียนอยู่ในเวลานั้นมีความรู้สึกอย่างไรกับสภาพของคณะฯที่เป็นอยู่ เช่น เราไม่เคยมีตึกเรียนของเราเอง เราต้องอาศัยตึกเรียนของคณะอักษรศาสตร์ แต่เมื่อเราได้งบประมาณจำนวนไม่มากนักท่านพระยาไชยยศสมบัติผู้ก่อตั้งคณะฯ ก็ได้ให้สร้างอาคารเรียนหลังแรกของเรา ซึ่งก็ต้องบอกว่าไม่เหมือนอาคารเรียนใดในประเทศไทยก็ว่าได้ ที่เป็นเพียงเรือนไม้มุงหลังคาจาก แต่นิสิตของคณะฯพาณิชย์-บัญชี ก็ไม่ได้มีความรู้สึกที่เป็นปมด้อยหรืออะไรเลย กลับมีความภาคภูมิใจในสถานที่ว่าบัดนี้เรามีที่เรียนที่เป็นของเราเอง และให้ชื่ออาคารเรียนของเราว่า “กระท่อมสีฟ้า” ด้วยความภาคภูมิใจ

> “ ไม่เป็นที่น่าแปลกใจที่ว่าทำไมเราคณะฯพาณิชย์-บัญชี
> จึงได้รับการรับรองฐานะในระดับสากล เป็นคณะบริหารธุรกิจ
> ที่เป็นที่รับรองมาตรฐานการศึกษาในระดับสากลเป็นแห่งแรกของประเทศไทย
> ทั้งระดับปริญญาตรี โท และเอก ”

นั่นเป็นความรู้สึกว่า อะไรก็ตามที่เป็นของเราอาจจะเป็นสิ่งที่คนอื่นมองไม่เห็นค่า แต่ในความรู้สึกของเรานิสิตคณะพาณิชย์-บัญชีนั้นกลับเป็นสิ่งที่ภาคภูมิใจอาคารเรียนของตน เป็นต้น

ในเรื่องของคณาจารย์ ที่นิสิตเก่าในยุคเริ่มตั้งคณะฯ ได้พูดถึงชื่อของอาจารย์ที่สอน ซึ่งดิฉันมองว่าคณะฯเราเจริญก้าวหน้ารุ่งเรือง มีชื่อเสียง และนิสิตของเราได้ไปทำงานอยู่ในระดับแนวหน้าของประเทศในตำแหน่งสำคัญ ๆ ทำคุณประโยชน์ให้ประเทศมากมาย ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันนั้น เป็นเพราะว่าท่านผู้ก่อตั้งคณะฯ ได้มองเห็นการณ์ไกลและท่านได้พยายามสรรหาคณาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถที่เรียกได้ว่าเป็นปรมาจารย์อยู่ระดับชั้นนำของประเทศ ดังรายชื่อที่นิสิตเก่าได้เอ่ยชื่อถึงในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านกฎหมาย การบัญชี-การพาณิชย์ เศรษฐศาสตร์ การเงิน ฯลฯ ต้องกล่าวว่าท่านเป็นผู้มีชื่อเสียงปรากฏในยุคนั้นแทบไม่มีใครที่ไม่รู้จักชื่อท่านเลย ทำให้เราได้รับการวางรากฐานที่มั่นคงในด้านวิชาการตั้งแต่อดีตมาตราบเท่าทุกวันนี้ และคงไม่เป็นที่น่าแปลกใจที่ว่าทำไมเราคณะฯพาณิชย์-บัญชี จึงได้รับการรับรองฐานะในระดับสากล เป็นคณะบริหารธุรกิจที่เป็นที่รับรองมาตรฐานการศึกษาในระดับสากลเป็นแห่งแรกของประเทศไทยทั้งระดับปริญญาตรี โท และเอก นั่นเป็นเพราะว่าเราได้มีพื้นฐานที่ดีและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลายาวนานเท่าอายุของคณะฯ และยังคงปฏิบัติต่อ ๆไป

ในด้านนิสิตเก่าของคณะฯเรานั้นก็มีหลายท่านที่ได้สร้างคุณประโยชน์ สร้างผลงานดี ๆ ไว้ให้คณะฯและมหาวิทยาลัย หลายท่านอาจไม่เคยทราบถึงที่มาของเพลงบางเพลง เพลงของคณะฯ และของมหาวิทยาลัย ฯลฯ ที่เราร้องกันอยู่ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบันนี้นับเป็นเวลาหลาย ๆสิบปี ว่ามีที่มาอย่างไร ใครแต่ง แต่งให้ใคร เพราะอะไร ดังเช่นบุคคลท่านหนึ่งที่มีความสามารถพิเศษได้สร้างผลงานและกิจกรรมหลากหลายในอดีตไว้ให้คณะฯและมหาวิทยาลัย ถึงแม้ว่าในที่สุดท่านจะไม่ได้สำเร็จการศึกษาจากคณะฯและมหาวิทยาลัย เพราะท่านได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย จนมีเวลาเรียนไม่พอ ทำให้ด้อยไปในเรื่องการเรียน เพราะในยุคนั้นการเรียนก็เข้มงวดมาก และมีกฎเกณฑ์ที่เข้ม เช่น ถ้าตกวิชาบัญชีวิชาเดียว ก็ต้องซ้ำชั้น แม้วิชาอื่น ๆ จะได้ดีมากก็ตาม ท่านผู้หนึ่งที่อยากจะเอ่ยนามท่านก็คือ พี่พยุง อินทรครชิต ซึ่งเป็นนิสิตเก่ารุ่นปี พ.ศ.2486 ท่านเป็นนิสิตเก่าที่ได้รับการเล่าขานกันมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อคราวคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาฯ ฉลองครบ 100 ปี (พ.ศ.2556) คุณอาจินต์ ปัญจพรรค์ ซึ่งเป็นเพื่อนของคุณพยุงฯ ได้มาร่วมงานของคณะวิศวะฯ ท่านยังได้พูดถึงคุณพยุงฯ นิสิตเก่าคณะบัญชีว่าได้แต่งเพลงประจำมหาวิทยาลัยไว้ให้นิสิตจุฬาฯ ร้องเพลงหนึ่งคือ เพลงจามจุรี (เนื้อเพลงได้นำไว้ในหน้า.....) และอีกหลายเพลงที่ชาวจุฬาฯร้องกันอยู่ทุกวันนี้ คือเพลงจามจุรีศรีจุฬาฯ และเพลงลาแล้วจามจุรี สองเพลงนี้เป็นเพลงที่ครูเอื้อ สุนทรสนาน (สุนทราภรณ์) แต่งให้ คุณพยุง อินทรครชิต เพราะคุณพยุงฯ ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย เพื่อส่วนรวมโดยลืมนึกถึงตนเอง

อีกทั้งเป็นคนมีพรสวรรค์ในเรื่องการประพันธ์เพลง การแสดงละคร ฯลฯ ทำกิจกรรมมากมายจนพลาดพลั้งในเรื่องการเรียน จำต้องออกจากมหาวิทยาลัย สองเพลงดังกล่าวข้างต้น จึงมีเนื้อหาสอดคล้องกับเรื่องราวในมหาวิทยาลัยของคุณพยุงฯ เป็นต้น

เรื่องที่เกี่ยวข้องกับคณะฯ พาณิชย์-บัญชีโดยตรง ก็คือตัวคุณพยุงฯ ได้แต่งเพลงไว้เพลงหนึ่ง เพื่อใช้ในโอกาสวันต้อนรับน้องใหม่เข้าสู่ร่มธงฟ้า เพลงนั้นก็คือ เพลงพาณิชย์-บัญชี ซึ่งก็ใช้เป็นเพลงประจำคณะฯ มาตราบเท่าทุกวันนี้ และยังมีเพลงเชียร์อีกหลาย ๆ เพลง เช่น สำเภาแล่นใบ ฯลฯ การแสดงต่าง ๆ ของคณะฯ ในช่วงเวลานั้นก็เป็นผลงานของคุณพยุงฯ จนเป็นที่เลื่องลือในจุฬาฯ

นอกจากนี้ยังมีเกร็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ดิฉันได้คัดส่วนหนึ่งมาจากหนังสือที่ได้จัดทำขึ้นเมื่อในโอกาสต่าง ๆ ของคณะฯ มาไว้ในหนังสือ 75 ปีเล่มนี้ เรียกว่าเป็นการเก็บเล็กผสมน้อย เป็นต้น ดังท่านจะได้อ่านเรื่องราวต่าง ๆในบรรยากาศและความรู้สึกของรุ่นพี่ในยุคแรก ๆ ของคณะฯ ได้บรรยายความรู้สึกไว้

สุดท้ายได้นำเนื้อเพลงส่วนหนึ่งของคณะฯ ที่ดิฉันได้รวบรวมจัดทำ CD เพลงผลงานของนิสิตคณะพาณิชย์-บัญชี ที่มีความสามารถพิเศษและได้ประพันธ์เพลงและร้องไว้ให้ท่านได้ฟังจำนวนหนึ่งประมาณ 23 เพลง ใน E-Book และได้ให้เนื้อเพลงไว้ท้ายเรื่องเก่าเล่าขานนี้แล้ว จึงขอเชิญท่านได้ติดตามเรื่องราวต่าง ๆ ของคณะฯ ต่อไปค่ะ

> “ คุณพยุงฯ ได้แต่งเพลงไว้เพลงหนึ่ง เพื่อใช้ในโอกาสวันต้อนรับน้องใหม่เข้าสู่ร่มธงฟ้า เพลงนั้นก็คือ เพลงพาณิชย์-บัญชี ซึ่งก็ใช้เป็นเพลงประจำคณะฯ มาตราบเท่าทุกวันนี้ ”

วันเอยวันนี้
ชาวพาณิชย์ – บัญชีสุขสันต์
มาชุมนุมเริงรื่นชมกัน
ฉลองวันบรรจบสามสิบปี
ขอให้เราเหล่าศิษย์อธิษฐาน
ให้คณะ ฯ อยู่ยืนนานมีศักดิ์ศรี
สมเป็นแหล่งให้วิชาค่ามากมี
ให้เป็นที่ยกย่องแก่ผองชน
ขอให้ท่านอาจารย์สราญจิต
มีชีวิตอยู่กับงานการกุศล
ให้ประสบสรรพสิ่งมิ่งมงคล
สาธุชนสรรเสริญเจริญพร
ขอให้เราสานุศิษย์พาณิชย์นี้
มีโชคดีมีหลักฐานปานลิงชร
มีเกียรติเฟื่องเลื่องล้ำลือก้องจร
ผลสะท้อนจุฬา ฯ ด้วยช่วยเชิดชู
ขอให้เราร่วมรักสามัคคี
ทำความดีเทิดพระนามให้งามหรู
หมั่นประพฤติยึดมั่นกตัญญู
แด่คุณครูและสถานการเรียนเอย

ศาสตราจารย์ คุณหญิงบุญสิริ ชวลิตธำรง (รุ่น 1 – 2482)

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

ความหลังครั้งเหน้า

“จากน้องใหม่รุ่น 2482”

เผด็จ นิติสิริ

ศุภมัสดุศักราช 1301 ปีเถาะ เอกศก (พ.ศ. 2482) คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีได้กำเนิดขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายใต้การบริหารของท่านศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ

เพลานั้นคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีแบ่งออกเป็นสองแผนก ได้แก่แผนกพาณิชยศาสตร์หนึ่ง และแผนกการบัญชีหนึ่ง ทั้งคณะมีอาจารย์ประจำเพียงท่านเดียวคือ อาจารย์ ไกรศรี นิมมานเหมินท์ ปัจจุบันท่านเป็นผู้จัดการบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย อาจารย์ที่สอนนิสิตรุ่นที่หนึ่งของคณะเท่าที่ผมจำได้ มีดังนี้

1. ท่านศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ คณบดี
2. ศาสตราจารย์อาภรณ์ กฤษณามระ
3. อาจารย์ไกรศรี นิมมานเหมินท์
4. อาจารย์ประหยัด บุรณศิริ
5. อาจารย์หม่อมเกษมศรีศุภวงศ์
6. อาจารย์พระยาศรีวิสารวาจา
7. อาจารย์หลวงจักรปาณีศรีศีลวิสุทธิ์
8. ศาสตราจารย์พระบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร
9. อาจารย์โชติ คุณะเกษม
10. อาจารย์หลวงสวัสดิ์ธนบาล
11. อาจารย์พระวุฒิศาสตร์เนติญาณ
12. อาจารย์ศิริ ฮุนตระกูล
13. อาจารย์สมพงศ์ รัชตรัตน์
14. อาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์
15. อาจารย์บุญมา วงศ์สวรรค์ (อาจารย์ประจำนับแต่ปี พ.ศ. 2483)
16. อาจารย์หลวงทวยหาญนิติกรม
17. อาจารย์ Mr. D.S. Green
18. อาจารย์ Mr. Braine Hartnell
19. อาจารย์ Mr. Revette Carnac
20. ศาสตราจารย์รอง ศยามานนท์
21. อาจารย์ Mrs. วี ฮูเวอร์
22. อาจารย์โพยม เลขยานนท์
23. อาจารย์หลวงจำรูญนิติศาสตร

นิสิตรุ่นที่หนึ่งเป็นนิสิตที่ย้ายมาจากคณะอักษรศาสตร์ ส่วนใหญ่ของนิสิตรุ่นแรกนี้จบการศึกษาชั้นปีที่สองของคณะอักษรศาสตร์มาแล้ว บางคนก็จบ ป.ม. มาแล้ว และบางคนก็จบชั้นที่ 3 มาแล้ว นิสิตรุ่นแรกนี้ทางคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีให้ศึกษาชั้นปีที่1 และ 2 ควบกันไป ใครสอบได้ก็ขึ้นศึกษาปีที่ 3 ต่อไป ถ้าผมจำไม่ผิดนิสิตรุ่นแรกนี้มี 35 คนด้วยกัน คือ

1. บุญมาก รุนสำราญ
2. อรัญ สัจจะเวทะ
3. ตริน บุนนาค
4. จิตรา (อรชุนะกะ) บุนนาค
5. สุปียา (พุกกะมาน) โชติกเสถียร
6. อุษา พรหมโยธิน
7. โชติกา (ผลาชีวะ) มงคลลักษณ์
8. สมจิตร (เวมมลา) โอสถานนท์
9. ธิดา (สถลสุต) สรวิสูตร
10. วลีวัลลิ์ (จารุเสน) อาชวาคม
11. พานี (วารีเวส) แก้วสนธิ
12. ชลิดา (วิมุกตะนันทน์) รุนสำราญ
13. ชาย ชวลิต
14. ประสิทธิ์ ศุกรแพทย์
15. เมือง เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
16. จินดิต สนิทวงศ์
17. ผ่องกาญจน์ วัฏฏะสิงห์
18. สินี ไวคกุล
19. ประชุมพร (บุรณศิริ) ตันติวัฒน์
20. สมพร บุรณศิริ
21. อัมพา ภัทรนาวิก
22. อำนวย (สีบุญเรือง) เตชะเสน
23. ประเสริฐ เตชะเสน
24. เฉลิม ประจวบเหมาะ
25. บุญสิริ (วีสกุล) ชวลิตอำรุง
26. อุไรวรรณ (คุปตะวานิช) รุหานนท์
27. ฉลวย (เคียงสิริ) มกรสาร
28. พัชริน (ปโชติการ) ปราโมช
29. ชูจิตร (กฤษณมิตร) โทณวนิก
30. ประวรรณ (โมนยะกุล)
31. สงฆ์ สีหสิทธิ์
32. ประยูร วทานกุล
33. ละไม (ลิมอักษร)
34. จันทรคุปต์ อมาตยกุล
35. เผด็จ นิติสิริ

ใน 35 คนนี้ 3 คนได้จากไปแล้วยังสุคติในสัมปรายภพโน้น คือ สุปียา ชาย และ อุษา ขอให้เพื่อนจงเป็นสุขชั่วนิจนิรันดร์

ใน 35 คนมีอยู่ 3 คู่ที่ไม่ยอมให้ใครอื่นมาปนศักดิ์อสัญแดหวา ไม่จำเป็นต้องบอก สังเกตดูก็รู้เอง

เพื่อนหญิงบางคนมีเหย้ามีเรือนไปแล้ว แต่ด้วยความหัวขี้เลื่อยของผมจำไม่ได้ว่าได้เปลี่ยนสังกัดนามสกุลใด ผมก็เลยวงเล็บนามสกุลเดิมไว้ให้เฉย ๆ ใครรู้โปรดเติมลงไปด้วย

ในสมัยที่เกิดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีขึ้นใหม่ ๆ นั้น พวกเรายังต้องอาศัยตึกคณะอักษรศาสตร์เป็นที่เรียน ยังไม่มีตึกเรียนของคณะเองอย่างทุกวันนี้ ความระหองระแหงระหว่างนิสิตคณะอักษรศาสตร์และคณะเรา ย่อมจะต้องมีอยู่บ้างเป็นธรรมดาดุจ “ลิ้นกับฟันอยู่ด้วยกันเป็นอัตรา บางเวลาก็กระทบกระทั่งกัน” แต่ก็ไม่เคยรุนแรงถึงแตกความสามัคคีกัน พวกเรารุ่นแรกสังวรณ์อยู่เสมอว่า เราก็ล้วนแต่เลือดเนื้อเชื้อไขอักษรศาสตร์และรักอักษรศาสตร์ไม่เสื่อมคลาย

ผมจำได้ว่าในสมัยนั้นคุณบุญมาก รุนสำราญ เป็นผู้แทนคณะ กับผมเองไม่ค่อยชอบหน้ากันนัก คุณบุญมากเห็นว่าผมไม่ค่อยเอาไหน คือไม่ค่อยเอากับคุณบุญมาก แต่ก็เพียงเขม่นกันมาเท่านั้น ยังไม่เคยถึงกับลงมืออะไรกัน ถ้าเกิดอะไรกันขึ้นมาจริง ๆ ผมคงแย่ เพราะเพิ่งมารู้ทีหลังว่าคุณบุญมากน่ะนักมวยเหรียญทอง ส่วนผมไม่มีสักเหรียญ เดี๋ยวนี้คุณบุญมากกับผมรักกันมาก

ในบรรดาผู้มีบทบาทในกิจกรรมของคณะนั้น คุณตรินบุนนาค แห่งธนาคาร แหลมทอง จำกัด คุณประสิทธิ์ ศุกรแพทย์ เดี๋ยวนี้ท่านมียศเป็นพลอากาศตรี และมีตำแหน่งเป็นเจ้ากรมการเงินทหารอากาศ คุณบุญมาก รุนสำราญ เป็นนายของตัวเอง และคุณจันทรคุปต์ อมาตยกุล แห่งการไฟฟ้านครหลวง นับว่าได้มีส่วนอยู่ไม่น้อยไม่ว่าจะมีการงานอันใด ท่านเหล่านี้เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงทั้งสิ้น

ในจำนวน 35 คนนี้ ผมจำได้ว่าภายหลังได้ย้ายกลับไปเรียนอักษรศาสตร์ต่อเสีย 2 คน คือ คุณชาย ชวลิต และคุณสงฆ์ สีหสิทธิ์ ผู้ซึ่งพวกเราเรียกกันว่า “ศรีปราชญ์” เหตุใดจึงเรียก “ศรีปราชญ์” นั้น โปรดถามเจ้าตัวดูเอง เวลานี้คุณสงฆ์อยู่กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงเศรษฐการ

เมื่อสอบไล่ปี 1-2 (ควบ) เสร็จ มีผู้ที่แยกไปเรียนแผนกพาณิชยศาสตร์ 11 คน คือ คุณอรัญ สัจจะเวทะ, คุณอุษา พรหมโยธิน, คุณโชติกา ผลาชีวะ, คุณสมจิตร เวมมลา, คุณเมือง เสนีวงศ์ ณ อยุธยา, คุณผ่องกาญจน์ วัฏฏะสิงห์, คุณบุญสิริ วีสกุล, คุณพัชริน ปโชติการ, คุณชูจิตร กฤษณมิตร, คุณจันทรคุปต์ อมาตยกุล และตัวผมเอง ผมจำไม่ได้ว่าคุณประสิทธิ์ ศุกรแพทย์ อยู่ในแผนกพาณิชยศาสตร์ด้วยหรือเปล่า

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไประหว่างพวกเราว่า นิสิตแผนกพาณิชยศาสตร์นั้น มักจะเรียนวิชาบัญชีไม่เก่ง แต่ผมจำได้ว่าคนเก่งก็มีเหมือนกัน เช่น คุณบุญสิริ วีสกุล ถ้าจำไม่ผิดคุณบุญสิริสอบวิชาบัญชีเมื่อปี 2 ได้คะแนนยอดเยี่ยมแต่ก็เลือกเรียนวิชาพาณิชยศาสตร์ พอกู้หน้าคนเรียนบัญชีไม่เก่งอย่างตัวผมเองไปได้บ้าง

ผมไม่รู้ว่าสมัยนี้จะเป็นอย่างไร สมัยผมนั้นพวกเราที่เรียนคณะพาณิชยศาสตร์รู้สึกเสมือนเป็นลูกเมียน้อย แต่ก็มิได้ทำให้ถึงกับเกิดปมด้อย และเราก็ไม่เคยคิดอิจฉาเพื่อนฝูงที่เรียนบัญชี ผมไม่รู้ว่าเพื่อน ๆ ที่เรียนบัญชีมีความรู้สึกอย่างไร แต่คิดว่าคงไม่มีความรู้สึกเหมือนพวกเราที่เรียนพาณิชย์ เดี๋ยวนี้ผมไม่คิดว่าเป็นลูกเมียน้อย และมั่นใจว่าเพื่อน ๆ ก็คงไม่คิดแล้ว เรียนอะไรจบออกมาก็เหมือน ๆ กัน

คุณเฉลิม ประจวบเหมาะ นับได้ว่าเป็นบัญชีรุ่นแรกที่มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานยิ่งกว่าเพื่อน ๆ ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งผู้จัดการธนาคารไทยทนุ จำกัด และเป็นโต้โผใหญ่ในกิจการของสมาคมนิสิตเก่าของเรา สมัยเป็นนิสิตคุณเฉลิมมีชื่อเสียงในทางเรียนเก่ง แต่ในด้านสังคมไม่กระเดื่องเท่าคุณบุญมาก คุณประสิทธิ์ คุณตริน และคุณจันทรคุปต์ เดี๋ยวนี้ 30 ปีให้หลังคุณเฉลิม กำลังฮิต ส่วนเพื่อนทั้ง 4 ของเราหาย

> “เป็นที่ยอมรับกันทั่วไประหว่างพวกเราว่า นิสิตแผนกพาณิชยศาสตร์นั้น มักจะเรียนวิชาบัญชีไม่เก่ง แต่ผมจำได้ว่าคนเก่งก็มีเหมือนกัน เช่น คุณบุญสิริ วีสกุล”

เงียบไป ไม่ค่อยจะมาช่วยกิจกรรมของคณะ บางคนเช่นคุณจันทรคุปต์หายเข้ากลีบเมฆไปเลย อาจเป็นด้วยยังไม่หายเหนื่อยจากการกระทำกิจกรรมของคณะในสมัยโน้นก็ได้

ศาสตราจารย์บุญสิริ ชวลิตธำรง นับได้ว่านำหน้าลิ่วในหมู่มิตรสหายแผนกพาณิชย์รุ่นแรก ทุกวันนี้ ท่านเป็น หัวเรี่ยว หัวแรงใหญ่ในกิจกรรมทั้งของคณะและของสมาคมนิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี สมัยเป็นนิสิตคล่องแคล่วอย่างไร สมัยนี้ก็ยังคล่องแคล่วอยู่อย่างนั้น ยังสาวเสมอสวยเสมออยู่เช่นเคย เมื่อพูดถึงความสาวเสมอสวยเสมอแล้วเห็นจะต้องอดที่จะพูดถึงคุณโชติกาเสียมิได้ ผมดูว่า (ไม่ใช่ผมคนเดียว คนอื่น ๆ ก็เหมือนกัน) ท่านยิ่งเจริญวัยก็ยิ่งสาวยิ่งสวยขึ้น ไม่ทราบว่ามีเคล็ดลับอะไร

อันที่จริงเพื่อน ๆ ทุกคนในรุ่นเดียวกันต่างก็มีความก้าวหน้าในกิจการงานด้วยกันทั้งมาก-น้อย ตามดวง มีเพื่อนบางคนในสมัยเป็นนิสิตสนุกสนาน กว้างขวางในการสมาคม ครั้นเรียนสำเร็จออกมามีครอบครัวแล้ว (บางคนยังไม่มี) กลับเก็บเนื้อเก็บตัว เบื่อสังคม (อาจไปสังคมที่อื่น) เพื่อนฝูงพากันถามหาวุ่นวาย ไม่ค่อยมีใครได้พบ ผมไม่ทราบว่ามีสาเหตุประการใด ฐานะหรือก็มั่งคั่ง คงไม่ใช่เกรงว่าเพื่อน ๆ จะเบียดเบียนเพราะปกติก็เป็นคนใจคอกว้างขวางอยู่แล้ว ใครพบช่วยบอกให้ไปงานของคณะและสมาคมบ้าง โดยเฉพาะงานฉลองครบรอบ 30 ปี ผมลืมบอกไปว่าเพื่อนเราเหล่านั้นเป็นใคร ก็แล้วคุณ ๆ จะบอกท่านได้อย่างไร เล่า ไม่ใช่ใครอื่นดอกครับ คุณประเสริฐ เตชะเสน คุณอำนวย เตชะเสน, คุณสินี ไวคกุล, คุณประวรรณ โมนยะกุล และคุณละไมลิมอักษรน่ะแหละครับ นอกจากนั้นยังมีคุณจันทรคุปต์ อมาตยกุล และคุณเมือง เสนีวงศ์ ณ อยุธยา ซึ่งกว้างขวางอยู่ในสังคม แต่ไม่เคยโผล่มางานของคณะและสมาคมเลย ไม่รู้ว่าเป็นเพราะเหตุใด

ผมต้องกราบขอประทานโทษ ท่านอาจารย์ทั้งหลาย ที่จะกล่าวถึงท่าน เกี่ยวกับอดีตเมื่อ 30 ปีมาแล้ว ขณะที่ท่านได้เมตตาให้วิทยาทานแก่พวกเรา ในสมัยนั้นพวกเรามักจะคอยสังเกตว่าอาจารย์ท่านใดมีคุณสมบัติเฉพาะตัวอย่างไร โดยเฉพาะในเวลาที่ท่านบรรยายคำสอน

ท่านศาสตราจารย์อุปการคุณนั้น ท่านอารมณ์ดี เวลาบรรยายเสียงน่าหลับ ชักมากท่านชักไม่พอใจ คุณประยูรถึงกับบ่นว่า “ว้าเราไม่เข้าใจชักเข้าท่านก็หาว่ารั้น” ผมคนหนึ่งละยอมรับว่าโง่ ไม่ค่อยเข้าใจเหมือนกัน ทั้ง ๆ ที่มันก็บวก ลบ คูณ หาร ธรรมดา ๆ นี่เอง

“ อาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์
เราทุกคนยอมรับว่าท่านใจดีจริงๆ ท่านบรรยายช้าๆ
อธิบายชัดเจนและที่พวกเราพอใจ ”

ศาสตราจารย์อาภรณ์ กฤษณามระ เดี๋ยวนี้เป็นอย่างไรผมไม่ทราบ แต่ก่อนนั้นท่านบรรยายนุ่มนวลและยกตัวอย่างยืดยาวด้วยเกรงว่าพวกเราจะไม่เข้าใจ คำที่ได้ยินบ่อยที่สุดก็คือ “หามิได้” เวลาตอบคำถามท่านชอบให้เขียนมาก ๆ ยาว ๆ ยกตัวอย่างหลาย ๆ อย่างจึงได้คะแนนดี เมื่ออยู่ชั้นปีที่ 2 ผมเคยตอบวิชาเศรษฐศาสตร์ในการทดสอบครั้งแรกได้ 25% ทั้งที่ผมตอบถูกหมด แต่ผมตอบสั้นจริง ๆ คือตอบแบบให้คำนิยาม ไม่ได้อธิบายและยกตัวอย่าง ต่อมาเมื่อผมรู้ท่าผมตอบเสียยืดยาวยกตัวอย่างหลาย ๆ อย่าง จำไม่ได้แน่ว่าผมได้คะแนนเท่าไร แต่คงใกล้ 80 % เข้าไปละ

อาจารย์โกรศรี นิมมานเหมินท์ ใจดีและเป็นกันเองกับนิสิต ท่านชอบพูดอะไรตรงไปตรงมา ท่านวิจารณ์กิจกรรมของมหาวิทยาลัยเสมอ ๆ ผมไม่เคยลืมเลยว่าท่านให้พวกเราอ่าน Financial Handbook เล่มเบ้อเร่อแทบถึงตาย ท่านบอกหน้าตาขึงขังว่าจะสอบปากเปล่าเอาคะแนนสอบไล่ปลายปี ใครล่ะจะไม่อ่านกลัวสอบตกด้วยกันทุกคน ครั้นแล้วท่านก็สอบจริง ๆ แต่ไม่ยักเอาคะแนนไปรวมปลายปี พวกเราเรียนถามท่านว่า “ไหนอาจารย์ว่าจะเอาคะแนนสอบไล่ไงล่ะครับ” ท่านตอบเราหน้าตาเฉยว่า “ถ้าไม่บอกยังงี้พวกเธอก็ไม่อ่านนะซี” ในการทดสอบครั้งนี้ผมจำได้ว่ามีเพื่อนนิสิตหญิงคนหนึ่งเข้าไปสอบตอบคำถามท่านไม่ค่อยได้ ท่านให้คะแนน C และ D อะไรนี่แหละ เพื่อนผมคนนั้นเคืองท่านทำกิริยางอนแบบสุภาพสตรีงามทั้งหลายท่านเลยลดคะแนนลงไปอีก ทำให้เพื่อนผมคนนั้นเป็นฟืนเป็นไฟยิ่งขึ้น อย่าให้บอกเลยครับว่าใคร? เจ้าตัวอ่านพบก็คงรู้เอง

อาจารย์ประหยัด บุรณสิริ สมาร์ทมาก ท่านสอนการคลัง ผมจำได้ว่าท่านสอนเร็วไม่ใช่เล่นจดน่ะทันดอกครับ เพราะพวกเราเคยจดคำบรรยายวิชาประวัติศาสตร์ซึ่งอาจารย์ ม.จ. ทองทีฆายุ ทองใหญ่ มาแล้ว ลองถามเพื่อน ๆ อักษรศาสตร์ดูเถอะครับ รถด่วนจริง ๆ ไม่ใช่รถด่วนเมืองไทยเสียด้วย ของอาจารย์ประหยัดขนาดรถด่วนเมืองไทยเท่านั้น

อาจารย์หม่อมเกษมศรีศุภวงศ์ ท่านสอนการคลังเหมือนกัน พวกเราทำสถิติไว้ได้ว่าในหนึ่งชั่วโมงท่านพูดคำว่า “นี้น่ะ” ประมาณ 58 ครั้ง

อาจารย์พระยาศรีวิสารวาจา พวกเราพอใจในท่วงทีและสุ้มเสียงบรรยายของท่านมาก อธิบายเข้าใจง่าย ดูอะไร ๆ ง่ายไปหมด accent ภาษาฝรั่งเลิศจริง ๆ ผมจำได้ว่าท่านออกเสียงตัว L ว่า “เอล” พวกเรามักออกเสียงว่า “แอล” ผมต้องไปเปิด Pronouncing Dictionary ของ Professor Daniel Jones ดู ก็พบว่าเขาออกเสียงว่า “เอล” จริง ๆ

อาจารย์หลวงจักรปาณีศรีศีลวิสุทธิ์ ท่านสอนตั๋วเงินและกฎหมายล้มละลาย ทำเอาพวกเราร่วม ๆ ล้มละลาย ผมว่าตอบไปดีแล้วเชียวนา พอประกาศผลออกมา เกือบไป ท่านคุยให้ฟังว่าที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (และการเมือง) นักศึกษาเรียกท่านว่า “หลวงจักรไม่ปราณี” ที่จริงผมก็เห็นท่านใจดียิ้มแย้มแจ่มใสกับพวกเราเป็นอันดี เสียแต่ท่านตระหนี่คะแนนไปหน่อย

อาจารย์พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร ในสมัยนั้นท่านเพิ่งเสด็จกลับมาเมืองไทยใหม่ ๆ เราพูดภาษาไทยกับท่าน ท่านไม่ค่อยเข้าพระทัย และเวลาท่านทรงอธิบายเป็นภาษาไทยเราก็ฟังท่านไม่ค่อยเข้าใจเหมือนกัน

อาจารย์โชติ คุณะเกษม ท่านแต่งกายประณีตมาก พูดเสียงเบาและเล็กอยู่หลังขึ้นไม่ค่อยได้ยินท่านสอนอยู่ไม่ถึงปีก็หยุดไป นัยว่าธุรกิจท่านมากไม่อาจปลีกเวลาได้

อาจารย์หลวงสวัสดิ์ธนบาล ท่านสอนวิชาศุลกากร พวกเราได้รู้พิธีการศุลกากรก็เพราะท่าน แต่เวลาผมไปออกของครั้งหนึ่งทำไม่ถูกเลย ไม่ใช่ท่านสอนไม่ถูกหรอกครับ ผมไม่เป็นประสาเองน่ะแหละ

อาจารย์พระวุฒิศาสตร์เนติญาน ท่านได้สร้างความครื้นเครงให้แก่พวกเราเป็นอย่างมาก ด้วยความอารมณ์ดี ภาษาและสำเนียงที่ท่านบรรยายพวกเราทุกคนยังจำได้ว่าท่านบรรยายช้า ๆ หนักแน่น ท่านออกเสียงรัฐบาลว่า “รัชบาล” และ “ราษฎร” ว่า “ราชดอน”

อาจารย์ศิริ ฮุนตระกูล ท่านไม่ได้สอนพวกพาณิชย์ แต่สอนพวกบัญชี เท่าที่ผมทราบและสังเกตมา ท่านแคล่วคล่องมาก ก็สมัยท่านยังหนุ่มนี่ครับ สมัยนี้ผมก็ยังเห็นท่านบ่อย ๆ และยังหนุ่มอยู่ตามเคย

อาจารย์โสมพงศ์ รัชตรัตน์ วินาทีแรกที่ท่านเข้าห้องสอนพวกเราก็ซ่อนยิ้มหนวดของท่านงามจริง ๆ ยิ้มเก่ หนุ่ม สมาร์ท เพิ่งกลับจากนอกใหม่ ๆ ท่านสอนเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ ผมจำได้ว่าท่านโยนชอร์คหักไปชั่วโมงละหลาย ๆ แท่ง

อาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ เราทุกคนยอมรับว่าท่านใจดีจริง ๆ ท่านบรรยายช้า ๆ อธิบายชัดเจนและที่พวกเราพอใจมากเหลือเกินก็คือ ท่านไม่หวงคะแนนอย่างอาจารย์จักรปาณีฯ

อาจารย์บุญมา วงศ์สวรรค์ ท่านเป็นผู้บรรยายวิชาเศรษฐศาสตร์ ผมเป็นหนี้บุญคุณของท่านในวิชานี้มาก ท่านให้หลักและทฤษฎีต่าง ๆ ที่ผมได้จำมาทำมาหากินอยู่ทุกวันนี้ พวกเราแผนกพาณิชย์ชื่นชมในคำสอนของท่านมาก ท่านสามารถบรรยายสิ่งที่ยากให้ง่ายได้ เราจึงได้คะแนนกันดี ๆ

> “อาจารย์โพยม เลขะยานนท์ ท่านสอนวิชากฎหมายแพ่งว่าด้วยมรดก ท่านมีอารมณ์ดีจริงๆ ยิ้มแย้มแจ่มใส เมตตาต่อลูกศิษย์ลูกหา”

อาจารย์หลวงทวยหาญนิติกรม ผมจำได้ว่าท่านไม่ค่อยยิ้ม แต่ก็ใจดี วิชาที่ท่านบรรยายก็คือ สรรพสามิต

อาจารย์ Mr. D.S. Green ท่านสอนวิชาสถิติ ผมฟังรู้เรื่องบ้างไม่รู้เรื่องบ้าง ส่วนคนอื่นๆ จะเป็นอย่างไรไม่ทราบเห็นต่างก็ตั้งใจฟังกันดี วิชาสถิตินี้เวลาทดสอบครั้งแรกๆ ยุ่งมิใช่เล่น แต่พวกเราได้คะแนนกันดีๆ ในการสอบไล่ปลายปี

อาจารย์ Mr. Braine Hartnell ในกระบวนการพูดภาษาอังกฤษไพเราะแล้ว ผมเห็นว่าไม่มีใครเกินท่าน Phonetic แจ่วไปเลย ท่านสมาร์ท ผมยังจำท่าเดินของท่านได้ ท่านโยกตัวไปข้างหน้าเล็กน้อย ก้าวเท้ายาวเนิบๆ เห็นแต่ไกลก็จำได้

อาจารย์ Mr. Revette Carnac ท่านค่อนข้างผอม ใจดี ท่านมีชื่อภาษาไทยว่า “จุฬามหิสรณ์” เป็นชื่อที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีเพื่อนคนหนึ่งบอกผมว่าท่านเปลี่ยนชื่อเป็น เรวัตร แต่ผมยังไม่ฝังใจเชื่อนัก เพราะชื่อพระราชทานของท่านก็มีอยู่แล้ว เวลาสอนท่านชอบยกเท้าขึ้นบนโต๊ะ ก็แบบฝรั่งน่ะแหละครับ เราคนไทยดูแปลกไปเอง

ศาสตราจารย์รอง ศยามานนท์ ท่านมาสอนแทนอาจารย์โชติ อัตราความเร็วในการบรรยายของท่านน้องๆ ของอาจารย์ ม.จ. ทองทีฆายุ เมื่อก่อนนี้เวลาเดินท่านไม่ค่อยสนใจที่จะมองดูว่ามีใครเดินสวนทางมาบ้าง จะทำความเคารพท่านสักทีต้องหาโอกาสให้เหมาะจริงๆ ท่านไม่ค่อยชอบสนทนาวิสาสะกับใคร แต่เดี๋ยวนี้ตรงกันข้ามท่านเปลี่ยนไปมาก คุยสนุกและสมาร์ทมาก

อาจารย์ Mrs. วี ฮูเวอร์ ภาษาอังกฤษเขียนอย่างไรผมจำไม่ได้แน่ เอาแต่เสียงก็แล้วกันนะครับ ท่านเป็นคนอเมริกัน เมื่อแรกเข้ามาสอน พวกเราไม่คุ้นกับสำเนียงอเมริกัน ที่ออกจะ “แหงวๆ” พวกเราต่างก็พากันอมยิ้มด้วยความขำ ท่านร้อนตัวเล่าให้ฟังว่า ท่านมีลูกชายที่ส่งไปเรียนที่อังกฤษอยู่คนหนึ่ง พอเรียนสำเร็จกลับไปอเมริกาก็ตั้งหน้าตั้งตาหัวเราะว่าพ่อแม่พูดภาษาอังกฤษไม่ชัด แปร่งหู ท่านจึงบอกว่า “ลูกก็พูดภาษาอเมริกันไม่ชัดเหมือนกัน”

อาจารย์โพยม เลขะยานนท์ ท่านสอนวิชากฎหมายแพ่งว่าด้วยมรดก ท่านมีอารมณ์ดีจริงๆ ยิ้มแย้มแจ่มใส เมตตาต่อลูกศิษย์ลูกหา ตามปกติแล้วจะดูว่าท่านเนือยๆ เฉยๆ ก็ท่านอารมณ์เย็นนี่ครับ

อาจารย์หลวงจำรูญเนติศาสตร์ พวกเราที่เรียนบัญชีได้รับความรู้ในวิชา วิธีพิจารณาความแพ่งจากท่านเป็นอันมาก ท่านสอนเข้มแข็งมาก หลับไม่ลงหรอกครับ

ศุภมัสดุ ศักราช 1330 ปีวอก สัมฤทธิศก (พ.ศ. 2511) กำหนดฉลองวันครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พวกเรานิสิตรุ่นแรกมีความปิติยินดีเป็นล้นพ้น คณะของเรามิใช่ว่าจะเจริญขึ้นเพียงวัย หากวิทยาการทั้งหลายก็เจริญขึ้นด้วย ในด้านสถานที่ศึกษานั้นบัดนี้เรามีสถานที่งามโอ่อ่า กว้างขวางและเป็นที่เชิดหน้าชูตายิ่ง เป็นที่หวังและมั่นใจได้ว่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจะยิ่งยงและยั่งยืนอยู่ชั่วฟ้าดินสลาย

พวกเรานิสิตรุ่นแรก ขอตั้งมโนปณิธานดั่งนี้.-

ขอให้คณาจารย์ เกษมศานติ์ สวัสดี
ทุกข์โศกอย่าพึงมี มาเบียดเบียนทำร้ำคาญ
ขอให้เจริญอา- ยุพรรษายั่งยืนนาน
วรรณะพละหาญ เจริญลาภกิตติโกร
พาณิชย์-บัญชีจง ยั่งยืนยงทุกสมัย
คู่ชาติ คู่เมืองไทย เผยแพร่วิทย์ นิจนิรันดร์.

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

เรื่องของ “ดวง”

อัมพา ภัทรนาวิก รุ่น 2482

สืบเนื่องจากการค้นข้อมูลที่เป็นประวัติศาสตร์ของคณะฯ เพื่อจัดทำหนังสือในโอกาสครบรอบ ในโอกาสที่พี่น้องชาวสีฟ้าพากันร่วมมือทำกิจกรรมเพื่อเป็นอนุสรณ์การก่อตั้งสถาบันการศึกษาพาณิชยศาสตร์และการบัญชีที่ครบ 50 ปีนั้น ในฐานะที่ข้าพเจ้าก็เป็นชาวสีฟ้าคนหนึ่งที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฯนี้ เมื่อปีพ.ศ. 2485 รู้สึกยินดีมากที่เดียวที่ยังมีชีวิตอยู่ทันการฉลองอายุของสถาบันฯในคราวนี้ และรู้สึกชื่นชมต่อการปฏิบัติกิจกรรมของเพื่อนรุ่นน้องเป็นอย่างมากด้วย

ข้าพเจ้าอาจกล่าวแทนพวกเราชาวสีฟ้าได้ว่า ทุกคนสำนึกถึงพระคุณของสถาบันการศึกษาพาณิชยศาสตร์และการบัญชีแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ประสิทธิ์ประสาทพวกเราให้เป็นผู้มีคุณสมบัติ ให้เราเป็นตัวเป็นตนมีสภาพดังทุกวันนี้ในระยะเวลา 50 ปีที่ผ่านมาพวกเราได้สำเร็จการศึกษา จบบ้างไม่จบบ้างก็หลายรุ่นทีเดียว จนบัดนี้เรารู้จักกันไม่ทั่วถึง เพราะต่างก็แยกย้ายไปมีอาชีพต่าง ๆกัน ส่วนใหญ่ย่อมทำงานด้านการคลัง การธนาคาร แต่ก็มีบางคนที่หลุดรอดไปมีอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากที่ศึกษาเล่าเรียนมา เช่น ไปเป็นเกษตรกร นักอุตสาหกรรม นักบริหาร รัฐวิสาหกิจ เป็นต้น สำหรับตัวข้าพเจ้าเองสำเร็จเป็นนักการบัญชีกลับกลายมาเป็นนักการทูต! และสุดท้ายได้เป็นเอกอัครราชทูตหญิงคนแรกของประเทศไทย ซึ่งข้าพเจ้าขอยกความภูมิใจนี้มอบแด่สถาบันฯนี้เพื่อเป็นการตอบแทนพระคุณ มีเพื่อนรุ่นน้อง นักหนังสือพิมพ์ ผู้สนใจ ต่างอยากสัมภาษณ์ว่า ทำไมนักการบัญชีจึงกลายมาเป็นนักการทูต ทั้ง ๆที่ไม่ได้ศึกษาวิชาการทูตมาก่อน เอางี้เถอะพูดได้ว่าแล้วแต่ดวง และเฉพาะโอกาสนี้จึงขอเปิดเผยไว้ที่สถาบันฯนี้โดยสังเขปดังนี้

เดิมข้าพเจ้าไม่ได้หวังจะเป็นนักการบัญชี ไม่ได้คิดหรือแม้แต่จะนึกถึงนักการทูตแต่คิดจะเป็นครู และ**บังเอิญ**[1] สอบ ม.6 ได้คะแนนดีจึงได้ทุนเรียน ม.7 ม.8 และวิชาครูอยู่ที่ ร.ร.เพ็ชรบุรีวิทยาลงกรณ์ พอจบ ม.8 ผ่านการสอบวิชาครูได้ ก็**บังเอิญ**[2] อายุน้อย ยังไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะรับราชการได้ จึงมาสอบเข้าคณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดว่าจะเรียนสัก 3 ปีให้

> “เดิมข้าพเจ้าไม่ได้หวังจะเป็นนักการบัญชี ไม่ได้คิดหรือแม้แต่จะนึกถึงนักการทูตแต่คิดจะเป็นครู และบังเอิญ[1] สอบ ม.6 ได้คะแนนดีจึงได้ทุนเรียน ม.7 ม.8”

ได้ครุศาสตร์ ก็จะมีอายุพอดีที่จะเป็นครูได้แล้ว แต่พอเรียนผ่านอักษรศาสตร์ปี 2 จึง**บังเอิญ**[3] ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดตั้งคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีขึ้นมา นิสิตที่ผ่านอักษรศาสตร์ปี 2 แล้วโอนมาเรียนบัญชีปี 2 ได้เลย เพื่อนร่วมรุ่นในระยะนี้บางคนเรียน 3 ปี จบอนุปริญญา เรียน 4 ปี จบการพาณิชย์ ข้าพเจ้าเรียน 5 ปี จบบัญชี จำได้ว่ามีไม่เกิน 15 คน เมื่อเรียนจบข้าพเจ้าก็สมัครงานที่กรมสถิติและธนาคารชาติ (หรือธนาคารแห่งประเทศไทยเดี๋ยวนี้) แต่การกรอกใบสมัครตามแบบฟอร์มของธนาคาร ใส่บ้านที่อยู่ ตำบลนางเลิ้ง อำเภอป้อมปราบศัตรูพ่าย จ.ว.พระนคร แล้วก็นั่งรอนอนรอการติดต่อของธนาคารฯอยู่เป็นเดือนจึงไปสอบถามธนาคารเจ้าหน้าที่ เขาก็บอกว่าเขาส่งไปที่อำเภอแล้ว อำเภอเขาก็ติดประกาศให้แล้ว ธนาคารเห็นนานเข้าเมื่อไม่ได้รับตอบ ก็เลยติดต่อเพื่อนคนสมัครถัดไปเข้ามาทำงานเรียบร้อยไปแล้ว! เมื่อระทดใจอยู่พักหนึ่ง จึงมีเรื่อง **บังเอิญ**[4] อีกนั่นแหละ คือได้พบท่านกงสุลใหญ่สิงคโปร์สมัยโน้น คือ **คุณหลวงวุฒิศาสตร์ เนติญาน** ทราบว่าข้าพเจ้าเรียนจบบัญชีมาแล้ว จึงแจ้งว่าทางกองคลังกระทรวงการต่างประเทศเขาขาดคนทำบัญชี และรุ่นที่ข้าพเจ้าเรียนนั้น **ท่านอาจารย์เจ้าคุณไชยยศสมบัติ** ได้บรรจุวิชาบัญชีสมานรูป ซึ่งเป็นบัญชีของคลังทุกกระทรวงทบวงกรม และให้นิสิตการบัญชีปีที่ 5 ใช้เวลาตอนบ่ายแบ่งกลุ่มแยกกันไปฝึกงานที่กองคลัง ของกรม หรือของกระทรวงต่าง ๆ สลับกันแห่งละ 2 เดือน และ 3 เดือนที่กรมบัญชีกลาง ฉะนั้นจึงไม่มีปัญหาที่ข้าพเจ้าจะเข้าทำงานที่กองคลังกระทรวงการต่างประเทศ และขอเข้าฝึกหัดงานไปก่อนยังได้รับเงินเดือน ต่อมาไม่กี่เดือนมีอัตราว่าง จึงสอบเข้าเป็นข้าราชประจำ นับว่าชีวิตเริ่มที่กระทรวงการต่างประเทศนี้ ข้าพเจ้าขอรวบรัดเล่าว่าเป็นการ **บังเอิญ**[5] ในระยะเวลาที่เสด็จใน**กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์** หรือรู้จักกันดีในพระนามว่า **พระองค์วรรณฯ** ทรงเป็นเอกอัครราชทูตโดยอยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี.สหรัฐอเมริกา ได้ทรงติดต่อขอให้กระทรวงการต่างประเทศส่งข้าราชการกองคลังไปช่วยงานคลังทางสถานเอกอัครราชทูต ซึ่งกำลังขาดคนทำบัญชี และนับว่างานด้านนี้เพิ่มมากขึ้น ทรงทราบว่ามีข้าราชการหญิง พระองค์ท่านก็ไม่ทรงขัดข้องที่จะให้ผู้หญิงไปช่วยงาน แต่ทางกระทรวงขัดข้องเพราะยังไม่เคยส่งข้าราชการหญิงออกไปประจำการในต่างประเทศ ต่อมาเมื่อเสด็จในกรมฯได้เสด็จกลับประเทศไทยและทรงเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศก็ได้ทรงปรับปรุงการงานหลายด้าน รวมทั้งอนุญาตให้ข้าราชการสตรีไปประจำการในต่างประเทศได้ ข้าพเจ้าจึงได้เดินทางไปประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. เป็นหญิงคนแรก

ชีวิตในต่างแดนของนักการทูตหรือข้าราชการสถานทูต สถานกงสุลนั้นไม่ใช่เพียงแต่ประคองเกียรติของตนตามตำแหน่งหน้าที่เท่านั้น น้อยคนจะได้ทราบว่าข้าราชการสถานทูต สถานกงสุล จะต้องทำงานได้รอบด้าน เสมือนเป็นทั้งนายเป็นคนใช้นั่นแหละ เช่น ต้องรู้จักไปโปรษณีย์เอง ไปสนามบินคอยต้อนรับ

ข้าราชการ สำหรับข้าพเจ้ายังต้องช่วยงานเลี้ยงรับรอง จัดดอกไม้โต๊ะและห้อง การจัดโต๊ะอาหาร งานด้านวีซ่าและหนังสือเดินทาง จดทะเบียนสมรส รู้จักงานโทรเลขรวมทั้งเข้ารหัสถอดรหัส และเคาะเครื่องโทรเลข ฯลฯ เรื่องเหล่านี้ข้าพเจ้าไม่มีตำราเรียน เรียกว่าลงมือทำมาตั้งแต่เด็กเลย ความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ เกร็ดต่าง ๆ เหล่านี้ มันจึงซึมซาบเข้ามาอยู่ในตัวเอง

เมื่อครบกำหนดวาระการทำงาน ข้าพเจ้าก็ต้องกลับประเทศไทยและเข้าประจำกระทรวงแต่ไม่อยู่กองคลังแล้วเปลี่ยนไปประจำกรมกองอื่น เช่น กรมสหประชาชาติหรือกรมองค์การระหว่างประเทศขณะนี้ แล้วจึงย้ายไปอยู่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบอนน์ เยอรมันตะวันตกและอยู่ประเทศนี้นานหน่อยเป็นเวลา 8 ปี เลื่อนตำแหน่งขึ้นมาเป็นอัครราชทูตที่ปรึกษาและเป็นอุปทูต เมื่อเอกอัครราชทูตไม่อยู่หรือในระยะที่ไม่มีเอกอัครราชทูต หลังจากนั้นข้าพเจ้าก็คิดว่าเมื่อกลับเมืองไทยก็จะลาออกก่อนเกษียณ เมื่อกลับมาก็ได้รับตำแหน่งเป็นเอกอัครราชทูตประจำกระทรวง มีเรื่องแปลกที่จะเล่าว่าระยะนั้น นายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของโลก คือ นางศิริมาโว บันดรานายะเก แห่งศรีลังกา ได้เดินทางมากระชับพันธมิตรไมตรีกับประเทศไทย และพลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ เป็น ร.ม.ต. ว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ฉะนั้น วันหนึ่ง คุณหญิงบุญเรือน ชุณหะวัณ ได้มีโอกาสเป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารกลางวันเป็นเกียรติแก่นายกรัฐมนตรีหญิงผู้นี้ งานนี้มีแต่หญิงล้วน ได้แก่ภรรยาข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และข้าพเจ้าได้รับเชิญไปร่วมด้วย ข้าพเจ้ามีโอกาสเข้าโต๊ะนั่งติดกับท่านศิริมาโว ท่านคุยกับข้าพเจ้าว่าประเทศไทยยังไม่เคยส่งเอกอัครราชทูตไปอยู่ประจำในศรีลังกาเลย ต้องอาศัยเอกอัครราชทูตไทยที่ประจำอยู่ที่อินเดียเป็นเอกอัครราชทูตศรีลังกาด้วย ระยะนั้นท่านศิริมาโวก็เป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกและตัวข้าพเจ้าก็เป็นเอกอัครราชทูตหญิงคนแรก น่าจะไปเป็นเอกอัครราชทูตไทยประจำศรีลังกาด้วยนะ แต่ขณะนั้นข้าพเจ้าไม่คิดจะออกไปประจำการในต่างประเทศอีก จึงตอบท่านไปว่าข้าพเจ้าไม่คิดเอื้อมสูงไปถึงปานนั้น และบังเอิญต่อมาเรื่องนี้กลายเป็นความจริงขึ้นมาโดยที่ข้าพเจ้าได้เป็นเอกอัครราชทูตหญิงคนแรกของเมืองไทยและเป็นเอกอัครราชทูตไทยคนแรกที่ประจำกรุงโคลัมโบ ศรีลังกา

นี่แหละชีวิตที่เราลิขิตไม่ได้ อะไร ๆก็ต้องเป็นไปตามดวง ขอให้พี่น้องชาวสีฟ้าทำใจให้สบาย ๆจงประกอบแต่คุณงามความดี กรรมดีที่สะสมมาจะต้องตอบสนองท่านให้ชื่นใจเป็นแน่แท้ และขอพวกเราจงตั้งจิตอธิษฐานขอให้สถาบันพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของเรา จงเจริญรุ่งเรืองยืนยงมั่นคงอยู่ยาวนานตลอดไป

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

แลหลังสิบ...ห้าสิบปี

เก็บมาระลึกโดย วิลาศ-สุรีพันธุ์ มณีวัต รุ่น 2484

เมื่อคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของเราจะมีอายุครบห้าสิบปีในปี 2531 นี้ พวกเราที่เป็นพี่ ๆ รุ่นก่อน ๆ เก่า ๆ เก๋าก๊กส์ จึงได้รับคำเชิญชวนแกมบังคับให้เขียน “อะไร ๆ” มาเล่าสู่กันฟังบ้าง

“ได้ยินว่า พี่เป็นรุ่นพี่ใหญ่ จบบัญชีมานานแล้ว พี่รุ่นไหนคะ...ครับ รุ่นพี่...หรือพี่...ใช่ไหมคะ...ครับ”

น้อง ๆ พยายามเอ่ยชื่อ “พี่ ๆ” ที่โบราณ...โบราณมากเหลือเกิน มาแต่ละคนเราก็จะส่ายหน้าว่าไม่ใช่หรอก พี่ก่อนหน้านั้นอีก จนทำให้น้อง ๆ งง คิดว่าเราคงเป็นรุ่นตกขอบโลกไปเสียแล้ว

“เอ...รุ่นไหนครับ...คะ”

เรากระมิดกระเมี้ยนตอบไปเบา ๆ **“รุ่น 3 !”**

“รุ่น 3 ?! โอ้โฮ!” ใบหน้าที่แสดงความทึ่งจัดปนอัศจรรย์ของน้อง ๆ ทำให้เราซาบใจที่ทุกคนกล้ำกลืนคำอุทานต่าง ๆ เป็นต้นว่า ***“เอ้อเฮอ...ก่อนผม-หนูเกิดตั้งนาน”*** หรือยิ่งกว่านั้น ***“ตั้งแต่ก่อนเราตายไปในชาติก่อนกระมั้ง”*** ไปได้ และต่อเสียงอ่อยอย่างแนบเนียนแทนที่จะรำพันถึงความโบราณให้มากไปว่า ***“งั้นพี่ก็เขียนความหลังย้อนไปได้ตั้ง 47 ปีทีเดียว เกี่ยวกับบัญชีจุฬาของเรา”***

น้อง ๆ กลับกันไปแล้ว...เรามานึกถึงความผูกพันในอดีต... แลหลังไปได้ลิบเชียวละ และไม่ใช่เพียงแค่ 47 ปี อย่างที่น้อง ๆ เธออุทาน บวกลบคูณหารในใจได้ตัวเลขนี้ขึ้นมา 50-3 ก็ต้องเท่ากับ 47

ไม่ใช่หรอกน้องจำ ในกรณีของพวกรุ่นพี่นี้ 50-3 มันเท่ากับ 50 ต่างหาก...50 ปีแห่งความหลัง

รุ่นสาม...แต่มีความหลังให้แลเหลียวไปได้ถึง 50 ปีที่มาอยู่ใต้ร่มธงสีฟ้านี้นั้นเป็นไปได้อย่างไร...?!?

แล้วก็เรื่อง “รุ่น” ก็อีก แสนจะยุ่งยากเป็นสมการซ้อนให้ไขว้เขวกันบ่อย ๆ ว่าเรารุ่นที่เท่าไรกันแน่

เมื่อเราขึ้นจุฬาปี 2484 **พี่ตริน บุนนาค พี่เฉลิม ประจวบเหมาะ พี่สมพร บุรณศิริ พี่โชติกา ผลาชีวะ พี่สมจิต โอสถานนท์ พี่อัมพา ภัทนาวิก** (เอกอัครราชทูตหญิงคนแรกและคนเดียวของประเทศไทยเชียวนะ!) ท่านอยู่ปี 4 **พี่ศรีอุทัย นายเรือ พี่ไขนภา ชาลีจันทร์ พี่ชุบ โกมารกุล ณ นคร พี่สอิ้ง เทวาหุดี** อยู่ปี 3 **พี่วิทูร บุนนาค พี่ศุลี เลขยานนท์** คนสวยอยู่ปี 2 พวกเรา **ปฏิพัทธ์ อารยะศาสตร์ วิลาศ มณีวัต สุวัตถิ์ รัชไชยบุญ ไฉน รจนะศิลปิน ศศิธร สุรรัศมี ปิ่นสุวรรณ ลางคุลเสน** เป็นน้องใหม่อยู่ปี 1

ดังนั้นเราก็ต้องรุ่น 4 แหงแซะ จะเป็นรุ่น 3 ไปได้อย่างไรกัน

เดี๋ยวก่อน กรุณาฟังต่อไป

จริงอยู่ เมื่อบัญชีเริ่มรับนิสิตปีแรกนั้น เป็นปี พ.ศ. 2482 รุ่นปี 2484 จึงควรเป็นรุ่นสาม ชัด ๆ อย่างนี้ จะไขว้เขวอย่างไร

แต่อย่างไรก็ดี เมื่อเราขึ้นจุฬา กลับมีพี่ ๆ ก่อนเราถึง 3 รุ่นแน่ะ เราจะไม่ใช่รุ่น 4 หรือ

> “หลักสูตรการศึกษาสมัยเมื่อก่อนห้าสิบปีโน้นนั้น เขามีระดับประถมศึกษา 4 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น และตอนกลาง 6 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ปี”

สับสนกันอย่างนี้ น้อง ๆรุ่นหลังไม่เข้าใจหรอก พวกพี่เองก็ยังงงกันบ่อย ๆ ต้องสาธยายความหลังให้ฟังกันว่า ในปี 2482 ที่จุฬาเปิดรับนิสิตบัญชีพาณิชย์ครั้งแรกนั้น นอกจากรับสมัครสอบคัดเลือกจากนักเรียนที่จบชั้นมัธยมบริบูรณ์ชาย หรือเรียกกันสั้น ๆ สมัยนั้นว่า ม.8 เป็นนิสิตปีที่หนึ่งแล้วยังเปิดรับพวกนิสิตอักษรศาสตร์คำนวณ ที่สอบผ่านชั้นปีที่สองแล้ว มาเรียนเป็นนิสิตปีที่สองของบัญชีด้วย..! ก็รุ่น **พี่ตริน พี่เฉลิม** นี่แหละ นับว่าท่านใจเด็ดรักบัญชีมาก ถ้าจะเรียนต่ออักษรศาสตร์ท่านก็ต้องได้ขึ้นชั้นปีที่สาม แต่กลับยอมมาอยู่ปีที่สองซ้ำอีกครั้งหนึ่ง หากเป็นของ “บัญชี”...!

เมื่อมีพี่ปีที่ 4 พี่ปีที่ 3 พี่ปีที่ 2 เรามันก็ต้องรุ่น 4 แต่ถ้านับปี พ.ศ.เริ่มตั้ง ก็ต้องรุ่น 3 ประดักประเดิดกันอย่างนี้ เรียนรุ่นกันผิดวุ่นวาย ปีนเกลียวกัน เพราะนับกันคนละวิธี จนเมื่อไม่กี่ปีนี้ พวก**พี่ศรีอุทัย พี่สอิ้ง** ท่านประชุมยืนยันว่า พวกท่านคือ “รุ่น 1” แน่นอน รุ่น 1 หมายถึง ปีแรกที่บัญชีเริ่มรับนิสิต เมื่อท่านเข้าในปีแรกนั้น พวกท่านจึงเป็นรุ่นที่ 1

อ้าว...แล้วรุ่น **พี่ตริน** ล่ะ

“ก็รุ่น 1 เหมือนกัน แต่รุ่น 1 อยู่ปีที่ 2” พวกพี่ ๆ ช่วยกันอธิบาย “พวก**วิทูร ศุลี** *เป็นรุ่น 2* **วิลาศ** *กับ***ยายรี** *เป็นรุ่น 3 จำไว้นะ อย่าบอกผิดรุ่นอีกล่ะ”*

(คำว่า “ยาย” ไม่ได้แปลว่า คุณยายนะคะ แต่หมายความว่าผู้พูด พูดถึงผู้น้อยด้อยวัยกว่า ด้วยความเอ็นดู นอกจากอยู่ก่อน 2 รุ่นแล้ว ท่านยังเป็นเพื่อน **พี่ไขนภา** จึงเห็นเราเป็นเด็กอายุสิบกว่าขวบอยู่ตลอดไป)

เห็นเราจะถามต่อความยาวสาวความยืดอีก ท่านก็ตัดบทว่าถือวิธีนี้แหละถูกต้องที่สุดและสะดวกด้วย เวลาที่เด็กรุ่นหลัง ๆ เขาจะนับรุ่นกัน เขาก็ใช้ปี พ.ศ. ที่เขาเข้าจุฬาตั้ง ลบออกด้วยปี 2481 ก็จะได้รุ่นที่ถูกต้องทันที ไม่ต้องมาสาธยายความตั้งเดิมตอนเริ่มตั้งคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีกันอีก

อย่างไรก็ดี ตอนจบรับพระราชทานปริญญากันนั้น พวกรุ่น 1 ทั้งรุ่น **พี่ตริน** กับรุ่น **พี่ศรีอุทัย** ก็ได้รับปริญญาพร้อมกัน

ขณะนั้น ตอนแรกตั้งหลักสูตรพาณิชยศาสตร์ จบใน 4 ปี แต่บัญชีมีหลักสูตร 5 ปี พวกเราขึ้นปีที่ 3 **พี่โชติกา** และ **พี่สมจิต** จบปริญญาพาณิชย์แล้ว มาเป็นอาจารย์คุม Lab บัญชีพวกเรา แต่พวก **พี่ตริน พี่เฉลิม** เรียนปี 5 บัญชีอยู่ รุ่นนี้จบปริญญาแบบ 5 ปี เพียงรุ่นเดียว เมื่อจบออกมาปรากฏว่าสมัยนั้นทางราชการไม่ค่อยมีตำแหน่งให้สำหรับหลักสูตร 5 ปี ก.พ.เทียบไว้ว่า ถ้าจบอนุปริญญาจะได้รับเงินเดือน เงินเดือน 80.- บาท ปริญญา 4 ปี 110.- บาท ปริญญา 5 ปี 140.- บาท ตำแหน่งว่างที่กรมกองต่าง ๆ ตั้งไว้ก็มีแค่ 110.- บาทเท่านั้น ตัวเลขเหล่านี้ น้อง ๆ สมัยปี 2531 อย่านึกว่าเขียนผิด เงินเดือนพวกเราเป็นหลักร้อยจริง ๆ พ.ศ.2485 – 6 ข้าวแกง ก๋วยเตี๋ยวชามละ 3 สตางค์ เงินเดือนข้าราชการขั้นต่ำสุดเสมียน 20.- บาทเท่านั้น ยังพอเลี้ยงครอบครัวได้ ค่าจ่ายกับข้าวบ้านข้าราชการชั้นเอกหรือพันเอกวันละหนึ่งบาทหรือหนึ่งบาทห้าสิบสตางค์เท่านั้น เหรียญสตางค์

นอกจาก 10 สตางค์ – 5 สตางค์ หรือหนึ่งสตางค์แล้ว ครึ่งสตางค์ยังมีเลย ครึ่งสตางค์ซื้อผักซื้อขนมกินได้สบาย ๆ ผลไม้ไม่ได้ขายเป็นกิโลอย่างเดี๋ยวนี้ ขายทีละร้อย เช่น กล้วย เงาะ ลำไย ลางสาด กล้วยและเงาะ นั้นนับเป็นร้อย ๆ ก็ดูง่าย แต่อย่างลางสาดหรือลำไยนั้น แม่ค้าเขาเก่งมาก หยิบมาแต่ละช่อแต่ละพวง นับปราด ๆ ก็รู้ว่ากี่ลูกต่อกี่ลูกแล้ว

เมื่ออัตราว่างรับข้าราชการใหม่ ไม่ค่อยมีสำหรับ 140.- บาท

ท่านอาจารย์คณบดี **เจ้าคุณไชยยศสมบัติ** จึงประชุมคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ให้เหลือเพียง 4 ปี พวก **พี่ศรีอุทัย พี่ชุบ** กำลังจะฝึกงานปี 5 ก็เลยได้รับปริญญาพร้อมกับ **รุ่นพี่ตริน** นับเป็นรุ่น 1 ด้วยกันได้ คือรุ่น 1 แบบเรียน 5 ปี และรุ่น 1 แบบเรียน 4 ปี

พวกเรารุ่นหลัง ๆ จะรู้ประวัติกันไหมว่า ครั้งหนึ่งเราเคยมีหลักสูตร 5 ปีกัน และเผอิญมีรุ่นเดียวด้วย...!

คราวนี้มาถึงว่า ทำไม เรารุ่น 3 จึงกล้าพูดได้ว่าเรามีความหลังให้แลเหลียวไปได้ถึง 50 ปี เท่า ๆ กับพวกพี่ ๆ รุ่นหนึ่ง

เรื่องมันยาว...ย้าว...ยาว

น้อง ๆ ในสมัยนี้ ทราบไหมว่า หลักสูตรการศึกษาสมัยเมื่อก่อนห้าสิบปีโน้นนั้น เขามีระดับประถมศึกษา 4 ปี มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนกลาง 6 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ปี ระบบ 4-6-2 ถ้าจบชั้นมัธยมปีที่ 6 ถือกันว่า**จบชั้นมัธยมบริบูรณ์หญิง** ผู้หญิงส่วนใหญ่ก็ออกกันตอนนี้ ถ้าเรียนต่อไปอีก 2 ปีจนจบมัธยม 8 เรียกว่า**จบชั้นมัธยมบริบูรณ์ชาย** ถึงปี 2480 ทางการเกิดมาคิดปรับปรุงหลักสูตรว่าเมืองไทยควรจะถือเพียงแค่ ม.6 เป็นมัธยมบริบูรณ์เลย เลิก ม.7 และม.8 เสีย แต่ปรับปรุงหลักสูตรมัธยมปลาย ม.4-5-6 ให้เข้มข้นขึ้น จบม.6 ก็ไปทำงานได้

แต่ถ้าจะเข้ามหาวิทยาลัยจะทำอย่างไร มหาวิทยาลัยคัดค้านว่าความรู้แค่นั้นยังไม่พอจึงมีการตั้งโรงเรียนเตรียมขึ้นสำหรับสถาบันอุดมศึกษา 4 แห่ง คือ สำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาธรรมศาสตร์และการเมือง (ชื่อเต็มในขณะนั้น) โรงเรียนนายร้อยทหารบก โรงเรียนนายเรือ เรียกกันสั้น ๆ ว่า เตรียมจุฬา เตรียมธรรมศาสตร์ เตรียมนายร้อยและเตรียมนายเรือ ชื่อเต็มของเรา **เตรียมจุฬาฯ** คือ **โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

เริ่มรับนักเรียนเตรียมรุ่นแรก แต่ปี 2481 โดยแยกตามคณะในจุฬา เช่น เตรียมอักษรศาสตร์ เตรียมวิทยาศาสตร์ เตรียมเภสัชกรรม เตรียมแพทย์ เตรียมสัตวแพทย์ เตรียมทันตแพทย์ เตรียมสถาปัตยกรรม ฯลฯ

ปี 2481 นั้น เรากำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยม 6 ชั้นมัธยม 7 เลิกไปแล้ว กลายเป็นเตรียมรุ่น 1 แต่ยังมี ม.8 รุ่นสุดท้ายเหลืออยู่ กำลังคิดว่าจะเตรียมตัวสอบเข้าเรียนเตรียมฯ อะไรดี ก็พอดีมีข่าวเรื่องตั้ง **แผนกวิชาการบัญชีและพาณิชยศาสตร์**ขึ้น (ยังไม่ได้ตั้งเป็นคณะซึ่งเมื่อเป็นคณะแล้ว เปลี่ยนชื่อเป็น **คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี**) เราจึงสนใจเตรียมตัวมาสอบเข้าเตรียมบัญชีกัน ดังนั้นเมื่อจุฬาเริ่มรับนิสิตบัญชีเป็นครั้งแรกในปี 2482 ทางโรงเรียนเตรียมจุฬาฯ ก็รับนักเรียนเตรียมบัญชีและเตรียมพาณิชยศาสตร์ เป็นรุ่นแรกเหมือนกัน

ซึ่งก็คือ รุ่นพวกเรานี่เอง

การสอบเข้าโรงเรียนเตรียมได้ในสมัยนั้น ก็เกือบจะถือว่าเป็นการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเหมือนกัน เพราะรับสมัครจากโรงเรียนทั่วประเทศ เป็นการเรียนแบบสหศึกษา “เตรียม” ทั้งตัว ใจ ระเบียบ วินัย ระบบวิธีการเรียนแบบ “มหาวิทยาลัย” จดเลคเช่อร์ มีหนังสืออ่านนอกเวลา เรียน External Reading พูดง่าย ๆ จำลองมาจาก **จุฬา** ยังไงยังงั้น และพอเราจบเตรียมปีที่ 2 ก็ขึ้นมหาวิทยาลัย ไม่มีการสอบเข้าอีก

เราเรียกกันว่า **ขึ้นจุฬา** ไม่ใช่ **เข้าจุฬา**

อยู่เตรียมจุฬา ซึ่งมีรั้วติดกับมหาวิทยาลัย มีกิจกรรมก็ไปเชียร์พวกพี่ ๆ กันเต็มที่ ไปดูละครประจำปีของจุฬา รู้จักนางเอกละครจุฬา สมัยนั้นเป็นอย่างดี ซึ่งก็คือ **อาจารย์สมศรี สุกุมลนันท์** และ **อาจารย์คุณหญิงเต็มศิริ บุณยสิงห์** นี่แหละ...! พี่เต็มศิรินี่เวลาเล่นละครทีไร ไม่ต้องอาศัยไมโครโฟนเลย เสียงดังก้องหอประชุมออกมาข้างนอกเลย

เมื่อมีการแข่งฟุตบอล จุฬา-ธรรมศาสตร์ พวกเราจากเตรียมอุดม แต่งสีชมพูเข้าขบวนเชียร์เป็นกองทัพสีชมพูด้วย เดินแถวร้องเพลงเชียร์ เท่า ๆ กับพี่ที่จุฬา แถมระเบียบวินัย ความพรักพร้อมออกจะเคร่งครัดกว่าด้วยซ้ำ เพราะเรามีอาจารย์พลศึกษาและ**อาจารย์ ม.ล.จิตรสาร ชุมสาย** ประธานเชียร์เก่าของจุฬา เป็นผู้ฝึกซ้อม ทั้งการเดินและการเชียร์ บางทีเวลาแข่งฟุตบอลหรือรักบี้นัดสำคัญ สโมสรจุฬายังต้องมาขอ **สำรวย สิงหเดช** นักกีฬาคนเก่งของเตรียมบัญชีไปร่วมทีมด้วย

เวลามีการเดินขบวนเรียกร้องดินแดนคืนจากฝรั่งเศส นำโดยนิสิตจุฬา พวกเราเตรียมอุดมก็ไปร่วมกับพี่ ๆ อย่างใกล้ชิดเหมือนกัน

สำหรับการเรียน นอกจากวิชาทั่วไป แบบมัธยมศึกษาตอนปลายเน้นทางคำนวณประวัติศาสตร์แล้ว ยังเพิ่มทางประวัติศาสตร์การค้า และ...ขาดไม่ได้คือเศรษฐศาสตร์ และวิชาการบัญชีด้วย โดย 2 วิชาหลังนี้ อาจารย์จากบัญชีจุฬาท่านมาสอนให้...เศรษฐศาสตร์คือ **อาจารย์โสมพงศ์ รัชตรัตน์** อาจารย์หนุ่มจากอังกฤษ ส่วนวิชาการบัญชีนั้น **ท่านอาจารย์เจ้าคุณไชยยศสมบัติ** มาสอนพวกเราเตรียมบัญชีจุฬาให้เองเลยทีเดียว

> “ตึกเรียนของบัญชีโดยเฉพาะยังไม่มี เราอาศัยเรียนในตึกอักษรศาสตร์ จำได้ว่าปีหนึ่งเราอยู่ห้อง 10”

นับเป็นลูกศิษย์รุ่นแรกของท่านเหมือนกัน เป็นเลือดเนื้อเชื้อไขบัญชีมาตั้งแต่อยู่เตรียมกันเลย...จนเดี๋ยวนี้ก็ห้าสิบปีมาแล้ว...!

จำได้ว่า เราจบจากเตรียมบัญชีปีที่สอง ขึ้นจุฬากันนั้น มีเพียง 40 กว่าคน งานรับน้องใหม่ไม่ค่อยตื่นเต้นเท่าไร พวกพี่ ๆ ก็เห็นหน้าเรามานานแล้ว เพื่อน ๆ ก็เรียน-เล่นกันมาตั้ง 2 ปีแล้วสนิทกันเหมือนพี่น้อง

อ้อ...ต้องเล่าเรื่องประวัติศาสตร์อีกสักหน่อย ระยะนั้นรัฐบาลอัดฉีดความรักชาติให้เยาวชนอย่างเต็มที่ พวกนักเรียนชายทุกคนต้องเป็น **ยุวชนทหาร** ฝึกแถวและอาวุธทุกอาทิตย์ เครื่องแบบนักเรียนชายเป็นสีกากีแกมเขียว กางเกงขาสั้นสีเขียวเชิร์ตสีเขียว หมวกเขียว นักเรียนหญิงไม่ต้องเรียนฝึก แต่พอขึ้นจุฬา นิสิตชายแต่งเครื่องแบบ **ยุวชนนายทหาร** กางเกงขายาวสีเขียว เสื้อเครื่องแบบแบบนายทหารยศร้อยตรีสมัยนั้น คือไม่ใช่เสื้อเชิร์ต แต่เป็นเครื่องใหญ่สีเขียว คลุมนอกกางเกง แล้วมีเข็มขัดคาดทับบนเสื้อนอกอีกทีหนึ่งเครื่องแบบนี้นิสิตชายแต่งทุกวัน พวกนิสิตหญิงเป็น **ยุวนารี** มีกระโปรงกางเกงสีเขียว (เห็นไหมแฟชั่น “กระโปรง” น่ะหรูเริ่ดมานานแล้วในจุฬาฯ) เชิร์ตสีเขียว หมวกหนีบสีเขียว “ยุวนารี” นี้เราแต่งเฉพาะวันฝึกอาทิตย์ละ 1 วันเท่านั้น ทั้งยุวชนนายทหารและยุวนารีนี้ มีเฉพาะที่จุฬาแห่งเดียว มหาวิทยาลัยอื่นไม่มี

ตึกเรียนของบัญชีโดยเฉพาะยังไม่มี เราอาศัยเรียนในตึกอักษรศาสตร์ จำได้ว่าปีหนึ่งเราอยู่ห้อง 10 ปีสองอยู่ห้อง 20 ใช้ตึกปีกหนึ่งที่เดียว ความที่พวกเราบัญชีมีจำนวนมากกว่า บางครั้งจึงดูคล้ายกับว่าเราเป็นเจ้าของตึกเสียเอง อย่างไรก็ดี เราก็สนิทกับพวกพี่ ๆ เพื่อน ๆ อักษรศาสตร์มากเหมือนกัน มีบางครั้งที่เรียนรวมกับเพื่อนอักษรศาสตร์ด้วยซ้ำ เช่น ภาษาอังกฤษบางวิชา ประวัติศาสตร์ กับ**อาจารย์ ม.จ.ทองทีฆายุ ทองใหญ่** เป็นต้น

อาจารย์ท่าน ทองทีฆายุ ทรงให้ความเป็นกันเองกับลูกศิษย์มาก เมื่อวิลาศกับเพื่อนออก “หนังสือ” เล่น ๆ กันในห้อง ท่านก็รับสั่งกับวิลาศว่า *“ฉันขอเป็นเม็มเบอร์ด้วยคนนะ...”* ก็ทรงทำท่าจะควักกระเป๋าเงินออกมา **วิลาศ** ต้องรีบทูลว่า *“ไม่ต้องกระหม่อม ไม่มีการใช้จ่าย เม็มเบอร์ทุกคนอ่านฟรี”* ก็ทรงพระสรวล

ท่านทรงมีรูปลักษณ์คล้าย “ฝรั่ง” ที่ “หล่อ” อยู่แล้ว แถมหม่อมของท่านก็เป็น “แหม่ม” อีกด้วย จึงไม่ต้องสงสัยว่าโอรสและธิดาของท่านจะ “หล่อ” และ “งดงาม” เพียงใด ใครเคยเห็นอาจารย์ **ม.ร.ว.จักรทอง ทองใหญ่** และ **คุณหญิงพักตร์พริ้ง** คงจะเข้าใจดี

ก็**คุณหญิงพักตร์พริ้ง** ที่ตามประวัติเล่าลือกันว่าพอ**คุณชายคึกฤทธิ์** ได้เห็นรูปถ่ายที่ตั้งโชว์ที่ร้านฉายาเฉลิมกรุง ก็หลงรักทันที...นั่นแหละ

เราจะขึ้นปีสอง **อาจารย์เจ้าคุณไชยยศ** ก็บอกเราว่า ปีใหม่นี้พวกเธอจะได้อาจารย์ดีมาสอน **“การค้าระหว่างประเทศ** International Trade” เก่งมากนะอาจารย์คนนี้

อาจารย์คนนี้...! ก็คือ **อาจารย์ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช** ซึ่งระยะนั้นเป็นสมัยสงคราม น้ำมันขาดแคลน ท่านจึงมักจะเดินมาในจุฬา สูง-สง่า และหล่อ มาดแต่งตัวงี้...พวกลูกศิษย์ทั้งหญิงและชายชื้ดปากกันหมด แล้วเวลาสอน ท่านมักจะมีข้อสังเกต

> “ การเริ่มมี Cheer Leader ก็เริ่มกันในปีนี้ รวมทั้งการแบ่งให้พวกผู้ชายร้องกระหึ่ม และผู้หญิงร้องกรี๊ด สมัยนั้นมีแต่แข่งร้องเพลงเชียร์แค่นั้น ”

แปลก ๆ วิจารณ์การบ้านการเมืองแถมพกให้เราฟังเสมอ ใบหน้าท่านเฉย เรียบสนิท เราฟังเพลิน ประเดี๋ยวเดียว ก็นึกข้อคิดขึ้นได้ หัวเราะกันครืน ท่านจะทำหน้าไม่รู้ไม่ชี้อยู่สักระยะหนึ่ง จึงค่อย ๆ ยิ้ม เห็นลักยิ้มบุ๋ม

แอบกระซิบกันว่า อาจารย์ทำหน้าตายเก่งจัง

ตอนนั้น ท่านยังไม่ได้เป็นนักการเมือง นักพูดปากตะไกร หรือนักเขียนอะไรสักอย่าง ไม่เคยสอนที่ไหนมาก่อน เราเป็นศิษย์รุ่นแรกของท่านจริง ๆ

พูดถึงคำว่า **“นักเขียน”** จำได้ว่าภายหลังอีก 3-4 ปี จน **วิลาศ** และ**สุรีพันธุ์** เริ่มเขียนหนังสือกันแล้ว ไปขอเรื่องท่าน ท่านก็ว่า ท่านเขียนไม่เป็น **วิลาศ** อ้อนวอน คะยั้นคะยอท่านมาก ๆ เข้าว่าไม่ต้องมีแบบมีแผนอะไรหรอก **เขียนอย่างที่ท่านพูดนั้นก็เหลือกินแล้ว...วิเศษสุดแล้ว**

แรก ๆ ท่านปฏิเสธ ไป ๆ มา ๆ ทนแรงศิษย์ออดเข้าซี้ไม่ไหว ท่านก็ยอมเขียนให้เรื่องหนึ่ง บอก **“คุณวิลาศ เอาไปขายให้ผมด้วย ได้เงินมาจะพาไปเลี้ยง”**

ดูเหมือนเรื่องสั้นเรื่องแรกนั้นจะชื่อ **“กบกายสิทธิ์”**

วิลาศได้ค่าเรื่องไปกราบท่าน 140.- บาท แต่ท่านพาเราไปเลี้ยงหมดไปหลายร้อย

ไม่นานท่านก็ไปสมัครผู้แทนราษฎร...เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง...ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ...นายกรัฐมนตรี...เป็นปราชญ์ เป็นหลักเสาหินของบ้านเมืองมาจนทุกวันนี้

อาจารย์หนุ่มอีกท่านหนึ่ง เมื่อเราอยู่ปีหนึ่ง คือ **ดร.สุดจิตร หิรัญพฤกษ์** ท่านเป็นนักเรียนเยอรมัน พูดช้า จนคล้ายจะติดอ่าง ท่านสอนประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ ท่านเป็นคนทำนายว่าต่อไป “ผิวเหลืองจะเป็นใหญ่ทางเศรษฐกิจ คำที่คนอังกฤษภูมิใจนักว่า The Sun Never Set on The British Empire นั้นต่อไปจะไม่จริง” อย่าลืมว่าตอนนั้นยังไม่เกิดสงครามโลกครั้งที่สองทางเอเชีย และอาจารย์ ดร.สุดจิตร ท่านก็พูดไว้ ยังกับจะรู้ถึงอนาคตของญี่ปุ่นว่าจะเกรียงไกรต่อไปในโลก

นักเรียนนอกอีกท่าน ซึ่งเพิ่งกลับมาจากต่างประเทศก็มาสอนเราเลย คือ **อาจารย์บุญมา วงศ์สวรรค์** เพิ่งสด ๆ ซิง ๆ มาจาก LSE (London School of Economics) ของมหาวิทยาลัยลอนดอนอันเลื่องชื่อ ท่านมาสอนทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เบื้องต้นยังหนุ่มฟ้อปราดเปรียวว่องไว ทั้งการพูด และอิริยาบถเดินเหินตอนหยุดพักกลางวันชอบมาประลองฝีมือปิงปองกับ **ปฏิพัทธ์** และ **ประสิทธิ ลิ่งหะพันธ์** แชมป์ปิงปองของเราเห็นฝีมือ **“ตบ”** และ **“ลูกตัด”** ของท่านแล้ว งงไปหมด สุดท้ายก็หาย **“งง”** เมื่อทราบว่า ท่านเคยแข่งปิงปองระดับโลกมาแล้วที่อังกฤษ เป็นที่ 6 ของโลก

เอ้อเฮอ...นึกเอาเองก็แล้วกันว่า มาดของท่านจะทั้งร้ายทั้งเฉียบแค่ไหน เยี่ยมยุทธจริง ๆ

ต่อมา ท่านก็มากลายเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและถึงทุกวันนี้ท่านก็ยังเป็น “หลัก” ของประเทศในทางเศรษฐกิจเป็นประธาน เป็นกรรมการ...ฯลฯ จิปาถะที่จะวางหลักและทิศทางให้กับเศรษฐกิจการเงินของแผ่นดินไทย

ตรงกันข้ามกับ อาจารย์กลุ่มหนุ่มหัวนอกทั้งหลาย ก็คือ **คุณพระวรเวทย์พิสิฏฐ** ยอดอาจารย์ภาษาไทยแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ตำราภาษาไทยอยู่ในพุงของท่านทั้งหมด คุณวุฒิของท่านคือ ป.ม. แต่ท่านสอนปริญญาโท ปริญญาเอกหมด ท่านพูดช้า ๆ เนิบ ๆ ตามวัยของท่าน แต่ก็สามารถปล่อยทีเด็ดจี้เส้นได้ฮากันครืนบ่อย ๆ

“ที่ตายก็ตายกันไป ที่อยู่ก็เอากันไป...” ท่านหยุดทิ้งจังหวะ เสมือนว่าจบประโยคแล้ว พวกนิสิตหญิงหน้าแดง นิ่งสักครู่จึงค่อยต่อว่า

“...ยังป่าช้า!”

เออ...สิ้นเคราะห์ไปที

ท่านเพียงแต่จะสอนถึงวิธีการอ่าน ซึ่งถ้าหากมีวรรคตอนไม่ถูกต้องแล้ว อาจจะเกิดผลอย่างไร...แค่นั้นเอง

ทางด้านกฎหมาย เรามี **คุณพระวุฒิศาสตร์เนติบัณฑิต คุณหลวงจรูญเนติศาสตร์ คุณหลวงจักรปาณีศีลวิสุทธิ์** และ **อาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์** ซึ่งสอนกฎหมายหุ้นส่วนบริษัท กฎหมายตั๋วเงิน กฎหมายล้มละลาย กฎหมายว่าด้วยการเช่า เช่าซื้อ ซื้อขาย อันเป็นแม่บทของกฎหมายการค้าทั้งปวง ท่านสอนกันดี ถ่ายทอดวิชาให้ลูกศิษย์ดีแค่ไหน นึกดูก็แล้วกัน .. ตอนหนึ่งระหว่างที่การสงครามกำลังโหมหนัก จนจุฬาต้องปิดไปหนึ่งปี **สุรีพันธุ์** เห็นว่าง ๆ ก็เลยลองไปสมัครเรียนที่ธรรมศาสตร์บ้าง วิชาพวกกฎหมายเลือกตั้ง กฎหมายรัฐธรรมนูญ ประมวลกฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา เหล่านี้ ก็ซื้อ Sheets มาอ่าน พอถึงกำหนดสอบก็ไปสมัครสอบ ปรากฏว่าได้คะแนนดี ๆ แถมบางวิชายังได้เต็ม ส่วนกฎหมายบางวิชาที่ซ้ำกับทางบัญชีจุฬาถึงเวลาสอบก็ไม่ได้ดูหนังสือเลย ตรงไปสมัครสอบเลยก็ยังสอบได้คะแนนเกือบเต็มทั้งนั้น สอบจนจบปีที่สอง พอดีสงครามเลิกก็เลยเลิกเรียนธรรมศาสตร์ควบไปด้วย มัวแต่สนุกทางเขียนหนังสือมากไปนั่นเอง ทำให้ได้เป็นข้อเบิ้ลทางเพื่อนธรรมศาสตร์ได้อยู่เสมอว่า ข้อสอบทางโน้นไม่เห็นยากเท่าไหร่ ไม่ไปฟังเลคเชอร์ ไม่ดูหนังสือก็ยังได้ ... !

เมื่อเราเป็นน้องใหม่ อยู่ปีหนึ่ง **พี่ตริน** ผู้แทนคณะของเราได้เป็นประธานเชียร์ของ สจม. การแข่งขันฟุตบอลจุฬา – ธรรมศาสตร์ ไชโย ประตูฟุตบอลของจุฬาเป็นเฟรชชี่อยู่กับเรา อยู่หอไวเอ็มซีเอ จึงชวนฝรั่งพวกไวเอ็มซีเอมาช่วยสอนวิธีเชียร์ใหม่ ๆ ให้มาก การเริ่มมี Cheer Leader ก็เริ่มกันในปีนี้ รวมทั้งการแบ่งให้พวกผู้ชายร้องกระหึ่ม และผู้หญิงร้องกรี๊ด สมัยนั้นมีแต่แข่งร้องเพลงเชียร์แค่นั้น **พี่ตริน** คิดจะให้มีขบวนแห่โคมดอกบัว เวลากลับจากแข่งขันแล้ว ซึ่งทุกปีอากาศมืด แล้วก็เดินกลับกันมาจากสนามกีฬาอย่างเหงา ๆ ปีนั้นพอหลังสอบ mid year พวกเราก็เร่งทำโคมดอกบัวกันใหญ่ ผู้หญิงเฟรชชี่บัญชีถูกเกณฑ์ให้ทำเผื่อทุกคนในขบวนเป็นพัน ๆ อัน ปิดเทอมใคร ๆ ได้ไปเที่ยวกัน แต่เราต้องมาทำโคมกันทุกวัน จำได้ว่า ก้านมือถือแข็ง หุ้มกระดาษชมพู กลีบดอกบัว ใช้ลวดขดเป็นขอบกลีบ ปิดกระดาษแก้วสีชมพูใส

> “ระหว่างที่ฝ่ายพันธมิตรอังกฤษและอเมริกายังแย่อยู่ เราก็แอบฟังข่าววิทยุ บีบีซี และเสียงจากอเมริกากันอย่างใจหายใจคว่ำ”

พวกเราคนหนึ่ง มีอาเป็นบรรณาธิการหนังสือไทยใหม่วันจันทร์ ซึ่งเป็นหนังสือรายสัปดาห์ฉบับเดียวในประเทศไทยที่พิมพ์ 4 สี ขอให้เขาเอารูปดาวจุฬามาลงปก ตอนจะมีงานฟุตบอลเขาก็ตกลง แต่ขอดาวของธรรมศาสตร์มายืนคู่ด้วย ฝ่ายดาวจุฬาเราก็ **พี่ศรีอุทัย** นี่แหละ

ฟุตบอลเล่นบ่าย 4 โมง แต่เราตระเวนกันแต่เช้า โชว์เสื้อเชียร์สีชมพูและเพลงเชียร์ จำได้ว่าวันแข่งขันนั้น วันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ.2484 เราเชียร์กันสุดใจ เสียงแหบ เสียงแห้ง วิธีเชียร์แบบใหม่ทำให้ฝ่ายธรรมศาสตร์งงไปเหมือนกัน... จุฬาชนะธรรมศาสตร์...! 1 ต่อ 0 หลังจากที่แพ้มาเกือบทุกปี (โดยอย่างดีก็เสมอ!) เราแห่ถ้วยในขบวนโคมสีชมพูกลับมหาวิทยาลัย สวยงามอย่างบอกไม่ถูก เราดีใจ ลิงโลด คึกคักกันเต็มที่ กลับบ้านไปนอนเอาแรง คิดว่าพรุ่งนี้จะกลับไปจุฬาคุยกันให้มันส์อีกครั้ง

แต่แล้ว เช้าตรู่วันรุ่งขึ้น ที่ 8 ธันวาคม 2484 นั้นเอง ญี่ปุ่นก็ยกทัพขึ้นบก เข้ามาในเมืองไทยพร้อม ๆ กัน ทั้งที่สงขลา สุราษฎร์ นครศรีธรรมราช ประจวบคีรีขันธ์ และ ...บางปู...!

และไม่กี่ชั่วโมงต่อมา ทหารญี่ปุ่นก็ยาตราผ่านถนนพหลโยธินเข้าไปถวายระดูน้ำ เพลินจิต สีลม ปทุมวัน ไม่กี่วันให้หลังทหารญี่ปุ่นก็เข้ามายึดครองตึกสถาปัตย์ และโรงเรียนเตรียมอุดม

อนาคตของเราจะเป็นอย่างไร? เรามิตกเป็นขี้ข้าญี่ปุ่นหรือ? ทุกคนคิดอย่างว้าวุ่น และท้อแท้ มองไปข้างหน้า รู้สึกว่ามืดตื้อ กลืนข้าวไม่ลง

ในที่สุดทางรัฐบาลก็ประกาศให้กองทัพญี่ปุ่นผ่านไปพม่าและสิงคโปร์ได้ อาจารย์ฝรั่งและแหม่มของเราถูกคุมอยู่ในแคมป์ เราเริ่มเรียนหนังสือต่อไป อย่างเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้ที่เขาว่าเป็น **“มหามิตร”** แต่เราทุกคนรู้ว่า **“ไม่ใช่มิตร”**

ระหว่างสงครามซึ่งเรามีทหารญี่ปุ่นเต็มเมืองในฐานะ “มหามิตร” ซึ่งอาจแปลว่า “มหา+มิตร” หรือ “มหา+อมิตร” ก็ได้นั้น คนไทยขมขื่นกับการที่ญี่ปุ่นพิมพ์ธนบัตรไทยเข้ามาใช้โครม ๆ รวมทั้งการ “บีบ” รัฐบาลเราอยู่ตลอดเวลา ครอบครัวสุรีพันธุ์ไม่เคยยอมพูดกับทหารญี่ปุ่นเลยตลอดระยะสงคราม 4 ปีแรก ๆ ระหว่างที่ฝ่ายพันธมิตรอังกฤษและอเมริกายังแย่อยู่ เราก็แอบฟังข่าว **วิทยุบีบีซี** และ **เสียงจากอเมริกา** กันอย่างใจหายใจคว่ำ อาจารย์ของเราส่วนใหญ่ท่านเป็นนักเรียนเก่าอังกฤษ ดั้งนั้นเมื่อหมดการสอนในวิชา ก็มี **“เวลานอก”** เหมือนแข่งฟุตบอลเขามีเวลานอก

กันนั่นแหละ แอบคุยวิพากษ์วิจารณ์สถานการณ์บ้านเมือง และข่าวคราวทั่วโลกกันสนุกทั้งอาจารย์ทั้งศิษย์ ในห้องยังไม่พอต่อที่ระเบียงหน้าห้อง ตามบันไดลงจากตึกชั้นบนอีก

อาจารย์บุญมา วงศ์สวรรค์ ท่านเป็นคนสอนเราว่า Power always corrupts และ Absolute power corrupts absolutely... เรากำลังมี **“ท่านผู้นำ”** ซึ่งตามพฤตินัยก็ครองอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดอยู่ในระยะนั้น...!

อาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ ท่านว่า ไม่ต้องห่วงเรื่องอังกฤษถูกไล่ตีขยี้ถอยจากดังเคิร์คหรอก คนอังกฤษมี Gut ปกติอาจจะดูเป็นคนสำรวยสักหน่อย แต่ถ้าถึงคราวเข้าตาจนลำบาก เขาจะรวมตัวกันสู้อย่างสุดชีวิต แบบที่คนไทยเราร้องเพลงสมัยนี้ว่า “...เราถอยไปไม่ได้อีกแล้ว” นี่แหละ Gut จะมีให้คนอังกฤษสู้หัวชนฝา ยอมมอบกายถวายชีวิต พลิกสงครามเลย คุณคอยดูไปซี...

เราเลยได้เรียนสำนวน “Gut” และจำไปจนตาย

ไม่ต้องบอกใช่ไหมว่า ต่อไปท่านไปเป็นประธานศาลฎีกาเป็นองคมนตรี และเมื่อวันมหาวิปโยค พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรง “จี้” –(สำนวนพระองค์ท่านเอง เมื่อมีพระราชดำรัสกับอาจารย์สัญญา หลังจากทรงประกาศพระบรมราชโองการด้วยพระองค์เองทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ให้อาจารย์สัญญาเป็นนายกรัฐมนตรี) ให้เป็นนายกรัฐมนตรีในยามเลือดนองแผ่นดินและปัจจุบันนี้ ท่านคือประธานองคมนตรีคนไทยคนไหนไม่รู้จักท่าน ก็เชยระเบิดเลย

ปี 2485 มีน้ำท่วมใหญ่ เรากำลังอยู่จุฬา ตอนเช้าน้ำเอ่อมากขึ้น จนสุดท้ายบ่ายก็ต้องกลับบ้าน ปีนั้นน้ำท่วมใหญ่ ทั้งกรุงเทพฯ ต้องใช้เรือกันทุกบ้านทุกเรือน ท่วมแค่ไหน...นึกภาพดูเถิด ถนนพหลโยธิน ท่วมกว่า 1 เมตร ลานพระบรมรูปทรงม้า เป็นเหมือนทะเลสาบใหญ่ เวลามีลมพัด คลื่นลูกโต บ้านแต่ละหลังจะมีเรือบ้านละ 2-3 ลำ

ทั้งผจญภัย ทั้งเหนื่อย และสนุกไปอีกแบบหนึ่ง น้ำท่วมอยู่หลายเดือนจึงลด และระยะนี้นี่เอง ที่รัฐบาลประกาศคำขวัญ **“น้ำท่วมดีกว่าฝนแล้ง”**

หมดเรื่องน้ำท่วมก็มาถึงระยะที่ฝ่ายพันธมิตรเริ่มตีโต้กลับเป็นฝ่ายรุก ระเบิดเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของชาวกรุงเทพฯ เยอรมันถอยในอาฟริกา แมคอาเธอร์กลับมาตีฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่นก็เริ่มจะถอย ปี 2487 เราอยู่ปี 4 ระเบิดชุกรบกวนกรุงเทพฯทั้งกลางวัน กลางคืน จนต้องอพยพหลบภัยกันทั้งอาจารย์และนิสิต จุฬาปิดไปหนึ่งปี กระทั่งลูกระเบิดปรมาณูตกลงที่ฮิโรชิมา ในวันที่ 6 เดือนสิงหาคม 2488 และอีก 2 วันต่อมา ที่นากาซากิอีกหนึ่งลูก คนญี่ปุ่นตายเป็นล้าน พระเจ้าจักรพรรดิ์จึงสั่งให้กองทัพญี่ปุ่นยอมแพ้

สงครามสงบ จุฬาจึงเปิดอีกครั้งหนึ่ง เราได้กลับมาเรียนต่อจนจบในเดือนมีนาคม 2489 นั้น รับพระราชทานปริญญาบัตรจาก**พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล** ในวันที่ 16 เมษายน 2489 เป็นรุ่นแรก และรุ่นเดียวที่ได้รับพระราชทานปริญญาจากพระองค์ เพราะอีกเดือนเศษ วันที่ 9 มิถุนายน ปีนั้นเอง พระองค์ท่านก็เสด็จสวรรคต!

ชีวิตในจุฬา รุ่นเรามิใช่มีแต่เสียงหวอ เสียงร้องเพลงก็มีเหมือนกัน เพลงเชียร์ที่ร้องกันเดี๋ยวนี้ “ธงฟ้าปลิวพลิ้วโบกสะบัด...” “พวกเราพร้อมใจ เทิดธงฟ้าเรา”

“พวกเราตั้งสำเภาแล่นใบ ผ่องอำไพในทะเล

อยู่ท่ามกลางภัยทั้งปวง ทั้งคลื่นทั้งลมระดมพัดมา...”

ชีมุมบ้า..! เหล่านี้ ได้เริ่มขึ้นครั้งแรกในรุ่นของเรา บังเอิญมีเพื่อนเราที่เป็นอัจฉริยะในทางร้องเพลงอยู่คนหนึ่ง

เขาคือ **พยุง อินทรครรชิต**

ที่จริง **พยุง** อยู่หลังเรา 2 รุ่น แต่ก็มาคุย มามั่วอยู่กับเรา เดินร้องเพลงในจุฬายังกับว่าเขาอยู่ในเมืองเนเปิลส์ นิสิตคณะอื่นต่างก็รู้จัก **พยุง** ดีแทบทุกคน เขาเป็นนักร้องลือชื่อของชาวสีชมพูและที่เก่งกว่าคนอื่น คือแต่งเพลงได้อีกด้วย

เมื่อบัญชียังไม่มีเพลงประจำคณะ พยุงก็เร่งแต่งขึ้น อาศัยความบันดาลใจจากเพื่อนๆ แต้มเติมด้วยความรักต่อคณะ แก้ไปแก้มา ไม่กี่วันก็ได้เพลงเพราะๆ ออกมา เราเป็นประเภทลูกคู่และช่วยร้องกระทุ้ง ตอนแรกแพร่หลายอยู่ในกลุ่มพวกเรา 7-8 คน เฮกันไป เฮกันมา เพลงของพยุงเลยกลายเป็นเพลงของคณะโดยไม่มีใครแต่งตั้ง เราภูมิใจที่เพลงเหล่านี้ ชาวสีฟ้าแต่งกันเองถอดมาจากดวงใจของพวกเรา

งานฉลองปริญญาปีนั้น บัญชีก็มีละครเพลงอย่างโก้หรู ชื่อ “เรขาเทวี” แต่งโดย **พยุง** เจ้าเก่า กล่าวถึงความงามของหญิงสาว 4 คน ซึ่งมีความงามเลอเลิศคนละแบบแตกต่างกัน **ปัทมาวดี วิจิตราวดี ดาราวดี** และ **เรขาเทวี** การบรรยายความงามก็ต้องเป็น “เพลง” อย่างแสนไพเราะน่ะซี ไม่เช่นนั้นจะเป็นคณะบัญชีของพยุงหรือที่เลื่องลือเรื่องเพลงเพราะๆ และ “ดาว” สวยๆ หรือเพลงทั้ง 4 เพลงที่บรรยายชมโฉมเทพีแต่ละคนกระหึ่มไปทั้งจุฬา โดยเฉพาะนิสิตชายต้องร้องเป็นกันทุกคน เพียงแต่ว่าใครจะชอบ “ฮัม” เพลงไหน ทำตาลอยฝันมากกว่ากันเท่านั้น

“ปัทมาวดี...ดังมาลีแรกบานหอมชวนมอง...”

หรือ “นางหนึ่งนางนั้นชื่อ **ดาราวดี** สวยดังจันทร์เจ้าเมื่อยามแจ่มศรี...

หรือ “โอ้ **วิจิตรา** งามผ่องฟ้าเหมือนจันทรา ดั่งบุปผาคราแย้มบาน...

หรือ “เด่นนางงามนามฤาชื่อ **เรขา** นามสมญาฟ้าบนโปรดประทาน...”

จำได้ว่า เรขาเทวี นางเอกนั้นเล่นโดยดาวบัญชีที่ชื่อ น้อง **บุญทิวา ไวทยานุวัตต์**, ดาราวดี คือ วรรณราย นิโลดม, ส่วน ปัทมาวดี ปัจจุบันคือ คุณหญิงลมุนศรี โกศิน, วิจิตราวดี คือ **คุณหญิงอิศรา บุรณศิริ**

ไม่ต้องสงสัยว่า บันได **“ตึกจาก”** ของบัญชีจะไม่แห้ง ตึกจากก็คือเรือนไม้ยาวๆ หลังคามุงจาก ที่สร้างขึ้นอย่างชั่วคราวให้พวกน้องปีหนึ่งเหล่าเทพีนี่แหละเธอเรียนกัน...แต่ก็มีชื่อสนั่นจุฬา

ละคอนเรื่อง **“เรขาเทวี”** เกรียวกราวกันมากแค่ไหน...? เราต้องให้มีการแสดงกันอีก เชิญเสด็จพระราชดำเนินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระอนุชาธิราช มาทอดพระเนตร

วันสีฟ้า ซึ่งเป็นวันกีฬาร่วมกันระหว่างบัญชีจุฬาและบัญชีธรรมศาสตร์ ก็เริ่มกันในสมัยเรานี่เอง ต้นเรื่องเพราะวิชาการบัญชีนี้เป็นวิชาเดียวที่มีการเรียนพ้องกันทั้ง 2 มหาวิทยาลัย ซึ่งสมัยนั้นไม่เคยมีการสอนพ้องกันในวิชาใดเลย มหาวิทยาลัยมีเพียง 2 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์ และธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทย์ไม่มี เป็นคณะหนึ่งของจุฬา ดังนั้นการ “แอบ” คุยกระแนะกระแหนกันจึงมีบ่อยๆ ว่า **บัญชีจุฬา** หรือ **บัญชีธรรมศาสตร์** ...ใครเก่งกว่ากัน

ทางเราก็ว่า เท่อ...อย่าพูดเลย พวกที่หนึ่งๆ จากโรงเรียนต่างๆ น่ะอยู่จุฬาทั้งนั้น มาแตร์เอย วัฒนาเอย สวนสุนันทาเอย สตรีวิทย์เอย อัสสัมชัญเอย สวนกุหลาบเอย เทพศิรินทร์เอย เบญจมราชาลัยเลย...สอบเข้าทางนี้ไม่ได้หรือก จึงไปธรรมศาสตร์ อาจารย์เจ้าคุณของเราน่ะ ท่าน C.A. อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเชียวนะ

ทางธรรมศาสตร์ก็ว่า โฮ้ย...จุฬาน่ะเรียนทำบัญชี พวกเราเรียนเป็นคนตรวจ...เก่งกว่าจ๊ะ

เถียงกันมากๆ พวกเรารุ่นซีเนียร์เลยมาประสานมือกันจัด **วันสีฟ้า** ขึ้น เล่นกีฬาทุกชนิดทั้งหญิงชาย แบดมินตัน ตะกร้อ บาสเกตบอล เนตบอล ฯลฯ แล้วกินเลี้ยงกัน ทางธรรมศาสตร์มีผู้แทนที่เก่งทั้งการเรียนและกีฬา คือ **คุณบุญชู โรจนเสถียร** นี่เอง

น้องๆ สงสัยกันมากว่า ทำไมพี่เรียนบัญชี กลายไปเป็นนักเขียนกันได้ อาจารย์สอนให้ตอนไหน ก็ต้องบอกกันว่ามันเป็นเรื่องของความบังเอิญน่ะเอง วิลาศทำหนังสือเล่นในห้อง พวกผู้ชายก็ทำหน้าที่เฉิ่มใส่ผู้หญิง เห็นไหม เราเก่งกว่านะ ใครจะไปยอม พวกผู้หญิงเลยคุยบ้าง เราก็ทำได้ แถมระยะนั้นกำลังเรียนยุวนารี ขณะนายทหารสอนบางวิชา เราก็แอบเอาหนังสือมาพลิกๆ ดูกำลังทำสงคราม กระดาษแพงใจหาย ทั้งเมืองไทย มีหนังสือรายสัปดาห์ฉบับเดียวคือ **“ประชามิตร”** ซึ่งมีคุณกุหลาบ สายประดิษฐ์ และคุณมาลัย ชูพินิจ ยักษ์ใหญ่ทั้งคู่แห่งวงการประพันธ์เป็นกัปตันอยู่ สุรีพันธุ์อ่านคำแถลงของ “มกโท” นามปากกาของคุณกุหลาบเขียนต้อนรับและชมเชยนักเขียนใหม่คนหนึ่งชื่อ “เรืองยศ ทองโรจน์” จำได้ว่าชื่อ “นกที่บินมาเหน็ดเหนื่อยในท้องฟ้า” – ใช้ ชื่อยาวเหยียดอย่างนี้แหละ

“ บัญชียังไม่มีเพลงประจำคณะ พยุงก็เร่งแต่งขึ้น อาศัย ความบันดาลใจจากเพื่อนๆ แต้มเติมด้วยความรักต่อคณะ ”

เราปากเปราะก็ว่าเลย “เฮ่อ เรื่องอย่างนี้ เราก็เขียนได้ว้า...”

เพื่อนๆ หนุนกันใหญ่ บ้างก็ท้า “เฮ้ย จริงเร้อ...จ้างก้อ...!” ข้อสำคัญ ถ้า **“เราทำได้”** เราก็จะโก้กว่าพวกผู้ชาย ซึ่งแค่เขียนอ่านกันในห้อง ...!

ขัตติยะมานะนั้นหรอก ทำให้ “นิตยา นาฏยะสุนทร” เกิดขึ้น...และเกิดขึ้นในห้องเรียนยุวนารีนั่นเอง!!

เคราะห์ดีที่ส่งไปทีไร ก็ได้ลงพิมพ์ทุกที เย้ย วิลาศอยู่พักหนึ่ง “นิกรวันอาทิตย์” ของค่ายสีลม ที่คุณสุภา ศิริมานนท์ เป็นกัปตันก็เกิดขึ้น วิลาศไปเขียน “สายลม-แสงแดด” แล้วชวนสุรีพันธุ์เซ็นสัญญาสงบศึก ไปประกวดรางวัลโบว์แดงกันที่นั่น ได้เงินรางวัลมากินขนมกันเป็นประจำและกลายเป็นรายได้ซึ่งทำให้เราเกือบจะแย่ เพราะไปนึกดูถูกเงินเดือนจากปริญญา โธ่...ก็เราเขียนไม่เท่าไร มันได้เงินมากกว่าพวกจบปริญญาตั้งหลายเท่านี่ มิหนำซ้ำจุฬาปิดเสีย 1 ปี เป็นเวลาหาเงินของเราแท้ๆ

ถ้าท่านอาจารย์เจ้าคุณไชยยศ ไม่เรียกมาเตือน สุรีพันธุ์คะแนนบัญชีเราเคยท้อปทำไมมันเหลือเจ็ดสิบฮึ! อยู่ปี 4 จะรับปริญญาแล้ว แต่ใจมันนึกแต่ plot เรื่องไปหมด ท่านสอนให้อดทนก่อน จบแล้วค่อยเร่งมือเขียนก็ได้ ถ้าไม่เชื่อท่านเราคงแย่!

> “ความหลังที่เมื่อแลเหลียวกลับไปมอง ก็ยังเปล่งปลั่งอยู่ในความทรงจำของพวกเรารุ่นผจญสงครามตลอดมา ตั้งแต่ปีหนึ่งจนถึงปีสี่...ตั้งแต่สงครามเกิดจนถึงสงครามเลิก”

นักเขียนหนุ่มสาวจากรั้วมหาวิทยาลัย! เขาตื่นเต้นเรากันมากเพราะยังเด็ก อหังการของกวีก็มาก...ไม่ใช่อะไรหรอก เราไม่ใช่พวกอักษรศาสตร์ หลักเกณฑ์ของการเขียนของวรรณกรรมเป็นอย่างไร เราไม่รู้จัก

เมื่อไม่รู้จัก ก็ไม่กลัว...ไม่กลัวผิด ไม่กลัวถูกวิจารณ์

พวกพี่อักษรศาสตร์งงกันหมด มันเรียนบัญชี แล้วไปเขียนเรื่องได้อย่างไร **พี่ศุภร บุนนาค ชอุ่ม ปัญจพรรค์** คนเก่งของอักษรศาสตร์ ตอนนั้นยังไม่เขียนกันเลย

ท่านที่รู้ ไม่เขียน คนที่เขียน...เขียนโดยไม่รู้...!

จำได้ จบแล้วหมาด ๆ น้อง ๆ ยังเกรียวกราว เรื่องการเป็นนักเขียนอยู่ก็มาอ้อนวอนให้แต่งละครจะเล่นงานรับน้องใหม่ พวกเฟรชชี่จากเตรียมบัญชีนั่นแหละ เกิดมาก็ไม่เคยคิดจะแต่งละคร แต่ก็บ้ายอเขียนให้จนได้ จำได้ว่าเป็นเรื่องที่มีฉากสาวเจ้าอยู่บนเฉลียง มีหนุ่มน้อยมาร้องเพลงเชราเหนดออยู่ข้างล่าง แล้วก็เต้นระบำกัน ระบำสเปนค่ะ ฉากสเปน แต่งสเปน ฝ่ายน้องใหม่สุดสาวสุดสวยของบัญชีดอนนั้นก็ **พรศรี ชุตินทรานนท์ คุณหญิงอรุณ กิติยากร ทองเพียรฯ รุจิรา เกษมสัตน์** หนุ่มสเปน คนเด่นเป็นพระเอกของเรื่องนั้น คือ ท่านอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์คนที่ชื่อ **ร.ต.อ.สุรัตน์ โอสถานุเคราะห์** นี่เอง

นี่คือ ความหลังที่เมื่อแลเหลียวกลับไปมอง ก็ยังเปล่งปลั่งอยู่ในความทรงจำของพวกเรารุ่นผจญสงครามตลอดมาตั้งแต่ปีหนึ่งจนถึงปีสี่...ตั้งแต่สงครามเกิด จนถึงสงครามเลิก รุ่นที่ท่านอาจารย์เจ้าคุณไชยยศสมบัติยังมาสอนอยู่ตลอด สอนตั้งแต่เรายังอยู่โรงเรียนเตรียมอุดม

ห้าสิบปี แล้วเทียวหรือ_____?

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

จากน้องใหม่รุ่น 2484

ปฏิพัทธิ์ อารยะศาสตร์ รุ่น 4 รำลึก

ผมได้รับหนังสือจากท่านสาราณียกรผู้จัดทำหนังสือฉลองครบรอบ 30 ปี ให้ช่วยเขียนเรื่องประจำรุ่นมาลง ผมรู้สึกขอบคุณที่ได้รับเกียรติเช่นนั้น ใจจริงอยากจะเขียนยาว ๆ เพราะมีความรำลึกและจดจำเหตุการณ์หลายสิ่งหลายอย่างได้อย่างแม่นยำในช่วงระยะเวลาที่ได้ศึกษาในคณะ แต่เนื่องจากมีเวลาจำกัด จึงขอเขียนเพียงสั้น ๆ ดังนี้

พวกรุ่นเราส่วนมากขึ้นมาจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาแห่งจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย เมื่อปี 2484 ที่มาจากสถาบันอื่น ๆ ก็มีบ้าง นับว่าเป็นรุ่นที่ 4 ของคณะ พวกเราโชคดีที่มีโอกาสได้รู้จัก ท่านอาจารย์เจ้าคุณ (ศาสตราจารย์อุปการคุณ พระยาไชยยศสมบัติ) ตั้งแต่เรียนอยู่เตรียมอุดม ฯ ปีที่ 2 เนื่องจากท่านได้กรุณาไปสอนวิชาการบัญชีให้อาทิตย์ละครั้ง เมื่อขึ้นมาอยู่จุฬา ฯ แล้ว ก็ได้มีโอกาสรู้จักกับท่านโดยใกล้ชิดมากขึ้น เพราะท่านได้ประสิทธิประสาทความรู้ให้แก่พวกเราอยู่ตลอดมาจนกระทั่งจบการศึกษา พระคุณนี้ยังฝังอยู่ในใจพวกเราทั้งหลายอยู่อย่างมิรู้ลืม

ชีวิตที่จุฬา ฯ สำหรับด้านวิชาการ ผมรู้สึกว่ามีที่น่าสนใจอยู่หลายอย่าง เราได้เคยเรียนวิชาบัญชีกับท่านอาจารย์เจ้าคุณ อาจารย์ศิริ ฮุนตระกูล รองศาสตราจารย์สมจิตต์ โอสถานนท์ รองศาสตราจารย์โชติกา มงคลลักษณ์ การสอบบัญชีกับท่านอาจารย์เจ้าคุณ เศรษฐศาสตร์กับอาจารย์บุญมา วงษ์สวรรค์ (ปลัดกระทรวงการคลังปัจจุบัน) อาจารย์ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เรียนกฎหมายกับอาจารย์จำรูญเนติศาสตร์ (อดีตประธานศาลฎีกา) อาจารย์หลวงจักรปาณีศรีศิลวิสุทธิ์ อาจารย์พระยาศรีวิศาลวาจา อาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ (อดีตประธานศาลฎีกา) อาจารย์ ดร. ประกอบ หุตะสิงห์ (ประธานศาลฎีกาปัจจุบัน) อาจารย์ พระวุฒิศาสตร์เนติญาณ อาจารย์โพยม เลขยานนท์ เรียนประวัติศาสตร์ไทยกับท่านทองทีฆายุ ทองใหญ่ และท่านศาสตราจารย์รอง ศยามานนท์ (ซึ่งเลคเชอร์เหมือนรถไฟด่วน พอหมดชั่วโมงมือแข็งหมด) ภาษาอังกฤษกับอาจารย์ประเสริฐ ชูรัตน์ ศาสตราจารย์พระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร ศาสตราจารย์นพคุณ ทองใหญ่ ฯลฯ

> “ พวกเราก็ยังรู้สึกภาคภูมิใจอยู่เสมอ ที่ครั้งหนึ่งเราได้มีโอกาส
> เข้ามาศึกษาในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
> จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ”

สำหรับด้านความสนุกสนานและตื่นเต้นก็มีอยู่มิใช่น้อย จำได้ว่าระยะนั้นการกีฬาของคณะเราเริ่มเฟื่องฟูมาก นักกีฬาก็เก่ง กองเชียร์ก็แข็งขัน การละเม็งละครก็ขึ้นชื่อ เรามีความร่วมมือร่วมใจกันอย่างยอดเยี่ยมทั้งคณะ เป็นที่น่าชื่นใจจริง ๆ พ.ศ. 2485 น้ำท่วมใหญ่ อาจารย์สมจิตต์ใจดี บอกให้ไปท่องน้ำกันเล่นได้ หลังจากทำแบบฝึกหัดแล้วเสร็จก่อนเวลา สงครามมหาเอเชียบูรพาทำให้พวกเราต้องหยุดชะงักการเรียนกันไปหนึ่งปี เพราะเกรงลูกระเบิดสัมพันธมิตร กว่าจะจบมาได้ก็ออกจะลำบากลำบนเอาการอยู่ เราได้รับพระราชทานปริญญาบัตรจากพระหัตถ์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เมื่อวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2489

มองย้อนหลังกลับไป เกือบไม่น่าเชื่อว่า เราได้ออกจากจุฬา ฯ มากว่า 20 ปีแล้ว ขณะนี้พวกเราได้มีการมีงานทำเป็นหลักฐานไปตาม ๆ กัน แม้ว่าเวลาจะล่วงเลยมาช้านาน พวกเราก็ยังรู้สึกภาคภูมิใจอยู่เสมอ ที่ครั้งหนึ่งเราได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับความรู้และการอบรมสั่งสอนจากบรรดาคณาจารย์ทั้งหลาย จนสามารถมาประกอบอาชีพเป็นหลักฐานได้ในปัจจุบัน พระคุณนี้เรามิเคยลืม และเราตั้งใจจะตอบสนองทุกวิถีทาง เพื่อช่วยกันจรรโลงคณะของเราให้เป็นที่ประสิทธิประสาทวิชาให้แก่พวกเรารุ่นน้อง ๆ ให้แก่กล้ายิ่ง ๆ ขึ้น และเป็นประโยชน์แก่น้อง ๆ เหล่านั้น และของประเทศไทยอันเป็นที่รักยิ่งของเราสืบไปตลอดชั่วกาลนาน แม้กาลเวลาจะผ่านไป เลือดสีฟ้าในรั้วสีชมพูก็ยังคงเข้มข้นอยู่มิรู้จาง

การไฟฟ้ายันฮี

23 ตุลาคม 2511

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

“30 ปีแห่งความหลัง”
“จากน้องใหม่รุ่น 2485”

น.ท. พอพันธ์ มณีรัตน์

คิดดูก็น่าตกใจ เวลาช่างผ่านไปรวดเร็วเหมือนติดปีก คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ที่รักของเรา ซึ่งมีกำเนิดเป็นน้องใหม่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อไม่ช้าไม่นานมานี้เอง บัดนี้ เจริญวัยเป็นหนุ่มใหญ่ อายุ 30 ปี บริบูรณ์แล้ว มีความเจริญงอกงาม เติบโตแข็งแรง เยี่ยงชายฉกรรจ์ทั้งหลาย ดังจะเห็นได้จากอาคารเรียนสวยงามและใหญ่โต หอประชุมที่กว้างขวาง และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มากมาย กลายเป็นคณะที่ใหญ่โตที่สุดคณะหนึ่ง ของมหาวิทยาลัย มีนิสิตถึง 1,800 คน และตลอดเวลา 30 ปีที่ผ่านมา ได้ผลิตบัณฑิตแขนงต่าง ๆ ออกไปแล้วเกือบ 3,000 คน ไปปฏิบัติหน้าที่และพัฒนาประเทศชาติ อยู่ทั่วทุกหนทุกแห่งของเมืองไทย

วันนี้เราจึงยินดีที่ได้จัดงานวันฉลองอายุครบ 30 ปี ของคณะของเรา ซึ่งมีทั้งพิธีทางศาสนา นิทรรศการต่าง ๆ งานแสดงสินค้า และงานรื่นเริง ซึ่งจัดให้มีอย่างจุใจพี่น้องชาวสีฟ้า ซึ่งได้แยกย้ายกันอยู่ตามที่ต่าง ๆ ภายหลังที่ได้จบการศึกษาไปแล้ว ได้กลับมาพบปะรื่นเริงกันในวันนี้อย่างทั่วหน้า ย่อมเป็นความสุขยิ่งนัก ที่ทำให้เห็นว่า สายสัมพันธ์ของเรา ไม่มีวันเปลี่ยนแปลงไปตามกาลและเวลาเลย

ความจริงผมไม่ใช่นิสิตเก่ารุ่นแรก ที่จบการศึกษามาครบ 30 ปี พอดี เพราะรุ่นดังกล่าวเป็นรุ่นอาจารย์ผมทั้งนั้น ผมได้ก้าวเข้ามาในรั้วสีฟ้ารุ่นปี พ.ศ. 2485 รุ่นเดียวกับ **คุณสมพร เทพสิทธา** และ **คุณบุญทรง คำสุวรรณ** ซึ่งท่านทั้งสองได้กล่าวนามมาข้างต้นคนแรกเป็นข้าราชการชั้นพิเศษ สังกัดกระทรวงเศรษฐการ มีภารกิจต้องเดินทางไปราชการต่างประเทศรอบโลกอยู่บ่อย ๆ ส่วนคนหลังเป็นนาวาเอกแห่งกองทัพเรือ มีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีการเงินของกองทัพเรืออยู่เป็นประจำ ทั้งสองท่านนับว่าเป็นเพื่อนที่รักและใกล้ชิดสนิทสนมกับผมเป็นที่สุด แต่เสียดายที่ว่าเราไม่ได้รับพระราชทานปริญญาบัญชีบัณฑิตพร้อมกันทั้งสามคน เพราะผมมัวไปหลงใหลอยู่กับการจัดทำหนังสือ ให้บรรดานิสิตของมหาวิทยาลัยอ่านเสียหลายปี ผมเลยออกจากจุฬาช้าไปหน่อย

บรรดารุ่น (เข้า) ปี พ.ศ. 2485 ที่ยังมีชีวิตอยู่ในปัจจุบันนี้ อายุก็นับว่าย่างเข้าวัยกลางคนกันทั้งนั้น แต่มีบางคนที่ยังไม่ยอมสละความเป็นโสด ทั้ง ๆ ที่เพื่อน ๆ ต่างมีลูกมีเต้าเต็มบ้านเต็มเมืองกันหมดแล้ว อาจเป็นเพราะยังไม่เจอเนื้อคู่ก็ได้ เราจึงต้องรอวันที่จะได้รับบัตรเชิญ ด้วยความกระวนกระวายเต็มที เพื่อที่จะระลึกถึงวันเก่า ๆ ในครั้งกระโน้น ว่าเราได้อยู่ร่วมกันมาสนุกสนานเพียงใด ผมขอให้พวกเราลองหลับตาและระลึกถึงเหตุการณ์ในครั้งนั้นสักหน่อย แต่คิดว่าถ้าจะเขียนไปก็คงจะคล้ายกับเพื่อน ๆ รุ่นใกล้เคียงที่เขียนเล่าชีวิตเมื่อครั้งเป็นนิสิต ให้พวกเราฟังในหนังสือเล่มนี้หลายเรื่อง ผมจึงอยากจะพูดถึงตัวบุคคลเพื่อให้แตกต่างกันไป

บุคคลคนแรกที่ผมจะพูดถึงคือ **อาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์** ซึ่งได้กรุณามาสอนวิชากฎหมาย ลักษณะการค้า ให้กับพวกเรา ให้เรามีความรู้ว่าการค้าเขาทำกันอย่างไร ค้าอย่างไรจึงจะถูกกฎหมาย เวลามีเรื่องมีราวขึ้นโรงขึ้นศาล จะได้ไม่แพ้ความเขา แต่ดูเหมือนว่าท่านจะไม่ได้สอนวิธีค้าแบบรวยลัดเพราะในสมัยนั้นยังไม่ค่อยนิยมกัน อาจารย์สัญญา เป็นอาจารย์ที่ใจดีที่สุด นอกเหนือจากศิลปะในการถ่ายเทความรู้อย่างยอดเยี่ยมแล้ว ท่านยังมีความเมตตากรุณาต่อพวกเราอย่างมาก โดยเฉพาะตัวผมเองนั้นเคยได้รับความกรุณาเป็นพิเศษเสมอ ผมจำได้ว่าตอนนั้นผมเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ “พาณิชย์-บัญชี” ของคณะ เวลาพิมพ์เสร็จแล้ว ไม่มีปัญญาจะขนมาแจกจ่าย เพราะติดขัดด้วยค่ารถ จึงต้องขอความกรุณายืมรถยนต์ของอาจารย์ ทำการขนส่งทุกครั้ง และท่านก็อนุญาตเสมอไม่เคยขัดข้อง ต่อมาเมื่อผมจบการศึกษา ออกไปพบกับท่านภายนอกมหาวิทยาลัยก็ได้มีโอกาสมาอยู่ใกล้ชิดกับท่านอีก โดยร่วมกันทำงานเกี่ยวกับการเผยแพร่พุทธศาสนาให้แก่ประชาชน ท่านเป็นนายกพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ส่วนผมร่วมอยู่ในคณะกรรมการของท่าน มาจนกระทั่งทุกวันนี้นับได้ 18 ปีแล้วจากการที่ได้ไปร่วมงานกับอาจารย์สัญญา ทำให้ผมได้ข้อคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต อันเป็นพุทธวัจนะ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไว้เป็นแนวทางชีวิตของผมหลายประการ ทุกวันนี้ นอกจากทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการวารสาร “พุทธธรรม” ของสมาคมแล้ว (หนี้ไม่พ้นเรื่องของหนังสือเลย) ผมยังมีหน้าที่ต้องไปอบรมธรรมะ ให้แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนตาบอด และผู้ต้องคุมขัง ที่เรือนจำบางขวาง อีกด้วย บางวันก็ต้องบรรยายธรรมะทางสถานีวิทยุกระจายเสียง งานเผยแพร่ธรรมะนี้ เป็นงานใหญ่เหลือเกินแต่ผมก็ภูมิใจว่าที่ได้ทำไป แม้หากเกิดประโยชน์แก่ผู้ได้รับ เพียงเท่าละอองธุลี ผมก็พอใจแล้ว

ความดีและกุศลที่อาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ ได้กระทำได้เป็นผลตอบสนองท่านทันตาเห็นในชาตินี้ นอกจากความสุขในด้านครอบครัวแล้ว อาจารย์ของเรายังได้ประสบความสำเร็จในหน้าที่ราชการได้เป็นถึงประธานศาลฎีกา อันเป็นตำแหน่งสูงสุดทางด้านตุลาการ และน้อยคนนักที่จะได้มีบุญวาสนาขึ้นไปถึง ทางด้านการเมือง ท่านก็เคยดำรงตำแหน่งรองประธานสภาอันมีเกียรติ ในปัจจุบันนี้แม้จะเกษียณอายุแล้ว ท่านก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้เป็น องคมนตรี ซึ่งเป็นเกียรติอย่างสูงสุดหาที่เปรียบมิได้ และได้รับการไว้วางพระราชหฤทัยให้ไปส่งเสด็จเจ้าฟ้าหญิงอุบลรัตน์ราชกัญญา ฯ ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และแน่ละ ตลอดระยะเวลาดังกล่าวท่านไม่เคยเหินห่างงานเผยแพร่พุทธศาสนาในตำแหน่งนายกพุทธสมาคม ฯ เลย

อาจารย์อีกท่านหนึ่งที่ผมขอกล่าวในวันนี้ ได้แก่ **อาจารย์พจน์ สารสิน** ท่านผู้นี้มีความเอ็นดูพวกเราเป็นพิเศษ ที่เราจะลืมไม่ได้เลย เวลาตอบปัญหาที่ท่านถามถูก ท่านจะมีรางวัลให้ เป็นค่าอาหารกลางวัน และดูหนังรอบบ่าย ซึ่งผมเองเคยได้จากท่านหลายครั้ง ครั้งละไม่ต่ำกว่า 30 บาท สมัยเมื่อ 20 กว่าปีมาแล้ว ไม่ใช่เงินเล็กน้อยเลย ฉะนั้น จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่าชั่วโมงของอาจารย์ พจน์ นักเรียนจะเรียนกันเต็มห้อง ท่านแต่งตัวสวยงามกว่าอาจารย์คนอื่น ๆ โดยเฉพาะผ้าเช็ดหน้าสีขาวสะอาดปักกระเป๋าเสื้อนอก พวกเรายังจำกันได้ดี ขณะนี้ท่านมีบุญวาสนาสูงสุด เป็นรัฐมนตรีของรัฐบาลหลายคณะ แม้ในทุกวันนี้ท่านก็ยังได้ใช้ความสามารถของท่าน ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติอย่างมากมาย พวกเราผู้เป็นศิษย์ จึงภูมิใจในตัวท่านมาก

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เจ้าของหนังสือพิมพ์ “สยามรัฐ” ซึ่งเป็นบุคคลที่รู้จักกันทั่วประเทศ ว่าเป็นผู้มีสติปัญญาเฉียบแหลมยิ่งนัก ก็เคยมาสอนพวกเราอยู่หลายปีในวิชาเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่ยาก แต่ด้วยวิธีการสอนของท่าน ทำให้เราเห็นเป็นวิชาที่ง่าย ไม่เกินกำลังสติปัญญาของเรา อาจารย์ คึกฤทธิ์ มีปรัชญาชีวิตที่เคยสอนให้พวกเราเป็นพิเศษหลายเรื่อง มีเรื่องหนึ่งที่ผมยังจำได้ทุกวันนี้คือ การต่อสู้กับนักหนังสือพิมพ์ อาจารย์เคยสอนไว้ว่า ถ้าไปมีเรื่องกับนักหนังสือพิมพ์เข้า และจะต้องต่อสู้กับเขา ก็จงต่อสู้ด้วยใช้อุเบกขา คือการวางเฉย หรือการนิ่ง เพราะเป็นวิธีเดียวที่จะเอาชนะหนังสือพิมพ์ได้ หมายความว่าหนังสือพิมพ์จะโจมตีเราอย่างไร ก็จงอย่าไปโต้ตอบเขาให้เรื่องมันบานปลายออกไป การนิ่งเท่านั้น จะทำให้พวกโจมตีราข้อไปเอง ในที่สุด ผมว่าวิธีการที่อาจารย์สอนไว้ยังใช้ได้ดีแม้กระทั่งทุกวันนี้ ท่านจะลองนำไปใช้บ้างก็ได้

ผมอยากจะกล่าวถึงอาจารย์อีกหลายท่าน เช่น **อาจารย์หลวงศรีปรีชาธรรมปาฐก** ผู้ซึ่งได้สอนผมอีกครั้งหนึ่งที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตอนที่ผมจบจากจุฬาแล้วไปเรียนกฎหมายที่นั่น ทั้ง ๆ ที่เคยสอนกันมาแต่ก่อนที่จุฬา กว่าจะได้ผ่านวิชาของท่าน เลือดตาผมแทบกระเด็น ผมอยากจะกล่าวถึง อาจารย์ พระยาศรีวิสารวาจา อาจารย์ หลวงจักรปาณีศรีศีลวิสุทธิ์ พระอาจารย์ พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตรฉัตรชัย **อาจารย์ ม.ร.ว. สุมนชาติ สวัสดิกุล อาจารย์ สุนทร หงส์ลดารมภ์ อาจารย์ ดร. ประกอบ หุตะสิงห์ และ อาจารย์นพคุณ ทองใหญ่** ซึ่งหลายท่านได้ประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต และหลายท่านก็ได้จากพวกเราไปสู่สุคติภพแล้ว แต่เกรงว่าเพื่อน ๆ จะเบื่อเสีย จึงขอยุติเรื่องอาจารย์ไว้เพียงเท่านี้

ถ้าท่านอยากพบเพื่อน ๆ รุ่น (เข้า) พ.ศ. 2485 (บางคน) ก็อาจพบได้ดังนี้ **คุณกานดา ศรีปราชญ์ (วัจนะพุกต์)** ต้องไปที่ธนาคารชาติ **คุณประสาร ทวิวัฒนะ** ขอเชิญที่กรมชลประทาน สามเสน เขาเป็นผู้อำนวยการกองคลัง จะรับรองท่านอย่างเต็มที่ ไปเที่ยวลำปางอย่าลืมแวะหา **คุณวิชัย เลาหวัฒน์** เขาเป็นนายแบงค์ใหญ่ที่นั่น อยากฝากลูกเข้าโรงเรียนควรไปหา **คุณประนอม ปวโรฬารวิทยา** ถ้าไปปักษ์ใต้ ไปเยี่ยม **คุณประสิทธิ์ ลิงหะพันธ์** เขาเป็นใหญ่ทางการรถไฟ อยู่ที่หาดใหญ่ หากจะไปปรึกษาการค้า ก็ให้ตรงไปที่ **คุณสรจิตต์ สุนทโรทัย** สภาการค้าหอการค้าขาย จะได้รับความสะดวก คนสุดท้ายคือ **คุณบุญส่ง กลีบบัว** เพื่อนผู้จากเราไป 10 กว่าปีแล้ว หากนึกถึงเขาเวลาทำบุญ กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้เขาบ้างนะครับ

30 ปี แห่งความหลัง ที่ผมเล่ามาตั้งแต่ต้นนี้ เป็นเรื่องของอาจารย์ และเพื่อนบางคนที่ผมใกล้ชิดเป็นพิเศษ ยังมีอาจารย์และเพื่อนอีกมาก ที่ผมอยากจะกล่าวแต่ไม่มีหน้ากระดาษ ผมขอรอไว้กล่าวใน “*40* ปี แห่งความหลัง” ที่เราจะจัดงานใหญ่อีกครั้งหนึ่งเถิดนะครับ หาก *30* ปีแห่งความหลังของผม ไม่ซาบซึ้งตรึงใจเหมือน “*16* ปี แห่งความหลัง” ของสุรพล สมบัติเจริญ ก็ขอโปรดให้อภัยแก่ผมด้วย ก่อนที่จะถึง *40* ปี แห่งความหลังข้างหน้า ผมขอให้เพื่อนร่วมรุ่นทุกคน พี่น้องชาวสีฟ้าทุกท่าน จงมีแต่ความสุข ความเจริญ รอดพ้นจากภยันตรายทั้งหลาย มีชีวิตยืนยาวอยู่จนกระทั่งได้พบกันอีก *10* ปีข้างหน้า

> “จากการที่ได้ไปร่วมงานกับอาจารย์สัญญา ทำให้ผมได้ข้อคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต อันเป็นพุทธวัจนะ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไว้เป็นแนวทางชีวิตของผมหลายประการ”

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

จากน้องใหม่รุ่น 2487

กำธร สถิรกุล

นักเรียนรุ่นผมนับว่าเป็นพวกที่ได้ทำบุญมาดี เพราะมีโอกาสได้รับสิ่งวิเศษหลายอย่างที่บรรดานักเรียนทั่วไปพึงปรารถนา แต่หาโอกาสได้รับน้อยเต็มที เช่นเรียนหนังสือแล้วไม่ต้องสอบไล่ได้ขึ้นชั้นฟรี ๆ พวกเราโชคดีได้ขึ้นชั้นฟรีกันจริง ๆ ถึงสองครั้ง ชั้นตัวประโยคที่สำคัญเสียด้วย ในปีนั้น พ.ศ. 2485 พวกเรากำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กัน จวนใกล้จะสอบไล่กันแล้ว สงครามมหาเอเชียบูรพาก็บังเกิดขึ้น ผู้มีเวลาเรียนถึงร้อยละหกสิบเป็นอันว่าเรียนจบหลักสูตรโดยไม่ต้องสอบไล่ ใบสุทธิรุ่นเราจึงไม่ต้องบอกเปอร์เซ็นต์คะแนนสอบไล่กัน เพียงบอกว่าเวลาเรียนกว่า 60% ก็ถือว่าใช้ได้การเรียนต่อในจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย สมัยนั้นก็จะต้องสอบคัดเลือกเข้าเตรียมจุฬา ซึ่งก็จะต้องสอบคัดเลือกแข่งขันกันตั้งแต่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ชั้นเตรียมสมัยนั้นก็มีแต่โรงเรียนเตรียมจุฬา สำหรับผู้ที่จะเข้าเรียนต่อในจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย และเตรียมธรรมศาสตร์ สำหรับผู้จะเรียนต่อทางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง การจะเรียนในคณะพาณิชย์ศาสตร์และวิชาการบัญชีในจุฬาฯ ก็ต้องสอบเข้าเตรียมบัญชีกันแต่เริ่มแรกเลย รุ่นเรามีนักเรียนเตรียมบัญชีเรียนในพระนครอยู่ 2 ชั้น นักเรียนประมาณ 60 คน เป็นผู้ชาย 11 คน นอกนั้นเป็นผู้หญิง มีอีกพวกหนึ่งไปเรียนเตรียมทางเชียงใหม่ ซึ่งเป็นรุ่นแรกเรียกว่าพวกเตรียมภาคพายัพ ซึ่งเขาก็มีเตรียมบัญชีเหมือนกัน การเรียนในโรงเรียนเตรียมเป็นระหว่างเวลาสงคราม แต่ตอนแรก ๆ ของสงคราม มหามิตรของเราคือ ญี่ปุ่น ได้ชัยชนะ เราก็พลอยเป็นมหาอำนาจไปด้วย การเรียนก็ราบรื่นพอควร อยู่เตรียมปีที่ 2 กำลังเตรียมตัวสอบไล่ขึ้นไปเรียนกันที่มหาวิทยาลัย พอดีอุทกภัย ปีพ.ศ. 2487 ก็เข้ามาช่วยอีก น้ำท่วมใหญ่ครั้งนั้น ในจุฬาต้องใช้เรือ ท่วมอยู่เป็นเดือนโรงเรียนต้องหยุดเรียน พวกเราได้ยกชั้นอีกแล้ว โดยถือหลักเวลาเรียนร้อยละหกสิบตามเคย ซึ่งหวานมากได้ทุกคน เราขึ้นมหาวิทยาลัยกันด้วยความภาคภูมิใจ เพราะข้ามรั้วสีชมพูเข้ามาได้ไม่หายหกตกหล่น สมัยนั้น การเข้าจุฬาของเราเป็นเรื่องโก้ เพราะเราได้เป็นยุวชนนายทหารกัน นุ่งกางเกงขายาวใส่เสื้อแบบนายทหารติดบั้งติดมงกุฎ ครึ่งครั้งพอใช้ มีเข็มขัดรัดทับ รู้สึกตัวว่าเป็นผู้ใหญ่กันละ ผู้หญิงก็เป็นยุวนารี แต่ตอนรุ่นที่เราเข้าจุฬามานี้ กิจการยุวชนยุวนารีซักจะเซ็งไปหน่อยเพราะการสงครามซักจะหนักมือขึ้น

> “ การเข้าจุฬาของเราเป็นเรื่องโก้ เพราะเราได้เป็นยุวชนนายทหารกัน นุ่งกางเกงขายาวใส่เสื้อแบบนายทหารติดบั้งติดมงกุฎ ครึ่งครั้งพอใช้ มีเข็มขัดรัดทับ รู้สึกตัวว่าเป็นผู้ใหญ่ ”

แผนกอิสสระพาณิชยศาสตร์และวิชาการบัญชีเดิมนั้นเป็นแผนกอิสสระขึ้นอยู่กับคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ แต่เมื่อเราข้ามรั้วเข้ามาในจุฬา ก็ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นคณะโดยสมบูรณ์แล้ว และก็ได้มีตึกเรียนของตนเอง ซึ่งเป็นที่ภาคภูมิใจมาก ตึกเรียนของเราสมัยนั้นเป็นเรือนไม้ชั้นเดียวหลังคาจาก เพราะงบประมาณได้ระหว่างสงคราม สร้างได้ขนาดนั้นก็เรียกว่าดี ก็ดีพอ ๆ กับโรงเรียนประชาบาล ชนิดมาตรฐานทั่วไปในตอนนั้นก็คงได้ ใคร ๆ เขาก็มีตึกเรียน เราก็ต้องเรียกที่เรียนของเราว่าตึกบ้างจึงเรียกกันว่าตึกจาก ซึ่งอยู่ใกล้กับตึกคณะเภสัชกรรมศาสตร์ ตรงที่ซึ่งได้สร้างเป็นตึกคณะบัญชีหลังเดิมนั้นเอง ตึกจากของเรามีห้องเรียนสร้างต่อกันเป็นห้องยาว ๆ หลายห้อง มีห้องพักนิสิตชายอยู่มุมหนึ่ง ห้องพักนิสิตหญิงอยู่มุมหนึ่ง ห้องพักอาจารย์ดูเหมือนจะไม่มี เพราะไม่มีอาจารย์ใดมาพักห้องพักก็เลยเป็นห้องพักนิสิตไป ในจุฬานี้เราได้มีเพื่อนฝูงมาร่วมเรียนเพิ่มเติมอีกหลายพวก คือ พวกมาจากโรงเรียนเตรียมพายัพพวกหนึ่ง พวกมาจากโรงเรียนพาณิชย์การพระนครพวกหนึ่ง พวกที่โยกย้ายมาจากคณะอื่นส่วนใหญ่จากวิศวพวกหนึ่ง และที่มาจากต่างประเทศ เช่น ฟิลิปปินส์ ก็มีอีกด้วย ปริมาณนิสิตจึงคับคั่งขึ้นกว่าตอนอยู่โรงเรียนเตรียม ภาพตึกจากนี้ความจริง ผมได้ถ่ายรูปเอาไว้สมัยนั้นกล้องก็หายาก ฟิล์มก็แพงแต่ก็ยังอุตส่าห์หาทางขอยืมเขามาถ่ายเอาไว้ได้รักษาไว้อย่างดีดิบจนงานฉลองอายุคณะบัญชีครบรอบ 20 ปี มีคนมาขอยืมจะเอามาลงพิมพ์ในหนังสืออนุสรณ์ได้กำชับกำชากันหนักหนาว่าพิมพ์แล้วขอต้นฉบับคืน เพราะหาต้นฉบับอีกไม่ได้แล้ว จนบัดนี้ก็ยังไม่ได้คืน แล้วก็เริ่มมีคนมาขอยืมภาพถ่ายนั้นอีก เพื่อมาลงพิมพ์ในหนังสือฉลองคณะบัญชีครบ 30 ปี เลยต้องออกตัวเสียที่นี่เลยว่า รูปนั้นผมไม่มีแล้ว เผื่อตอนฉลองครบ 40 ปี ใครจะมาขอยืมอีกจะได้ไม่เสียเวลา

การเล่าเรียนที่ตึกจากสนุกมากเพราะเราครองตึกเป็นเอกเทศ พวกปีสอง สาม สี่ เขาอยู่เรียนกันที่ตึกอักษรศาสตร์ จะมีคนมาย่มย่ามบ้างก็ชั้น ๆ หน้า ที่เข้ากันได้ดี ส่วนใหญ่เราเล่น เราเรียกกับอิสสระเต็มที่ ที่ตึกจากเรามีโต๊ะปิงปอง กระดานหมากฮอส หมากรุกทั้งไทย-จีน เรารีบมาโรงเรียนกันแต่เช้า เล่นมากกว่าเรียน เพราะกว่าจะรอ ๆ ได้ฟังเล็กเช่อรสักทีรอกันนาน อาจารย์พิเศษมีมาก แต่ละท่านก็มีราชการมากอยู่ ทุกสัปดาห์มีเวลาที่ไม่ต้องเรียนตามตารางสอนหลายชั่วโมงเกือบเป็นนิตย์ จะว่ากันจริง ๆ แล้ว เราเล่นกันมากกว่าเรียน ถ้าจะเทียบอัตราเวลาเรียนกับเวลาเล่นก็ขนาด ๆ โรงเรียนอนุบาลที่เขาสอนกันก็เห็นจะพอเพียงกันได้ ห้องเรียนของเราปลูกเป็นสองห้องก็จริงแต่นักเรียนมากเขาจึงรื้อฝากั้นห้องตรงกลางออก อาจารย์ไปสอนพูดอยู่ปลายห้องสุดด้านโน้น นักเรียนด้านหน้า ๆ ในห้องแรกเป็นผู้หญิงทั้งสิ้น ผู้ชายจะไปนั่งหน้าขึ้นไม่มีธรรมเนียม พวกเราต้องนั่งอยู่ปลายมุมห้องอีกด้านหนึ่ง สมัยนั้นไมโครโฟนกระจายเสียงเป็นของหายากต้องใช้เสียงอาจารย์จริง ๆ ถ้าอาจารย์เสียงเบาหน่อยเราก็เท่ากับดูหนังเงียบ แต่ไม่เดือดร้อน

อะไร เพราะในบรรดานักจดเล็กเซ่อร์รุ่นเรามีคนจดเก่ง ๆ หลายคน อาจารย์พูดอะไรออกไปเป็นจดตะไม่ให้ตกหล่นสักคำพูด แม้แต่จะกระแอมสักทีถ้าไม่ระวังตัวไว้บางทีก็อาจจดเผลอลงไปในตำรากิได้ เราขอยืมเล็กเซ่อร์มาจดมาลอกไม่ลำบาก แอคตีวีตีหรือสมัยนี้ที่เรียกว่ากิจกรรมก็มีมากประเดี๋ยวเชียรกีฬาโน่นนี่ ขณะที่กำลังเรียนอยู่นั้นก็เกิดกิจกรรมพิเศษ คือกิจกรรมหนีหวอเพิ่มเติมเข้ามาอีก สงครามตอนนั้นเข้าขั้นแตกหัก พันธมิตรเริ่มมาทิ้งระเบิดพระนคร ตอนแรก ๆ ก็มาตอนกลางคืน พวกเราก็หลบหนีลงหลุมป้องกันภัยกัน รุ่งขึ้นก็มาเล่าสู่กันฟังว่าที่ใดเป็นอย่างใด มีหลายครั้งที่บ้านเพื่อนฝูงเราโดนเข้าบ้างก็มี แต่ก็โชคดีเป็นระเบิดเพลิง ไม่มีใครในพวกเรามีอันตรายถึงชีวิต ในเรื่องระเบิดที่พันธมิตรมาทิ้ง หนัก ๆ เข้า พันธมิตรมาทิ้งระเบิดตอนกลางวันด้วย เราเรียนอยู่ในชั้นเรียนมีหวอสัญญาณภัยทางอากาศดังขึ้นก็ต้องหนีออกมาจากตึก แต่ความจริงก็วิ่งมายืนดูว่าเรือบินไปทางใด ถ้าบินข้ามศรีษะไปซบหัวบังอะไรกันไว้ก็เป็นที่เข้าใจว่าปลอดภัย การทิ้งระเบิดตอนกลางวันหนักมือขึ้นทุกที เราโชคดีอีกแล้วทีนี้โรงเรียนให้หนึ่งปี พวกเรากระจัดกระจายกันออกไป หลายคนได้สมัครเข้าเป็นสารวัตรทหารไปเป็นเสรีไทย บางคนก็ไปหาประสบการณ์ทำการงาน กลับบ้านช่องไปอยู่ตามหัวบ้านหัวเมือง กรุงเทพฯ เขาก็อพยพกัน ต่างคนต่างก็อพยพกันกระจัดกระจาย การค้ายุคนั้นก็มีการหมุนเวียนเร็ว ราคาข้าวของขึ้นทุกวัน ซื้อวันนี้ขายพรุ่งนี้มีกำไร มะรืนนี้ซื้อมาอีกขายต่อไปอีกในวันรุ่นขึ้น พวกเราที่ไปหาประสบการณ์กันตรง ๆ นั้นไม่มี แต่ก็ได้หาความรู้จากประสบการณ์ของบ้านเมืองยุคนั้นไว้มากพอควร

ถึงวันดีคืนดีวิทยุประกาศว่าสงครามสงบ การสงครามของเมืองไทยเรากับพันธมิตรเป็นโมฆะ มหาวิทยาลัยเปิดเรียนแล้ว เราก็ดีใจรีบมาโรงเรียนกัน ตึกจากยังอยู่ในสภาพใช้ได้ ทรุดโทรมลงไปก็เล็กน้อย เราก็เข้าเรียนที่ตึกเดิมนั้นอีก คราวนี้พรรคพวกเพื่อนฝูงที่ไปเป็นเสรีไทยกลับมาเรียนติดดาวเป็นว่าที่ร้อยตรีกันหลายคน หลายคนตัดสินใจไม่เรียนต่อ ไปเป็นสารวัตรทหารไปเป็นเจ้าหน้าที่ศุลกากร ที่ไปมีครอบครัวออกไปเจ็บไข้ตายไปก็มีที่เลิกเรียนเสียเฉย ๆ เพราะหยุดเรียนมาเสียนานก็มี พวกเราขาดเพื่อนขาดฝูงไปเสียหลายคน เปิดเรียนใหม่เรียนได้พักหนึ่งเราสอบไล่กัน ชักจะเป็นของแปลกเพราะเราไม่ต้องสอบไล่ติดต่อกันหลายปีเต็มทีแล้ว แต่ก็โชคดี ส่วนใหญ่เราสอบได้ไปเรียนปีที่สองกัน และก็ตามธรรมเนียมมีแก้ตัวกันพอควร

ปีสอง สาม สี่ เราเรียนกันที่ตึกอักษรศาสตร์ ตึกจากพอเราจากมาเรียนที่ตึกอักษรรุ่นหลัง ๆ ก็ไม่ได้เป็นกิจลักษณะ เพราะทรุดโทรมลงไปมาก ผลสุดท้ายก็เป็นตึกสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ก็เป็นที่เราไปเล่นปิงปองกัน เล่นกีฬาในร่ม เขียนฉากละครและใช้งานสัพเพเหระไปจิปาถะ แต่เราก็ต้องภูมิใจ ว่าเราจะมีตึกจาก และเราถือเป็นตึกบัญชีเวลายกขบวนเชียรกีฬา เราก็ตั้งขบวนออกจากเรือนจากของเรา มีงานมีการอะไรเราก็เตรียมงานกันที่นั่น สงครามเลิกแล้วการเรียนปีสอง สาม สี่ ก็ดำเนิน ไปเรียบร้อยเป็นปกติ กิจกรรมต่าง ๆ ของพวกวิทยาลัยก็ค่อยงอกขึ้นตามลำดับ ฟุตบอลล์ประเพณีจุฬาธรรมศาสตร์ ซึ่งเลิกไประหว่างสงครามก็กลับฟื้นให้มีขึ้นอีก ชุมนุมกีฬาต่าง ๆ ก็เพิ่มขึ้น เช่น ฟันดาบ ชุมนุมนิสิตหญิงก็มีขึ้นตอนหลัง ๆ นี้เอง การเรียนก็คงมีเรียนมีเล่นและก็มีงานปนกันไป เพราะเมื่อเราอยู่ชั้นใหญ่ ๆ ขึ้นไปก็มีงานของคณะบ้าง ของมหาวิทยาลัยบ้าง ที่ต้องช่วยกันทำ ผ่านไปแต่ละปีพวกรุ่นเราตกค้างอยู่ที่เดิมบ้าง ได้พวกรุ่นเก่า ๆ ค้างอยู่มาเพิ่มรุ่นเข้าบ้างก็เป็นของธรรมดา เรียนมาอยู่ได้ปีที่สี่ คณะบัญชีมีอายุครบ 10 ขวบ พวกเราเลยโชคดีที่ได้เป็นผู้จัดฉลองอายุครบ 10 ขวบ ในตอนนั้น

รุ่นเรามีคนเก่งในด้านต่าง ๆ อยู่มากเหมือนกัน มีดาราทุกแขนงแต่ผมคิดว่าจะไม่ขอสาธยายรายนามของใครออกมาเพราะขืนบรรยาย ก็คงจะเขียนให้ครบถ้วนทุกรายไม่ได้ และสาราณียกรกว่าจะพิมพ์เสร็จก็คงต้องรอไปจนงานฉลองคณะครบ 40 ปีกระมัง เพราะต้องเป็นเรื่องยาว ถ้ารีบเร่งการเขียนก็คงขาดหล่นไปบ้าง ซึ่งทุกคนก็เป็นคนสำคัญกันทั้งนั้นที่ทำให้การศึกษาการเรียนของเรารุ่นนั้น มีรสชาติเข้มข้นทีเดียว พวกที่เรียนผ่านมาตามลำดับก็จบเป็นบัณฑิตกันในปี พ.ศ. 2492 จำนวนกี่คนจำไม่ได้แต่ก็มีปริมาณพอควร

> “การสงครามของเมืองไทยเรากับพันธมิตรเป็นโมฆะ มหาวิทยาลัยเปิดเรียนแล้ว เราก็ดีใจรีบมาโรงเรียนกัน ตึกจากยังอยู่ในสภาพใช้ได้ ทรุดโทรมลงไปก็เล็กน้อย เราก็เข้าเรียนที่ตึกเดิมนั้นอีก”

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

รุ่นพวกที่จบมาแล้ว 40 ปี

กำธร สถิรกุล รุ่น 2487

ได้รับหนังสือเวียนแจ้งว่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของเรา จะมีการฉลองครบรอบ 50 ปี ขอให้เขียนเรื่องราวอะไรมาลงพิมพ์ในหนังสือที่ระลึก มานึกดูระยะเวลา 50 ปี เท่ากับครึ่งศตวรรษ เป็นเวลาที่ผ่านมาช้านานแต่ก็รู้สึกว่าเรื่องราวต่าง ๆ ในตอนที่เล่าเรียนกันอยู่ในมหาวิทยาลัยดูเหมือนเพิ่งผ่านพ้นไปเมื่อวันวาน เข้าใจว่าทุกคนทุกรุ่นคงจะรู้สึกว่าคล้าย ๆ กัน เพราะชีวิตของแต่ละคนที่ผ่านมา ช่วงชีวิตที่ศึกษาเล่าเรียนกันอยู่ในมหาวิทยาลัยมีเรื่องที่ประทับใจอยู่เป็นอันมากที่ฝังอยู่ในความทรงจำ ไม่อาจลืมเลือนไปได้

การฉลองใหญ่ของคณะดูจะเป็นธรรมเนียมว่า เราจะมีการฉลองกันทุกสิบปี เมื่อคณะพาณิชย์-บัญชี จุฬาฯ มีอายุครบ 10 ปีแรก พวกผมกำลังเรียนกันอยู่ปีที่ 4 และเป็นพวกที่เป็นกำลังจัดงานฉลอง เราจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกเหมือนกัน ในครั้งนั้น **ม.จ.บุญทัตสวัสดิ์ สวัสดิวัตน์** เป็นบรรณาธิการจำได้ว่าได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รวบรวม และเขียนประวัติของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีในรอบ 10 ปีแรกลงพิมพ์ โดยผมร่วมมือกับ **เสถียร สิงห์เจริญ** ในหนังสือที่ระลึกครบรอบ 10 ปี เมื่อคณะมีการฉลองอายุครบรอบ 20 ปี ตอนนั้นเป็นอาจารย์พิเศษสอนอยู่ในคณะ ก็ได้เขียนบทความให้แต่เขียนอะไรไปจำไม่ได้เสียแล้ว หนังสือที่ระลึกทั้ง 10 ปีและ 20 ปี เวลานี้ก็สูญหายไปแล้วหาดูไม่ได้ เข้าใจว่าคงเขียนเรื่องเกี่ยวกับการเรียนของรุ่นผม เพราะได้มอบภาพตึกจาก ซึ่งเป็นตึกเรียนตึกแรกของคณะพาณิชย์-บัญชี ของเราให้ไปลงพิมพ์ด้วย ตึกจากนี้มีพวกรุ่นผมได้เรียนกันเพียงรุ่นเดียวเท่านั้น และภาพต่าง ๆ ก็สูญหายไปไม่ได้รับคืน ตอนนั้นเป็นช่วงสงคราม การถ่ายรูปเป็นเรื่องใหญ่ไม่มีใครค่อยได้ถ่ายกันไว้ จนบัดนี้ก็ยังหาภาพตึกจากดูกันไม่ได้แล้ว เมื่อคณะมีอายุครบ 30 ปี ก็ได้เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับการเรียนของพวกรุ่นผม ซึ่งเป็นรุ่นที่ได้เลื่อนยกชั้นกันฟรี ๆ ถึงสองครั้งสองหนในชั้นประโยคมัธยมต้น และชั้นมัธยมปลาย และได้หยุดเรียนกันปีหนึ่งเต็ม ๆ เพราะเหตุสงคราม เหตุน้ำท่วม นักเรียนรุ่นผมต้องนับว่าเราเรียนกันในคณะพาณิชย์-บัญชี กันมาตั้งแต่ชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีหนึ่งเพราะต้องสอบคัดเลือกแยกเรียนกันมาตั้งแต่ต้น จึงเป็นพวกที่ได้อยู่เรียนร่วมรุ่นกันอยู่นาน กว่าจะจากกันออกมาจากมหาวิทยาลัย เมื่อคณะมีอายุครบ 40 ปี จำไม่ได้ว่าทำไมไม่ได้เขียนอะไรลงพิมพ์ในหนังสือที่ระลึก แต่คงได้ไปร่วมงานเพราะค้นดูแล้วมีหนังสือที่ระลึกเหลืออยู่แต่หนังสือเล่มนี้รูปร่างพิสดาร เป็นหนังสือแบบที่เรียกว่า Oblong book เก็บเข้าตู้หนังสือลำบากเต็มทีเพราะเข้ากับหนังสืออื่นไม่ได้ ตอนนี้ได้รับหนังสือเวียนให้เขียนเรื่องลงในหนังสือที่ระลึกคณะครบรอบ 50 ปีอีกแล้ว ก็เห็นจะต้องเขียนอะไรให้ เพราะจะรอไปเขียนอีกเมื่อคณะฉลองครบ 60 ปี หรือ 70 ปี ตอนนั้นไม่รู้ว่าจะมีแรงเขียนหรือได้อยู่เขียนหรือไม่

> “นักเรียนรุ่นผมต้องนับว่าเราเรียนกันในคณะพาณิชย์-บัญชี กันมาตั้งแต่ชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีหนึ่งเพราะต้องสอบคัดเลือก แยกเรียนกันมาตั้งแต่ต้น จึงเป็นพวกที่ได้อยู่เรียนร่วมรุ่นกันอยู่นาน”

นึกถึงเมื่อเราจัดงานฉลองคณะที่มีอายุครบสิบปี อันเป็นการจัดงานใหญ่ฉลองกันเป็นครั้งแรกนั้น สมาคมนิสิตเก่ายังไม่มีการจัดงานจึงเป็นเรื่องของพวกเราที่เป็นนิสิตปีที่ 4 อยู่ในตอนนั้นโดยตรง ปีนั้น **(บุญ) เลิศ วงศ์วานิช และ ลัดดา (ตันติเฉลิม) สุขพานิช เป็น ผู้แทนคณะ วันชัย ประโมจนีย์ และ อุบลรัตน์ (พริ้งวนิช) ทวีสิน** เป็นหัวหน้านิสิตปีที่ 4 **ผมเองเป็นเลขานุการคณะ มี ฉวีวรรณ (ธำรงนาวาสวัสดิ์) อรรถกระวีสุนทร เป็นผู้ช่วย สังวรณ์ (สุวรรณทัต) ปัญญาดิลก เป็นเหรัญญิก และ วราภรณ์ (คชเสนี) คชนันทน์** เป็นผู้สอบบัญชี และท่านผู้อื่นอีกมากจำไม่ได้แม่นยำบรรยายไปเกรงจะผิดต้องขออภัย ผู้ที่ไม่ได้รับการเอ่ยชื่อด้วย ท่านเหล่านี้ได้ร่วมกันเป็นกรรมการจัดงาน ความจริงแล้วบรรดารุ่นพี่ ๆ ที่ท่านจบกันไปก่อนแล้วเป็นกำลังสำคัญมาก ผู้ที่จบรุ่นแรกส่วนหนึ่งท่านก็มาเป็นอาจารย์สอนอยู่ในคณะ ท่านก็ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ให้การช่วยเหลือในการจัดงานทุกวิถีทาง ท่านที่จบออกไปทำงานอยู่ในที่ต่าง ๆ ก็เป็นผู้ที่รู้จักเห็นหน้ากันอยู่ในตอนเล่าเรียนกันในจุฬา พวกเราเพิ่งจบกันไปไม่กี่รุ่น ความผูกพันกับคณะกับมหาวิทยาลัย ยังแน่นแฟ้นไม่จืดจาง การที่พวกเราไปติดต่อ ขอความร่วมมือ ขอความช่วยเหลือในเรื่องใด ๆ จึงเป็นเรื่องสบายไปหมดสิ้น พวกรุ่นน้อง ๆ ก็ตื่นเต้นดีใจ การจัดงานฉลองสิบปีครั้งนั้นแม้กรรมการจัดงานเป็นพวกรุ่นเราดำเนินการ แต่ข้อเท็จจริงแล้ว ก็เป็นการร่วมมือพร้อมเพรียงกันของนักเรียนทุกรุ่น และมาร่วมงานโดยพร้อมเพรียงกัน

งานฉลองสิบปีเราจัดอะไรกันบ้าง ถามพวกร่วมรุ่นดูก็หลายคนจำกันได้ไม่ค่อยแน่นอน หลักฐานทั้งปวงก็หาไม่ได้ จึงยืนยันไม่ได้แน่นอนว่าเราจัดให้มีการทำบุญในตอนเช้าของวันครบสิบปีหรือไม่ การจัดงาน เราจัดที่สนามหน้าตึกอักษรศาสตร์ เราจัดทำเวทีแสดงตบแต่งสถานที่ และจัดโต๊ะอาหารสำหรับเลี้ยงในบริเวณสนาม เรื่องการจัดเลี้ยงต่าง ๆ ในรุ่นแรกส่วนใหญ่ก็ได้ **สังวรณ์ (สุวรรณทัต) ปัญญาดิลก** เป็นแม่งานแต่ตอนงานสิบปีนี้ดูเหมือนว่าเราเลี้ยงโต๊ะจีน การแสดงมีหลายอย่าง ทั้งพวกรุ่นเราและรุ่นหลัง รุ่นเราที่แสดงคงมี **ลัดดา สุขพานิช วิสเท คงสายศิลป์ สุรางค์ศรี (อิศรางกูร ณ อยุธยา) วงศ์วานิช** และคนอื่น ๆ แต่แสดงอะไรกันบ้างจำไม่ได้เสียแล้ว ความจริงผมเองวุ่นกับการจัดงานมาแต่ต้น เพราะเป็นเลขานุการคณะกรรมการที่จัดงาน แต่ตอนวันจัดงานจริง ๆ ต้องไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องพิมพ์หนังสือที่ระลึกของงาน ซึ่ง **ม.จ.บุญทัตสวัสดิ์ สวัสดิวัตน์** บรรณาธิการ หนังสือ “พาณิชย์-บัญชี” ในปีนั้นเป็นผู้รับผิดชอบจัดพิมพ์

พูดถึงหนังสือ **“พาณิชย์-บัญชี”** ก็เป็นเรื่องควรจะกล่าวเป็นหลักฐาน คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของเรา มีความสามารถเป็นพิเศษที่ได้จัดออกวารสารประจำคณะ ที่จัดพิมพ์ด้วยนิสิตเอง ทำกันได้เป็นหลักฐาน ทางคณะ ทางอาจารย์ไม่ได้มายุ่งเกี่ยวด้วยเลย พวกนิสิตต้องหาทุนรอนจัดพิมพ์เอง จัดหาเรื่องต่าง ๆ มาจัดพิมพ์เป็นหนังสือเล่มกะทัดรัดขนาด 16 หน้ายก พิมพ์เป็นเล่มได้มาตรฐานและจัดพิมพ์ติดต่อมาได้หลายปี จำได้ว่าได้พิมพ์ออกมาตั้งแต่พวกรุ่นผมยังเรียนอยู่ในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา แต่เราก็เป็นพวกพาณิชย์-บัญชีเหมือนกัน เพราะเรียนอยู่ในประเภทเตรียมพาณิชย์-บัญชี จำได้ว่า **ม.ร.ว.อุดมโภค เกษมศรี** เป็นบรรณาธิการในตอนนั้น ต่อมาก็มี **พอพันธ์ มณีรัตน์** และ **อารีย์ เครือพันธ์** เป็นบรรณาธิการติด ๆ กันมา เมื่อเราเรียนชั้นปีที่ 3 พวกรุ่นเราคือ **กำแหง ทรีสิน** เป็นบรรณาธิการ เมื่อมาเรียนปีที่ 4 **ม.จ.บุญทัตฯ** ก็ได้เป็นบรรณาธิการแทน การจัดพิมพ์หนังสือพาณิชย์-บัญชี ฉบับครบรอบสิบปี เป็นเล่มพิเศษ เราพิมพ์ด้วยขนาด 8 หน้ายก พิมพ์โตกว่าเล่มปกติเท่าตัว เล่มนี้เราจัดทำเป็นพิเศษได้ เอารูปนักเรียนทุกคนที่เคยเรียนและเรียนในคณะมารวบรวมพิมพ์หมดทุกคน เราได้ขออนุญาตไปเอารูปถ่ายในทะเบียนประวัติมาจัดพิมพ์ การไปแกะรูปจากทะเบียนประวัติ มาจัดเข้าหน้าถ่ายไปทำแม่พิมพ์แล้ว เอารูปติดกลับเข้าทะเบียนประวัติใหม่ ถ้าถูกต้องทุกคนจึงเป็นเรื่องใหญ่ เราต้องหาสปอนเซอร์เองให้เพียงพอคุ้มค่าพิมพ์ และนำหนังสือหนึ่งพันเล่มมามอบให้คณะกรรมการจัดงานจำหน่ายเป็นทุนในการจัดงาน เราต้องทำงานกันหามรุ่งหามค่ำ หนังสือยังพิมพ์ไม่เสร็จ ก่อนวันจัดงานเราก็ยังพิมพ์หนังสือกันอยู่เลย คืนก่อนวันงานหนึ่งคืนพวกเรายังไปทำงานกันที่โรงพิมพ์ เท่าที่จำได้ท่าน **บุญทัตฯ ผมเอง เสถียร สิงหเจริญ** และรุ่นน้อง ๆ เข้าใจว่าจะมี **ประยูรศักดิ์ ชลายนเดชะ** ไปทำงานกันที่โรงพิมพ์ตลอดคืน จนสว่างคาตา เราไปตรวจปรู๊ฟหน้าแท่น ช่วยพับ ช่วยจัดเร่งทำทุกอย่างเท่าที่ทำได้ หนังสือเสร็จในวันรุ่งขึ้น เรานำมาแจกจ่ายให้ทันเวลางานพอดี ในลักษณะหนังสือที่หมึกยังเปียก ๆ อยู่เลย ดังนั้นวันงานจริง ๆ เราก็ทำงานขยันขันแข็งเหมือนกัน แต่ก็ต้องปลีกตัวไปแอบนอนเสียหลายตอนจึงจำไม่ได้ว่างานวันนั้น โปรแกรมเต็ม ๆ เขามีอะไรบ้าง หนังสือพาณิชย์-บัญชี หลังรุ่นเราไปแล้วยังมีการทำอยู่ได้อีกกี่ปีไม่อาจทราบได้ เข้าใจว่าตอนนี้ดูเหมือนจะไม่มีแล้ว เป็นเรื่องที่น่าเสียดายเพราะสมัยรุ่นเรามีนักเรียนกันไม่มาก แต่ก็จัดทำสืบต่อกันมาได้หลายรุ่น

นักเรียนรุ่นผมไม่มีใครอยากเด่นอยากดังกัน เมื่อผมเขียนเรื่องพวกรุ่นเราเพื่อลงพิมพ์ในหนังสือที่ระลึกในตอนคณะฉลองครบรอบสามสิบปี จึงเขียนแต่เนื้อเรื่องโดยไม่มีตัวละคร ถึงวันนี้พวกรุ่นผมจบจากคณะกันมาแล้ว 40 ปีเต็ม ทุกคนเกษียณอายุจากหน้าที่การงานกันหมดแล้ว ได้เฝ้าดูความเจริญเติบโตของคณะมาด้วยความภาคภูมิใจ บัณฑิตจากคณะของเราไม่ว่าในแขนงวิชาใดยังเป็นที่นิยมยกย่องในวงงาน และมีนิสิตเก่าของเราเป็นจำนวนมากที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เป็นที่ยกย่องทั่วไป สำหรับรุ่นผมขอไม่กล่าวในด้านอื่น ๆ ต้องขอยกย่องให้เกียรติแก่สุภาพสตรี รุ่นเราได้เป็นคุณหญิงกัน 3 ท่าน คือ **ลมุลศรี (เลิศดำริห์การ) โกศิน อิศรา (สถาปิตตานนท์) บูรณะศิริ และ สังวรณ์ (สุวรรณทัต) ปัญญาดิลก**

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

พาณิชย์ – บัญชี เมื่อ 20 ปีก่อน

สุเมธ สัมปัตตะวนิช*

สมัยเมื่อ 20 ปีก่อน เป็นระยะสมัยสงคราม คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีมีตึกโก้หร่านอยู่หลังเดียว คือตึกจากใช้เป็นอาคารเรียนของนิสิตปีที่ 1 ซึ่งตั้งอยู่ ณ ตึกพาณิชย์บัญชีเดิมข้างตึกอักษรศาสตร์ ส่วนนิสิตปีที่ 2 – 3 – 4 เรียนที่ตึกอักษรศาสตร์ สมัยนั้น เมื่อเราเรียนกันไป หวอมาก็ต้องวิ่งหลบภัยกันอุตลุด ส่วนอาจารย์ประเสริฐ ชูรัตน์ เป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษ ซึ่งแผนกภาษาปัจจุบันส่งมาสอน พอได้ยินเสียงเครื่องบินไม่รู้ว่าเป็นของเราหรือของข้าศึก ท่านก็หยุดสอนขี่จักรยานกลับ พวกเราก็เลยสบาย และท่านก็เป็นอาจารย์คนเดียวที่ชอบตั้งกล้องถ่ายรูปมุมต่าง ๆ ในบริเวณจุฬา ฯ โดยมีนิสิตนึกว่าเป็นเจ็กถ่ายรูปกันบ่อย ๆ ต่อมาเมื่อมีการทิ้งระเบิดหนักขึ้น มหาวิทยาลัยก็ปิดไปประมาณเกือบปี เมื่อเปิดขึ้นมาใหม่ก็ปรากฏว่าหายหน้ากันไปเยอะ บ้างก็ไปเป็น สห. ไม่ยอมกลับมาเรียน บ้างก็แต่งงาน เช่น **คุณบุญทิวา ไวทยานุวัต** ซึ่งเป็นดาราละคร เรื่อง เรขาเทวี อันเลื่องชื่อ ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ซึ่งแสดงในงานชุมนุมลครประจำปี 2487 ซึ่งลครเรื่องนี้แต่งโดย**คุณพยุง อินทรครรชิต** นักร้องเพลงรับจ้าง เพลงละ 1 บาท สมัย **ม.ร.ว. ถนัดศรี สวัสดิวัฒน์** ก็เป็นนักร้องสมัครเล่นใต้ร่มก้ามปู เมื่อเวลาว่างเรียนดาราภีร์ต้าเสียงทุ้มแนทคิงโคลเมืองไทยก็คือ **คุณเสน่ห์ เจริญรัฐ**

พูดถึงการกีฬาสมัยนั้นคณะพาณิชย์บัญชีเราก็ไม่น้อยหน้าใคร เราเคยชนะทั้งรักบี้ ฟุตบอลล์ บาสเกตบอลล์ เนตบอลล์ เพราะเรามีดาราที่เด่น ๆ ในเชิงกีฬามากมาย เช่น **คุณสำรวย สิงหเดช คุณจุฬา สนิทวงศ์ คุณเลิศ วงษ์วานิช คุณชนิต ลีละพันธ์ คุณนิตย์ ศรียาภัย คุณอำนวย วีรวรรณ คุณณรงค์ ศักดาธร คุณยรรยง วัฒนศิริกุล คุณประยูร จินดาศิล์ป คุณอำนวย หลิมละมัย คุณไชโย ชัตตพงศ์ คุณสมพงศ์ วิจิตรกุล คุณวิชัย ปัญญาดิลก คุณทองอ่อน จันทรวิโรจน์ คุณสุเทพ สุรพลเรืองเดช คุณวิฑูร บุนนาค** เป็นต้น

สุเมธ สัมปัตตะวนิช นิสิตเก่าคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ รุ่น 2487 อดีตบรรณารักษ์ ส.จ.ม.

> “ตอนบ่ายส่วนมากพวกเราก็ไปเข้า Lab C หรือ Cinema เพื่อเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษกันเป็นแถวๆ”

ดาราเนตบอลล์ เราก็มี **คุณแอร่มศรี นาทศิริ คุณสุวรรณศรียุกตะสุต คุณสุรางค์ศรี อิศรางกูร ณ อยุธยา คุณประไพ นุตเสน คุณสนอง ช่วงสุวนิช คุณจงกล พงษ์พยุหะ** ฯลฯ

ส่วนดารากีฬาทั่วไปประเภทกีฬาในร่ม ก็มี **คุณหฤทัย ลิมปิพันธุ์ คุณประสิทธิ สิงหพันธุ์ คุณประโยชน์ ศิริคุปต์โภคากร** นักปิงปองมือเอก ส่วนคุณประโยชน์นี้เรื่องกีฬาในร่มเก่งทุกอย่าง ได้ข่าวว่า ขณะนี้กำลังเป็นดาราโบลิ่งมือเขียนของประเทศไทย พวกเราใครอย่าเผลอเข้าไปเล่นกับคุณประโยชน์ – เข้าเป็นอันขาด เดี๋ยวจะว่าผมไม่เตือน

ดาราสังคม ก็มี**คุณชัชวาล ชุติมา** ดาราไมโครโฟน เป็นที่เลื่องลือกันว่า ถ้าเห็นไมโครโฟนละเป็นไม่ได้วิ่งไปหาเลย ส่วน **คุณพอพันธุ์ มณีรัตน์** สาราณียกรผู้ยิ่งใหญ่ – เจ้าของสำนวน “อย่าให้ผมปลูกกุหลาบบนพื้นซีเมนต์” สมัยนั้น นิสิตคณะต่างๆ ใครไม่รู้จัก**คุณพอพันธุ์ มณีรัตน์** ละก็คงไม่รู้จักเสาธงจุฬา ฯ แน่ๆ ฝ่ายหญิงก็คือ กรุ๊ฟเรขาเทวี **คุณบุณฑิวา ไวทยานุวัต คุณลมุลศรี เลิศดำริการ คุณวรรณราย นิโลดม คุณอิศรา สถาปิตานนท์ ส่วนเลขานุการ คือ ม.ล. สมศักดิ์ กำภู คุณเถาวัลย์ นันทาภิวัธน์** ซึ่ง จุ่มจิ่มตลอดการ เข้าก็มีรถยนต์มาส่ง เย็นก็มีรถยนต์มารับกลับรู้สึกว่าคุณพ่อจะหวงจริงๆ

นักเขียนเลื่องชื่อ ก็มี**คุณวิลาศ มณีวัต คุณสุรีพันธุ์ ชาลีจันทร์** (นิตยา นาฏยะสุนทร) **คุณรัตนะ ยาวะประภาษ คุณชยศรี สุนทรพิพิธ คุณอารีย์ เครือพันธุ์ และ ม.ร.ว. อุดมโภคเกษมศรี**

และในปี พ.ศ. 2491 นิสิตคณะพาณิชยศาสตร์ – และการบัญชีได้ชนะประกวดเรียงความชิงรางวัลประจำปี ของสมเด็จพระวิมาดาเธอกรมพระสุทธาสินีนาฏ ภายใต้หัวเรื่องว่า “พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงทนุบำรุงการเศรษฐกิจของประเทศอย่างไร?” ตั้งแต่รางวัลที่ 1 ถึงรางวัลที่ 3 เหมาหมด ไม่เสียชื่อที่หัวข้อเรื่องนี้ นิสิตคณะเราต้องชนะแน่ๆ สำนวนที่ได้รางวัลที่ 1 เป็นของคุณกำธร สถิรกุล

ส่วนคณาจารย์พิเศษสมัยนั้น ก็มีอาจารย์พระยาศรีวิศาลวาจา ท่านสอนกฎหมายสัญญาซึ่งเมื่อท่านสอนไป ท่านก็หัวเราะไป พวกเราก็ต้องคอยหัวเราะตามท่านไปด้วย **อาจารย์พจน์ สารสิน** ซึ่งท่านแต่งชุดข้าราชการกั๊นสีขาวเรียบเป็นประจำ ท่านสอนวิชากฎหมายหุ้นส่วน **อาจารย์หลวงสารนัยประสาสน์** ท่านสอนกฎหมายล้มละลาย ซึ่งเป็นที่น่ายินดีว่าพวกเราที่จบออกมาทำงานยังไม่มีใครล้มละลายเลยสักคน **อาจารย์ ม.จ. นิพัทธพันธุดิศ ดิศกุล** ท่านสอนสรรพกร **อาจารย์พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร** ท่านสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งสมัยนั้น – ท่านเสด็จกลับจากอังกฤษใหม่ๆ มือถือร่มเป็นประจำ ซึ่งทำเอาพวกเราๆ ครั้งแรกคิดว่าเป็นโปรเฟสเซอร์ – มาจากอินเดีย อาจารย์ ม.ร.ว. สุมนชาติ สวัสดิกุล ท่านสอนภาษาไทย และไม่เคยมีใครสอบตก – เพราะท่านใจดีจริงๆ ส่วนวิชาเศรษฐศาสตร์ ซึ่งพวกเราไม่เคยมีใครขาดเรียน เพราะท่านสอนสนุกสนานดีมาก คือ อาจารย์ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมชซึ่งมีฝอยเยอะ เช่นเรื่องเยลลี่ ท่านเคยเล่าว่า เก็บกระดูกวัว กระดูกควายจากอินเดีย รวมทั้งกระดูกคนซึ่งเผาแล้วทิ้งๆ ไว้ตามแม่น้ำคงคา ส่งไปทำเยลลี่ที่ประเทศอังกฤษแล้วส่งไปขายประเทศต่างๆ รวมทั้งเมืองไทยด้วย ปรากฏว่าเมื่อฟังท่านเล่าแล้ว พวกเราเลิกกินเยลลี่กันไปหมด อาจารย์สุนทร หงส์ลดารมย์ สอนภาษาอังกฤษ แต่ท่านมักจะหยุดเล่าเรื่องการเมืองระหว่างประเทศสลับให้ฟังเป็นระยะๆ นับว่าท่านเป็นนักการทูตมาตั้งแต่ท่านสอนพวกเรามาแล้ว สมัยนั้น เราเรียนเช้า 8 โมงถึงเที่ยงก็เลิก เว้นบางวันมีวิชาการธนาคาร ซึ่งศาสตราจารย์ อาภรณ์ กฤษณามระ ท่านมาสอนตอนบ่าย ฉะนั้นตอนบ่ายส่วนมากพวกเราก็ไปเข้า Lab C หรือ Cinema เพื่อเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษกันเป็นแถวๆ พอบ่าย 4 โมงเย็น ก็กลับมาคณะ เพื่อเชียร์กีฬาต่างๆ นับว่าเป็นชีวิตที่สนุกสนานและรักใคร่กลมเกลียวกันดียิ่ง เพราะในสมัยนั้นนิสิตในคณะมีประมาณ 250 คนเท่านั้น แต่เราก็สามารถในทุกๆ ทาง เช่น กีฬา เราก็สามารถชนะคณะใหญ่ๆ เช่นคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ได้เสมอ การเชียร์กีฬา ซึ่งนิสิตหญิงใส่ชุดสีฟ้า มีผ้าผูกคอสีฟ้า ก็ได้เริ่มมาในสมัยนี้ สำหรับการแข่งขันชิงชนะเลิศ เสียงนิสิตชาย “บัญชีรุกเข้า” และเสียงนิสิตหญิงหวานๆ “พวกเราคอยเชียร์” แล้วเสียง Shi Shi Shi HA HA Shi Boomba..... ก็ตามมาทำให้เราชนะการแข่งขันกีฬาที่สำคัญๆ เช่น รักบี้ ฟุตบอลล์ มานักต่อนัก ทั้งๆ ที่คณะเรามีนิสิตชายรวมกันแล้วไม่ถึง 50 คน ส่วนเนตบอลล์เราเคยชนะถึง 5 ครั้ง ในรอบ 10 ปี เพราะนักเนตบอลล์ คณะอักษรศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์มือไม่ใช่ย่อยเลยละครับ เล่าไปเล่ามาก็คุยเฟื่องเรื่องการกีฬาเข้าอีกจนได้เพราะสมัยนั้น พวกเราเก่งจริงๆ สมัยนี้ก็คงยังเก่ง ผมเชื่อฝีมือพวกเรา

สมัยนั้นศาสตราจารย์พระยาไชยยศสมบัติ ท่านเป็นคณบดีและคณาจารย์ประจำ สมัยนั้น ซึ่งพวกเรายังรำลึกถึงพระคุณของท่านอยู่เสมอ ก็มีนับจำนวนได้ คือ อาจารย์บุญสิริ ชวลิตธำรง อาจารย์โชติกา มงคลลักษณ์ อาจารย์ชลิตา รุนสำราญ อาจารย์สมจิตต์ โอสถานนท์ อาจารย์ฉลวย มะกรสาร อาจารย์อุไรวรรณ คุปตวนิช และอาจารย์พานี แก้วสนธิ

คณาจารย์ประจำดังกล่าวนับเป็นคณาจารย์ประจำสมัยเริ่มแรก ซึ่งประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่พวกเราในสมัยนั้น และขณะนี้บางท่านก็ยังเป็นอาจารย์ประจำอยู่อีกหลายท่านด้วยกัน

ผมขอจบเรื่องพาณิชย์บัญชี เมื่อ 20 ปีก่อนด้วยเนื้อเพลงเชียร์ของคณะพาณิชย์บัญชีสมัยโน้นตอนหนึ่งซึ่งพวกเราเก่าๆ คงจำกันได้ดีทุกคนว่า

“ธงฟ้าปลิวพลิ้วโบกเบิกศุภฤกษ์ชัยสมัย

ไทยมีชาวพาณิชย์บัญชี จรรโลงไทย”

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

ความหวังของบัณฑิตรุ่น “Cock-Tail” จากน้องใหม่รุ่น 2489

เฉลียว สุวรรณกิตติ

ทุกครั้งที่คนรุ่นเราได้ยินเพลงสุนทราภรณ์เก่า ๆ ที่พาดพิงถึงเรื่องจุฬาฯก็อดที่จะหวลกลับไปนึกถึงอดีตที่มีความหมายอย่างยิ่งสำหรับชีวิตในปัจจุบันและอนาคตของพวกเราไม่ได้ อดีตที่ว่านั้นก็คือบั้นปลายแห่งชีวิตการศึกษาขั้นอุดมของพวกเราในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ชีวิตในระยะนั้นแม้จะไม่ยาวนานนัก แต่ก็มีส่วนที่ได้หล่อหลอมพวกเราให้เป็นตัวเป็นตนได้ประสบความสำเร็จในปัจจุบันมากบ้างน้อยบ้างตามอัตภาพ นี่คือสิ่งที่พวกเราทุกคนสำนึกบุญคุณของสถาบันและครูบาอาจารย์ และยิ่งกาลเวลาผ่านไป ความสำนึกเช่นนี้ก็ยิ่งชัดเจนและดื่มด่ำยิ่งขึ้น

ปี 2493 เป็นปีที่เราตื่นเต้นกันที่สุดในชีวิตวัยหนุ่มสาว เราทุกคนยังจำวันที่ได้รับพระราชทานปริญญาบัตรกันได้อย่างดี วันนั้นแม้จะร้อนอย่างวันต้นฤดูฝนทั่ว ๆไปแต่ก็โปร่งและสว่าง ท้องฟ้ามีสีเขียวครามแก่ มองไปได้สุดลูกหูลูกตา ไม่มีเมฆหมอกมาบัง เสมือนบอกเราว่าบัดนี้เรามีพาหนะที่จะไปพจญในโลกกว้างได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งโอกาสต่าง ๆก็ท้าทายเราอยู่รอบตัวแล้ว ก่อนจะขึ้นรับพระราชทานปริญญาบัตร เราฉุกละหุกกันนิดหน่อย ทั้งนี้เพราะข้าวของยังอัตคัด พวกเราบางคนไม่มีเสื้อครุยใส่ ต้องคอยจ้องหยิบยืมจากผู้ที่ขึ้นไปรับพระราชทานปริญญาบัตรก่อน และตื่นเต้นเพราะจะต้องไปปรากฏตนต่อหน้าพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ต่อหน้าฝูงชนจำนวนมากซึ่งพวกเราบางคนไม่เคยแต่วันนั้นก็จบลงด้วยความรู้สึกที่หย่อนคลายความกังวลและเคร่งเครียดที่ทับถมกันมาเป็นปี ๆอันยาวนานปราศนาการไปสิ้น เรามีความรู้สึกเสมือนลูกเรือที่ได้ท่องทะเลผจญคลื่นลมมานานเหนื่อยล้าทั้งกายและใจ แล้วได้มาถึงอ่าวที่สงบของฝั่งทะเลที่สมบูรณ์

นิสิตรุ่นพวกเรานั้นกว่าจะจบออกมาได้ก็ผจญกับความตื่นเต้น อันเกิดจากเหตุการณ์ภายนอก กล่าวได้ว่ายิ่งกว่ารุ่นใด ๆ เมื่อกำลังเรียนอยู่ปีที่4นั้น เคยได้สำรวจกันเองดูก็พบว่า พวกเรามีภูมิหลังที่ออกจะแตกต่างกันอยู่มาก ทั้งรุ่น และแผนกวิชาที่เริ่มเข้าเรียน สงครามมหาเอเชียบูรพาได้มีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้น แต่ถึงแม้เราจะมีภูมิหลังและแหล่งกำเนิดแตกต่างกันมาก แต่ก็รักใคร่กลมเกลียว เคารพอาวุโสกันภายในเป็นอันดียิ่ง เรารวมกันได้เป็นเนื้อเดียว เช่นกับ Cock-Tail ชั้นดีทั่ว ๆไป เรื่องนี้เป็นสิ่งที่รุ่นเราภูมิใจอีกอย่างหนึ่งมาจนถึงทุกวันนี้

เนื่องจากภาวะสงครามดังกล่าว ประกอบทั้งความยุ่งยากทางการเมืองภายหลังสงคราม พวกเราจึงได้ผ่านชีวิตที่ออกจะทุลักทุเลเต็มที มีเรียนไม่มีสอบ มีหยุดเรียนและอื่น ๆ จิปาถะ จับบทตั้งแต่เข้าเป็นนักเรียนเตรียมจุฬาฯกัน บางคนได้ยกขึ้นปีหนึ่งแล้วก็อพยพโยกย้ายไปเรียนกันตามต่างจังหวัดทั่วสารทิศ บางคนไปอยู่ถึงเพ็ชรบูรณ์ดินแดนแห่งคุทะราดและไข้จับสั่น บางคนในรุ่นบัณฑิตพวกเราก็ผ่านเข้าจุฬาฯ คอยหลบลูกบอมบ์กันอยู่ในกรุงเทพฯนั่นเอง ในระยะนั้นพันธมิตรบอมบ์หนักขึ้น โรงเรียนและมหาวิทยาลัยต้องปิด พวกเราบางคนก็ออกไปอาสาศึก เข้าร่วมขบวนการเสรีไทย ภายใต้นามที่เป็นทางการว่า “สารวัตรทหาร” ผู้หญิงพวกเราบางคนชักกลัวสงครามก็เลยมีเหย้ามีเรือนไปเสียก็หลายคน สงครามเลิกเราได้กลับมารวมกันอีกครั้งหนึ่ง ร่อยหรอกันไปมาก พอกำหนดจะเปิดเรียนมหาวิทยาลัยก็สั่งปิดต่อ เนื่องจากรัชกาลที่8สวรรคต จากนั้นเหตุการณ์ก็ค่อยเข้าขั้นปกติสุข แต่ดวงเทวดาจรก็ยังเสวยอายุพวกเราอยู่ ต้องย้ายตึกเรียนกันใหม่อีกครั้งหนึ่ง เดิมพวกเราอาศัยตึกเรียนของคณะอักษรศาสตร์อยู่ ตึกนี้แม้เก่าทึมแต่ก็เงียบและเย็นสบาย ระหว่างกำลังเรียนปี3-4อยู่ เราได้ตึกใหม่เป็นของคณะเราเอง แม้จะมีขนาดเล็กกว่าตึกของใคร ๆเขาหมด เราก็ดีใจกันมากเพราะได้วัตถุที่แสดงถึงความเป็นปึกแผ่นของคณะฯ

ที่ตึกใหม่นี้เราได้ห้องเรียนชั้นบน ซึ่งมีหน้าต่างเปิดโล่งทางด้านหลัง มองเห็นทิวทัศน์สวยงาม โดยเฉพาะในยามที่ผักตบชะวาออกดอกสีม่วงเป็นทิวสลอน ทิวทัศน์นี้เป็นที่สำหรับพวกเราใช้หนีโรงเรียนทางใจเป็นบางครั้งบางคราว โดยใช้เป็นที่มองออกไปฝันกลางวัน ทั้ง ๆที่ตัวอยู่ในชั้นต่อหน้าครูบาอาจารย์ที่กำลังตั้งอกตั้งใจสอนเราอยู่ ขอกราบอภัยต่อท่านอาจารย์แทนพวกเรากลุ่มนักฝันกลางฝันย้อนหลังไว้ ณ ที่นี้ด้วย

รุ่นเราได้มีโอกาสร่วมจัดงานใหญ่ของคณะฯ คืองานฉลองครบรอบ 10 ปี ตอนนั้นสมาคมนิสิตเก่าของคณะฯ ยังไม่มี พวกเรานิสิตปัจจุบันจึงเป็นลูกมือที่สำคัญให้คณะอาจารย์ประจำในครั้งนั้นให้จัดงานได้ลุล่วงไปด้วยดี พูดถึงกิจกรรมนอกหลักสูตรเหล่านี้แล้วพวกเราออกจะโชคดี เพราะนิสิตทั้งคณะมีน้อย จึงได้มีโอกาสได้มีส่วนร่วมกันทุกตัวคนไม่ว่าจะเป็นการกีฬา หรืองานรื่นเริงในเชิงสังคมอย่างอื่น ๆ ซึ่งคณะฯของเราในยุคนั้นขึ้นชื่ออยู่ สิ่งเหล่านี้ซึ่งได้กระทำไปโดยมีของเขตและจุดมุ่งหมายได้ช่วยเสริมบุคลิกภาพของพวกเราให้เป็นคนคล่องรอบตัว เป็นได้ทั้งผู้นำและผู้ตามได้ตามกาละและเทศะ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมเราขณะนี้ โดยเฉพาะผู้ที่ต้องหากินอยู่ท่ามกลางป่าคอนกรีตที่การแข่งขันเป็นสัจจธรรมของชีวิต

หวนระลึกกลับไปถึงครูบาอาจารย์ของเราทุกท่านขณะนั้น เราก็มีแต่ความภูมิใจทั้งคุณวุฒิและประสบการณ์ รวมทั้งศิลปะในการถ่ายทอดความรู้ของท่าน แต่สิ่งที่ประทับใจพวกเราซึ่งโตเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมามาก ๆขณะนี้หาใช่เพียงแต่เท่าที่ได้กล่าวไว้แล้วไม่ แต่เป็นพลังลึกลับที่พวกเราได้รับการถ่ายทอดมาอย่างไม่รู้ตัวเป็น “Inspiration” ที่คนหนุ่มคนสาวต้องการอย่างสูงสุด พวกเราได้รับ “Inspiration” หรือพลังลึกลับนั้นจากแบบอย่างในการดำรงชีวิตที่ดี จากปรัชญาชีวิตเฉพาะตัว และจากความสำเร็จของบรรดาคณาจารย์ที่พวกเราแอบศึกษา แอบเอาอย่างโดยต่างคนต่างไม่รู้ตัว เรามีอาจารย์หลายท่านซึ่งเป็นรัฐมนตรีและแม้นายกรัฐมนตรี เช่น ท่านอดีตคณบดีศาสตราจารย์ผู้มีอุปการคุณพระยาไชยยศสมบัติ ซึ่งได้เป็นเสนาบดีแต่ในวัยหนุ่ม เรามีอาจารย์ที่ประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิตตุลาการ มีอาจารย์เป็นนักการเมืองที่ได้รับการเคารพนับถืออย่างกว้างขวาง เรามีอาจารย์ที่เป็นนักเขียนชื่อเฟื่องและศิลปิน เรามีอาจารย์ที่ประสพความสำเร็จในเชิงธุรกิจและการสร้างฐานะส่วนตัวอันสุจริต จะไม่เป็นการกล่าวที่เกินความจริงไปเลยว่าสถาบันของเราได้ประสพความสำเร็จในการรวมเอายอดของคนซึ่งไม่ใช่สักแต่มีวุฒิบัตร แต่มีคุณสมบัติพร้อมมูลที่จะเป็นครูเข้ามาไว้ในที่เดียวกันได้อย่างน่าอัศจรรย์

ได้มีปราชญ์ผู้หนึ่งกล่าวไว้ว่า “Training” นั้น คือการสอนให้คนทำงานได้หรือทำงานเป็น แต่ “Education” นั้นคือการสอนให้คนใช้หัวคิด ใช้สติและปัญญา ซึ่งมีความหมายสำคัญยิ่งในการพัฒนาสังคมของมวลมนุษย์ชาติยิ่งกว่าสิ่งอื่นใด การสอนในมหาวิทยาลัยนั้นเป็นการให้ “Education” พวกเราในรุ่นนี้ทั้งสี่สิบกว่าคนก็คงเห็นพ้องต้องกันว่า เราได้รับแบบอย่างที่ดีของ Education ไปจากคณะของเราอย่างเต็มเปี่ยมโดยไม่มีข้อสงสัย.....

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

สัพเพเหระคดี จากน้องใหม่รุ่น 2490

ประยูรศักดิ์ ชลายนเดชะ*

วาระของงานฉลองครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มาถึงแล้ว ในด้านสถาบันของเรา ก็คงเป็นที่ประจักษ์ชัดว่า คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของเรา ก็ได้เป็นหลักฐานสมอายุ ทั้งทางด้านวัตถุ คือ อาคารเรียน อุปกรณ์การสอน และการปฏิบัติงานของนิสิตก็ได้มีอย่างพร้อมมูล และที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือด้านวิชาการ เรากิได้มีครูบาอาจารย์มากท่าน ที่มีคุณวุฒิสูง และเป็นที่เชื่อถือ มากยิ่งขึ้นกว่าสมัยก่อน และถ้าเราทั้งหลายที่ได้สำเร็จมาในระยะ 20 ปีแรกของคณะมิได้คิดเข้าข้างตนเองมากเกินไปแล้ว ก็ต้องยอมรับโดยหน้าชื่นว่า นิสิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะ มารุ่นหลัง ๆ นี้ มีประสิทธิภาพเหนือกว่านิสิตรุ่นก่อน ๆ เมื่อสำเร็จมาใหม่ ๆ เป็นอันมากทีเดียว แต่สิ่งเหล่านี้มิได้ทำให้บรรดานิสิตรุ่นพี่ที่สำเร็จมาก่อนนั้นเกิดความริษยารุ่นน้องแต่ประการใดไม่ ตรงกันข้ามกลับมีความรู้สึกภาคภูมิใจเป็นอันมากที่มีการวัฒนาการไปในทางดียิ่งขึ้นเช่นนี้

อย่างไรก็ตามบรรดาผู้สำเร็จปริญญารุ่นหลัง ๆ นี้ ก็คงจะต้องมีโอกาสไปทำงานกับรุ่นพี่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ บางทีอาจจะไปเจอเอารุ่นพี่ซึ่งอายุคราวพ่อคราวแม่ แต่ขอให้บรรดาน้อง ๆ ทั้งหลายก็จงได้ให้ความคารวะแก่พี่ ๆ ตามควรแก่อัธยาศัย อย่าได้ไปคิดดูแคลนว่ารุ่นพี่ ๆ นั้นได้สำเร็จมาในรุ่นโบราณ ไม่เคยรู้จักคอมพิวเตอร์ เคยแต่ใช้ลูกคิดตีตกร็อกแกร็ก ๆ และบางทีก็คงจะได้เจอรุ่นพี่หลาย ๆ คนที่ไม่ยอมทิ้งลูกคิดมาใช้เครื่องคำนวณ แต่ขอให้บรรดารุ่นน้อง ๆ จงได้คิดเถิดว่าใต้รางลูกคิดของรุ่นพี่ ๆ นั้น ได้บรรจุไว้ด้วยประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ซึ่งไม่มีโอกาสจะเรียนได้จบในระยะเพียง 4 ปีของมหาวิทยาลัย จงหมั่นศึกษานอกมหาวิทยาลัยจากรุ่นพี่ ๆ ไว้เถิด แล้วท่านจะได้ถ่ายทอดเอาความรอบรู้มาใช้รวมกับความรู้ของท่านให้เกิดประโยชน์ต่อการอาชีพของตนได้มากที่สุด

เราฉลองครบรอบ 30 ปีกันแล้ว ข้าพเจ้ายังจำได้ติดตาว่าข้าพเจ้าร่วมงานฉลองครบรอบ 10 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีเมื่อข้าพเจ้าเป็นนิสิตอยู่ ดูจะเป็นปี พ.ศ. 2492 ขณะนั้นข้าพเจ้าเป็นนิสิตปีที่ 2 ของชั้นปีที่ 2 เคยมีโอกาสทำหนังสือครบรอบ 10 ปี ร่วมกับคุณกำธร สถิรกุล ม.จ. บุญทัด สวัสดี สวัสดิวัฒน์ จำได้ว่าเราทำหนังสือหนาขนาด 30 กว่ายกภายในสัปดาห์เดียว นับว่าทำกันอย่างเนรมิตทีเดียว เราต้องแยกย้ายกันไปพิมพ์ถึง 6-7 โรงพิมพ์ แล้วเอามารวมเย็บเล่มกันทีหลัง เราเคยนอนบนกองกระดาษที่โรงพิมพ์ เพื่อรอตรวจปรู๊ฟตอนตี 2 เรากลับบ้านเอาตอนเช้าเพื่อผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้า แล้วก็หนีเลคเชอร์ไปโรงพิมพ์กันอีก จนกระทั่งเวลาเปิดงาน ท่านคณบดีกำลังกล่าวคำปราศรัย เราก็ยกหนังสือลงจากรถมาสู่งาน ท่ามกลางการรอคอยของเพื่อน ๆ นิสิต ครูบาอาจารย์ และบัณฑิตรุ่นพี่ ๆ ที่มาร่วมงาน บางคนรับหนังสือไปเปิดอ่านหมึกยังเลอะติดมือ สมัยนั้นเราเอารูปนิสิตทุกรุ่น ตั้งแต่รุ่น 1 ถึงรุ่น 10 มาลงพิมพ์ไว้หมดจนครบทุกคน โดยอาศัยรูปทางทะเบียนประวัติช่วยด้วย แต่ถ้าเดี๋ยวนี้คิดทำอย่างนั้นก็คงจะดูพิลึก เพราะถ้าขืนเอารูปรุ่น 1 จากทะเบียน ประวัติมาพิมพ์ ผู้อ่านก็คงจะเข้าใจผิดว่าเป็นรูปลูกชายหรือลูกสาวมากกว่ารูปของเจ้าของรูปเองเป็นแน่ เพราะต่างกันตั้ง 20-30 ปี คงไม่น่าดูแน่ เท่าที่ทราบว่า เพียงแต่รวบรวมเอามาลงเป็นนามานุกรมก็ดูเข้าที และจะเป็นประโยชน์ต่อการติดต่อระหว่างกันในทางราชการและธุรกิจส่วนตัวเป็นแน่

เท่าที่ข้าพเจ้าได้อารัมภบทมาเสียยืดยาว ยังจับต้นชนปลายไม่ถูกว่าจะเขียนอะไรดี ขอบรรดาครูบาอาจารย์ พี่ ๆ น้อง ๆ อย่าได้ถือสาหาความเอาเป็นสารัตถะอะไรเลย เพียงแต่ว่าท่านสารานุกรมอบหมายมาให้ข้าพเจ้าเขียนเรื่องสักเรื่องแทนรุ่นของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็รู้สึกตื่นเต้น และนาน ๆ จะได้เขียนหนังสือลงในวารสารขนาดใหญ่ ๆ อย่างนี้เสียที เพราะเมื่อสมัยเป็นนิสิต ท่านอาจารย์ ม.ร.ว. สุมนชาติ ก็เคยตักเตือนข้าพเจ้าต่อหน้าชั้นว่า ข้าพเจ้านี้ชอบเขียนโคลงฉันท์ กาพย์ กลอนดีนัก และได้เคยตักเตือนไปรวม ๆ ด้วยว่า นิสิตคณะบัญชีนี้ชอบทำเก่ง ชอบเป็นนักเขียน เป็นกวี ใช่ว่านิสิตคณะอักษรเขาจะเขียนไม่ได้ไม่ใช่เช่นนั้น เหตุที่นิสิตอักษรเขาไม่เขียน ก็เพราะเขากลัวผิด เพราะเขาเรียนทางอักษรมากกว่านิสิตบัญชี แต่นิสิตบัญชีเรียนทางภาษาไทยและวรรณกรรมน้อยกว่า จึงเขียนเอาเขียนเอาอย่างไม่กลัวผิด แล้วก็ยังกลายเป็นนักเขียนมีชื่อไปก็มากหลาย อาทิ เช่น วิลาศ มณีวัต นิตยา นาฏยะสุนทร รัตนะ ยาวะประภาษ แต่นิสิตอักษรซึ่งเรียนมาทางนี้มากกว่า ก็ยังมีโอกาสมีชื่อเสียงได้น้อยกว่า เมื่อติดตามอัตราร้อยละของนักเขียนจากทั้งสองคณะ นี่ก็เป็นความจริง และเป็นความจริงที่น่าภาคภูมิใจแต่ที่ข้าพเจ้ายกมากล่าวอ้างเช่นนี้ มิได้มีเจตนาจะนำเอาชื่อท่านอาจารย์ ม.ร.ว. สุมนชาติ ซึ่งท่านก็ได้ล่วงลับไปแล้วมากล่าวอ้างในทางที่เสียหาย แต่ข้าพเจ้าเชื่อว่า ท่านอาจารย์ ม.ร.ว. สุมนชาติก็คงได้กล่าวพ้อขึ้นมานั้นด้วยความรู้สึกภาคภูมิใจต่อนิสิตบัญชีซึ่งก็เป็นลูกศิษย์ทางภาษาไทยของท่านเหมือนกัน

ในปัจจุบันนี้ หากท่านจะมิได้สังเกตก็คงไม่พบว่าเป็นไปได้เหมือนกันที่นิสิตจากคณะของเรากลายเป็นผู้นำในทางศาสนาไปแล้วอย่างน้อย ก็สองศาสนาใหญ่ ๆ ในเมืองไทย คือคุณสมพร เทพสิทธา เป็นประธานสภายุวพุทธิกะแห่งประเทศไทย ซึ่งมีสมาชิกเป็นสมาคมยุวพุทธิกะทั่วประเทศ 45 สมาคม และข้าพเจ้าเองก็ได้รับเกียรติเป็นประธานสหพันธสมาคมมุสลิมแห่งประเทศไทย ซึ่งมีภาคีสมาชิกเป็นสมาคมและสถาบันทางศาสนาอิสลามทั่วราชอาณาจักร จำนวน 34 สถาบัน นี่ก็เป็นข้อพิสูจน์ได้อันหนึ่งว่า คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของเรานั้น มิได้อบรมบ่มนิสัยของบรรดานิสิตให้หนักไปแต่ในทางวัตถุนิยมเท่านั้น แม้ทางจิตนิยม หรือทางศาสนานั้น บัณฑิตของเรากิได้ก้าวไปสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างสมศักดิ์ศรีทีเดียว

โลกเราทุกวันนี้ ดูจะยุ่งเหยิงกว่าเมื่อ 20 ปีก่อนเป็นอันมาก อะไรต่ออะไรซึ่งเคยเป็นของผิดของต้องห้ามเมื่อก่อน ปัจจุบันก็ดูเป็นของธรรมดา ๆ ไป แต่ถ้าใครขืนโลกและปฏิบัติอย่างเช่นเมื่อ 20 ปีก่อน ก็ดูจะเป็นคนล้าหลังไม่ทันสมัย ก็เมื่อสมัยก่อนเราเป็นนิสิตนั้น กินกาแฟ ภัตตาคาร ไนท์คลับ โมเตลก็ยังไม่มี หรือมีก็เร้นลับและไม่ประเจิดประเจ้ออย่างทุกวันนี้ เมื่อสมัยนั้นจะไปดูหนังกันสักครั้งก็ยกโขยงกันไปพร้อมหน้าเพื่อนฝูงหญิงชายที่จะไปสองต่อสองนั้นมีน้อยนัก จะมีก็แต่เพียงคู่ที่มั่นหมายกันไว้แล้วเท่านั้น ถ้าเป็นเพียงแต่เพื่อนกันนั้นเห็นจะชวนไปดูหนังด้วยกันสองต่อสองได้ยากนัก แต่วันนี้ เดี๋ยวนี้ ดูจะไม่ค่อยถือและยังตามคอฟฟี่ช็อป ตามเรสเตอรังก์ ข้าพเจ้าเคยเห็นนิสิตรุ่นน้อง ๆ สมัยนี้ไปจู๋จี๋กันอย่างเปิดเผย เคยเห็นนิสิตหญิงชายไปกันเป็นกลุ่ม ๆ และพูดจากันเอะอะเจี๊ยวจ๊าวแทบไม่เกรงใครก็มีบ่อยครั้ง แต่ก็นี่แหละอาจจะเป็นเพราะข้าพเจ้าไม่ทันสมัยก็เป็นได้ แต่ก็อดคิดไม่ได้ว่า

*ประยูรศักดิ์ ชลายนเดชะ ประธานสหพันธ์สมาคมมุสลิมแห่งประเทศไทย อดีตหัวหน้า ส.น.ง. พาณิชย์ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

ลูกของเราจะเป็นอย่างไร ในเมื่อระบบสังคมเปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้ สิ่งที่ดีงามประจำชาติของเรา ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมอันอ่อนละมุนของเรากำลังจะสูญหายไปจริงหรือ

เมื่อปี 2510 ข้าพเจ้าและภรรยาได้มีโอกาสเดินทางไปเกือบทั่วภาคพื้นยุโรปและไปถึงกลุ่มขั้วโลกเหนือ ข้าพเจ้าได้พบว่า บรรดาฝรั่งชาวยุโรปยิ่งเหนือขึ้นไปยิ่งละทิ้งศาสนามากขึ้น เขาปล่อยตัว ปล่อยให้เป็นอิสระไปตามความต้องการของธรรมชาติทั้งในด้านวัตถุและร่างกาย แต่ข้าพเจ้าเชื่อเหลือเกินว่า สิ่งที่เขาขาดมากที่สุดคือ สรณะทางใจ เขามีชีวิตอยู่ด้วยการทุ่มเทต่อการทำงาน เพื่อจะได้มาซึ่งวัตถุปัจจัยตามที่เขาปรารถนาในตอนเย็น ๆ เช้า ๆ เราจะเห็นผู้คนรีบเร่งไปและกลับจากทำงาน โดยมากตอนเย็น ๆ ผู้ที่มีอายุล่วงเลย 50 ไปแล้วมักจะนั่งหลับตามสถานีรถใต้ดินเพราะอ่อนเพลียมาจากโรงงานและขาดการพักผ่อน ชีวิตทุกชีวิตดูเร่งรัดและต่างเห็นแก่ตัวมากขึ้น จิตใจก็ชักแคบลง ๆ ข้าพเจ้าเคยได้ฟังจากเพื่อน ๆ ว่า แม้อยู่ตึกหลังเดียวกันมาร่วม 10 ปี แล้วยังไม่ทราบกันเลยว่าชื่ออะไร ตอนเช้าเจอกันก็ฮัลโลว์กันหน่อย แล้วก็แยกย้ายกันไปทำงาน เย็นกว่ากลับก็ค่ำมืด ไม่มีโอกาสเจอพูดคุยกัน วันหยุดประจำสัปดาห์ต่างคนต่างก็ออกไปนอกเมือง ตามทัศนะของแต่ละครอบครัว ชีวิตทุกชีวิตต่างครอบครัวกันก็ไม่ค่อยได้สนิทสนมกัน ในวันอาทิตย์ข้าพเจ้าเคยแอบไปดูตามโบสถ์ มีแต่บาทหลวงและคนชราเพียงไม่กี่คน จะหาคนหนุ่ม ๆ สาว ๆ เข้าโบสถ์สักคนก็ไม่มี ชีวิตของเขาเต็มไปด้วยความเสรีทางเพศ ยาคุมกำเนิดและอุปกรณ์ต่าง ๆ ขายกันอย่างแพร่หลายเป็นของธรรมดาเหมือนเราซื้อบุหรี่ในบ้านเรา ในห้องน้ำชายทุกแห่งจะมีอุปกรณ์จำหน่ายโดยเครื่องอัตโนมัติอยู่โดยทั่วไป ผมเคยถามนักเรียนไทยที่ในประเทศทางเหนือนั้นว่าเป็นอย่างไรบ้าง ก็ได้รับคำตอบว่า ก็น่าอยู่ดี เพราะคนเอเชียโดยเฉพาะคนไทยถูกรสนิยมของสตรีชาติเหล่านั้นมาก แต่ก็ไม่กล้าผูกพันกันมากนัก เพราะค่าใช้จ่ายสูงมาก ค่าพาไปทานอาหารไปเที่ยวไนท์คลับ อย่างน้อย ๆ

> “เรานักบัญชีทุกคนเคยถูกอบรมมาจากท่านอาจารย์เจ้าคุณไชยยศสมบัติกันทุกคน ว่า ในการทำงานทุกอย่าง เราต้องระมัดระวังเรื่องรายจ่ายให้มากที่สุด”

คืนหนึ่งก็ตก 400-500 บาท ถ้าบ่อยครั้งนักก็กลัวถังแตก และพวกนี้ก็มักชอบตื๊อมาบ่อย ๆ เสียด้วย ไม่ค่อยยอมจากง่าย ๆ และถ้าพลาดพลั้งเกิดไปมีลูกด้วยกัน ถ้าไม่ยอมแต่งงานกับเขาก็จะต้องส่งเสียเลี้ยงดูบุตรจนกระทั่งอายุ 18 ปี ราวเดือนละ 600 บาท ตลอดไป คนไทยเคยโดนมาแล้ว 2-3 คน แม้กลับมาเมืองไทยแล้วยังต้องส่งเสียกันอยู่จนทุกวันนี้ก็ยังมี ผมเคยถามเล่น ๆ กับบรรดาสาว ๆ ว่าทำไมถึงไม่ยอมแต่งงาน เธอก็บอกว่าเพราะบ้านอยู่หายาก กว่าจะได้อาคารทาง apartment สักห้องหนึ่งต้องจองกันตั้ง 7-8 ปี แต่ก็ดูเป็นคำตอบที่เคียงความจริง ก็ในเมื่อเขามีความเสรีทางเพศออกอย่างนั้น ผู้ชายที่ไหนจะยอมแต่งงานง่าย ๆ ก็อยากจะลอง ๆ จนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้เสียก่อน จนใกล้จะสุกงอมจึงค่อยแต่งก็ยังไหว ในประเทศทางเหนือ ๆ ของยุโรป ผู้ชายมักจะแต่งงานกันในอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปีเป็นส่วนมาก แต่ก็ดีไปอย่างที่ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของทุกครอบครัวมั่นคง เพราะคนอายุ 30 ปี ก็มักมีอาชีพเป็นหลักฐานแล้ว ความคิดความอ่านก็เป็นผู้ใหญ่เต็มตัว และทำให้อัตราการเกิดต่ำ ทุกครอบครัวมีแผนการของครอบครัว และมักมีบุตรในราว 2-3 คนเป็นอย่างมาก และอัตราพลเมืองของประเทศก็มักคงที่ ในขณะเดียวกัน การผลิตเขามีอัตราเพิ่มสูง เพราะได้มีการปรับปรุงทางเทคนิควิทยาการอย่างกว้างขวาง ตลอดจนการปรับปรุงคุณภาพ การลดต้นทุนการผลิต ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของชาติมั่นคง แม้ค่าครองชีพจะสูง แต่ค่าแรงงานถัวเฉลี่ยของแต่ละบุคคลอยู่ในอัตราที่พอเพียง ทุกคนจึงหมดกังวลต่อชีวิต ประกอบกับรัฐบาลก็ได้จัดทำสวัสดิการของสังคมให้อย่างมั่นคง ในด้านการรักษาพยาบาล การศึกษาและการจ่ายบำนาญให้แก่ประชาชนทุกอาชีพในวัยชรา ทุกคนก็หมดห่วงในอนาคตมุ่งหน้าทำงานตามหน้าที่อย่างเดียว ไม่มีคอรัปชั่น ไม่มีการแก่งแย่งกัน เพราะอัตราค่าจ้างของนายกรัฐมนตรีกับคนขับรถของราชการหรือหน่วยงานทั่ว ๆ ไป มีอัตราค่าจ้างต่างกันไม่เท่าไรนัก คนขับรถก็มีเงินพอที่จะไปนั่งกินอาหารในภัตตาคารเดียวกันกับนายกรัฐมนตรีของเขาได้ทุกโอกาส

สิ่งที่น่าชมของฝรั่งอีกอย่างหนึ่งคือความมัธยัสถ์ เรานักบัญชีทุกคนเคยถูกอบรมมาจากท่านอาจารย์เจ้าคุณไชยยศสมบัติกันทุกคนว่า ในการทำงานทุกอย่างเราต้องระมัดระวังเรื่องรายจ่ายให้มากที่สุด การตัดทอนรายจ่ายที่ไม่จำเป็นของกิจการ ย่อมเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้อัตรากำไรของกิจการสูงขึ้น แม้เราจะส่งเสริมด้านการขายหรือการผลิตให้มีอัตราสูงสักเท่าใด แต่ถ้าเราปล่อยให้อัตราการจ่ายที่ไม่สมควรสูงตามไปด้วย ก็เปรียบเสมือนสระน้ำ แม้จะใหญ่โตสักเพียงใด ถ้าท่อน้ำไหลเข้าเล็ก แต่ท่อน้ำไหลออกใหญ่กว่า น้ำก็มีโอกาสหมดไปจากสระได้ไม่ช้าก็เร็ว ข้าพเจ้าสังเกตดู ตั้งแต่บุคคลจนกระทั่งกิจการใหญ่ ๆ ของเอกชนหรือของรัฐ ฝรั่งเขามัธยัสถ์เรื่องรายจ่ายเป็นอันมาก เขาพิจารณาก่อนจ่ายทุกครั้งว่าอะไรควรจ่าย อะไรไม่ควรจ่าย ในส่วนบุคคลนั้น ส่วนมากฝรั่งมักกลับไปกินข้าวกลางวันที่บ้าน หรือกินอาหารในที่ทำงานที่มีราคาย่อมเยาที่จะไปกินข้าวฟังเพลงและกลับมาทำงานบ่าย 3 โมงอย่างบ้านเราเป็นไม่มี ข้าพเจ้าเคยไปทานกาแฟด้วยกันกับฝรั่งเสร็จแล้วต่างคนก็ต่างออกเงินเราจะจ่ายให้เขาด้วย เขาก็ไม่ยอม และเขาไม่ยอมจ่ายให้เรา ต่างคนต่างรับผิดชอบตนเอง ดีเหมือนกัน

อีกอย่างหนึ่งที่ฝรั่งเขามีดีกว่าเราก็คือ การรู้จักสิทธิและหน้าที่ของแต่ละคนอย่างลึกซึ้งทีเดียว ในการซื้อบัตร ซื้อของของฝรั่งมักต้องเข้าแถวเรียงต่อกันเรื่อยมาจนกระทั่งการขึ้นรถบัส และการซื้ออาหารในร้านบริการตนเอง ข้าพเจ้าเคยเข้าแถวอยู่และมีเด็กอายุ 10 ขวบมายืนข้างหลัง ข้าพเจ้าก็จับให้เด็กมายืนข้างหน้าข้าพเจ้า แต่เด็กคนนั้นไม่ยอมเดินตามมือที่ข้าพเจ้าดึงมา เขากล่าวขอบคุณแล้วบอกกับข้าพเจ้าว่า ที่ของเขาควรอยู่ข้างหลังข้าพเจ้าไม่ใช่ข้างหน้าข้าพเจ้า นี่แหละคือสิ่งที่ข้าพเจ้าเห็นว่าดีว่าควรจะเอาเยี่ยงเอาอย่างฝรั่งในข้อนี้ ทำอย่างไรเราจะอบรมคนของเราให้รู้จักในสิทธิและหน้าที่ของแต่ละบุคคลอย่างสมบูรณ์เสียที ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะเป็นผลดีต่อประชาธิปไตยของเราในอนาคตอย่างแน่นอน

ในปัจจุบันนี้ฝรั่งส่วนใหญ่เห็นว่าศาสนาเป็นของไม่จำเป็น เพราะเขาไม่มีความทุกข์ทางด้านการดำรงชีวิตเสียแล้ว เขามีจตุปัจจัยโดยสมบูรณ์ และโดยเฉพาะปัจจัยที่ห้าคือเรื่องเพศเขาก็มีเสรีภาพกันอย่างกว้างขวาง และศาสนาคริสต์ก็มีข้อห้ามเกี่ยวกับเรื่องเสรีทางเพศอยู่ด้วย ซึ่งขัดกับความต้องการของเขาอยู่ ดังนั้นศาสนาจึงห่างเหินสำหรับเขาและกำลังจะเป็นสิ่งที่ถูกลืม จะคงเหลือแต่โบสถ์สวย ๆ งาม ๆ เป็นโบราณวัตถุเท่านั้น

ข้าพเจ้าได้ผ่านและได้เห็นกิจการของศาสนาใหญ่ ๆ ทุก ๆ ศาสนาในต่างประเทศแล้ว ข้าพเจ้าก็ยังอดภูมิใจไม่ได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นชาวพุทธ ชาวคริสต์ ชาวอิสลามในเมืองไทยของเรานี้รู้สึกว่าเคร่งครัดกว่าทุกประเทศในโลก แม้ในเมืองเกิดของศาสนานั้น ๆ ก็ตาม ข้าพเจ้าได้เคยพบเห็นชาวอาหรับเป็นอันมาก ที่หันหลังต่อคำสอนของพระศาสดามูฮัมมัด ข้าพเจ้าเคยได้พบชาวยุโรปเป็นอันมากที่ไม่ทราบว่าคำสอนของพระเยซูคริสต์ มีความจำเป็นสำหรับการครองชีวิตของคนอย่างไร และข้าพเจ้าได้เคยพบเห็นชาวอินเดีย ที่เป็นพุทธมามกะแต่นับศีลห้าได้ไม่

ครบและตามลำดับ เลยทำให้ข้าพเจ้าได้รู้สึกว่า การได้เกิดในเมืองไทย เป็นคนไทยนี้ เป็นสิ่งประเสริฐยิ่งนัก แม้เราจะขาดความมั่งคั่งทางวัตถุ แต่ก็อุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธ์ธัญญาหาร เรามีเสรีภาพและความมั่นคงในด้านกิจการทางศาสนาทุกศาสนาอยู่ในบ้านของเราเอง ซึ่งเป็นคุณสมบัติอันประเสริฐสุดที่ควรจะได้ทนุถนอมรักษาไว้เป็นมรดกชั่วลูกชั่วหลาน อย่าให้วันเสื่อมคลายลงไปได้

ทุกวันนี้ในบ้านเมืองของเรา แม้เราจะได้ยินข่าวอัปมงคลต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องความสกปรกโสมมของคนบางคนในวงงานต่าง ๆ อย่างอื้อฉาว แต่นั่นก็เป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น เมื่อเทียบกับชนส่วนมากของชาติของเรา ข้าพเจ้าเชื่อว่า แม้บุคคลเหล่านั้นยังคงดำรงตำแหน่งอันมีเกียรติอยู่ได้ แต่ก็ขาดความนิยมจากส่วนลึกของหัวใจของประชาชน หนทางเดียวที่คนจะเอาชนะจิตใจคนได้นั้นคือ ความดีงาม อย่างเดียวเท่านั้น อำนาจหน้าที่ที่ได้มาจากการสนับสนุนทางอื่น ความร่ำรวยที่มาจากวิธีการอันสกปรก จะไม่เป็นสิ่งจิรังยั่งยืนเท่าใดนัก เราก็ได้เคยเห็นตัวอย่างกันมาแล้วโดยทั่วกัน

ท่านอาจารย์เจ้าคุณไชยยศสมบัติ เคยอบรมสั่งสอนพวกเราทุกคนมาว่า นักบัญชีต้องซื่อสัตย์ นักบัญชีต้องเป็นคนมือสะอาด ถ้าขาดคุณสมบัตินี้เสียแล้ว เราจะเป็นนักบัญชีไม่ได้อย่างเด็ดขาด แต่ก็น่าภาคภูมิใจที่ลูกศิษย์ของท่านอาจารย์จำนวน 27 รุ่นที่ออกไปแล้วนั้นมิได้มีใครสักคนที่สร้างความด่างพร้อยให้แก่สถาบันของเรา หรืออาจจะมีบ้างก็เป็นจำนวนร้อยละที่ต่ำที่สุดจนเรียกได้ว่าไม่มีเลยก็ว่าได้

เรื่องของความซื่อสัตย์ สุจริตนั้นเป็นสิ่งจำเป็นของนักบัญชี เรานักบริหารทุกคนไม่ว่าจะดำเนินกิจการใด ๆ ในบริษัทเอกชน ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือแม้กิจการของตนเองก็ตาม การที่เราจะทำผิดคิดมิชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนั้น สำหรับผู้เป็นบัณฑิตทุกคน ย่อมจะหาโอกาสกระทำได้โดยง่าย เพื่อตักตวงผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง แต่ที่เราทุกคนรักษาตัว รักษางานของตนมาได้โดยร่มรื่นเช่นนี้ มิใช่ว่าเราฝืนใจไม่ทำตามความต้องการของตนเองหรือสถาบันที่เราเคยศึกษามาก็หาไม่ แต่สิ่งที่คอยปรามเอาไว้อยู่เสมอก็คือ การอบรมของท่านอาจารย์เจ้าคุณไชยยศสมบัติ นั่นเองที่คอยเตือนใจเราอยู่เสมอ และเราทุกคนต่างสำนึกอยู่เสมอ จนกลายเป็นนิสัยของบัณฑิตของเราทุกคนที่เดียว เราทุกคนต่างตระหนักใจในตัวอย่างชีวิตของท่านอาจารย์เอง ซึ่งเป็นแบบฉบับให้พวกเราทุกคนถือเอาเป็นแบบอย่าง

“ไร้ทรัพย์”	*พออยู่ได้*	*คงทน*
“ไร้เกียรติ”	*ให้อับจน*	*ค่นแค้น*
“ไร้ศักดิ์”	*เยี่ยงทรชน*	*ควรอยู่ ได้ฤา*
“ไร้ชีพ”	*ดีกว่าแร้น*	*หมดสิ้นเกียรติคุณ*

ในชีวิตการทำงานของข้าพเจ้าประมาณ 15 ปี หลังจากออกมหาวิทยาลัย (ความจริงข้าพเจ้าทำงานมาแล้วตั้งแต่เมื่ออยู่เตรียมอุดมศึกษา ถึงปัจจุบันก็ราว ๆ 23 ปี) ข้าพเจ้าเคยพบผู้คนหลายประเภทหลายแบบหลายอย่างต่าง ๆ กัน บางทีชีวิตในมหาวิทยาลัย ซึ่งเรามีเพื่อนจากครอบครัวที่แตกต่างกันราวกับฟ้าดิน แต่เมื่ออยู่ในมหาวิทยาลัยเราก็เล่นด้วยกันกินด้วยกันไม่มีข้อแตกต่างกันเลย แต่เมื่อเข้ามาในวงงานแล้ว เรามักจะเห็นข้อแตกต่างกันได้ง่าย และส่วนมากมักจะหยิบยกเอาข้อแตกต่างนั้นมาเป็นบรรทัดฐานของการเป็นเพื่อนกันด้วย เราจะเห็นว่าหัวหน้ากองด้วยกันก็มักเป็นเพื่อนกับคนระดับเดียวกัน หัวหน้าแผนกก็เป็นเพื่อนกับหัวหน้าแผนก เสมียนก็เป็นเพื่อนกับเสมียน เพราะฐานะในการบังคับบัญชาในที่ทำงาน เป็นเครื่องขีดคั่นการคบเพื่อนต่างระดับกันไว้โดยปริยาย แต่อย่างไรก็ตามในด้านการปกครอง แม้เราเป็นผู้บังคับบัญชาเขา เราไม่มีโอกาสไปทำความสนิทสนมกับผู้ใต้บังคับฐานเพื่อนสนิท แต่ในส่วนตัวเราก็อาจจะให้ความเมตตากรุณาแก่เขาได้ คือเป็นที่ปรึกษาของเขา หรือช่วยเหลือเขาในโอกาสอันควร แม้บางโอกาสผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอาจจะไม่กล้าที่จะมาขอความช่วยเหลือจากเรา เมื่อเราทราบเรื่องทุกข์ร้อนของเขาเราก็คงหยิบยื่นความช่วยเหลือให้แก่เขาตามที่เราสามารถจะช่วยเหลือได้ เราก็สามารถที่จะชนะจิตใจของเขาได้ และเป็นผลดีต่องานของเราในที่สุดอีกด้วย ถ้าเราทุกคนที่อยู่ในฐานะ ผู้บังคับบัญชาคน ได้พยายามทำตนให้ถึงที่ว่านี้ เชื่อได้ว่าจะประสบผลสำเร็จในชีวิตการงานของเขาอย่างแน่นอน

เนื่องในโอกาสครบรอบ 30 ปี ของคณะบัญชีที่รักของเราครั้งนี้ ข้าพเจ้าใคร่เชิญชวนให้บรรดาบัณฑิตทุกคนที่ได้ผ่านชีวิตการงานมาก่อนข้าพเจ้า พร้อมข้าพเจ้าหรือหลังข้าพเจ้าหรือที่กำลังจะสำเร็จต่อไป ได้โปรดช่วยกันดำรงรักษาความสอาดบริสุทธิ์ ให้แก่ชื่อเสียงของคณะของเราจงตลอดไป ประตูแห่งความชั่วร้ายคดโกงนั้นอยู่ที่เงินทั้งสิ้น และเราทุกคนต่างต้องทำงานในส่วนที่ต้องเกี่ยวข้องกับเงินอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ขออย่าได้ใจอ่อนต่อความยั่วยุทางปัจจัย ขอให้รำลึกไว้เสมอว่า ชีวิตของเราทุกคนนั้นสั้นนัก ไม่กี่ปีเราก็ต้องจากโลกนี้ไป ถ้าเราจากโลกนี้ไป พร้อมด้วยมรดกที่เป็นเงินมาจากความไม่บริสุทธิ์นับล้าน ๆ บาท มันจะเป็นประโยชน์อะไรแก่บุตรธิดาของเราเล่า เพราะลูก ๆ คงไม่ภูมิใจกับนามสกุลของเรานัก ถ้านามสกุลของเราแปดเปื้อนราคีเสียแล้ว ลูกคนไหนเล่าจะกล้าบอกกับใคร ๆ ว่าเขาเป็นลูกของเราซึ่งมีชื่อเป็นคนโกงคนคด เราจงมอบมรดกที่ดีแก่บุตรธิดาของเรา คือ วิชาความรู้ ความดีงาม ความภาคภูมิใจในตระกูลของเราตลอดไปชั่วลูกชั่วหลาน ขอเพื่อน ๆ พี่น้องทุกคนจงตระหนักเถิดว่า เรื่องพรรณนี้ถ้าลงเสียเสียแล้วกว่าจะลืมกันได้หลายชั่วคนนัก...ดังนั้นถ้าใครคิดจะทำก็คงเลิกคิด ใครได้ทำไปบ้างแล้วก็จงเลิกเสีย แล้วรีบทำความดีลบล้างความชั่วเสีย ยังไม่สายนักหรอก ประตูแห่งความดียังคงเปิดอ้าอยู่เสมอ แต่ทางแห่งความดีนั้นมักจะเดินไปยาก เพราะขวากหนามคือกิเลสมันคอยกีดกันไว้ สิ่งที่จะช่วยท่านได้เป็นอย่างมากก็คือ การปฏิบัติตนให้เคร่งครัดต่อศาสนาที่ตนถือเป็นสรณะ เว้นห้าม ตามใช้ ตามวินัยบัญญัติของศาสนาของตน ข้าพเจ้าเชื่อว่าศาสนาทุกศาสนาสำหรับผู้ที่เคร่งครัดย่อมเป็นผลแก่ผู้นับถือทั้งสิ้น เนื่องในวาระอันสำคัญของคณะของเราที่ได้บรรลุสู่วัยฉกรรจ์ ครบรอบ 30 ปีนี้ ขอให้ชาวพาณิชย์-บัญชี ทุกคน จงรักษาความดีไว้ประหนึ่งเกลือรักษาความเค็มของมันฉะนั้น และข้าพเจ้าเชื่อว่า บรรดาครูบาอาจารย์ของเราคงจะยินดีปรีดาปราโมทย์ต่อการฉลองของเรา ด้วยวิธีรักษาความดีนี้โดยทั่วหน้ากัน

สวัสดี

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

เรื่องเก่าๆ (ของผม)
จากน้องใหม่รุ่น 2491

กฤษณเนตร พันธุมโพธิ

เมื่อทราบว่าคณะบัญชีจะฉลองครบรอบสามสิบปีในเร็ว ๆ นี้ ทำให้อดนึกย้อนขึ้นไปเมื่อสมัยที่ผมเข้าเป็นนิสิตปีแรกที่คณะบัญชีไม่ได้ สมัยเมื่อปี 2491 ผมยังเป็นน้องใหม่ของคณะบัญชี ปีนั้นเรามีงานฉลองครบรอบสิบปีพอดี ดู ๆ ก็รู้สึกเหมือนว่าเป็นเวลาเมื่อเร็ว ๆมานี้เอง แต่แท้จริงแล้วเวลาได้ล่วงเลยมาแล้วตั้ง 20 ปี

ปีนั้นเป็นปีแรกที่พวกเราซึ่งเรียนอยู่ในโรงเรียนเตรียมฯต้องสอบคัดเลือกเข้ามาเช่นเดียวกับเพื่อน ๆ ที่จบ เตรียมอุดมศึกษามาจากที่อื่น ๆ ผลของการสอบจำได้แน่ ๆ ก็คือ คณะบัญชีต้องการ 60 คน แต่บังเอิญมีคนที่คะแนนเท่ากันอยู่ 2 คน จึงรับไว้เป็นนิสิตใหม่ในปีนั้น 61 คน เมื่อรวมกับเพื่อน ๆ ที่ต้องซ้ำชั้นอยู่ปีที่หนึ่งในขณะนั้นอีกประมาณ 40 คน จึงเป็นนิสิตปีที่หนึ่งประมาณ 100 คน พวกนิสิตที่ซ้ำปีที่หนึ่งในขณะนั้นส่วนใหญ่สืบเนื่องจากภาวะสงคราม ซึ่งทำให้ต้องอพยพหลบภัยทางอากาศ จึงทำให้การเรียนขาดตอนไป ประกอบกับจุฬาฯ ต้องปิดการศึกษาอยู่ระยะหนึ่ง เพื่อให้ฝ่ายสหประชาชาติเข้าใช้สถานที่เป็นที่พักอยู่ชั่วคราวระหว่างเข้ามาปลดอาวุธของฝ่ายญี่ปุ่น

ที่เรียนของคณะบัญชีสมัยนั้นต้องอาศัยตึกเรียนของคณะอักษรศาสตร์ อันเป็นตึกเรียนหลังแรกและเก่าแก่ที่สุดของจุฬาฯ สำหรับชั้นปีที่หนึ่งใช้มุขด้านซ้ายชั้นบน ปีที่สองใช้ห้องถัดไป ต่อไปเป็นห้องพักอาจารย์ ส่วนมุขกลางเป็นห้องปีที่สาม ส่วนปีที่สี่ลงมาอยู่ชั้นล่างด้านขวาต่อกับห้องทะเบียน ในขณะนั้นคณะบัญชีมีนิสิตอยู่ราว ๆ 200 คนเศษเท่านั้น

เมื่อตอนเข้ามาเรียนใหม่ ๆ มีรุ่นพี่ ๆ แนะนำให้ผมรู้จักอาคารเรียนหลังแรกของคณะบัญชีซึ่งได้ถูกรื้อทิ้งไปเมื่อ 20 ปีที่แล้ว อาคารหลังนี้สร้างด้วยไม้ชั้นเดียวหลังคามุงจาก กว้างราว ๆ 6-8 เมตร ยาวในราว 40 เมตร ตั้งอยู่ในดงหญ้าคา ซึ่งขณะนี้เป็นที่ตั้งของหอสมุดกลาง (ขณะนั้นหอสมุดกลางใช้มุขด้านขวาชั้นบนของตึกอักษรศาสตร์) สมัยนั้นตึกอักษรศาสตร์ยังไม่ได้ต่อ จึงมีมุขยื่นออกมาค้างอยู่ด้านหลังของตึก (มีคนเรียนว่าเทวาลัยร้าง) ด้านหลังของตึกอักษรศาสตร์ เป็นดงหญ้าคาตลอดจนจดรั้วของโรงเรียนเตรียม มีต้นมะขวิดอยู่หลายต้นและลูกดกเสียด้วย จำได้ว่าเมื่อยังเป็นนักเรียนเตรียมอยู่ตึกสาม มองออกมาเห็นนิสิตที่รักสนุกใช้บริเวณที่ว่านี้เป็นที่ซ้อมมือในการยิงปืนกันหลายคน อาคารเรียนของคณะบัญชีที่เราเรียกกันว่าตึกจากนี้สร้างระหว่างสงครามมหาเอเชียบูรพา ครั้นหลังสงครามก็ชำรุดทรุดโทรมมาก หลังคารั่ว พื้นผุ จึงไม่ได้ใช้เป็นที่เรียน แต่เป็นคล้าย ๆ สโมสรกลาย ๆ คือมีที่เล่นปิงปอง หมากฮอส จนในที่สุดใช้อะไรไม่ได้ จึงได้รื้อไปเพราะสโมสรนิสิตต้องการที่ตรงนั้นทำสนามเทนนิส ซึ่งสร้างขึ้น 3 สนาม และที่สุดก็ต้องรื้อสนามเทนนิสอีกเพราะต้องการใช้เป็นที่สร้างหอสมุดกลาง

เมื่อเข้ามาเรียนในคณะบัญชีใหม่ ๆ สมัยนั้นไม่เห็นมีใครสวมเครื่องแบบ อาจจะเป็นเพราะเป็นภาวะหลังสงคราม เสื้อผ้ายังแพงอยู่ นิสิตหญิงสวมกระโปรงสีดำหรือน้ำเงินแก่ สวมเสื้อขาวแบบเรียบ ๆ ไม่มีเครื่องหมายอะไร นิสิตชายสวมกางเกงขายาว เสื้อขาว กางเกงส่วนมากเป็นผ้าเวสป้อยท์ซึ่งนับว่าดีแล้วสำหรับสมัยนั้น ไม่จำกัดสี ส่วนมากเป็นสีขาวหรือกากี

การมาเรียนในขณะนั้น เนื่องจากภาวะหลังสงครามรถเมล์มีวิ่งไม่กี่สาย ที่ผ่านหน้าจุฬาฯ ก็มีแต่รถเมล์แดง กับรถพีระ จึงมีนิสิตจำนวนไม่น้อยต้องพึ่งรถราง หรือรถเมล์ลงที่สามย่านแล้วเดินมา อีกต่อหนึ่ง ฉะนั้นระหว่างสามย่านกับจุฬาฯ จึงมีนิสิตเดินกันเกือบทั้งวัน ส่วนรถส่วนตัวนั้นไม่ต้องพูดถึงกัน เพราะเท่าที่ผมจำได้ ไม่มีใครมีกันสักคนเดียว รถส่วนตัวจึงเป็นรถของอาจารย์ทั้งหมดมีอยู่2-3คันเท่านั้น พวกที่มีรถใช้ส่วนใหญ่ก็เพียงให้มาส่งในเวลาเช้าหรือมารับเวลากลับเท่านั้น ปัญหาเรื่องหาที่จอดรถไม่ได้จึงยังไม่มี

งานใหญ่ประจำปีในปี 2491 ที่เป็นงานของคณะจริง ๆ ก็เห็นจะได้แก่งานฉลองครบรอบสิบปี ซึ่งจัดให้มีที่สนามหน้ามุขด้านซ้ายของตึกอักษรศาสตร์ จัดเป็นฟอร์กลางแจ้ง มีลีลาศ ผู้แทนนิสิตปีนั้นจึงออกจะเหนื่อยมากสักหน่อย ทั้งผู้แทนชาย คือ คุณบุญเลิศ วงศ์วานิช และ ผู้แทนหญิง คือ คุณลัดดา ตันติเฉลิม หน้าที่ทำหนังสือในงานนี้ได้แก่ ม.จ. บุญทัดสวัสดิ์ สวัสดิวัฒน์ ซึ่งเป็นบรรณาธิการของคณะฯ งานนี้ปรากฏว่าประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีเยี่ยม มีนิสิตเก่ามาร่วมชุมนุมกันเป็นจำนวนมากจริง ๆ และเป็นกันเองมาก

ที่จำได้อีกอย่างหนึ่งเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยในปีนี้ ก็คือเป็นปีแรกที่จุฬาฯเปิดสอน คณะรัฐศาสตร์ขึ้นอีกในจุฬาฯ โดยมีนิสิตที่สอบคัดเลือกเข้ามาจากแผนกอื่น ๆโอนเข้ามาเรียนในคณะที่เปิดใหม่นี้ และได้ใช้ตึกชั้นบนของอาคาร ที่อยู่ข้างตึกเลขาฯเป็นที่เรียน และในปีต่อมาเมื่อคณะบัญชีมีตึกเรียนของตนเองแล้ว คณะรัฐศาสตร์ก็ได้เข้ามาใช้ ส่วนหนึ่งของตึกบัญชีเป็นที่เรียนอยู่อีกระยะหนึ่งก่อนที่จะมีตึกเรียนของตนเอง

เมื่อเปิดเรียนปี 2492 บังเอิญผมเองโชคดีได้เลื่อนชั้นโดยไม่ต้องสอบแก้ตัว อาคารเรียน ของคณะบัญชีที่สร้างใหม่ก็ยังไม่เสร็จ จึงจำเป็นต้องอาศัยตึกเรียนของคณะอักษรศาสตร์ต่อไปอีกหนึ่งเทอม พอขึ้นเทอมที่สองจึงได้ย้ายเข้าไปอยู่ในตึกบัญชีจริง ๆ ตึกหลังนี้มีผู้เขียนวิจารณ์ในหนังสือของจุฬา ว่าเป็นตึกหลังที่เล็กที่สุดในจุฬา แต่เพื่อแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าจึงได้ก้าวออกมาตั้งล้ำหน้าแถวของตึกอื่น ๆ (คือตึกสถาปัตย์ ตึกเคมี และตึกเภสัช) อันเป็นผลให้ผู้ที่นั่งเรียนอยู่ในห้องเรียนริมด้านซ้ายของตึกทั้งชั้นบนและชั้นล่างมีโอกาสได้มอง และถูกมองจากผู้ที่เดินอยู่ ในถนนตั้งแต่เลี้ยวที่หน้าตึกสถาปัตย์เข้ามา

ตึกเรียนหลังนี้สร้างด้วยเงินอันจำกัดจำเขี่ยจริง ๆ เพราะนอกจากจะมีเนื้อที่น้อยที่สุดแล้ว เมื่อสร้างเสร็จแล้วก็ยังไม่มีสตางค์จะถมดูทั้งด้านหน้าและด้านหลังของตึกซึ่งเป็นที่ใช้ทำการเกษตร ปลูกแหนและผักบุ้ง ต้องรอไปอีกหนึ่งปีจึงได้ลงมือถมดูด้านหน้าตึก ว่ากันที่จริงดูที่มีทั้งจอก แหน และผักบุ้งนี้ก็ออกจะมีประโยชน์อยู่สักหน่อย เพราะมิช้ามินานเพียงสองสามปีต่อมา ก็ใช้เป็นที่สำหรับโยนน้ำของผู้ที่ถูกลงโทษซึ่งทำให้นิสิตคณะนี้จำนวนมากไม่ต้องไปหาดูหรือสระที่ไหนสำหรับจะใช้ในการนี้ ทั้งคนที่ถูกโยนและคนที่ไปดูเขาโยน

เมื่อมาอยู่ตึกใหม่ เราได้แบ่งปีกด้านซ้ายชั้นล่างของตึกใหม่แก่เพื่อนคณะรัฐศาสตร์ซึ่งมีอยู่ 3 ห้อง ส่วนห้องปีที่ 1 และ 2 ของคณะบัญชีอยู่ชั้นล่าง ปีที่สามอยู่มุขซ้ายบน ปีที่สี่อยู่ห้องทางปีกขวา มุมสุดชั้นบนขวาเป็นห้องสมุดของคณะ ห้องทะเบียนอยู่ปีกขวาชั้นล่าง ที่ตึกใหม่นี้มีที่พักสำหรับนิสิตอยู่สองสามห้อง สำหรับผู้ที่ต้องการทำงาน ซึ่งในขณะที่ต้องอาศัยตึกอักษรศาสตร์เราไม่มี ผู้ที่ต้องการทำงานจำเป็นต้องไปอาศัยโต๊ะที่ตั้งไว้ตามระเบียงของตึกด้านที่เป็นหอสมุดกลาง ซึ่งมักจะไม่ว่างเนื่องจากมีจำนวนน้อย และมีผู้ที่ต้องการใช้มากด้วยกัน

ที่นับว่าก้าวหน้าอีกอย่างหนึ่งในสมัยนั้นก็คือ ที่นี่ใช้กระจกสีเขียวแทนกระดานดำ และใช้ชอร์คสีเหลืองแทนสีขาว ซึ่งขณะนั้นตึกอื่น ๆ ยังไม่มีใช้

เมื่อมาอยู่ตึกใหม่ งานต่าง ๆ เช่นงานต้อนรับน้องใหม่ งานวันสีฟ้า และงานอื่น ๆ ก็มาใช้สนามหน้าตึกแทน แต่เนื่องจากคูหน้าตึกในขณะนั้นยังไม่ได้ถม ฉะนั้นจึงต้องตั้งโต๊ะเป็นรูปตัวที ตามที่เนื้อที่อันจำกัดจะอำนวยให้ได้เพียงแค่นั้น อย่างไรก็ตามดูเป็นความภาคภูมิใจเป็นอันมากของพวกเราในยุคนั้นที่มีตึกเรียนเป็นของตนเอง แม้ว่าจะกระจ้อยร่อยเพียงใดก็ตามที

ในปีนี้พวกเราเริ่มคิดกันในเรื่องเครื่องแบบนิสิต ความคิดในเรื่องนี้เริ่มด้วยกรมการรักษาดินแดนเข้ามาสอนวิชาทหารให้แก่นิสิตนักศึกษา ซึ่งก็จะเป็นผลให้นิสิตที่เป็นนักศึกษาวิชาทหารจะต้องสวมเครื่องแบบของทหาร แม้ว่าขณะนั้นการเรียนวิชาทหารเป็นเรื่องของความสมัครใจ ไม่มีข้อผูกมัดอะไร และเมื่อเข้าเป็นนักศึกษาวิชาทหารก็ไม่ทำให้เกิดสิทธิพิเศษแต่อย่างใดก็ตาม แต่มีนิสิตจำนวนมากมีความวิตกว่า มิช้ามินานนิสิตชายอาจจะต้องถูกบังคับให้สวมเครื่องแบบอย่างทหารกันอีก ความคิดเรื่องไม่ชอบให้ใครบังคับนี้ ยังค้างมาตั้งแต่เมื่อสมัยมียุวชนนายทหาร ซึ่งเป็นสมัยระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง นิสิตทั้งชายและหญิงทุกคนสวมเครื่องแบบอย่างทหารกันหมด (นิสิตหญิงสมัยสงครามเป็นยุวนารีด้วย) ฉะนั้นจึงเริ่มตื่นตัวกันว่าพวกเราควรมีเครื่องแบบของเราเองกันเสียที เพราะถ้าจะมีคนวางระเบียบเรื่องเครื่องแต่งกาย คนที่ควรจะวางระเบียบก็ควรจะเป็นตัวเราเอง เพราะเราย่อมรู้ดีว่าเราชอบอะไรและไม่ชอบอะไร ซึ่งจะทำให้เครื่องแบบของเราถูกใจเรามากที่สุด สำหรับนิสิตหญิงก็เห็นจะหมดปัญหาไป เพราะเครื่องแบบเก่าซึ่งใช้เมื่อก่อนสงครามก็คงจะกลับมาใช้ได้อีก แต่สำหรับนิสิตชายเมื่อก่อนสงครามก็ใช้เครื่องแบบยุวชนนายทหารกันอยู่ จึงต้องคิดเครื่องแบบกันใหม่ ในที่สุดก็ตกลงกันในเครื่องแบบลำลอง ชายสวมเสื้อเชิตขาวแขนยาวหรือสั้นก็ได้ มีเข็มขัดหัวตราพระเกี้ยวซึ่งออกแบบใหม่สำหรับนิสิตชายโดยเฉพาะ (ซึ่งใช้กันมาจนทุกวันนี้) กางเกงขายาวสีขาว เทา หรือกรมท่า สำหรับนิสิตคณะวิศวะ มีชุดฝึกงานซึ่งใช้เสื้อสีน้ำเงินแก่ด้วย แต่ที่ไม่มีใครยอมใช้คือหมวกโดยกำหนดเป็นหมวกลักษณะอย่างเดียวกับที่จ๊อกกี้ขี่ม้าใส่ มีขอบพับกลับรอบ ๆ หมวกมีเครื่องหมายสี่เหลี่ยมสีตามคณะบอกจำนวนปีที่ขอบ ถ้าเป็นนิสิตใหม่ให้ใช้สีน้ำเงิน จุดตรงกลางสีขาว ถ้าเป็นปีอื่น ๆใช้หมวกสีขาวสำหรับนิสิตใหม่หญิงใช้สวมถุงเท้าขาว รองเท้าสีขาว เป็นอันรู้กันว่าใครเป็นนิสิตใหม่ใครไม่ใช่ แต่สำหรับนิสิตชาย นอกจากใช้ในงานวันฟุตบอลจุฬาฯ-ธรรมศาสตร์ แล้วไม่เห็นมีใครยอมใส่หมวกเว้นแต่ในงานกีฬาของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้คงจะเป็นเพราะความนิยมสวมหมวกของเรายังมีน้อย เนื่องจากอากาศร้อนประการหนึ่ง

อย่างไรก็ดีในปีนั้น เครื่องแบบที่ใช้แผงคอก็ยังไม่มี เมื่อไปในงานถวายบังคมพระบรมรูปทรงม้านิสิตชายจึงยังใช้เครื่องแต่งกายสากลสีขาว ส่วนนิสิตหญิงสวมเครื่องแบบนิสิต

ในการคิดเรื่องเครื่องแบบนิสิตชายที่ใช้แผงคอนี้ นอกจากจะใช้กางเกงขายาวสีขาวแล้ว ยังดำริจะใช้กางเกงขายาวสีดำด้วย สำหรับใช้ในงานกลางคืน และยังดำริเรื่องหมวกซึ่งมีผู้ออกแบบเป็นหมวกหนีบสีน้ำเงินแก่ และหมวกทรงหม้อตาลสีขาว แต่จนแล้วจนรอดก็ไม่ปรากฏว่ามีผู้สวมหมวกที่ว่านั้น หรือใช้เครื่องแบบแผงคอกับกางเกงสีดำ

เรื่องแผงคอนี้ในสมัยที่ใช้ในขณะนั้น ใช้ตามสีของคณะและมีดิ้นสีทองทาบตามแนวนอนเท่านั้น แต่ขณะนี้ได้เพิ่มพระเกี้ยวทับไว้ที่แผงคออีกด้วย ซึ่งก็คงจะดีขึ้นเพราะสมัยนั้นมีนิสิตชายบางคนบ่น ๆกันอยู่ว่า ลักษณะของแผงคอของเรามันเอิญไปคล้ายกับพนักงานประจำห้องอาหารที่โรงแรมที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งเข้าด้วย

ออกจะเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะแปลกอยู่สักหน่อยในเรื่องกีฬาของคณะเราเมื่อเทียบกับคณะใหญ่ ๆเช่นวิศวกรรมศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ เราเทียบกับเขาไม่ได้เพราะนิสิตของเรามีจำนวนน้อยกว่าของคณะอื่น ๆมาก แต่กีฬาของเราก็ไม่น้อยหน้าคณะอื่น ๆ ผมจำได้ว่าเกือบจะทุกปี ในการเข้ารอบชิงชนะเลิศจะต้องมีคณะบัญชีเข้าไปชิงชนะเลิศกับวิศวะหรือวิทยาศาสตร์เสมอ (ส่วนมากมักจะต้องชิงชนะเลิศรักบี้กับคณะวิศวะแล้วก็มักจะได้ตำแหน่งรองชนะเลิศเสียเสมอ ๆที่ได้ตำแหน่งชนะเลิศก็บ่อย) ส่วนกีฬานิสิตหญิงก็เป็นคู่แข่งประเภทเนตบอลล์ ชิงชนะเลิศกับคณะอักษรศาสตร์เสียเสมอ ๆ และก็ได้ตำแหน่งชนะเลิศบ่อย ๆเสียด้วย ผมทราบมาจากพวกพี่ ๆว่าก่อนที่ผมจะเข้าจุฬาฯ คณะบัญชีก็มีนิสิตจำนวนไม่มากกว่านี้ และก็แข็งแกร่งในเรื่องกีฬาที่ว่านี้เรื่อยมา และมักจะได้ถ้วยชนะเลิศรักบี้และเนตบอลล์มาไว้เกือบทุกปี ทั้งนี้เห็นจะเป็นเพราะความสมัครสมานสามัคคีของพวกเรานั่นเองเป็นกำลังสำคัญอย่างหนึ่ง

พูดกันถึงเรื่องเรียน ในระยะนั้นนิสิตปีที่หนึ่งและปีที่สองยังไม่แยกเป็นแผนกต่าง ๆ คงเรียนรวม ๆกันไปแต่ถือว่าวิชาบัญชีเป็นวิชาเอก ถ้าตกก็เป็นอันต้องซ้ำชั้น วิชาต่าง ๆนอกนั้นแบ่งเป็นหมวด ถ้าตกเกินหนึ่งหมวดถือว่าตกซ้ำชั้น การสอบกลางปีนั้นถือเอาคะแนนไปรวมกับปลายปีด้วย แต่สำหรับพวกเราไม่ค่อยจะถือเป็นเรื่องจริงจังนัก จะมุเอาจริง ๆก็เมื่อจะสอบปลายปีจะมีนักมุจริง ๆไม่กี่คน จำได้ว่าก่อนจะสอบพวกเราได้รับความช่วยเหลืออื้อเฟื้ออย่างดีจากรุ่น ๆพี่ โดยได้เจียดเวลามาติวให้ ที่ยังจำได้ดีก็ได้แก่ คุณชนิด ลีละพันธุ์ ซึ่งติดตามช่วยเหลือติวให้ตลอดเกือบสี่ปี นอกจากนี้ก็มีพี่ ๆคนอื่น ๆอีกหลายคน

พอสอบปีที่สอง ก็เริ่มแยกเป็นแผนก คนที่สอบไม่ได้เกรดอะไรเลยก็ต้องเลือกเรียนอนุปริญญาพาณิชยศาสตร์ หรืออนุปริญญาบัญชี แต่เกือบทั้งหมดมักจะเลือกเอาอนุปริญญาบัญชี โดยที่มีความคิดกันในระหว่างนิสิตเราเองว่า ปริญญาพาณิชย์ออกจะด้อยกว่าปริญญาบัญชี เช่นเดียวกับคนที่สอบได้ทั้งเกรดบัญชี และเกรดเศรษฐศาสตร์ก็มักจะเลือกทำปริญญาบัญชีก่อน และก็มีอีกหลายคนที่เมื่อได้ปริญญาบัญชีแล้ว จึงย้อนกลับมาทำปริญญาทางพาณิชย์(ซึ่งขณะนั้นใช้เวลาต่อไปอีกหนึ่งปี) ส่วนคนที่ได้เกรดเศรษฐศาสตร์อย่างเดียวก็จำใจต้องทำปริญญาทางพาณิชย์ไปเลือกไม่ได้ คนที่ได้คะแนนดีทางบัญชีก็ไปทำปริญญาบัญชี ตัวผมเองมาพบความจริงเอาเมื่อมาทำงานหลังจากจบการศึกษาแล้วว่า แท้ที่จริงคนที่เขาจ้างส่วนใหญ่เขาไม่สู้จะสนใจนักว่าเราจบทางบัญชีหรือพาณิชย์ (ยกเว้นแต่ราชการ) หรือว่าจบเพียงแค่อนุปริญญา เขาสนใจแต่เพียงว่าจบมาจากคณะบัญชี จุฬาฯ เขาก็พอใจแล้ว และเมื่อเข้าทำงานพวกที่ได้ปริญญาบัญชีก็ดูเหมือนจะทำงานก้าวหน้าไม่ดีกว่าหรือจะดีพอ ๆกับปริญญาพาณิชย์คนอื่น ๆ จะคิดอย่างผมหรือเปล่าก็ไม่ทราบ แต่เมื่อยังเป็นนิสิตนั้นมีหลายคนดูน้อยอกน้อยใจนักที่ไม่ได้เกรดบัญชี บางคนถึงกับยอมรีเกรดคือไปเรียนปีที่สองอีกปีหนึ่งเพื่อจะสอบให้ได้เกรดที่ต้องการ

เมื่ออยู่ปีที่สามแล้ว ไม่ว่าปริญญาบัญชี หรือ ปริญญาพาณิชย์ หรืออนุปริญญาส่วนใหญ่ก็ยังต้องเรียนรวม ๆกันอยู่ดี จะมีแยกเรียนวิชาเฉพาะของตนเพียงไม่กี่วิชา

พอมาถึงปีที่สาม จากจำนวนนิสิตปีที่หนึ่งหนึ่งร้อยคนเศษ คงกลับมาเหลือไม่ถึงหกสิบคน ที่ต้องซ้ำชั้นตามขึ้นมาไม่ทันตอนปีที่หนึ่ง ปีที่สองก็มี ที่หายหน้าออกไปเพราะถูกรีไทร์ไปก็มี เหลียวไปดูพวกที่เขามาเป็นน้องใหม่รุ่นเดียวกันคงเหลือไม่ถึงสามสิบคน โดยที่จะมีพวกอนุปริญญาจะต้องจบออกไปในปีนั้น ความรู้สึกที่จะต้องจากเพื่อน ๆไปในไม่ช้าทำให้มีความกลมเกลียวกันดียิ่งขึ้น มีหลายคนได้รับเลือกให้เป็นกรรมการของคณะและก็ต้องขาดเรียนบ่อย ๆจนท่านอาจารย์ต้องเรียกไปเตือนว่าเวลาเรียนจะไม่พอ จะทำให้ไม่มีสิทธิ์เข้าสอบประจำปี พวกที่มีหน้าที่น้อยกว่าจึงต้องแบ่งเวลาขาดเรียนแทนเพื่อนเสียบ้าง โดยรับงานที่เพื่อนจะต้องทำไปทำแทนเสียเอง จำได้ว่าปีนั้นคุณสุทิน พงศ์พานิช เป็นผู้แทนนิสิตชาย เป็นนิสิตปีที่

สาม หยุดเรียนมาก จนเวลาเรียนเกือบไม่พอ แต่ก็โชคดีปลายปีก็สอบได้ขึ้นไปเป็นผู้แทนนิสิตอีกหนึ่งปี เมื่อเรียนอยู่ชั้นปีที่สี่

พูดถึงผู้แทนนิสิตแล้ว ก็มีความรู้สึกอยู่อย่างหนึ่งว่า ในปีท้าย ๆ นี้นิสิตคณะบัญชีได้รับเลือกเข้าไปเป็นกรรมการของสโมสรอยู่หลายคน ยกเว้นแต่ตำแหน่งเหรัญญิกซึ่งคณะบัญชีผูกขาดทุกปี ถ้าเทียบจากจำนวนนิสิตในคณะของเรากับจำนวนกรรมการสโมสรที่มาจากคณะบัญชี นิสิตจากคณะบัญชีก็นับว่ามีจำนวนมากกว่าจากคณะอื่น ๆ ซึ่งเราถือกันว่าเป็นเกียรติยศอย่างหนึ่ง และทำให้คณะของเราดูมีความสำคัญยิ่งขึ้น

พอขึ้นมาอยู่ชั้นปีที่สี่ ขณะนั้นเป็นปี 2494 จำได้ว่านิสิตในห้องรู้สึกว่าบางตาไปอีกมาก มีจำนวนเหลือเพียงสัก 29 คน เท่านั้น พอสิ้นปีก็จบไป 27 คน คงต้องซ้ำปีที่สี่เสียสองคน เป็นปริญญาพาณิชย์ กับบัญชีเสียอย่างละครึ่ง

ตอนที่ผมมาอยู่ชั้นปีที่สี่นี้ ผมได้รับเลือกให้ทำหน้าที่บรรณาธิการ หนังสือ “พาณิชย์-บัญชี” ของคณะ หนังสือ “พาณิชย์-บัญชี” นี้ ออกตามวาระ คือ ฉบับต้อนรับน้องใหม่ ฉบับวันสีฟ้า และฉบับสุดท้าย ในวันครบรอบวันเกิดของท่านอาจารย์คณบดี (ศาสตราจารย์อุปการะคุณ พระยาไชยยศสมบัติ) สำหรับปีที่ผมทำนั้นผมได้ออกเพิ่มขึ้นอีกฉบับหนึ่ง คือ ในวันที่มีการท่องเที่ยวในระหว่างปิดภาคเรียนภาคแรก ในการทำหนังสือสมัยนั้นออกจะฉุกเฉินเต็มที เพราะหนังสือที่ออกจะต้องมีถึงมือนิสิตให้ทันวันที่มีงาน ซึ่งแม้จะมีเวลาเตรียมตัวนานแค่ไหน แต่ก็มาช้าที่โรงพิมพ์ซึ่งอ้อยอิ่งอยู่จนนาทีสุดท้าย ฉะนั้นก่อนวันงานสักสองสามวัน จึงต้องทำกันตลอดคืน พวกเราต้องค้างอยู่ที่โรงพิมพ์นั้นเองเพื่อคอยจัดหน้าและตรวจปรูฟ มีซ้ำ ๆ หน้าก็ได้แก่คุณประยูรศักดิ์ ชลายนเดชะ คุณนคร บวรสิน ฯลฯ ผมจำได้ว่าในงานวันสีฟ้าปี 2493 ตอนเย็นจะมีงานหนังสือจะต้องออก ตอนเช้าวันนั้นเพิ่งจะพิมพ์วานิชอาบน้ำมันปก และต้องผึ่งจนกว่าจะแห้ง เข้าปกและเจียนเล่มได้ก่อนจะมีงานไม่ถึงหนึ่งชั่วโมง แต่สมัยนั้นดูก็ออกจะเป็นความสุขอย่างหนึ่ง ที่ได้มีโอกาสคลุกคลีอยู่กับงานหนังสือ และประสบการณ์ที่ได้รับในขณะนั้นก็ยังให้ประโยชน์อย่างมากจนถึงบัดนี้

การนำเที่ยวทัศนาจรของคณะสมัยนั้น ถ้าเทียบกับสมัยนี้ก็ออกจะเชย ๆ อยู่สักหน่อย ประการหนึ่งเพราะการคมนาคมในสมัยนั้นยังไม่สะดวกเหมือนอย่างในปัจจุบัน และความสะดวกสบายในเรื่องที่พักก็ยังไม่มี ฉะนั้นจุดหมายปลายทางจึงเป็นเพียงระยะใกล้ ๆ เช่นบางแสน พัทยา เพชรบุรี บางปะอิน ทางน้ำที่ไปไกลที่สุดก็เพียงแค่เกาะสีชัง ทุกแห่งไม่มีการค้างคืน จำได้ว่าเมื่อตอนอยู่ปี1 คือปี 2491 คณะจัดนำเที่ยวบางแสนดูเหมือนจะต้องใช้เวลาเดินทางเกือบสี่ หรือ ห้าชั่วโมง เพราะรถออกจากจุฬาฯประมาณ 7.30 น. ไปถึงบางแสนเกือบเที่ยง ไม่ใช่เพราะไปแวะโอ้เอ้ตามทางอะไรมากนัก แต่สมัยนั้นสะพานข้ามแม่น้ำบางปะกงยังไม่มีต้องใช้แพบรรทุกรถยนต์ข้าม ส่วนทางนั้นเป็นเพียงดินลูกรัง มีฝุ่นสีแดงฟุ้งตลอดทาง ความกว้างก็เพียงรถเมล์จะหลีกกันได้ด้วยความระมัดระวังอย่างที่สุด และก็ต้องใช้ความชำนาญจริง ๆกว่าจะกลับถึงกรุงเทพฯก็ราว ๆสองสามทุ่มเป็นอย่างเร็ว ต่อจากนั้นพวกนิสิตชายปีท้าย ๆ จะต้องอยู่ติดรถเพื่อตระเวนส่งนิสิตหญิงตามบ้าน กว่าจะเสร็จก็ราว ๆเที่ยงคืน

เรื่องที่ต้องค้างคืนโดยอาศัยตึกเรียน หรืออาศัยหอใหม่ (โดยไปนอนเบียดกับเพื่อน) ดูออกจะเป็นเรื่องธรรมดาของนิสิตชายปีท้าย ๆ ทั้งนี้ในวันก่อนวันงานบ้าง เช่นงานต้อนรับน้องใหม่ งานละครเมื่อปิดภาค ทั้งนี้เพราะจัดตกแต่งสถานที่ไม่เสร็จ ทำฉากละครไม่เสร็จ เมื่อเสร็จงานก็เที่ยงคืนต้องอยู่เก็บของ เครื่องประดับสถานที่ หรือ มิฉะนั้นก็ต้องอยู่เฝ้า เพราะถ้าไม่เฝ้าเข้าขึ้นของก็หายหมด เพราะของใช้พวกนี้เราต้องยืมเขามาทั้งนั้น

พูดถึงการเรียนในสมัยนั้นรู้สึกว่าอยู่ในภาวะที่ขาดแคลนมาก อาจารย์ประจำสมัยนั้นมีอยู่ราว ๆสัก 10 ท่านเห็นจะได้ แต่ก็พอเหมาะกับจำนวนนิสิตซึ่งมีน้อยอยู่แล้วจึงไม่ต้องมีการแบ่งพวกเรียน คงเรียนรวมกันทุกวิชาทุกห้อง อาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 80 เป็นอาจารย์พิเศษ ที่มาจากวงราชการก็มี ที่มาจากคณะอักษรศาสตร์ก็มี อาจารย์พิเศษนี้มักจะติดราชการบ่อย ๆ จึงต้องงดสอนเป็นครั้งคราว ความรู้สึกของพวกเราสมัยนั้นออกจะยังเป็นเด็กอยู่มาก ๆ พอเจ้าหน้าที่มาบอกงด พวกเราก็ดีใจกันท่านอาจารย์บางคนก็ต้องงดสอนเป็นระยะยาว

ตำราเรียนสมัยนั้นหายากเช่นเดียวกัน หนังสือที่พิมพ์จากต่างประเทศขาดแคลนมาก ต้องอาศัยรุ่นพี่ ๆที่ขึ้นชั้นใหม่ พวกน้อง ๆที่ตามมาก็รับมรดกกันต่อไป มีอยู่หลายเล่มที่พิมพ์ขึ้นใช้ในประเทศโดยลอกจากของต่างประเทศ เป็นหนังสือที่พิมพ์ระหว่างสงครามโลกครั้งที่แล้ว ส่วนหนังสืออ่านนอกเวลาหาซื้อตามตลาดก็แทบจะไม่มีขายต้องสืบหากันมาก ในปี 2492 มีนิสิตปีที่ 4 จำได้ว่ามีคุณบุญเสริม คุ้มพวงเพ็ชรร่วมอยู่ด้วย ได้ช่วยแก้ปัญหาด้วยวิธีฉลาดมาก คือสั่งเสียเองจากต่างประเทศและขออนุญาตแลกเงินในอัตราของทางราชการ (ดูเหมือนดอลล่าร์ละ 12.5 บาท) ทำให้ได้หนังสืออ่านนอกเวลาเรียนถูกลงอีกเกือบร้อยละ 30 ของราคาที่ขายกันในตลาดขณะนั้น แต่หนังสือก็มาช้ากว่าจะได้หนังสือก็เสียเวลาไปร่วม2เดือน ในการอ่านหนังสืออ่านนอกเวลานี้ปรากฏว่าถูกโกง คือทางคณะประกาศรายชื่อหนังสือที่ต้องอ่านปีละ 4 เล่ม แต่มีคนอ่านจริง ๆเพียงไม่กี่คน นอกนั้นอาศัยเพื่อนให้อ่านแล้วมาเล่าให้ฟัง บางคนใจดีทำคำถามคำตอบมาให้เสียด้วย ทั้งนี้เห็นจะเป็นเพราะพวกเราเป็นนิสิตคณะบัญชีที่เรียนเศรษฐศาสตร์มา จึงนำเอาหลักของการแบ่งงานมาใช้ในทางปฏิบัติเสียเลย

เรื่องทำแบบฝึกหัดบัญชีซึ่งมีสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง เนื่องจากภาวะที่ขาดแคลนอุปกรณ์การศึกษาสมัยนั้น ฉะนั้นโจทย์แบบฝึกหัดจึงต้องใช้วิธีเขียนลงบนกระดานดำให้ลอก ไม่มีพิมพ์ไว้เป็นเล่ม หรืออย่างน้อยพิมพ์โรเนียวก็ยังดี ซึ่งถ้าเป็นสมัยนี้ก็คงไม่ต้องลอกลงกระดานดำให้เสียเวลา

ในการสอบประจำปี หรือสอบกลางปี เนื่องจากมีสถานที่อันจำกัด ฉะนั้นเมื่อจะสอบวิชาบัญชี จึงจัดห้องให้นั่งโต๊ะละ 2 คน คือปีที่หนึ่งนั่งคู่กับปีที่ 3 นิสิตปีที่สองนั่งคู่กับนิสิตปีที่สี่ เรื่องกลัวว่าจะถามกันนั้นไม่มี เพราะเมื่อลงมือทำได้ต่างคนต่างก็ต้องรีบทำเพราะเวลามีจำกัด ถ้ามัวแต่ใจดีบอกกันขณะนั้นก็คงทำไม่เสร็จด้วยกันทั้งคู่ กระดาษคำตอบนั้นเป็นกระดาษธรรมดา เมื่อจะทำบัญชีต้องมาตีเส้นเอาเอง จึงต้องใช้เวลามาก ส่วนมากเท่าที่ถามเพื่อน ๆดู หาคนทำเสร็จบริบูรณ์ไม่ค่อยได้ ที่จะมีเวลาเหลือจนถึงได้ตรวจทานนั้น ไม่ต้องพูดถึงกัน

.....เวลาผ่านไป 20 ปี เดี๋ยวนี้นิสิตรุ่นนั้นต่างก็เป็นคนสำคัญกันทั้งนั้น บางคนเป็นข้าราชการชั้นพิเศษ เช่นคุณอำนวย วีระวรรณ เป็นเลขาธิการ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน บางคนก็เป็นนายธนาคารใหญ่ เช่นคุณทวี สุราฤทธิ์ ทำหน้าที่ควบคุมเงินตราต่างประเทศในธนาคารแห่งประเทศไทย คุณรัตนะ ยาวะประภาส ยังรักงานหนังสือพิมพ์เหมือนเดิม และกำลังมีชื่อหอมในวงการนักเขียนและนักหนังสือพิมพ์บางคนเป็นนายทหารเช่นนาวาอากาศโท เสถียร สิงห์เจริญ ทำหน้าที่ควบคุมวัสดุในกรมช่างอากาศ คุณสุทิน พงศ์พานิช ไปเป็นผู้จัดการธนาคารนครหลวงไทยจำกัด สาขาหาดใหญ่ คุณพิศาล บุญสมบัติ ไปทำหน้าที่ธุระการควบคุมธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาขอนแก่น คุณเลิศศักดิ์ ศิริปาละ ไปเป็นสมุห์บัญชีบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่จำกัด ดูๆก็น่าปลาบปลื้มใจที่บรรดานิสิตเก่าที่จบไปจากคณะบัญชีไปมีหน้าที่การงานที่สำคัญ ๆแก่บ้านเมืองและเป็นองค์ประกอบสำคัญแก่สังคม ซึ่งคงจะมีเพิ่มขึ้นทุกปีตามจำนวนของบัณฑิตใหม่ที่สำเร็จรุ่นต่อ ๆไป ส่วนผมหรือครับ ไม่มีอะไรใหม่ ยังเป็นคนเดิมทุกอย่าง ซึ่งมีทั้งดีและเลวเหมือนมนุษย์อื่น ๆทั้งหลาย.....

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

กตัญญุตา

สีฟ้า*

"ความกตัญญูนับว่าเป็นธรรมอันประเสริฐ ซึ่งคนไทยยึดมั่นอย่างที่สุด".....เปล่า.....เปล่า..... ผู้เขียนไม่ได้ตั้งใจจะเขียนบทความเกี่ยวกับหลักธรรมทางศาสนา และตั้งใจจะเทศนาโปรดท่านผู้ใดดอก ที่รำพึงถึงความกตัญญูก็เพื่อจะนำมาเป็นหัวข้อเขียนเรื่องนี้เท่านั้นเอง

เพราะเหตุใดผู้เขียนจึงนำเรื่องความกตัญญูเข้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ? ก็เพราะผู้เขียนเป็นคนกตัญญูน่ะ ก็จะอะไรเสียอีกกตัญญูทุกท่านทุกผู้และทุกสิ่งที่นับว่าเคยมีพระคุณหรือบุญคุณต่อผู้เขียน เรื่องพ่อแม่ครูบาอาจารย์นั้นเป็นเรื่องธรรมดาละ ใครไม่กตัญญูก็นับว่าเลวเต็มทน แต่เรื่องกตัญญูต่อสถานศึกษาบางทีอาจจะมีผู้บริภาษด้วยความหมั่นไส้ว่า 'มากไปหน่อย' ก็ได้ !

แต่ก็เอาเถอะ...ใครจะว่าอย่างไรก็ช่างใคร เอาเป็นว่าผู้เขียนกตัญญูต่อคณะบัญชีและต่อจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัยก็แล้วกัน ทีนี้เมื่อคณะบัญชีซึ่งผู้เขียนมีความกตัญญูเกิดทำบุญอายุครบรอบสามสิบปีขึ้นมา ก็เป็นการจำเป็นที่ผู้เขียนจะต้องช่วยเฉลิมฉลองด้วยความยินดี ทั้งกำลังปัญญาและกำลังทรัพย์ (ซึ่งมีอยู่นิดหน่อยทั้งสองอย่าง) ส่วนกำลังกายนั้นไม่ไหวแล้ว จะเต้นหรับ ๆ อย่างสมัยเป็นนิสิตอยู่ กระดูกที่มีมากกว่าเนื้อคงจะหักเป็นท่อน ๆ เสียอย่างแน่แท้

ผู้เขียนดีใจจริง ๆ ที่เห็นคณะบัญชีขยายออกอย่างกว้างขวาง เป็นความดีใจเงียบ ๆ ของนิสิตบัญชีแต่ครั้งอดีตคนหนึ่งในจำนวนหลายร้อยหลายพันคน นิสิตที่คณะบัญชีน่าจะลืมเสียแล้วด้วยซ้ำไป ผู้เขียนขอแถลงความจริงใจไว้ ณ ที่นี้ด้วยว่า อันความผูกพันของผู้เขียนต่อคณะบัญชีนั้นเต็มไปด้วยความเจียมตัวเจียมใจอย่างที่สุด มาถึงแค่นี้ท่านที่รู้จักผู้เขียนดีพอสมควรคงจะร้องว่า.....เจ้านี่พูดเรื่องปริญญาอีกแล้ว! ..... ไม่ผิดดอก เพราะจะว่าไปมันก็เป็นปมด้อยของผู้เขียนอย่างหนึ่ง คนอะไรปีนต้นไม้เกือบสุดยอดแล้วทีเดียวเจียว!

**สีฟ้า เป็นนามปากกาของ ม.ล. ศรีฟ้า มหาวรรณ น้องใหม่ปี 2493 (รุ่น 11)*

> "เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วจะให้ผู้เขียนใจจืดใจดำต่อคณะบัญชีอย่างไรได้ ? เมื่อสมัยที่ผู้เขียนเป็นนิสิตนั้นผู้เขียนมิได้รักคณะบัญชีเฉยๆ แต่เข้าขั้นหลงเอาทีเดียว"

ทว่า...ปรากฏว่าคณะบัญชีไม่เคยลืมผู้เขียน ไม่ว่าจะมีเรื่องอะไรน้อง ๆ รุ่นหลังมักจะนึกถึงผู้เขียนเสมอ แม้แต่ครูบาอาจารย์ และพี่ ๆ ที่รู้จักผู้เขียนก็เช่นกัน เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วจะให้ผู้เขียนใจจืดใจดำต่อคณะบัญชีอย่างไรได้ ? เมื่อสมัยที่ผู้เขียนเป็นนิสิตนั้นผู้เขียนมิได้รักคณะบัญชีเฉย ๆ แต่เข้าขั้นหลงเอาทีเดียว แล้วก็อย่างว่านั่นแหละ พระท่านว่าโมหะคือความหลงมันไม่ดี มันก็ไม่ดีจริง ๆ อย่างที่ท่านว่า

ผู้เขียนขอย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า ผู้เขียนดีใจในความก้าวหน้าของคณะบัญชีจริง ๆ แต่ถ้าจะว่าไปมันก็เป็นกฎธรรมดา ไม่มีอะไรหยุดอยู่นิ่งได้ในโลก ถ้าไม่เจริญก้าวหน้าขึ้น ต้องเสื่อมลงเมื่อถึงจุดอิ่มตัว ในสมัยที่ผู้เขียนยังเป็นนิสิต มีนิสิตปีหนึ่งประมาณ 100-150 คน พอปีสองก็หลุดไปเสีย 40% ปีสามหลุดอีก 30% ปีสี่หลุด 20% ตกลงแต่ละชั้นก็มีนิสิตไม่

มากมายอะไรนัก เพราะฉะนั้นตึกหลังน้อย ๆ ก็พออยู่กันได้อย่างสบาย แถมยังเอื้อเฟื้อให้คณะรัฐศาสตร์อาศัยเรียนอีกเสียด้วย !

สมัยก่อนนั้นเรียนกันเหมือนเด็กนักเรียนชั้นมัธยมกล่าวคือ ฟังเล็คเชอร์แล้วจดได้แค่ไหน ก็เอาไว้สอบแค่นั้น ห้องสมุดสำหรับค้นคว้าไม่มี แล้วก็ยังไม่รู้จักค้นคว้าด้วยผู้เขียนยังจำได้ดี เมื่อเรียนอยู่ปีที่หนึ่ง อาจเป็นคุณหลวงปิยะฯ ท่านเป็นอาจารย์สอนวิชา ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ พอเวลาใกล้สอบ นิสิตมหาวิทยาลัยก็เข้าชี้เหมือนกับนักเรียนมัธยม...อาจารย์จะออกข้อสอบตรงไหนคะ ? เอาตรงไหนบ้างครับ ? ทวนหน่อยเถอะครับ ฝ่ายท่านอาจารย์ท่านก็เมตตาเหลือใจ ท่านทวนให้ตามคำขอ มิหนำซ้ำยังบอกเน้น ๆ อย่างอารมณ์ดีเสียเหลือเกินว่า

"ไอ้ตรงไหนที่ไม่ทวนก็แปลว่าไม่เอา....."

ทีนี้พวกเราทั้งหลาย 'ก็หวานหมู' ท่องไอ้ที่จดเล็คเชอร์ไว้เสียคล่องปรื๋อทีเดียวแทบว่าจะไม่หายหกตกหล่นสักตัวเดียว..... พอสอบเสร็จ ได้คะแนนไม่เกิน 65 สักคนเดียว เอะอะเอากับอาจารย์ว่า ก็ตอบตามตำราทุกอย่างไม่มีผิดเพี้ยนทำไมถึงได้คะแนนน้อยอย่างนี้ ท่านอาจารย์ท่านก็ยิ้มอย่างเมตตาตามเคยตอบเนิบ ๆ (ตามเคยอีกเหมือนกัน)

"เป็นนิสิตมหาวิทยาลัย ก็ต้องรู้จักค้นคว้าหาเรื่องนอกจากที่เล็คเชอร์ไว้มาประกอบบ้าง จะมา ถามคำตอบคำ อย่างเด็ก ๆ ไม่ได้ร้อก !

จบกัน ! แต่ถึงอย่างนั้นก็ยังไม่เห็นใครมีปัญญาค้นอยู่ดีนั่นแหละ.....เดี๋ยวนี้ผู้เขียนไปคณะบัญชี เห็นห้องสมุดใหญ่มากมายด้วยตำรับตำรา ให้ชื่นใจเสียเหลือเกิน นอกจากนั้นยังกิจกรรมต่าง ๆ และที่ยังความปลื้มปิติให้มากขึ้นก็คือ ผู้เขียน

> “ ท่านอดีตคณบดีท่านเจ้าคุณไชยยศ ฯ พวกเราในสมัยนั้น
> รู้สึกต่อท่านเหมือนท่านเป็นทั้งครูและพ่อ ผู้เขียนมิได้ใช้คำว่า
> ‘อาจารย์’ เพราะคำนี้ก็ยังห่างเหินไป ”

ทราบว่า University Hotel นั้นท่านสร้างขึ้นสำหรับเป็นแล็บของคณะบัญชี แต่ไม่ทราบว่าในที่สุดได้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายจริง ๆ หรือเปล่า ? (หรือว่ามีใครขอประมูลเข้าดำเนินงานแล้วเอาไปให้เจ๊กเช่าช่วงต่อเสียแล้วก็ไม่รู้ซี)

ไหน ๆ พูดถึงเรื่องฟังเล็คเชอร์สมัยก่อนแล้ว ผู้เขียนใคร่จะเล่าถึงครูบาอาจารย์ในสมัยที่ยังเรียนอยู่ แต่ก่อนจะเอ่ยนามท่าน ขอกราบประทานโทษด้วยความคารวะและกตัญญูรู้คุณเสียก่อน.....

ได้บอกแล้วว่าการเรียนในสมัยนั้นเหมือนกับนักเรียนมัธยม เราไม่รู้จักวิธีจดเล็คเชอร์แต่หัวข้อสำคัญ แล้วนำมาค้นคว้าตำราประกอบ ต้องจดกันตามคำที่อาจารย์เล็คเชอร์เปี๊ยบทีเดียว หายหกตกหล่นไปไม่ได้เป็นอันขาด เวลาสอบก็เอาแต่ที่อาจารย์เล็คเชอร์เป็นพอ ถ้าอาจารย์ท่านไหนพูดช้า ๆ ก็จดสบาย อาจารย์ท่านไหนท่านเข้ามาพูดเอา ๆ ก็จะได้ยินเสียงนิสิตจิ๊กจิ๊กเกาหัวเกาหูก้มหน้าก้มตาจดผิด ๆ ๆ ๆ อุตลุดทีเดียว เรื่องเล็คเชอร์เร็วแล้วไม่มีอาจารย์ท่านไหนเกินท่านคณบดีปัจจุบันไปได้ ท่านสอนวิชาธนาคาร พอถึงชั่วโมงท่านท่านก็เข้ามามือเปล่า ท่านว่าเอา ๆ ไม่หยุดพักเลย ยิ่งได้ยินเสียงจิ๊กจิ๊กท่านยิ่งเจ้าใหญ่ กรุ๊ปของผู้เขียนต้องใช้วิธีจดกันคนละประโยค คือคนที่หนึ่งจดประโยคแรกแล้วขีดไว้สองประโยคดังนี้ (จด)–ส่วนคนที่สองจดประโยคสองขีดประโยคหน้าหลังไว้ดังนี้-(จด)-ส่วนคนที่สามจดแต่ประโยคหลังดังนี้ –(จด) พอจบชั่วโมงก็นำมาต่อกันเข้า เป็นอันว่าได้เล็คเชอร์ครบทุกประการไม่มีหายไปเลยสักประโยคเดียวบรรดาที่หลุดออกมาจากปากท่านอาจารย์ !

ส่วนท่านอาจารย์หลวงศรีปรีชาธรรมปาฐกนั้น ท่านสอนวิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์ปีสาม ท่านอาจารย์ท่านนี้พวกเราเคยพูดกันไว้ว่า หากนำวิธีการเล็คเชอร์ของท่านมาบวกเข้ากับท่านอาจารย์อาภรณ์ แล้วหารด้วยสอง คงจะกำลังดีท่านต้องเล็คเชอร์สองชั่วโมง ชั่วโมงเดียวไม่ทัน พอท่านเข้ามาในห้อง กว่าท่านจะปีนขึ้นไปบนแท่นสี่เหลี่ยม ค่อย ๆ วางกระเป๋าเช็ดเก้าอี้ หมดเวลาไปเกือบสิบห้านาทีแล้ว แล้วทีนี้ท่านก็ค่อย ๆ เช็ดแว่นตา ค่อย ๆ เปิดตำรา (แต่ท่านไม่ใคร่ดูตำราเท่าใดคงวางไว้เป็นคู่มืออย่างนั้นเอง) แล้วท่านก็ค่อย ๆ เล็คเชอร์ด้วยเสียงเนิบ ๆ จบประโยคหนึ่งท่านหยุดเสียนาทีหนึ่ง แล้วจึงว่าต่อไป (ท่านมีอายุมากแล้ว ดูเหมือนเกือบหกสิบ) ชั่วโมงของท่านนั้น (เจ้าประคุณ พูดถึงตรงนี้ แล้วรู้สึกว่าพวกเราชั่วแท้ ๆ ทีเดียว) บางคนมุดบังตาหนีออกไปกินเต้าทึง กินไอศกรีมเจ้าโปัยคนละถ้วย แล้วมุดเข้ามาใหม่ ท่านยังเล็คเชอร์ไปไม่ถึงสิบประโยคกลับมาลอกเอื่อย ๆ ตามเดี๋ยวเดียวก็ทันท่าน

ยังมีอีกหลายต่อหลายท่านอาจารย์ที่มีบุคคลิกพิเศษเฉพาะตัว ท่านอาจารย์เหล่านี้ล้วนแต่ทรงคุณวุฒิ และมีวัยวุฒิสูง เมื่อเวลาท่านอยู่ในตำแหน่งของท่าน ท่านแสนที่จะใหญ่โต แต่เมื่อเวลาท่านมาเล็คเชอร์มาเป็น ‘ครู’ พวกเราก็เห็นท่านเป็นแต่เพียง ‘ครู’ ที่มีเมตตาธรรมต่อนักเรียน หาได้คิดถึงตำแหน่งภายนอกของท่านไม่ บางครั้งพวกเราจึงปฏิบัติต่อท่านอย่างนักเรียนแก่น ๆ และท่านก็มิได้ถือสา โดยเฉพาะท่านอดีตคณบดีท่านเจ้าคุณไชยยศ ฯ พวกเราในสมัยนั้นรู้สึกต่อท่านเหมือนท่านเป็นทั้งครูและพ่อ ผู้เขียนมิได้ใช้คำว่า ‘อาจารย์’ เพราะคำนี้ก็ยังห่างเหินไป ท่านอาจารย์สมัยที่ผู้เขียนเรียนท่านมีลักษณะเป็น ‘ครู’ มากกว่าอาจารย์หนุ่ม ๆ สาว ๆ สมัยนี้ เราจึงรู้สึกต่อท่านอย่าง ‘ครู’ ยิ่งกว่า ‘อาจารย์’ (ยิ่งสมัยนี้ด้วยแล้วคำว่าอาจารย์ดูจะเกร่อและมีค่าน้อย มีราคาถูกเสียจริง ๆ !)

ผู้เขียนอยากจะรำลึกถึงชีวิตสี่ปีในคณะบัญชี ให้ยาวกว่านี้ แต่ขอเก็บเอาไว้เป็น ‘ทุนสำรอง’ ก่อนเพราะ ดูเหมือนผู้เขียนจะได้รับการเชิญชวนให้เขียนเรื่องลงหนังสือบัญชีอยู่เป็นประจำ เขียนอะไรก็ไม่สนุกเหมือนเล่าความหลังเพราะมันเป็นสิ่งที่หวนกลับมาไม่ได้อีกแล้ว เลยขอเก็บ ‘ของเก่า’ ไว้ขายกินนาน ๆ หน่อย ถ้ามีเวลาและโอกาสคงได้ ‘รำลึก’ กันอีกดอก

18 ต.ค. 11

‘น้องใหม่ 2493’

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

จากน้องใหม่รุ่น 2497

โดย ว.บ.

ใครหนอต้นร่ำพึงออกมาทางเนื้อเพลงอย่างน่าสงสารว่า สิบหกปีแห่งความหลังนั้นช่างเต็มไปด้วยความขมขื่นและปวดร้าวใจยิ่งนัก แต่สิบหกปีเท่ากันของผู้เขียนคือจากสองพันสี่ร้อยเก้าสิบเจ็ดถึงสองพันห้าร้อยสิบเอ็ดยังคงเต็มไปด้วยความหอมหวานถึงแม้จะระคนความเศร้าสลดบ้างในขณะจิต เพราะชีวิตมิใช่ดอกกุหลาบอย่างที่นิตยา นาตยะสุนทร นิสิตรุ่นพี่เคยว่าไว้ นี่หากไม่มีงานฉลองครบรอบ 30 ปีของคณะแล้ว เราคงมิได้เฉลียวใจแม้แต่น้อยว่าบัดนี้และขณะนี้เราได้จากอ้อมอกเภตราทิพย์ของร่มรั้วมหาวิทยาลัยออกมาผจญกับความเหี้ยมเกรียมและดุดันของชีวิตภายนอกอย่างห้าวหาญถึงสิบหกปีแล้ว ยังจำได้.....เพราะว่าความรู้สึกมันยังคงฝังลึกอยู่ภายในตลอดเวลา เสมือนหนึ่งว่าเรานี้เพิ่งจะพ้นกลิ่นไอของความเป็นนิสิตเพียงวันวาน ยังจำได้.....แม้วันเหล่านั้น วัยอย่างนั้นและความอบอุ่นอย่างนั้นจะไม่มีหวลกลับมาอีกก็ตาม เราก็ยังสามารถหลับตาและฝันถึงสิ่งเหล่านั้นได้อย่างเป็นสุขเพราะยังคงสดใสเหมือนฝันหลังตื่น...

เภตราทิพย์หลังน้อยหลังนั้นแม้จะถูกบดบังด้วยความมโหฬารพันลึกของหอประชุมและความโอ่อ่าในศิลปแบบไทยโบราณและตึกอักษรศาสตร์ก็ตาม เราก็ยังภูมิใจว่าครั้งหนึ่งเป็นที่พักพิงให้เราได้รับความรู้ความรัก ความอบอุ่นและความเข้าใจซึ่งกันและกันไม่ว่าใครจะมาจากสถาบันใดก็ตาม เรายังจำได้.....วันแรกที่เหยียบย่างขึ้นตึกด้านข้างด้วยใจระทึกด้วยความสมหวังในการสอบเอ็นทร้านซ์ ด้วยความเกรงในท่าทีของการต้อนรับจากนิสิตรุ่นพี่และด้วยความตื่นเต้นที่จะพบกับทุกสิ่งในสถานที่ใหม่และเพื่อนใหม่ ยังจำได้... จากปีโน้นถึงปีนั้นเราได้กลายเป็นพี่คนหัวปีของครอบครัวที่พยายามถ่ายทอดอุปนิสัยใจคอและความรักให้แก่พวกน้อง ๆอีกเกือบสามร้อยคนอย่างที่เราเคยได้รับจากพี่ ๆ

ปีนั้นยังจำได้พวกซีเนียร์มีทั้งหมดเพียงสี่สิบเก้าคน นุ่งกางเกงเสียสิบห้าคน นอกนั้นสรวมกระโปรงแบบมาคโครหรือนิวลุคที่เฟื่องในสมัยก่อน กระโปรงแบบนี้ออกจะเป็นการเสียเศรษฐกิจของประเทศเอามาก ๆ เพราะหากจะใช้เนื้อผ้าอย่างนั้นมาตัดเสก็ดสมัยนี้อาจได้ถึงสองตัวครึ่งอันจะบังเกิดผลดีต่อการประหยัดเงินตราของประเทศได้ปีละมาก ๆทีเดียว ข้อเสียอีกประการหนึ่งของกระโปรงสมัยก่อนก็คือพวกชายฉกรรจ์ไม่มีโอกาสได้พินิจน่องและหัวเข่าตลอดจนขาอ่อน

> “เภตราทิพย์หลังน้อยหลังนั้นแม้จะถูกบดบังด้วยความมโหฬารพันลึกของหอประชุมและความโอ่อ่าในศิลปแบบไทยโบราณและตึกอักษรศาสตร์ก็ตาม เราก็ยังภูมิใจว่าครั้งหนึ่งเป็นที่พักพิงให้เราได้รับความรู้ความรัก ความอบอุ่น”

ของคุณเธอทั้งหลายว่าจะขาวมลกลมกลึงเพียงใดนับเป็นการเสียเปรียบครั้งยิ่งใหญ่ของนิสิตชายสมัยก่อน แต่ข้อได้เปรียบของคุณเธอเหล่านั้นก็คือความสะดวกและรวดเร็วในการลุกเหินเดินนั่งและโดยเฉพาะคนที่น่องทู่น่องลาย หรือมีแผลเป็นจะไม่มีใครเห็น ในปีนั้นอีกนั่นแหละก็มีการเลือกกรรมการคณะเหมือนปีก่อน ๆและปีหลัง ๆ อาทิผู้แทนชายหนึ่งหญิงหนึ่งซึ่งก็มิได้คำนึงถึงจำนวนประชากรเหมือนอย่างการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่จะมีขึ้นในเร็ว ๆนี้ กล่าวคือนิสิตจะมีจำนวนเท่าใดก็ตาม จะมีสัดส่วนของหญิงและชายอย่างไรก็คงมีได้เพียงผู้แทนชายหนึ่งหญิงหนึ่งเท่านั้น และการเลือกตั้งก็ไม่มีใครร้องแรกแหกกระเชอเสนอให้ใช้วิธีแบ่งเขตหรือรวมเขตอย่างที่กำลังเป็นอยู่ในบ้านเมืองเราขณะนี้ คงใช้วิธีลงคะแนนแบบชูมือโดยมีกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งรับผิดชอบในแต่ละแถวนั่งของผู้มีสิทธิออกเสียง เนื่องจากหากใช้บัตรเลือกตั้งนั้นเกรงว่าจะเกิดพลร่มไฟไฟซึ่งไม่สะดวกในการควบคุมและซ้ำยุ่งยากในการทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงในวันเลือกตั้งเราเลือกเอาห้องเรียนรวมที่ใหญ่ที่สุดและสามารถจุคนได้มากที่สุดเป็นสถานที่ดำเนินการ ในการเลือกตั้งจะต้องมีบุคคลอื่นเสนอชื่อเข้ารับการโหวตและจะต้องมีผู้รับรองตามจำนวนที่กำหนดไว้ แต่ก็ไม่มีข้อห้ามมิให้เสนอชื่อตัวเอง การลงคะแนนอาจจะลงซ้ำสองก็ได้ ถ้ากรรมการผู้นับจำหน้าไม่ได้หรือจะลงให้ผู้ใดด้วยเสียงสองเสียงก็ย่อมได้อีกเช่นกันโดยวิธีชูสองมือ แต่พยายามให้แบะห่างกันหน่อยเพื่อกันสงสัยจากกรรมการผู้นับ ผู้ที่ประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการตำแหน่งใดไม่จำเป็นต้องสังกัดพรรคเหมือนการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร จึงไม่มีการกวาดต้อนหาสมาชิกเข้าพรรคเหมือนอย่างที่พรรคใหญ่โตด้วยคนและอิทธิพลพรรคหนึ่งกำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ การเลือกของพวกเราจึงเพ่งเล็งถึงการทำงานเพื่อส่วนรวมของตัวบุคคลมากกว่านโยบายผลของการเลือกตั้งในปีนั้นปรากฏว่าเด็กชายการุณย์ สวินทร์และเด็กหญิงแป้ว รมยานนท์ (บุณยพุกกณะ) ได้รับเลือกเป็นเอกฉันท์แต่เบื้องหลังจะมีการข่มขู่หรือคุกคามมิให้มีการเสนอชื่อผู้อื่นหรือเปล่าผู้เขียนไม่ทราบ และเมื่อไม่มีผู้แข่งขันผู้เขียนก็จำใจและชังกะตายทนเลือกไป ด้วยทั้งนี้มิใช่ว่าเกลียดขี้หน้าบุคคลทั้งสองก็หาไม่ เพียงแต่สงสารตัวเองที่คงจะหนีไม่พ้นจากความเหนื่อยยากในการช่วยเพื่อนทำงานและการณ์ก็เป็นจริงดังว่าไว้ทุกประการ อย่างไรก็ตามเมื่อเป็นงานของส่วนรวมแล้วพวกเราก็พร้อมเสมอ

เวลาค่อย ๆ ผ่านไปและผ่านไปพวกเราต้องยุ่งทั้งเรื่องเรียนและเรื่องงานของคณะ มีการประชุมปรึกษาหารือกันบ่อยครั้งเพื่อดำเนินกิจกรรมหลายร้อยพันอย่าง การปะทะกันทางความอันโฮกฮากของผู้แทนชายกับน้ำเสียงอันแผดจ้าราวกับอาทิตย์ยามเที่ยงของผู้หญิงเริ่มเกิดขึ้นบ่อยขึ้นเพราะจะแย่งกันทำงานเพื่อส่วนรวม งานของคณะจึงเรียกได้ว่ารุดหน้าไปไกลเมื่อมีผู้แทนแบบนี้และในขณะเดียวกันเด็กหญิงแป้วหรือวิไลวรรณ (น้อย) มักจะฟูมฟายมาหาผู้เขียนตือกชกหัวรำพันอย่างน้อยใจในตัวพ่อรุณย์ ตอนแรก ๆ ผู้เขียนก็พยายามปลอบแล้วปลอบอีกจนกว่าจะนิ่งแต่ระยะหลังชักจะบ่อยเข้าก็เลยเฉยเสียบ้าง อยากร้องก็ร้องไปเหนื่อยเข้าก็หยุดไปเอง การทำงานเพื่อส่วนรวมนั้นต่างคนก็ต่างปรารถนาดีด้วยกันทุกฝ่ายฉะนั้นการกระทบกระทั่งก็มีเป็นธรรมดา เรื่องทั้งหลายผ่านไปด้วยความเรียบร้อยและพวกเราก็รักกันมากยิ่งขึ้น

“ ตอนครึ่งหลังของปีมักจะต้องมีซีเนียร์มิดตั้งเพื่อกระชับมิตรของพวกที่เรียนอยู่ปีสุดท้ายก่อนจะแยกย้ายจากกันซึ่งนับว่าเป็นความคิดที่ดี ”

เรื่องการร้องไห้นั้นเราท่านเห็นเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับผู้หญิงโดยทั่วไป แต่ในสมัยนั้นเกิดมีเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจและแปลก เพื่อนร่วมรุ่นคนหนึ่งบังเอิญเป็นผู้ชายเสียด้วย (ไม่เช่นนั้นก็ไม่แปลก) เกิดเห็นผู้แทนหญิงร้องเอา ๆ ก็กลัวจะน้อยหน้าและชรอยคงประทับใจในบทบาทของป่าผินตอนปฏิวัติในสมัยก่อน ตะแกล้มตัวลงนอนกลิ้งเกลือกบนพรมในห้องที่ตกแต่งเรียบร้อยสำหรับเลี้ยงพระในวันรุ่งขึ้นเพื่อต้อนรับน้องใหม่ พรางร่ำไห้ประหนึ่งหัวใจจะขาดเสียให้ได้ อันที่จริงขณะนั้นก็เป็นเวลาค่อนข้างดึกแล้วพวกเราและน้อง ๆเพิ่งเสร็จจากการจัดสถานที่ กำลังอุ่นเครื่องพอสบาย ๆก็ต้องตกใจรีบวิ่งขึ้นไปดูชั้นบนเพราะนึกว่าตะแกคงจะถูกน้องใหม่คนไหนไม่ยอมให้แกตื๊อจนเสียอกเสียใจฟูมฟายเป็นที่น่าปริเวทนายิ่ง การณ์กลับตรงกันข้ามเหตุผลที่ตะแกระล่ำระลักแทบฟังไม่เป็นภาษามนุษย์นั้นก็คือกลัวว่าพวกเราไม่รักแกจริง (เป็นงั้นไป) ต้องปลอบกันเป็นการใหญ่ถึงได้นิ่งแล้วก็เรียกหาเหล้ามากินเพิ่มอีก ผู้เขียนเห็นเหล้าหมดและกลัวแกจะคิดว่าเราไม่รักจริงเลยต้องจำใจคว้าจักยานของใครก็ไม่รู้ที่ทิ้งอยู่ข้างบันไดปั่นยิกไปซื้อที่ร้านไอ้เขี้ยบสามย่านหอบแฮ่ก ๆกลับมาให้ แกถึงได้ตระหนักมาจนบัดนี้ว่าเรารักแกจริง ป่านนี้พ่อนี่เป็นใหญ่โตถึงสรรพกรจังหวัดไปแล้ว หากนึกถึงความหลังเรื่องนี้ได้บ้างก็จงรีบส่งน้ำพรรณอย่างว่ากลิ่นหอม ๆของต่างประเทศมากำนัลบ้างคงจะดี ตะแกจะเลิกบ่าเพ็ญตนเป็นป่าผินหรือยังก็ไม่ขับทราบเพราะลิบหกปีแล้วไม่ค่อยได้พบหน้าค่าตากัน เอาละบอกชื่อเสียทีโดยไม่กลัวถูกเหยียบก็ได้เพราะผู้นี้เคยกินนอนดูหนังสือสลับการเล่นบิลเลียดมาด้วยกันเป็นแรมปี ธวัช นพรัตน์ บุรุษหนุ่มจากที่ราบสูงไงล่ะ...ยังจำได้...

สมัยนั้น.....ยังจำได้อีกน่ะแหล่ะ....ซีเนียร์สาวชั้นดาราทรงโตบ้างเล็กบ้างพอมีเหมือนกันขนาดที่ผู้เขียนทนดูมาหลาย ๆ ปีแล้วแต่ก็หลายคนทีเดียวที่ผู้ใหม่กว่าหน้าตาจุ่มจิ้มยังทำอะไรไม่ได้ (นี่ไม่ใช่ให้คะแนนลำเอียงแบบอภันตรี-รุ่งทิพย์นะครับ) เพราะของเขาเด็ดจริง ๆ ดาวค้างฟ้าที่ยังรักษาความเป็นดาวมาตั้งแต่เป็นเฟรชชี่มีอาทิ สุมาณี (เล็ก) สุภาพันธ์ (มีเดช) โพยมฉวี (น้องแดง) โชติกเสถียร (นามสกุลใหม่จำไม่ได้) ตรูตา (น้อย) อรรถวิภัชน์ (จาตุรงคกุล) เจตนี (ตุ่ม) ทังสุบุตร (โชติกเสถียร) นราศรี ไววนิชกุล (ผดุงชีวิต) พรรณี (ติ๋ม) วิเชียร์พันธ์ (ค้นธเสถ) หม่อมจารุวัลย์ ศัตรวาหา (สวัสดิวัฒน์) คนสุดท้าย (ตามสายตากรรมการฝรั่งเป็นเข้าวินเด็ดขาด) จุ๋ย-จุ๋ยอย่าบอกใครเชียว สุมาลี ลาภเจริญ (ชาติสุวรรณ) เอากันแค่นี้ก็คงจะพอก่อน เพราะเดี๋ยวต่างก็มีน้องกันไปคนสองสามสี่แล้ว เนื้อนังมังสาคงจะหย่อนยานไปบ้างอย่างไรนั้นผู้เขียนไม่มีโอกาสเห็น ข้างฝ่ายดาราชายปีนี้นั้นรู้สึกว่าจะหาที่ไม่เป็นดารายาก เพราะมีตั้งแต่อ้วนเตี้ยจนถึงผอมสูงทั้งดำทั้งขาว และผิวเนื้อสองสีเลยไม่ขอเอ่ยนามผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ (จะเปลืองเนื้อที่เขาด้วย) แต่เดี๋ยวนี้ยังคงเหลือที่เป็นโสด (คือยังหาภรรยาที่เป็นตัวเป็นตนพอจะเปิดเผยในที่สาธารณะไม่ได้) อีกเพียงสามคน (ไม่รวมจรูญ จีรพรผู้ด่วนตัดช่องน้อยหนีพวกเราไปเสียก่อนแล้ว) กระทาชายโฉดเอ๋ยโสดทั้งสามมือตีตประธานกีฬาในร่ม (จริง ๆ) วัฒนา (ไอ้หมึก) ทุณทสาร อดีตนายกชุมนุมดนตรีชูเกียรติ (ไอ้เก๊ียะ) เหมะรัชต และอดีตยอดขุนพลจุฬา (ดาบคู่หรือเดี่ยวก็จำไม่ได้) ประมวล (ไอ้โย่งหรือเนงบา) รุจาคม รุ่นน้อง ๆ ผู้ใดสนใจเชิญติดต่อได้ เพราะหากยังขืนดื้อดึงอยู่เป็นโสดครบยี่สิบปี นับตั้งแต่จบมา คืออีกสี่ปีข้างหน้า จะจัดการส่งมอบให้ทายาทของหลวงรักษารับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

สมัยนั้น.....ยังจำได้.....ตอนครึ่งหลังของปีมักจะต้องมีซีเนียร์มิดติ้งเพื่อกระชับมิตรของพวกที่เรียนอยู่ปีสุดท้าย ก่อนจะแยกย้ายจากกันซึ่งนับว่าเป็นความคิดที่ดี ในระยะแรกก็จัดกันในสถานที่ใกล้ ๆ สะดวกแก่การคมนาคม แต่ต่อมาได้มีความคิดแปลกแหวกแนวออกไปว่าควรจะเดินทางไปสังสรรกันในที่ไกล ๆ และ นาน ๆ ปราศจากผู้คนและสิ่งรบกวนเพื่อเปิดโอกาสให้มิตรภาพซึมซาบลงไปลึกยิ่งขึ้น (หรือไม่ก็จางหายไปเลยโดยไม่ต้องไปปรึกษาหารือหมอฟันให้เสียเวลา เพราะไปแล้วก็คงจะถูกแนะนำให้ใช้คอลเกต) ความคิดนี้ผู้เขียนคิดว่าน่าจะได้ลอกแบบมาจากการเดินทางไปดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์ของคู่สมรสใหม่ ๆ (ถ้าเก่าแล้วสามีคงไม่อุตริไปให้เสียเวลาและเงินทองแน่) เราจึงได้กำหนดเอาสงขลาเป็นถิ่นที่หมายเพราะที่สำคัญยิ่งก็คืออยู่ไม่ห่างจากปีนัง ดินแดนแห่งสินค้าที่ไม่มีภาษี แต่เราก็นิ่งอุบไว้ไม่แพร่งพรายให้ผู้ใดทราบ ผู้เขียนเข้าไปกราบเรียนท่านเจ้าคุณว่าเราจะออกเดินทางไปมิดตังที่สงขลาแต่ในใจนั้นได้ตระเตรียมหาลู่ทางเพื่อเล็ดลอดออกไปซื้อบีบุ้งให้ได้ ซึ่งในสมัยนั้นยังไม่เป็นแฟชั่นดาษดื่นเหมือนสมัยปัจจุบัน ปรากฏว่าคณะอักษรศาสตร์และรัฐศาสตร์ทราบข่าวก็คิดจัดบ้าง แต่คณะเราเพียงคณะเดียวที่สามารถบุกจากสงขลาฝ่าดงโจรจีนมะลายูซึ่งกำลังออกจากป่ามาอาละวาดแถบนั้น ระหว่างทางที่พวกเรามัวแต่แหกปาก ชิ บุม บา คุณพ่วง สุวรรณรัฐข้าหลวงสงขลาสมัยนั้นต้องเหงื่อแตกวิทยุสั่งตำรวจให้ติดตามคุ้มครองพวกเรา...แต่สายไป...เราไปถึงปีนังและซื้อบีบุ้งกันอย่างหรรษาจนเงินหมดกระเป๋าไปตาม ๆ กัน

ยังจำได้เหมือนวันวาน วันสุดท้ายของการสอบไล่ประจำปีและเป็นวันสุดท้ายที่เราจะอยู่พร้อมหน้าในตึกน้อยหลังนี้ หลังจากเสร็จสิ้นการสอบแทบไม่มีใครอยากกลับบ้านพากันออกมานั่งริมสระน้ำหน้าตึกจนพลบค่ำ โดยมีเสียงพูดจาหยอกล้อน้อยลง เราเหม่อมองดูตึกเรียนอย่างใจหาย นี่เรากำลังจะจากมันไปจริง ๆ หรือ ความตื้นตันและอาลัยผลุดขึ้นในใจของทุกคน ครั้งหนึ่งเมื่อไม่นานมานี้เองเราเพิ่งเหยียบย่างมาในฐานะน้องใหม่ แต่ขณะนี้เรากำลังจะจบหลักสูตรของคณะแล้ว ไม่มีอะไรที่จะให้เราต่อไปอีกแล้วนอกจากจะค้นคว้าและค้นดั้นเอาเองภายนอกรั้วมหาวิทยาลัยและด้วยตัวของเราเอง จะไม่มีอาจารย์หรือมนุษย์ผู้ใดมาคอยแนะนำว่าสิ่งไหนผิดสิ่งใดถูกอีกต่อไปแล้ว เพื่อนที่ร่ำเรียนด้วยกันมาเป็นเวลานานนั้น ต่อไปนี้โอกาสจะพบกันคงยากเข้าเพราะภาระทางการงานและครอบครัวของแต่ละคน จากนั้นไม่นานพวกผู้ชายก็ได้คำสั่งให้เดินทางไปลพบุรีเพื่อทำการฝึกก่อนจะออกรับราชการเป็นนายทหารจากมหาวิทยาลัยรุ่นแรก เพื่อน ๆ ผู้หญิงก็แยกย้ายกันไปทำงานตามที่ต่าง ๆ ชีวิตในมหาวิทยาลัยภายใต้เภตราทิพย์หลังนี้แม้ต่อไปคงมีคนรู้จักน้อยเข้าได้ให้หลายสิ่งอันทรงคุณค่าแก่พวกเราทั้งด้านความรู้และสังคมตลอดจนจิตใจและพร้อมแล้วที่เราจะเผชิญกับชีวิตภายนอกโดยปราศจากความหวาดหวั่นใด ๆ ทั้งสิ้น ความรู้สึกที่มีต่อกันและกันในระหว่างพวกเราจะยังคงแนบแน่นอยู่ในจิตใจเสมอนานเท่านาน ตราบใดที่เรายังจำได้ ยังจำได้ และยังจำได้.....

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

“สิบสี่ปีแห่งความหลัง”
จากน้องใหม่รุ่น 2498

ปรีดา จันทร์เรืองเพ็ญ

ช่วงเวลา 14 ปี นับว่าเป็นเวลานานพอสมควรที่จะจดจำเหตุการณ์ต่าง ๆที่ผ่านเข้ามาในวิถีชีวิตได้ทั้งหมด แต่เหตุการณ์เมื่อ 14 ปีก่อน คือปี พ.ศ. 2498 เมื่อผู้เขียนได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของชาวสีฟ้า ภายในรั้วสีชมพูเป็นเหตุการณ์ที่ยังฝังลึกอยู่ในความทรงจำอย่างไม่รู้คลาย ผู้เขียนจำได้อย่างแม่นยำว่าสมาชิกชาวสีฟ้าที่เข้ามาด้วยกันในปีการศึกษา 2498 นั้น เป็นหญิงเสีย 101 คน เป็นชาย 32 คน ซึ่งโชคชะตาได้ชักนำให้มารวมอยู่ในสำเภาของชาวสีฟ้าลำเดียวกัน

ในรุ่นนี้คนเก่งก็เห็นจะไม่มีใครเกิน คุณเอี่ยม ฉายางาม นักเรียนติดบอดร์ที่หนึ่งแห่งประเทศไทย จากอัสสัมชัญ ซึ่งสอบ entrance เข้าคณะฯได้ที่หนึ่งอีก แต่ยังไม่ทันได้แสดงฝีไม้ลายมือให้ประจักษ์ในคณะฯ ก็สอบชิงทุน ก.พ. ได้ไปศึกษาต่อที่ประเทศอังกฤษ เดี๋ยวนี้ก็เป็นด๊อกเตอร์ไปแล้ว และได้มาสอนที่คณะฯ ในฐานะอาจารย์พิเศษ เพื่อนรุ่นเดียวกันที่เข้ามาเรียนได้ปีเดียวก็ไปศึกษาต่อต่างประเทศที่จำได้ก็มีอีก 2 คน คือ คุณศศิพัฒน์ บุนนาค และคุณหญิงพันชุมสาย ณ อยุธยา

คณะบัญชีสมัยที่ผู้เขียนเรียนอยู่เป็นตึกเล็ก ๆ เพียงสองชั้น ซึ่งห้องเรียนก็ไม่เพียงพอกับจำนวนนิสิต ทำให้พวกเราต้องไปอาศัยเรียนที่ตึกของหอสมุดกลางด้วยเป็นบางห้อง แม้ตึกเรียนของเราจะเล็กที่สุดในจุฬาฯ ก็ตาม แต่พวกเราก็รู้สึกว่าร่มเย็นน่าอยู่มาก และตึกของเราก็ดูจะมีเสน่ห์ดีเพราะปรากฏว่ามีนิสิตต่างคณะ โดยเฉพาะนิสิตชายชอบเข้ามาเที่ยวเดินวนเวียน เข้า ๆ ออก ๆ อยู่เสมอ โดยอ้างเอาเจ๊กเต้าทึง และเจ๊กโป๊ยขายไอศกรีมที่โรงอาหารของคณะฯ มาบังหน้า แท้ที่จริงคงมาติดใจคนสวยของเรา อาทิเช่น คุณวิมล เชียวโชลิต (พิบูล ภาณุวัฒน์ คุณรัชนี พุทธสุวรรณ ดาวบัญชีรุ่นเรา) ซึ่งแต่ก่อนสวยอย่างไร เดี๋ยวนี้ก็ยังคงสวยอยู่ไม่สร่างซา คุณวิมลใช่แต่จะเป็นดาวอย่างเดียวก็หาไม่ ยังเป็นตัวแทนของรุ่นในทีมบาสเกตบอลลีกหญิง คู่กับคุณมาลินี เมฆสวัสดิ์ (รตานนท์) ซึ่งแต่ก่อนตัวผอมเล็กอย่างไร เดี๋ยวนี้ก็ยังคงผอมอยู่อย่างนั้นไม่เปลี่ยนแปลง

การเรียนในชั้นปีที่หนึ่งผ่านไปอย่างใจหายใจคว่ำ สมัยนั้นใครตกวิชาบัญชีวิชาเดียวในชั้นปีที่ 1 ถือเป็นสอบตกให้ออก ผลจึงปรากฏว่าจากพวกเราจำนวน 133 คน สอบตกให้ออกเสียตั้ง 33 คน เหลือเพียง 100 คนเท่านั้นที่หอบหิ้วกันไปเรียนต่อในชั้นปีที่ 2 แต่พวกที่สอบตกให้ออกไปนั้นบางคนก็โชคดีสอบ entrance เข้ามาใหม่ได้ พวกที่สอบไม่ได้ก็กระเส็นกระสายไปอยู่ตามที่ต่าง ๆ นักกีฬารุ่นเราหลายคนที่ต้องเหนื่อยทั้งร่างกายและมันสมอง เพื่อทำชื่อเสียงให้คณะฯ ก็สอบผ่านไปได้ทุกคน พวกเรานี้มีหลายคนที่ต่อมากลายเป็นนักกีฬาที่นำชื่อเสียงมาให้คณะฯ จำได้ว่าตัวแทนรุ่นเราที่เข้าแข่งขันวิ่งทนจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน และเพียรพยายามหอบหิ้วสังขารจนถึงหลักชัยที่จุฬาฯ ในที่สุด ได้แก่ คุณเสรี ศักดิ์สวัสดิ์ และคุณประทุม มหารัตนวงศ์ ทางด้านฟุตบอลล์ ก็มีคุณโสภณ บวรลิน ซึ่งถึงแม้จะตัวเล็ก แต่ก็เล่นอย่างไว้ลายทุกครั้ง ทีมรักบี้ก็มีคุณเสรี ศักดิ์สวัสดิ์ คุณอนันต์ เพ็ชรไทย และคุณประทุม มหารัตนวงศ์ร่วมด้วย ทีมหญิงที่ฉกาจฉกรรจ์ในด้านเนตบอลล์ ก็ได้แก่คุณนงเยาว์ วัฒนะจินดา (สิงหสุวิช) คุณผ่องศรี หลำอุบล (คทาวณิช) คุณสุวคนธ์ โอมายะวาทย์ (ธรรมสโรช) และคุณทองทา หุตานนท์ กีฬาอีกประเภทหนึ่งที่เป็นที่หนักใจและเกรงขามแก่คณะอื่น ๆ ก็ได้แก่บาสเกตบอลล์ เพราะเราได้คุณนิยม โชติบุตร บุรุษผู้มีลำตัวยาวที่สุดในจุฬาฯ เข้าร่วมทีม

ในรุ่นนี้มีหลายคนที่ไม่เอาไหนกับการกีฬา เพราะสังขารไม่ให้ แต่ก็ยังไม่ทิ้งกิจกรรมของคณะฯ อาทิเช่น คุณเกียรติ ก่อเกียรติ ตากล้องมือหนึ่งประจำคณะฯ มีแฟนมากโดยเฉพาะเพื่อนนิสิตหญิงทั้งรุ่นเดียวกันก็มี รุ่นพี่ก็มี รุ่นน้องก็มี สั่งอัดรูปไม่เคยขาดสักรูป แถมอัดเกินให้เป็น calendar อีกด้วย คุณอำพล พรรณเชษฐ์ มีบุคลิกเยือกเย็น เพื่อนฝูงเลยยกให้เป็นหัวหน้าซีเนียร์ และนอกจากนี้ก็ยังมีอาชีพรับจ้างติวิชาหนังสืออ่านนอกเวลาภาษาอังกฤษให้แก่เพื่อนฝูงที่อ่อนภาษาอีกโดยไม่คิดมูลค่า ผู้ที่เป็นหัวหน้าชั้นตอนเรียนปีต่าง ๆ มาเรื่อย ๆ ก็ได้แก่ คุณประเทศ แก้วสีปลาด หัวหน้าชาย และคุณพรรทิพา เวชชาชีวะ หัวหน้าหญิง ซึ่งต่อมาถูกจี้ให้เป็นผู้แทนคณะฯ หญิง คู่กับผู้เขียน ซึ่งเป็นผู้แทนคณะฯ ชาย ผู้เขียนเองก็ไม่ค่อยจะมีเวลาได้ร่ำได้เรียนเท่าไหร่ เพราะมัววุ่นอยู่กับกิจกรรมคณะฯ มาตั้งแต่เริ่มขึ้นปี 2 งานชิ้นแรกก็โดนให้เป็นผู้ช่วยสาราณียกรร่วมงานกับสาราณียกรคือคุณวิบูลย์ รุมแสง พอขึ้นปี 3 ก็ถูกมอบหมายให้เป็นปฏิคมของคณะฯ และแทบจะเอาตัวไม่รอด เมื่อได้เป็นผู้แทนคณะฯ ในปีต่อมา แต่อาศัยที่มีผู้เอื้อเฟื้อจดตำราให้ จึงสอบผ่านมาได้เรื่อย ๆ อย่างใจหายใจคว่ำ คุณอำพล ตียาภรณ์ นับได้ว่าเป็นผู้ที่มีอาวุโสที่สุดในรุ่นเรา ถึงแม้ตาและขาจะไม่แข็งแรง แต่ก็ทำหน้าที่เหรัญญิกได้อย่างน่าชม คุณประวิทย์ พุทธรักษา ผู้ชอบทำเสียงประหลาดจนได้รับฉายาว่าเป็น “มือปืน” ทำหน้าที่ประธานเชียร์อย่างแข็งขัน

ผู้เขียนจำได้อย่างดีว่า เมื่อปี 2501 ได้เกิดอัคคีภัยขึ้นในบริเวณที่เป็นที่ตั้งของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ในปัจจุบันนี้ ซึ่งในตอนนั้นเป็นที่ตั้งของร้านค้าซึ่งไม่ย้ายออกไปจากที่ดินของจุฬาฯ เมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้น พวกเราจึงถือโอกาสเข้าไปล้อมรั้ว มีคุณประวิทย์ พุทธรักษา เป็นหัวหน้าคุมสมัครพรรคพวกทั้งรุ่นเดียวกันและรุ่นน้อง เข้าทำการล้อมรั้วแสดงสิทธิ เดินบุกย่ำกองขี้เถ้าจนตกลงถังโสโครกหลายหน ทั้งยังจัดวางยามสับเปลี่ยนกันกับเพื่อน ๆ คณะรัฐศาสตร์ซึ่งอยู่ใกล้เคียงเพื่อป้องกันผู้บุกรุกเข้ามาตั้งรกรากใหม่ในเขตที่ถูกอัคคีภัย

ในปี 2501 ยังมีเหตุการณ์อีกอันหนึ่งที่ผู้เขียนยังจดจำได้อย่างไม่มีวันลืม ปีนั้นผู้เขียนเป็นผู้แทนคณะฯ ต้องยอมรับความผิดฐานที่ไม่สามารถยับยั้งให้นิสิตปีหนึ่งเลิกงาน Freshy meeting ได้ตามคำสั่งของอาจารย์ เรื่องมีอยู่ว่า งานนี้จัดให้มีขึ้นที่ศาลาพาณิชย์-บัญชี และเริ่มตั้งแต่บ่ายสามโมง เสียงร้องรำทำเพลงดังไปทำลายโสตประสาทของอาจารย์และนักเรียนในสถาบันใกล้เคียง อาจารย์จึงสั่งให้ผู้เขียนไปบอกให้น้อง ๆ

> “ชีวิตของพวกเราในจุฬาฯ ผ่านพ้นไปนานแล้ว แต่เหตุการณ์ในอดีตยังคงฝังแน่นอยู่ในความทรงจำของพวกเราอย่างไม่มีวันเลือน”

เลิกงาน ผู้เขียนก็ตั้งใจว่าจะไปบอกน้อง ๆ ตามที่อาจารย์สั่ง บังเอิญโชคไม่ดีโดนน้องสาว ๆ สวย ๆ มาโค้งให้ออกไปรำวง จึงออกไปรำวงป้อกับน้อง ๆ พองานเลิกจึงต้องมายืนทำตาปริบ ๆ รับโทษทัณฑ์จากคณะฯ ซึ่งเพียงแต่ประกาศไม่ให้นิสิตอื่น ๆ เอาเยี่ยงอย่าง ยังนับว่าโชคดีที่ได้รับโทษเพียงสถานเบา หากว่าจะหนักขึ้นไปอีกนิดก็เห็นจะไม่เคล้วย่ำขึ้นเป็นแน่

การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ ให้บทเรียนอย่างดีแก่ทุกคน ทั้งในด้านความเสียสละและความสามัคคี ยังจำวันฟุตบอลล์ประเพณี จุฬา-ธรรมศาสตร์ ปี 2500 ได้ดี เพราะวันนั้นคณะบัญชีอาสาสมัครส่งรถเข้าร่วมประกวด ได้รับความเอื้อเฟื้อจากคุณวีระ เชื้อประเสริฐ ให้ยืมรถจี๊ปรุ่นใช้ตอนสงครามโลกครั้งที่ 2 เอามาประดับตกแต่งเป็นเรือไวกิ้งส์ พวกเราแต่งรถอยู่นานถึง 7 วัน พอถึงวันงานบรรดาเพื่อนฝูงที่มีร่างกายกำยำล่ำสัน 12 คน ก็อาสาปีนขึ้นไปประจำทำหน้าที่เป็นฝีพาย มีคุณชวลิต ทรีโภค คุณประทุม มหารัตนวงศ์ คุณเสรี ศักดิ์สวัสดิ์ คุณประวิทย์ พุทธรักษา ฯลฯ พอได้ฤกษ์เรือเคลื่อนขบวน เรือเจ้ากรรมเกิดไม่ยอมเคลื่อนที่ เดือดร้อนต้องเกณฑ์พรรคพวกทั้งรุ่นเดียวกันและรุ่นน้องมุดใต้ท้องเรือ เข็นเรือไวกิ้งส์ตั้งแต่คณะฯ ไปจนเวียนรอบสนามกีฬา ผู้ที่มาชมฟุตบอลล์วันนั้นต่างพากันแปลกใจว่าไฉนเรือลำนี้จึงมีขาหลายขาออกมายุ่มย่าม จำรุ่นน้องคนหนึ่งได้ คือ คุณภิญโญ ทะเลน้อย เพราะคนนี้ ตัวยาว ขายาวมุดอยู่ในท้องรถเข็นเรือ ขามักจะขัดกับขาของผู้เขียนจะสะดุดล้มให้เรือทับหลายหน จำไม่ได้ว่าฟุตบอลล์ประเพณีนั้นใครชนะ แต่จำได้แม่นว่า พอฟุตบอลล์เลิก รถเกิดสตาร์ทติด ขับกลับคณะฯฉิวไปเลย

อาจารย์ที่สอนพวกเรานี้ ก็มีหลายท่านด้วยกันที่มีบุคลิกลักษณะพิเศษซึ่งพวกเรายังจดจำได้ไม่ลืม อาทิเช่น อาจารย์ ม.ร.ว. กิตติมัตดา กิติยากร ผู้ล่วงลับไปแล้ว แต่ก็เป็นผู้ที่ให้ความรู้เศรษฐศาสตร์เบื้องต้นเป็นคนแรกแก่พวกเรา อาจารย์มีวิธีการสอนแบบง่าย ๆ ทำให้ไม่เบื่อ และชอบยกตัวอย่างเกี่ยวกับกล้วยแขกและส้มประกอบการสอนในเรื่องอุปสงค์และอุปทานอยู่เรื่อย ๆ ยามว่างจากการสอนท่านก็มักจะออกมาเตะตะกร้อออกกำลังกับพวกเรา อาจารย์เถาวัลย์ นันทาภิวัฒน์ สอนวิชา Commercial Knowledge ชอบพูดคำว่า “pardon” เมื่อไม่ได้ยินคำตอบจากนักเรียน หรือไม่เข้าใจคำถามของนักเรียน แต่พวกเรามักได้ยินเป็น “ผัน” ดังนั้นพออาจารย์ “ผัน” ทีไร พวกเราต้องหัวเราะและหันไปทางคุณโสภณ บวรลิน ทุกที เพราะคำว่า “ผัน” นี้ บังเอิญไปพ้องกับชื่อบิดาของคุณโสภณฯ เข้า อาจารย์ภรต พานิชภักดิ์ (ปัจจุบัน ดร. ภรต พานิชภักดิ์) สอนวิชา English Comprehension ซึ่งพวกเราไม่ค่อยจะ Comprehend เท่าใดนัก จึงต้องคอยก้มหน้าก้มตาดูโต๊ะไม่ยอมสบตาอาจารย์ เพราะกลัวอาจารย์จะถาม แต่อาจารย์ก็แก้เผ็ดด้วยการเดินมาจนชิดตัว แล้วใช้นิ้วชี้ชอนเข้ามาทางใต้จมูกของนักเรียน ซึ่งก้มหน้าอยู่แล้วถามว่า “คุณน่ะตอบได้หรือไม่?” อาจารย์โชติกา มงคลลักษณ์ (ปัจจุบันเป็นรองศาสตราจารย์) มีวิธีทำโทษนักเรียนอยู่อย่างหนึ่ง คือถ้าวันไหนนักเรียนขาดมาก ๆ หรือไม่สนใจในสิ่งที่อาจารย์สอน วันนั้นอาจารย์จะงดสอนทำโทษนักเรียนทางอ้อม และชะรอยอาจารย์จะล่วงรู้ความในใจของผู้เขียน อาจารย์จึงมักจะเรียกถามในชั้นโดยเรียกปรีดา และตามมาด้วยชมเพลิน หรือชมเพลิน ตามมาด้วยปรีดาฯ ทุกที ทำให้เพื่อนฝูงหัวเราะบ่อย ๆ อาจารย์พวงผกา เตชะเสน เดี๋ยวนี้ลาออกไปแล้ว แต่ตอนสมัยสอนพวกเรา นอกจากจะสอนบัญชีเก่งแล้ว ยังใจดีเชิญลูกศิษย์ลูกหาไปทานของว่างที่บ้านบ่อย ๆ ฝีมือแชนด์วิชและเผือกตะแกรงของอาจารย์ มีชื่อพอ ๆ กับการสอนบัญชีของอาจารย์ อาจารย์สมจิตต์ โอสถานนท์ (ปัจจุบันเป็นรองศาสตราจารย์แล้ว) เป็นผู้มีอัธยาศัยดีและห่วงอนาคตของลูกศิษย์ทุกคน ผู้เขียนยังจำคำเตือนของอาจารย์ตอนอยู่ปีสุดท้ายได้ดีว่า “ตอนนี้กิจกรรมคณะฯต่างก็หมดแล้ว เธอควรเริ่มดูหนังสือ เตรียมตัวสอบไล่ปลายปีได้ เพราะอีกสามเดือนก็จะสอบแล้ว” และคำเตือนอันนี้ก็ได้ช่วยให้ผู้เขียนมุมานะดูหนังสือจนกระทั่งสอบได้

รุ่นเราที่เข้ามาด้วยกัน 133 คน ตั้งแต่ปีหนึ่ง เหลืออยู่ที่มาจบด้วยกันในปีสุดท้ายเพียงแต่ 55 คนเท่านั้น เป็นบัญชีบัณฑิตเสีย 26 คน พาณิชยศาสตร์บัณฑิต 22 คน และพาณิชยศาสตร์บัณฑิต (สถิติ) 7 คน รุ่นเราเป็นรุ่นแรกที่เริ่มมีเกียรตินิยมอีกหลังจากที่ว่างเว้นไปเสียหลายปี ผู้ที่ได้เกียรตินิยมรุ่นเราก็มี 2 คน คือ คุณชมเพลิน ศรทัตย์ (ปัจจุบัน อาจารย์ ดร. ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ) ได้เกียรตินิยมอันดับสอง ในแผนกวิชาพาณิชยศาสตร์ และคุณปราณีต จนิษฐ์ ได้เกียรตินิยมอันดับสองในแผนกวิชาพาณิชยศาสตร์ (สถิติ) หลังจากสำเร็จการศึกษาจากคณะฯแล้ว พวกเราก็แยกย้ายกันออกไปทำงานตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งราชการ องค์การธุรกิจของเอกชนและธุรกิจส่วนตัว แต่มีผู้สมัครใจและเต็มใจที่จะสอนหนังสือให้วิชาความรู้เป็นวิทยาทานแก่นิสิตในคณะฯ ของเราต่อไป 3 คน ด้วยกัน คือ คุณวัธนี บัณฑุรัตน์ (พรรณเชษฐ์) คุณสมคิด ยุวมิตร (แก้วสนธิ) และคุณชมเพลิน ศรทัตต์ (จันทร์เรืองเพ็ญ) ผู้ที่ก้าวหน้าในวงราชการมากที่สุดก็เห็นจะได้แก่ คุณอำพล ตียาภรณ์ ซึ่งปัจจุบันเป็นข้าราชการชั้นหัวหน้ากองในสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ส่วนผู้ที่ก้าวหน้าในวงการธุรกิจมากที่สุดก็เห็นจะไม่มีใครเกินคุณณรงค์ แซ่ลือ (ลือสกุล) หนุ่มโสดร่างสมาร์ท แห่งอุตสาหกรรมนมไทย

ชีวิตของพวกเราในจุฬาฯ ผ่านพ้นไปนานแล้ว แต่เหตุการณ์ในอดีตยังคงฝังแน่นอยู่ในความทรงจำของพวกเราอย่างไม่มีวันเลือน ความจงรักภักดีต่อคณะฯ และความกตัญญูรำลึกถึงพระคุณ ของอาจารย์ต่าง ๆ ที่ประสิทธิ์ ประสาทความรู้ให้แก่ พวกเรา จนได้ออกมาทำงานมีหลักฐานอยู่จนบัดนี้ ยังคงมีอยู่ไม่เสื่อมคลาย ในโอกาสที่คณะฯจะจัดงานฉลองครบรอบ 30 ปีนี้ พวกเราต่างยินดีปรีดาและได้นัดพบปะสังสรรค์เมื่อวันที่ 14 กันยายน ศกนี้ พวกเราได้พร้อมใจกันมอบเงินจำนวนหนึ่งเพื่อเป็นอนุสรณ์จากรุ่นที่เข้าศึกษา ปี 2498 ให้แก่คณะฯ เพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของทุนงานฉลองครบรอบ 30 ปี ในนามของนิสิตที่เข้าศึกษาในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี รุ่นปี พ.ศ. 2498 นี้ ผู้เขียนขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลให้คณะฯเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป เพื่อเป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตในแขนงต่าง ๆ ออกไปรับใช้ประเทศชาติของเราอยู่ชั่วกาลนาน

มาจากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 30 ปี ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ ตุลาคม 2511

(เมื่อ) ปาก-กา-พา-สมอง-ไป

เห็นปากกาวางอยู่เฉยๆ ว่างๆ ก็รำคาญ จับมันมาให้ทำงานเสียบ้าง เพราะสมัยนี้ทุกคน (ทุกสิ่ง) ต้องทำงาน ไม่ควรอยู่เฉยๆ โดยไม่ทำอะไรเลย เมื่อปาก-กา เกิดขยันขันแข็งพร้อมที่จะทำงานทุกเมื่อเลยทำให้สมองเกิดความละอาย “ไม่ได้! ไม่ได้!” (สมองรำพึง) “เราต้องแสดงความสามารถบ้างซิ ! เราสมองจะยอมตามใครไม่ได้ (เป็นอันไม่ขาด) เราต้องเป็นผู้นำ (ถือเป็นผู้พาปากกาไปจึงจะถูก [น่ะ]) ” “ เอาละ เจ้าปาก-กา เจ้าหยุดทำหน้าที่เป็นผู้นำเราเสียที” ด้วยเหตุนี้ (แหละท่าน) จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นขนาน (ค่อนข้าง) ใหญ่ คือ การเปลี่ยนจาก :- ปาก-กา-พา-สมอง-ไป เป็น

สมอง-พา-ปาก-กา-ไป

โดยเหตุที่เกิดอยากเป็นผู้นำโดยกระทันหัน ด้วยความไม่อยากเป็นผู้ตาม (ปากกา) ทำให้สมองต้องทำงานหนักในการคิดหาเรื่องราวต่าง ๆ และที่ไม่เป็นเรื่องราวต่าง ๆ มาบัญชาให้ปากกาเขียน เจ้าปากกาก็น่ารักและดีใจหาย (คือดีมาก ๆ) มันก้มหน้าก้มตาเขียนตามคำสั่งของสมองอย่างเงียบกริบและไม่ขัดแย้ง ต่อล้อโต้เถียง (หรือ) คัดค้านประการใด ๆ ..... เฮ้อ ! สมองสั่ง.....ปากกาเขียน.....สมองสั่งปากกาเขียน.....สั่ง.....เขียน.....สั่งเขียน.....เขียน.....เขียน ๆ ๆ

ฮะแอ้ม ! แอ้ม.....แอ๊ม (สมองเริ่มเอาเรื่อง) ปากกาเอ่ย เพราะข้าต้องการจะให้เจ้าได้ทำงานเสียบ้าง (สมกับที่เจ้าอยากทำ) เราจึงต้องพยายามหาเรื่อง (แต่มิใช่หาราว) มาให้เจ้าเขียน-เขียน-เขียน เพื่อเป็นการยืดเส้นหยุ่นสาย อีกทั้งทำให้เรา (สมองผู้ยิ่งใหญ่) มีงานทำด้วย หลังจากที่ตกงานมานานโข

> “ สิ่งแรกที่เราปรารถนาจะได้เห็น (เป็นบุญตา) เมื่อมาถึงนครหลวง คือ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ สาเหตุเนื่องมาจากได้ยินกิติศัพท์เล่าลือถึงความดีมานานปี ”

“ไม่มีใครรู้ว่าอะไรจะบังเกิดขึ้น (แก่ตน) จนกว่าเวลานั้นๆ จะมาถึง” (“ No one knows what one will be till the time comes” ขยายเสียหน่อย ผิด-ถูกเก็บไว้ก่อน) เราคิดว่าคำพูดประโยคนี้เหมาะสมที่สุดกับเรื่องที่เราจะนำมาให้เจ้าเขียน คือเมื่อ QUOTE ปีล่วงมาแล้ว (อย่างสมบูรณ์) **ในสมัยนั้นเรากำลังเป็นบ้านอกเข้ากรุงใหม่ๆ** สิ่งแรกที่เราปรารถนาจะได้เห็น (เป็นบุญตา) เมื่อมาถึงนครหลวง คือ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ สาเหตุเนื่องมาจากได้ยินกิติศัพท์เล่าลือถึงความดีมานานปี เราขยันนั่งรถ (เมล์) ผ่านบ่อย ๆ ทั้ง ๆ ที่เส้นทางคมนาคมของเราไม่ได้อยู่ในทิศทางสายนี้เลย ยังจำได้ว่านั่งบ่อยที่สุดคือรถเมล์พีระ สายสุริยวงศ์-บางกระบือ ทุกครั้งที่ผ่านสถานที่อันเป็นจุดประสงค์สำคัญ เราจะจ้องมองดูและดู-ดู จนกระทั่งต้องเหลียวหลัง (ดูอีก) เราเห็นตึกเรียนเป็นทิวแถวงามสง่า เห็นนักศึกษาทั้งชายหญิงถือตำรา (บ้างก็หอบ) เดินกันอาการต่าง ๆ คือบางคนดูเร่งรีบ เดินเอา ๆ (คล้ายกับว่าทุกวินาทีของนักศึกษามีค่ายิ่ง) บางคนก็เดินอย่างสบาย ๆ บางคนก็เดินคุยกันอย่างออกรส (ดูจากท่าทางก็ทราบว่ากำลังสนุก) แต่ที่ไม่แตกต่างกันคือ ทุกคนมีลักษณะท่าทางภูมิฐาน ทุกคนมีแววของนักปราชญ์ปรากฏ (แต่ ๆ บ่อจุ๊) และครั้งหนึ่ง (ซึ่งยังจำได้ดี) เมื่อรถจอดที่ป้ายหน้าจุฬาฯ (ด้านสนามม้า) มีนิสิตกลุ่มใหญ่ขึ้นมาบนรถ (เมล์) ที่เรานั่งอยู่ ตกใจที่เผชิญหน้า (แม้เขาไม่มองก็ตาม) กับนิสิตของมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่และมีชื่อเสียงของชาติ เรากลัวว่าเขาจะรู้เรื่องที่เราแอบนั่งรถ (ต้องบอก “เมล์” กำกับทุกครั้งเดี๋ยวจะเข้าใจผิด) มายลโฉมจุฬาฯ (บ่อย ๆ) เรายังจำได้ติดตาคือ นิสิตชายคนหนึ่งหอบตำราเล่มเบ้อเริ่ม (หลายเล่มเสียด้วย) ท่าทางขรึม เอาการเอางาน (จน) ทำให้เรานึกนับถือ และไม่กล้าจะปฏิบัติหน้าที่เป็นคนโดยสารที่ดีด้วยการแสดงความประสงค์จำนงหมายว่า “ ถือให้ ” (เอาไหม?) ตลอดทางเรารู้สึกเมื่อยมือแทน และคอยสังเกตดูว่าเขาจะเปลี่ยนอิริยาบถอย่างไร (ช่างสังเกตสังกานัก ! ปากกาพูดเยาะเบา ๆ ในใจ) ปากกาเอ่ย เจ้าประหลาดใจไหมว่า บัดนี้ (ปี 1960) เราก็ได้ตุหริ่ดตุเหร่มาร่วมสำนักศึกษาเดียวกันกับนิสิตชายผู้นั้น ในคณะเดียวกันเสียด้วยในฐานะพี่คนโตและน้องคนเล็กของแม่สีฟ้าเดียวกัน ตัวเราเองประหลาดหทัยไม่น้อย วันแรกที่ใส่ฟอร์มของจุฬาฯ และติดพระเกี้ยว (อย่างปราณีตบรรจง) เรารู้สึกตัวเหมือนฝัน เพราะอะไรหรือ ? ปากกาเอ่ย เพราะจุดมุ่งของเราในการเรียนขั้นอุดมศึกษา เรามุ่งเรียนที่อื่นมิใช่จุฬาฯ (จุดมุ่งนี้เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มเรียนห้อง 7) ทั้ง ๆ ที่เราใฝ่ฝันจุฬาฯ แต่มีเหตุผลบางประการที่จำเป็น (ยิ่ง) สำหรับเรา เราเชื่อยิ่งกว่าเชื่อว่าตัวเอง (ต้อง) ไม่มีโอกาสไปเยี่ยมกรายภายในรั้วสีชมพู แต่อย่างว่า **“ไม่มีใครรู้ว่าอะไรจะบังเกิดขึ้น จนกว่าเวลานั้นจะมาถึง”** เราสอบเข้าที่เรามุ่งไม่ได้ แต่ที่จุฬาฯ เรามาสมัครในตอนบ่ายของวันสุดท้าย มาเป็นเพื่อนให้เพื่อนของเพื่อน (อ่านช้า ๆ หน่อยแล้วเข้าใจเอง) และเลือกสอบคณะบัญชีเพราะตัวเองชอบสีฟ้า

> “ ตึกของคณะที่เคยเห็นว่าเล็กและเรียบๆ ไม่สะดุดตา (นอกจากมีเรือใบเป็นสัญลักษณ์อยู่ลำเดียว) นับวันเรายิ่งเห็นว่ามันสวยและสง่ายิ่งขึ้นทุกที จนกระทั่งเห็นว่ามันสวยที่สุดภายในรั้วสีชมพู ”

หลังจากการสอบผ่านไป เราไม่เคยคิดว่าจะได้มาสู่จุฬาฯ อีก เราคงจาก (จุฬาฯ) ไปเหมือนการสอบ Entrance ปี 2503 ที่ไม่มีวันจะกลับมาอีก แต่เมื่อเวลานั้นมาถึง คือเวลานี้ เราจึงได้ทราบว่า เรากำลังเป็นน้องใหม่ของพี่ๆ ชาวสีฟ้า เป็นนิสิตใหม่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันแรกที่ตึกของคณะ เรามองดูทุกอย่างเฉยๆ ไม่มีความหมายอะไร นอกจากความตื่นเต้นที่สิ่งปรารถนาในชีวิตการเรียนเป็นผลสำเร็จ แต่วันต่อๆ มาสิ ! เจ้าปากกาเอ๋ย เรารู้สึกว่าไมตรีจิตมิตรภาพและความชาบซึ้งได้บังเกิดขึ้นในใจของเรา ตึกของคณะที่เคยเห็นว่าเล็กและเรียบๆ ไม่สะดุดตา (นอกจากมีเรือใบเป็นสัญลักษณ์อยู่ลำเดียว) **นับวันเรายิ่งเห็นว่ามันสวยและสง่ายิ่งขึ้นทุกที จนกระทั่งเห็นว่ามันสวยที่สุดภายในรั้วสีชมพู** (ถ้าปากกาเจ้าไม่เห็นด้วย ก็ขออภัยเราเห็นของเราอย่างนี้จริงๆ) ความเกรงกลัวและไม่คุ้นต่อท่านคณาจารย์ลดน้อยลงทุกวัน ความใจดีของท่านทุกคนทำให้เราได้ยินเพื่อนๆ หลายคนพูดว่า “ อาจารย์บัญชีใจดีทุกคน ” ที่เราครั่นคร้ามที่สุดเห็นจะได้แก่พวกพี่ๆ เพราะได้ยินข่าวลือมานานว่าดุนัก วันแรกเราสำรวมที่สุดไม่ว่าจะ เดิน-ยืน-นั่ง-พูด-หัวเราะ ในที่สุดก็รู้สึกว่าพี่ๆ ไม่เห็นมีอะไรน่ากลัว (ดังเขาเล่าว่า) ดูท่าทางพี่ๆ ใจดีแทบทุกคน เรายังจำคำพูดของพี่คนหนึ่งที่พูดกับเพื่อนของเราในวันแรกได้เป็นอย่างดีว่า “บัญชีของเราเป็นคณะเล็ก (อนาคตต้องใหญ่แน่ ปากกาออกความเห็นในใจ) ทุกคนรู้จักกันดี รู้ว่าใครเป็นพี่เป็นน้อง พี่ๆ ทุกคนเต็มใจช่วยเหลือเสมอ มีอะไรไม่เข้าใจหนักใจถามได้ (เสมอ) ”

ปากกาเอ่ย เรามีอายุเกือบเดือนแล้ว (นับจาก 13 มิ.ย.- 13 ก.ค.) ในชีวิตของการเป็นน้องคนเล็กของชาวสีฟ้า ลูกสีชมพู แม้เวลาจะ (ยัง) สั้น (คือยังไม่นาน) เราก็รักทุกสิ่งทุกอย่างภายในอาณาจักรชาวฟ้าอย่างจับใจ.....แม้กระทั่งต้นหญ้าเล็กๆ.....เราก็ไม่เว้นที่จะรัก

ปากกาจำ (อย่าพึ่งเป็นลม หวานกว่านี้ยังมี) เจ้ารู้ไหม ปีนี้ชาวสีฟ้ามีน้องคนเล็กถึง 295 คน (ขาดตกไปบ้างก็ไม่มากนัก) น้อง (เป็น) หญิงก็มาก น้อง (เป็น) ชายก็แยะ แต่ละคนหน้าตาท่าทางน่ารักทั้งนั้น (จริงหรือเปล่าไว้เอาคำรับประกันจากพี่ๆ ทีหลังก็ได้) แม้น้องใหม่จะต่างคนต่างมาจากแต่ละถิ่น แต่ละแดน เมื่อร่วมคณะชาวสีฟ้า ร่วมสถานศึกษาเดียวกัน ทุกคนดูกลมเกลียวกันดียิ่ง การสังสรรค์สนทนาและความเป็นมิตรต่อกันแผ่ขยายไปทั่วทุกหนแห่ง ความว่าเริงสนุกสนานมีอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะในห้องประชุมเชียร์ ภายในห้องนี้บรรจุน้องใหม่ทุกคน [ใครขาด (หรือหนี) เชียร์ในเวลา 12.15-13.00 น. ของทุกวัน แล้วก็...ฮึ่ม ระวัง ! น้องๆ ต้องพยายามปฏิบัติตนให้เป็นไปตามคำขวัญทั้ง 5 คือ Tradition, Seniority, Unity, Spirit และ Order อย่างเต็มที่] พวกเราร้องเพลงเชียร์กันอย่างสนุกสนานและร้องกันอย่างจริงจัง นั่นคือ ร้องกันด้วยเสียงอันดัง และดังยิ่งขึ้น (โดยไม่เกรงว่าหลอดลมจะระเบิด) เมื่อประธานเชียร์กล่าวคำชมเชย (และก็ชมบ่อยเสียด้วย)

ห–า–ว เสียมารยาทจัง !!! เจ้าปากกานี่ !! ช่างแสดงกิริยาออกมาอย่างไม่รู้จักปิดบัง (เสียบ้าง) เมื่อเจ้าเกิดความง่วงอยากนอน (หลับ-ปุ๋ย) เต็มที ! แต่เอาเถอะ ! พยายามเขียนต่อไปอีกนิด เราก็ไม่มีอะไรมาเอาเรื่องกับเจ้าอีกแล้ว นอกจากก่อนจะอนุญาตให้เจ้าเข้าสู่นิทรา (สนิท) เราขอร้องให้เจ้าร้องเพลง “Shi” ซึ่งเป็นเพลงศักดิ์สิทธิ์ของคณะ เราร้องเป็นประจำไม่ว่าจะเลิกประชุม เริ่มเชียร์ เลิกเชียร์ หรือเมื่อเราไปทัศนาจรที่ไหน เอา ! Shi ได้แล้ว ต่อจากนี้ขอแถมท้ายขยายความฝ่ายข้างเจ้าปากกา ซึ่งมันร้อง (คือเขียน) “Shi” อย่างยอมตายถวายชีวิต

Shi Shi Shi Ha Ha

Shi Boom Ba

Rib Ra Ra

Panich – Banshi

Panich – Banshi ชโย !

เขียนโดย
บุญพิมพ์ 2 รัตนะ
13 ก.ค. 03

ตึกใหม่ของเรา
คนเก่าแก่

ดิฉันไม่ใช่นักเขียนหรอกค่ะ ที่ดิฉันเขียนเรื่องนี้ก็เพราะดิฉันเป็นคนขี้ร้าคาญ เห็นคุณธรรมนูญ ไล้สุวรรณ บรรณาธิการหนังสือนี้เที่ยวขอร้องคนโน้นคนนี้ให้เขียน ท่านก็บอกว่าคนโน้นคนนี้น่าจะเขียนมากกว่า เพราะรู้เรื่องรู้ราวดี พอคุณธรรมนูญมาขอให้ดิฉันเขียน ดิฉันก็รับเขียนให้ทันที ไม่ใช่เพราะรู้เรื่องรู้ราวดีกว่าคนอื่นหรอกค่ะ เกรงว่าคุณธรรมนูญแกเกิดขี้คร้านขึ้นมา จะไม่ไปขอร้องคนโน้นคนนี้ต่อไปอีก ข่าวเรื่องตึกเรียนใหม่ของเราก็จะไม่มี ก่อนที่ดิฉันจะเล่าเรื่องตึกเรียนใหม่นี้ ดิฉันขอนำประวัติดั้งเดิมเรื่องที่อยู่ที่เรียนของพวกเรารุ่นแรก ๆ มาเล่าให้ฟังพอหอมปากหอมคอเสียก่อนนะคะ คุณ ๆ ผู้อ่านจะได้ทราบว่าพวกรุ่นเก่า ๆ แก่ ๆ เขาต้องอยู่กันอย่างลำบากยากเข็ญเพียงไร คณะเราเปิดสอนเป็นปฐมฤกษ์ในปี 2482 เมื่อเปิดเรียนนั้นเราไม่มีตึกของเราเองหรอกค่ะ ต้องอาศัยห้องในตึกอักษรศาสตร์เรียน ดิฉันไม่ทราบว่าใครเป็นคนจัดสรรปันส่วนห้องเรียนให้ ปีแรกเรามีนิสิตสองชั้น ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 มีนิสิตรวมกัน 89 คน ห้องที่เราได้อาศัยเรียนก็มี ห้อง 14, ห้อง 20 และห้อง 21 ห้อง 14 และห้อง 20 เป็นห้องเรียน ห้อง 21 เป็นห้องคณบดี ห้องธุรการ ห้องสมุด และ ฯลฯ ห้อง 21 น่ะ ถ้าคุณจะขยันเดินไปดูก็จะเห็นว่าไม่ใหญ่โตกว่าห้องเรียนของเราในตึกเรียนปัจจุบันนี้เท่าใดนัก แต่ว่าใช้งานสารพัดอย่าง หลับตาดูก็คงเห็นนะคะว่า เราอยู่กันอึดอัดเพียงไร ปี 2483 เรามีน้องใหม่ ท่านคณบดีก็ต้องหาที่เรียนให้พวกเราเพิ่มอีกหนึ่งห้อง ปีนี้เราได้ห้อง 22 ปี 2484 น้องใหม่ก็เกิดอีก เราก็ได้ห้อง 23 เพิ่มอีกหนึ่งห้อง ปีแรก ๆ นี้น้องใหม่ของเรามีจำนวนไม่มากนัก ห้องเรียน 4 ห้องที่มีก็พอเรียนกันได้ตามมีตามเกิด แต่ต่อ ๆ มาจำนวนน้องใหม่ของเราเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในปี 2487 น้องใหม่เพิ่มจากจำนวนสิบ เป็นจำนวนร้อย ห้องเรียนที่มีอยู่ไม่พอบรรจุ ท่านคณบดีของเราท่านก็ไม่ได้นิ่งนอนใจหรอกค่ะ ท่านของบประมาณรัฐบาลสร้างตึกทุกปี แต่ไม่ได้รับ คณะเราก็ร้องเรียนไปว่า ถ้าไม่หาสถานที่เรียนให้เราเพิ่มละก้อ จำนวนนิสิตที่จะรับเข้าเรียนนั้นจะต้องลดลงละ จะรับนิสิตได้ก็เท่ากับจำนวนนิสิตที่จะจบออกไปเท่านั้น รัฐบาลท่านต้องการให้คณะผลิตผู้ชำนัญบัญชีออกไปทำบัญชีกันให้มาก ๆ เพื่อจะได้ช่วยกันควบคุมเศรษฐกิจการค้าของชาติให้เจริญรุ่งเรือง การประกาศพระราชบัญญัติการบัญชีก็เป็น อีกเหตุหนึ่ง ที่ทำให้ตลาด ต้องการผู้ชำนัญบัญชี ถ้าไม่มีผู้ชำนัญบัญชีแล้วพระราชบัญญัติการบัญชีก็จะไม่เป็นผล

> “ ตึกเรียนปัจจุบันนี้ ม.จ. โวฒยากร วรวรรณ คณบดีสถาปัตยกรรมศาสตร์ ทรงออกแบบให้ แบบที่ทรงออกนั้นจำกัดด้วยจำนวนเงินประการหนึ่ง และจำกัดด้วยเนื้อที่ ”

ในปี 2487 รัฐบาลท่านคงเห็นว่าพวกเรานั่งหายใจรดกันอยู่แล้ว ท่านจึงได้อนุมัติงบประมาณให้คณะ สร้างที่เรียนใหม่เป็นเงินถึง 27,200 บาท คุณไม่ต้องทำตาโตหรอกค่ะ คณะเรานะสามารถค่ะ จากเงิน 27,200 บาทนี้ คณะ ใช้เงินเพียง 12,000 บาท ก็สร้างโรงจากใหญ่ได้หนึ่งโรง มีห้องเรียนสองห้อง มีห้องน้ำสองห้อง แถมยังมีห้องพักอาจารย์อีกด้วย ห้องเรียน ห้องพักอาจารย์นั้น พื้นไม้ ฝาไม้ ห้องน้ำนั้นพื้นลาดซิเมนต์ ฝากั้นด้วยเสื่อรำแพนมุงด้วยจากทั้งหลังค่ะ เราจึงเรียกกันว่า ตึกจาก คุณคงหลับตาเห็นภาพแล้วนะคะว่า โรงจากนี้จะงดงามสักเพียงไร ราคาค่าสร้างตั้งหนึ่งหมื่นสองพันบาท คุณถามว่า เดี๋ยวนี้โรงจากอยู่ที่ไหนหรือคะ เมื่อแรกน่ะสร้างอยู่ที่หลังตึกอักษรศาสตร์ค่ะ สร้างอยู่บนที่ที่เป็นหอสมุดกลางเดี๋ยวนี้ ตึกจากนี้ได้ให้ช่างรับเหมาตึกเรียนปัจจุบันนี้รับซื้อไปในราคา 20,000 บาท น่าขันไหมคะ อุส่าห์ได้กำไรถึง 8,000 บาท

น้องใหม่ปี 2487 ต้องเรียนที่ตึกจากนี้ เรียนอยู่ได้ปีเดียวแหละค่ะ นิสิตก็บ่น อาจารย์ก็บ่น ก็ใครจะไม่น้อยใจเล่าคะ คุณพี่อยู่ตึกกันโก้หรู ให้คุณน้องอยู่โรงจาก คุณคิดดูซิคะว่าเป็นเรื่องน่าเศร้าไหม ที่เราต้องเรียนกันอยู่ในโรงจาก ท่ามกลางตึกอันงามสง่าล้อมรอบ รัฐบาลท่านคงเห็นใจ ในที่สุดในปี 2491 ท่านก็อนุมัติงบประมาณให้เป็นเงิน 200,000 บาท ในปี 2492 อนุมัติให้อีก 900,000 บาท รวมเป็น 1,100,000 บาท เมื่อได้เงินแล้วก็ต้องหาที่สร้าง ที่หลังตึกอักษรศาสตร์ที่เราสร้างโรงจากอยู่นั้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีโครงการสร้างหอสมุดอยู่แล้ว จึงต้องสงวนไว้ มีว่างอยู่ตรงตึกที่เราอยู่ปัจจุบันนี่แหละค่ะ ที่ยาวเป็นแถบเหมือนกับร่องสวน ขนานด้วยคูใหญ่สองข้าง ดูใหญ่ ด้านหน้าเพิ่งถูกถมสร้างถนนเมื่อปี 2500 นี่เอง คูใหญ่ด้านหลังนั้น คณะได้ถมไปบางส่วน เพราะเกรงว่าตึกของเราจะทรุดลงคูไป คงเหลือเป็นบ่อไว้ให้ภารโรงของเราปลูกผักบุ้ง ช่วยค่าครองชีพกันหลายครัวเรือน

ตึกเรียนปัจจุบันนี้ ม.จ. โวฒยากร วรวรรณ คณบดีสถาปัตยกรรมศาสตร์ ทรงออกแบบให้ แบบที่ทรงออกนั้นจำกัดด้วยจำนวนเงินประการหนึ่ง และจำกัดด้วยเนื้อที่ประการหนึ่ง ตึกของเราจึงดูอรชรอ้อนแอ้น แบบบาง เมื่ออยู่กับตึกใหญ่ๆ แล้ว ตึกของเราน่าเอ็นดูนะคะ ค่าก่อสร้างตึกหลังปัจจุบันนี้เป็นเงิน 978,000 บาท เงินที่เหลือจากงบประมาณก็ใช้ซื้อเครื่องอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ที่จำเป็น

เมื่อตอนสร้างนั้น ท่านคณบดีของเราก็ได้ปรารภแล้วว่าตึกเล็กเหลือเกิน อีกไม่กี่ปีก็ไม่พออยู่ ซึ่งเมื่อเราย้ายมาเรียนที่ตึกนี้ในปี 2492 นั้น คณะ มีนิสิตเพียง 248 คน เรายังมีห้องว่างแบ่งให้คณะรัฐศาสตร์เขาเรียนกันชั้นล่างด้านตะวันตกทั้งปีก คณะรัฐศาสตร์อาศัยเราอยู่ไม่เท่าไหร่ เขาก็มีตึกอันมโหฬารอยู่แล้ว

> “ตึกปัจจุบันของเรานี้ถึงจะเล็ก ไม่สง่างามเหมือนตึกอื่นเขาก็จริง แต่เราก็คุยได้ว่าตึกของเรานั้น น้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี มีงานทำ บำรุงความสะอาด ครบทุกประการ”

ถ้าหากว่าคณะของเราไม่เป็นที่นิยมของมหาชน หรือว่าไม่มีคนมาสมัครเรียนคณะเราปีละมากๆ แล้ว หรือว่าคณะเราไม่รับนิสิตเพิ่มขึ้นแล้ว ตึกก็ไม่เล็กหรอกค่ะที่ว่าตึกมันเล็กลงก็เพราะว่านิสิตของเราเพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่านิสิตของเราเพิ่มขึ้นทุกปี โปรดดูสถิติที่ดิฉันเก็บมาเป็นเครื่องยืนยันเอง จำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้าเรียนในคณะเรานั้นเพิ่มขึ้นๆ ทุกปี ในปีการศึกษา 2502 นี้ มีผู้สมัครเข้าสอบคัดเลือกเพื่อเรียนในคณะเราถึง 986 คน แต่คณะเราก็รับได้เพียง 200 คนเท่านั้น ซึ่งมากกว่าจำนวนนิสิตที่สำเร็จออกไป 124 คนจำนวนนิสิตจึงทวีขึ้นทุกปี เหตุนี้แหละค่ะจึงทำให้ตึกของเราคับแคบที่ไม่พอเรียน อาจารย์ที่สอนเองก็เกือบจะไม่มีห้องพักแล้วละค่ะ ดีว่าอาจารย์บางท่านได้รับทุนไปศึกษาต่างประเทศกันเสีย ถ้าอยู่กันพร้อมๆ ละก้อคงต้องทำสาแหรกแขวนโต๊ะเก้าอี้ไว้ให้อาจารย์นั่งกันบ้างละ

ขณะนี้หน้าตึกเรามีถนนมีทางเดินเท้าคอนกรีตผ่าน ถนนและทางเดินเท้าคอนกรีตนี้ เพิ่งสร้างเมื่อปี 2500 นี้เอง แต่ก่อนนั้นตึกของเราไม่มีถนนเข้าถึงหรอกค่ะ รถอาจารย์และนิสิตต้องจอดอยู่แค่ถนนหลังหอประชุม จากนั้นจะต้องเดินบนกระเบื้องซิเมนต์แผ่นสี่เหลี่ยมกว้างหนึ่งฟุต ซึ่งวางไว้ห่างกันพอดีก้าวมาขึ้นที่บันไดหน้าตึก เวลาหน้าฝนนั้น เมื่อเหยียบลงไปในน้ำโคลนก็จะกระเด็นขึ้นมาเปื้อนรองเท้า เปื้อนกางเกง เราเดินกันอย่างนี้มาตั้งเจ็ดปีแน่ะค่ะ เราช่างอดทนกันเหลือเกินนะคะ ทางเดินซิเมนต์ที่แยกมาจากถนนหลังหอประชุมมาตึกนั้นเพิ่งสร้างเมื่อปี 2499 นี่เอง ทางจากตึกเราไปหอสมุดก็สร้างขึ้นพร้อมกัน คณะเรานั้นจะคิดอะไร จะทำอะไร ก็ประหยัด แล้วก็รอบคอบด้วย เวลาทำทางเดินเท้านั้น ท่านคณบดีได้สั่งให้ผู้รับเหมาหล่อเป็นแผ่นๆ ซึ่งก็จะเห็นคุณประโยชน์เมื่อสร้างถนนผ่านหน้าตึก เราก็รื้อออกได้เป็นแผ่นๆ ขณะนี้เรามาเรียงไว้สำหรับเดินไปโรงรถอย่างไรเล่าคะ สมกับเป็นผู้ชำนัญบัญชี เป็นเศรษฐกร นะคะ ลงทุนแล้วไม่มีสูญเปล่า

ตึกปัจจุบันของเรานี้ถึงจะเล็ก ไม่สง่างามเหมือนตึกอื่นเขาก็จริง แต่เราก็คุยได้ว่าตึกของเรานั้น น้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี มีงานทำ บำรุงความสะอาด ครบทุกประการ เรื่องน้ำไหลหรือไม่นั้น นิสิตตึกอื่นคงเป็นพยานได้ดี เพราะท่านชอบมาใช้ห้องน้ำตึกเรา รอบตึกเราไฟฟ้าก็สว่างไสว ปรากฏว่าหลอดไฟชำรุดต้องเปลี่ยนปีละหลายโหล ทางของตึกเราก็ดี ใครๆ ก็ชอบเดินผ่าน เพราะว่าหลังตึกเรานั้นมีร้านอาหารอันโอชารสหลายร้าน-บริกรก็แข่งกันบริการทันใจ บางครั้งสั่งก๋วยเตี๋ยวชามเดียวได้ถึงสองชาม ส่วนงานนั้น ทั้งอาจารย์ ทั้งเสมียนและภารโรงแหละค่ะ Overload ทีเดียว งานดีค่ะ แต่เงินไม่สู้ดี เรื่องบำรุงความสะอาดนั้น แม้แต่ในสัมคุณๆ ก็เห็นเองว่าคณะเรามีที่ทิ้งขยะอยู่ทั่วไป

เท่าที่เป็นอยู่ปัจจุบันนี้ เราอยู่กันอย่างอึดอัดจริงๆ แต่ก็เข้าทำนองว่าคับที่อยู่ได้คับใจอยู่ยาก คณะของเราเริ่มแน่นมาแต่ปี 2496 ท่านคณบดีได้ขอสถานที่สร้างตึกเรียนใหม่ ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้อนุมัติที่ดินหมอนที่ 18,19 ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 27 ไร่เศษให้ ที่ดินนี้อยู่ระหว่างซอย ร.ร. สิงฟ้าและซอยโรงเจ สามย่าน ด้านตะวันตกจดถนนพญาไท ด้านตะวันออกจดซอยต้นตาลสถานเสาวภา แต่ที่ดินที่ว่านี้มีผู้เช่าอาศัยอยู่เต็ม จากบัญชีผู้เช่าก็มีผู้เช่าอยู่กว่า 200 ราย ผู้เช่าแต่ละรายเหล่านี้ได้ปลูกห้องแถวให้เช่าช่วง จำนวนผู้อาศัยอยู่จึงมีเป็นจำนวนพันครัวเรือน นับว่าเป็นปัญหาอันยิ่งใหญ่ ที่จะให้ผู้เช่าอาศัยเหล่านี้อพยพย้ายออกไป เพราะผู้เช่าเหล่านี้อยู่ในความคุ้มครองของพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่า การที่จะบอกเลิกสัญญาเช่ากับผู้เช่าเหล่านี้ได้ จะต้องออกพระราชกฤษฎีกาประกาศที่จะใช้ที่ดินเหล่านี้เพื่อประโยชน์ในการสร้างสถานศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขันฉบับที่ 3 พ.ศ. 2497 มาตรา 5 ทวิ ประกาศให้ “ทรัพย์สินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่จะใช้เพื่อประโยชน์ในการสร้างสถานศึกษาให้กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์แห่งการศึกษาของชาติ ไม่ว่าจะได้ให้บุคคลใดเช่าไปก่อน หรือหลังวันใช้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ได้รับการยกเว้น ไม่อยู่ในบังคับแห่งบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน

ทรัพย์สินแห่งใดที่จะใช้เพื่อประโยชน์ในการสร้างสถานการศึกษาให้กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ของชาติตามที่กล่าวในวรรคต้น ต้องประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา”

คณะได้ร่างพระราชกฤษฎีกาประกาศที่จะใช้ที่ดินนี้ก่อสร้างสถานศึกษา เสนอจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีให้เสนอสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่ปี 2497 แต่มีอุปสรรคนานาประการ ไม่ได้ประกาศ ดิฉันจะขอเว้นไม่กล่าวถึงข้อขัดข้องนะคะ ประเดี๋ยวๆ คุณๆ จะโมโหโกรธาไปเปล่าๆ คณะได้พยายามเตือนท่านอธิการบดีให้เร่งดำเนินการหลายครั้งหลายหน ประกาศกฤษฎีกาฉบับนี้จึงได้ประกาศใช้เมื่อปี พ.ศ. 2500 เป็นเวลาได้ 3 ปี นับแต่คณะฯ ได้เสนอขึ้นไป

เมื่อพระราชกฤษฎีกาได้ประกาศแล้ว คณะฯ ได้เสนอขอให้ตั้งกรรมการทำความตกลงกับผู้เช่าที่ดินที่จะสร้างตึกเรียนของคณะฯ คณะกรรมการได้ประชุมกันอย่างรีบด่วนตกลงให้ทำหนังสือแจ้งให้ผู้เช่าย้ายออกจากที่เช่าภายใน 60 วัน ภายในกำหนดนี้ให้ผู้เช่ามาทำความตกลงกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อขอรับค่าชดเชยในการรื้อถอน สำหรับผู้ที่ไม่มีที่อื่นจะปลูกอาศัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ได้ซื้อที่ไว้ที่พระโขนงเตรียมไว้ให้ แต่ไม่ปรากฏว่ามีผู้เช่ามาทำความตกลงสักรายเดียว

ในปี 2501 คณะได้รับงบประมาณเป็นค่าฟ้องขับไล่และชดเชยแก่ผู้เช่า และปรับปรุงที่ดินนี้เป็นเงิน 680,000 บาท เมื่อไม่มีผู้เช่ารายใดมาทำความตกลง และไม่มีผู้ใดรื้อถอนออกตามกำหนด จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็เตรียมการฟ้องขับไล่ พอดีเกิดเพลิงไหม้บริเวณนี้ในวันที่ 7 กรกฎาคม 2501 เพลิงได้ไหม้ไปประมาณเศษสองส่วนสาม คณะจึงได้ใช้เงินจำนวน 680,000 บาท นี้ทำกำแพง ทำถนน ถมดิน ฯลฯ เงินบางส่วนก็ถูกใช้จ่ายให้เป็นค่าปลูกสร้างอาคารให้ผู้เช่าที่ถูกเพลิงไหม้นี้อาศัยอยู่ โดยสมทบเงินให้กับกรมประชาสงเคราะห์ นับว่าพระเพลิงท่านได้ช่วยให้คณะได้ขยับขยายที่เรียนของเราให้เร็วขึ้น เงินที่จะใช้จ่ายเป็นค่าชดเชยให้แก่ผู้เช่า และค่าฟ้องขับไล่ก็ได้ใช้ให้เป็นประโยชน์แก่คณะเราเป็นอันมาก

เมื่อเรามีที่ดินพร้อมจะก่อสร้างแล้ว กรรมการประจำคณะก็เริ่มประชุมกันวาง Layout นั้น จะต้องให้สอดคล้องต้องกันกับคณะกรรมการจัดวางผังของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทางคณะได้รับแจ้งว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะสร้างถนน

จากเสาธงหน้าหอประชุม ผ่านสโมสร ผ่านโรงอาหารไปถึงที่ดินที่คณะฯ เราจะสร้างตึกเรียนเพื่อให้ได้มีถนนเชื่อมติดต่อกันภายในจุฬาฯ ฉะนั้นขอให้คณะฯ สงวนที่ไว้ด้วย คณะฯ จึงได้ขอให้อาจารย์ระชฎ กาญจนวณิชย์ ใช้กล้องเล็งแนวถนนให้และคณะฯ ได้สร้างถนนสายนี้ในที่ดินนี้แล้ว ถ้าคุณสนใจไปดูก็จะเห็นว่า มีประตูเหล็กและมีถนนแบ่งที่ดินนี้ออกเป็นสองตึก ที่ดินด้านตะวันตกของถนนนี้จะใช้สำหรับสร้างตึกเรียน ที่ดินด้านตะวันออกของถนนนี้จะใช้เป็นที่สร้างโรงอาหาร บ้านพักอาจารย์ บ้านพักพนักงานภารโรง สนามเทนนิส สนามบาสเกตบอล สนามแบดมินตัน สนามเหล่านี้ได้สร้างแล้วโดยเทคอนกรีตเป็นลานไว้ ขณะนี้ทั้งถนนและลานคอนกรีต เหล่านี้ กลายเป็นสนามเด็กเล่นของบรรดาบุตรหลานที่อาศัยอยู่แถบสามย่านนี้

เมื่อคณะฯ ได้วาง Layout ของสถานที่แล้ว คณะกรรมการก็ประชุมปรึกษากันว่าอาคารเรียนควรจะสร้างอย่างไร ที่ประชุมเห็นว่า ในระยะอีก 10 ปี ตามสถิตินิสิตเข้าเรียนในคณะฯ เรานั้นจะมีนิสิตเพิ่มขึ้นถึง 2,000 คน อาคารนั้นควรสร้างเป็นอักษร H โดยแบ่งการสร้างออกเป็น 3 ตอน ตอนแรกสร้างเป็นตึกเรียนเดียวก่อน เมื่อนิสิตเพิ่มมากขึ้นก็ สร้างอีกตึกหนึ่งขนานกัน แล้วจึงสร้างอาคารกลางเชื่อมระหว่างสองตึกนี้ คณะกรรมการได้ประชุมกันหลายครั้งหลายหน ได้เชิญสถาปนิกเข้าร่วมประชุมด้วย และแจ้งความจำนงให้สถาปนิกทราบ เพื่อจะได้เขียนแบบแปลนให้เป็นไปตามมติของที่ประชุม ที่ประชุมได้พิจารณาทุกแง่ทุกมุม เพื่อให้อาคารเรียนของเราสมบูรณ์ตามความต้องการ สวยงามตามวัฒนธรรมไทย และประหยัดในทางการเงิน สรุปโดยย่อแล้วที่ประชุมมีมติดังนี้

อาคารนี้จะสร้างเป็นตึก 4 ชั้น ชั้นแรกจะอยู่ใต้ระดับพื้นดิน 1 เมตร เพื่อมิให้ตึกของเราผอมสูงเกินไปอย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งเพื่อใช้ดินที่ขุดขึ้นมานั้นถมพื้นที่ที่ยังลุ่มต่ำอยู่ และยังจะใช้เป็นที่หลบภัยได้ด้วย ถ้าเมืองเราถูกโจมตีทางอากาศ (ข้อนี้ดิฉันไม่รับรองว่าจะปลอดภัย ถ้าหากถูก Direct Hit)

ห้องใต้พื้นดินนี้จะทำเป็นถังเก็บน้ำ คุณ ๆ ก็จะเห็นอยู่แล้วว่าสมัยนี้จำเป็น เพราะน้ำประปาของเราในเวลากลางวันไม่ค่อยไหล ที่คุยได้ว่าคณะฯ เรานำ้ไหลนั้นก็เพราะเรามีถังเก็บน้ำซึ่งจะเปิดท่อประปาทิ้งไว้ให้น้ำไหลลงตอนกลางคืน เช้าขึ้นก็เปิดเครื่องสูบน้ำ ให้สูบขึ้นตึกใช้ตลอดวัน

> “ ในระยะอีก 10 ปี ตามสถิตินิสิตเข้าเรียนในคณะฯ เรานั้นจะมีนิสิตเพิ่มขึ้นถึง 2,000 คน อาคารนั้น ควรสร้างเป็นอักษร H โดยแบ่งการสร้างออกเป็น 3 ตอน ”

ส่วนที่เหลือจากทำถังเก็บน้ำก็จะทำเป็นห้องกีฬาของนิสิต ห้องเครื่องพิมพ์และอัดสำเนา ทำ Locker room หัวท้ายตึกจะทำห้องเครื่องสูบน้ำและเก็บของ ห้องพักคนงานภารโรง

ชั้นสอง, สาม, สี่ มีเป็นห้องเรียน ห้องพักอาจารย์ ห้องน้ำหญิง ชาย ฯลฯ ห้องธุรการจะอยู่ชั้น 2 มีบันไดขึ้นลง 3 บันได ตรงกลางตึกจะเป็นห้องโถง มีบันไดขึ้นไปชั้น 3 และ 4 เหมือนตึกที่เรากำลังเรียนอยู่นี้ หัวท้ายตึกก็จะมีบันไดขึ้นไปชั้น 3 และ 4 นอกจากนั้นจะมี Lift สำหรับขึ้นลงอีกด้วย Lift นี้จะใช้สำหรับการขนพัสดุขึ้นลง

ห้องเรียนนั้นจะใหญ่เล็กอย่างไร ก็สุดแต่ความต้องการ โดยที่ดำริจะให้ใช้ผนังเลื่อนได้ ห้องพิมพ์ดีด ห้องคำนวณเลข ก็จะสร้างให้เก็บเสียงไม่รบกวนห้องอื่น ๆ ที่กำลังเรียนอยู่ นอกจากนี้จะมีห้องที่จัดแสดงถึงสำนักงานห้างร้านต่าง ๆ เพื่อให้นิสิตชินกับบรรยากาศสำนักงานจริง ๆ

ตึกที่เชื่อมระหว่างตึกที่ขนานกันจะทำเป็นห้องสมุดมีเครื่องปรับความเย็นด้วย คงจะเป็นที่ดึงดูดให้คุณ ๆ เข้าไปค้นคว้ากันมาก ระเบียงหน้าตึกนั้นกว้าง 3 เมตร คือกว้างกว่าตึกเราขณะนี้อีก 50 เซนต์ คงจะช่วยให้เราไม่ต้องเบียดกันมากอย่างทุกวันนี้

ดิฉันจะต้องไม่ลืมเล่าถึงห้องน้ำด้วย คณะกรรมการท่านประชุมกันว่า ควรจะใช้ส้วมชนิดไหน เมื่อโต้เถียงกันตามสมควรแล้ว ที่ประชุมก็เห็นว่าควรใช้ส้วมแบบนั่งยอง ๆ ไม่ใช้อย่างท่านั่งเก้าอี้ จะมีแบบนั่งเก้าอี้ 1 ส้วมเท่านั้น เพราะเห็นว่านิสิตคณะเรานั่งไม่เป็น ในตึกปัจจุบันนี้ใช้ส้วมชนิดนั่งอย่างนั่งเก้าอี้ แต่ท่านป็นขึ้นไปยอง ๆ กันหมด

ตามแบบแปลนนั้น ตึกที่จะสร้างใหม่นี้ยาว 83 เมตร กว้าง 13 เมตร สูง 17.50 เมตร (รวมส่วนสูงของหลังคาด้วย) ตึกเรียนปัจจุบันยาว 79 เมตร กว้าง 9 เมตร สูง 12 เมตร (รวมส่วนสูงของหลังคาด้วย) เทียบดูแล้วตึกที่จะสร้างใหม่นี้ก็ไม่ใหญ่กว่าตึกปัจจุบันเท่าใด เพียงแต่เพิ่มอีกสองชั้นเท่านั้น ดิฉันลืมเรียนไปว่าหลังคานั้นจะเป็นแบบหลังคาไทย แต่คงไม่เหมือนกับหลังคาของหอสมุด หรือตึกอักษรศาสตร์หรอกค่ะ อย่างดีก็คงคล้ายหลังคาตึกขาวของคณะวิทยาศาสตร์หรือคณะวิศวฯ

คุณผู้อ่านคงจะพอหลับตาเห็นภาพแล้วนะคะ ว่าตึกใหม่ของเราจะเป็นอย่างไร รูปที่คุณธรรมนูญนำมาลงไว้ก็ดี ที่ดิฉันเรียนบรรยายมาแล้วนี้ก็ดี ทั้งหมดยังเป็นความฝัน ดิฉันไม่ทราบว่าการก่อสร้างจะดำเนินไปได้เพียงไร เพราะการก่อสร้างนั้นจะต้องมีเงินพอ ขอให้เราหลับและฝันกันต่อไปเถอะค่ะ จะทำอย่างไรได้เล่าคะ คนเราทุกวันนี้น่ะ มีชีวิตอยู่ได้ด้วยความหวังไม่ใช่หรือคะ ไม่เช่นนั้นสลากกินแบ่งรัฐบาลท่านคงไม่ขายหมดทุกงวดหรอกค่ะ

ดิฉันได้เรียนให้คุณผู้อ่านทราบแล้วว่า คณะเราเริ่มจะคับแคบลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2496 ดิฉันจำได้ว่า ในปีนี้กระทรวงศึกษาธิการได้สั่งให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทำโครงการปรับปรุงของคณะต่าง ๆ เรียกว่าโครงการห้าปี ในโครงการนี้คณะได้เสนอว่าจะขยายจำนวนการรับนิสิตให้มากขึ้น ซึ่งจำเป็นจะต้องสร้างอาคารเรียนใหม่ คุณคงจะขัน ถ้าดิฉันจะเรียนให้ทราบว่ารัฐบาลท่านสั่งให้ทำโครงการปรับปรุงทุกปี คณะเราก็เสนอไปทุกปีว่าจะต้องสร้างอาคารเรียนใหม่ แม้จนกระทั่งครบห้าปีแล้ว คณะเราก็ยังไม่ได้อาคารเรียนใหม่เลย แต่นโยบายที่จะขยายจำนวนนิสิตให้มากขึ้นนั้น รัฐบาลท่านก็ขอให้ขยายจำนวนนิสิตในคณะจึงเพิ่มมากขึ้น เมื่อเราไม่มีที่จะให้เรียน อธิการบดีท่านก็

> “ นับแต่ได้เสนอโครงการห้าปี ตั้งแต่ปี 2496 ไปแล้ว การทำงบประมาณนั้น จะต้องเสนอรายจ่ายแต่ละรายอย่างละเอียด และชี้แจงความจำเป็นของการใช้จ่ายนั้นๆ ”

แบ่งห้องในหอสมุดให้ 3 ห้อง พอแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปได้ ดิฉันเห็นว่าโครงการห้าปี ที่รัฐบาลให้ทำนี้ เป็นการสิ้นเปลืองกระดาษ ดินสอ น้ำหมึก และเวลาข้าราชการไปเปล่าๆ พอเห็นคำสั่งให้ทำโครงการเท่านั้น คุณผู้มีหน้าที่ทำก็อารมณ์เสียเสียแล้ว แต่ก็ต้องจำใจทำเพราะเป็นคำสั่ง

เมื่อคณะปฏิวัติเข้ามาจัดระบบการปกครองบ้านเมือง ท่านก็สั่งอีกแหละค่ะให้ทำโครงการปรับปรุงเสนอสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ ดิฉันยังไม่ทราบว่า เสนอไปแล้วจะได้รับการสนับสนุนเพียงไร และจะได้ผลเพียงไหน แต่ก็ขอให้เราหวังต่อไป.

ต่อไปนี้ดิฉันขอเรียนให้คุณทราบเรื่องงบประมาณก่อสร้างตึกของเรานะคะ คณะได้ของบประมาณมาสร้างตึกเรียนทุกปี นับแต่ได้เสนอโครงการห้าปี ตั้งแต่ปี 2496 ไปแล้ว การทำงบประมาณนั้น จะต้องเสนอรายจ่ายแต่ละรายอย่างละเอียด และชี้แจงความจำเป็นของการใช้จ่ายนั้นๆ แต่เมื่อเสนอกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลังจะเรียกเจ้าหน้าที่ไปชี้แจง แต่ละคณะก็ต้องส่งเจ้าหน้าที่ไปชี้แจงด้วย บางทีคณะเรายังไม่ทันได้ชี้แจงอะไรเลย กระทรวงการคลังก็ให้ยอดเงินมาให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดสรรกันเอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็จะเรียกประชุมคณบดีให้จัดแบ่งสรรกัน คณบดีทุกท่านก็พยายามดึงเงินให้คณะของท่านมากที่สุด วิธีการนั้นก็คือพิจารณางบประมาณที่เสนอมาทุกคณะ ถ้าเงินที่กระทรวงให้ไม่พอก็ตัดงบประมาณของแต่ละคณะลง โดยคิดเป็นร้อยละของเงินที่ขาด วิธีนี้ถ้าคณะไหนตั้งรายจ่ายสูงไว้กว่าความเป็นจริงก็ได้เปรียบ บางทีเมื่อตัดออกแล้ว ยังได้งบประมาณสูงกว่าที่จะจ่ายจริงด้วยซ้ำ ถ้าคณะไหนตั้งไปเท่าที่จำเป็น ไม่ได้ตั้งไว้เผื่อผูกตัดแล้วก็ลำบาก วิธีการตั้งงบประมาณของแต่ละคณะไม่เหมือนกัน สำหรับคณะเรานั้นจะตั้งงบประมาณอะไรแล้ว เราก็คิดแล้วคิดอีกว่าจำเป็นหรือไม่ จำนวนเงินก็ใช้สถิติจากที่เคยจ่ายในปีก่อนๆ มีเทียบดู การใช้จ่ายนั้นท่านคณบดีก็ระมัดระวัง เหมือนกับเงินทุกบาททุกสตางค์เป็นเงินของท่านเอง เพราะฉะนั้นงบประมาณรายจ่ายของคณะเราจึงต่ำกว่าคณะอื่นๆ เสมอ

ตึกใหม่ของเรานั้น ได้ประมาณราคาไว้แต่ปี 2496 ว่าจะสิ้นค่าก่อสร้างประมาณ 12 ล้านบาท แต่จะทำเป็น 3 ระยะ จึงของบประมาณเป็นปีๆ ไป มาบัจจุบันนี้ค่าก่อสร้างได้สูงขึ้นเป็นอันมาก แต่คณะฯ ก็ยังเสนอโครงการก่อสร้างไว้ในวงเงิน 12 ล้านบาท ในปี 2501 ได้ของบประมาณสำหรับก่อสร้างในปี 2502 เป็นเงิน 6 ล้านบาท แต่การพิจารณางบประมาณเมื่อปีที่แล้ว พิจารณากันหลายชั้น แต่ละชั้นก็ตัดทอนกันเรื่อยมา ชั้นสุดท้ายคณะกรรมการที่คณะปฏิวัติตั้งขึ้นพิจารณาเห็นว่าโครงการที่จะสร้าง 12 ล้านบาทนั้น เป็นภาระแก่รัฐบาลมากเกินไป จะตัดการก่อสร้างทั้งหมด ท่านคณบดีได้มีบันทึกถึงกรรมการประจำคณะทุกท่านให้หาทางช่วยเหลือ อาจารย์เล้ง ศรีสมวงศ์ กรรมการประจำคณะ ได้นำบันทึกนี้เสนอต่อคณะกรรมการงบประมาณของคณะปฏิวัติ คณะกรรมการงบประมาณจึงได้เชิญท่านคณบดีไปชี้แจง ใครจะนึกบ้างว่า อาจารย์..... ซึ่งเคยเป็นอาจารย์พิเศษ สอนในคณะเรามาหลายปีจะคัดค้านการก่อสร้างนี้ ท่านอ้างว่า นิสิตคณะเราจบออกไปแล้วก็ไม่มีงานทำ จะขยายการรับนิสิตให้มากไปอีกทำไม ท่านคณบดีได้แก้ว่า นิสิตที่จบออกไปนั้นไม่ใช่หางานทำไม่ได้ หากแต่ว่าเลือกงาน เลือกเงินเดือน ถ้าได้เงินต่ำก็ไม่ทำ เพราะมาตรฐานที่ทางบริษัทห้างร้านจ้างนั้นมีอยู่แล้ว นิสิตที่จบออกไปใหม่ๆ อย่างต่ำก็จะได้เงินเดือน 1,200 บาท ส่วนเงินเดือนที่รัฐบาลให้นั้น 900 บาท หักเงินสะสมออกแล้วคงได้ 860 บาท ไม่มีใครสมัครทำ นี่ก็เป็นความจริง เพราะเท่าที่คณะเราประกาศรับสมัครเพื่อบรรจุเป็นอาจารย์นั้น คณะประกาศหนังสือพิมพ์หลายฉบับ โฆษณาทางวิทยุหลายสถานี ให้เวลาถึง 15 วัน มีผู้มาสมัครเข้าสอบเพียง 7 คน ทั้งๆ ที่คณะก็ได้ประกาศว่าต้องการ 4 ตำแหน่ง

นอกจากนั้น ท่านคณบดียังได้ชี้แจงต่อไปอีกว่า การที่รัฐบาลเก็บเงินได้ไม่ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยนั้น ก็เพราะไม่มีผู้ชำนัญบัญชี การบัญชีจึงไม่รัดกุม ภาษีรายได้จึงรั่วไหลไปมาก ฯลฯ ในที่สุดที่ประชุมได้อนุมัติเงินให้ 2,100,000 บาท เพื่อสร้างตึกนี้ แต่มีเงื่อนไขว่า ให้สร้างเป็นส่วนๆ ให้ใช้เข้าเรียนได้

ดิฉันได้รับการบอกเล่าว่า ผู้ที่คัดค้านงบประมาณสร้างตึกเรานี้ก็มี คุณ..... รัฐมนตรีอุตสาหกรรมอีกหนึ่งท่าน ดิฉันอดแปลกใจมิได้ เพราะว่าคุณ..... ได้มาขออาจารย์ ภรต พานิชภักดิ์ ของเราไปเป็นเลขานุการของท่าน อย่างน้อยที่สุดก็แสดงว่าท่านต้องการเลขานุการที่รู้วิชาเศรษฐศาสตร์การบัญชีไปใช้เหมือนกัน

บัดนี้ เรามีงบประมาณอยู่ 2,100,000 บาทแล้ว การก่อสร้างจะดำเนินไปได้เพียงไร ยังไม่ทราบ เพราะกำลังเรียกประกวดราคา อยู่ ในปี 2503 ก็ยังไม่ทราบว่าคณะจะได้งบประมาณเพิ่มอีกหรือไม่ งบประมาณปี 2503 ที่จุฬาลงกรณ์ได้แบ่งมาจากกระทรวงศึกษาธิการ 26 ล้านบาทนั้น เป็นเงินเดือนเสีย 18 ล้านบาทเศษ เป็นรายจ่ายผูกพันธ์เสีย 2 ล้านบาทเศษ เหลืออีกห้าล้านกว่าบาทเป็นค่าใช้สรอย ค่าวัสดุและค่าครุภัณฑ์ ไม่มีเหลือสำหรับการก่อสร้าง ดิฉันไม่อาจเรียนคุณผู้อ่านได้ว่าโครงการสร้างตึกของเรานั้น จะสำเร็จเต็มโครงการเมื่อใด ขณะนี้มีตึกจำลองที่คุณเกียรติถ่ายรูปมาให้ดูเท่านั้น เชิญคุณผู้อ่านชมไปพลางก่อน

เก็บเล็กผสมน้อย

ท่านอาจารย์เจ้าคุณฯ

“ในสมัยเริ่มแรก อาจารย์ในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีมีน้อย โดยเฉพาะสามหรือสี่ปีแรกเกือบไม่มีอาจารย์ประจำ ในวิชาการบัญชีนั้นท่านสอนเองเกือบทุกวิชา และยังต้องออกแบบฝึกหัดและตรวจเองด้วย ลูกๆ จึงคุ้นเคยกับการเห็นท่านตรวจบทฝึกหัดของนิสิตทุกคนแทบจะไม่มีเวลาว่างให้กับลูก

“ในด้านวิชาการนั้น โดยเหตุที่ท่านเคยผ่านงานและรู้จักผู้มีความรู้มากมาย ดังนั้นท่านจึงสามารถเลือกเชิญผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์มาเป็นผู้สอนตั้งแต่เริ่มต้น เป็นต้นว่า ในทางเศรษฐศาสตร์ทางคณะฯ ได้ผู้สอน เช่น ท่านอาจารย์บุญมา วงษ์สวรรค์ ท่านอาจารย์หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช ท่านอาจารย์ไกรศรี นิมมานเหมินท์ ท่านอาจารย์ฉลอง ปึงตระกูล

“ในด้านกฎหมาย ก็ได้เชิญท่านอาจารย์พระยาศรีวิสารวาจา ท่านอาจารย์หลวงจักรปาณี ศรีศิลวิสุทธิ์ ท่านอาจารย์พจน์ สารสิน ท่านอาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ ท่านอาจารย์ประกอบ หุตะสิงห์ ท่านอาจารย์วิกรม เมาลานนท์ ท่านอาจารย์ธานินทร์ กรัยวิเชียร และท่านอาจารย์ประภาสน์ อวยชัย เป็นต้น

“ทางด้านการธนาคาร มีท่านอาจารย์อาภรณ์ กฤษณามระ

“ด้านสถิติและคณิตศาสตร์ ท่านอาจารย์บัณฑิต กันตะบุตร ท่านอาจารย์เจริญ เจริญรัชตภาคย์ เป็นต้น

“สำหรับภาษาอังกฤษมีผู้สอนมากมายตั้งแต่ท่านอาจารย์สุนทร หงส์ลดารมภ์ ท่านอาจารย์คุณหญิงอัมพร มีศุข ท่านอาจารย์คุณหญิงสุภาพ ยศสุนทร เป็นต้น

“จนเกือบจะกล่าวได้ว่าบรรดาปรมาจารย์ของประเทศในด้านต่างๆ ได้รับเชิญมาเป็นอาจารย์ผู้สอนในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีแทบทั้งสิ้น

“จากประสบการณ์ในชีวิตท่านได้เห็นและผ่านงานมามากมาย ท่านมีทัศนคติให้บัณฑิตเป็นผู้รอบรู้ ดังนั้นนอกจากการสอนโดยปกติแล้ว ในวันสุดสัปดาห์และวันหยุด ท่านจะเป็นผู้พานิสิตไปดูงานเยี่ยมชมโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ หรือพานิสิตไปท่องเที่ยวต่างจังหวัด

“ในการแข่งขันกีฬาระหว่างคณะแทบทุกครั้งท่านก็จะมาให้กำลังใจ และใกล้ชิดกับนิสิต ดังนั้นในวันเกิดของท่านซึ่งท่านจะนิมนต์พระสงฆ์มาสวดที่บ้าน นิสิตจึงได้ถือโอกาสไปอวยพรวันเกิดท่านที่บ้านเป็นประจำ และนิสิตเก่าตั้งแต่รุ่นแรกก็จะถือเป็นประเพณีที่จะไปอวยพรในวันเกิดที่บ้านท่านด้วย เมื่อท่านถึงแก่อนิจกรรมแล้ว จึงได้สืบทอดประเพณีวันคืนสู่เหย้าของชาวพาณิชย์บัญชี โดยใช้วันที่ 29 มกราคมของทุกปีเป็นวันจัดงานมาจนทุกวันนี้ แต่ได้เปลี่ยนสถานที่จากที่บ้านของท่านมาจัดที่บริเวณคณะฯ”

ศาสตราจารย์กิตติคุณ เติมศักดิ์ กฤษณามระ รุ่น 7

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 17

“ท่านอาจารย์เจ้าคุณฯ ท่านเป็นปูชนียบุคคลของพวกเราโดยแท้ ท่านเป็นที่เคารพรักของนิสิตทุกรุ่น”

“ท่านอาจารย์เจ้าคุณฯ ได้ติดต่ออาจารย์พิเศษผู้ทรงคุณวุฒิและมีความเชี่ยวชาญหลายท่านมาช่วยสอนแขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และกฎหมายท่านได้ผลิตบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะฯแล้วปฏิบัติหน้าที่งานอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม

“นอกจากความรู้ทางด้านวิชาการแล้ว ท่านอาจารย์เจ้าคุณฯ ยังถ่ายทอดความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัยและการประหยัดแก่ลูกศิษย์ของท่านด้วย”

ศาสตราจารย์กิตติคุณ เถาวัลย์ นันทาภิวัฒน์ รุ่น 6

“ท่านเมตตาลูกศิษย์มาก ท่านเป็นผู้ก่อตั้งคณะฯ เป็นผู้ให้กำเนิด จึงเป็นเสมือน ‘พ่อ’ ของนิสิตบัญชี ในแผนกวิชาการบัญชีซึ่งต่อมาก็คือคณะบัญชี ขาดแคลนอะไร งบประมาณไม่มี ท่านจะยกสมบัติของท่านมาให้พวกเราใช้ อย่างเช่นขณะนั้นเป็นเวลาสงครามโลก เครื่องพิมพ์ดีดแพงและหายาก นิสิตของท่านควรจะหัดเรียนพิมพ์ดีด ท่านก็ยกเครื่องพิมพ์ดีดในสำนักงานไชยยศของท่านมาให้พวกเราฝึกพิมพ์กว่า 40 เครื่อง กระดาษเครื่องใช้ ฯลฯ แพงและหายากเช่นกัน ท่านก็นำของของท่านมาให้ใช้ในคณะฯ นิสิตทุกคนทั้งรักทั้งเกรงใจและเคารพท่านเป็นที่สุด พูดให้ถูกก็คือ รักและเทิดทูนท่านนั่นเอง”

คุณหญิงสุรีพันธุ์ มณีวัต รุ่น 3

“ท่านคณบดีเป็นอาจารย์ของรุ่นพี่ๆ ด้วย ท่านมีบรรดาศักดิ์เป็นพระยา ท่านเคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงการคลังมาก่อน ฉะนั้นเวลากล่าวขานถึงท่านจึงใช้คำว่า ท่านอาจารย์เจ้าคุณฯ ท่านเป็นปูชนียบุคคลของพวกเราโดยแท้ ท่านเป็นที่เคารพรักของนิสิตทุกรุ่น ท่านมิได้ถือตัวเลย ท่านให้ความสนิทสนมเป็นกันเองเยี่ยงบิดา ท่านให้โอกาสเข้าพบเพื่อเรียนถามเกี่ยวกับวิชาการและกิจกรรมอื่นๆได้ตลอดเวลา

“นอกจากจะได้เรียนภาคทฤษฎีแล้ว ท่านยังให้เราได้เห็นของจริง และให้ปฏิบัติด้วย ท่านวางกำหนดการแต่ละภาคการศึกษาให้ได้ไปดูงานโรงงานทั้งในกรุงเทพฯและต่างจังหวัด และในแต่ละสิ้นปีการศึกษา ท่านจะนำไปทัศนศึกษาด้วยตัวท่านเอง ท่านได้พาพวกเราไปพักแรมที่จังหวัดเชียงใหม่ ที่อำเภอศรีราชา เวลาพักแรมท่านจะแยกที่พักหญิงและชายคนละอาคาร และตัวท่านเองพักกับเหล่าผู้ชายโดยไม่ได้แยกไปพักต่างหาก ท่านร่วมรับประทานอาหารกับพวกเรา

“เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดขึ้น น้ำมันรถยนต์ขาดแคลน พวกเราหลายคนทั้งหญิงและชายต่างขี่จักรยานมาเรียน ท่านได้นำพวกเราขี่จักรยานไปบางปู เช้าวันเสาร์วันหนึ่งในเทศกาลทอดกฐินผ้าป่า ท่านเช่าเรือเมล์แดงทั้งลำพาพวกเราซึ่งขณะนั้นมี 3 รุ่นไปทำบุญที่วัดทางปากเกร็ด

“ในสมัยที่พวกเราเรียนอยู่ปี 1 ปี 2 ท่านอาจารย์เจ้าคุณฯและอาจารย์อาภรณ์ ท่านนุ่งผ้าม่วงโจงกระเบนและสวมเสื้อราชปะแตนมาสอนพวกเรา ดูท่านทั้งสองสง่าผ่าเผยภาคภูมิ เวลาท่านเดินผ่านพวกเราที่นั่งจับกลุ่มคุยกัน ท่านก็จะทักทายถามไถ่ เป็น ที่อบอุ่น แกพวกเราเยี่ยงพ่อกับลูก

“ครั้นเมื่อเราจบการศึกษาไปแล้ว ท่านก็ยังคงให้ความเป็นกันเอง ท่านยินดีรับเชิญพวกเราไปร่วมรับประทานอาหารด้วย และหลายครั้งท่านก็เป็นฝ่ายเลี้ยงพวกเรา ในวันที่ 29 มกราคมของทุกปี พวกเราจะไม่ขาดที่จะไปกราบท่านที่บ้าน หลังจากท่านรับรองพวกน้องๆ แล้วอย่างที่ทราบกัน แต่พวกเราก็ต้องขอพบท่านในเวลาเช่นนั้น เพราะรอให้ทุกคนเลิกงานแล้วจะได้พร้อมเพรียงกัน เราไปเย็นค่ำเพียงใด ท่านก็ยังยินดีต้อนรับโดยไม่แสดงความเหน็ดเหนื่อยที่ต้องมาต้อนรับเราอีกปีท้าย ๆท่านได้เสียสายตาไปแล้ว เวลาพวกพี่ ๆ ไปถึงเราจะไปกราบท่านที่ตัก และรายงานด้วยคำพูดว่า ดิฉันมาแล้วค่ะโดยไม่ขานชื่อตัวเอง จากเสียงที่เรากราบเรียนท่าน ท่านจะเรียกชื่อเราได้ถูกต้อง ซึ่งทำให้เราปลาบปลื้มใจเป็นที่สุดที่ท่านจำแม้แต่เสียงของพวกเราได้”

จำรัสรัตน์ พิชัยชาญณรงค์ (ประนิช) รุ่น 1 ปี 1

“พระคุณของท่าน พวกเราทั้งหลายขอเทิดทูนรำลึกจดจำไว้ไม่มีวันลืม ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับการประสิทธิ์ประสาทวิชาการบัญชีจากท่าน ขณะเรียนอยู่ปีที่ 4 ดวงตาของท่านขณะนั้นคงรางเลือนเต็มที แต่ก็ยังมาสอน ท่านเขียนกระดานดำได้ด้วยความเคยชินมากกว่ามองเห็น เมื่อท่านเข้ามาในห้องก่อนจะสอนต่อ ท่านจะให้พวกเราตอบว่าเรียนไปถึงไหนแล้ว...”

จงกล ศรีกาญจนา รุ่น 9

“ผมเป็นลูกศิษย์คนหนึ่งของท่านอาจารย์เจ้าคุณไชยยศ สมบัติในใจผมท่านอาจารย์เจ้าคุณฯ เป็นทั้งครูทั้งพ่อ เหมือนกับที่ผมถือว่าผมเป็นทั้งลูกและศิษย์ของท่าน ในครอบครัวของผม คุณน้ำอบ ภริยาของผมก็ลูกศิษย์ท่านเช่นเดียวกัน

“สำหรับความเมตตาที่ท่านมีต่อผมโดยเฉพาะนั้นทำให้ผมอยู่ในฐานะพิเศษที่เชื่อว่าศิษย์อื่นๆ น่าจะไม่เคยได้รับจากท่านมากเท่านี้ และแม้เหตุการณ์จะเกิดขึ้นล่วงเลยมานานมากแล้ว ผมก็ยังจำได้ดี

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 17

“เรื่องมีอยู่ว่าเวลานั้นผมกำลังเรียนปีสุดท้าย ก็ไม่ใช่เด็กแล้ว แต่ความคิดความอ่านน่าจะยังเป็นเด็กอยู่บ้าง จึงได้เขียนบทความเรื่องหนึ่งชื่อ ‘จุฬาไทม’ ลงตีพิมพ์ในหนังสือของคณะที่ร่วมจัดทำขึ้นใน ‘วันสีฟ้า’ ซึ่งมีคุณกฤษณเนตร พันธุมโพธิ เป็นบรรณาธิการ โจมตีติเตียนการไม่ตรงต่อเวลาในการแสดงละครมหาวิทยาลัยในหอประชุม ซึ่งลงโรงล่าช้าเสมอจนเป็นที่เอือมระอา ความล่าช้าไม่ตรงต่อเวลานี่ผมเรียกว่า ‘จุฬาไทม’ ซึ่งผมชี้ว่าเป็นเรื่องน่าเกลียด และเรียกร้องให้มีการแก้ไข ผมตั้งความหวังว่าสักวันหนึ่งคำว่า ‘จุฬาไทม’ จะหมายถึง นาฬิกาเรือนใหญ่ๆ บนยอดตึกอาคารสโมสรนิสิต บอกเวลาที่ถูกต้องเห็นกันทั่วจุฬาฯ (ภายหลังก็มีเช่นนั้นจริงๆ)

“ถ้าเขียนจบเพียงเท่านี้ก็นับว่าดีเป็นการสร้างสรรค์ แต่ปากกามันพาไป เรื่องนี้จบด้วยการหักมุมโครมใหญ่พูดถึงท่านอาจารย์เจ้าคุณฯเป็นนัยว่า ถึงท่านจะเข้ามาสอนช้าก็ยังดีกว่าไม่มา

“หนังสือวันสีฟ้าออกแจกจ่ายได้วันเดียว ท่านอาจารย์เจ้าคุณฯ ก็มาเข้าชั้น นิสิตทุกคนเห็นสีหน้าท่านอาจารย์ก็รู้แล้วว่า วันนี้ต้องเกิดเรื่องใหญ่แน่

“ท่านอาจารย์เจ้าคุณฯเริ่มพูดกับลูกศิษย์ของท่านด้วยเสียงเบาๆ เรียบๆ มีข้อความว่าท่านเสียใจมากที่มีคนเขียนตำหนิท่าน ท่านรับว่าท่านมาสายบ้าง เพราะมีกิจจำเป็นมาก แต่ก็พยายามที่จะมา เงินทองท่านก็ไม่รับ ท่านย้ำว่าท่านเสียใจมาก และไม่อยู่ในฐานะที่จะโต้ตอบด้วย พูดจบท่านก็สั่งเลิกชั้น

“ท่านไม่เอ่ยถึงชื่อคนเขียน เหมือนกับว่าไม่มีคนนั้นชื่อหนังสือก็ไม่เอ่ย

“ค่ำวันนั้นชายหนุ่มสีหน้าเศร้าสลดสองคน นั่งรอท่านอาจารย์เจ้าคุณฯในห้องรับแขกบ้านซอยโรงงานยาสูบนานาได้ด้วยอาการกระวนกระวายยิ่งนัก พอท่านอาจารย์เดินเข้ามานั่งลงเรียบร้อย ท่านก็พูดทักว่า “สมพงศ์ กับกฤษณเนตร รีมีอะไร”

“ลูกศิษย์ทั้งสองคนคลานไปกราบท่านที่เท้า กฤษณเนตรเรียนท่านก่อนว่า เป็นบรรณาธิการหนังสือที่ลงเรื่อง ‘จุฬาไทม’ จึงขอรับผิดชอบที่มีข้อความอันทำให้ท่านเสียหาย ท่านอาจารย์ก็นั่งฟังเฉยๆ ไม่พูดอะไร

“ผมกราบเรียนท่านเป็นคนต่อไปว่า ผมมากราบขอโทษอาจารย์ที่หนังสือที่ผมเขียนทำให้อาจารย์ไม่สบายใจและถึงแม้ว่าจะไม่มีเจตนาที่จะลบหลู่ท่านอาจารย์เลย แต่เมื่ออาจารย์เสียใจก็ต้องทำอย่างนี้คือมากราบขอโทษ

“ท่านถามสั้นๆว่า เขียนไว้อย่างนั้นจะว่าไม่มีเจตนาได้อย่างไร

“ผมใช้เวลาอีกประมาณสามนาทีเรียนชี้แจงเพิ่มเติม ท่านฟังเฉยๆ บอกไม่ถูกว่าท่านเชื่อหรือไม่เชื่อ ในที่สุดท่านก็พยักหน้า บอกให้เราทั้งสองลุกขึ้นไปนั่งที่เก้าอี้ และพูดว่า ‘ฉันให้อภัย’

“อีก 1 ปีต่อมา ท่านอาจารย์เรียกผมกับคุณนคร บวรสินไปพบ ท่านบอกเราว่าถ้าอยากไปทำงานที่บริษัทใหญ่แห่งหนึ่งก็ให้ไปหาผู้จัดการใหญ่ ให้บอกว่าเป็นลูกศิษย์ที่ท่านส่งมาเขาจะรับ

“นี่แสดงว่าท่านอาจารย์เจ้าคุณฯได้ให้อภัยผมแล้วจริงๆ

“เวลาผ่านไปอีกหลายๆ ปี ท่านอาจารย์เจ้าคุณฯชราลงมาก แต่ท่านก็ยังเดินเหินได้กระฉับกระเฉง ถ้าท่านอาจารย์มาทำกิจธุระที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ก็มักขึ้นบันไดหลายชั้นแวะมาเยี่ยมคุณเผด็จ นิติสิริ ลูกศิษย์คนโตของท่านที่ส่วนการควบคุมปริวรรต เราทั้งสองจึงรีบออกไปรับ ประคองท่านอาจารย์เหมือนบุตรปฏิบัติต่อ บิดา และผมเป็น สุขยิ่งนัก เมื่อท่านถามเหมือนทุกครั้งที่พบกันว่า “สมพงศ์รี น้ำอบเป็นยังไงบ้าง”

“เล่าเรื่องที่ผมกระทำความผิด และท่านอาจารย์มีเมตตาไม่ถือโกรธมาทั้งหมดนี้ก็เพื่อเป็นการร่วมบูชาและสนองพระคุณท่านอาจารย์ และขอให้เรื่องที่เล่ามานี้จงเป็นอนุสรณ์เชิดชูชื่อท่านอาจารย์เจ้าคุณพระยาไชยยศสมบัติให้ยั่งยืนไปชั่วกาลนาน”

สมพงศ์ ธนะโสภณ รุ่น 9

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 17 - 18

“ความขัดสนที่พบอยู่ทุกเมื่อเชื่อวันในระหว่างสงครามทำให้ความหวังริบหรี่..

“สอบเข้าโรงเรียนเตรียมรุ่นแรกหลังสงครามได้เป็นการหักเหครั้งสำคัญของชีวิต...

“แล้ววันหนึ่งได้พบตัวเองเข้ามานั่งเรียนที่ห้อง 20 ของตึกอักษรศาสตร์ ห้องเรียนของปี 1 คณะบัญชี ในวันแรกๆ นั่นเองก็ได้พบกับท่านอาจารย์เจ้าคุณฯ จากคำบอกเล่าของพี่ๆ เป็นเหมือนความฝันมากกว่าที่เป็นจริง เพราะเมื่อยังเล็กๆอยู่ พ่อแม่เคยหยิบเอาเงินมาให้เล่นลูบคลำ ชื่อ

พระยาไชยยศสมบัติ ปรากฏอยู่ที่ด้านหน้าของแบงก์ใบละหนึ่งบาท ด้านหลังเป็นรูปพระราชพิธีแรกนาขวัญ เกินกว่าที่จะนึกฝันว่าชีวิตจะเปลี่ยนไป จนได้มีโอกาสได้พบกับท่าน แม้ว่าท่านจะทำหน้าที่เป็นคณบดีสอนเฉพาะแต่ชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 แต่สายตาของท่านที่มองดูพวกเราก็ฉายให้เห็นความเมตตาปรานีดุจลูกที่ใกล้ชิด

“ได้อยู่ใกล้ชิดกับท่านอาจารย์จริงๆ ก็เมื่อพี่ๆ มาบอกว่าวันที่ 29 มกราคม 2491 ขอให้ไปที่บ้านท่านอาจารย์ที่ซอยนานาใต้ตั้งแต่ตอนเย็นราวสี่โมงเศษ ท่านก็ลงมาให้พวกเราได้มีโอกาสกราบอวยพรท่านในวันเกิด ในช่วงเวลานั้นนิสิตบัญชีทั้งคณะมีราว 250 คน ท่านได้ออกมาเดินที่สนามหญ้าหน้าบ้านทักทายถามข่าวคราวความเคลื่อนไหวของบรรดารุ่นพี่ๆ ที่ออกไปทำงานแล้วโดยทั่วถึง

“เป็นที่น่ามหัศจรรย์ใจจริงๆ ที่ท่านอาจารย์มีความจำแม่นเหลือเชื่อ เพราะท่านจำได้หมดทุกคนไม่ว่าจะเป็นรุ่นไหน ทำงานที่ไหน มีครอบครัวแล้วหรือยัง ใครเป็นเพื่อนสนิท ท่านมีความห่วงใยลูกศิษย์ทุกคน ไม่ว่าจะไปทำงานที่ไหนถ้าเกิดความอึดอัดไม่สบายใจ ท่านก็จะล่วงรู้โดยที่เจ้าตัวไม่ต้องปริปากพูดเลยแม้แต่คนเดียว...

“เมื่ออยู่ปี 4 ผมได้รับเลือกให้ทำหน้าที่บรรณาธิการหนังสือพาณิชย์-บัญชี ซึ่งจัดทำกันปีละ 2 ครั้งคือ ในวันต้อนรับน้องใหม่ครั้งหนึ่ง กับอีกครั้งในวันสีฟ้าซึ่งเป็นงานกีฬาแลกเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพระหว่างบัญชีธรรมศาสตร์และบัญชีจุฬาฯ... ในหนังสือพาณิชย์-บัญชี ที่ขาดไม่ได้คือรูปท่านอาจารย์และคำขวัญ ในปี 2494 นี้ท่านได้เขียนคำขวัญด้วยลายมือของท่านเองว่า ‘สิบรู้ก็ไม่เท่าชำนาญ’ เป็นคำขวัญที่สั้นกระชับแต่มีความหมายลึกซึ้ง และจับใจมาก

“พวกเราเคยบ่นเวลาบวกเลขเมื่อทำงบทดลองว่าต้องบวกในใจ แต่มีรุ่นพี่ปรามว่าอย่าบ่นเลย เมื่อครั้งท่านอาจารย์ไปอยู่ที่อังกฤษ ท่านเคยบวกเลขเงินปอนด์ (12 เพ็นนีเป็น 1 ชิลลิ่ง 20 ชิลลิ่งเป็น 1 ปอนด์) ท่านบวกเลขได้ทีละสามหลัก ไม่ใช่บวกทีละหลักอย่างที่เราทำกัน ไม่ต้องมีเครื่องคิดเลขด้วย นี่อาจเป็นที่มาว่า ‘สิบรู้ก็ไม่เท่าชำนาญ’ ที่ท่านให้เป็น คำขวัญในวันต้อนรับน้องใหม่ ก็อาจจะเป็นได้”

กฤษณเนตร พันธุมโพธิ รุ่น 9

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 18 - 19

"ดิฉันเริ่มรู้จักชื่อท่านพระยาไชยยศสมบัติ เมื่อเข้าเป็นนิสิตของคณะฯ เมื่อปี 2504 และก็ได้ฟังการพูดกันถึงความรู้ความสามารถและความสำคัญของท่านที่เป็นผู้ก่อตั้งคณะฯ บางครั้งในตอนเช้าๆ ที่ท่านมาทำงาน จะเห็นมีอาจารย์มาคอยรับท่านลงจากรถและพาไปห้องทำงานของท่าน จึงได้ทราบว่าสายตาท่านไม่ดีเพราะทำงานใช้สายตามาก ความรู้สึกขณะนั้นเกิดความนับถือและศรัทธาอย่างยิ่งว่าขนาดนี้แล้วท่านยังไม่หยุดการทำงานเลย ดิฉันโชคดีมากที่ได้เป็นลูกศิษย์ท่านอยู่ช่วงหนึ่ง ท่านสอนวิชาการบัญชีได้โดยไม่ต้องเขียนกระดาน แต่เกิดความเข้าใจได้อย่างชัดเจนท่านคิดเลขได้อย่างรวดเร็ว และมีความจำเป็นเลิศ..."

อาจารย์อรพินธุ์ ชาติอัปสร รุ่น 22

"จำได้ว่าตอนที่เข้าเป็นนิสิตของคณะฯ ในปี 2505 ต้องเรียนที่ตึกเก่าใกล้ๆ ตึกอักษรศาสตร์และตึกใหม่อยู่สุดรั้วจุฬาฯติดกับสามย่าน...

"ตอนนั้นต้องเรียนวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการพาณิชย์กับท่านอาจารย์เจ้าคุณฯ ท่านอาจารย์จะใส่ชุดสีขาว ทั้งกางเกง เสื้อ ทุกครั้งที่เราเห็นท่าน เหมือนเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวท่าน บ่งบอกถึงความสุภาพเป็นผู้ดีอย่างยิ่ง...

"นิสิตจะตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ เพราะอาจารย์เจ้าคุณฯ เป็นถึงคณบดี อีกประการหนึ่งท่านต้องเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี เพราะตาท่านไม่เห็น ท่านสอนอย่างมีระบบ โดยเฉพาะเน้นให้ลูกศิษย์เป็นคนดีมีคุณธรรม ไม่ใช่คนเก่งอย่างเดียว เช่นเดียวกับการทำการค้าต้องไม่เอาเปรียบลูกค้าและสังคม ต้องมีจริยธรรม มีจรรยาบรรณ..."

อนงค์รัตน์ สุขุม รุ่น 23

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 19

คณบดี 3 ตึก

"ก่อนจะมาเป็นคณะฯ การบัญชีเป็นแผนกวิชาอิสระ เมื่อแยกตัวจัดตั้งเป็นคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีก็ได้สร้างเรือนไม้หลังคาจากขึ้นเป็นเรือนมุงจากหลังยาวที่เรียกกันว่า 'ตึกจาก' ที่ เป็นทั้งสำนักงานของคณะฯ และยังเป็นห้องเรียน ซึ่งมีทีนั่งเรียนพอบ้าง ไม่พอบ้าง ต้องไปอาศัยห้องของคณะอักษรศาสตร์เรียนเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สงบลง ความต้องการบัณฑิตทางด้านการบัญชีและพาณิชยศาสตร์มีเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นคณะฯจึงได้สร้างตึกใหม่เป็นตึกแถว 2 ชั้น (บริเวณที่ตั้งอาคารบรมราชกุมารีในปัจจุบัน) เรียกกันว่า 'ตึกสองชั้น' แต่ห้องเรียนก็ยังไม่พออีก ก็ต้องไปเรียนที่ตึกอักษรศาสตร์ ก็มีนิสิตแอบนินทาท่านลับหลังว่าอาจารย์ท่านเจ้าคุณฯ ประหยัด มีนิสิตเรียนมากแทนที่จะสร้างใหญ่โตให้พอเรียนเสียเลย ก็สร้างแค่ตึก 2 ชั้นเล็กนิดเดียว

"เกิดเพลิงไหม้ที่สามย่านซึ่งเดิมเป็นชุมชนแออัดอธิการบดีของจุฬาฯ ขณะนั้น (จอมพล ประภาส จารุเสถียร) ให้ที่ตรงสามย่านซึ่งถูกไฟไหม้สร้างอาคารเรียนของคณะฯ ขึ้นมา เป็นตึกหลังที่สามนับตั้งแต่ก่อตั้งคณะบัญชีมา ซึ่งก็คือบริเวณที่เป็นตึกหนึ่ง (ตึกไชยยศสมบัติ 1) ตึกนี้สร้างเสร็จประมาณปลายปีพ.ศ. 2504 ในระหว่างนั้นก็ใช้ตึก 2 ชั้นเป็นตึกเรียนอยู่ สอนอยู่ด้วย จนปีการศึกษา 2506 ก็ย้ายมาทั้งหมด

"เราจึงเรียกว่าท่านเป็น คณบดี 3 ตึก คือเป็นคณบดีคนแรกของคณะบัญชี จากอาคารเรียนแห่งแรกคือ'ตึกจาก' ต่อมาก็ได้สร้างตึกใหม่เป็นตึก 2 ชั้น เรียกว่าตึกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และต่อมาเมื่ออาคารตึกหนึ่งสร้างเสร็จ ก็ย้ายมาที่ตึกหนึ่งนี่และท่านได้เป็นคณบดีต่อเนื่องจนถึง พ.ศ. 2507"

ความเมตตาและการก่อตั้งทุนไชยยศสมบัติ

"เป็นที่ประจักษ์ทั่วกันว่า ความเมตตาของท่านที่มีต่อนิสิตนั้นยิ่งใหญ่มากและไม่ได้สิ้นสุดเฉพาะแค่ช่วยเหลือในครั้งนั้นๆ แต่จะติดตามช่วยเหลือไปตลอดลูกศิษย์ที่ใกล้ชิดทุกคนจะรู้สึกถึงความเมตตานี้ ท่านจึงเป็นเหมือนพ่อที่ตามแก้ปัญหาให้ลูกตั้งแต่ต้นจนจบท่านทราบว่ามีนิสิตที่เดือดร้อนขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเล่าเรียนจึงเป็นที่มาของทุนไชยยศสมบัติ ทุนนี้มีทั้งแบบให้เปล่าและแบบกู้ยืมนิสิตบางคนก็นำมาใช้คืนบ้างไม่ใช้คืนบ้าง แต่ไม่คืนเสียเป็นส่วนใหญ่คนไหนที่เอามาคืนท่านจะจำจนขึ้นใจ ท่านชอบคนซื่อสัตย์มากและเอามาบอกกับทุกคนว่าคนนี้เอามาคืนครบถ้วน ท่านจะหางานให้ทำ หาทุนมาให้ไปศึกษาต่อ ต่อมาทุนไชยยศสมบัติประเภทให้กู้ยืมก็ได้ยกเลิกไป

"ทุนไชยยศสมบัติ นอกจากจะช่วยเหลือนิสิตที่ขาดแคลนทุนทรัพย์แล้ว ก็ยังมีนิสิตเก่ามาช่วยบริจาคสมทบมากขึ้นทำให้มีทุนส่งอาจารย์ไปศึกษาต่อเพิ่มเติมในระดับปริญญาเอกทางการบัญชีอีกด้วย สำหรับอาจารย์คนไหนลาไปศึกษาต่อต่างประเทศเมื่อท่านรู้ ท่านจะให้พระพุทธรูปเลี่ยมทองไว้คุ้มครอง และในวันเดินทางท่านจะไปส่งที่สนามบินดอนเมืองทุกคนไม่ว่างานจะเยอะอย่างไรท่านก็จะมีเวลาให้"

การพัฒนาคณาจารย์ การหาทุนให้อาจารย์ไปศึกษาต่อ

"ในช่วงเป็นคณบดีใหม่ๆ ท่านเดินทางไปต่างประเทศบ่อย เพื่อศึกษาดูงานกลับมาปรับปรุงหลักสูตรของคณะฯ และหาทุนส่งอาจารย์ไปดูงานและไปเรียนต่อ ในส่วนการพัฒนาคณาจารย์นั้น ท่านมองหาลู่ทางเพื่อเพิ่มคุณวุฒิอาจารย์ให้มากที่สุด จะติดต่อกับกรมวิเทศสหการขอทุนให้อาจารย์ในคณะฯ ไปศึกษาต่อเพิ่มเติมในระดับปริญญาโทและเอก และร่วมมือกับศาสตราจารย์บัณฑิต กันตะบุตร ขอทุนจาก USOM และ AID ตลอดจนติดต่อขอเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องแรกมาติดตั้งที่ตึกสถิติ เป็นเครื่องแรกของประเทศไทย

"นอกจากนั้นท่านยังติดต่อขอทุนจากรัฐบาลสวีเดนด้วยตนเอง คือทุน SIDA ซึ่งตอนแรกเป็นแค่ทุนไปอบรมก่อนแล้วก็ต่อเป็นปริญญาโท ทำให้อาจารย์หลายคนในคณะฯ ได้ไปศึกษาต่อทางด้านบริหารธุรกิจที่ประเทศสวีเดน"

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 20

ท่านเอาใจใส่ในการงานทุกเรื่อง

"ในการบริหารงาน ท่านจะต้องรู้ความเป็นไปทุกอย่างในคณะฯ ไม่ว่าจะมีเรื่องอะไรเกิดขึ้น จะต้องบันทึกใส่แฟ้มไว้แล้วนำเข้าไปอ่านให้ท่านฟัง แล้วท่านจะสั่งว่าเรื่องนั้นเรื่องนี้ให้ดำเนินการอย่างไร นำไปให้คนที่เกี่ยวข้องติดตามและดำเนินการแทนท่าน

"เมื่อมีการสอบ ท่านจะให้อาจารย์พาไปดูห้องสอบ ให้อ่านให้ฟังว่านิสิตเลขที่เท่าไรนั่งด้านไหนเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย บางครั้งท่านก็สั่งให้เปลี่ยนว่าให้ชาย-หญิงนั่งสลับกัน หรือบางทีก็หญิงนั่งด้านหนึ่งของห้อง ชายนั่งอีกด้านหนึ่ง งานทุกเรื่องจะต้องแก้ไขให้ตรงจุดและถึงที่ อย่างที่ห้องใต้ดินตึกหนึ่งเมื่อสร้างเสร็จใหม่ๆ เมื่อฝนตกจะมีน้ำท่วมตลอดแก้ไม่หาย ก็จะเรียกบริษัทที่รับเหมามาจี้แก้ไขทำใหม่หลายครั้งจนกว่าจะแก้ได้ในที่สุด

"ท่านเป็นคนละเอียดถี่ถ้วนมาก เมื่อมีอาจารย์มาอ่านรายงานงบการเงินของคณะฯให้ฟัง ท่านจะสามารถบอกได้เลยว่าตรงไหนผิด-รวมเลขผิด"

ความเป็นอยู่ของท่าน

"ในวันทำงาน ท่านมาทำงานตรงเวลาแต่เช้าทุกวันในเวลา 7.30 น. ในชุดขาวและมาตรงเวลา คนรถจะมาจอดรถที่หน้าตึกตามเวลานี้ทุกวัน ท่านเป็นคนประหยัดไม่ฟุ่งเฟือ คงเส้นคงวา เคยใส่อย่างไรก็ใส่อย่างนั้น สวมเสื้อขาวกางเกงขาวทุกวัน ไม่เคยเปลี่ยนสี อีกทั้งอยู่ง่ายกินง่าย เช่น

เคยรับประทานก๋วยเตี๋ยวแห้ง ก็รับประทานแห้งไปทั้งเดือน แล้วเปลี่ยนเป็นก๋วยเตี๋ยวน้ำหนึ่งเดือน แล้ววกกลับมาก๋วยเตี๋ยวแห้งใหม่

"ท่านชอบทำสวนเกษตร ทำไร่ปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ และชอบออกกำลังกาย ท่านเล่าว่าเคยเดินจากบ้านจากซอยนานาโรงงานยาสูบไปจนถึงปากน้ำในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และระยะหลังได้เปลี่ยนเป็นขี่จักรยาน อันเป็นเหตุให้มีการพานิสิตที่ท่านสอนไปศึกษานอกสถานที่

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 20 - 21

"ท่านจะทำงานที่คณะฯครึ่งวันและอีกครึ่งวันบ่ายทำงานที่สำนักงานไชยยศสมบัติอันเป็นสำนักงานรับตรวจสอบบัญชี ท่านเป็นที่ยอมรับนับถือมากในวงการ ท่านได้รับปริญญาการสอบบัญชีของอังกฤษ (FCA) เป็นคนแรกในเมืองไทย ถ้าท่านจะสอบบัญชีให้ใคร ถ้ามีลายเซ็นของท่านแล้วละก็เป็นอันยอมรับได้เลย และการที่ท่านจะยอมสอบบัญชีให้ใครก็ต้องมีการกลั่นกรองเป็นอย่างดี ท่านได้รับการยอมรับนับถือจากสาธารณชนจะพูดจาอะไรที่เกี่ยวกับบัญชีคนก็เชื่อถือมาก

"ท่านเป็นคนพูดจาไพเราะและสุภาพกับครอบครัวโดยเฉพาะกับภรรยาและลูกๆ ไม่เคยพูดไม่เพราะกับลูกเมียเลย และน้องชายท่านอย่างท่านอาจารย์อาภรณ์(ศาสตราจารย์กิตติคุณ อาภรณ์ กฤษณามระ) เคารพท่านมาก ท่านอาจารย์อาภรณ์ต้องมาดูงานที่คณะฯทุกเช้าและไม่ว่าจะเป็นตอนที่เข้ามาหรือตอนที่จะมาลากลับ จะเข้าไปกราบท่านที่ออกทุกครั้งเหมือนลูกกราบพ่อ ไม่เคยเห็นน้องคนไหนเคารพพี่ชายเหมือนท่านอาภรณ์เลย"

รองศาสตราจารย์ บุญยง วีรกุล รุ่น 14
อดีตเลขานุการท่านอาจารย์เจ้าคุณฯ

"เมื่อมีเริ่มต้น ก็ต้องมีปลาย เมื่อมีเกิดก็มีดับ ชีวิตของอาจารย์เจ้าคุณฯก็มิอาจฝ่าฝืนกฎนี้ไปได้ หลังจากที่ท่านอาจารย์เจ้าคุณฯได้รับการผ่าตัดสมองที่โรงพยาบาลจุฬาข้าพเจ้าได้ไปเยี่ยมท่านในนามของสมาคมนิสิตเก่าของคณะฯ ได้นำกระเช้าดอกไม้ไปกราบท่าน แต่เนื่องจากท่านมองไม่เห็น จึงได้บรรยายความงามของดอกไม้ดังนี้ "อาจารย์คะ กระเช้าดอกไม้ที่ดิฉันนำมากราบเยี่ยมท่านในนามของสมาคมนิสิตเก่าคณะฯในวันนี้ เป็นดอกหน้าวัวสีแดงสด สวยงามมาก...

"สองวันต่อมา คุณจินตนา แพ่งสภา ไปเยี่ยมท่าน ทันทีที่ทราบว่าเป็นใคร ท่าน

กล่าวว่า "ดูบนโต๊ะสิ ศรีอุทัยเขาเอาดอกไม้มาให้ฉัน เป็นดอกหน้าวัวสีแดงสวยเชียว" ดูประหนึ่งท่านมองเห็น

"วันที่ไปเยี่ยมท่านนั้น ท่านยังคุยว่า "ฉันนึกว่าจะต้องไปวัดธาตุทองเสียแล้วสิ" ดิฉันใจหายวาบ แต่ก็พึมพำตอบท่านไปตามเรื่อง

"อีกตอนหนึ่งท่านเล่าว่า "ขณะที่หมอกำลังผ่าตัด ฉันรู้สึกตัวขึ้นมา ได้ยินเสียงเขากำลังเลื่อยหัวฉันเหมือนกับเลื่อยกะลามะพร้าว" ท่านพูดเหมือนเป็นเรื่องปกติ

"เจ้าพระคุณเอ๋ย ขณะเจ็บไข้ได้ป่วยทรมานแสนสาหัสถึงปานนั้น ยังอุตส่าห์สอนสั่งศิษย์ให้ได้สติว่า **ไม่มีความกลัวใดๆ ของมนุษย์จะยิ่งไปกว่าความกลัวตาย เมื่อเราขจัดความกลัวตายลงได้เพียงอย่างเดียว ความกลัวอื่นๆ ก็เป็นเรื่องเล็กไปหมด**"

ศรีอุทัย ปวนะฤทธิ์ รุ่น 1 ปี 1

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 21

“ท่านศาสตราจารย์อุปการคุณพระยาไชยยศสมบัติเป็นท่านอาจารย์ผู้ให้ความรู้และสติปัญญา ท่านอาจารย์ผู้ที่ทำให้ปวงศิษย์มีความมั่นใจในตนเอง และท่านอาจารย์เป็นผู้ให้หลักการ การอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์ในสังคมด้วยความเข้าใจและเห็นใจ... แก่...ปวงศิษย์

“ด้วยใบหน้าที่เปี่ยมด้วยเมตตาจิตอันสูงยิ่งของท่านอาจารย์ คือพลังอันสำคัญที่ให้กำลังใจในการทำงาน ในการศึกษาเรียนรู้และการพัฒนาตนเองแก่ปวงศิษย์โดยตลอดชีวิต

“ด้วยรอยยิ้มและเมตตาจิตอันสูงยิ่งของท่านอาจารย์ทำให้ปวงศิษย์มีความมั่นใจมีความอบอุ่น มีความสุข และมีความร่มเย็นในการดำเนินชีวิตในทุกๆ ด้าน ท่านอาจารย์คือ ‘พ่อ’ ผู้อยู่ในความทรงจำ และความประทับใจของปวงศิษย์ทุกรุ่น ทุกคน

“29 มกราคมของทุกๆ ปี ปวงศิษย์ทุกรุ่นทุกคน ได้กลับมาเยี่ยมบ้านคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ท่านอาจารย์พ่อได้ก่อตั้ง สร้าง และบุกเบิกศิษย์ทุกคนมีความภูมิใจ และรักบ้านหลังนี้เป็นที่สุด

“ในโลกอันกว้างใหญ่ไพศาลใบนี้ ท่านอาจารย์ คือ ‘พ่อผู้ให้’ แก่ปวงศิษย์ ปวงศิษย์ขออนุญาตเรียกท่านอาจารย์ว่า ท่านคือ ‘อาจารย์พ่อผู้ให้’

“อาจารย์พ่อ คือผู้ที่อยู่ในความทรงจำและความรำลึกถึงของปวงศิษย์ทุกรุ่น ทุกคนตลอดไป

“ปวงศิษย์ขอก้มกราบดวงวิญญาณอันสงบสุข ณ สรวงสวรรค์นิรันดรของอาจารย์พ่อ

“ปวงศิษย์ขอกราบท่านอาจารย์พ่อตลอดไป

“ปวงศิษย์เคารพรักท่านอาจารย์พ่อสูงยิ่ง”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิมพ์รัตน์ ภูริมัย รุ่น 21

ฟุตบอลประเพณี สงครามมหาเอเชียบูรพา น้ำท่วมกรุงเทพฯ ครั้งใหญ่

“ท่ามกลางความผันผวนทางการเมือง เศรษฐกิจ ภัยธรรมชาติและภัยสงคราม...

“จากความสุขสบาย มีกินมีใช้เหลือเฟือ ใครมีรถส่วนตัวก็นั่งรถส่วนตัว ใครไม่มีก็นั่งรถเมล์ รถราง รถสามล้อมีอยู่เกลื่อนถนน แต่แล้ววันหนึ่ง สงครามมหาเอเชียบูรพาก็ระเบิดขึ้น เป็นเหตุให้เกิดการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์นั่งก็หายไปทีละคันสองคัน จนไม่มีรถในท้องถนน รถเมล์ก็ถูกดัดแปลง แทนที่จะใช้น้ำมันกลับใช้พลังงานจากถังถ่าน ซึ่งติดอยู่ตอนด้านท้ายของรถ

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 22

“ถัดจากนั้นมาเมื่อโรงไฟฟ้า วัดเลียบถูกบอมบ์ รถรางซึ่งพออาศัยได้บ้างแม้จะรอหลีกกันครั้งหนึ่งหลายสิบนาทีก็ยังไม่ว่ากัน บัดนี้กลับหายไปจากท้องถนนหมดแล้วเหลืออยู่แต่รถสามล้อ นั่งทุกวันก็ไม่ไหว มันแพง!

“ความยากลำบากจากการขาดแคลนยานพาหนะยังไม่ทันหมดไป เราก็ถูกอุทกภัยกระหน่ำซ้ำเติม เปลี่ยนถนนให้เป็นคลอง แล้วเรือนานาชนิดก็เข้ามาแทนที่รถ

“ทุกข์ซ้ำเติม แค่นั้นยังไม่พอ อาหารการกิน เสื้อผ้าเครื่องใช้ไม้สอย ยารักษาโรค ขาดแคลนไปหมด ต่อมาเราก็ต้องใช้บัตรปันส่วน ชีวิตแสนลำเค็ญ พวกเราต้องอยู่กันอย่างอดอยาก อย่างประหยัดมัธยัสถ์มิหน้ำซ้ำต้องหนีหัวซุกหัวซุน

จากฝนเหล็ก

“เมื่อเส้นทางชีวิต ดำดิ่งมาจนจุดต่ำสุดเช่นนี้ แทนที่เราจะปล่อยใจให้ไหมนัส น้อยใจ ขัดข้องขมขื่นกับชีวิตเปล่าเลย เรากลับสนุกสนานกับความทุกข์ยากลำบากนั้น พอน้ำลด จักรยานสองล้อเริ่มเข้ามามีบทบาทแทนรถยนต์ทั่วถนนกรุงเทพฯ นิสิตชาย-หญิงล้วนขี่จักรยานมาจุฬาฯทั้งนั้น คนไหนไม่อยากขี่ก็ช้อนท้ายเก๋ไปอีกแบบ”

ศรีอุทัย ปวนะฤทธิ์ รุ่น 1 ปี 1

“วันที่ 7 ธันวาคม 2484 เป็นวันแข่งขันฟุตบอลประเพณีจุฬาฯ-ธรรมศาสตร์ ที่สนามศุภชลาศัยจุฬาฯชนะธรรมศาสตร์ 1- 0 ซึ่งเป็นประวัติการณ์เพราะปกติจุฬาฯมีแต่แพ้หรืออย่างดีก็แค่เสมอ

“จบการแข่งขันอากาศเริ่มมืดพวกเราจุดโคมดอกบัวสีชมพูกันพรึบ ร้องเพลงเชียร์กัน

ต่อจนเหนื่อย กองเชียร์จึงเคลื่อนขบวนกลับมหาวิทยาลัยเปลวแสงวับแวมผ่านดอกบัวสีชมพู ประกาศถึงชัยชนะ พรุ่งนี้ล่ะ... จะรีบไปจุฬาฯแต่เช้า คุยกันให้เต็มที่อีกครั้งหนึ่ง...

“แต่เปล่าฝันต้องสลายเพราะเช้ามืดวันที่ 8 ธันวาคมนั่นเอง กรุงเทพฯก็กระหึ่มด้วยเสียงญี่ปุ่นบุก! ญี่ปุ่นบุก! พวกญี่ปุ่นที่เราเคยรู้จัก นึกว่าเป็นมหามิตรของเราในสงครามอินโดจีน เป็นหมอฟัน เป็นเจ้าของกิจการร้านถ่ายรูป เป็นพ่อค้า... ที่สี่พระยาที่บางรักที่สุริวงศ์ ..ลุกขึ้นแต่งเครื่องแบบทหารญี่ปุ่นเหมือนกันหมดทุกคนทั่วกรุงเทพฯ...

“ญี่ปุ่นยกทัพขึ้นบกเข้ามาพรวดพราด ๆ กันทั้งในกรุงเทพฯ บางปู ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ ฯลฯ ในเวลาเดียวกัน ญี่ปุ่นเปิดฉากรบพร้อมกันทั้งที่ เพิร์ลฮาร์เบอร์ ฮาวาย ฟิลิปปินส์และสิงคโปร์ทำให้โลกตื่นตะลึงไปในทันที

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 12 - 14

“ไม่กี่ชั่วโมงทหารญี่ปุ่นก็ยาตราผ่านถนนพหลโยธินเข้าไปแถวประตูน้ำ เพลินจิต สีลม ปทุมวัน ไม่กี่วันให้หลังทหารญี่ปุ่น ก็เข้า ยึดครองตึกคณะสถาปัตย์และโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

“อนาคตของเราจะเป็น อย่างไร เรามิตกเป็นขี้ข้าญี่ปุ่นหรือ ทุกคนคิดอย่างว้าวุ่น ท้อแท้มองไปข้างหน้ารู้สึกว่ามืดตื้อ กลืนข้าวไม่ลง

“ไม่มีพันธมิตรใดจะช่วยไทยได้เพราะทุกฝ่ายก็ต้องช่วยตัวเอง แถมในระยะแรกยังมีทีท่าเพลี่ยงพล้ำอย่างมากด้วย มีการต่อสู้ของคนไทยผู้รักชาติได้ไม่นานสุดท้ายรัฐบาลก็ประกาศยอมให้กองทัพญี่ปุ่นผ่านประเทศไทยไปได้ เขาอ้างว่าจะเดินทัพผ่านไปยังพม่าและอินเดีย...

“ปี 2485 กำลังเรียนอยู่ปีที่ 2 ฝนตกหนักมากๆ ทางพื้นที่ภาคเหนือติดต่อกันนาน กระแสน้ำไหลบ่ามาถึงภาคกลาง และหลังจากที่ฝนตกหนักติดต่อกันถึง 3 วัน 3 คืน จำได้ว่าเป็นเดือนตุลาคม ตอนเช้าน้ำเริ่มขึ้นก็ยังฟังเลกเชอร์กันตามปกติ พอสายหน่อยระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากเพียงแค่ท่วมข้อเท้า สูงขึ้นมาจนถึงเข่า ต้องกลับบ้าน โรงเรียนและมหาวิทยาลัยทุกแห่งต้องปิดการสอนอยู่หลายเดือน ถนนในกรุงเทพฯกลายเป็นคลอง รถยนต์จมน้ำ การสัญจรไปมา ต้องใช้เรือโดยตลอด ทั้งเรือพาย เรือแจวและเรือแท็กซี่ บริเวณที่เป็นที่กว้าง ก็กลายเป็นทะเลสาบใหญ่น้อยตามขนาดของสถานที่ เช่น ที่สระน้ำบริเวณหน้า จุฬาฯ สนามเป้า ลานพระบรมรูปทรงม้ากลายเป็นท้องทะเลกว้าง เวลามีลมแรงเกิดระลอกคลื่นสูงใหญ่พอที่จะทำให้เรือแจวขนาดใหญ่ล่มได้

“เมื่อยังเด็กจะได้ยินผู้ใหญ่เล่าถึงน้ำท่วมใหญ่ปีมะเส็ง (ไม่ทราบ พ.ศ. ไหน) ที่ว่าน้ำท่วมใหญ่น่ากลัวมาก แต่คุณแม่ท่านว่าน้ำท่วมใหญ่ปี 2485 นี้ยิ่งใหญ่กว่ามาก ระดับน้ำสูงกว่าถนนทุกสายทั่วกรุงเทพฯ เรือพาย เรือแจว ผ่านไปได้ตลอดและท่วมนานหลายเดือน ตามตรอกซอกซอยหรือทำเนียบรัฐบาลก็มีสภาพเหมือนกัน จนท่านผู้นำต้องประกาศให้กำลังใจคนไทยว่า น้ำท่วมดีกว่าฝนแล้ง

“ปี 2487 สถานภาพสงครามทางยุโรป ฝ่ายเยอรมนีและอิตาลีกำลังเป็นฝ่ายแพ้ และทางเอเชียอเมริกาก็รุกกลับ กองทัพญี่ปุ่นเริ่มเห็นทางแพ้ ภัยทางอากาศเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้น กรุงเทพฯถูกทิ้งระเบิดทั่วเมืองจุฬาฯ ต้องปิดเรียน เพราะกองทัพทหารญี่ปุ่นพอใจที่จะเลือกบริเวณมหาวิทยาลัยและโรงเรียนซึ่งมีอาณาเขตกว้างขวางอย่างโรงเรียนเตรียมอุดมไว้เป็นที่ตั้งของกองทหารของเขาทางการจึงต้องประกาศปิดโรงเรียนและมหาวิทยาลัยโดยไม่มีกำหนดทุกคณะในจุฬาฯ ยุติการสอนหมดยกเว้นคณะวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ ให้นิสิตมาเรียนตามหลักสูตรเร่ง เพราะเป็นสายวิชาชีพที่ทางการต้องการเร่งด่วน

“สงครามโลกจบสิ้นลง เมื่อเดือนสิงหาคม 2488 จักรพรรดิญี่ปุ่น ประกาศยอมแพ้ หลังจากระเบิดปรมาณูที่ฮิโรชิมาและนางาซากิ คร่าชีวิตประชาชนญี่ปุ่นไปหลายแสนคน

“กองทัพพันธมิตรเข้าประเทศไทย พร้อมกับคณะเสรีไทยจากอเมริกาและเสรีไทยจากอังกฤษ มีพันธกิจที่จะต้องปลดอาวุธกองทัพญี่ปุ่น ในบริเวณมหาวิทยาลัยเช่นกันต้องเป็นที่พักของกองทัพทหารพันธมิตร กว่าที่จะเสร็จเรื่อง...จุฬาฯ สามารถเปิดการสอนได้อีกครั้งในวันที่ 19 พฤศจิกายน 2488

“พูดง่ายๆ ปี 2487 จุฬาฯ ปิดไป 1 ปี จึงกลับมาเรียนต่อในปลายปี 2488 จนจบในเดือนมีนาคม 2489 4 ปีการศึกษา แต่ 5 ปีปฏิทิน

“แต่บัณฑิตจุฬาฯ รุ่น นี้เป็น รุ่น เดียวที่ได้รับพระราชทานปริญญาบัตรจากพระหัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ในเดือนเมษายน 2489

“9 มิถุนายน 2489 พระองค์ท่านก็เสด็จสวรรคต..!”

คุณหญิงสุรีพันธุ์ มณีวัต รุ่น 3

“ถึงจะเป็นยามสงคราม จุฬาฯก็ยังเปิดเรียนตามปกติ มีสัญญาณภัยทางอากาศในคืนเดือนหงายบ้างตอนกลางวันบ้างประปราย พวกเราผ่านการเรียนปี 1 ไปโดยปกติ ต้นปี 2 มีสัญญาณภัยบ่อยขึ้น จนเมื่อผ่านการสอบกลางปีไปแล้ว กรุงเทพฯซักไม่ปลอดภัย จุฬาฯต้องปิดเรียนไปปีกว่า พวกเราต่างแยกย้ายกันไปหลบภัยสงครามในที่ต่างๆ เมื่อจุฬาฯ ประกาศเปิดเรียนในปีต่อมา พวกเราบางคนหายหน้าไปไม่กลับมาเรียนต่อ มีพวกเราคนหนึ่งอธิบายเหตุผลว่าสาวๆ หลายคนทนไม่ได้ไปแต่งงานแต่งการกัน อดที่จะเข้ามาเรียนต่อน่าเสียดาย ก็ใครจะรู้ล่ะว่า จะเลิกสงครามภายในปีเดียว ส่วนผู้ชายบางคนก็ไปเป็นเสรีไทยบางคนก็ไปเป็นสห. ไม่กลับมาเรียนอีก

“ต้น ปีการศึกษา 2489 เกิดกรณีสวรรคต...พวกเราบางคนทำตัวเป็นนักข่าว หนีเรียนไปฟังการพิจารณาคดีกันทุกวัน... ทิ้งบางคนไว้ทำหน้าที่จดเลกเชอร์ให้พวกเรานักข่าวลอกกัน”

สรจิตต์ สุนทโรทัย รุ่น 4

“ตึกเรียนของบัญชีโดยเฉพาะยังไม่มี เราอาศัยเรียนในตึกอักษรศาสตร์ ใช้ตึกทั้งปีกเลยทีเดียวความที่พวกเราบัญชีมีมากกว่า บางครั้งจึงดูคล้ายกับว่าเป็นเจ้าของตึกเสียเอง อย่างไรก็ดีเราก็สนิทกับพวกพี่ๆ เพื่อนๆ อักษรศาสตร์มากเหมือนกัน...”

คุณหญิงสุรีพันธุ์ มณีวัต รุ่น 3

“จบจากเตรียมฯ ก็ขึ้นเป็น นิสิตบัญชีในต้น ปี 2487...

“ขณะนั้นยังอยู่ในภาวะสงครามพันธมิตรเริ่มบุกทางอากาศ...

“ห้องเรียนปี 1 ไม่ได้เรียนที่ตึกอักษรศาสตร์ เขาปลูกเรือนจากหลังยาวให้พวกเราเฟรชชี่ไว้เรียนโดยเฉพาะ แต่เราก็เรียกกันเสียโก้ว่า ‘ตึกจาก’ เมื่อขึ้นปี 2 จึงได้ไปเรียนที่ตึกอักษรศาสตร์ และในระหว่างนั้นก็มีการก่อสร้างตึกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีขึ้นใหม่... เป็นตึก 2 ชั้น มีตราเทตราพิมพ์สีฟ้าอยู่หน้าตึกสวยงามมาก...”

สุเมธ สัมปัตตะวนิช รุ่น 6

"ตึกจากนี้มีพวกผมได้เรียนกันเพียงรุ่นเดียวเท่านั้น"

กำธร สถิรกุล รุ่น 6

"โดยเหตุที่ท่าน (พระยาไชยยศสมบัติ) ไม่ชอบที่จะไปต่อรองงบประมาณกับคณะอื่นในมหาวิทยาลัย ดังนั้น อาคารหรือบริเวณจึงมีจำกัด เริ่มด้วยการมีอาคารแรกของคณะฯ เป็นอาคารไม้ชั้นเดียวมุงหลังคาจาก หลังตึกอักษรศาสตร์หลังแรก เพราะสร้างในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งได้ใช้งานเพียงปีสองปีมหาวิทยาลัยก็ปิด เพราะภาวะสงครามและหลังจากนั้นก็ใช้ไม่ได้ ต้องกลับไปอาศัยอาคารอักษรศาสตร์อยู่อีกถึง 4 ปี"

ศาสตราจารย์กิตติคุณ เดิมศักดิ์ กฤษณามระ รุ่น 7

ตึกสองชั้น

"เมื่อเข้าไปเรียนในคณะบัญชีปี 1 ในปี 2491 นั้น เรือนไม้หลังคาจากที่มองเห็นอยู่ท่ามกลางดงหญ้าคาและต้นมะขวิดนั้น ทั้งพื้นและฝาไม้ผุพัง หลังคารั่วเพราะทิ้งร้างไว้ใช้เรียนไม่ได้...

"ตึกบัญชีหลังแรกผุดขึ้นท่ามกลางดงหญ้าคาหลังตึกอักษรศาสตร์ มีท้องร่องที่มีจอกและแหน เพราะครั้งหนึ่ง ที่นี่เคยเป็นสวนฝรั่ง แต่เมื่อไม่ได้ทำประโยชน์ก็เหลือแต่ต้นมะขวิดและดงหญ้าคา พวกเราภาคภูมิใจมากที่เรามีที่อยู่ของเราเอง เป็นตึกที่มีขนาดเล็กที่สุดในจุฬาฯ แต่กระนั้นก็ยังใหญ่พอที่จะแบ่งสองห้องให้เป็นที่เรียนของคณะรัฐศาสตร์... "

กฤษณเนตร พันธุมโพธิ รุ่น 9

"ข้าพเจ้า เข้าจุฬาฯ ปี 2491 พอปี 2492 ตึกบัญชีหลังน้อยก็สร้างเสร็จ ตรงกลางระหว่างตึกอักษรศาสตร์เดิมกับตึกบัญชี มีเรือนไม้อยู่เรือนหนึ่งเคยเป็นที่เรียนของพวกบัญชีกลายเป็นที่ซ้อมฟันดาบของพวกเรา...

"เดือนกันยายน 2531 ข้าพเจ้าเดินจากตึกอักษรศาสตร์เดินกลับมายังตึกอักษรศาสตร์ใหม่ เพื่อจะได้หยุดมองตึกอักษรศาสตร์เล็กๆ ที่ลบตัวหนังสือที่บอกว่าตึกคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีของเราออกไปให้เต็มตาอีกครั้ง คนที่ขับรถผ่านตึกที่ใช้เป็นที่เรียนของแผนกศิลปะการละครของคณะอักษรศาสตร์ตึกนี้ คงไม่ทันได้มองเห็นว่าเป็นตึกอะไรกันแน่ เพราะเมื่อต้นไม้ในบริเวณนี้แผ่กิ่งก้านสาขากันเต็มที่ ตึกหลังนี้ก็ดูเล็กลงไปจนแทบไม่เห็นความสำคัญ"

รัตนะ ยาวะประภาษ รุ่น 9

"เกตราทิพย์หลังน้อยหลังนั้น แม้จะถูกบดบังด้วยความมโหฬารของหอประชุมและความโอ่อ่าในศิลปะไทยโบราณของตึกอักษรศาสตร์ เราก็ยังภูมิใจว่าครั้งหนึ่งเป็นที่พักพิงให้พวกเราได้รับความรู้ ความรักความเข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่ว่าใครจะมาจากสถาบันใด..."

รุ่น 15

ตึกหนึ่ง

"ท่านอาจารย์เจ้าคุณฯได้ขอที่ดินของมหาวิทยาลัยรวมเนื้อที่ประมาณ 25 ไร่ เพื่อสร้างอาคารเรียนใหม่ ตั้งแต่พ.ศ. 2502 แต่การก่อสร้างอาคารเรียนแห่งนี้ซึ่งก็คือที่ตั้งของคณะฯในปัจจุบัน มีอุปสรรคหลายประการ เนื่องจากเป็นชุมชนของชาวสามย่าน ผู้เช่าไม่ยอมออกจากที่ดิน เกิดการฟ้องร้องโดยกระบวนการยุติธรรมอยู่สี่ปีก็ยังไล่ที่ไม่ได้ จนเกิดเหตุการณ์อัคคีภัยเพลิงไหม้บ้านของชุมชนที่เหลืออยู่จนเกือบหมดสิ้น เป็นเหตุให้ทางผู้อยู่อาศัยกล่าวหาว่าทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรู้เห็นในการเกิดอัคคีภัยครั้งนั้น ชาวบ้านที่มีอาวุธครบมือก่อการประท้วง เข้าล้อมตึกอธิการบดีและทำลายทรัพย์สินอาคารสำนักงานเลขาธิการของจุฬาฯ นิสิตจุฬาฯ หลายคนที่ผ่านไปมาถูกทำร้ายหรือด่าว่าเสียดสีต่างๆ นานา"

ศาสตราจารย์กิตติคุณ เดิมศักดิ์ กฤษณามระ รุ่น 7

งบประมาณที่คณะฯได้รับในปี 2502 นั้น สามารถก่อสร้างได้เฉพาะ 'ตึกหนึ่ง' คืออาคารไชยยศสมบัติ 1 เท่านั้นจนกระทั่งในปี 2509 คณะฯจึงได้งบประมาณเพิ่มเติมจนสามารถสร้างอาคารไชยยศสมบัติ 2 และอาคารไชยยศสมบัติ 3 ได้

"พวกเราเข้าเรียนในคณะฯในปี2502 ท่านเจ้าคุณฯเป็นคณบดี... ใน 186 คน ของพวกเรามีหลายแบบ บางคนบ้าเรียน บางคนบ้ากีฬา บางคนบ้าร้องเพลงเชียร์ บางคนบ้าเป็นดาราหน้ากล้อง ฯลฯ...

"ผ่านปี 1 ไปได้ พวกเราที่ขึ้นมาเรียนปี 2 ถูกส่งไปเป็นผู้บุกเบิก เฝ้าตึกใหม่ ที่สร้างขึ้นที่สามย่านแทนตึกบัญชีเก่าตึกใหม่ของเรามีห้องใต้ดินด้วย และเนื่องจากเป็นนิสิตปีเดียวที่ถูกส่งมาเรียนที่ตึกใหม่ พวกเราจึงมีเสรีภาพกันอย่างกว้างขวาง ระยะทางจากตึกเก่าและตึกใหม่ของเราถ้าเดินไป-กลับก็ประมาณ 4 กิโลเมตร การที่เรายังต้องเรียนบางวิชาที่ตึกเก่า บางวิชาที่ตึกใหม่โดยที่ต้องเดินไปๆมาๆ ทำให้รู้สึกน้อยใจว่าพอเราขึ้นปี 2 ก็ไม่มีใครรัก ต้องเดินผ่านสลัม เล้าหมูเล้าเป็ด แถวสามย่าน..."

รุ่น 20

"พอเราเข้าเป็นน้องใหม่สดใสได้เพียงปีเดียวยังไม่ทันหายเห่อจุฬาฯเลย พอขึ้นปี 2 เราต้องย้ายเข้ามาเรียนที่ตึกใหม่ที่สามย่านบ้างบางวิชา ความรู้สึกของพวกเราขณะนั้น มีความรู้สึกว่ามันไกลๆใกล บ้านน้อก บ้านนอก ใครๆก็เรียกกันว่านอกเมือง พวกนอกเมืองก็มีบัญชีกับรัฐศาสตร์เวลาจะไปตึกเก่า หรือเข้าไปในจุฬาฯ ก็เรียกว่าไปในเมืองตอนนั้นพวกเราไม่ค่อยอยากย้ายไปอยู่ตึกใหม่เท่าไหร่ ทั้งๆที่ตึกใหม่ของเรานั้นใหญ่โต มีอาณาบริเวณกว้างขวางกว่าตึกเก่าตั้งแยะ แต่เราคิดถึงห้องเรียนเก่าของเราที่อักษรศาสตร์ คิดถึงโรงอาหารที่มีอาหารอร่อยๆ คิดถึงโรงไม้กลางสระน้ำที่เป็นทั้งห้องพักนักกีฬา ห้องพยาบาล และเวทีร้าวง เวลามีงานรับน้องระยะแรกๆ เราต้องไปเรียนตึกเก่าบ้าง ตึกใหม่บ้างเวลาจะไปจะมาแต่ละทีต้องผจญภัยกันหลายรูปแบบ ต้องบุกป่าฝ่าดง (ป่าละเมาะตรงศาลาพระเกี้ยวปัจจุบัน) ข้ามหนองน้ำ ลำธาร (ธารน้ำครำ เฉอะแฉะ) ผ่านเมืองร้าง (ซากปรักหักพังของบ้านเรือน ซึ่งเพิ่งจะรื้อถอนไปได้ไม่นานฐานส้วมผุๆ พังๆ ปรากฏให้เห็นเป็นระยะ เป็นที่ติดตามาถึงปัจจุบัน บางครอบครัวยังไม่ยอมไปง่ายๆ ก็ทุ่ซื้อยู่ทั้งๆ ที่ไม่มีหลังคาหรือฝาบ้านก็มี บางคนย้ายไปแล้วก็ยังวนเวียนกลับมาขุดคุ้ยหาของเก่าก็มาก)

"ผ่านโรงนึ่งปลาทู เล้าเป็ด เล้าไก่ เล้าหมู ต้องผจญภัยสัตว์ดุร้าย (ท่านที่วิ่งมาจิกเวลาเผลอ) ที่น่าตื่นเต้นมากที่สุดก็คือผัวเมียโรคเรื้อนคู่หนึ่งซึ่งไล่เท่าไหร่ๆ ก็ไม่ยอมไป ทั้งๆที่เพิงพักของแกเหลือฝาอยู่ไม่กี่ด้าน พวกเรา

ต้องผ่านหน้าบ้านแกทุกวัน ถ้าใครขึนไปทำท่าแสดงอาการรังเกียจหรือกลัว แกจะแกล้งเผียดเข้ามาใกล้ ๆ หรือทำจะมาพูดคุยด้วยพวกเราก็วิ่งกันกระเจิง ความจริงทางอื่นก็พอจะมีให้เดินแต่ทำไมจึงไม่เดิน จำเพาะต้องมาเดินผ่านหน้าบ้านแกทุกวันก็ไม่รู้สิ ตอนหลังพวกเรารู้แกวเวลาเดินผ่านก็แกล้งทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ คุยไปตามธรรมดาเหมือนไม่สนใจ แต่ความจริงเดินกันคอแข็ง ตาขึ้คอยชำเลืองแกตลอดเวลา...

"ดูเอาเถอะกว่าจะถึงตึกใหม่แต่ละวัน...พอมาถึงตึกใหม่ต้นไม้ยังไม่โต แดดร้อนเปรี้ยง พวกเราต้องไปรวมกันอยู่ที่ห้องใต้ดิน..."

รุ่น 21

'ตึกหนึ่ง' หรืออาคารไชยยศสมบัติ 1 นั้นเป็นเพียง 1 ใน 3 ส่วน หรือ 1 ใน 3 ตึกของแผนผังอาคารที่ออกแบบเอาไว้ เนื่องจากในห้วงเวลานั้นคณะฯมีความจำเป็นในการใช้จ่ายงบประมาณเร่งด่วนในด้านต่าง ๆปี 2506 ภายใต้

การประสานงานของศาสตราจารย์กิตติคุณ บัณฑิต กันตะบุตร หัวหน้าแผนกวิชาสถิติองค์การ USOM ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ได้ให้ความช่วยเหลือมอบเครื่องคอมพิวเตอร์ IBM 1620 แก่คณะฯ ซึ่งนับเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องแรกในประเทศไทยและอาคารศูนย์คำนวณสถิติ (ตึก 9) ก็ก่อสร้างจนเสร็จตามโครงการในปี 2507 ในปี นี้เองคณะฯก็ได้งบประมาณสำหรับอาคารแผนกสถิติอีกหลังหนึ่ง (ตึก 4) การก่อสร้างเสร็จสิ้นในปี 2508

ในปี 2509 คณะฯก็ได้งบประมาณก่อสร้างอีก 2 ใน 3 ส่วน ที่ต่อจากอาคารไชยยศสมบัติฯ ที่ค้างเอาไว้เป็นอาคารไชยยศสมบัติ 2 และอาคารไชยยศสมบัติ 3 การก่อสร้างเสร็จสิ้นในปี 2510 กลายเป็นอาคารสามหลังต่อเชื่อมกันเป็นรูปตัว U แทนที่จะเป็นรูปตัว H ตามแบบแผนผังอาคารที่ออกแบบไว้แต่เดิม

ส่วนตึก 5 ที่อยู่ใกล้เคียงกับตึก 4 ใช้เป็นที่เรียนของนิสิตทั้งปริญญาตรีและปริญญาโท นับเป็น ตึกรุ่นหลังที่ก่อสร้างด้วยงบประมาณปี 2513 และเสร็จสิ้นในปี 2514

อย่างไรก็ตามทั้งตึก 4 และตึก 5 รวมทั้งหอประชุมสถิติปัจจุบันถูกแทนที่ด้วยอาคารมหิตลาธิเบศร์แล้ว ส่วนตึก 9 หรืออาคารศูนย์คำนวณสถิติซึ่งเป็นตึกหลังแรกของภาควิชาสถิติและเป็นที่ตั้งของเครื่องคอมพิวเตอร์ IBM 1620 นั้น ทางคณะฯได้ปรับปรุงเป็น อาคารศูนย์คอมพิวเตอร์และตั้งชื่อว่า 'อาคารบัณฑิต กันตะบุตร' เพื่อเป็นการระลึกถึงท่านในฐานะเป็นผู้บุกเบิกวิชาการด้านคอมพิวเตอร์ IT

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 24

SOTUS

"วันไหว้ครูในปี 2504 นั้น คณะฯเราอยู่สองแห่งคืออยู่ตรงข้ามตึกอักษรศาสตร์กับตึกปัจจุบัน วันไหว้ครู เราตั้งแถวเดินจากคณะอักษรศาสตร์ เหลืออีกครึ่งทางจะถึงหอประชุม แล้วสิ่งที่พวกเราไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น คือการวิ่งมาตะลุมบอนตีกันระหว่างวิศวะกับรัฐศาสตร์ โดยเขาแอบซุ่มอยู่ริมถนนคนละฝั่งกัน พอพวกเราบัญชีเดินแถวอยู่ตรงกลางเขาก็ใช้เป็นสัญญาณเข้าตีกันทันที คิดดูสิว่าจะตกใจแค่ไหนพวกเราวิ่งหนีล้มลุกคลุกคลาน พวกพี่ ๆ ต้อนเข้าหอประชุมแล้วเปิดเพลงมหาจุฬาลงกรณ์ เลยร้องไห้กันระงม น้ำตาไหลพรากนองหน้าตาม ๆ กัน ก็ไม่ทราบเหมือนกันว่า ทำไมจึงร้องไห้...

"ตอนนั้นประธานเชียร์เราเรียกว่า 'ซี' เป็นหนุ่มหล่อสมาร์ทแบบฉบับ dark tall and handsome แต่ดูเหี้ยมเกรียมเฉียบขาด พวกเรากลัวมากกลัวเท่า ๆ กับกลัวมบาลเลยสั่งอะไร ต้องทำทุกอย่าง เช่น เวลาแข่งกีฬากับวิศวะก็สั่ง ให้น้องผู้หญิงขึ้นไปนั่งจองอัฒจันทร์เชียร์ ไม่ใช้นิสิตชายเกรงจะบาดเจ็บ ก็ปรากฏว่าวิศวะทำน่ารักตามเคย คือพวกเขาช่วยกันยกทั้งอัฒจันทร์ที่มีพวกสาว ๆ บัญชีนั่งจองอยู่ยกไปทางฝั่ง เขาเพื่อให้เชียร์เขาเลยอีกครั้งแข่ง กับรัฐศาสตร์ ขณะเชียร์เพลิน ๆ พอหยุดพักครึ่งเวลา ข้าพเจ้าก็ถูก 'ซี' ชี้ตัวให้ไปร่ำวางคู่กับหนุ่มรัฐศาตร์ร่ำไม่กี่คู่ท่ามกลางสายตานับร้อยดวง หัวใจแทบหยุดเต้นเพราะความอาย แต่กลัวมบาลมากกว่าจึงต้องรำ...

"ส่วนเรื่องการเรียนก็มีเรื่องตื่นเต้นไม่แพ้วันไหว้ครูแต่มีผู้ร่วมตื่นเต้นด้วยเพียง 32 คน ชาย 16 คน หญิง 16 คน ครบคู่พอดีเป็นเรื่องตื่นเต้นเฉพาะ ข.2 ห้องของข้าพเจ้าเป็นเรื่องตื่นเต้นที่เกิดจากความรักและหวังดีที่พวกเรามีต่อกัน เรื่องเกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงแรก ๆ ของการเรียนเลย จุดเริ่มต้นของความหวังดีต่อกันนั้น เริ่มด้วยเรื่องที่น่ากลัว และหวาดผวายิ่งกว่ายมบาลหลายเท่า...

"หลังจากเริ่มเรียนกับอาจารย์ท่านอื่น ๆ มานานพอสมควรจนรู้จักชื่อเพื่อน ๆ ในห้องครบทุกคนแล้ว วันหนึ่งท่านอาจารย์บุญสิริ ชวลิตธำรง ได้เข้ามาสอน 'การจัดการสำนักงาน' เมื่ออาจารย์เข้ามาสอนท่านก็จะเช็กชื่อว่าใครมาใครขาดบ้าง บังเอิญเพื่อนผู้ชายคนหนึ่งไม่มาแต่มีเพื่อนขานชื่อแทน เรื่องวุ่นวายน่าหวาดผวาจึงเกิดขึ้น เมื่อท่านอาจารย์สอนไปก็เรียกถามนิสิตไป นิสิตชายที่ถูกเรียกชื่อถามเป็นคนแรกคือคนที่ไม่ได้มาเรียน ดังนั้นคนที่ขานชื่อแทนจึงต้องตอบ แต่บังเอิญมันน่ากลัวสุดเหวี่ยงตรงที่ ทุกครั้งที่ใครตอบแทนเพื่อนท่านจะเรียกผู้นั้นให้ตอบเป็นคนต่อไป ซึ่งเพื่อนคนอื่นก็ต้องตอบแทน เป็นอย่างนี้เรื่อย ๆ เป็นอันว่าผู้ชายทั้งห้องต้องใช้ชื่อเพื่อน ไม่ได้ใช้ชื่อตัวเองเลย และท่านอาจารย์ก็เป็นปรมาจารย์จริง ๆ คือจำชื่อนิสิตได้แม่นยำมาก พอเรียกชื่อใครก็จะมองหน้านิสิตคนนั้นทันที แต่มันเป็นชื่อปลอมทั้งสิ้น ข้าพเจ้าจำไม่ได้แน่ว่าใครใช้ชื่อใครแน่ แต่ใกล้เคียงความจริง 80 เปอร์เซ็นต์ เช่นเรียกสมชายแต่ท่านุตอบ แล้วท่านก็เรียกทำนุให้ตอบเป็นคนต่อไป สุนัยลุกขึ้นตอบในชื่อทำนุ ท่านถามสุนัยต่อ วิเชียรลุกขึ้นตอบในชื่อสุนัย ท่านถามวิเชียรต่อ เกรียงศักดิ์ตอบ ฯลฯ

"แล้วท่านถามวนไปเวียนมา จะไม่ผวากันได้อย่างไร ทำให้ตอบกันถูก ๆ ผิด ๆ เพราะนึกไม่ออกว่าตัวเองใช้ชื่อใครท่านก็ยิ่งถามมากขึ้น ส่วนคนที่ถูกเรียกมากที่สุดรู้สึกว่าจะเป็น

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 25

สมชาย ทำนุ สุนัย ท่านจำได้แม่นยำ แต่เสียดายที่เป็นชื่อของคนอื่น ซึ่งไม่ใช่แต่ผู้ชายเท่านั้นที่หวาดผวา แม้แต่นิสิตหญิงก็พลอยหวาดผวาไปด้วย ต้องช่วยจดว่าใคร

ใช้ชื่อของใครต้องคอยสะกิดว่าใครจะตอบแทนใคร โดยเหตุการณ์เป็นเช่นนี้ประมาณ 4-5 ครั้ง จนแทบจะเป็นโรคประสาทตาม ๆ กัน เรียนกันแทบไม่รู้เรื่อง เพราะท่านจำชื่อปลอมได้แม่นยำหนำซ้ำยังให้พวกนี้ไปเรียนกับท่านตัวต่อตัวเพราะคิดว่าพวกนี้ขี้อายตอบตะกุกตะกัก หารู้ไม่ว่าเป็นเพราะกลัวความผิดจิตใจจึงไม่ได้อยู่ที่คำถาม จนในที่สุดต้องไปกราบขอขมากับท่านอาจารย์ นับว่าโชคดีที่ท่านให้อภัยแต่คาดโทษเอาไว้

"ด้วยเหตุนี้จึงทำให้พวกเรารักกันมาก เพราะทุกคนยอมเสียสละเสี่ยงภัยเพื่อช่วยเหลือเพื่อน เราจึงรักและสามัคคีกันมาก ทั้งผู้หญิงและผู้ชายเราจะช่วยเหลือกันอย่างดีมาก เช่น เวลาจะซื้อกระดาษทำบัญชีหรืออุปกรณ์การเรียนพวกผู้ชายจะผลัดกันไปซื้อให้ที่ตึกใหม่ (สามย่าน) แต่เราเรียนกันที่ตึกเก่า (ข้างอักษรศาสตร์)..."

จิตสรา ช่ำชอง (เฟื่องชูนุต) รุ่น 22

"จำได้ว่าช่วงการแข่งขันกีฬากลางแจ้งปี 2509 มีนิสิตชายบางกลุ่มของบัญชีกับวิศวะ กระทบกระทั่งกัน แต่ก่อนที่เรื่องจะลุกลาม ผมได้เชิญผู้แทนบัญชีกับผู้แทนวิศวะมาตกลงโดยสันติวิธีที่โรงเรียนเตรียม มีการประกบคู่ให้ชกกันจนสะใจโก่ ก่อนจะกอดคอกันไปจ่ายค่าอาหารให้หมวยคิ้มสามย่าน"

วินิจฉัย โชสูงเนิน รุ่น 23

"รุ่น 24 พ.ศ. 2506 พวกเรามี 187 ชีวิต นับเป็นรุ่นที่มีเอกลักษณ์ที่พวกเราจดจำได้ดีคือ เป็นรุ่นแรกที่เรียนเต็มเวลาทั้งวันที่สามย่าน รุ่น 23 ก่อนหน้าเรียนครึ่งวันที่ตึกเก่าข้างอักษรศาสตร์อีกครึ่งวันที่ตึกใหม่

"เป็นรุ่นปี 1 รุ่นสุดท้ายที่มีเจ้าคุณไชยยศสมบัติเป็นคณบดีและท่านได้สอนพวกเราทุกคนด้วย

"เป็นรุ่นปี 1 แรกที่ใช้ตึกสถิตและได้ต้อนรับคอมพิวเตอร์เครื่องแรกของวงการศึกษาไทย

"เป็นรุ่นปี 1 แรกที่มหาวิทยาลัยบังคับนิสิตชายผูกเนคไทอย่างเคร่งครัด

"ชีวิตนิสิตช่วงนั้นเต็มไปด้วยความสนุกสนานร่าเริง จากการพบเพื่อนใหม่การเชียร์กีฬา การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และการที่มีความรู้สึกว่าตัวเองชักจะเป็นผู้ใหญ่ที่มีอิสระ สนุกสนานเสียจนการเรียนอ่อนไปถนัดใจ แต่ท่านอาจารย์ก็พยายามเอาใจใส่และกวดขันเป็นการติดเบรกให้บ้าง ซึ่งพวกเรามีความรู้สึกว่าท่านเหล่านั้นได้ให้ความรักแก่พวกเราเสมือนดังลูกหลานของท่านเอง ยิ่งเสียกว่าในฐานะอาจารย์กับศิษย์ธรรมดา..."

วิทูร ตุลยานนท์ รุ่น 24

"ยุคนั้นระบบโซตัส เข้มข้นหนัก ปี 1 นิสิตหญิงต้องใส่รองเท้าขาว ถุงเท้าขาว นิสิตชายต้องผูกไท ใส่เสื้อขาว ห้ามขึ้นกระไดข้างตึกหนึ่ง ห้ามนั่งโต๊ะรุ่นพี่ ห้ามสารพัดไปหมด จนจดจำไม่หวาดไม่ไหว เหลือแต่ยังไม่ห้ามหายใจ... เราซ้อมเชียร์ทุกกลางวัน ตะโกนกันเหมือนคนสติไม่ดี แต่ตอนนั้นสนุกมากจริง ๆ ที่ได้ตะโกนแข่งกัน เลิกเรียนเที่ยง เที่ยงลิบทุกคนต้องซ้อมเชียร์ที่ห้อง 315 เราต้องฝึก กลืนข้าวผัดใบกะเพราแม่จันให้ทัน

ในเวลา 3 นาที ประธานเชียร์สตาฟฟ์เชียร์ดุน่าดู ประธานเชียร์ไม่เคยยิ้มให้พวกเราเห็นเลย และว้ากน้องได้เสียงดังฟังชัดดีมาก เพียงแค่เห็นหน้าน้องใหม่หญิงแถวหน้าก็เตรียมซับน้ำตากันแล้ว...

"วันฟุตบอลประเพณี เราซ้อมเชียร์กันจนเห็นแต่ลูกนัยน์ตา หน้ามอมเป็นแมว เสียงแหบแห้งเหมือนไม่ใช่มนุษย์พอใบจามจุรีร่วงมาก ๆ ก็ถึงเวลาสอบไล่บางคนกลับตัวไม่ทันผลการเรียนตกต่ำน่าใจหาย รุ่นเราตกวิชาเดียวก็ต้องซ้ำชั้นยิ่งถ้าตกบัญชีวิชาเอก อาจมีสิทธิ์รีไทร์ไปเลย..."

ศิริโสภาคย์ บูรพาเดชะ (ภูมิวุฒิสาร) รุ่น 25

"การตั้งกฎเกณฑ์ข้อห้ามต่าง ๆ สำหรับน้องใหม่เมื่อผู้เขียนขึ้นปี 2 จึงเข้าใจว่าพี่ ๆ เขาตั้งกฎไว้ก็เพื่อเป็นการฝึกความอดทนให้กับพวกเรา โดยมีเหตุผลที่สมเหตุสมผลจริง ๆ ว่า ถ้าในอนาคตที่เราต้องออกไปเผชิญชีวิตในอีกโลกหนึ่งและพบกับข้อบังคับต่าง ๆ นานาจากเจ้านายในสถานที่ทำงานแล้ว พวกเราจะสามารถอดทนและปฏิบัติตามได้ด้วยดี อันเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตและความเจริญก้าวหน้าในระบบสังคมไทย ๆ อย่างมาก...

"ให้นิสิตใหม่ทุกคนถือสิ่งของหรือตำรามีไว้ภายในแฟ้มกระดาษสีน้ำตาลชนิดบาง มีตราพระเกี้ยวและชื่อคณะฯอยู่บนปกหน้าเป็นตัวอักษรสีดำมีจำหน่ายที่สหกรณ์จุฬาฯ...และเวลาเดินไปไหนมาไหนให้หันหน้าปกแฟ้มออกนอกตัว เพื่อนิสิตคณะอื่นจะได้รู้ว่านี่นะ ข้าคือนิสิตบัญชีจุฬาฯ...เราต้องมีความภูมิใจในคณะฯของเราให้มากอวดเขาได้อย่างหน้าชื่นตาบาน...

"หลังงานรับน้องผ่านพ้นไป กิจกรรมของพวกเราก็มิได้ลดน้อยลงแต่ประการใด ยังคงเป็นไปเหมือนเช่นเดิมคือมีการเชียร์หนักขึ้น เพื่อเข้าร่วมงานการแข่งขันบาสเกตบอลประเพณีกับบัญชีธรรมศาสตร์ การร่วมงานกีฬากลางแจ้งในเดือน พฤศจิกายน ...

"งานสำคัญอีกงานหนึ่งที่พวกเราต่างเก็บไว้ในความทรงจำตลอดกาลคืองานวันทรงดนตรีที่ทางจุฬาฯได้จัดขึ้นทุกวันที่ 20 กันยายนของปีอันเป็น วันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว องค์ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยในวันนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ และทูลกระหม่อมทุกพระองค์จะเสด็จมาที่จุฬาฯประมาณ 15.00 น. เพื่อทรงดนตรีร่วมกับนิสิตจุฬาฯจนถึงเวลาประมาณ 20.00 น. จึงเสด็จกลับ ในวันนั้นพวกเราทุกคนจะไม่ยอมพลาดที่จะมาร่วมรับเสด็จเป็นอันขาดเหล่านิสิตจุฬาฯจะไปพร้อมกันในหอประชุมจุฬาฯเพื่อชื่นชมพระบารมีและจดจำภาพต่าง ๆ ไว้เล่าต่อให้กันฟังตราบนานเท่านาน..."

สุพพตา ปิยะเกศิน รุ่น 30

“นับจากวันแรกที่พวกเราได้มีโอกาสเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรสีฟ้า โดยที่ไม่รู้ว่าใครเป็นใคร รู้อยู่อย่างเดียวว่า พวกเราคือพวกถุงเท้าขาวกับพวกผูกเนคไทเดินไปทางไหนก็มีแต่คนมอง คนมองก็ไม่ใช่ใครที่ไหน พี่ ๆ ของเราทั้งนั้นก็แปลกไปอีกแบบ

“แต่ที่แปลกไปกว่านั้น คือ อยู่ ๆรุ่นพี่ก็เรียกพวกเราเข้าแถว แล้วก็ให้เดินเข้าห้องประชุม มีรุ่นพี่ยืนอยู่เป็นระยะ ๆ ในห้องนั้น แล้วก็ว้ากพวกเราตั้งแต่หน้าห้องยันหลังห้อง พวกเราได้รับการอบรมอย่างเอาเป็นเอาตาย สอนให้พวกเราร้องเพลงเชียร์เป็นและที่สำคัญพี่ ๆ ได้สอนให้พวกเรารู้จักคำว่า SOTUS...

“อาวุโส-ในตอนนั้นเรารู้เพียงว่า เรากลัวรุ่นพี่ยิ่งกว่ากลัวพ่อกลัวแม่ของพวกเราเสียอีก

“ระเบียบ-เรารู้ว่าเราต้องอยู่ในระเบียบแน่นอน ไม่อย่างนั้นมีหวังโดนสั่งให้วิ่งตับแลบเป็นแน่ แต่ที่สำคัญประธานเชียร์ก็ชี้อระเบียบอีกด้วย แล้วจะไม่ให้พวกเรารู้จักระเบียบได้ยังไง

“ประเพณี-พวกเรารู้ว่าสิ่งต่าง ๆ ที่พวกเราได้รับจากรุ่นพี่ไม่ว่าจะหนักจะเบาแค่ไหนนั่นละคือ ประเพณี

“สามัคคี-พวกเราสามัคคีกันแน่ ยิ่งโดนพี่ ๆ ว้ากพวกเรามากเท่าไหร่พวกเราก็ยิ่งสามัคคีกันมากเท่านั้น

“น้ำใจ-คือสิ่งเดียวที่พวกเราเมื่อเวลานั้น ยังไม่ค่อยจะรู้ความหมายกันเท่าไหร่แต่ ณ วันนี้สิ่งนี้เองที่ทำให้พวกเรายังคงสามารถรวมกันได้มาจนถึงทุกวันนี้ แม้ว่าเวลาจะทำให้เพื่อนเราบางคนต้องจากพวกเราไปอย่างไม่มีวันกลับหลายคนจากพวกเราไปตั้งรกรากทำมาหากินอยู่ในต่างประเทศ พวกที่อยู่ก็กระจัดกระจายกันไปประกอบอาชีพ หาเลี้ยงตัวเองและครอบครัวกันทั่วทุกภาคของประเทศไทย ในการจัดงานสังสรรค์ บ่อยครั้งที่พวกเราได้พบกับเพื่อนที่ไม่เคยเจอกันเลยนานว่วม 10 ปี หลายครั้งที่เราได้พบกับเพื่อน ๆ ที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในหน้าที่การงาน และบ่อยครั้งเหมือนกันที่เราได้มีโอกาสพบกับเพื่อน ๆ ที่โดนรีไทร์ออกจากคณะฯ แต่สาบานได้ว่าเมื่อเราพบหน้ากันในงานสังสรรค์ ความดีใจที่ได้พบเพื่อน ๆ พวกเราลืมจริง ๆ ว่าใครได้เกียรตินิยม ใครต้องเรียนถึง 6 ปี และใครบ้างที่โดนรีไทร์ พวกเราจำได้อยู่ 2 อย่างเท่านั้น คือคำว่าเพื่อนกับคำว่า ‘น้ำใจ’ ที่พวกเราเคยไม่รู้ความหมายของมันเลย แต่วันนี้พวกเราซึ้งกับความหมายของคำคำนี้กันมากที่สุด”

สมชาย อัศวนนท์ รุ่น 25

การเรียนการสอน

“คณะฯซึ่งเริ่มต้นด้วยการเป็นแผนกวิชาการบัญชีและพาณิชย์ คณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เริ่มเปิดรับนิสิตรุ่นแรกในปี 2482 ซึ่งตรงกับการยกเลิกชั้นมัธยมปลายที่เรียกว่าม.8 ตอนนั้นยังไม่มีเตรียมอุดมศึกษา ใครที่สอบผ่านชั้นม.8 ได้ก็มีสิทธิ์มาสอบเข้าจุฬาฯ”

ศรีอุทัย ปวนะฤทธิ์ รุ่น 1 ปี 1

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 27 28 20

“หลักสูตรการศึกษาสมัยนั้นเขามีระดับประถมศึกษา4 ปีมัธยมศึกษาตอนต้นและกลาง 6 ปีมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ปี เป็นระบบ 4-6-2 ถ้าจบชั้นมัธยม 6 ถือว่าจบชั้นมัธยมบริบูรณ์หญิง ผู้หญิงส่วนใหญ่ก็ออกในตอนนี้ ถ้าเรียนต่ออีก 2 ปี จนจบมัธยม 8 จะเรียกจบชั้นมัธยมบริบูรณ์ชาย

“พอมาในปี 2480 ทางการยกเลิก ม.7 ม.8 จบมัธยม 6 ถือว่าจบมัธยมบริบูรณ์เลย โดยปรับปรุงหลักสูตร ม.4, ม.5, ม.6 ให้เข้มข้นขึ้น จบ ม.6 ก็ไปทำงานได้

“แต่มหาวิทยาลัยคัดค้านว่าความรู้แค่นั้นยังไม่พอ จึงมีการตั้งโรงเรียนเตรียมขึ้นมาสำหรับสถานอุดมศึกษา 4 แห่ง ได้แก่ สำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง โรงเรียนเตรียมนายร้อยทหารบกและโรงเรียนนายเรือ เรียกกันลั้น ๆ ว่าเตรียมจุฬาฯ เตรียมธรรมศาสตร์เตรียมนายร้อย และเตรียมนายเรือ

“ชื่อเต็มของเตรียมจุฬาฯ ก็คือโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มรับนักเรียนเตรียมรุ่นแรกปี 2481 แยกตามคณะในจุฬาฯ เช่น เตรียมอักษรศาสตร์ เตรียมวิศวกรรมศาสตร์ฯลฯ จะได้เรียนเพียงอนุปริญญาเท่านั้น...”

ปฏิพัทธ์ อารยะศาสตร์ รุ่น 3

“ตึกอักษรศาสตร์อันเต็มไปด้วยความหลังมากมายหลังนี้ บัญชีรุ่นข้าพเจ้าที่ต้องสอบ Entranceเข้าจุฬาฯเป็นชุดแรกหลังสงครามจำนวน 60 คน ได้เข้ามาอาศัยเรียนก่อนที่จะได้มีที่อยู่ของตัวเอง นิสิตชุดนี้เมื่อต้องสอบเข้าก็หมายความว่าไม่ได้มาจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกคนเหมือนอย่างเดิมอีกแล้ว”

รัตนะ ยาวะประภาษ รุ่น 9

“แผนการเรียน แตกต่างกับสมัยปัจจุบันอย่างมหาศาล รุ่นเรานี่เรียนตามตารางที่คณะฯกำหนดให้แบบนักเรียนชั้นประถม ไม่มีวิชาให้เลือกเรียน ไม่มีการ drop ในวิชาที่คิดว่าจะไปไม่รอด ถ้าตกหนึ่งวิชาหมายถึงการเรียนซ้ำชั้นทั้งปีทุกวิชา ถ้าเกิดสอบตก ในอีกวิชาใดก็ตาม ก็หมายถึงลาแล้วจามจุรีด้วยการรีไทร์...จึงน่ากลัวมาก บางครั้งป่วยจริง ๆ ต้องหอบสังขารตัวเองพร้อมนางพยาบาลและน้ำเกลือ มานั่งหรือนอนสอบไม่มีการขอเลื่อนสอบ รุ่นเดอะสมัยข้าพเจ้า จึงเป็นบุคคลที่รู้สึกว่าจะมีความรับผิดชอบสูงมาก เพราะเคยชินกับระเบียบที่ไม่มีการยืดหยุ่น...”

จิตสรา ช่ำชอง (เฟื่องชูนุต) รุ่น 22

ระบบการเรียน วัดผล เลื่อนขั้น เพื่อจบเป็นบัณฑิตของคณะฯในสมัยก่อน ใช้เกณฑ์ตัดสินคะแนนสอบผ่านรายวิชาที่ 60 เปอร์เซ็นต์ มีระบบรีเอ็กแซม รีพีท และรีไทร์ กล่าวคือถ้าสอบตกได้ไม่ถึง 60 เปอร์เซ็นต์ เกินกว่า 3 วิชา จะต้อง repeat คือเรียนซ้ำชั้น แต่ถ้าตกไม่เกิน 3 วิชา ยังมีสิทธิ์และโอกาสในการสอบซ่อมวิชาที่สอบตก เรียกว่า re-exam ซึ่งจะไม่เปิดโอกาสให้พลาดอีก หาก re-exam ไม่ผ่านแม้แต่วิชาเดียวก็ต้อง repeat เรียนซ้ำชั้นเช่นกัน กรณีร้ายแรง repeater ที่เรียนซ้ำชั้นเกิดสอบไม่ผ่านเกิน 3 วิชาอีก หรือ re-exam ไม่ผ่านก็ต้อง retire พ้นสภาพจากการเป็นนิสิต ไม่เปิดโอกาสให้เป็น repeater ซ้ำชั้นเดิมสองครั้ง นับว่าเป็นระบบที่โหดหินทีเดียว โดยเฉพาะกับพวกที่นิยมทำกิจกรรมมากกว่าเรียน

Repeater หลาย ๆ รุ่นของคณะฯ ซึ่งแน่นอนว่ามีอยู่จำนวนไม่น้อยในจำนวนนั้นบางคนโด่งดังเป็นที่รู้จักกันไปทั่วทั้งในคณะฯและในระดับ สจม. เช่น repeater ท่านหนึ่งในรุ่น 24 ที่โด่งดังมากเพราะเป็นนักกิจกรรม เป็น repeater ถึง 3 สมัย แต่สามารถประคองตัวรอดพ้นจากการถูก retire ได้ทั้ง 3 ครั้ง 3 คราต่อไปนี้เป็นบทสนทนากับพี่ว่าว ถึงความทรงจำเก่า ๆ ที่ยังฝังแน่น...

จากหนังสือ 109 ปี พระยาไชยยศสมบัติ 29 มกราคม 2549 หน้า 28

บทสัมภาษณ์ สิทธิชัย พูลเพชร (พี่ว่าว) รุ่น 24

มีคนเขาบอกว่า การเรียนของพี่ในคณะบัญชีเกือบจะเป็นตำนาน

“เป็นตำนาน เพราะเรียนนาน ความยาวพอ ๆ กับ Lord of the Ring ที่มีหลาย Episode ถ้าเปรียบกับการลงบัญชีสินค้าคงคลังก็มีระบบ FIFO หรือ LIFO แต่ของผมเรียนเป็นระบบ FILO (First In-Last Out) ก็เข้าจุฬาฯ ปี 2506 เรียนจบปี 2512 สิริรวม 7 ปีเต็ม ๆ”

ประทับใจอะไรถึงได้อยู่นานปานนั้น

“คนอื่นเขาอาจจะเข้าง่าย ออกง่าย แต่ผมเป็นประเภทเข้าก็ยาก ออกยิ่งยากใหญ่ จากเด็กศิลป์สวนกุหลาบต้องมาเรียนรุ่นเดียวกับคุณสุชาดา เสรีธรณกุล เกียรตินิยมเหรียญทองอันดับ 1 (ปัจจุบันศาสตราจารย์คุณหญิงสุชาดา กีระนันทน์ อธิการบดีจุฬาฯ) แล้วผมจะเหลืออะไร”

มีคนเขาบอกว่าพี่ได้เกียรตินิยมเหมือนกัน

“ครับ ได้รางวัลเกียรตินิยมเรื่องสั้นวรรณศิลป์ ของชมรมวรรณศิลป์ จุฬาฯ เมื่อปี 2509 ส่วนเรื่องเรียนหนังสือได้เกือบนิยม”

คงเพราะหนักไปทางกิจกรรมกระมังครับ

“ภูมิใจและดีใจนะที่ได้ทำกิจกรรมต่างกรรมต่างวาระ ตั้งแต่เข้าปี 1 ออกค่ายอาสาสมัครทุกปี พอรุ่นพี่เขายุให้โต้วาทีก็โต้ พอขึ้นปี 3 เป็นสาราณียกร สจม.ทำหนังสือเพลินจนเพลีย พออยู่ปี 4 เขาโหวตให้เป็นผู้แทนคณะฯ ก็เป็น เพราะอาวุโสสูงสุด วัน ๆ ไม่ค่อยจะอยู่คณะฯ เตร็ดเตร่ไปตึกโน้นตึกนี้ เผลอแผล็บเดียว 7 ปีก็จบ”

ฝังใจกับวิชาไหนมากที่สุด

> “เมื่อ 40 ปีก่อนเรียนกันเป็นเครดิต หลักๆ คือ วิชาบัญชี เศรษฐศาสตร์ และแมทฯ ทั้งโหดทั้งหิน”

“Calculus หรือที่เรียกว่า ‘นิ่ว’ เวลาเรียนต้องทำหน้านิ่ว คิ้วขมวดเพราะปวดนิ่ว กว่า 40 ปีแล้ว ผมยังฝันเห็นสัญลักษณ์ต้นถั่วงอก กับตัวยึกยืออยู่เลย อาจารย์ที่ผมเคารพมากที่สุดท่านหนึ่งคือ อาจารย์ พ.ท.เลื่อม ลัทธนันท์ ที่เมตตาเคี่ยวเข็ญวิชา Calculus ให้ผมตั้งแต่ไม่กระดิกหูเลยจนพอกระดิกบ้างในปลายปีที่ 2 ผมเคยทำเรื่องที่เป็นตำนาน ผมเคยทำข้อสอบ Calculus ด้วยวิชาเรียงความประมาณครึ่งหน้ากระดาษ A4 บรรยายความตามไท้ อาจารย์ท่านตรวจข้อสอบผมให้คะแนนที่หัวกระดาษว่า ‘ไอ้บ้าเอ๊ย!’ แต่ท่านก็เมตตาให้ผมผ่านในปีต่อมา บอกว่าหายบ้าได้แล้ว”

กรุณาเปรียบเทียบหลักสูตรการเรียนเมื่อ 40 ปีก่อนกับตอนนี้ว่าต่างกันอย่างไร

“นานมากแล้วนะ... ตอนนี้ไม่ได้เรียนแล้ว แต่ก็มาคณะฯ เป็นประจำ เผลอ ๆ จะมามากกว่าตอนเรียนเสียอีก บางวันมารับลูกตอนเย็น ๆ หรือไม่ก็มาประชุมสมาคมนิสิตเก่า”

ลูกๆ เคยเล่าเรื่องการเรียนให้ฟังบ้างไหมครับ

“ลูกสาวบอกว่าเรียนเป็นหน่วยกิต มีคะแนนเกรด A, B, C, D, F และอะไรอีกเยอะแยะ เปิดเทอมทีก็ขอสตางค์ที เอาไปลงทะเบียนภาคละ 8,500 บาท สอบเสร็จก็ยังดีที่มารายงานผล เด็กสมัยนี้ได้คะแนนกันน้อย ๆ นะได้ 3 บ้าง 4 บ้าง น่าตกใจผิดกับรุ่นผมได้คนละ 50, 60 เฮ้อ...เมื่อ 40 ปีก่อนเรียนกันเป็นเครดิต หลัก ๆ คือ วิชาบัญชี เศรษฐศาสตร์ และแมทฯ ทั้งโหดทั้งหิน ต้องผ่าน 60 สถานเดียว ต่ำกว่านั้นต้องสอบซ่อม ถ้าซ่อมแล้วยังตกก็ต้องซ้ำชั้น ซ้ำแล้วยังต้องเรียนใหม่หมดทุกวิชา ทั้ง ๆที่บางวิชาสอบผ่านได้เกรด A เกรด B ก็ต้องเรียนใหม่อีก ชีซ้ำเหลือเกิน และที่ชอกช้ำกว่านั้น คือ ตกวิชาหลักอย่างบัญชีต่ำกว่า 50 วิชาเดียว ให้ใบแดงปรับเป็นตกแบบให้ออก (Absolutely Retire) ที่ยังเป็นฝันร้ายของเพื่อน ๆหลายคนจนทุกวันนี้”

นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งคณะฯ จนถึงปีการศึกษา 2513 การศึกษาของคณะฯเป็นการศึกษาแบบรายปี คือวิชาต่าง ๆมีการจัดรวมไว้เป็นหมวดหมู่ นิสิตจะต้องศึกษาไปพร้อม ๆ กันในแต่ละชั้นปี แต่ละปีจะมีการสอบวัดผล 2 ครั้ง คือ ตอนสิ้นภาคแรก (ราวต้นหรือกลางเดือนตุลาคม) เรียกว่าสอบกลางปี และตอนสิ้นปลายภาคของปีการศึกษา นิสิตที่สอบผ่านตามระเบียบการสอบไล่ของคณะฯ ก็จะได้รับการเลื่อนขึ้นไปจนจบชั้นปีที่ 4 จึงจะได้รับปริญญาบัตรอย่างไรก็ดีการขยายตัวของเนื้อหาสาระของแต่ละวิชา ตลอดจนการเพิ่มขึ้นของจำนวนรายวิชาที่นิสิตจำต้องเรียนรู้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมากมาย จนเกินกว่าความสามารถของระบบการศึกษารายปีจะรับได้ สถาบันการศึกษาต่างก็ปรับปรุงระบบของสถาบันของตนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป